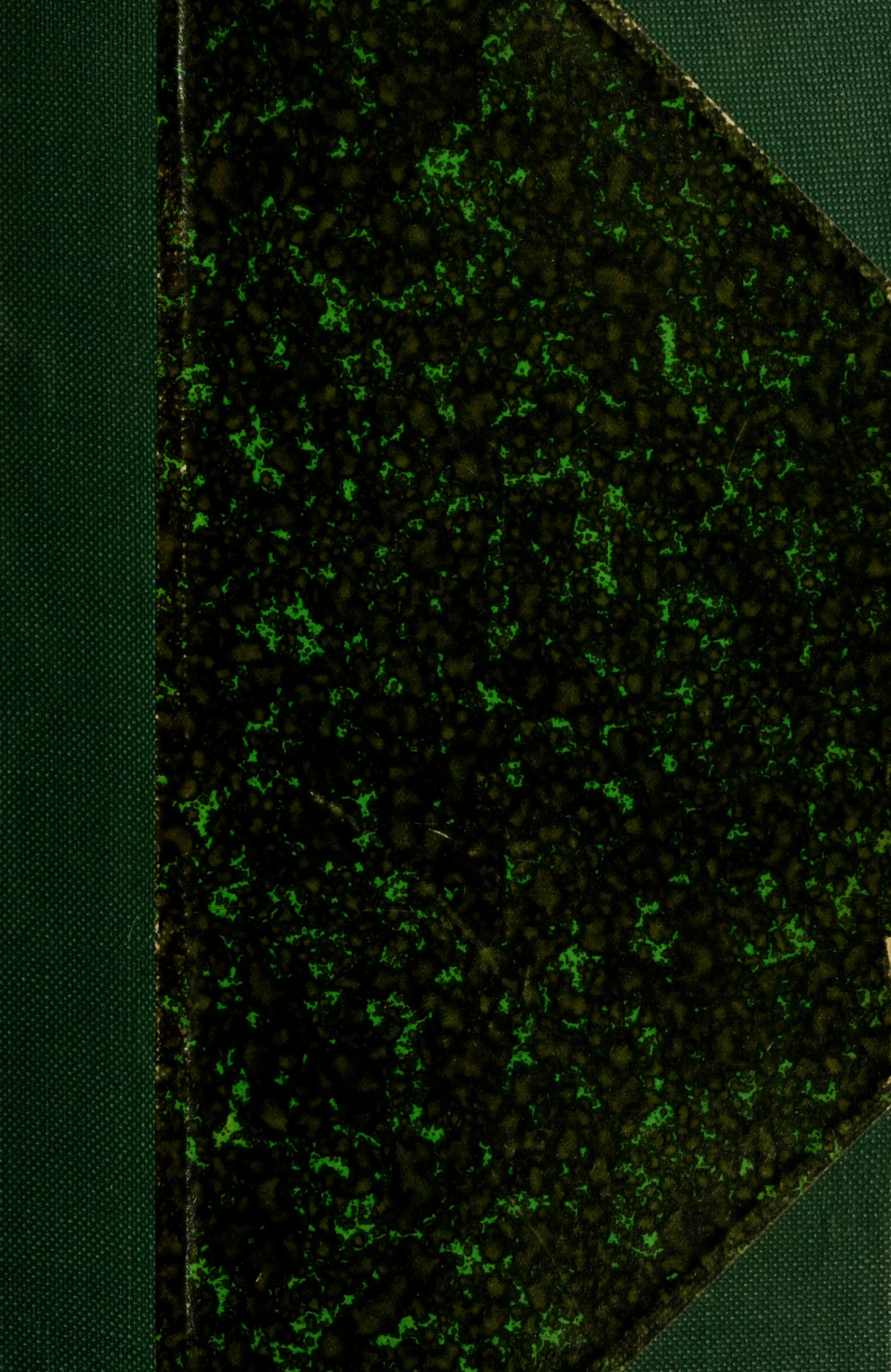

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1906

Indhold.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

1STE HEFTE 1905

BERGEN
JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1905

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

1STE HEFTE 1905

BERGEN
JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1905

I. Beretning

afgiven af

Norges fiskeristyrelse angaaende styrelsens virksomhed i budgetterminen Iste april 1904 til 3lte mars 1905.

A. Styrelsens praktiske afdeling.

1. Afdelingens beretning.

Fiskeriselskaber og foreninger.

For budgetterminen 1904—1905 bevilgedes som statsbidrag til fiskeriselskaber og fiskeriforeninger kr. 33 060.00, hvoraf kr. 7 600.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 25 460.00 paa betingelse af et distriktsbidrag svarende til $^1/_4$ af statsbidraget.

Fiskeristyrelsen havde efter sagens behandling i fiskeriraadet for terminen 1904—1905 foreslaaet kr. 39 040.00, hvoraf kr. 8 600.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 30 440.00 paa betingelse af sedvanligt distriktsbidrag. Der bevilgedes saaledes noget mindre end af styrelsen foreslaaet.

For terminen 1905—1906 foreslog styrelsen, efterat sagen havde været behandlet i fiskeriraadet, en bevilgning af kr. 35 380.00, hvoraf kr. 8 500.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 26 880.00 paa betingelse af sedvanligt distriktsbidrag. Ialt bevilgedes af stortinget kr. 31 960.00 eller henholdsvis kr. 7 500.00 og kr. 24 460.00.

Stipendier for fiskere m. v.

For budgetterminen 1904—1905 var der til dette øiemed bevilget kr. 3 000.00, der fordeltes saaledes:

Navn	Hjemsted	Beløb kr.	Stipendiets anvendelse
1. B. Henriksen	Aalesund	200.00	Reise til fiskeriudstillingen i Marstrand samt deltage i fiskerimødet sammesteds.
2. Søren Hansen Dalen	Salangen	200.00	Ligesaa.
3. Johan J. Korneliussen ...	Dverberg	150.00	Ligesaa.
4. Anton Pedersen	Sortland	150.00	Ligesaa.
5. Hans O. Pettersen, Vik ..	Ibbestad	150.00	Ligesaa.
6. Harald Olsen, Skog	Do.	150.00	Ligesaa.
7. Knud Knudsen, Skaga ...	Herø i Helgeland	120.00	Ligesaa.
8. Johan Eliassen, Myken ..	Rødø	120.00	Ligesaa.
9. Johan Berner Jakobsen ..	Steigen	140.00	Ligesaa.
10. Mikal B. Reiersen	Do.	150.00	Ligesaa.
11. Henr. O. Olsvig, Garstad	Vikten	120.00	Ligesaa.
12. R. A. Rasmussen	Sandø pr. Moldø	120.00	Ligesaa.
13. Knut E. Walderhaug, Valderø	Borgund	120.00	Ligesaa.
14. Kristen Salthammer	Vestnæs	120.00	Ligesaa.
15. Ole M. Ekkelsbøvaag	Bremsnes	120.00	Ligesaa.
16. J. J. Nielsen, Nautnes ...	Manger	100.00	Ligesaa.
17. Gerhard Landnæs, Laukvik	Hillesø	150.00	Reise til deltagelse i engelsk eller norsk bankfiske og studere fiskens behandling.
18. Søren E. Ellingsen, Børje	Bø i Vesteraalen	150.00	Reise til Søndmør for at studere bankfiske og motordrift.
19. Paul Wilhelmsen Prestø .	Alstahaug	100.00	Reise til Aalesund for at studere do. og do.
20. Peter Skog............	Bodø	200.00	Reise til Engelsviken og til Sverige for at studere brugen af motorbaade.
21. Severin Osmundsen......	Haugesund	170.00	Reise til England for at studere trawlfiske.

Der uddeltes saaledes ialt 21 stipendier. Man har fra de fleste af stipendiaterne modtaget indberetninger, hvoraf fremgaar, at stipendiaterne synes at have havt meget godt udbytte af sine reiser.

Fiskeriraadet.

Møde af fiskeriraadet afholdtes paa styrelsens kontor i tiden fra 1ste—6te juli 1904. Herunder behandledes det af styrelsen fremlagte budgetforslag for terminen 1905—1906. Desuden behandledes en forestilling angaaende omorganisation af fiskeristyrelsen. Denne sag blev imidlertid besluttet udsat til næste fiskeriraads møde, og vil blive behandlet paa raadets møde i 1905.

Ved raadets forhandlinger benyttedes samme forretningsorden som tidligere. Til opmand valgtes A. Lothe.

Fiskeriraadets møde i 1905 er berammet til sammentræde paa styrelsens kontor fredag den 7de juli d. a.

Fiskeristyrelsen.

Spørgsmaalet om en omorganisation af fiskeristyrelsen blev forelagt fiskeriraadet i 1904 til behandling. Efter at have behandlet sagen i møde, hvor styrelsens medlemmer ikke var tilstede, vedtog fiskeriraadet med 8 mod 7 stemmer følgende udtalelse:

„Fiskeriraadet formener, at den nuværende fiskeristyrelse er altfor ny til allerede nu at omordnes, og da raadets medlemmer paa grund af den knappe tid, i hvilken raadet har havt spørgsmaalet til betænkning, ikke har kunnet vinde fuld oversigt over det, ønsker man for øieblikket ikke at udtale sig, men foreslaar spørgsmaalet om en omordning af fiskeristyrelsen udsat til næste sammentræde af fiskeriraadet. Man venter herunder at se spørgsmaalet saavel om en enedirektør som om en udskillen af den videnskabelige afdeling fra den øvrige fiskeristyrelse udredet.“

Minoriteten tiltraadte departementets og fiskeristyrelsens opfatning, at den hensigtsmæssigste ordning vil være en enedirektør med fornøden assistance.

Sagen har derefter været under behandling inden styrelsen, idet hvert af styrelsens medlemmer efter departementets anmodning i skrivelser af 30te november og 20de december 1904 har udarbeidet og indsendt til departementet et motiveret og detaljeret forslag til ordning af fiskeristyrelsen med omkostningsoverslag saavel under forudsætning af opret-

telse af en enedirektørstilling som under forudsætning af den videnskabelige afdelings udskillen fra den øvrige fiskeristyrelse.

Sagen vil blive behandlet af fiskeriraadet i 1905.

Vragervæsenet.

Paa grund af de forhaandenværende lagere af gamle lovs sildetønder er heller ikke i kalenderaaret 1904 større partier sild stemplet for eksport. Paa grund af det helt mislykkede fedsildfiske viste det sig, at der i oktober maaned endnu i landet var ca. 50 000 gamle lovs tønder. Fiskeristyrelsen foreslog derfor udsættelsen af fristen for de gamle tønders benyttelse til 1ste januar 1906, hvilket blev anbefalet af departementet og vedtaget af tinget.

Imidlertid vil nedenstaaende statistik vise, at benyttelsen af vragerne har været i tiltagende. Paa grund af de gamle tønder, har vragerne under privat attest bevidnet sildens pakning, sortement etc., og mange handeler er afsluttet mod vragerattest, der er anerkjendt baade hjemme og af de udenlandske kjøbere, der udbetalte salgsbeløbet mod vragerens attest for, at det var friske, sunde varer og pakning, sortement overensstemmende med slutseddelen.

Fra styrelsen foreligger der ogsaa forslag om en forandring af tøndeloven, idet det har vist sig, at det var nødvendigt, at tønderne allerede fra bødkerne af burde være fuldbaandede; naar dette først skulde ske ved eksporten, da var det baade tidsspildende og betydeligt kostbarere. Samtidig foresloges etpar mindre væsentlige forandringer. Styrelsen har det haab, at tinget iaar faar tid til at behandle dette lovforslag.

I kalenderaaret 1904 er følgende partier vraget i eksportpakning:

Fedsild.

Tromsø	distrikt		tdr.	100	kg.	pakn.	tdr. 105 kg. pakn. 24 tdr. 110 kg. p.
Harstad	„	132	„	„	„	„	
Svolvær	„	947	„	„	„	„	
Bodø	„	847	„	„	„	„	
Sannesjøen	„	55	„	„	„	„	
Bergen	„	1 645	„	„	„	„	
		3 626	tdr.	100	kgr.	pakn.	24 tdr. 110 kg. pakn.

Vaarsild.

Bergens	distrikt		tdr.	100	kg.	pakn.	252	tdr.	115	kg.	pakn.
Haugesund	„	833	„	„	„	„	29 692	„	„	„	„
Kopervik	„						5 471	„	„	„	„
Stavanger	„						15 181	„	„	„	„
		833	tdr.	100	kg.	pakn.	50 596	tdr.	115	kg.	pakn.

Skotsk behandlet vaarsild.

Bergens	distrikt	475	tdr.	115	kg.	pakn.
Haugesund	„	4 413½	„		„	„
Kopervik	„	272	„		„	„
		5 160½	tdr.	115	kg.	pakn.

Nordsjøsild.

Bergens distrikt 114 tdr. 100 kg. pakn.

Slosild.

Bergens	distrikt	154	tdr.	rund	110	kg.	pakn.	275	tdr.	100	kg.	pakn.
Haugesund	„	620	„	—	„	„	„	1 296	„	„	„	„
		774	tdr.	rund	110	kg.	pakn.	1 571	tdr.	100	kg.	pakn.

Fiskepakket.

		Vaarsild.	Slo- og islandssild.
Florø	distrikt	2 000 tdr.	553 tdr.
Bergens	„		2 524 „
Haugesund	„	1 170 „	12 493½ „
Kopervik	„		3 709 „
Stavanger	„		6 955 „
		3 170 tdr.	26 234½ tdr.

Det samlede kvantum eksportpakket vraget sild.

Fedsild		3 650 tdr.
Vaarsild 100 kg.	833 tdr.	
„ 115 „	50 596 „	51 429 „
„ skotskbehandlet		5 160½ „
Nordsjøsild		114 „
Slosild rund 110 kg.	774 tdr.	
„ 100 „	1 571 „	2 345 „
		62 698½ tdr.

Fiskepakket:

Vaarsild	3 170 tdr.		
Slo- og islandssild	26 234½ „	29 404½ tdr.	
		Ialt 92 103 tdr.	

imod ialt 1903 44 365 tdr.

Ved udarbeidelsen af vragerinstruksen var man forberedt paa, at man ikke med engang traf det rigtige. Eksporten til Rusland af vaarsild via Archangel har taget et glædeligt opsving, men erfaringen har ogsaa vist, at en pakning af indveiet 115 kilo er for let pakning, ligesaa fordrer dette marked mere og mere rundsaltet vaarsild. Resultatet er, at vragerinstruksen maa gjennemgaa endel forandringer, og formanden har i den anledning konfereret med inden og udenlandske eksportører og importører samt vragerne.

Et forslag til forandring af vragerinstruksen vil i løbet af sommeren blive forelagt departementet.

Det er endnu fortidligt at bedømme vragerinstitutionens betydning, særlig da fedsildfisket i 1904 var aldeles mislykket. Imidlertid viser omstaaende tal en betydelig fremgang i benyttelsen af vragerne; det vragede kvantum er over det dobbelte af i 1903.

Angaaende benyttelsen af det til tilfældige udgifter bevilgede beløb.

For budgetaaret 1903—1904 foreslog styrelsen kr. 2 000.00 til denne post.

Styrelsen udarbeider sit budgetforslag saa lang tid før de opførte beløb skal komme til anvendelse, at det er en umulighed nøiagtigt at sige og paapege bestemt alt, hvad der i den kommende termin kunde være nødvendigt at have bevilgning til.

Som saadanne foranstaltninger, hvortil det kan være nødvendigt at have midler til sin raadighed, skal man eksempelvis nævne anskaffelser af konkurrerende landes produkter, forat publikum kan gjøre sig bekjendt med disse. Forsendelser af prøver af fiskeprodukter til nye markeder. Forsøg med nye behandlingsmaader af fisk og sild etc. for bestemte markeder. Anskaffelser af forskjellige modeller og redskaber samt undervisning i nyere tilvirkningsmaader.

Den nye post paa budgettet fik ikke departementets og næringskomiteens tilslutning.

For budgetaaret 1904—1905 optoges denne post paany, men departementet fandt ikke at kunne anbefale posten. Næringskomiteen optog imidlertid kr. 1 000.00 til denne post, der ogsaa blev bevilget.

Fiskeristyrelsen er den ærede næringskomite meget taknemmelig herfor; derved er man om end i det smaa blevet sat istand til at virke paa felter, hvor styrelsen ubetinget bør kunne gribe ind til fremme af landets fiskeriinteresser.

Af det bevilgede beløb kr. 1 000.00 er i budgetaaret medgaaet kr. 976.60.

Under fiskeriagent Nielsens ophold i Haugesund under vaarsildfisket fik han kr. 300.00 til prøvesaltning af vaarsild for de russiske rogerier og saltning paa samme maade som russerne salter silden i Astrakan. Vi salter silden gjennemgaaende for haardt for det russiske marked.

Resultaterne kan først fremlægges i en senere beretning.

Efter forudgaaende korrespondance med „Norges Oplysningskontor for Næringsveiene“ og generalkonsul Christoffersen i Buenos Ayres blev der sendt prøver af saltet og røget sild i $^1/_2$ tdr. og blikemballage til Argentina til et beløb af kr. 360.40. Resultatet kan heller ikke her ventes før senere.

Fra konsul Ravn, New York, fiskeriagent Hans Johnsen, Hull og stipendiat Michelsen, Kape Town har styrelsen efter anmodning faaet endel prøver paa de hermetiksorter, der konkurrerer med vor eksport. Prøverne er udleveret til hermetiske fabriker og modtaget med stor interesse.

Ulykkerne blandt vore fiskere tiltager, idet statistiken viser et større antal bortkomne fiskere end tidligere. Fiskerne er nu betydeligt dristigere, idet fisket ofte foregaar længere fra land, og man er aldrig sikker for, naar ulykken kan ramme.

Fiskerne er selv gjennemgaaende meget ligegyldige ligeoverfor et fiskefartøis eller en baads udrustning med hensyn til redningsredskaber. Mangt et liv kunde sikkert været sparet, dersom fiskerne blandt sit udstyr havde redningsredskaber ombord. Med disse betragtninger for øie og for at vække fiskernes interesse for denne sag anskaffede styrelsen for kr. 216.75 redningsveste og ganske enkle oljeposer, der blev fordelt som modeller til fiskeriselskaber og inspektørerne, for at disse skulde vække interesse for sagen blandt fiskerne.

Dette er ogsaa af de ting, som man ikke kan vente at se resultatet af hurtigt, men firmaet H. E. Schjøtt & Co., Bergen, der leverede prøverne, har faaet enkelte ordre fra distrikter, hvortil disse var uddelt.

Gjennem fiskeriagent B. Dundas, Hamburg, har man faaet nogle prøver paa billige fiskebarometre, hvilke uddeles til en underpris af „Deutsche Seefischereiverein“, og som stod meget rosende omtalt.

Barometerne skal prøves først ved kontrolanstalten her, og det er da meningen, dersom de tilfredsstiller de fordringer, der bør stilles til fiskerbarometre, at faa dem indført i handelen her. Nogle prøvebarometre

vil blive tilstillet inspektørerne og etpar fiskerimuseer eller fiskerifore-ninger.

Styrelsen har den tro og det haab, at denne lille bevilgning af kr. 1 000.00 skal bære sine frugter.

Fiskeriinspektørerne.

I terminen 1904—1905 har der ingen forandring foregaaet med disse stillinger. Imidlertid blev spørgsmaalet om en inddragning af stillingen som inspektør i de trondhjemske og Romsdals amter optaget til behandling, idet handels- og industridepartementet under 27de mai 1904 tilskrev fiskeristyrelsen saaledes:

„I anledning af afdelingens skrivelse af 11te d. m. angaaende spørgsmaalet om forandring af fiskeriinspektørinstitutionen skal man meddele følgende:

Departementet er fremdeles i det væsentlige af den opfatning, som departementets chef fremholdt ved sagens behandling paa sidste storting (debatten side 1250—1252). Man antager saaledes, at der intet afgjørende kan være til hinder for, at de nuværende fiskeriinspektørstillinger ophæves. Til at overtage den side af deres funktion, som vedkommer kontrollen med benyttelsen af de af havfiskefondene tilstaaede laan, bør der ansættes en reisende inspektør. Dog antager departementet, at man, hvis et særskilt laan for Finmarken oprettes, bør tillige have en egen kontrollerende inspektør for Tromsø stift eller en del deraf, iethvertfald saalænge fondet endnu er nyt. Den reisende inspektørs distrikt skulde altsaa foreløbig omfatte den øvrige del af kysten.

Det er derfor departementets hensigt i kommende budgetforslag at foreslaa bevilgning alene til 2 inspektører. Saafremt den paatænkte ordning bliver gjennemført, er det departementets mening, at inspektøren i nordre distrikt bør paalægges at tage bopæl i Tromsø og Hammerfest. Den anden inspektørs bopæl bør være inden det distrikt, hvor de fleste af de til fondene pantsatte fiskefartøier er hjemmehørende, antagelig i Aalesund.

Det er departementets forudsætning ved den heromhandlede ordning, at fiskeriinspektør Buvig kommer til at overgaa til stillingen som reisende inspektør, samt at fiskeriinspektør Johnsen overtager den midlertidige stilling i Tromsø stift.

Fiskeriinspektørstillingen for de trondhjemske og Romsdals amter vil efter departementets forslag bortfalde ved indeværende termins udgang. For dens indehaver, hr. Wallem, er det departementets mening at foreslaa bevilget pension.

Om ovenstaaende bedes fiskeriinspektorerne meddelt underretning, hvorhos man i skrivelsen til hr. Wallem skal bede tilføiet, at meddelelsen er at opfatte som opsigelse til stillingens fratrædelse fra indeværende budgettermins udgang."

I henhold til denne skrivelse foreslog styrelsen for terminen 1905—1906 løn m. v. kun til 2 fiskeriinspektører. Dette tiltraadtes af departementet og stortinget. Som følge heraf fratraadte fiskeriinspektør Wallem sin stilling den 31te mars 1905.

Spørgsmaalet om bopælforandring for de to andre inspektører er under behandling, men endnu ikke afgjort.

Indberetning fra fiskeriinspektør Wallem og inspektør Johnsen om deres virksomhed findes indtaget længere ude i nærværende hefte af aarsberetningen.

Fiskeriagenterne.

I terminen 1904—1905 har der ingen anden forandring foregaaet med disse stillinger, end at fiskeriagenten i Rusland, der tidligere boede i Riga, i løbet af aaret er tilflyttet St. Petersburg.

Foranlediget ved endel bemerkninger, der fremkom i næringskomiteen ved fiskeribudgettets behandling, anmodede handels- og industridepartementet i skrivelse af 11te mars 1904 styrelsen om i næste budgetforslag at tage under overveielse spørgsmaalet om inddragning af fiskeriagentposten i England fra 1ste april 1905.

I den anledning indhentede fiskeristyrelsen udtalelser fra fiskeriselskaber og foreninger samt børskomiteer og handelsforeninger i de interesserede distrikter.

Af de indkomne udtalelser gik 6 ud paa, at posten burde ophæves fra 1ste april 1905, 2 udtalelser gik ud paa, at spørgsmaalet ingen interesse havde for vedkommende sted, og endelig 32 udtalelser gik ud paa, at posten burde bibeholdes, ialfald indtil der ved gjennemførelsen af eget norsk konsulatvæsen etableres en ordning, hvorved de specielle norske fiskeriinteresser i England kan varetages paa en tilfredsstillende maade gjennem de norske konsuler.

Overensstemmende med dette sidste standpunkt, der ogsaa faldt sammen med styrelsens egen, foreslog man stillingen bibeholdt og bevilgning givet som før til 3 fiskeriagenter.

Ved sagens behandling i fiskeriraadet blev der fremsat forslag om inddragning af fiskeriagentposten i Hull fra 1ste april 1905. Forslaget blev imidlertid ikke vedtaget.

Ogsaa for fiskeriagentposten i Ruslands vedkommende blev der i

fiskeriraadet fremsat forslag om inddragning, men ogsaa dette forslag blev forkastet.

Stortinget bevilgede derefter for terminen 1905—1906 det i de senere aar sedvanlige beløb til 3 fiskeriagenter.

Beretninger fra fiskeriagenterne Johnsen og Dundas findes indtaget længere ude i nærværende hefte af aarsberetningen. Markedsberetninger forøvrigt fra alle tre agenter tilstilles, efterhvert som de afgives, aviserne direkte.

Vandrelærer i baadbyggeri.

For terminen 1904—1905 var hertil bevilget kr. 3 000.00, og som vandrelærer fungerer fremdeles baadbygger Johannes Selsvik.

Der afholdtes først et kortere teoretisk kursus i Saltdalen. Kurset var paabegyndt i forrige termin, nemlig 9de mars 1904, og afsluttedes 4de april.

Umiddelbart efter afslutningen af dette kursus paabegyndtes et nyt kursus i Saltdalen, hvor 4 baadlag, med ialt 12 elever, som byggede samtidig, ordnedes. Kurset tog sin begyndelse den 5te april.

Foruden at undervise disse 4 baadlag foretog vandrelæreren, naar leilighed gaves, inspektionsreiser opover og nedover dalen, hvor ialt 17 kravelbyggede baade var under arbeide.

Undervisningen afsluttedes af hensyn til slaatten foreløbig den 31te juli, men gjenoptoges 4de september, hvorefter kurset i Saltdalen endelig afsluttedes 29de september. De fire ovennævnte baadlag byggede hver sin baad af størrelse fra 40 til 47 fods længde, 14 til 15½ fods bredde, 7 til 7½ fods dybgaaende ballastet.

Eleverne eiede selv sine baade.

Tiden mellem 31te juli og 4de septbr. benyttedes af vandrelæreren til reise til Jondal i Hardanger for at træffe nødvendige forberedelser til kurset der; efter afslutning af kurset i Saltdalen foretoges reise i lignende øiemed til Bindalen.

Næste kursus begyndtes den 25de oktober 1904 i Herand i Jondals herred, Hardanger, og afsluttedes den 14de februar 1905. Der deltog 8 elever.

Der byggedes en tomastet kravelbygget dæksbaad af følgende dimensioner: Største længde 42 fod, bredde 14 fod 4 tommer og dybgaaende ballastet 7 fod. Drægtighed ca. 23 tons under maalingsdækket. Eleverne eiede selv baaden sammen.

Der herskede stor tilfredshed med kurset saavel fra elevernes side som fra formandskabets.

Ordføreren i Jondal skriver til fiskeristyrelsen under 14de mars d. a.:

„Baadlaget i Herand i Jondals herred har ved hr. L. L. Haugen sendt herredsstyret en skrivelse af 6te mars, hvori meddeles, at det af fiskeristyret foranstaltede baadbyggerkursus under ledelse af vandrelærer hr. Johs. Selsvig nu er tilendebragt og udtaler sin tilfredshed med det under kurset indvundne resultat, saavelsom tilfredshed med vandrelæreren hr. Johs. Selsvig, der udviste stor dygtighed og interesse for sin gjerning. Anmoder herredsstyret om at bringe fiskeristyret baadlagets tak for det afholdte kursus.

Idet herredstyret tiltræder baadlagets udtalelser, skal man tilføie, at det afholdte kursus utvilsomt vil have sin store betydning først for baadbyggerindustrien her, og dernæst til et uvurderligt gode for fiskerne, der i den anviste baadtype sikkert vil finde en farkost, der sandsynlig vil trodse alle storme til sikkerhed og hygge for liv og velfærd.

Modtag derfor baadlagets saavel som herredstyrets bedste tak.“

Efter afslutningen af kurset i Jondal paabegyndtes et kursus i Bindalen, der antagelig vil afsluttes omkring 30te juni 1905. Beretning om dette kursus vil komme i næste aarsberetning.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1ste april 1904 til 31te mars 1905.

a) Det ældre havfiskefonds

midler er — som i tidligere terminer — væsentlig kommet de nordlige landsdele tilgode — særlig Tromsø amt. Der har i den forløbne termin dog været voksende efterspørgsel om laan fra syd- og østkysten, hvilken kystdel i terminen er bleven bevilget 9 havfiskelaan, særlig til anskaffelse af noget større fartøier med eller uden hjælpemaskine. Det er et glædeligt tegn paa havfiskets fremgang paa disse kanter af landet.

Som i terminen forud er der ogsaa i denne termin indkommet langt flere andragender end man har kunnet imødekomme. 53 andragender paa tilsammen ca. kr. 173 000.00 ventede ved terminens slut paa bevilgning.

I anledning af den i forrige aarsberetning omtalte assurancenød for fiskefartøier i de nordlige landsdele forelagde fiskeridirektør Dahl for fiskeriraadet sommeren 1904 en forestilling om oprettelse af en statskontrolleret og statsunderstøttet forsikring af fiskefartøier, hvori fartøier med havfiskelaan skulde optages. Raadet anbefalede for departementet at lade sagen yderligere udrede. Sagen er foreløbig stillet i bero i paavente af, at stortinget, ved at bevilge forsikringsforeningen „Samhold“ understøttelse eller garanti, igjen kan bringe denne forening i virksomhed.

Ved inddrivelsen af to misligholdte laan vil fondet lide tab særlig paa grund af fartøiernes slette vedligehold. Endeligt opgjør foreligger ikke endnu.

Af det ældre fond er der i terminen ikke bevilget laan til dampskibe og fabrikanlæg.

Angaaende laanemidlernes disposition forøvrigt henvises til nedenstaaende tabeller.

Fortegnelse

over anviste laan i terminen 1904—1905.

Amt	Antal laan	Deraf			Den stillede sikkerhed			Laanesummenes samlede beløb
		Til dæksbaade	Til seilfartøier	Til motorfartøier	Pant i fartøi	Kommunegaranti	Selvskyldnerkaution	kr.
Finmarken	2	2	—	—	—	1	1	2 000.00
Tromsø	24	21	2	1	2	22	—	53 500.00
Nordland	8	7	—	1	—	7	1	9 400.00
N. Trondhjem.....	1	1	—	—	—	—	1	1 000.00
S. —	1	1	—	—	—	1	—	2 900.00
Romsdal	2	1	—	1	1	—	1	8 000.00
N. Bergenhus	1	—	1	—	1	—	—	3 000.00
Stavanger	1	—	1	—	1	—	—	5 000.00
Nedenes	1	—	1	—	1	—	—	1 200.00
Ialt	41	33	5	3	6	31	4	86 000.00

Den 31te mars 1905 var følgende laan bevilgede, men endnu ikke anviste:

Amt	Antal laan	Deraf			Den stillede sikkerhed			De tilsagte laans samlede beløb
		Til dæksbaade	Til seilfartøier	Til motorfartøier	Pant i fartøi	Kommune-garanti	Selvskyldner-kaution	kr.
Finmarken	3	2	—	1	1	2	—	4 850.00
Tromsø	8	5	3	—	3	5	—	15 300.00
Nordland.........	7	5	1	1	—	6	1	12 100.00
N. Trondhjem.....	1	1	—	—	—	1	—	2 500.00
S. —	2	2	—	—	—	1	1	3 000.00
Romsdal	1	—	—	1	1	—	—	3 000.00
S. Bergenhus	2	—	1	1	2	—	—	7 000.00
Nedenes	4	—	1	3	4	—	—	6 600.00
Bratsberg	3	—	2	1	3	—	—	19 000.00
Jarlsberg & L.....	1	—	—	1	—	1	—	4 000.00
Ialt	32	15	8	9	14	16	2	77 350.00

Opgave

fra finansdepsrtementet over den pr. 31te mars 1905 udestaaende, ikke forfaldne kapital af det ældre havfiskefonds midler.

Smaalenenes	amt..........................		kr.	8 000.00
Jarlsberg og Larviks	„		„	1 800.00
Bratsberg	„		„	1 714.29
Nedenes	„ Risør......................		„	1 200.00
Lister og Mandals	„		„	15 700.00
Stavanger	„	kr. 21 400.00		
Haugesund	....	„ 2 800.00	„	24 200.00
Søndre Bergenhus amt	....		„	23 992.86
			Transport kr.	76 607.15

	Transport	kr.	76 607.15
Bergen		„	6 216.11
Nordre Bergenhus amt		„	37 299.97
Romsdals amt	kr. 41 522.25		
Aalesund	„ 22 920.01		
Kristianssund	„ 24 766.67	„	89 208 93
Søndre Trondhjems amt	kr. 2 960.00		
Trondhjem	„ 2 149.99	„	5 109.99
Nordre Trondhjems amt		„	11 570.01
Nordlands amt		„	191 267.48
Tromsø amt		„	154 563.28
Finmarkens amt	kr. 9 455.00		
Hammerfest	„ 714.28	„	10 169.28
		kr.	582 012.20

b) Det nye havfiskefond.

Af dette fond er der i terminen anvist et laan stort kr. 20 000.00 til anskaffelse af en i Tønsberg hjemmehørende fiskedamper.

Den 31te mars 1904 var følgende 4 laan tilstaaede, men ikke anviste:

Til Kristianssund	kr.	20 000.00
„ —„—	„	20 000.00
„ Aalesund	„	25 000.00
„ Molde	„	9 000.00
Tilsammen	kr.	74 000.00

Fondet har i terminen lidt betydelige tab derved, at tre dampskibe, hvis laan var misligholdt, ved realisationen viste sig saa overbeheftede med sjøpanterettigheder, at pantet ved salg ikke kunde dække baade disse og fondets fordring. Endelige opgjør foreligger endnu ikke. Ved samtlige salg vilde fondet kunne have været fuldt dækket, hvis der ikke havde været paaheftet fartøierne sjøpanterettigheder. Ved fremtidige laan tages al mulig reservation mod saadanne rettigheder, hvorved disses stiftelse i større udstrækning, uden at fiskeristyrelsen derom faar kundskab, vil vanskeliggjøres.

Forøvrigt henvises til nedenstaaende tabel.

Opgave

fra finantsdepartementet over den pr. 31te mars 1905 udestaaende, ikke forfaldne kapital af Det nye havfiskefonds midler.

Smaalenenes amt	kr.	20 000.00
Stavanger amt, Stavanger by	„	48 000.00
Transport	kr.	68 000.00

		Transport kr.	68 000.00
Søndre Bergenhus amt		„	16 000.00
Nordre Bergenhus amt		„	147 000.00
Bergen	kr. 69 500.00		
Forskud af statskassen til sjøpanterettigheder vedk. „Bergenseren“ og „Herlø“	„ 32 254.77	„	101 754.77
Romsdals amt	kr. 34 000.00		
Aalesund	„ 150 500.00	„	184 500.00
Nordre Trondhjems amt		„	16 000.00
Nordlands amt		„	68 000.00
Tromsø amt	kr. 20 000 00		
Tromsø by	„ 31 000.00	„	51 000.00
Finmarkens amt		„	17 000.00
		kr.	669 254.77

Underretningsvæsenet vedkommende fiskerierne.

Dette er i den forløbne budgettermin ordnet aldeles som i den foregaaende, hvorfor man henviser til beretningen for 1903—1904, indtaget i 1ste hefte af „Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier“, hvor man vil finde fuldstændig specifikation over de cirkulærtelegrammer, der udsendes.

Rapporter om skreifiskets udbytte er i terminen udgivet ugentlig for de enkelte distrikter og i sin helhed sammenlignet med de nærmestliggende tidligere aars.

Fiskeristatistiken.

I terminen er udkommet heftet for 1903 med samme opgaver og tabeller som heftet for 1902. Statistiken for 1904 er under arbeide og vil foreligge færdig i løbet af høsten.

De af fiskeristyrelsen udgivne publikationer vedkommende Norges fiskerier.

I budgetterminen er udkommet af „Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier“ følgende hefter:

5te hefte 1903 indeholdende beretninger om samtlige skreifiskerier udenom lofotfisket og torskefisket søndenom Stat, samt om makrelfisket i 1903.

1ste hefte 1904 indeholdende beretning om fiskeristyrelsens virksomhed i budgetterminen $^1/_4$ 1903—$^{31}/_3$ 1904 med fiskeriinspektørernes og fiskeriagenternes beretninger, samt aarsberetninger fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for samme termin.

2det hefte 1904. Lofotfiskeriet 1904 ved udvalgsformand Rich. Hansen.

3die hefte 1904 indeholdende beretning om storsildefisket og østlandsfisket vinteren 1903—1904, om vaarsildefisket og vaartorskefisket i vaarsildedistrikterne ved fiskeriinspektør Buvig. Særaftryk er uddelt af endel af beretningerne.

Røvær—Titranfondet.

Status for den af fiskeristyrelsen forvaltede del af Røvær- og Titranfondet pr. 31te december 1904.

1. Indestaaende i Bergens privatbank paa kontrabog no. 31 576 pr. 1ste januar 1904			kr.	62 605.97
2. Indestaaende i Bergens kreditbank paa kontrabog no. 64 672 pr. 1ste januar 1904			„	49 916.77
Indtægt i aaret 1904:				
1. Renter i Bergens privatbank	kr.	2 396.31		
2. Do. i Bergens kreditbank	„	1 916.21		
	kr.	4 312.52		
Udgift i aaret 1904:				
Udtaget af Bergens privatbank i henhold til departementets skrivelse af 21de oktbr. 1904 og tilstillet sognepresten i Berg og Torsken	„	1 000.00	„	3 312.52
Fondet udgjør pr. 1ste januar 1905			kr.	115 835.26
hvoraf indestaaende i:				
1. Bergens privatbank	kr.	64 002.28		
2. Bergens kreditbank	„	51 832.98	kr.	115 835.26

Fra
fiskeriinspektøren i Romsdals- og Trøndelagens amter.

Aarsberetning.

I henhold til instruksens § 8 har jeg herved den ære at afgive **indberetning om min virksomhed og mine reiser som fiskeriinspektør** i 1904 og i de tre første maaneder af 1905 ɔ: til jeg fratraadte stillingen.

Motorbaade.

Som i min foregaaende aarsindberetning bemerket var brugen af petroleumsmotorer som drivkraft i fiskerfartøier begyndt at indføres i mit distrikt. I løbet af 1904 er anskaffelsen af de mest moderne motorbaade tiltaget i enkelte dele af distriktet meget sterkt, mens der i andre dele neppe er gjort mere end en begyndelse. Der er meget, som tyder hen paa, at denne reform — anskaffelse af motorkraft i fiskerbaade — vil udvikle sig hurtigere og faa større og mere vidtrækkende betydning end nogen anden paa fiskeribedriftens omraade nordenfjelds. Og det fortjener at bemerkes, at reformen vinder størst fremgang i netop de samme dele af distriktet, hvori farkosternes forbedring og tidsmæssige udrustning hidtil havde naaet længst frem. Dette hænger utvilsomt sammen med den omstændighed, at naar vor fiskerbefolkning først er begyndt at prøve noget nyt og godt, vil erfaringen hurtig overbevise befolkningen om, at der paa flere felter efterhaanden kan gjøres forskjellige andre forbedringer, som vil gjøre den hele bedrift baade desto mere lønnende og tillige desto mere livsikker og bekvem for hver enkelt mand. Medens det en menneskealder tilbage i tiden var et særsyn, at der blev gjort nogen ændring i det tilvante baadstel og fangststel, fordi man fandt alt det traditionelle og gamle godt nok, synes man nu omtrent overalt og paa alle felter at være kommet til den overbevisning, at fremskridt og forbedringer er paakrævet; — det gjælder bare at skaffe sig midler til

at sætte reformerne igang, og til at finde dem, som koster mindst og gjør største nytten straks, under førstkommende fiskesæson. I saa henseende stilles anskaffelsen af motorbaade i første række, og det vistnok med rette, saavidt man kan dømme af opnaaede resultater for fiskerne selv.

Denne reform synes at skulle blive gjennemført med usedvanlig hurtighed. Talrige forespørgsler angaaende de hensigtsmæssigste maskintyper, passende fartøisstørrelse, priser og driftsomkostninger er sendt mig fra alle dele af distriktet. Men anskaffelse af maskiner er vistnok gaat hurtigst for sig paa Nordøerne i Søndmøre og i en større del af Romsdals fogderi. I Aalesund og paa Søndre Søndmøre var der allerede i de nærmest foregaaende aar blevet anskaffet saa mange smaa dampbaade, at behovet for tidsmæssige farkoster er blevet tilfredsstillet — i alle fald foreløbig, og anskaffelse af motorbaade har derfor været mindre paakrævet. Samtidig har det vist sig, at de smaa dampbaade ikke er saa fordelagtige endda, og at der til fiskerierne paa de fjernere liggende fangstpladse bør haves større farkoster af billigere drift. Det er troligt, at efterhaanden som fiskerne faar fastere greb paa udnyttelse af petroleumsmotorer som en billig hjælpemaskine, vil det blive større motorbaade, som vil kunne blive de andre farkoster overlegne i flere henseender. For en større del af Nordmøre og hele Trøndelagen er anskaffelse af motorbaade først nylig begyndt ganske smaat; og driften af dampbaadene som fiskerfartøier er i disse kyststrøg blevet end mindre lønnende i de sidste aar end længere sydpaa i mit distrikt.

Reformen er, som ovenfor bemerket, gjennemført usedvanlig hurtigt. Det er i saa henseende betegnende, at allerede nu, under vinterfisket i 1905, var motorbaadene talrigere end dampbaadene i mit distrikt. Nogen ganske nøiagtig opgave er endnu ikke kommet mig ihænde; af de meddelelser, som nu foreligger, sees dog følgende antal dampbaade og motorbaade at have været ibrug iaar, sammenlignet med 1902 og 1903 inden mit distrikt:

	Antal dampbaade.	Antal motorbaade.
Vinterfisket 1902	39	(ingen?)
Vinterfisket 1903	64	14
Vinterfisket 1905 .... ca.	68	80

Nogen opgave for 1904 under vinterfisket blev ikke afgivet; men da antallet paa alle i Romsdals amt anskaffede motorbaade udgjorde ca. 70, var formentlig nogle og 60 i brug allerede under vinterfisket. Progressen er altsaa meget stor.

Som bidrag til „motorbaadens historie“ kan her tilføies, at under vinterfisket allerede 1894 deltog 3 motorbaade i Romsdals amt, 2 af dem fra Søndmøre og 1 fra Romsdals fogderi. Ingen af dem fandtes tjenlige

under sjøgang, end mindre ude paa havet; og inden kort tid blev maskinerne udtagne, ifølge meddelelser som jeg senere lod indhente. Selv under almindelige forhold paa sjøen viste disse motorbaade sig at være upaalidelige, idet kammeret, hvori oljen forbrændtes, tildels kunde blive saa tilsodet, at maskinen stansede. Eller det kunde hænde, at overskud af olje flød udover maskinen, saa at der gik ild i det hele. Under en prøvetur med en slig motorbaad, anskaffet af havnevæsenet, var jeg ombord vidne til en saadan brand inde i maskinkassen; det syntes os noksaa betænkeligt, men nogen videre skade voldte det ikke; vi kom iland i god behold, mens ilden blev slukket under farten.

Det var i henhold til disse forhold og min personlige erfaring, at jeg under 10de september 1894 som svarskrivelse til det kgl. indredepartement udtalte (i anledning af en laaneansøgning fra Nordlands amt, hvorom min mening ønskedes) at petroleumsmotorer paa deres daværende udviklingstrin kun var skikket til drivkraft for smaa baade og kun i stille vande og kanaler, og at jeg havde fraraadet anskaffelse af disse slags motorer til fiskerbaade, hvilket jeg fremdeles fandt at burde gjøre. En anden ulempe, som var den væsentligste for havgaaende fikerbaade ligesom for enhver fart i vor skjærgaard, var den, at maskinen bare kunde drive farkosten fremover eller forover, men ikke stoppe farkostens fart eller arbeide agterover! Stævned man lige paa en grund eller lige paa fjeldvæggen med en motorbaad i fuld fart, saa kunde ikke fartøiet hindres i at støde paa og maaske totalt forlise; thi stoppe farten kunde man ikke ved maskinens hjælp; man kunde stanse maskinens gang, ikke fartøiets gang, dette maatte fortsætte, til det stansede af sig selv eller bare gives en anden kurs, om deri var nogen hjælp.

Ved en ny ordning af propelvingerne blev for nogle faa aar siden opnaaet, at maskinen kunde arbeide agterover, idet vingerne, ved en mekanisme inde i selve propelakslen, kunde stilles om og drive fartøiet agterover. Dermed var den væsentligste mangel ved motoren afhjulpet. Senere er andre meget vigtige forbedringer indforte, og man har nu en meget brugbar maskine i flere af de nye typer. At der endnu er plads for flere forbedringer, kan der neppe reises tvil om. Særlig maa det ventes, at der kunde konstrueres en maskine, som var kraftig nok til at kunne skaffe større fart paa et 40 à 50 tons drægtigt fartøi, uden at omkostningerne blev forholdsvis større end nu.

Med hensyn til motorbaadens økonomiske fordele fremfor dampbaaden har jeg i en tidligere aarsberetning omhandlet disse og skal her kun tilføie, at ved flere af de nye maskintyper er opnaaet saa megen enkelthed forenet med soliditet, at pasningen eller den hele maskinbetjening kan overlades til hvilkensomhelst tænksom og paalidelig fisker,

hvorved opnaaes en ikke ringe besparelse i sammenligning med en dampbaads driftsomkostninger med dens fagmæssig uddannede og høiere lønnede separate betjening.

Paa Marstrandsudstillingen,

som jeg fik anledning til at besøge nogle dage isommer, var netop motorerne for fartøier den allervigtigste gjenstand. Besøget var derfor meget instruktivt for enhver, hvem motorens yderligere forbedring og udnyttelse i fiskeribedriften interesserte. Som resultat af studiet af de udstillede typer fremgik, at to af de her i landet mest benyttede typer ogsaa af bedommelseskomiteen ved udstillingen blev stillet i første række, samtidig som en forholdsvis ny type vandt sterk anerkjendelse. Kort sagt: de danske typer „Dan“ og „Alpha“ hævded i konkurrencen sin overlegenhed, mens den nye, svenske type „Avance“ stilledes i samme række. Med hensyn til konstruktionen kan bemerkes, at mens „Dan“s og „Alphas“ propelvinger er stilbare og stilles efter behovet enten „forover“ eller „agterover“, har „Avance“ faste vinger, og forandringen fra „forover“ til „agterover“ sker ved selve akslens kobling. Om etpar andre hos os kjendte og mere almindelig brugte typer, „Paragon“ og „Rap“, gik den sagkyndige bedommelse ud paa, at „Rap“ er god, men lidt for kompliceret, og at „Paragon“ baade er for kompliceret og for tungvindt i arbeidet; maskinerne har hos os tildels medført den ulempe, at de larmer sterkt under gangen; fordi de er for lidet lyddæmpede, tildels ryster de skroget sterkere end behageligt er og meget mere end synes nodvendigt. En ny norsk type, kaldet „Eva“, vakte en ikke ringe opmerksomhed ved sin soliditet; omstyringen fra forover til agterover sker ved kobling og udveksling ved et konisk tandhjul paa selve akslen; propelvingerne er faste. Om de øvrige udstillede typer finder jeg ingen særlig opfordring til at udtale mig, ligesom jeg ikke her skal indlade mig paa nogen nærmere beskrivelse af de forskjellige maskiners konstruktion og detaljer. Jeg har kun villet fremholde, at de typer, som har været indført hos os, viste sig ogsaa under bedømmelsen paa Marstrandsudstillingen at hævde en hoi plads, samtidig som en ny norsk og en lidet kjendt svensk type vandt stor anerkjendelse.

Om brugen af petroleumsmotorer vil jeg dernæst fremhæve som resultat af mine undersøgelser og erfaringer, dels under fiskerierne her nordpaa, og dels under mine reiser langs Østlandets saavelsom Sørlandets kyster, at det bestemt maa anbefales at have motoren som en hjælpemaskine i en fuldrigget seilskude. Dette er baade det mest økonomiske og tillige det mest betryggende. Thi naarsomhelst seilene kan bruges — og det hænder jo saa at sige omtrent daglig — spares udgifterne ved

maskinens brug; og i tilfælde, at vinden er for sterk for skudens fremdrift ved maskinen alene, i modvind stik i stævnen eller nogle streger ind, vil en krydsning eller bidevindsseilads med maskinen tilhjælp være en meget hensigtsmæssig manovre og bringe et udmerket resultat, idet farkosten vil kunne lægges maaske indtil 2 streger nærmere vinden, faa mindre afdrift og krydse op hurtigere end uden maskine, ligesom maskinen i dette tilfælde vilde være uden synderlig nytte uden hjælp af seilkraften. I henhold til disse betragtninger har jeg aldrig anbefalet laaneansogninger til havfiskerifondene til anskaffelse af motorer i andre skuder end seilskuder; og under konferencer angaaende motorers anskaffelse har jeg altid bestemt fraraadet at indsætte maskine i farkoster uden seilrig. Med hensyn til maskinkraften har jeg fundet, at der i det hele taget ikke vindes saa meget endda med en maskine, som skaffer f. eks. 7 miles fart fremfor en med 5 miles fart, og at en maskine til 8 miles fart vilde, under vore fiskeriforhold, vise sig at være for kostbar at bruge og medføre andre ulemper, som vilde gjore den mindre formaalstjenlig. Dette være sagt med motorens nuværende effektivitet som udgangspunkt. Det er jo forresten sandsynligt, at nye konstruktioner, eller forbedringer ved de gamle, vil kunne bringe resultater, som kan afsvække eller helt omstøde min paastand. Men indtil videre tror jeg, at den er rigtig og bør befølges.

Svenske fiskeriforhold.

I forbindelse med mit besøg af udstillingen maa jeg nævne lidt om forholdene i den tilstødende svenske skjærgaard, saameget mere som denne skjærgaard er hjemstedet for de fiskere, som i sin tid besøgte Storeggen og gav anledning, ved sit eksempel, til at vække søndmoringernes sterke interesse for større fiskerfarkoster og udviklingen af bankfiskeriet.

Under mit ophold paa Klædesholmen, vestenfor Marstrand, kom jeg i tale med fiskere, som havde drevet fiske fra Aalesund, og som fremdeles bare drev bankfiske med line, aldrig befattede sig med sildefisket, og bare om sommeren med makrelfisket — paa dorging. Deres fartøier var tildels indkjøbte engelske kuttere, dampbaade, mentes der, passede slet ikke for deres fiskerier, som hovedsagelig var efter lange, torsk, brosme og makrel, i regelen med saltning ombord, paa de fjerntliggende fangstpladse, under Island, Shetland, paa Nordsjobankerne og i Skagerak. Dette mindede adskilligt om de amerikanske fiskeriforhold: seilskuder paa fjerne fangstpladse, og fisketure paa flere ugers fart. Fartøier af egte svensk type — noget lig Hvalerbaadens linjer — udgjorde dog hovedmassen; de indkjobte engelske kuttere tiltog i antal aar

efter aar. Anskaffelsen lettes ved laan af et offentlig fiskerifond mod 3 % rente; ogsaa til redskaber ydes laan. Assurance kan her faaes saavel af fartøiet som af udrustning og redskaber — en ikke ringe fordel. I det hele taget var der meget, som røbede god økonomisk omtanke hos denne fiskerbefolkning, hvorom andre svenske fiskere sagde, at de var paapasselige, drev et og samme fiske omtrent aaret rundt, tjente godt derved og stelte godt med sine indkomster. Alt hvad jeg saa og hørte, bekræftede disse udsagn. Som en eiendommelighed kan anføres, at befolkningen deromkring ikke kaldte sig svensker, men bohusleninger; om de ogsaa bevarede traditionen om at tilhøre det gamle Norge, hørte jeg ikke. De er ligesom befolkningen paa den yderste norske skjærgaards øer og holmer hovedsageligen henviste til at leve af fiskeri og skibsfart; men i Bohuslens skjærgaard bor de mere samlede end hos os: paa Klædesholmen boede saaledes, sagdes mig, ca. 800 mennesker, og paa Fladholmen straks nordenfor ca. 100 mennesker.

Fangsten, som bragtes ind fra bankerne, førtes dels flekket, dels bare aabnet i bugen og med hovedet paa; alt godt saltet. Inden flekningen af den runde fisk foretages, kastes den i sjøen for at blodgjøres, saa den falder bekvemmere under kniven. Fiskens almindelige størrelse var 4—6 kg. i raa vegt. Langen saltedes i store med jernbaand forsynede kar, hvor den forlagede sig. Den sælges som oftest „halvtørret"; en halv dags tørring eller 4—6 timer paa fiskeberget ansees for tilstrækkelig tørring. Den i k k e - s a l t e d e lange, som er bestemt for spillange, beholder hovedet efter flekningen og tørres altsaa hel, fuldstændig udflekket, og udspiles med træpinder, 6—8 stykker, før den hænges paa hjellen. Den færdige vare er lys, blank og næsten gjennemsigtig. Saltlangen var ogsaa pent behandlet, men sterkere saltet end almindelig hos os: til 300 fisk à 6 kg. brugtes ca. 20 hektoliter salt i saltekarret; fisken var før saltstrøet ombord. Denne lange ligger 8 til 14 dage i karret og tages op efterhaanden, som den kan blive solgt; tørringen foregaar paa den maade først, naar fisken er solgt. Den sterke saltning, siger bohusleningerne, gjør ikke fisken for salt.

Sjøboderne, salteboderne saavelsom fartøi og redskaber eies af fiskerne; de er selveiere baade paa sjøen og paa landet. I „gamle" dage var forholdet mere ligt de norske fiskeværeier-forhold. Det var „ca. 100 aar", siden forholdet ændredes; 60 aar gamle karer kunde ikke erindre nærmere desangaaende. Nu sælger fiskerne sin egen fangst efterhaanden, som dens markedspris synes passende, det meste i Gøteborg; dog findes i selve Klædesholmen etpar større fiskekjøbere, som undertiden kan overtage fisken fra 8—10 kuttere, en handel paa 50 à 60 000 kroner for hver af kjøberne. Disse og andre fiskekjøbere er ikke forhandlere af a n d r e varer; landhandlere eller andre handlende paa kysten

er i regelen ikke fiskekjobere. Forholdene er ogsaa i denne henseende bedre end hos os; den bedrøveligt store og besnærende kredit til fiskerne er omtrent ukjendt i Bohuslens skjærgaard, sagde man mig. Overalt var derfor jevnere velvære.

Et godt indtryk fik jeg i saa henseende under mit ophold dersteds. Foruden at se hvor rent, pent og velstelt husene og folkene i det hele var, lagde jeg særlig merke til det indbyrdes gode forhold mellem beboerne. Praktisk fik jeg ogsaa et eksempel paa arbeidsforholdet med en fiskelast: Da jeg kom iland, saa jeg et fiskeberg fuldt belagt med lange til torring, og endel folk, store og smaa, sysselsatte med arbeidet. Nogle timer efter var de alle optagne med at bringe den færdige vare ombord i en skude, en fiskerskøite. Den hele arbeidsstok bestod af mandskabet ombord med hustruer og store og smaa børn — ingen andre. Da skøiten var færdig, heiste etpar kvinder og en mand storseilet og klyveren, mens de andre tog ind landgangen og bragte børnene i baaden for at ro hjem, idet skøiten strøg „tilfolds" med sin ladning, bestemt for Gøteborg. Det hele arbeide udfortes af „familien" ligesom andet husflidsarbeide, visselig til stor økonomisk vinding for alle deltagerne. — Jeg vender nu tilbage til de norske fiskeriforhold.

Reglerne for laanefondene.

Uden her at ville gaa til nogen udtalelse om, hvad efter min mening reglerne burde indeholde og hvorledes kontrollen med vedkommende farkoster burde udføres, finder jeg, at nogle korte bemerkninger desangaaende ikke vilde være ganske overflødige.

Efterhaanden som jeg samlede erfaring om forholdene, dannede jeg mig den opfatning, at en mere detaljeret kontrol ikke alene med farkostens vedligeholdelse og brug, men ogsaa med dens lønsomhed var paakrævet. Det er efter min mening ikke tilstrækkeligt, at skoiten eller dampbaaden, som pant for en del af et laan, holdes i en upaaklagelig stand og benyttes til fiskeri endel af aaret. Hensigten med laanefondet er ikke dermed skeet fyldest. Det væsentligste er, at brugen netop af den med offentlig bistand anskaffede farkost bliver en lønnende forretning, og derigjennem kan tjene som følgeværdigt eksempel som „redskab" til et lønnende fiskeri, et fremskridt paa havfiskeriernes omraade. Nogen kontrol i saa henseende er ikke paabudt. Det har ved flere anledninger vist sig, at en godt vedligeholdt skøite eller dampbaad er blevet drevet med tab og tilslut blevet solgt ved tvangsauktion samtidig med at lignende farkoster, anbragte i samme fiskeribrug uden at være anderledes vedligeholdte eller anderledes benyttede, har gjort gode forretninger. Og dog har foreren paa førstnævnte farkost været en ligesaa dygtig eller

endog dygtigere fisker og sjømand end de fleste andre. Aarsagen til tabet og til laanets inddrivelse ved tvang har, efter hvad jeg kan skjønne, hovedsagelig været den, at vedkommende har manglet fornødent forretningsskjøn og forretningsdygtighed, tildels endog ikke ført eller forstaaet at føre ordentligt regnskab, hvoraf itide kunde sees, hvad vei det bar med forretningen. Og dog er jeg overbevist om, at saafremt man itide var blevet opmerksom paa denne mangel, vilde baade laantageren og det offentlige kunne været forskaanet for tab. I sin tid henstillede jeg derfor, at man skulde underrette fiskeriinspektøren (som kontrollør af pantsatte farkoster), saasnart laantageren viste sig at have vanskeligt for at betale renter og afdrag til rette tid eller gjentagende gange maatte faa udsættelse med den ene eller begge dele. Det lykkedes mig dog ikke at vinde bifald for denne kontrolhjælp; jeg tror bestemt, at flere tab vilde være undgaaet, eller en væsentlig hjælp være ydet, om der var blevet anledning til at faa forretningen bedre bestyret, alene som regnskabsopgjør betragtet. Det er jo ikke noget usedvanligt, at større gaardsbrug, verksteder og lignende affærer drives uden ordentlig regnskabsførsel; det er derfor hverken noget paafaldende eller nogen klander overfor en fisker, som driver fiske med en større skøite eller dampbaad under vanskelige forhold og skiftende udbytte, naar her gjøres opmerksom paa det gode det vilde være for alle parter, at der i reglerne for havfiskefondene blev tilføiet den, at laantageren skulde føre ordentlig regnskab over brugen og forretningen med hans farkost, og at et uddrag af regnskabet skulde følge med de andre i reglerne paabudte aarspapirer. At det offentlige skulde holde kontrolløren (fiskeriinspektøren) à jour med, hvorledes laantageren opfylder sine forpligtelser med hensyn til renter og afdrag, synes mig saa anbefalelsesværdigt, at jeg ikke finder at gaa nærmere ind derpaa.

Man kan indvende, at kontrollen godt kunde udvides i nævnte retning uden nogen speciel regel derom. Dertil vil jeg for det første svare, at jeg paa henvendelse til mange af laantagerne derom har modtaget opgaver, hvoraf saa nogenlunde kunde sees, hvorledes forretningen gik. Men der har ogsaa været endel og ikke saa ganske smaa laantagere, som aldrig har villet give mig oplysninger; andre har svaret, at de slet ikke var forpligtede til at give mig oplysninger om fiskeriudbyttet. At et par af disse laantagere tilslut maatte gaa fra det hele (og paaførte det offentlige tab, saavidt vides), kan tilføies for øiemedets skyld, ligesaa kan tilføies, at flere af dem, som gav de udførligste og tidligste aarspapirer med oplysninger om forretningen, har gjort gode forretninger og blevet meget velstaaende fiskere og dampbaadseiere.

I tidligere aarsberetninger, hvori jeg har nævnt endel om laanene, har jeg ogsaa berørt, at der burde kræves visse kvalifikationer hos førere

af dampbaade og større farkoster, som laanefondene har pant i; førerne burde være navigationskyndige og fuldt uddannede sjømænd. Hertil skal jeg ved denne anledning føie, at en nøiere kontrol med farkosternes kompasser og signal-lanterner finder jeg meget paakrævet. Efter kollision har det oftere vist sig, at skylden har ligget i daarlige lanterneglas, som ved en smule kontrol vilde være kasseret af enhver, som havde faat undersøge lanternerne. Og at der noksaa hyppigt benyttes for smaa og feilagtig placerede kompasser, har jeg paatalt og faat rettet; men nogen adgang til ordre om, at kompasserne skulde blive underkastet et kontrolkontors undersøgelse, har jeg savnet.

De vidnesbyrd om vedligehold og god stand, som alle laantagerne fremsender i sine aarspapirer, synes mig ikke at være tilstrækkelig betryggende for et helt aar ad gangen. Det er kun leilighedsvis, at jeg har kunnet personlig faa farkosterne undersøgte. Uden at en rundreise til denne kontrol paabydes, bliver ordningen utilfredsstillende.

Foredrag og fiskerimuseerne.

Paa den foredragstourné, som jeg efter anmodning foretog i sidste kvartal af min funktionstid, besøgte jeg byerne Kragerø, Langesund, Brevik, Fredrikshald (med Hvaler og Sponviken), Stavanger og Haugesund. Emnerne var havfiskerierne og midlerne til deres ophjælp; jeg holdt ialt 13 foredrag, alle ledsagede af fremvisning af lysbilleder med behørig forklaring. Møderne medtog i regelen omtrent 3 timer og var meget sterkt besøgte, tildels var lokalet overfyldt. Desuden havde jeg mange besøg af fiskere, forretningsmænd og andre, som ønskede yderligere oplysninger. I det hele taget fik jeg et bestemt indtryk af, at disse slags foredrag omfattedes med stor interesse, og at de — forhaabentlig — var af nytte for befolkningen. Men paa den anden side fik jeg en levende forestilling om, hvormeget det offentlige ad denne vei maatte kunne udrette til fiskeribedriftens udvikling. Efter bedste evne har jeg jo oftere været optaget med lignende foredrag inden mit eget distrikt, men tiden har ikke altid tilladt mig at holde saa hyppigt møder som ønskeligt havde været. For de mere interesserede har der været bødet paa denne mangel gjennem personlig konference, leilighedsvis, og korrespondence. Imidlertid burde meget mere været udrettet, om ikke udelukkende ved foredrag saa dog ved diskussionsmøder og lignende sammenkomster. Som oftest har anledningen til slige møder kun været tilstede, naar der forelaa bestemte sager til forhandling, som f. eks. spørgsmaal om bedre fyrbelysning, nye havneanlæg, undersøgelse af nye fangstfelt m. v. Men jeg har oftere følt savnet af mere instruktive midler end billeder, korter o. s. v., og ligesaa hyppigt har jeg savnet bistand

af mere sagkyndige mænd under drøftelse af fagsporgsmaal ved siden af mere almindelige fiskerianliggender.

Om hvorledes en hensigtsmæssigere ordning skulde kunne træffes i nævnte henseender, skal jeg ikke her gaa nærmere ind paa. Det forekommer mig dog, at det ligger nært at tænke sig, at vore talrige fiskeriselskaber baade i byerne og ude paa kysten maatte kunne sætte system i deslige moders ordning og regelmæssige afholdelse. Baade blandt gaardbrugerne, haandverkerne og andre næringsdrivende er lignende moder af fagmænd for vedkommende næringsvei noksaa almindelig. Men for fiskerne, hvis næringsvei i langt mindre grad end andres gjøres til gjenstand eller rettere sagt kan gjøres til gjenstand for literær behandling og skriftlig drøftelse, maatte fagmændsmøder være af langt større betydning, saa meget mere som deres anliggender i det hele taget søges pleiet af andres hænder end deres egne, og derfor ikke saa sjeldent kommer i feilagtigt spor.

Hvorledes man end tænker sig denne tanke realiseret, synes mig det i alle fald klart, at de store og tildels kostbare samlinger, som findes i „fiskerimuseerne“ i Bergen, Trondhjem og Bodø, maatte kunne afgive et fyldigt stof til nærmere instruktion og videregaaende drøftelse af fagmænd, blandt fagmænd og for fagmænd. Jeg kan ikke i øieblikket erindre, om jeg nogensinde har seet nogen opgave over, hvormange der aarlig besøger disse tre fiskerimuseers store samlinger; men saavidt jeg skjønner, er tallet paa besøgende ikke betydeligt. Jeg har indtryk af, at disse store, gode og værdifulde samlinger slet ikke kommer til sin ret og paa langt nær ikke gjør den nytte eller skaffer den belæring, som de ellers vilde og burde gjøre. I det hele taget tør det neppe være nogen overdrivelse at sige, at store dele af samlingerne henligger som døde skatte.

Allerede for aar tilbage har jeg været inde paa denne tanke, at dele af samlingerne burde gjøres til gjenstand for foredrag og forevisninger i fiskevær og andre steder paa kysten. Jeg har endog selv reist nogle gange med modelsamlinger fra Bergens fiskerimuseum til vestlandske byer og ordnet udstillinger med foredrag, navnlig angaaende de redskaber og fartøismodeller, som jeg i sin tid indkjøbte paa fiskeriudstillingerne i udlandet (i tiden 1878 til 1883) og som dannede grundstammen i Bergens fiskerimuseum. Senere har jeg ikke havt anledning til nogen fortsættelse for min persons vedkommende, men foranlediget samlinger udstillet uden specielle foredrag, naar undtages enkelte gange ved mindre lokale udstillinger i byerne. Om andre har faat lignende istand, kjender jeg intet til.

Under min ovennævnte foredragstourné nu ivinter var det mig et savn, at der ikke fandtes nogen let tilgjængelig og let transportabel samling fra et fiskerimuseum at faa med paa reiserne. Idet jeg her paany

fremholder denne side ved nytten af vore fiskerimuseer, kan jeg ikke tilbageholde et ønske om, at en forbedring i saa henseende snart maatte ske, saa meget mere som jeg er overbevist om, at mange deler dette ønske med mig, ikke mindst fiskerbefolkningen, som nu og da, en ledig stund under opholdet i byen, kan faa et kort glimt af herligheden, men aldrig en omhyggelig, instruktiv forklaring af alle nyttige sager i den.

Slutning.

I dobbelt henseende er de følgende linjer slutning. Nogen flere sager af større interesse, som jeg ikke tidligere har berørt i mine aarsberetninger eller offentlige udtalelser, ligger mig for nærværende ikke paa hjerte. Jeg har forsaavidt intet mere at fremføre i denne aarsberetning.

Men da denne aarsberetning ikke alene er min sidste, men ogsaa den sidste offentlige fremstilling, jeg afgiver som fiskeriinspektør i Trøndelagen og Romsdals amt, være det mig tilladt at ytre som slutningsord ved fratrædelsen af min stilling (idet posten inddrages), at om jeg end ikke har faat udrette alt det, jeg i disse 14 aar har havt til hensigt at faa udført til fiskeribedriftens fremme i mit distrikt, saa har det dog stadig glædet mig at kunne faa arbeide i en stilling, som i høi grad passed for mig, og hvor jeg følte mig hjemme. Men allermest har det glædet mig, at det er netop inden mit eget distrikt, at de største fremskridt er blevet gjort af fiskerbefolkningen, og at de nye store fiskerier af epokegjørende betydning er opkommet i det korte tidsrum, hvori jeg fungerede. At have været, saa at sige, daglig vidne til en saadan landsvigtig udvikling af en betydelig næringsvei, vil jeg bevare som det kjæreste minde fra denne min livsgjerning som fiskeriinspektør.

Trondhjem, 30te april 1905.

Fredrik M. Wallem.

Fra
fiskeriinspektøren i nordre distrikt.

Beretning
om hans virksomhed i aaret 1904.

Ogsaa i 1904 lagde kontorarbeide en lang tid beslag paa min virksomhed. Jeg blev saaledes ikke færdig til at reise ud før den 7de mars. Kontorarbeidet tiltager stadig, ligesom ogsaa de mundtlige konferencer med fiskerne optager mig noksaa meget, specielt i den tid, da de drager ud til sine respektive fiskepladse i Lofoten og Senjen.

Bortseet fra den megen tid, saadanne mundtlige konferencer optager, har de dog sin store betydning, idet man derved kommer til bedre at sætte sig ind i fiskernes meninger og opfatninger paa de forskjellige felter, og nu specielt med hensyn til anskaffelse af dækkede fiskebaade med eller uden mekanisk drivkraft, der for tiden er dagens brændende spørgsmaal.

Som ovenfor nævnt, tog mine reiser sin begyndelse den 7de mars, og fra den tid indtil 3die april havde jeg besøgt følgende steder i Lofoten og Vesteraalen, nemlig Henningsvær, Stamsund, Balstad, Kabelvaag, Svolvær, Kabelvaag paany, Strømsjø og Langenæs.

Foruden de sedvanlige mundtlige konferencer om fiskerianliggender i sin almindelighed, specielt angaaende laan af havfiskefondene samt tilvirkningsspørgsmaalet, hvilket sidste er af overordentlig stor betydning for vor fiskerinærings fremdrift —, afholdtes der ogsaa paa ovennævnte steder fiskerimøder, hvor et meget interessant spørgsmaal blev diskuteret, nemlig: Hvilken er den bedste og mest tjenlige fiskebaad at anvende i vor bedrift saavel økonomisk som praktisk seet?

Diskussionen desangaaende var meget livlig og havde paa de fleste steder samlet fuldt hus.

Det viste sig af udtalelserne under diskussionen paa disse møder, at interessen med hensyn til baadens størrelse og art var høist afvigende

i de forskjellige distrikter. Saaledes fandt enkelte distrikter at kunne hjælpe sig med den mindre dæksbaad som baade i økonomisk henseende og i praktisk anvendelse den mest hensigtsmæssige.

En saadan baad kan jo, som tidligere udtalt, anskaffes for en pris af ca. 1 000 kroner og koster altsaa kun en brøkdel af, hvad de større dæksbaade andrager til.

Andre distrikter, særlig de, hvis fiskere til stadighed besøger Finmarken, fandt, at den mindre dæksbaad ikke var fuldt saa tjenlig. Af de i denne retning gaaende udtalelser fik jeg den opfatning, at den ikke fandtes mindre tjenlig for den lange færds skyld eller fordi der ikke lige saa godt kunde fiskes fra den mindre som fra den større baad, men specielt paa grund af, at man ved anvendelse af den større farkost kan for en længere tur føre med sig den fornødne udrustning i enhver henseende og endvidere ikke er afhængig af, hvorvidt de fiskepladse, man agter eller ønsker at besøge, er saapas bebygget, at der for mandskabet kan erholdes husrum paa land, ligesom ogsaa udgifterne til saadant husrum indspares. Heller ikke er man, om man under sit udvær paa sjøen faar efterretninger, der gjør det ønskeligt eller man ved uveir tvinges til at skifte plads eller fiskested, nødsaget til forinden atter at vende tilbage til udseilingsstedet for at afhente sine redskaber m. m., men kan afseile direkte til en ny plads.

Der fremhævedes ogsaa, at de større baade vilde være mere anvendelige ved det egentlige havfiske som ogsaa under deltagelse i skreifisket specielt paa Svensgrunden og Malangsgrunden for at kunne anvende doryer, og især under sidstnævnte fiske ansees det vanskeligere at kunne trække sine redskaber direkte fra dæksbaaden, ligesom mindre saadanne heller ikke ansaaes at være saa udholdelig for haardt veir i længere tid.

Saadan omtrent faldt udtalelserne i sin almindelighed. Jeg finder dog specielt med hensyn til det sidst anførte at burde bemerke, at der ogsaa drives fiske paa Svendsgrunden med noksaa smaa dæksbaade og direkte trækning af redskaberne.

Det her opstillede og diskuterede spørgsmaal er af noksaa stor betydning, og det maa forudsees, at der skal baade tid og erfaring til for at bringe endog en tilnærmelsesvis praktisk løsning paa samme. Thi hvad der passer for det ene sted, findes ikke anvendeligt for det andet. Hovedsagen er, at enhver forstaar at indrette sig saa praktisk som muligt i hensigt at opnaa størst mulig fordel. Det hænder jo, at man anskaffer sig fiskebaade til noksaa høie priser, fordi naboen har gjort ligesaa, men uden nærmere at overtænke, hvorvidt en saa kostbar farkost passer til det fiske, man agter at drive, eller om dettes endelige udbytte vil kunne dække anskaffelses- og driftsomkostningerne. Det har i enkelte tilfælder vist sig, at man ved anskaffelse af fiskebaade har slaaet for stort

paa og overvurderet sin egen evne til at drive baaden, hvilket selvfølgelig har ledet til ruin.

Ved en fiskebaads anskaffelse gjælder det ikke blot evnen til at betale baaden, men der maa særlig tages hensyn til de fiskerier, hvorunder den skal benyttes, og at disse drives rationelt. Da først vil en kostbar anskaffelse komme til at vise sig lønnende.

Det maa imidlertid ansees anbefalelsesværdigt at begynde smaat og saa gradevis avancere. Naar evnen tillader og forholdene kræver det, er der altid anledning til at anskaffe sig større baade og dertil svarende udrustning.

Den 24de april samt forøvrigt 2 gange senere paa sommeren besøgte jeg vort vigtige fiskested — Røst. Under disse mine besøg blev der afholdt 2 fiskerimøder, navnligt angaaende en forbedret ordning af kommunikationerne for transport af fersk fisk til sydbyerne. Paa et af møderne vedtoges ogsaa enstemmig en resolution, indeholdende anbefaling af en udvidet lokalfart ordnet saaledes, at den kom i mere hensigtsmæssig forbindelse med sydgaaende hurtigruter, — samt at Vesteraalskes sydgaaende godsrutes anløb af Røst maatte udstrækkes til at omfatte det hele aar.

Det er vel faa krav med hensyn til lokalfart i fiskeridistrikterne, som har mere berettigelse end kravet om en ordning af lokalfarten paa Røst saaledes, at dennes forbindelse med og omladning i sydgaaende hurtigruter kan ske snarest muligt og efter afgang fra fiskepladsen og paa et sted, der ikke udfordrer lange og tabbringende omveie. Her gjælder det især i sommervarmen hurtighed, og for Røsts vedkommende kan kun være tale om saadan ved direkte lokalfart mellem Bodø og Røst. Den vil bidrage til en udvikling, hvorved store værdier kan ophentes af havdybet og nyttiggjøres for samfundet.

Den 28de mai foretog jeg en inspektionsreise til Vesteraalen og Harstad ianledning kveitefisket og laan af havfiskefondene, hvorhos jeg under samme reise deltog som deputeret for redningssagen i distriktsmødet i Svolvær den 2den juni.

Den 9de samme maaned reiste jeg til Narvik for at undersøge forholdene med hensyn til fremme af ferskfiskeksporten. Om denne reise er styrelsen tidligere givet udførlig beretning.

Den 15de næstefter afreiste jeg efter speciel ordre fra fiskeristyrelsen til Røst for at lede et større fiskerimøde, som afholdtes til diskussion og udtalelse angaaende bedre lokalforbindelser for dette sted.

Af den af flere hundrede mand store forsamling fremkom der enstemmig udtalelse, gaaende i samme retning som udtalelserne paa det foran omhandlede, tidligere afholdte møde, nemlig ønsket om en direkte forbindelse over Bodø med sydgaaende hurtigrute, — kun med den for-

skjel, at man paa det første møde udtalte ønsket om tur mellem Bodø og Røst 2 gange ugentlig, medens man nu troede at kunne indskrænke sig til blot én tur ugentlig. Ligesaa fastholdtes ønsket om Vesteraalske godsrutes trafikering af stedet det hele aar.

Med det offentliges tilladelse foretog jeg 3die juli en reise til fiskeriudstillingen i Marstrand. Denne reise medtog 25 dage. Beretning om samme fremkommer bagenfor.

Den 3die september foretog jeg en kort tur til Saltdalen til konference med baadbyggerne derinde.

Den 11te september tiltraadtes en inspektionsreise i anledning af de der for offentlig regning anskaffede ishuse, samt sildefisket. Herunder besøgte jeg Kvarø, Lurø, Sandnæssjøen, Herø, Vega og Brønnø. Jeg kom tilbage fra denne reise den 24de.

Den 1ste oktober tog jeg til Lødingen for paa turen at faa anledning til at konferere med hr. direktør Westergaard, der var paa reise nordover.

Da sildefisket fremdeles foregik paa Helgeland, og det ifølge forskjellige private meddelelser maatte antages at være ganske betydeligt, reiste jeg den 5te november paany til Helgelandsværene. Men det viste sig desværre, at de private efterretninger havde været noget overdrevne, og at der ikke paagik fiske af nogen betydning.

Den 12te november var jeg atter paa reise og da til Havnvik i Ibbestad, nærmest for at faa rede paa forholdet med motorkutter „Sirius", hvorfor der ikke var betalt assurancepræmie, og som det offentlige ligeoverfor forsikringsselskabet maatte sige sig god for.

Jeg besøgte ogsaa Tromsø og Harstad. Da reisen var iforveien tilstrækkelig bekjendtgjort, havde jeg paa samtlige steder stadig besøg af fiskere og andre i fiskeribedriften interesserede, saa min tid var særdeles optaget.

Under denne reise blev jeg end mere bestyrket i min opfatning af, at fiskeriinspektøren mest mulig bør færdes blandt den fiskende befolkning. Derved kommer begge parter til nærmere og sandere forstaaelse. Thi ved møder og mundtlige konferencer kommer man mere og mere ind paa, hvad der egentlig kræves, og derunder er det langt lettere at meddele den fornødne veiledning end gjennem skriftlig korrespondence.

Derfor bør en fiskeriinspektør netop reise mest muligt. Efter min formening vil dette ikke alene give de rette, men ogsaa de største eller fleste impulser for videre arbeide til vore fiskeriers fremme.

Paa heromhandlede tur medhavde jeg til forevisning en praktisk og billig bølgedæmper og redningsvest, gjenstande, som i vor fiskeribedrift og for fiskere er af uvurderlig betydning.

Ved de mundtlige oplysninger, som jeg havde anledning til at meddele angaaende disse apparater, som jeg samtidig foreviste, fik jeg dem indført hos forskjellige i fiskeribedriften interesserede, og jeg har grundet haab om en fremtidig, mere almen benyttelse af apparaterne.

I tiden mellem reiserne har jeg været fuldstændig optaget med saavel skriftligt kontorarbeide som med mundtlige konferencer med fiskeriinteresserede mænd. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at min journal viser for 1904 et antal indgaaende ekspeditioner af 1 298, og at der i min kopibog for samme aar forefindes 935 udgaaende breve, erklæringer og udtalelser m. m. Hertil kommer det utal af schemaer til bevidnelser, besvarelser paa forskjellige opstillede spørgsmaal angaaende fiskerierne og andet lignende. Der findes inden mit distrikt 64 lensmænd og 81 herreder, og har jeg til besvarelse af de rettede spørgsmaal maattet henvende mig gjentagende til lensmændene. Da flere af disse herrer tildels har vist sig mindre tilbøielig til at besvare spørgsmaalene inden nogenlunde rimelig tid, har dette atter medført purringsskrivelser. Alle saadanne ekspeditioner er holdt udenfor kopibøgerne.

Af større arbeider kan nævnes en femaars statistik for Tromsø stift, vedrørende kveitefisket, dets udviklingsmuligheder, fangststeder og fangsttider.

Om samme henvises til bagenfor i beretningen.

Blandt de mange udtalelser, jeg har havt at afgive vedkommende offentlige sager, kan især nævnes udtalelse om landslodden, hvilken foruden forarbeider optog ikke mindre end 14 arksider.

Af andragender om laan af havfiskefondene har jeg i aarets løb indsendt 68. Dette i forbindelse med den kontrol, der paahviler mig at have med de allerede givne laan, samt assuranceforholdene med de fartøier, der er stillet i pant for saadanne laan, — medfører et ikke ubetydeligt arbeide. Som foran berørt har min tid mellem reiserne været fuldt optaget med kontorarbeide; men til at overkomme dette alene har dog denne tid været for knap. Jeg har saaledes i lighed med tidligere aar maattet benytte leiet hjælp, og da kontorarbeidet stadig tiltager, er det en selvfølge, at ogsaa mere kontorhjælp tiltrænges.

I tilslutning til ovenstaaende finder jeg at burde hidsætte endel bemerkninger angaaende de væsentlige grene af vor fiskeribedrift, nemlig:

Lofotfisket. Om dette har jeg for aarets vedkommende intet væsentlig at bemerke udover de almindelige Lofotberetninger, som er udgivne af opsynet, naar undtages, at jeg med nogle ord vil berøre

Agnspørgsmaalet, en for vore skreifiskerier særdeles vigtig sag.

Som bekjendt bestaar hovedtilførselen eller hovedforbruget af agn saavel i Lofoten som under de øvrige skreifiskerier paa Tromsø stifts kyst af fersk sild. Den gamle skik, at man bragte det væsentligste af

agn med sig til Lofoten, er forlængst ophørt, ialfald for de flestes vedkommende. Nu spiller som ovenfor nævnt fersksilden hovedrollen.

En bedre ordning af agnforholdene har i længere tid været et almindeligt samtaleemne mand og mand imellem blandt fiskerne, og har endog i den senere tid været behandlet paa fiskerimøder.

Hvad der mest har bragt agnspørgsmaalet til at blive af saa aktuel betydning, er de tildels overdrevne priser, der forlanges og betales for fersk agnsild eller lodde. Det har saaledes ikke været usedvanlig, at der for en kasse paa ca. 75 liter — altsaa en halv tønde — fersk agnsild har været betalt optil 15 kroner og for en lignende kasse lodde optil 25 kroner. Dette bliver henholdsvis 30 og 50 kroner maalet.

Det er derfor ikke at undres over, at fiskerne finder sin næring altfor høit skattelagt paa denne konto. Og at der nu hæver sig røster for at faa istand en bedre ordning, er ikke urimeligt.

Dette er en sag af stor rækkevidde ligeoverfor fiskernes omkostningsspørgsmaal; thi det har vistnok flere gange vist sig, at det neppe har lønnet sig at fiske, trods at der var fisk tilstede, blot fordi agnet var for dyrt.

Imidlertid er ferskt agn en nødvendighed og maa anskaffes.

En bedre ordning af dette spørgsmaal er selvfølgelig forbunden med store vanskeligheder, men alle agnforbrugere er dog af den formening, at noget maa kunne gjøres for at faa istand en hensigtsmæssigere ordning.

Der er f. eks. fra Finmarken foreslaaet dannelse af kooperative foreninger, og at staten burde træde støttende til. En saadan ordning formener jeg dog det vil falde særdeles vanskeligt at faa gjennemført.

Uden her netop at ville foreslaa nogen anden bestemt ordning, vil jeg dog tillade mig at udtale som min formening, at dannelse af agnforeninger inden hvert fiskevær maaske kunde vise sig heldigere. I dennes hænder maatte altsaa fiskeværets agnforsyning lægges. Denne agnforenings bestyrelse, der selvfølgelig maatte bestaa af blandt fiskerne valgte medlemmer, maatte da oprette kontrakt med et eller flere bestemte. agnførende dampskibe, saaledes at værets fiskere eller iallefald de i foreningen indtegnede medlemmer forpligtede sig til først og fremst at kjøbe af dette eller disse skibe.

Foreningens formand maa være den, der fører den fornødne korrespondence med agndampskibene. De dermed forbundne udgifter bliver at udligne paa medlemmerne.

En saadan ordning vil medføre mere sikkerhed saavel for agnforbrugere som for agnsælgerne.

At gaa nærmere ind paa detaljerne ved dette spørgsmaals løsning kan ikke her lade sig gjøre. Jeg vil blot faa lov til at oplyse, at en ordning, som foran antydet, ogsaa har været fremholdt i Nordlands fiskeri-

selskab. Forøvrigt vil spørgsmaalet blive optaget til diskussion under fiskerimøderne i Lofoten og andre steder udover vinteren.

Sildefisket. Om dette for Nordland saa vigtige fiske er iaar ikke meget at sige; thi som bekjendt var det omtrent mislykket.

De forhaabninger, man havde til et godt fiske paa grund af den store mængde sild, der stod i næsten hver fjord 1903, slog saaledes aldeles feil.

Ogsaa med hensyn til fangst af sild til agnforbrug for indeværende vinter synes at være smaa udsigter.

I endel af mine tidligere beretninger har jeg fremholdt nødvendigheden af et mere effektivt underretningsvæsen ved vore fedsildfiskerier, og jeg er fremdeles af den opfatning, at her maa ske en forandring.

Ulønnet mand gjør sjelden godt arbeide. Dette er en gammel sats. Dermed er dog ikke ment, at de, som har med underretningsvæsenet, ikke gjør sin pligt; men saaledes som det nu er ordnet, kan simpelthen de funktionærer. som har med denne sag at bestille, nemlig lensmændene, aldeles ikke tilfredsstille de forekommende krav til en bedre ordning. Og dette er heller ikke at vente. Disse funktionærers tid er vistnok noksaa meget optaget forøvrigt, og yderligere krav til dem paa underretningsvæsenets omraade vilde medføre ikke ubetydelige personlige udlæg. Ved den nuværende ordning kan man sige, at man heller ikke har den tilbørlige nytte af den udvidede telegraf- og telefonforbindelse.

Endvidere vil et mere velordnet og udvidet underretningsvæsen ogsaa være paakrævet ligeoverfor den tildels overhaandstagende private korrespondence til bladene sydpaa om sildefisket. Et privat overdrevet telegram kan i mange tilfælde bevirke flere tusinde kroners tab for vort land.

Denne private telegrafering vilde i betydelig grad afsvækkes, naar man havde paalidelige officielle underretninger at holde sig til, og da ikke netop paa bestemte dage i ugen, men derimod saasnart der forelaa noget at berette.

Som en paatagelig feil i den nuværende ordning af underretningsvæsenet maa det erkjendes, at telegrafisk offentlig meddelelse skal ske kun to gange om ugen.

Kort sagt: mangelfuld underretning om sildens forekomst og begyndende fiske kan medføre uberegnelige tab, særlig derved, at der kan gaaes glip af store fangster. Saadanne tilfælder synes ogsaa at gjentage mere og mindre for hvert aar.

Kveitefisket og kveiteeksporten. I kveitefiske forekommer fremdeles svingninger, der ytrer sig i, at det viser sig aftagende paa enkelte steder, medens det for andre steder tiltager. Men dette er vel noget, som baade har forekommet og vil forekomme.

Saaledes viser det sig, at gode og gamle bekjendte kveitesteder i de senere aar er kommet tildels næsten ud af betragtning.

Foruden den i min forrige aarsberetning anførte statistik for aarene 1896, 1897 og 1898 angaaende eksport og fiske i Nordlands og Tromsø amter har jeg iaar samlet en femaarsstatistik, omfattende aarene 1899—1903, for hele Tromsø stift, der viser, saavidt muligt, det omtrentlig opfiskede kvantum, og hvad der er eksporteret i is samt solgt til russerne. Ligesaa findes i samme angivet de forskjellige fangsttider og fangststeder samt udviklingsmuligheder.

Bemeldte statistik indtages nedenfor in extenso.

Opgave over kveitefisket i Tromsø

Herreder	Opfisket kvantum i kgr.					Solgt til russerne	
	1899	1900	1901	1902	1903	Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.
Nordlands amt							
Bindalen	Ca. 20 000	20 000	25 000	30 000	40 000	Intet	
Vik	Antagelig ikke over 5 000 kg pr. aar					—	
Bronno	29 500	32 200	20 972	39 958	82 805	Intet	
Vega	Antagelig 20 000—30 000 pr. aar					Intet	
Velfjorden	—	—	—	—	—	—	
Tjotta	Ca. 5 000 kg. pr. aar					—	
Vefsen	—	—	—	—	—	—	
Alstadhaug	Antagelig optil 25 000 kg. pr. aar					Intet	
Hero	Fra 40 000 til 50 000 kg. pr. aar					Intet	
Nesne	—	—	—	—	—	—	
Hemnes	—	—	—	—	5 000	Intet	
Mo	—	—	—	—	—	—	

stift i femaaret 1899—1903.

Exporteret i iset stand			
Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.	Fangststeder og Fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
Alt	0.25—0.35	Setta og forøvrigt Bindalsfjorden. Tid: Oktober—december.	Fisket har for dette distrikt væsentlig været drevet med mindre, aabne baade, men vil antagelig kunne tage et betydeligt opsving ved anskaffelse af mere tidsmæssige og livsikre baade, saaledes at fisket kunde blive drevet mere rationelt og længere tilhavs.
—	—	Væsentlig i Ursfjorden. September—december.	Det samme.
Alt	Ikke opgivet	Varholmen, Velfjordens ydre del samt havet vest for Kvarstein.	Ligesaa.
Alt	Ikke opgivet	Rundt hele Vega, særlig Bremstenen, Skjærvær, Mudvær og Ulvingen, fra begyndelsen af juni til udgangen af oktober.	Ligesaa. Desuden forbedring af havneforholdene i Bremstenen og Skjærvær eventuelt Nordvær.
—	—	—	Mangler opgave.
—	—	—	Maaske kveitefiske kan faa nogen betydning som havfiske, om udrustning til saadant blev overkommeligt for almuen.
—	—	—	Fiske efter kveite drives ikke i distriktet.
Alt	Ikke opgivet	Fangststed eller tid ikke opgivet.	Intet oplyst om udviklingsmuligheder, men kan forholdene ansees at være de samme som for Tjøtta herred anmerket.
Alt	Ikke opgivet	Strækningen Gaasvær—Inderholmen samt Inderodden og Skibbaadsvær i juni, juli, august og delvis september.	Til fisket har været benyttet almindelige Ranværingsbaade, men utvilsom vil et mere effektivt fiske kunne drives, hvis almuen kunde se sig istand til at anskaffe sig mere tidsmæssige farkoster, særlig mindre dæksbaade med og uden petroleumsmotor som drivkraft.
—	—	—	Som ad Herø. Lensmanden ser sig ikke istand til at kunne meddele nogenlunde paalidelige oplysninger, da kveitefisket foregaar nærsagt gjennem det hele aar og paa mange forskjellige steder.
Alt	0.27	Mellem Strømholmen og Bustnæs i Ranenfjorden.	Ingen muligheder for videre udvikling.
—	—	—	I distriktet foregaar intet kveitefiske.

Herreder	Opfisket kvantum i kgr.					Solgt til russerne	
	1899	1900	1901	1902	1903	Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.
Lurø	Gjennemsnitlig 50 000 kg. pr. aar					Intet	
Rødø	Kan ansættes til 40 000—50 000 kg. pr. aar					Intet	
Melø	200	1 000	500	2 000	10 000	Intet	
Gildeskaal	—	—	—	—	—	—	
Bodin	—	—	—	—	—	—	
Bodø	I de sidste 3 aar ca. 30 000—40 000 kg. pr. aar					Intet	
Skjærstad	—	—	—	—	—	—	
Saltdalen	—	—	—	—	—	—	
Beierfjord	—	—	—	—	—	—	

Exporteret i iset stand			
Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.	Fangststeder og fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
Alt	Ikke opgivet	Luro og Trænen, hovedsagelig Trænen i april, mai, juni, juli og august.	Fisket foregaar mest med aabne smaabaade, men det kan ikke være tvil underkastet, at fisket her vilde tage et betydeligt opsving, især for Trænen, naar befolkningen kunde have anledning til at forsyne sig med mere tidsmæssige farkoster, hvorhos en forøget lokal dampskibsfart i forbindelse med hurtigruterne ogsaa vil være til betydelig fremhjælp.
Alt	Ikke opgivet	—	Lensmanden ser sig ikke istand til at indsamle oplysninger uden mod godtgjørelse. Som udviklingsmuligheder gjælder specielt anskaffelse af flere tidsmæssige fiskerbaade. Især vil der formentlig for Valvær og Myken kunne udvikles et rationelt havfiske, men det blir da en nødvendighed ogsaa der at opføre ishuse af hensyn til agnets opbevaring og fiskens konservering under fangsttiden.
Alt	0.25	Kveite fiskes paa mange steder inden distriktet, men mest paa den saakaldte indre eggen ud og vest for Grønna — 4 à 5 mil udfor Støt, i juni, juli, august og september.	Her gjælder ogsaa anskaffelse af flere og tidsmæssige fiskebaade.
—	—	—	Ingen opgave modtaget.
—	—	—	Ingen opgave modtaget. Forresten foregaar der iniet væsentlig kveitefiske i distriktet udenfor hvad der medgaar til hjemmeforbrug. Som udviklingsmuligheder kan nævnes anskaffelse af tidsmæssige farkoster for at kunne søge længere tilhavs.
Alt	Ca. 0.25 —0.30	Havstrækningen udenfor Fleinvær, Givær og Landegod samt havet fra Røst mod Trænen, fra mai til august.	Ogsaa her gjælder den videre udvikling anskaffelse af tidsmæssige farkoster. Forøvrigt synes interessen for havfisket endnu ikke at være tilstede i forønskelig grad. Byen egner sig som station for fiskedampskibe, der agter at drive fiske paa forannævnte havstrækning.
—	—	—	I distriktet foregaar intet kveitefiske.
—	—	—	Ligesaa.
—	—	—	Ligesaa.

Herreder	Opfisket kvantum i kgr.					Solgt til russerne	
	1899	1900	1901	1902	1903	Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.
Sorfolden samt Nordfolden—Kjerringo	50 000	21 000	25 400	41 100	24 000	Intet	
Steigen...........	—	—	—	—	2 000	Intet	
Hammero.........	—	51 302	10 780	—	6 540	Intet	
Tysfjorden	Antagelig ca. 10 000 kg. pr. aar					Intet	
Ofoten ,..........	—	—	—	—	—	—	
Lodingen	—	—	—	—	—	—	
Vaagan...........	15 000	29 000	28 000	18 000	25 000	Intet	
Gimsø og Valberg.	Ingen kvantumsopgave					—	
Buksnes og Hol ...	—	—	—	—	—	—	
Borge	—	—	—	—	—	—	
Flakstad..........	—	—	—	—	—	—	
Værø—Røst.......	4 000	37 000	45 000	58 000	163 000	Intet	

Exporteret i iset stand Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.	Fangststeder og fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
Alt	0.20	Langs Kjerringøstranden og i mundingen af Foldenfjorden i november og december.	Fisket drives med aabne nordlandsbaade. Lensmanden formener, at fisket i denne fjord neppe vil naa nogen væsentlig større udvikling end allerede skeet.
Alt	0.15—0.20	Udenfor Husø, Valsvær og Øksnæs i september—november.	Fisket drives med 3—4/rums nordlandsbaade. Men da det foregaar i den stormfuldeste tid af aaret, er en væsentlig betingelse for videre udvikling af dette fiske mere sjødygtige baade, opførelse af ishuse paa bekvemme steder samt bedre kommunikationer.
Alt	0.20	Vestfjorden mellem Nordokssund og Tranø fra august til december.	Fisket drives med 4/rums nordlandsbaade. Her synes ogsaa mere tidsmæssige og livbjergelige baade nødvendige.
Alt	0.15—0.20	Drag, Helland, Rørvik, Hundholmen og Skarberg i september—november.	Der er liden sandsynlighed for videre udvikling af dette fiske.
—	—	—	I dette distrikt foregaar intet kveitefiske.
—	—	—	Ligesaa, men der er dog udviklingsmuligheder tilstede for dette fiske, saavel i Vestfjordbunden som den ydre del af Ofotenfjord.
Alt	0.25	I Vestfjorden juni—oktober.	Her vil tidsmæssige farkoster ubetinget bringe fisket frem til større udvikling, da fisket nu foregaar med aabne baade.
—	—	Ved eggen og forøvrigt paa de almindelige sættepladse nær land, men dog høist ubetydeligt.	Ogsaa her vil tidsmæssige farkoster formentlig bringe dette fiske frem til større betydning.
—	—	—	For tiden foregaar intet kveitefiske i distriktet, væsentlig kun til husbrug.
—	—	—	Herfra mangler opgave, men utvilsom vil et lønnende kveitefiske her kunne drives, naar der anskaffedes tidsmæssige farkoster, helst med mekanisk drivkraft, saaledes at man havde letvindt adgang til at søge langt til havs.
—	—	—	Herfra mangler ogsaa opgave, men de samme udviklingsmuligheder er ogsaa tilstede for dette distrikt som for Borge.
Alt	0.10—0.20	Paa bankerne udenfor Røst i maanederne mai, juni, juli og august.	Hvad der endvidere kan bringe dette distrikt frem med hensyn til videre udvikling paa kveitefiskets omraade, er bedre kommunika-

Herreder	Opfisket kvantum i kgr. 1899	1900	1901	1902	1903	Solgt til russerne Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.
Hadsel	—	—	—	—	—	—	
Bø	Antagelig 40 000 à 50 000 kg. pr. aar					Intet	
Sortland	—	—	—	—	100 000	80 000	0.20—0.25
Øksnes	90 260	91 100	69 000	64 400	57 600	Ikke opgivet	
Dverberg	350 000	395 450	840 000	471 700	840 700	2 287 850	0.14—0.22
Tromsø amt.							
Kvædfjord	—	—	—	—	—	—	
Trondenes—Harstad	—	—	—	—	—	—	
Ibbestad	20 000	18 000	10 000	4 000	—	Intet	
Salangen	—	—	—	—	—	—	
Tranø	3 500	2 700	2 200	2 000	3 500	Intet	

Exporteret i iset stand Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.	Fangststeder og fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
			tioner, specielt udvidet lokalfart i korrespondance med hurtigruterne sydover og saaledes at denne ogsaa omfatter høsttiden. Derved vil man utvilsomt komme til at nyttiggjøre sig en ganske anden større kveitemængde end nu. Det vil da maaske vise sig, at høsttiden er den bedste fisketid.
—	—	—	I dette distrikt foregaar intet nævneværdigt kveitefiske.
Alt	—	Fisket foregaar ved Skaarvaag, Strømsjø, Nykvaag, og Hovden paa bankerne derudenfor.	Kveitefisket for dette distrikt har tidligere i det væsentligste været drevet med den aabne nordlandsbaad, men delvis ogsaa i de senere aar flere mil fra land med dæksbaade. Den næste udviklingsmulighed her er petroleumsmotor i de mindre dækskuttere.
20 000	Ikke opgivet	Dette fiske er foregaaet med dampskibe paa strækningen Lofotodden—Malangen.	Her kræves bedre kommunikationer for at lette afsætningen. I selve Sortland drives ellers intet kveitefiske af betydning, hovedsagelig kun til husbrug.
Ikke opgivet	0.25—0.30	Foregaar paa bankerne udenfor kysten, vaar, sommer og høst.	De samme udviklingsmuligheder som for Bø.
250 000	0.20—0.25	Paa bankerne udenfor Andenæs, Bleik og Børvaag.	Fisket drives her hovedsagelig med smaa dæksbaade og aabne nordlandsbaade. Anbringelse af petroleumsmotor i de mindre dæksbaade vilde give kveitefisket et sterkt stød fremover.
—	—	—	Her foregaar intet kveitefiske.
—	—	—	I distriktet foregaar intet nævneværdigt fiske; men vil Harstad egne sig som station for fiskedampskibe, der driver havfiske.
Alt	Ikke opgivet	Væsentlig Vaagsfjorden i oktober og februar.	Her nævnes ikke om videre udviklingsmuligheder.
—	—	—	I dette distrikt foregaar intet væsentlig kveitefiske.
Alt	0.20—0.40	Fisket foregaar paa Vaagsfjorden i oktober, november og december.	Fisket drives hovedsagelig med aabne nordlandsbaade. Hvis almuen havde raad til at anskaffe sig bedre farkoster, vilde ogsaa dette fiske give et bedre udbytte. Der klages ogsaa over, at der er mangel paa godt agn i den tid fisket foregaar.

Herreder	Opfisket kvantum i kgr. 1899	1900	1901	1902	1903	Solgt til russerne Kvantum i kgr.	Pris pr. kg.
Bjarkø	Ca. 20 000 kg. pr. aar					Intet	
Berg	—	—	—	—	—	—	—
Dyrø	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Reisen	—	—	—	—	—	—	—
Lenviken	—	—	—	—	—	—	—
Maalselven	—	—	—	—	—	—	—
Hillesø og Malangen	—	—	—	—	—	—	—
Balsfjorden	—	—	—	—	—	—	—
Tromsøsundet	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—
Karlsø	100 000	90 000	90 000	170 000	110 000	Alt naar undtages sidste	
Helgø	—	—	—	—	—	—	—
Lyngen	—	—	—	—	—	—	—

Exporteret i iset stand Kvantum i kgr.	Pris pr. kg	Fangstfelter og fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
Alt	Ikke opgivet	—	Fisket drives her hovedsagelig som hjemmefiske med smaabaade, men vilde som havfiske med tidsmæssige farkoster bringes frem til end større udvikling.
—	—	—	Lensmandeu ser sig ikke istand til at meddele nærmere oplysninger om kveitefisket. Med hensyn til udviklingsmuligheder kan udtales det samme som for Bjarkø.
—	—	—	Mangler opgave, men i dette distrikt drives intet nævneværdigt kveitefiske.
—	—	—	Mangler opgave, men i dette distrikt drives intet nævneværdigt kveitefiske.
—	—	—	Ligesaa. Lensmanden ser sig ikke istand til at give fornødne oplysninger.
—	—	—	I dette distrikt foregaar intet kveitefiske.
—	—	—	Herfra mangler opgave over kvantumet. Men for disse distrikter er der store udviklingsmuligheder for kveitefisket, især for Hillesø. Man har lige for sig Malangsdybet og det bekjendte Vensødybet, hvor der er rig tilgang paa kveite, samt Malangs- og Svensgrunden paa begge sider paa Malangsdybet. Her vilde tidsmæssige fiskebaade med og uden mekanisk drivkraft være til stor nytte for videre udvikling af kveitefisket.
—	—	—	I dette distrikt foregaar intet kveitefiske.
—	—	—	Lensmanden kan ingen opgave meddele. Som havfiske er der ogsaa for dette distrikt udviklingsmuligheder for kveitefiske.
—	—	—	Ingen opgave. Stedet vil egne sig som station for fiskedampskibe, der driver havfiske.
en mindre Del for har	Del for	Havkanten, særlig udenfor Torsvaag, Helgo og Burosund. Sommer og høst.	Her nævnes intet om, hvilke muligheder til videre udvikling; men her vil ogsaa anskaffelse af tidsmæssige fiskebaade, anlæg af ishuse og forbedrede kommunikationer saaledes, at eksport af iset fisk kan foregaa, samt bedre belysning for indseiling til havnene, bringe kveitefisket frem til større udvikling; thi her er baade store og rige fangstfelter.
—	—	—	Herfra mangler opgave. Kan forøvrigt siges det samme som for Karlsø.
—	—	—	I dette distrikt foregaar intet kveitefiske.

Herreder	Opfisket kvantum i kgr.					Solgt til russerne	
	1899	1900	1901	1902	1903	Kvantum i kgr.	Pris pr. kg.
Skjærvø	50 000	12 000	22 000	36 000	60 000	Hovedsagelig	
Finmarkens amt.							
Loppen og Øksfjord	30 000	40 000	25 000	40 000	40 000	155 000	0.10—0.20
Hasvik	10 000	12 000	8 000	10 000	4 000	Det meste	—
Talvik	Ca. 12 000 kgr. pr. aar					1/3	Ikke opgivet
Alten	—	—	—	—	—	—	—
Hammerfest og Kvalsund	12 000	12 000	16 000	16 000	12 000	18 000	0.10
Maasø	160 000	140 000	120 000	2 200 000	580 000	Alt	0.20
Kjelvik...........	20 000	30 000	50 000	50 000	50 000	150 000	0.20

Exporteret i iset stand: Kvantum i kgr.	Pris pr. kg.	Fangstfelter og fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
—	0.20	Ved Gjæsbaaerne, paa Lyngen- og Kvænangfjord.	Naar ishuse anlægges og kommunikationerne ordnes slig, at eksport af iset fisk kan foregaa, er der al sandsynlighed for, at dette fiske vil komme til at udvikles videre og give et ganske andet udbytte end hidtil.
20 000	0.20	Strækningen Silden til Gjæsbaaen fra mars til august maaneds udgang.	Her kræves ogsaa, for at kveitefisket kan komme til fuld udvikling, anskaffelse af tidsmæssige, dækkede farkoster, især da der nu er spørgsmaal om at forsøge en større fiskebank ca. 12 mil ud af Loppen, hvor man har formerket sig fiskebestand, specielt kveite.
Endel	0.20	Galten, Bøle, Darup, Sørvær, Bredvik, Vaagan, Hasvik og stederne mellem Hasvik og Gaashopen samt Stjernøens Ytterside fra mai til oktober.	Man paastaar, at der rundt den vestlige del al Sørøen (altsaa udenfor de 5 førstnævnte fangststeder) skal være meget godt felt for kveitefiske, specielt om høsten. Ifjorhøst i september og oktober fiskedes saaledes rigtig godt kveite udenfor Vaagan. For videre udvikling af dette fiske gjælder det, at fiskeren faar tidsmæssige og livssikre fiskebaade paa denne sjøhaarde strækning.
—	—	Altenfjord, vaar, sommer og høst, og foregaar fisket paa indtil 300 favne dybt vand.	Lensmanden udtaler, hvis øvede kveitefiskere fra andre steder vilde gjøre forsøgsfiske antages det, at dette fiske vil have fremtid for sig.
—	—		Ifølge lensmandens opgave drivet ikke kveitefiske af dette distrikts befolkning.
46 000	0.20—0.25	Vargesund, Sørøsund og for en mindre del havet udfor Sørøen, — hovedsagelig oktober—januar, samt sidst i juni—juli.	Havfisket, hvori kun deltages fra baade, maa kunne udvikles adskillig. Deltagelsen i fisket i sundene er jo større, men pladsen der er mere indskrænket.
40 000	0.20—0.28	Gjæsvær, Hjelmesø, Ingø, Rolfsø, Reno, Maasø og Havøsund i maanederne juni, juli og august, delvis ogsaa i september—december.	Da 2 ishuse er opførte i distriktet, et i Havøsund og et i Akkerfjord paa Hjelmesø, vil formentlig eksport af iset kveite om høsten og vinteren faa nogen fremgang, og vil antagelig fiskemængden af den grund ogsaa forøges.
50 000	0.20	Ved Repvaag og omegn samt Honningsvaag og omegn fra juni til og med december.	Fisket her drives hovedsagelig nær land og i fjordene; men antages der at være gode udsigter for havfiske, naar dertil egnede redskaber og farkoster anskaffes, og at kommunikationsforholdene forbedres.

Herreder	Opfisket kvantum i kgr.					Solgt til russerne	
	1899	1900	1901	1902	1903	Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.
Kistrand	7 000	3 800	4 800	300	400	Alt	0.20
Lebesby & Kjøllefjord	—	—	—	—	—	—	—
Tanen	50 000	48 000	54 000	70 000	85 000	Alt	0.15—0.20
Vardø	79 040	42 060	31 514	102 000	27 200	Alt	0.15—0.20
Næsseby	500	600	400	500	300	Alt	Ikke opgivet
Sydvaranger	4 800	5 400	6 000	4 500	3 400	Alt	0.25—0.30
Nordvaranger	—	—	—	—	—	—	—

Exporteret i iset stand		Fangstfelter og fangsttid	Udviklingsmuligheder og anmerkninger
Kvantum i kgr.	Pris pr. kgr.		
—	—	Fra mai til udgangen af november.	Her anføres intet om udviklingsmuligheder.
—	—	—	Lensmanden meddeler, at der i distriktet i femaaret intet kveitefiske er foregaaet.
—	—	Paa havet udfor Gamvik og Mehavn i april, mai, juni, juli og delvis august.	Her drives ikke noget egentlig særskilt kveitefiske, men foregaar fangsten af kveite samtidig med det andet fiskeri.
—	—	Strækningen Baadsfjord—Vardø (det almindelige fiskehav) fra medio mai til udgangen af august.	Drevet med dæksbaade og som havfiske antages kveitefisket at kunne give et betydelig større udbytte. Foruden forannævnte opgave over almindelig kveite er i 1900—1903 opfisket og solgt til russerne 429 000 kg. blaakveite, der er betalt med torskepris.
—	—	Juni, juli, august.	Forekomsten af kveite er liden og formenes derfor, at dette fiske ikke er gjenstand for videre udvikling.
—	—	Langs sydkysten af Varangerfjorden fra Kjofjordmundingen og østover forbi Kurvholmen, Pasvik og Smaastrømmen samt udenfor Hansøerne øst mod Rusland, hvor fangsten er bedst, — fra St. Hans til ultimo november.	Der klages over, at der er lidet af den slags fisk, men drevet som havfiske med dæksbaade vil det antagelig faa større betydning.
—	—	—	Opgave mangler.

Som det af foran indtagne statistik viser sig, foregaar kveitefisket i Tromsø stift hovedsagelig med mindre, tildels aabne baade, og det er kun en brokdel af fangsten, der er ilandbragt med dampskib; dette kvantum kan for Tromsø stift i 1903 antagelig ikke ansættes høiere end til ca. 250 000 kg., og de foregaaende aar meget mindre.

Som udviklingsmuligheder fremholdes for de fleste steder anskaffelse af mere tidsmæssige farkoster. Formentlig vil petroleumsmotoren som drivkraft i vore fiskebaade komme til at spille en vigtig rolle til videre udvikling af kveitefisket i Tromsø stift.

Naar der angaaende eksporten af fersk torsk er fra enkelte hold krævet direkte transportrute, kan jeg for tiden ikke give et saadant krav min tilslutning og det af følgende grunde, som jeg nedenfor tillader mig at fremholde i al korthed.

For det første maa udgangspunktet for den eller de foreslaaede ekstra transportruter for fersk fisk lægges længere nord end til Vesteraalen. Der er jo ikke saa faa pladse nordenfor, der vil føle sig lige berettiget til subvention, og hvor der drives et ikke ubetydeligt kveitefiske.

Dernæst vil en saadan rute ikke virke tilfredsstillende ligeoverfor den lange kyststrækning, der maa befares, og hvis forskjellige steder synes at have lige berettigelse til fordring paa anløb. Og to ruter vil blive saa altfor kostbart.

Endvidere maa opsamling af ugens hele fangst til én gangs afskibning ogsaa ansees mindre heldig, ikke alene ligeoverfor selve varen, men ogsaa af hensyn til priserne paa salgsstedet. En mere jevn forsyning til dette vil betinge jevnere priser, imod naar markedet ved større tilførsel paa én gang bliver overfyldt.

Til en statsunderstøttet ferskfiskrute vil der stilles uoverkommelige fordringer fra de mange forskjellige fiskesteder. Hvis alle disse krav skulde imødekommes, bliver der efter min formening ikke tale om at benævne en saadan fart for hurtigrute. Den maa nærmest installeres under benævnelsen godsrute. Vi har nu 3, ja man kan vel sige 4 ugentlige ruter, som er virkelige hurtigruter, og det ikke alene for post og passagerers skyld. Derfor maa det særlig anbefales, at lokalfarten kan blive ordnet saaledes, at den paa bedst mulig maade kommer i forbindelse med de sydgaaende hurtigruteskibe. Derved vil frisk vare stadig kunne være paa markedet, bedre tilfredsstille behovet og betinge jevnere priser, hvilket alt tilsammenlagt vil komme fiskerne og derved det hele land tilgode.

Jeg har i længere tid fulgt denne forretnings udvikling, og resultatet heraf er, hvad jeg foran har fremholdt: Anbefaling af udvidet lokalfart i tilknytning til sydgaaende hurtigruter.

Der har i anledning oprettelse af direkte transportruter været udtalt, at omladning af ferskfisk er mindre heldig, ja endog skadelig. Hertil kan jeg som fagmand bemerke, at jeg vistnok maa indrømme, at der med saadan vare maa ansees heldigst at foretage saa faa omladninger som muligt, men en eneste omladning formener jeg dog paa langt nær vil virke saa uheldigt som et flere dages forlænget ophold ombord.

En af hovedbetingelserne ved al ferskfiskeksport er imidlertid hurtig afkjøling af fisken, saasnart den er kommet op af sjøen og tilgjort. Derfor: god forsyning af is i fiskebaadene og praktisk anvendelse af isen. Uden iagttagelse af dette vil selv ikke den hurtigste befordring have noget at sige.

Jeg har fundet mig beføiet til at hidsætte ovenstaaende, maaske overflødige bemerkninger; men da de staar i saa nøie forbindelse med vor ferskfiskeksport, vil jeg kun tilføie, at de kan aldrig ofte nok gjentages.

Havfiskefondet.

Var forespørgslerne i 1903 livlige om laan af dette fond, saa var de ikke mindre i 1904. Antallet af skriftlige andragender dette aar beløber sig til 68, omfattende et beløb af kr. 151 000.

Min journal viser, at der er indkommet ca. 200 forespørgsler. Dertil kommer en mangfoldighed af mundtlige konferencer i samme retning.

Specielt begynder nu opmerksomheden mere og mere at dreie sig om mekanisk drivkraft i form af petroleumsmotorer, og er der allerede indkommet flere andragender om laan til anskaffelse af farkoster med saadan drivkraft.

Desværre er det kun en mindre del af disse andragender, der har ladet sig imødekomme. Fondets nuværende midler er altfor utilstrækkelige til endog nogenlunde nær at imødekomme kravene. Man har jo kun til raadighed de efterhaanden indkommende afdrag.

En forøgelse af det ældre havfiskefonds laanemidler maa derfor ansees at være høist paakrævet.

Interessen for havfiske synes at være i glædeligt stigende, idet mange distrikter, der ikke før har søgt laan, nu kommer efter. Særlig kan her fremhæves Trænen, et distrikt, der ligger midt ude i fiskehavet, og som maa ansees at have alle betingelser for et indbringende havfiske, men som indtil fornylig ikke har ladet høre fra sig om laan af havfiskefondet. Nu kommer derfra ikke mindre end 4 andragender om laan til anskaffelse af motorkuttere. Stedet har hidtil været noksaa uheldig stillet med hensyn til kommunikationsforholdene, da det ligger et godt stykke

udenfor leden; men anskaffelse af motorkuttere antages at give stedet et godt stød fremover til mere hensigtsmæssigt stel i enhver henseende. Her vil laan af havfiskefondet medvirke til at kunne bringe fornyet impuls til det hele distrikt.

Og ikke nok hermed. Eksemplet vil øve sin indflydelse ogsaa ligeoverfor de andre Helgelandsvær, saa der er at forudse, at denne del af stiftet, der hidtil har holdt sig tilbage, nu vil komme med sine lige fuldt berettigede krav.

Til ophjælp af fiskerierne i Tromsø stift bør staten træde støttende til, og det først og fremst ved en forøgelse af det ældre havfiskefonds laanemidler.

Petroleumsmotorer og Marstrandsudstillingen.

Om selve udstillingen som saadan betragtet vil jeg ikke udtale mig videre, ihvorvel der maaske kunde være et og andet at bemerke ved dens anordning, men hvad specielt motorafdelingen betræffer, saa var den efter min formening noksaa fyldig repræsenteret. Imidlertid kan jeg ikke undlade at berøre nogle punkter, hvorom en nærmere udredning kunde være paaregnet, nemlig med hensyn til bedømmelsen af motorerne, den jeg fandt var for summarisk.

De spørgsmaal, jeg bl. a. havde ventet taget under behandling og besvaret paa udstillingen ved den af juryen afsagte kjendelse, var følgende:

1. Hvilken motor kan ansees tjenligst til anvendelse i fiskebaade?
2. Hvorledes stiller 2-takts og 4-takts systemerne sig til hverandre, og hvilke af disse systemer kan helst anbefales for fiskebaade?
3. Hvad er at foretrække til brug i fiskebaadene, enten benzin- og gasolinmotoren eller petroleumsmotoren, og hvorledes stiller forholdet sig egentlig mellem disse indbyrdes?
4. Hvilke fordele bringer brugen af texas- eller solarolje til motorer i forhold til almindelig renset petroleum?

Men juryen sees at have forbigaaet dem, maaske paa grund af, at de ikke var specielt fremsatte. Man faar nærmest indtrykket af, at der ved bedømmelsen af motorerne aldeles intet hensyn er taget til disse vigtige spørgsmaal. Og det er nok denne forbigaaelse, der delvis har vakt motorfabrikanternes misnøie og bidraget til dannelse af „Nordisk motorunion", som har til formaal ved enhver saadan leilighed at varetage dens medlemmers interesser og specielt at søge opnaaet en sagkyndig bedømmelse, hvorunder kunde forventes en detaljeret udredning til veiledning for det kjøbende publikum, saaledes at dette kan danne sig en mening om, hvilken type er mest formaalstjenlig for de forskjellige øiemed.

Jeg vil imidlertid efter bedste evne søge at udtale mig angaaende ovenanførte spørgsmaal, som jeg anser for at være af saa vidtrækkende betydning, at de bør underkastes offentlig diskussion.

Anskaffelse af en petroleumsmotor er for fiskeren en velfærdssag, og netop derfor er det i høi grad paakrævet at faa en fagmæssig udredning af fordelene og manglerne ved de forskjellige motorer.

Ad spørgsmaal 1 kan der maaske blive gjort den bemerkning, at det allerede har faaet sin besvarelse ved bedømmelsesjuryens kjendelse. Men heri er jeg ikke saa ganske enig. Jeg anser nemlig dette spørgsmaal for en stor del ubesvaret, al den stund at totakts og firetakts petroleumsmotorer og benzinmotorer bedømtes som henhørende under én klasse.

Og dette er skeet med benzinmotorer for luksus- eller lystbaade og petroleumsmotorer, absolut konstruerede for brug i fiskebaade. Her kan med god grund spørges: „Hvilket er hvilket?“

Efter min formening var det en væsentlig feil, at motorerne ikke var klassificerede.

Ved bedømmelsen af motorer til fiskebrug maa der først og fremst hensees paa driftssikkerhed og de forholde, hvorunder der skal arbeides, og dernæst maa der tages rimeligt hensyn til anskaffelsessum og driftsomkostninger.

Hvorvidt der er taget hensyn til disse faktorer ved bedømmelsen af den motor, som ved udstillingen fik høieste udmerkelse, er mig selvfølgelig ubekjendt. Man har ialfald ikke seet noget offentliggjort derom. Men saavidt mig bekjendt, var bemeldte motor indtil da lidet benyttet i fiskebaade, og havde saaledes efter min formening endnu paa langt nær bestaaet den rette praktiske prøve.

Trods den omhandlede maskine fik baade guldmedalje og hædersprisen, har jeg endnu ikke vovet at anbefale den til brug i fiskebaade og det specielt af den grund, at jeg anser den for lidet praktisk prøvet. Og jeg finder i denne retning at burde være yderst forsigtig ligeoverfor de mange i mit udstrakte distrikt, der søger raad og veiledning hos mig ved anskaffelse af motorer.

Ad spørgsmaal 2. Dette synes heller ikke at have faaet nogen tilfredsstillende løsning. Spørgsmaalet blev kun diskuteret mand og mand imellem.

Efter min formening yder de 4-takts petroleumsmotorer med glødehoved og selvantænding samt med pumpe og regulator, hvormed det bestemte kvantum olje kan indsprøites, den største driftssikkerhed, og for fiskebaade og større brugsbaade spiller en saadan motors forhøiede vegt ingen synderlig rolle.

En 4-takts motor kan arbeide i maaneder, selv om den er en del

slidt, medens arbeidsevnen ved 2-takts motoren efter min opfatning forringes, saasnart lagerne begynder at blive slidt, idet den i krumtaprummet komprimerede luft derved faar anledning til at undvige. Og naar saadanne motorer skal benyttes i baade, der færdes paa saltvand, og disse arbeider med vandindsprøitning, er der sandsynlighed for, at der i cylinderen vil danne sig saltsten af det vand, som skal indsprøites i denne, hvilket selvfølgelig foraarsager, at disse motorer meget hyppigt maa underkastes grundig rensning.

Ligesaa er det en selvfølge, at slitagen bliver større i en hurtiggaaende totakts end i en langsommere gaaende firetakts motor.

Jeg kan imidlertid ikke undlade at bemerke, at totakts-motoren gaar lydløsere og er billigere end den firetakts, men skal, efter hvad der er mig meddelt, være kostbarere at reparere, specielt hvad angaar slitage paa krumtap, aksling og lagere.

Ad spørgsmaal 3. Dette kunde ogsaa synes at være besvaret ved bedømmelsen i Marstrand. Men saa er dog ikke tilfældet, ialfald efter min opfatning.

Uden i mindste maade at ville frakjende den omhandlede benzinmotor den belønning, som den fik, nemlig guldmedalje — den fortjente absolut 1ste præmie —, er dog at bemerke, at den ikke burde være bedømt i klasse med motorer for fiskebrug.

Motoren vilde nok i ethvert tilfælde have hævdet sin plads; men jeg maa gjentage, at det forekommer mig kun at være et feilgreb af komiteen at lade motorer for lyst- og luksusbaade bedømme sammen med motorer for fiskebaade.

Det er denne overhovedsbedømmelse, som for mig stiller sig saa høist urigtig, og som jeg ikke finder tjenlig til veiledning for interesserede, som vil komme til at lægge den som grund for sit syn paa motoren, naar det gjælder indkjøb.

Ad spørgsmaal 4. De fordele, der har været fremholdt ved brugen af raaolje istedetfor renset petroleum, skal nok være høist ubetydelige. Det er kun paa steder, hvor raaolje kan kjøbes direkte fra tanks, at den stiller sig betydelig billigere pr. kg. end renset olje.

For tiden kan solarolje kjøbes i Kristiania for 9.5 øre pr. kg. inclusive fad, men da der maa regnes med en adskillig høi fragt, er det tvilsomt, at denne olje vil i Nordland blive stort billigere end almindelig petroleum.

Saavidt jeg har bragt i erfaring, kan raaolje benyttes til enhver af de almindelige petroleumsmotorer, men disse har ved brugen af denne olje lettere for at blive uren end ved anvendelse af renset petroleum, og maa som følge deraf hyppigere rengjøres. Under saadanne forholde bliver ogsaa oljeforbruget større.

Jeg mener derfor, at der ingen væsentlig fordel er ved at bruge raaolje istedetfor renset petroleum.

Som slutningsbemerkning til disse mine udtalelser om motorer skal jeg tilføie, at jeg er af den opfatning, at den almindelige 4-takts petroleumsmotor for tiden er den mest driftssikre motor til brug i fiskebaade, og at benzinmotoren ikke passer for dette brug, ialfald ikke heroppe i det nordlige Norge. Men jeg forudsætter, at der fra andre mere sagkyndige hold vil fremkomme en nærmere og fyldigere udredning af dette vigtige spørgsmaal.

Assurance for fiskebaade.

Angaaende denne sag har det saa at sige været nødstilstand heroppe, efter at selskabet „Samhold" meddelte, at det ikke længere tegnede forsikringer. Dette foranledigede en hel del til mig rettede spørgsmaal og da specielt fra fiskere, der har erholdt eller søger laan af havfiskefondet.

Endelig lykkedes det efter endel forudgaaende korrespondence at formaa Arendals søforsikringsselskab til at overtage kasko-resikoer for fiskebaade ved den norske kyst, rigtignok til høi præmie, nemlig 6 % aarlig, 4 % halvaarlig, 3 % firemaanedlig og $2^1/_2$ % tremaanedlig.

Ihvorvel disse præmiesatser synes noksaa høie, bliver dog aarspræmien billigere end efter „Samhold"s tarif, hvorefter man maatte bære en femtepart af resikoen selv, men betalte præmie efter den fulde takstværdi. Arendals søforsikringsselskab beregner kun præmie for det beløb, de er ansvarlige.

Uanseet at ovennævnte selskab nu tegner forsikringer paa fiskebaade, og nøden saaledes i den retning kan synes afhjulpet, maa dog en særskilt assuranceforening for saadanne farkoster synes paakrævet, specielt af hensyn til, at lavere præmiesatser er nødvendige. Fiskeribedriften taaler ikke at sportelleres formeget; thi nettoen af denne er ikke altid saa glimrende.

Da sagen imidlertid er under behandling i fiskeristyrelsen, kan det synes upaakrævet for mig for tiden at udtale mig videre derom, men kun som slutningsbemerkning fremholde, at jeg ikke tror, at en „eneste" assuranceforening for det hele land vil være heldig som gjensidig forening.

Vandrelærer-kurserne i baadbygning.

Om disse har jeg for tiden liden anledning til at udtale mig nærmere, da jeg endnu ikke har havt anledning til at gjøre mig bekjendt med lærerens indberetning.

Imidlertid kan jeg dog med nogle ord udtale mig om det distrikt, som ligger mig nærmest, nemlig Saltdalen, hvor vandrelærerens videre virksomhed nu ikke længere maa antages at være paakrævet i henhold til de af ordforeren faldne udtalelser, specielt da undervisningen i dette aar syntes at have gaaet efter ønske, ved at eleverne fik anledning til at lære den fornødne theori.

Og allerede har disse kurser for Saltdalens vedkommende baaret gode frugter, og maa baadbyggerindustrien der synes at være i en særdeles god gjænge. Tidligere leveredes fra dette distrikt hovedsagelig, ja udelukkende klinkbyggede baade; men iaar er allerede ikke mindre end 20 kravelbyggede, prægtige dæksbaade af ca. 20 tons drægtighed færdigbyggede og solgte. Og disses værdi kan med en rund sum anslaaes til kr. 90 000. Og herefter vil det ikke vare længe, forinden mesteparten af de dæksbaade, der bygges i Saltdalen, leveres som kravelbyggede.

I Hemnæs er kun et kursus afholdt med kun to elever. Ogsaa derfra leveres nu kravelbyggede fiskebaade, om ikke netop i den udstrækning, som fra Saltdalen. I Mosjøen eller i Vefsen er saavidt vides endnu intet kursus afholdt og i Bindalen kun ét.

Bodø den 18de februar 1905.

Ærbødigst

J. A. Johnsen.

Indberetning

fra Norges fiskeriagent i Tyskland **B. Dundas** til Norges fiskeristyrelse, dateret 10de februar 1905, indeholdende Aarsberetning om **Tysklands sild- og fiskehandel i 1904.**

Sildehandelen 1904.

Tysklands import af saltet sild til hovedmarkederne Memel, Kønigsberg, Danzig, Stettin, Rostock og Hamburg var i 1904 sammenlignet med 1903 og 1902.

Memel.

Indførsel	1904	1903	1902
Norsk fedsild og vaarsild . .	7 230 tdr.	10 114 tdr.	7 940 tdr.
Skotsk og engelsk sild	15 104 „	13 576 „	21 653 „
	22 334 tdr.	23 690 tdr.	29 593 tdr.

Lagerne 1ste januar	1905	1904	1903
Norsk fedsild og vaarsild . .	—	2 236 tdr.	463 tdr.
Skotsk og engelsk sild	4 842 tdr.	4 117 „	8 662 „
	4 842 tdr.	6 353 tdr.	9 125 tdr.

Kønigsberg.

Indførsel	1904	1903	1902
Norsk og svensk sild	29 378 tdr.	33 984 tdr.	44 998 tdr.
Skotsk, engelsk og hol. sild	489 788 „	386 733 „	429 280 „
	519 166 tdr.	420 717 tdr.	474 278 tdr.

Lagerne 1ste januar	1905	1904	1903
Norsk sild	2 085 tdr.	13 282 tdr.	6 779 tdr.
Hollandsk sild...........	1 912 „	1 575 „	983 „
Skotsk og engelsk sild....	132 241 „	118 806 „	176 424 „
	136 238 tdr.	133 663 tdr.	184 186 tdr.

Markedsnoteringer 1ste januar 1905.

I de par første maaneder af fjorsaaret tilførtes til Kønigsberg adskillig fedsild af 1903 fangst, som fandt jevn afsætning udover vaaren og sommeren til priser af mk. 17/20 for KKK og KK, mk. 15/17 for K, mk. 12/14 for MK og mk. 10/11 for M efter kvalitet og pakning. Som Følge af den elendige fangst i løbet af sommeren og høsten, ankom kun bagateller af ny fedsild, og blev derfor kjøberne nødsaget at dække sit behov med andre landes sildesorter, hvoraf tilførselen var rigelig ja større end tidligere aar, men med god consum holdt priserne sig høie. Noteringerne ved nytaar mk. 28½/29 for crownlargefulls, mk. 27/28 for crownfulls, mk. 27 for crownmattfulls, mk. 21/22 for crownmatties, mk. 17/17½ for crownspents transito, hollandsk smaa fulls mk. 23/23½ transito, medens tysk sild i samme størrelse opnaaede 26/26½ mk. toldfri.

Yarmonth fulls noteres i mk. 26/27, mattfulls mk. 23½/24½ og matties mk. 22½/23½.

Danzig.

Indførsel	1904	1903	1902
Norsk sild	638 tdr.	—	1 200 tdr.
Skotsk, engelsk, tysk og hollandsk sild	268 674 „	198 020 tdr.	194 597 „
	269 312 tdr.	198 020 tdr.	195 797 tdr.

Lager 1ste januar	1905	1904	1903
Skotsk og engelsk sild ...	68 457 tdr.	69 842 tdr.	83 649 tdr.
Hollandsk og tysk sild ...	5 777 „	3 396 „	1 595 „
	74 234 tdr.	73 238 tdr.	85 244 tdr.

De faa hundrede tønder norsk sild er ogsaa fangst fra 1903 ankommet paa foraaret 1904, og fandt den god afsætning til mk. 18/19 for KKK og KK, mk. 14 for K og mk. 12/13 for MK, der noteredes ved nytaar mk. 28½ for crownfulls, mk. 17 for crownspents, mk. 26/27 for yarmonth fulls, mk. 24/24½ for mattfulls og mk. 23 for matties.

Stettin.

Indførsel	1904		1903		1902	
Gammel fedsild...........	15 312	tdr.	2 790	tdr.	4 159	tdr.
Ny —	10 282	„	67 141	„	63 822	„
Skaaren sild..............	16 371	„	24 631	„	16 303	„
Slo og vaarsild...........	28 965	„	18 650	„	34 588	„
Norsk sild	70 930	tdr.	113 212	tdr.	118 872	tdr.
Skotsk og engelsk sild.....	383 226	„	252 190	„	467 544	„
Hollandsk sild............	159 094	„	152 499	„	107 684	„
Tysk sild.................	29 689	„	16 436	„	8 053	„
Svensk sild	1 100	„	1 603	„	1 338	„
	644 039	„	535 940	tdr.	703 491	„

Lagerne 1ste januar	1905		1904		1903	
Fedsild..................	1 485	tdr.	31 342	tdr.	22 944	tdr.
Skaaren sild	267	„	1 881	„	779	„
Slo og vaarsild...........	6 447	„	3 767	„	1 469	„
Norsk sild	8 199	tdr.	36 990	tdr.	25 192	tdr.
Skotsk og engelsk sild.....	34 444	„	37 134	„	96 953	„
Hollandsk sild............	16 770	„	14 754	„	15 146	„
Tysk sild.................	7 796	„	5 142	„	3 459	„
Svensk sild	132	„	140	„	—	
	67 341	tdr.	94 160	tdr.	140 750	tdr.

Da fedsildfisket i Norge slog saa fuldstændig feil, har tilførselen indskrænket sig til mindre partier med de ugentlige rutebaade. At man gjerne vil have fedsild, og at den fremdeles vil finde et godt marked her, beviser de ukjendte høie priser, som betaltes i forhold til anden sild, og som holdt sig hele høsten fremgjennem, men kan der jo til saadanne priser aldrig være tale om nogen større omsætning, det gaar kun saa at sige i tøndevis til liebhabere. Der noteredes ved aarets slutning mk. 45/47 for KKK, KK og K, mk. 40/41 for MK og mk. 30/39 for M.

Forretningen i slosild har været liden, da silden ikke har faldt stor nok for røgerne. For størrelsen 400 til 450 st. i tønden opnaaedes mk. 30/34, medens de mindre sorter ikke vil finde nogen anklang.

Skotskbehandlet vaarsild har fundet nogen afsætning til mk. 12 cif., men har denne forretning saavel her som i de andre østersøbyer aftaget betydelig, siden den toldfrie indførsel til Archangel kom igænge.

For skotsk, hollandsk og tysk sild har afsætningen været jevn

god, og priserne holdt sig nogenlunde moderate. Ved udgangen af aaret noteredes for crownlargefulls og crownfulls mk. 27½, crownmattfulls mk. 26, crownmatties mk. 21½ og crownspents mk. 17. For yarmonth fulls mk. 25½/26, mattfulls mk. 23½/24½, matties mk. 22½. Hollandsk fulls mk. 26½, prima mk. 24½, kleine mk. 22½/23 alt transito. Tysk prima mk. 27½, kleine mk. 24½ toldfrit.

Rostock.

Indførsel	1904	1903	1902
Alle sorter sild...........	23 000 tdr.	24 000 tdr.	27 000 tdr.
Lagerne 1ste januar	1905	1904	1903
Alle sorter sild...........	3 000 tdr.	4 000 tdr.	2 500 tdr.

Hamburg.

Indførsel	1904	1903	1902
Gammel norsk sild	14 593 tdr.	11 763 tdr.	31 191 tdr.
Ny —	17 055 „	39 539 „	43 864 „
Norsk sild[1]	31 648 tdr.	51 302 tdr.	75 055 tdr.
Svensk sild..............	606 „	596 „	561 „
Gammel hollandsk sild	8 601 „	6 075 „	12 659 „
Ny —	20 944 „	71 763 „	86 583 „
Tysk sild................	16 615 „	51 568 „	36 878 „
Gammel skotsk sild.......	4 634 „	1 596 „	5 098 „
Ny —	171 848 „	178 404 „	208 423 „
	254 896 tdr.	361 304 tdr.	425 258 tdr.

Lagerne 1ste januar	1905	1904	1903
Slosild..................	117 tdr.	426 tdr.	732 tdr.
Fedsild..................	26 „	1 384 „	736 „
Skaaren sild.............	112 „	746 „	645 „
Vaarsild.................	186 „	116 „	60 „
Brisling.................	15 „	7 „	128 „
Norsk sild	456 tdr.	2 679 tdr.	2 301 tdr.
Skotsk og engelsk sild	2 960 „	4 012 „	3 637 „
Hollandsk sild	458 „	1 619 „	3 874 „
Tysk sild	2 316 „	1 294 „	3 069 „
	6 190 tdr.	9 604 tdr.	12 881 tdr.

[1]) Heri ogsaa indbefattet importen af skaaren sild.

Markedsnoteringer den 1ste januar.

	1905	1904	1903
Crownfulls	mk. 29—29½	mk. 29	mk. 41—42
Skotsk fulls	„ 20—22	„ 24—25	„ —
— matties	„ —	„ —	„ 22—23
— ihlen	„ 17½	„ —	„ —
Yarmonth fulls	„ —	„ 21	„ 30—36
— matties	„ —	„ 16—18	„ —
Hollænder superior	„ 31	„ 30	„ 40—41
— sortiert	„ 28	„ 26—27	„ 35—36
— prima	„ 22½	„ 20—21	„ 27—30
— smaa fulls	„ 20	„ 19—20	„ 26—27
— ihlen	„ 20	„ 16—20	„ 27—32
Tysk superior toldfri	„ 36½	„ 30	„ 45—46
— prima „	„ 27½	„ 24—26	„ 33—35
— ihlen „	„ 24	„ 16—20	„ 30—31
Norsk slosild	„ 25—37	„ 26—32	„ 30—32
— KKK	„ —	„ 24—25	„ 32—34
— KK	„ —	„ 22—23	„ 19—31
— K	„ —	„ 18—20	„ 26—27
— MK	„ —	„ 14—15	„ 18—20
Skaaren sild	„ 35—36	„ 18—23	„ 20—32
Brisling	„ —	„ 8—12	„ 12—16

Den samlede import.

	1904	1903	1902
Memel	22 334 tdr.	23 690 tdr.	29 593 tdr
Kønigsberg	519 166 „	420 717 „	474 278 „
Danzig	269 312 „	198 020 „	195 797 „
Stettin	644 039 „	535 940 „	703 491 „
Rostock	23 000 „	24 000 „	24 000 „
Hamburg	254 896 „	361 304 „	425 257 „
	1 732 747 tdr.	1 563 671 tdr.	1 855 416 tdr.

Det samlede lager den 1ste januar.

	1905	1904	1903
Memel	4 842 tdr.	6 353 tdr.	9 125 tdr.
Kønigsberg	136 238 „	133 663 „	184 187 „
Danzig	74 234 „	73 238 „	85 244 „
Lateris	215 314 tdr.	213 254 tdr.	278 556 tdr.

Transport	215 314 tdr.	213 254 tdr.	278 556 tdr.
Stettin	67 341 „	94 160 „	140 750 „
Rostock	3 000 „	3 500 „	4 000 „
Hamburg	6 190 „	9 604 „	12 881 „
	291 845 tdr.	320 518 tdr.	436 187 tdr.

I januar maaned naar sildemarkedet igjen begyndte at belives efter festen viste det sig, at priserne for de fleste sorter kunne holde sig nogenlunde som i høstsæsonen, der kom ikke som aaret før saa pludselige billigere tilbud fra Holland og fra de tyske fiskerier, saa indehaverne fik tid at sælge lidt efter hvert fra lagrene uden nævneværdigt prisfald, dog viste det sig at consumen ikke var saa stor, som man havde ventet, thi endskjønt der i februar blev meldt fra Holland, at beholdningerne forringedes betydelig grundet den tidlige faste, saa begyndte dog forretningen at flaue af i løbet af marts. Priserne begyndte at give efter næsten for alle sorter, hvilket især er uheldigt paa foraaret, thi det foranlediger mange, som sidder med større beholdninger og bliver bange for at blive siddende dermed, til at sætte priserne end yderligere ned, og gjør at stemningen bliver endnu flauere og man begynder at underbyde hverandre. Saaledes gik hollansk superior ned fra mk. 32 til 23, tysk superior fra mk. 38 til 30, prima, skjønt liden beholdning, fra mk. 26 til 23, crownlargefulls fra mk. 35 til 26, crownfulls fra mk. 29 til 24, fedsild fra mk. 20/25 til 13/20, skjæresild fra mk. 19/24 til 17/20, sidste var fuldstændig udsolgt før den nye sæson begyndte.

Af slosild kom der adskillig paa foraaret, men da vaarsildfisket begyndte, maatte priserne noget ned, og blev den solgt til 20/24 mk.

Lidet tiltalende for spekulanterne stillede forretningen sig for ishus matjes, istedenfor fortjeneste maatte middel og smaa vare sælges med tab, og selv den fineste vare uden nævneværdig fordel, saa udsigterne ved den nye sæsons begyndelse i slutten af mai ikke var meget gunstige, og priserne var derfor i begyndelsen ogsaa meget lave, ikke alene for den tidlig fangede ringere vare, men ogsaa for den bedre kvalitet. I begyndelsen af juni da den modnere vare ankom, kunde dog den bedste store vare opnaa fra mk. 70 til 95 pr. tønde, medens stornoway matjes først senere gik op fra mk. 25 til 35.

Fangsten af matjes var circa 69 000 cran imod 79 000 cran i 1903. Den første skotske large fulls og fulls betaltes med mk. 45 resp. mk. 36.

I Shetland saa det først ud til mindre fangst, men senere viste den sig at blive ualmindelige stor, og fangedes til udi oktober. Fangsten paa hele kysten anslaaes til 1 260 000 cran, den største man nogensinde har havt. Priserne maatte selvfølgelig ned for alle sorter, og kunde man kjøbe large fulls til mk. 30 og endnu billigere og fulls til mk. 19/20.

Ogsaa i Yarmonth og Lowestoft var fangsten ret stor, men hvormeget saltet er vanskeligt at konstatere. Mesteparten eksporteres i fersk tilstand, og tiltager denne forretning fra aar til aar, og gjør selvfølgelig ikke saa liden afbræk i consumen af saltet sild. Tilførselen af fersk sild hertil fra England, Skotland, Norge og Sverige beløber sig til circa 462 000 colli imod circa 376 550 colli i 1903.

I Holland var fangsten fra begyndelsen middelmaadig, og da fisken var storfaldende, var der ogsaa liden forskjel i priserne. Superior mk. 37, prima mk. 35 og matjes mk. 26. Senere tiltog fangsten og maatte hollænderne konkurere med skotlænderne, saa priserne gik succesive ned i mk. 24 for superior, mk. 18/19 for prima og mk. 12 for matjes, imidlertid gik prisen for matjes snart igjen op, da denne fandt god afsætning som erstatning for fedsild som udeblev. Efterat fangsten var slut holdtes de andre sorter ogsaa igjen høiere og noteredes ved aarets slutning for superior mk. 29/30, prima mk. 21/22 og ihlen mk. 20/23 fob. Rotterdam.

Ligesaa stillede det sig med forretningen i tysk sild. Priserne faldt og steg og var lagerne paa fangststederne ved aarets slutning temmelig rømmet. Matjes steg fra mk. 16/17 til mk. 25 grundet mangel paa fedsild.

En meget skral forretning blev det hele aaret gjennem i norsk sild. I begyndelsen af aaret havde man møie med at blive af med de her lagrede og senere ankomne fedsild, ogsaa slo og vaarsild gik daarligt, da røgerne og fabrikkerne havde nok op at gjøre med fersk sild. Skotskbehandlet vaarsild gik nok bedst, men kun til lave priser. I sommer ventede man ny fedsild men desværre forgjæves. Hertil kom kun nogle faa tønder, som rimelig kunne være, da saavel Danmark som Stettin betalte ganske andre høiere priser. Ligesaa gik det med skjæresild, de gamle lager rømmedes snart til mk. 18/25 efter størrelse, men da sommeren intet bragte, og fabrikkerne blev sat i stor forlegenhed, dreves prisen for smaa poster op til mk. 50 pr. tønde især for de mindre sorter. Saadanne priser har vel neppe før været betalt og vil heller ikke blive betalt, saasnart der tilføres nogle større partier, men det viser ialfald, at artikkelen endnu er søgt.

Den store islandssild falder ikke i røgernes smag. Den taber saa let fedtet, og egner sig derfor daarlig til røgning, Slosilden ihøst faldt ikke efter ønske, var for smaa og for meget blandet med mager sild. Den udsøgte store, optil 400 st. i strampakket tønde blev betalt med optil 38 mk. uganet, men mindre og blandet sild maatte ned i 30/33 ja til 25 mk.

Brisling og ansjos kom der god forsyning af, og betaltes for brisling fra 10 til 16 mk. og for ansjos fra 8 til 11 mk. sidste pr. halvtønde.

Udsigterne for foraarsforretningen er ret gunstig, men tør man dog ikke gjøre sig altfor store forhaabninger, det kommer an paa, hvordan consumen vil stille sig ved nuværende potetespriser og kvalitet.

Ferskfiskhandelen 1904.

Importen af fersk fisk hertil tiltager for hvert aar. Rigtignok er der ifjor fra Norge circa 2000 centner mindre end i 1903, men de andre lande og især Danmark har vokset betydelig. Det er især de alminde-lige fiskesorter, som har aftaget fra Norge, og har vel for en stor del det mislykkede seifiske skyld heri. Priserne har været meget variabel især for den meget eftertragtede hyse, og er det især i denne sort danskerne konkurerer mest. Kveiten har saa at sige hele aaret op-naaet gode priser især middelstørrelsen, og er denne artikkel mere og mere søgt. De finere fiskesorter som laks, ørret har hele sæsonen kunnet opretholde gode og nogenlunde stabile priser, skjønt tilførselen heraf var større end foregaaende aar, det viser sig at consumen tiltager, og afskiberne har endelig faaet øineneop for at behandle denne vare bedre saa den fremkommer i bedre stand end tidligere. Det var at ønske, at det kunne siges det samme om den simplere fisk, men skjønt mange afskibere gjør sig flid, er der dog mange, som endnu ikke har lært at sortere fisken, og mange som endnu bruger de forkastelige store kasser for hyse, hvorunder fisken lider meget. Ligeledes synes fisken endnu tildels at have været for gammel ved afsendelsen. Fersk god vare kan næsten altid gjøre regning paa lønnende pris, dog viser det sig, at de simplere fiskesorter helst kun bør sendes i den kolde aarstid og helst fra nytaar til paaske. I dette aar, da paasken kommer saa sent, er der gode chanser. Levende aal er en stor artikkel for Hamburg, og skulde man tro, der kunne skaffes mere deraf fra Norge, naar nogen vil lægge sig efter denne fangst. Den ganske smaa aal vil man ikke gjerne have, men middels og stor opnaar altid gode priser, selv om den er død ved ankomsten, naar den kun er ret fersk.

Tørfiskhandelen 1904.

I min sidste aarsberetning fremhævede jeg, at beholdningerne af tørfisk var ringe i Tyskland, samt at resten vilde være consumeret inden ny fisks ankomst. For selve den tyske consums vedkommende slog ikke dette ganske til. Priserne var jo meget høie, og jeg har grund til at tro, at enkelte af de større kjøbere i indlandet beholdt lidt tilovers, og man var ved begyndelsen af den nye sæson ikke særdeles villig at gjøre

større leveranceforretninger til dækning af behovet, skjønt priserne i begyndelsen forholdsvis var temmelig moderate. Da det fremover sæsonen viste sig at alle smaafiske og rodskjærsorter var ualmindelig knap, udviklede forretningen sig til stigende priser, og der blev sluttelig bevilliget indtil mk. 93 cif. for prima rundfisk, ligesom alle undersorter ogsaa opnaaede særdeles gode priser selv for secunda vare, som i regulære aar er vanskelig at faa anbragt. Da man kun har kjøbt fra haand til mund, saa er det vel uden tvivl at markederne vil være ganske tomme, naar den nye fisk kommer, saa meget mere som fasten iaar falder saa sent som den nogensinde kan, hvilket selvfølgelig er til fordel for consumen i alle katolske lande. Det tør vel siges at consumen i Tyskland havde været væsentlig større ved billigere priser.

Som bekjendt bruges der jo ogsaa ikke lidet rundfisk i Sydamerika, men afskibningerne herfra har vistnok været høist ubetydelige, da man har veget tilbage for de høie priser.

Det er vel udenfor al tvivl, at priserne i Lofoten vil sætte ind meget høie. Det turde imidlertid være tilraadeligt ikke at gaa for høit, ifald fisket i kvalitet og kvantitet skulde blive nogenlunde rigeligt, thi man var allerede ifjor naaet til den yderste prisgrændse, og et større opfisket totalkvantum vil visselig vise, at kjøberne overalt vil være ængstelig og tibageholdne.

Tranhandelen 1904.

Hamburgs tranimport 1904:

Fra Norge	10 769	fade			
„ Storbritanien	7 760	„			
„ Amerika	3 188	„			
„ Spanien og Portugal	2 627	„			
„ Danmark	1 260	„			
„ Sverige	110	„			
„ diverse lande	1 948	„			
	27 662	fade	=	41 493	tdr.
„ Norge				5 787	„
„ Japan	99 894	kasser	=	33 298	„
				80 578	tdr.

imod 88 861 tdr. i 1903 og 121 412 tdr. i 1902.

Heraf var:

Bruntran	7 800	tdr.	imod	3 950	tdr.
Blank og br.bl.	66 578	„	—	82 861	„
Raa medicin	2 800	„	—	1 200	„
Damptran	3 400	„	—	850	„
	80 578	tdr.	imod	88 861	tdr.

Lagerne 1ste januar.

	1905		1904
Bruntran	2 500 tdr.	imod	1 800 tdr.
Blank og br.bl.	12 500 „	—	10 300 „
Raa medicin	1 150 „	—	280 „
Damptran	210 „	—	35 „
	16 360 tdr.	imod	1 2415 tdr.

Næsten hele Aaret gjennem viste der sig en stadig nedadgaaende tendens i tranpriserne saa at sige for alle sorter. At ikke de overdrevne høie priser for damptran kunne holde sig ved nogenlunde rimelig fangst er ganske naturligt. Prisen for ny vare begyndte i slutten af januar med circa mk. 300, men ifølge bedre fangstefterretninger maatte den i februar indtil mitten af marts vige til mk. 240, gik dog pludselig op i mk. 350 igjen. I april kom imidlertid den bedre fangst, og gik damptranprisen stadig nedad, og naaede det laveste mk. 145 i august. Efterat prisen var kommen saa langt ned, kom mere efterspørgsel, og kunde ved aarets slutning noteres mk. 160.

Raa medicintran gik hele aaret meget trægt, og bevægede priserne sig mellem 100 og 155 mk., først ved slutten af aaret kom der lidt mere efterspørgsel og lidt fastere stemning.

Blank, brunblank og brun tran har hele aaret gaaet daarlig og med stadig faldende priser. De blanke sorter har faaet stor konkurrence i forskjellige oliesorter, hvoraf der uden tvivl er stor overproduktion, og hvori der har været stor spekulation, uden at det i længden kunne holdes, saa priserne faldt rapide, og tranpriserne maatte med.

I bruntran er consumen gaaet betydelig tilbage, tildels bruges surogater, men hovedskylden maa vel søges i, at der nu hovedsagelig bruges lædersorter, hvortil der ikke benyttes tran.

Tranpriserne for de industrielle sorter er saa lave, som de vel aldrig har været før, og kan vel neppe gaa lavere.

Indberetning

fra Norges fiskeriagent i Storbrittanien og Irland, **Hans Johnsen**, om **Norges handel med sild og fiskevarer dertil i 1903.**

I handelen med norske fiskeprodukter under aaret viser importværdien at andrage til £ 712 746 = kr. 12 829 428 imod £ 703 593 = kr. 12 664 674 i 1902, en forøgelse af kr. 164 764.

Af de store artikler viser fersk sild og fisk en glædelig opgang af kr. 848 296, fiskepreserver kr. 140 958, hvorimod fiskeoljer og tilberedte fiskevarer en nedgang af kr. 778 752; fiskeoljer alene en nedgang af kr. 579 816, hvilket hovedsagelig skyldes den abnormt lille produktion af medicintran.

For ferske fiskevarer vil sees af tabel A, at priserne paa laks var gjennemgaaende lave. Importen til Hull under aaret udgjør 5 198 kasser imod 5 883 kasser i 1902, hvilket er en formindskelse af 685 kasser. Nogen nedgang i eksporten antages derimod ikke at have fundet sted, idet skibningerne via Newcastle til de store indlandsmarkeder og London benyttes mere og mere gjennem de hyppigere kommunikationer fra Bergen; selv fra Trondhjem anvendes nu den subvenerede rute, idet varen fremkommer i prima frisk tilstand til de forskjellige markeder, takket være den omhyggelige behandling af det Nordenfjeldske og det Bergenske dampskibsselskaber.

Det glæder mig, at afskiberne har adopteret mit i sin tid givne raad om at benytte Newcastleruten for de mere kostbare fiskesorter, som ikke alene formindsker partiernes ophoben paa en dag i Hull som tidligere, men ogsaa bringer priserne til at holde sig paa et større niveau.

Med hensyn til kveiteeksporten fra Aalesund gik Wilsons ind paa at forandre afgangstiden fra torsdag til lørdag aften for at give fiskerne anledning til at kunne eksportere ugens fangst, i modsætning til, at fisken i tidligere aar maatte overligge til den følgende uge. Denne forandring i afgangstiden var visselig en kjærkommen anordning for alle interesserede

paa stedet, og man merkede straks, at en hel del fisk leveredes i bedre skik; men paa den anden side blev ankomsten hertil flere gange forsinket, idet varen ikke kom paa herværende marked før torsdag morgen og paa indlandsmarkederne fredag morgen, hvilket i forbindelse med altfor stor tilgang paa en dag havde til følge, at priserne ikke kunde opretholdes.

D'herrer Wilsons, som ved forandringen i afgangstiden vistnok generedes i sin øvrige varetrafik og paaførtes mange ulemper og tab, siger forøvrigt ikke at have havt „fair play“ ved, at Aalesundenserne samtidig befragtede egne skibe for transporten, som under de forandrede forholde ikke var paakrævet.

Den forandrede afgangstid har neppe skaffet den fordel, man ventede sig; thi alene den ting, at der væltes paa markedet overmaade store partier paa en dag i slutten af ugen, er nok til at bringe priserne ned paa et niveau, som ikke vilde forekomme, om man havde hyppigere dampskibskommunikationer, og fiskerne vilde tage raad af hr. fiskeridirektør Westergaard i hans vel affattede brochure om kveiteeksporten og fiskeriet i dets almindelighed.

Skulde andre nationers fiskere i lighed med norske indrette ankomsten fra havet paa fredage og lørdage, vilde det være umuligt at gjøre bedriften levedygtig, og som hos os maa forandres derhen, hvad skik og brug er hos andre fiskende nationer, at komme ind paa dage i ugen, som afsætningen og andre forholde kræver; derhos maa der tages ordentlig fat paa at prekevere produktet slig, at det kan staa paa høide med andre nationer, hvor man søger sin afsætning. Dette gjælder ikke alene fersk fisk og sild, men ogsaa en stor del af landets andre eksportprodukter.

Med hensyn til priserne af fersk kveite og flyndre henvises til tabel B.

Sild.

Omsætningens samlede værdi er beregnet til kr. 3 450 114.00 og et kasseantal af 248 311 imod henholdvis aaret før kr. 2 671 002.00 og 203 938 kasser.

Hull alene representerer i værdi kr. 3 349 008.00 og 239 056 kasser af denne handel. Jeg beder at referere til importen og priserne i tabel C, hvoraf vil bemerkes, at gjennemsnitsprisen for sæsonen er 13/8 pr. kasse imod 12/7 i 1902 og 10/1 i 1901.

Forøvrigt henvises til seperatrapporten om sildehandelen paa England for indeværende aar.

Hermetiske fiskevarer.

Importen vil sees at udgjøre iaar i værdi kr. 1 518 012.00 imod kr. 1 377 050.00 ifjor, en forøgelse af kr. 140 962.00.

Norske røgede sardiner figurerer i statistiken i værdi af £ 16 588 imod £ 41 667 i aaret 1902 og skulde saaledes vise en betydelig nedgang i dette aar. Der er ingen tvil om, at det modsatte er tilfældet, og at differencen i importværdien fra det ene aar til det andet fremkommer ved urigtig indklarering gjennem toldboden.

Som nævnt i min sidste aarsrapport skulde der være føie til at antage, at den norske sardinnedlægning fandt større indpas hos den brittiske befolkning, omend saadan endnu ikke er iøinefaldende, noget som nærmest maa tilskrives, at den falder for kostbar i detailhandelen. Der er visselig hos endel af befolkningen, i særdeleshed i Nordengland, hvor den har vundet indpas, hvorimod hos det brede lag i Mellemengland og i London er den lidet søgt antagelig paa grund af, at den er lidet reklameret og holdes for høit i pris for den almene mand.

Hermetisk kveite har ikke været tilbudt i tilstrækkelige kvanta for at dække behovet. Der klages forøvrigt over, at nedlægningen i visse tilfælder ikke er faldt tilfredsstillende ud.

Blandt de hertillands gangbare sorter, som røget sild, afkogt sild og flækket, røget hyse sees norske fabriker ikke at være sterkt representeret.

Sardiner.

Bemerkelsesværdig som aaret 1902 var ved det mislykkede franske sardinfiske, har 1903 i end sterkere grad forværret forholdet baade for fiskerne og nedlæggerne af sardiner. Det er sikkert, at en saa betydelig nedgang i produktion, som har fundet sted i de sidste 2 aar, vil bringe adskillig forstyrrelse etsteds; thi hvis der ikke allerede i den indeværende sæson skulde blive en større tilgang af raaproduktet, vil denne store industri gaa sin undergang imøde.

Til denne tid har man ikke følt savnet af tilførselen hertillands; man antager, hvad end den franske pakning angaar, selv om den ikke igjen kommer i normale forholde, at behovet kan dækkes fra andre kilder uden videre konsekvenser for handelen. Selv da meddelelsen ankom om det mislykkede fiske paa kysten af Bretagne og andre steder, havde dette ingen øieblikkelig indflydelse paa noteringerne i London; thi kjøberne kunde lettelig skaffe sig forsyning af portugisiske sardiner for længere tid ved at trække paa reservelagrene til priser uforholdsmæssige lave.

Selv efter flere maaneder og til begyndelsen af dette aar skeede der ingen overraskende stigning i priserne, og forretningen har gaaet sin

jevne gang til priser, som ikke kan kaldes ekstravagante, holdende sig paa det gamle niveau fra 2/ til 7/ pr. dusin, alt efter merke, størrelse og æskens model.

Hummer.

For mange aar tilbage har tilførselen gaaet ned i den grad, at det saa ud til, at den skulde ganske forsvinde; men om det ikke ganske gik saaledes til, var det paa tide, at en reaktion fandt sted for at balancere tilgang og efterspørgsel.

I 1903 var der udsigt til noget saadant, da importen hertillands oversteg med 26 000 kasser mod det foregaaende aar; men tilgangen var ikke tilstrækkelig stor nok til at kunne stoppe den opgaaende tendens; thi hellere end at falde i pris, er den gaaet op til en saadan høide som aldrig før, nemlig til 64/ à 68/ pr. kasse for 1 og $1/2$ lb. flade daaser.

Denne fiskehermetik er en stor favorit overalt af alle klasser; thi medens den er overalt yndet og dens preservation eller produktion ikke er hensigtsmæssig ophjulpet eller forøget, maa denne artikel eventuelt blive en ren luksus.

Laks.

I begyndelsen af aaret, uden at man havde merket den store difficit i afskibningerne, var der intet liv i forretningen, og noteringerne var til sine tider delvis nominelle. Efter gjentagende alarmerende rapporter i august og september, om at sæsonens kvanta var liden, blev der øieblikkelig liv i forretningen, og gjennem udenforstaaende spekulanter gik prisen hurtig op med 3/ pr. kasse, idet Alaska høie daaser opnaaede 19/6 à 21/6, flade ditto 26/ à 27/ og Fraser river til 24/6 à 26/6 til 28/ à 29/ for henholdsvis høie og flade daaser. Den mindre tilgang og de høiere noteringer har naturligvis indvirket paa detailsalget, og den forventning, som afskibere og engroshandlere en tid nærede om en god sæson, blev ikke realiseret.

Sælskind

importeredes i et antal af 88 350 stykker til en anslaaet værdi a £ 16 869 imod 92 200 stykker og £ 17 499 aaret før. Forretningen undergik ingen nævneværdig fluktuation. Man bemerkede, at en hel del skind fra kysten, hovedsagelig fra det nordligste Finmarken, var behandlet af folk, som ikke forstod sig paa denne slags vare, med den følge, at mesteparten bestod af daarlig kvalitet og dertil slet prekeveret.

Priser fra 2/ à 7/6, alt efter kvalitet og størrelse.

Af hvalroshuder var praktisk talt ingen tilførsel. Noteringerne stod i 1/2 pr. pund for store skind.

Hvalbarder betaltes op til £ 2 800 à £ 3 000 pr. ton, en pris, som forklares gjennem den mislykkede amerikanske fangst.

Fiskeoljer.

Heraf indførtes under aaret 3 284 tons til en anslaaet værdi af £ 66 919 imod 4 880 tons og £ 99 131 i 1902. Den officielle statistik hertillands anfører ikke særskilt de forskjellige fiskeoljer, hvilket er beklageligt. I forbindelse hermed tillader jeg mig at henstille til den ærede fiskeristyrelse om at foranledige, at det brittiske statistiske kontor bliver gjort opmerksom om ønskeligheden af at give mere detailerede opgaver, da krav herpaa høres saavel fra engelske som norske interesserede i denne branche.

De forskjellige sorter frø-, bom- og kokusnødoljer har under aaret været livløs med nedgaaende tendens i priserne. For fiskeoljer kan aaret ikke siges at have været tilfredsstillende paa grund af utilstrækkelige tilførsler for behovet.

Medicintran fluktuerede voldsomt i priserne paa grund af ualmindelig liden tilvirkning i Norge, og prima kvalitet gik op til £ 24 pr. tønde. Af de forskjellige simplere kvaliteter, som udbødes til £ 10 à £ 12 pr. tønde har der verseret megen tvist, da den ikke holdt den brittiske pharmacopanalyse og som i flere tilfælder refuseredes.

I pressen benyttede New Foundland tranfabrikanter sig af at reklamere sin vare, samtidig fortaltes mand og mand imellem i London, at nordmændene importerede New Foundland tran og senere eksporterede den som norsk. En hel del detailforretninger ophørte at føre varen paa grund af de abnorme høie priser.

Almindelig torsketran og andre simplere fiskeoljer undergik ingen synderlig prisforandring, men spermolje gik stadig ned, til £ 34 pr. ton.

Sæltran stod i £ 20 à £ 22 pr. ton og hvaltran i £ 22 à £ 24.

Opgave

over de registrerede værdier og kvanta af norske fiskeprodukter etc. importerede til Storbrittanien i 1903.

Artikel	Sted, hvor sendt	Kvantum	Værdi £
Sild, fersk	London........	828 cwts.	224
	Grimsby.......	70 „	10
	Hull...........	478 113 „	186 056
	Newcastle......	16 535 „	5 066
	South Shields...	943 „	284
	Grangemouth ...	133 „	33
		496 622 cwts.	191 673
Fisk, fersk	London........	928 cwts.	3 381
	Hull	25 771 „	47 840
	Newcastle......	13 407 „	42 977
	South Shields ..	42 „	159
		40 148 cwts.	94 357
Skalfisk	London........	1 cwt.	10
	Hull...........	3 „	7
	Newcastle......	50 „	21
		54 cwts.	38
Fiskepreserver, sardiner	London........	383 cwts.	1 101
	Hull...........	2 306 „	5 864
	Newcastle......	3 798 „	9 245
	Leith..........	140 „	378
		6 627 cwts.	16 588
Hermetisk laks	London........	21 cwts.	105
	Newcastle......	1 „	8
	South Shields...	18 „	76
		40 cwts.	189
Fiskepreserver, andre slags	London........	24 cwts.	120
	Cardiff.........	17 „	17
	Hull...........	31 173 „	62 896
	Newcastle......	1 699 „	4 077
	Transport	32 913 „	67 110

Artikel	Sted, hvor sendt	Kvantum	Værdi £
	Transport	32 913 cwts.	67 110
	Grangemouth . . .	159 „	403
	Leith	14 „	42
	Lerwick	1 „	2
		33 087 cwts.	67 557
Tilberedte fiskevarer	London	833 cwts.	754
	Cardiff	4 „	4
	Grimsby	430 „	218
	Hull	176 540 „	227 505
	Newcastle	2 176 „	2 265
	Aberdeen	200 „	200
	Grangemouth . . .	9 342 „	10 282
	Granton	1 542 „	1 724
	Leith	5 170 „	6 071
	Lerwick	133 „	58
		196 370 cwts.	249 081
Fiskeguano	Hull	2 cwts.	16
	Grangemouth . . .	224 „	1 121
	Leith	228 „	1 140
		454 cwts.	2 277
Preserveret kjød, oksekjød	London	5 cwts.	15
	Liverpool	3 „	10
	Hull	50 „	71
	Newcastle	24 „	53
	Lerwick	24 „	61
		106 cwts.	210
Preserveret kjød, faarekjød	Leith	4 cwts.	7
Preserveret kjød, andre slags	London	25 cwts.	72
	Hull	18 „	34
	Newcastle	97 „	239
	South Shields . . .	47 „	131
	Leith	160 „	328
	Lerwick	6 „	15
		353 cwts.	819

Artikel	Sted, hvor sendt	Kvantum	Værdi £
Fiskeoljer	London	94 ton	2 030
	Hull	949 „	19 542
	South Shields	10 „	176
	Grangemouth	2 231 „	45 166
	Leith	—	5
		3 284 ton	66 919
Fjærkræ & vildt	London		492
	Hull		1 350
	Newcastle		375
			2 217
Sælskind	London	26 789 stkr.	5 411
	Hull	18 133 „	3 066
	Newcastle	21 725 „	4 790
	South Shields	11 193 „	1 679
	Grangemouth	6 299 „	1 542
	Leith	4 211 „	381
		88 350 stkr.	16 869
Hvalbarder	London	1 411 cwts.	3 945

Totalværdi

af foranstaaende produkter.

Artikel	Værdi i £	Værdi i kroner
Sild, fersk	191 673	3 450 114.00
Fisk, fersk	94 357	1 698 426.00
Skalfisk	38	684.00
Fiskepreserver, sardiner	16 588	298 584.00
Hermetisk laks	189	3 402.00
Fiskepreserver, andre slags	67 557	1 216 026.00
Tilberedte fiskevarer	249 081	4 483 458.00
Fiskeguano	2 277	40 986.00
Transport	621 760	11 191 680.00

Artikel	Værdi i £	Værdi i kroner
Transport	621 760	11 191 680.00
Preserveret kjød, oksekjød	210	3 780.00
— — faarekjød	7	126.00
— — andre slags	819	14 742.00
Fiskeoljer	66 919	1 204 542.00
Fjærkræ & vildt	2 217	39 906.00
Sælskind	16 869	303 642.00
Hvalbarder	3 945	71 010.00
Tilsammen	712 746	12 829 428.00

Priser

paa laks, ørret og hummer i Hull for 1903.

Dato	Laks pr. lb.	Smaalaks pr. lb.	Ørret pr. lb.	Hummer pr. lb.
18de mai ...	1/5	1/3 à 1/4	5 d à 10 d	10 d à 11 d
25de — ...	1/2	1/. à 1/1	4 d à 11 d	11 d
1ste juni ...	1/1½	11 d à 1/.	6 d à 9 d	10 d à 1/.
8de — ...	11 d	10 d	4 d à 9 d	11 d
15de — ...	11 d	10 d	5 d à 9 d	11 d à 1/.
22de — ...	1/.	11 d	4 d à 9 d	11 d à 1/.
29de — ...	1/3	1/. à 1/2	9 d	10 d à 1/.
6te juli ...	1/4½	9 d à 1/4½	5 d à 10 d	11 d à 1/.
13de — ...	1/2½	9 d à 1/1	4 d à 10 d	10 d à 1/.
20de — ...	1/.	9 d à 11 d	5 d à 9 d	9 d à 11 d
27de — ...	1/½	10 d à 11 d	6 d à 10 d	11 d à 1/.
3die aug. ...	1/3	1/. à 1/2	5 d à 9 d	10 d à 1/.
10de — ...	1/1	10 d à 1/.	6 d à 10 d	1/.
17de — ...	1/1	9 d à 1/.	5 d à 10 d	11 d à 1/.

Priser

paa laks og hummer i Grimsby for 1903.

Dato	Laks pr. lb.	Hummer pr. lb.
18de mai	1/5 à 1/7	11 d à 1/1
25de —	1/1½ à 1/3½	10 d à 1/.
1ste juni	1/1 à 1/4	10 d à 1/.
8de —	11 d à 1/2½	9 d à 1/1
15de —	10 d à 1/.	10 d à 1/.
22de —	1/. à 1/3½	1/.
29de —	1/3 à 1/5	9 d à 11 d
6te juli	1/3 à 1/6	11 d à 1/2
13de —	1/1½ à 1/4	10 d à 1/.
20de —	11 d à 1/2	10 d à 1/.
27de —	1/1 à 1/3	9 d à 11 d
3die aug......	1/. à 1/3	11 d à 1/.
10de —	11 d à 1/2	10 d à 1/.
17de —	1/. à 1/2	11 d à 1/1

Priser

paa kveite og flyndre i Hull for 1903.

I ugen	Bergenskveite pr. stone	Aalesundskveite pr. stone	Flyndre pr. stone
4de januar til 10de januar.	—	—	6/8
11te — „ 17de — .	—	—	4/6 à 5/9
18de — „ 25de — .	—	3/. à 5/6	3/6 à 5/4
26de — „ 31te — .	6/10 à 7/8	—	3/10
1ste februar „ 7de februar.	—	—	3/6 à 4/6
8de — „ 14de — .	—	—	4/1 à 4/5
8de mars „ 14de mars .	6/9 à 8/10	—	4/6
15de — „ 21de — .	5/. à 5/9	—	—
22de — „ 28de — .	4/11 à 6/.	—	—
29de — „ 4de april .	5/. à 6/.	—	—
5te april „ 11te — .	4/10 à 8/3	4/. à 6/10	2/11 à 4/1

I ugen	Bergenskveite pr. stone	Aalesundskveite pr. stone	Flyndre pr. stone
12te april til 18de april .	5/8 à 6/6	—	—
25de — „ 2den mai „	3/7 à 6/9	—	2/. à 2/6
3die mai „ 9de — .	3/4 à 4/8	2/9 à 3/9	2/.
10de — „ 16de — .	1/10 à 3/2	1/9 à 3/.	—
17de — „ 23de — .	2/3 à 4/6	2/. à 4/2	—
24de — „ 30te — .	—	2/3 à 4/5	—
31te — „ 5te juni .	2/. à 3/.	—	—
6te juni „ 12te — .	—	2/. à 3/7	—
13de — „ 19de — .	2/. à 4/3	2/. à 4/.	—
20de — „ 26de — .	3/5 à 5/1	2/. à 4/1	—
27de — „ 3die juli .	2/. à 4/.	1/9 à 3/10	—
4de juli „ 10de — .	—	1/9 à 4/.	—
11te — „ 18de — .	—	1/. à 3/1	—
19de — „ 25de — .	3/7 à 4/4	2/. à 3/8	—
26de — „ 1ste august.	2/8 à 4/7	—	—
2den august „ 8de — .	2/3 à 4/2	—	—
9de — „ 15de — .	2/. à 4/1	—	—
16de — „ 22de — .	3/6 à 5/.	2/10 à 4/8	—
23de — „ 29de — .	2/9 à 4/7	2/3 à 4/6	—
30te — „ 5te septbr..	2/6 à 4/6	2/. à 4/3	—
6te septbr. „ 12te — .	—	2/2 à 5/.	—
13de — „ 19de — .	—	2/3 à 5/.	—
20de — „ 26de — .	2/9 à 6/.	2/6 à 4/9	—
27de — „ 3die oktbr..	2/. à 4/5	1/9 à 4/4	—
4de oktbr. „ 10de — .	—	1/6 à 4/5	—
11te — „ 17de — .	1/9 à 4/6	1/6 à 4/.	—
18de — „ 24de — .	—	1/10 à 3/6	—
25de — „ 31te — .	—	2/3 à 5/9	—
1ste novbr. „ 7de novbr..	2/. à 3/6	2/. à 4/6	—
8de — „ 14de — .	2/. à 3/8	1/10 à 4/.	—
15de — „ 21de — .	—	3/3 à 6/2	2/5
22de — „ 28de — .	—	2/6 à 6/.	—
29de — „ 5te decbr..	—	4/10 à 6/9	4/.
6te decbr. „ 12te — .	—	2/6 à 5/8	1/4 à 5/2
13de — „ 19de — .	—	3/6 à 1/9	—
20de — „ 26de — .	—	2/. à 3/9	—
27de — „ 31te — .	—	1/6 à 3/3	—

Specificeret opgave

over de ugentlige gjennemsnitspriser og sildeimporten fra Norge til Hull for sæsonen 1902—1903.

I ugen endt	Total ugeimport i kasser	Storsild & vaarsild Gjennemsnits-pris pr. kasse	Tomsild Gjennemsnits-pris pr. kasse
30te novbr. 1902..........	691	20/.	—
7de decbr. —	1 384	16/.	—
14de — —	2 428	18/9	—
21de — —	531	19/9	—
28de — —	770	21/.	—
4de januar 1903..........	1 850	19/4	—
11te — —	6 233	25/2	20/4
18de — —	15 176	20/6	16/.
25de — —	4 891	13/3	14/6
1ste februar —	14 862	13/3	11/2
8de — —	798	20/.	16/3
15de — —	5 067	18/10	14/6
22de — —	6 624	19/6	14/2
1ste mars —	13 922	16/6	10/6
8de — —	36 903	12/10	—
15de — —	30 629	8/6	—
22de — —	14 523	11/8	—
29de — —	15 640	14/3	—
5te april —	21 106	15/.	—
12te — —	10 756	11/4	—
19de — —	11 064	16/.	—
26de — —	8 278	22/8	—
3die mai —	7 905	18/8	—
10de — —	2 294	18/9	—

Gjennemsnitspriser

for sild pr. maaned i Hull for 1902—1903.

Maaned	Storsild & vaarsild Pris pr. kasse	Tomsild Pris pr. kasse
1902:		
December	19/.	—
1903:		
Januar	19/2	15/6
Februar	18/3	13/10
Mars..............	11/2	—
April	15/6	—
Mai...............	20/6	—

Gjennemsnitsprisen for den hele sæson er 13/8 pr. kasse.

Import

af preserverede fiskevarer til Storbrittanien for aarene 1903, 1902, 1901.

	1903 Kasser	1902 Kasser	1901 Kasser
Hummer..................	135 069	102 825	103 156
Østers....................	1 618	14 048	13 608
Laks	907 076	1 734 567	1 003 511
Sardiner..................	413 530	492 989	484 348

Opgave

over norsk sild og kveite kondemneret paa Billingsgate, Hull i 1902 og 1903.

Aar	Sild	Kveite
1902	493 262 lbs.	11 228 lbs.
1903	529 004 „	14 994 „

Opgave

over skibningerne af fisk fra Norge til Hull pr. Wilsons skibe i 1903.

Hvad slags fisk	Bergen	Stavanger	Haugesund	Aalesund	Kristianssund	Trondhjem	Kristianssand	Kristiania
	Kasser	Kasser	Kasser	Kasser	Kasser	Kasser	Kasser	Kasser
Laks	1 736	420	—	17	796	1 999	227	3
Ørret	55	—	—	—	—	—	32	—
Kveite	599	—	—	2 192	5	—	—	—
Flyndre	—	—	—	5	—	—	—	—
Hyse	—	—	—	32	40	—	—	—
Makrel	—	24	—	—	—	—	776	—
Aal	24	1	—	—	—	—	—	—
Hummer	213	34	—	5	—	—	—	—
Diverse slags fisk	53	230	—	25	26	30	36	10
Sild, fersk	9 096	2 179	3 734	6 876	1 476	—	6 901	10 754
„ røget	—	—	—	—	—	—	—	965

Det engelske sildefiske.

Opgave

over den landede sild i Yarmouth i aarene 1901—1902—1903.

	1901 Antal cran	1902 Antal cran	1903 Antal cran
23de august	3 730	6 490	7 650
30te —	8 930	11 710	11 590
6te septbr.	15 150	16 580	14 910
13de —	19 280	20 790	19 300
20de —	22 760	25 690	24 470
27de —	25 270	34 260	33 640
4de oktbr.	30 100	40 030	50 430
11te —	39 900	63 890	79 570
18de —	73 450	114 060	92 030
25de —	111 700	176 790	125 930
1ste novbr.	174 930	234 190	163 060
8de —	208 360	270 260	257 000
15de —	221 100	367 140	307 360
22de —	228 580	396 920	343 330
29de —	265 880	418 270	355 820
6te decbr.	280 370	420 590	374 850
13de —	285 840	428 870	389 420
20de —	286 900	440 050	393 330

For Lowestoft, Grimsby og Scarborough gives fortiden ingen detaljerede opgaver.

Jeg tillader mig at henvise til følgende tabeller:

1) Import af preserverede fiskevarer.
2) Kondemneret norsk sild og kveite.
3) Skibningerne pr. Wilsons linje.
4) Sildefisket ved Yarmouth.

Virksomheden.

Under aaret har min tid været fuldt ud optaget med at varetage de forskjellige næringsgrene, som sorterer under min stilling. Derhos har det som hidtil været mig kjært at assistere med raad og veiledning i alle andre merkantile og private henvendelser, som stadig forekommer og som forhaabentlig har været til nytte. Tilreisende landsmænd i de mest forskjellige brancher har jeg søgt at assistere paa bedste maade.

Telegrammer sendtes daglig til Norge under sildeeksporten og til forskjellige markeder hertillands, interesseret i handelen med norsk sild; samtidig afgaves ugentlige rapporter i et antal af 120 eksemplarer til de i bedriften interesserede norske distrikter, ligesom jeg foretog hyppige reiser til Englands og Skotlands byer, dels i stillings medfør, dels for at assistere med oplysninger om andre grene vedrørende handelen med Norge og Storbrittanien.

Under de forskjellige sild- og makrelfiskerier i Skotland, England og Irland har administration som private været holdt à jour.

Hull i december 1904.

Ærbødigst
Hans Johnsen.

B. Styrelsens videnskabelige afdeling.

I. Fiskeforsøg og studier over fiskerierne.

De i forrige aarsberetning omtalte undersøgelser vedrørende Nordhavets hydrografi, plankton og bundfauna er ogsaa fortsat i 1904, ligeledes studierne over fiskenes liv og vandringer, dels under „Michael Sars"s togter, dels under forsøgsfiske med andre fartøier. I de netop udkomne publikationer „Norges Fiskerier. I. Norsk Havfiske", 1ste og 2den del,[1]) vil der findes afhandlinger vedrørende hydrografi, plankton, bundens dyreliv, fiskenes biologi, vandringer etc., og om havfisket (redskaber, fangstmaader, farkoster, havfiskets udvikling i vort land etc.), og „Report on Norwegian Fishery and Marine Investigations" vol. II, hvoraf hidtil 3 afhandlinger er færdigtrykt, vil ligeledes indeholde resultater fra de sidste aars togter og undersøgelser. Vol. II af Reporten vil foreligge færdig i løbet af kort tid. Da der saaledes iaar foreligger udførlige beretninger, finder man her at burde begrænse sig til i korthed at give en oversigt over „Michael Sars"s og de andre gjennem afdelingen administrerede fiskeforsøg.

A. „Michael Sars"s togter.

Efter at have slæbt et logiskib til Aalesund og der deltaget i arbeidet for de brandlidtes forsyning med livsfornødenheder, paabegyndte „Michael Sars" i februar fiskeforsøg og undersøgelser i Nordsjøen i tilknytning til foregaaende aars togter. Undersøgelserne paagik uden afbrydelse i maanederne februar, mars, april til medio mai, i hvilken tid der foretoges fiskeforsøg dels med liner, dels med andre redskaber paa 159 forskjellige stationer. Ved siden af fiskeforsøgene blev der lagt speciel vegt paa at samle observationer over de madnyttige fiskes yngel, deres mængdeforekomst og udbredning. Efter disse undersøgelser i Nordsjøen gik „Michael Sars" med post og lægehjælp til bottlenosefelterne nord for Færøerne og

---

[1]) Udgivet af „Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme" i Bergen.

nordost for Island. Herunder anstilledes samtidig observationer overensstemmende med de internationale havundersøgelsers program. Fiskeforsøgene og observationerne over gydningsforholde og yngelforekomst i Nordsjøen og Skagerak fortsattes umiddelbart efter togtet til bottlenosefelterne og paagik ved siden af talrige fiskeforsøg med liner og andre redskaber til medio august. I august—september foretoges drivgarnsforsøg efter sild i Nordsjøens nordlige del paa 10 forskjellige pladse (se „Norsk Havfiske", 2den del, side 320, kart IX).

B. Skreiforsøg mellem Kristianssund—Trænen.

Som allerede i forrige aarsberetning kortelig berørt foretoges i 1904 fiskeforsøg paa denne strækning af 2 dampere, — den ene mellem Kristianssund—Vikten, den anden fra Vikten og nordover indbefattet Sklinnabanken.

a. Kristianssund—Vikten.

Fiskeforsøgene paa denne strækning blev udført fra 15de februar—1ste mai af Aalesundsdamperen „Koral" (fører hr. Solbjørg, observator hr. Jangaard). I den nævnte bog „Norsk Havfiske", 2den del, findes beretning om forsøgenes resultater, — karter over de forsøgte felter og opgaver over udbyttet paa hver enkelt station (side 176—183, kart IV og V). Heraf vil sees, at det bedste fangstudbytte omkring Griptarene var 868 skrei, 600 brosmer og 30 langer paa 6 000 kroger; rundt Froøen, vest og nord af Halten og paa det indre Frohav gjordes almindeligvis fangster af 1 à 2 tusen fisk paa 8—10 000 angler. Vest for Halten og sydover fandtes ligeledes ganske gode felter for linefiske. Der henvises forøvrigt til nævnte bog, hvori ligeledes vil findes indtaget observatørens antydningsvise forslag om, hvad der bør gjøres til forbedring af forholdene, ledsaget af meddelelser angaaende dampskibsforbindelserne, havne- og fyrvæsenet, oplodninger etc.

b. Strækningen fra Vikten og nordover, indbefattet Sklinnabanken

undersøgtes af Aalesundsdamperen „Fri" (fører hr. Berntsen, observator hr. Garshol) fra 15de februar—1ste mai. Fartøiets samlede fangstudbytte i denne tid var ca. 21 000 skrei, ca. 8 500 brosmer og 350 langer. De jevneste og bedste fangster af skrei gjordes i april syd for Høibraken. Her antager man, at der er et drivværdigt, ikke ubetydeligt linehav. Paa enkelte lokaliteter paavistes ikke ringe forekomst af sild.

Ligesom for „Koral"s forsøg findes der i „Norsk Havfiske"s 2den del karter og journal over „Fri"s fangstfelter og fangster samt endel bemerkninger vedrørende fiskeriforholdene i sin almindelighed paa denne del af kysten (side 162—170).

C. Forsøg fra skøiter eller kuttere med liner langs eggen i den norske rende og Nordsjøen

samt

D. Prøvedrift med kuttere, redskaber og saltning af sild paa hollandsk maner,

hvortil der for begge posters vedkommende forelaa bevilgning i forrige termin, udsattes med departementets samtykke til indeværende aar.

E. Drivgarnsforsøg med kuttere eller dæksbaade efter sommersild paa strækningen Vikten—Trænen,

hvortil der efter forslag paa fiskeriraadet gaves bevilgning, udførtes af 2 fartøier i juli og august f. a. Begge fartøier var under forsøgene noget hindrede af stormfuldt veir, og fangstudbyttet var kun lidet. Man antager, at denne plan senere bør optages paany i større maalestok, idet et saa lidet forsøg har liden udsigt til at udrette noget.

F. Revfiske paa sydkysten.

Til dette af Kristianssands fiskeriselskab foreslaaede forsøg forelaa allerede bevilgning for terminen 1903—1904. Forsøget udsattes med departementets samtykke til forløbne termin og blev da udført af Kristianssands fiskeriselskab. Fra 30te april til 6te juni udførtes linefiske med motorskøiten „Olga Elisabet". Det bedste udbytte var 68 torsk, 1 kveite, 35 langer og 2 snes hyse paa 2 000 krog. Forøvrigt gjordes kun ringe fangster. Maskinskade og uheldige veirforholde bidrog hertil.

G. Undersøgelser om forekomsten af torskeyngel i søndenfjeldske fjorde.

Hr. kand. Knut Dahl har ogsaa i forløbne termin delvis sammen med hr. Dannevig fortsat undersøgelserne over torskeyngelens forekomst etc. i Søndeledfjorden med flere andre steder i anledning af udklækningssagen. Der vil i indeværende aar blive afgivet beretning om de i 1903 til 1905 indvundne resultater, hvoraf formentlig vil fremgaa, hvorvidt undersøgelserne bør fortsættes.

II. Virksomheden ved forsøgsstationen i Bergen og fiskeriskolen i Bodø.

A. Bestyreren af forsøgsstationen i Bergen

har under 26de mai sidstl. indsendt følgende oversigt over de ved fiskeriforsøgsstationen i 1904—1905 udførte arbeider:

I tilslutning til tidligere udførte arbeider over bestemmelse af mængden af uforsæbelige bestanddele i fedte har man udarbeidet en nøiagtig

forskrift for disse bestemmelser, der har adskillig betydning for analyse af traner.

Paa foranledning af sjøfartskontoret og i anledning af, at den i England for nogle aar siden nedsatte „Royal commission on arsenical poisoning" havde paavist smaa arsenikmængder i tørfisk, foretog man en omfattende undersøgelse i omhandlede retning, en undersøgelse over hvilken man allerede har afgivet beretning. Arseniken viste sig at være en normalbestanddel af al fisk.

Forøvrigt har bestyrerens tid været meget optaget af arbeide i praktisk retning.

Saaledes har han afgivet en fuldstændig plan for et koldklaringsanlæg for dampmedicintran og været behjælpelig ved den praktiske udførelse af samme; vedkommende firma fandt anlægget i enhver henseende tilfredsstillende. Man finder det ikke formaalstjenligt her at give en nærmere beskrivelse af anlægget.

Fremdeles har man havt meget arbeide med at sætte i drivværdig stand det tørreapparat for fisk, til hvis anskaffelse stortinget for nogle aar siden bevilgede kr. 2 500.00. Der var store tekniske vanskeligheder, som først for kort tid siden helt er bleven overvundne, saa at man antagelig om ca. en uge vil kunne paabegynde tørringsforsøgene.

Fremdeles har man planlagt indredningen af en jodfabrik; ved denne kommer flere nye principer til anvendelse; fabriken vil være igang inden kort tid.

Fremdeles har man gjort forsøg over tørring af klipfisk ved hjælp af en tør luftstrøm. Til tørring af luften anvendtes klorkalcium. Til forsøget anvendtes et skab med tætsluttende dør; i skabets øverste del var anbragt en elektrisk dreven vifte, der ved hjælp af et lodret til skabets bund gaaende blikrør blæste luft gjennem det paa en rist i skabets bund liggende klorkalcium. Fisken var ophængt i kroger, fæstet til skabets tag; da skabet under forsøget var tæt lukket til, vil man forstaa, at det var den samme luft, der blev benyttet om og om igjen. Derved at klorkalcium optog fugtighed, blev dette efterhvert flydende. Ved at opsamle den dannede vædske og inddampe den til tørhed vinder man saltet tilbage i den oprindelige form, saa det kan benyttes op igjen. Tørringen gik meget pent for sig, dog maa det bemerkes, at fisken ikke blev fuldt saa hvid, som naar den blir tørret i sollyset. Denne tørring turde have sin interesse, idet man blir fuldstændig uafhængig af vind og veir; man kan meget godt udføre tørringen i et murhus, og dette kunde maaske faa betydning for en by som Aalesund.

Fremdeles kan anføres, at man er beskjæftiget med at fremstille en masse, der kunde gjøre seildugsbøier tætte; hertillands bruges ved drivgarnsfisket næsten udelukkende kagger, hvorimod man i England

næsten blot bruger seildugsbøier, der er gjort tætte ved, at den indvendige side er paasmurt en eiendommelig seig masse. Vore forsøg er omtrent afsluttede, idet det er lykkedes os at fremstille et med det engelske jevnbyrdigt produkt; en nærmere omtale vil først komme, naar man har gjort praktiske forsøg med bøier forsynet med denne masse.

B. Fiskeriskolen i Bodø.

(Af bestyrerens beretning).

Skolen har i 1904 havt to 3-maanedlige kurser efter samme undervisningsplan som tidligere. Det første kursus, fra 14de april til 14de juli, var besøgt af 8 elever; de 6 underkastede sig eksamen, alle med hovedkarakter „meget godt". Det andet kursus (skolens sidste) varede fra 1ste september til 1ste december og var besøgt af ialt 18 elever, hvoraf de 10 tog eksamen, 1 med hovedkarakter „udmerket godt", 8 med „meget godt" og 1 med „godt". Hermed har der i den tid, skolen har virket, været afholdt 35 kurser med tilsammen 186 elever, der har underkastet sig eksamen, og 71 hospiterende elever, ialt 247 elever.

Prøver af skolens nedlægning er sendt til forskjellige steder; saaledes er kveite nedlagt efter skolens metode sendt til England med godt resultat. Ligeledes har et parti af „Backers leverpâté" vundet anerkjendelse i Tyskland og Frankrig. Forskjellige hermetikprøver er ogsaa sendt til Archangel.

III. Indberetning fra læreren ved den offentlige navigationsskole for fiskere fra 1ste juni 1904 til 31te mars 1905.

Juni maaned blev anvendt til konferance med d'hrr. direktør dr. Hjort og kaptein Bergersen angaaende min fremtidige virksomhed som lærer samt til anskaffelse af nyt undervisningsmateriel, efter at det gamle var brændt under Aalesundsbranden.

I slutten af juni reiste jeg til Sortland, hvor det første kursus var bestemt afholdt fra 1ste juli til slutten af august. Til dette kursus havde der meldt sig 16 elever, hvoraf 11 fremmødte. Eksamen afholdtes den 29de og 30te august med det udfald, at 5 fik „bestaaet med udmerkelse" og 5 „bestaaet". Den 11te havde sluttet 14 dage før for at reise ud paa sildefiske. Som censorer fungerede d'hrr. direktør With, Stokmarknes og kaptein Gjedebo, Sigerfjord. Søndag den 14de august foretoges en øvelsestur med fiskedampskibet Sigerfjord.

Det næste kursus begyndte i Havnvik den 1ste september og varede til sidst i oktober. Til dette kursus var indmeldt 13 elever, hvoraf 11 fremmødte. Eksamen afholdtes den 26de og 27de oktober med det ud-

fald, at 5 fik „bestaaet med udmerkelse“ og 4 „bestaaet“. De to øvrige sluttede skolen allerede efter 1 og 2 dages forløb, idet den ene viste sig at være omtrent blind og den anden fandt, at det var for anstrengende. Som censorer fungerede forhenværende styrmand A. Lind og Chr. Strøm, Harstad. Søndag den 23de oktober foretoges en øvelsestur med d/s „Hans Egede“ af Harstad.

Det tredie kursus begyndte i Gibostad den 1ste november og varede til jul. For at blive færdig til jul forlængedes skoletiden i de sidste 3 uger fra 6 til 8 timer daglig. Til kurset havde meldt sig 19 elever, hvoraf 15 fremmødte. Af disse viste 2 sig at sidde inde med saa smaa forkundskaber, at de blev opfordret til at trække sig tilbage. 2 andre fandt efter et par dages forløb, at de havde vanskelig for at følge med og sluttede. Senere blev 2 andre, som anmodede om plads, antaget, men allerede efter nogle dages forløb reiste den ene hjem paa grund af dødsfald i familien og kom ikke igjen. Længere ude i kurset sluttede atter 2, den ene, fordi han fik amerikabillet, den anden fik pludselig det indfald, at han vilde slutte. Til eksamen, som afholdtes 19de og 20de december, var der da igjen 11, som alle bestod og 7 „med udmerkelse“. Som censorer fungerede d'hrr. kontorchef Fougner og ekspeditør Aagaard, Tromsø. Den 14de december foretoges en øvelsestur med fiskedampskibet „Kjølva“ af Laukvik.

Det fjerde kursus afholdtes i Honningsvaag. Det var bekjendtgjort at skulle begynde den 11te januar, men blev udsat til den 16de, da kun 2 elever mødte. Til kurset havde meldt sig 8 elever, hvoraf 7 lidt efter lidt fremmødte. Eksamen afholdtes den 14de og 15de mars med det resultat, at 5 fik „bestaaet med udmerkelse“ og 1 „bestaaet“. Den 7de sluttede efter 14 dages forløb for at reise paa fiske til Østfinmarken. Som censorer fungerede d'hrr. forhenværende navigatør lensmand Fredriksen og faktor Økland fra Honningsvaag. For dette kursus var der ikke anledning at foretage nogen øvelsestur, da jeg ikke kunde faa leie dampskib for en rimelig betaling.

Det pensum, der har været sat som maal og bleven lagt frem til eksamen, er det af navigationskomiteen af 1902 opsatte for erholdelse af „kystskippereksamen“ med undtagelse af bestikregningen, da den korte tid af 2 maaneder er for knap, om denne skulde tages med og alt skulde læres grundig.

Som jeg allerede har anført under en mundtlig konferance med hr. direktør dr. Hjort, skal jeg ogsaa her henlede opmerksomheden paa, at det vilde være ønskeligt, om disse kursers varighed i en nær fremtid kunde blive udstrakt til 3 maaneder. For det første kan da bestikregningen, som maa ansees for at være en meget vigtig og i mange tilfælder nødvendig kundskab at sidde inde med for en navigerende, tages med,

og dernæst vilde eleverne forlade skolen med grundigere kundskaber i det hele taget end nu, da jeg tror en hel del af det læste for enkeltes vedkommende sidder noksaa løst og derfor, hvis de ikke straks faar anledning til at praktisere det lærte, snart vil glemme de kundskaber, som de har spenderet tid og penge for at faa, og hvortil de har lagt for dagen en flid og interesse, som er enestaaende.

Dog mener jeg, at man først, hvis det ikke viser sig at blive altfor længe, bør oppebie stortingets beslutninger angaaende den nye navigationslov, før man gaar til ændringer af disse kursers til dato fulgte plan.

I mit forslag om at forlænge tiden til 3 maaneder, vil jeg støttes af mænd, der er bestyrere ved vore største sjømandsskoler.

Paa de øvelsesture, der er foretaget, har jeg først og fremst ladet eleverne faa et grundigere kjendskab til den praktiske brug af de forskjellige instrumenter og dernæst omtalt og saavidt det har ladet sig gjøre vist, hvordan de skal bruge sine teoretiske kundskaber i den praktiske navigations tjeneste. Videre har jeg holdt foredrag for dem om propellens virkning til dreining af fartøiet, om propellernes og rorets anvendelse under et skrueskibs vending i et trangt farvand og for at belyse dette ladet dem foretage saadan manøvre.

IV. Norges deltagelse i de internationale havundersøgelser.

A. Videnskabelige afdelings deltagelse i de internationale havundersøgelser.

I første del af „Norges Fiskerier. I. Norsk Havfiske“ vil findes en „Kort oversigt over de internationale fiskeriundersøgelsers resultater“ publiceret af Johan Hjort og C. G. Joh. Petersen. Der gives i denne bog oversigt over fiskenes geografiske udbredelse i det norske Nordhav og Atlanterhavet baade for bundformerne og de pelagisk levende fiske. Dernæst følger et længere afsnit om arbeidsmetoderne og de almindelige resultater og tilslut et specielt kapitel om torskens naturhistorie. Betydelige indsamlinger af temperaturobservationer, vandprøver og plankton er til stadighed foretaget under „Michael Sars“s togter saavel i Nordhavet som i Nordsjøen. Et større hydrografisk arbeide af professor Nansen og Helland-Hansen vil udkomme i nærmeste fremtid. Plankton, iberegnet fiskeeg og -larver, er for tiden under bearbeidelse.

B. Centrallaboratoriet i Kristiania.

Fra hr. professor Nansen, der leder det i Kristiania oprettede internationale laboratorium, har man erholdt følgende beretning:

Centrallaboratoriet har i det sidst forløbne aar i uformindsket grad været benyttet af de i de internationale arbeider deltagende lande, saa-

velsom af andre lande, til anskaffelse af instrumenter for havforskning. Størsteparten af disse instrumenter, som for en stor del er konstrueret ved laboratoriet, gjøres i Kristiania under laboratoriets kontrol.

I overensstemmelse med sin opgave har laboratoriet udført kontrolanalyser indsendt af de deltagende stater, samt forsynet de forskjellige lande med normalvand.

De ved laboratoriet begyndte arbeider for bestemmelse af havvandets sammentrykkelighed og dets evne til at opløse de i atmosfæren værende gasarter, er blit fortsat i det forløbne aar.

Udarbeidelsen af en fuldt praktisk og paalidelig metode for direkte bestemmelse af havstrømmenes styrke og retning nærmer sig sin afslutning. Ved laboratoriet er nylig konstrueret en automatisk virkende vandhenter med særligt hensyn til at kunne bruges under fart. Derved muliggjøres udførelsen af en del af de hydrografiske arbeider paa veien mellem de forskjellige stationer, saavelsom fra koffardifartøier. Dette instrument er allerede taget i brug.

Det samme er tilfældet med de ved laboratoriet konstruerede apparater for bestemmelse at havvandets gasgehalt, efterat eksperimenterne med disse nu er afsluttet.

Forbedrede apparater og metoder til indsamling af havbundprøver er udarbeidet.

Med hensyn til de ved laboratoriet ansatte funktionærer er ingen forandring indtraadt.

De fra laboratoriet udsendte publikationer udgives som en særskilt serie af „Publications de Circonstances“ (udgivet af Centralbureauet i Kjøbenhavn). Af disse publikationer er trykt:

1) „On the determination of the atmospheric gases dissolved in seawater“ by Charles J. J. Fox.

II) „On the use of insulated water-bottles and reversing thermometers“ by V. Walfrid Ekman.

C. Kursus i havforskning.

Disse er nu overtaget af Bergens Museum og underlagt en af denne institution opnævnt bestyrelse. Af afdelingens funktionærer har dr. Hjort, dr. Gran og kandidat Helland-Hansen deltaget i undervisningsarbeidet ved det kursus, som afholdtes i maanederne 15de august til 15de oktbr. 1904.

II. Aarsberetninger og regnskaber fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1904—1905.

I. Vadsø fisker- og arbeiderforening.

Vadsø fisker- og arbeiderforening giver sig herved den ære at afgive indberetning om sin virksomhed i 1904.

I aarets løb er afholdt 19 forenings- og bestyrelsesmøder.

De sager, der væsentlig har været behandlet er: Agnspørgsmaalet, fiskeriforholde i sin almindelighed, baadbygningsspørgsmaalet og merkning af baade m. v.

Der har været pleiet underhandling med Vardø fiskerforening om samarbeide til anskaffelse af billig agn for fiskerne. I den anledning blev fiskerforeningen i Vardø herfra under 28de februar d. a. tilskrevet saaledes:

„I anledning af den ærede forenings henvendelse angaaende loddeforsyning til Vardø herfra meddeles, at sagen har været gjenstand for diskussion og forhandling, der hidtil kun har ledet til, at herværende fisker- og arbeiderforening som en foreløbig ordning i møde den 26de dennes vedtog saadan udtalelse i sagen:

„Vadsø fisker- og arbeiderforening stiller til disposition en dertil skikket og paalidelig mand, som for en passende godtgjørelse pr. kasse optræder som mellemmand ved opkjøb af lodde, der kun maa overlades til fiskere og ikke til opkjøbere. Denne mand maatte da til enhver tid have en passende kontantbeholdning fra Vardø fiskerforening, som saaledes ogsaa i Vardø maatte have en repræsentant, der rekvirerer og modtager lodden samt ordner det fornødne m. h. t. betalingen for samme. Ca. 50 loddekasser kan her være til disposition.“

Hvilket meddeles, idet man beklager, at man paa grund af omstændighederne ikke iaar ser sig istand til at anvise nogen heldigere ordning for at skaffe fiskerne billigere og sikrere agn.“

Agnspørgsmaalet, der er af overmaade stor betydning for fiskerne, vil senere blive optaget til fornyet behandling. Der er nedsat en komite til forberedelse af sagen.

I Varangerfjorden findes en masse sild. Foreningen har havt sin opmerksomhed henvendt herpaa og agter i kommende foreningsaar at bringe sagen frem til fornyet behandling. Især mener man, at drivgarn med held kan anvendes, men fiskerne mangler midler til anskaffelse af saadanne.

Foreningens arbeide har ogsaa gaaet i den retning at skaffe fiskerne hjælp til tidsmæssige baade. Angaaende denne sag og navigationssagen henvises til tidligere beretninger.

Man haaber, at vandrelærerne i baadbygning og navigation med det første ogsaa vil besøge Vadsø.

Ærbødigst
Peder K. G. Pedersen,
formand.

Uddrag af Vadsø fisker- og arbeiderforenings regnskab for aaret 1904—1905.

Indtægt:

1. Beholdning efter forrige regnskab:				
a. i Vadsø sparebank	kr.	203.41		
b. kontant	„	58.65	kr.	262.06
2. Renter indvundne i Vadsø sparebank			„	8.14
3. Medlemskontingent			„	105.00
4. Indsamlet blandt medlemmerne			„	37.30
Samlet indtægt			kr.	412.50

Udgift:

1. Husleie			kr.	46.00
2. Telegrammer m. m.			„	3.90
3. Baadmaterialier			„	9.40
4. Avertissementer			„	26.00
5. Beholdning:				
a. i Vadsø sparebank	kr.	211.55		
b. kontant	„	47.15		
c. restancer af kontant	„	68.50	„	327.20
Samlet udgift			kr.	412.50

II. Vardø fiskeriforening.

I det forløbne aar er afholdt 12 styremøder og paa disse er behandlet 38 sager.

Foreningen har i lighed med foregaaende aar afholdt et 3-maanedligt kursus i navigation for fiskere, til lærer har man ogsaa iaar benyttet hr. G. Gotliebsen. Skolen har den meste tid været besøgt af 7 elever. Ved kursets slutning afholdtes en eksamensprøve med hr. havnefoged Gundersen som eksaminator. Til afgangsprøven meldte sig 2 af eleverne; men den ene trak sig tilbage, den anden fik et meget godt eksamensbevis.

Grundet det i sin tid træffende fiske maatte en del af eleverne slutte skolen nogle dage tidligere end paaregnet og kunde saaledes ikke faa deltage i afgangsprøven.

I aarets løb er til foreningen indkommet flere andragender om bidrag til baadbygning, men da foreningen for angjældende budgettermin intet statsbidrag har havt i ansøgte øiemed, har styret ikke seet sig istand til at efterkomme flere andragender end for et enkelts vedkommende, nemlig et bidrag stort kr. 50.00 til hr. Konrad Knudsen, der af baadbygger hr. Anders Mathiesen har ladet sig bygge en dækket linebaad af samme størrelse og type som de to baade, foreningen foranstalted bygget forrige aar. Det til Jakob Hansen af $^{13}/_{3}$ 04 bevilgede bidrag stort kr. 200.00 er i indeværende aar udbetalt, idet ogsaa han har ladet hr. Anders Mathiesen bygge sig en lignende baad som de før omhandlede. Styret har foranstaltet hr. Jakob Hansens baad „Thor“ maalt, og blev dens størrelse 4.75 tons brutto, 3.25 netto.

Ogsaa de iaar byggede baade er klinkbyggede og giver indtryk af at være 2 fuldt ud tidsmæssige og heldige linebaade, der geraader bygmesteren al ære. Styret tror ved nu gjorte baadbygningsforsøg at have vakt interessen for baadbygning her paa stedet, men maa i lighed med forrige aar udtale, at uden et baadbyggeri bliver anlagt, vil baadbygning her paa stedet vanskelig udvikle sig.

Ifølge fiskeridirektør Westergaards anmodning til styret $^{8}/_{10}$ 04 om at fremkomme med forslag til saadanne forandringer i baadforsikringsforeningen „Samhold“s love, der maatte ansees for nødvendige til finmarkske forhold, valgtes i møde den $^{24}/_{11}$ 04 d'hrr. H. Brodtkorb, havnefoged Gundersen, Jorgen Andreassen, Petter Lampe og Iver Paulsen. Denne komite fremkom for styret med sit forslag, der af dette enstemmig godkjendtes og derefter indsendtes til fiskeristyrelsen, Bergen.

I anledning den kongelige proposition om oprettelse af eget baadlaanefond for Finmarken sammenkaldtes et massemøde, hvor sagen diskuteredes og heftede forsamlingen sig især deleshed ved fondets størrelse, som man fandt burde være mindst kr. 300 000.00, laanenes maksimumsstørrelse, der burde være 4 000 kr. paa en kjøl, at reglerne for at faa laane maatte gjøres saa letvindte som muligt, ligesaa burde det staa frit for laantageren, om han vilde bygge mindre dæksbaade (linebaade) klinkbygget eller kravelbygget.

Paa massemøde 7/3 blev styret anmodet om at udrede spørgsmaalet om en heldigere ordning af agntilførselen her paa stedet. Styret har havt sagen under bearbeidelse og er man i hovedtræk kommet overens om, at oprettelsen af en gjensidig forening af fiskerne kunde betydelig forbedre forholdet. Styret har i den anledning udarbeidet et forslag til love for en saadan forening og bliver dette at fremlægge for et massemøde af fiskere, saasnart forholdene tillader det.

Fra hr. Petter Grønbeck, Vardø, er til foreningen indkommet et andragende om bidrag stort kr. 300.00 som hjælp til at faa fabrikeret de af ham opfundne og patenterede lynnestene for haakjærringfisket.

Da styret er af den formening ifølge de gjorte forsøg med nævnte stene, at disse er et stort fremskridt paa haakjærringfiskeriets omraade, mener man, at det er fiskeriforeningens absolute pligt at søge bevirket, at hr. Grønbecks lynnestene bliver at erholde for enhver haakjærringfisker. Da foreningen for nærværende ikke kan afse et saa stort beløb, tillader styret sig at foreslaa for generalforsamlingen, at det ansøgte beløb bliver at opføre paa budgettet for 1906—07.

Under r/s. „Christiania"s krydsning her siden 15/9 04 har styret formaaet føreren til at foretage maalinger af vandtemperaturen udenfor kysten. Disse temperaturmaalinger er foretagne omtrent en gang hver uge, og er resultaterne af samme, foruden i regelen at være indtaget i bladet „Finmarken", indsendt til fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling som til „Selskabet for de norske fiskeriers fremme" i Bergen.

For budgetterminen 1906—07 har styret opgjort et budgetforslag, der balancerer med kr. 1 840.00, deraf søges et statsbidrag stort kr. 1 390.00.

Revideret regnskab for det forløbne aar vedlægges.

Nærværende beretning er vedtaget i styremøde den 9de april 1905.

Anton K. Larsen,
næstformand.

Uddrag af Vardø fiskeriforenings regnskab for aaret 1904—05.

Indtægt.

I.	Beholdning:					
	I Vardø sparebank	kr.	547.25			
	Kassebeholdning	„	22.86	kr.	570.11
II.	Statsbidrag			„	560.00
III.	Distriktsbidrag:					
	a. Af Vardø kommune	kr.	150.00			
	b. Af Vardø ølsamlag	„	120.00	„	270.00
IV.	Medlemskontingent:					
	a. Restance	kr.	10.00			
	b. Kontingent for aaret	„	56.00	„	66.00
V.	Renter			„	11.27
VI.	For udleie af bøger & karter			„	4.00
				kr.	1 481.38

Udgift:

I.	Administration:				
	Lønninger: Sekretæren	kr.	100.00		
	Kassereren	„	75.00		
	Kontorrekvisita	„	25.00		
	Trykning & avertissementer	„	36.00		
	Porto & telegrammer	„	11.45		
	Lokale til møder	„	5.00	kr.	252.45
II.	Bidrag til baadbygning	kr.	250.00		
	Leie af hus til samme	„	40.00		
	Skjønsforretning af 2 baade	„	24.00	„	314.00
III.	Navigationsskole for fiskere:				
	Lærerens løn	kr.	300.00		
	Pedellens løn	„	18.00		
	Eksaminator og censorer	„	34.00		
	Hus, lys og brændsel	„	150.00		
	1 tabelbog (Petersens)	„	5.00		
	Assurance af inventar	„	2.85		
	Vask af lokalet	„	1.50	„	511.35
IV.	Diverse udgifter			„	20.20
			Transport	kr.	1 098.00

			Transport kr.	1 098.00
V. Beholdning:				
I Vardø sparebank	kr.	358.52		
Kassebeholdning	„	24.86	„	383.38
			kr.	1 481.38

III. Hammerfest og omegns fiskeriforening.

Regnskab for terminen 1904—1905.

Indtægt.

Beholdning fra 1903	kr.	363.31
Statsbidrag	„	450.00
Af Hammerfest samlag	„	100.00
Af — sparebank	„	100.00
Kontingent af 61 medlemmer	„	61.00
Indvundne renter	„	8.50
	kr.	1 082.21

Udgift.

1. Udringning	kr.	1.60
2. Avertissement	„	0.70
3. Do.	„	1.10
4. Do.	„	1.50
5. Do.	„	1.30
6. For islager til Hauan	„	200.00
7. Avertissement	„	1.00
8. For islager til Hauan	„	200.00
9. Avertissement	„	0.90
10. Kassererens løn	„	18.30
	kr.	426.40
Beholdning	„	656.41
	kr.	1 082.81

Beholdningen vil i sommerens løb blive anvendt til betaling af islageret samt til prøve af flyndrefiske, som vil blive paabegyndt i sommer.

Hammerfest i april 1905.

G. Arnesen,
kasserer.

IV. Nordlands fiskeriselskab.

Direktionen for Nordlands fiskeriselskab tillader sig herved at aflægge for generalforsamlingen beretning om sin virksomhed i tiden fra 1ste april 1904 til 31te mars 1905.

Generalforsamlingen afholdtes efter forudgaaende bekjendtgjørelse i de fleste blade i amtet den 9de mai. Ved de paa generalforsamlingen foretagne valg blev

Fr. Backer,
O. Thue
og J. C. Koch

direktører med henholdsvis 11, 10 og 8 og

A. M. Wold,
M. Tjærandsen,
O. Tønsberg

med 15, 14 og 11 stemmer.

Som revisorer gjenvalgtes ved akklamation K. Wintervold og E. Dyvik og som suppleant for revisionen H. Reitan, ogsaa ved akklamation.

Paa generalforsamlingen behandledes et forslag fra formanden for Vivelstad forening gaaende ud paa, at fiskere i Lofoten og muligens i hele Tromsø stift skal yde et aarligt bidrag til dannelsen af et pensionsfond.

I overensstemmelse med den beslutning, som generalforsamlingen fattede i anledning af dette forslag, har man anmodet samtlige til fiskeriselskabet hørende foreninger at udtale sig om dette spørgsmaal, og udtalelse er modtaget fra følgende foreninger:

Værø, Røst, Bleiks, Tjøtta, Lovunden, Bindalens, Vivelstad, Trænen og Hadsel.

De to sidste foreninger kan ikke anbefale forslaget; men samtlige de øvrige giver det sin tilslutning.

Paa generalforsamlingen behandledes ligeledes et forslag fra hr. skolebestyrer Fr. Backer om ved henvendelse til fiskeristyrelsen eller departementet at virke for afholdelse af foredrag af almen interesse paa de større fiskepladse i Nordland.

Direktionen har sendt fiskeristyrelsen en forestilling i anledning af dette forslag. Styrelsen har imidlertid sendt forestillingen tilbage, idet den bemerker, at afholdelsen af saadanne foredrag vel rettest bør iverksættes ved foredragsholdere fra det i Bodø værende arbeiderakademi. Direktionen finder ikke en saadan ordning mulig. Det viser sig nemlig, at det falder meget vanskeligt for akademiet at skaffe foredragsholdere, og dobbelt vanskeligt vil det formentlig være at opdrive saadanne, som

vilde overtage et hverv som det, hvorom der her er tale, og som kunde have tiden saaledes til sin raadighed, at de kunde indfinde sig paa de forskjellige fiskepladse til de tider, da en større mængde fiskere er samlet. Man har konfereret med formanden for arbeiderakademiets bestyrelse, og denne finder heller ikke, at tanken kan realiseres paa denne maade. Direktionen finder efter dette, at man gjør rettest i at lade spørgsmaalet foreløbig bero, da en henvendelse til departementet formentlig ikke vil føre til noget, naar fiskeristyrelsen ikke er villig til at gjøre noget i sagens anledning.

Om de øvrige spørgsmaal, som var oppe til behandling paa generalforsamlingen, og om de beslutninger, som disse gav anledning til, har man underrettet fiskeristyrelsen. Om agnspørgsmaalet har man desuden havt anledning til personlig at konferere med fiskeristyrelsens formand, der den 17de oktober overvar et direktionsmøde, hvor dette spørgsmaal blev behandlet.

Direktionens stilling til denne saa vigtige sag vil forøvrigt fremgaa af en udtalelse, som den har afgivet paa foranledning af en henvendelse fra en i Vardø nedsat komite.

Udtalelsen indtages her i sin helhed:

„Ianledning cirkulære af 3die juli iaar angaaende spørgsmaalet om dannelse af en kooperativ agnforening tillader man sig at meddele: Man antager ikke, at det vil være formaalstjenligt at søge dannet en saadan forening. Der vil tiltrænges baade flere dampskibe og en større kapital, om en saadan forening virkelig skulde udrette noget. Da imidlertid fiskerne ikke kan tænkes at kunne opdrive fornøden kapital, vil forsøget paa dannelsen af en saadan forening være ganske forgjæves. Man har imidlertid med den ærede komite den opfatning, at spørgsmaalet for fiskerne er af den allerstørste økonomiske betydning og fortjener overveielse fra de interesseredes side for om muligt at raade bod paa de væsentligste mangler. Det gjælder jo først og fremst, at agnet skal kunne skaffes i fersk tilstand, naar det trænges, og dernæst, at agnet kan kjøbes for en rimelig pris. Skal en regelmæssig agntilførsel kunne komme istand, maa det kunne ordnes saaledes, at ethvert større fiskevær eller flere smaa fiskevær i forening danner et agnkompagni, i hvis hænder overdrages agnforsyningen. Hvert fiskevær eller flere, som ligger nær hinanden, bør gjennem sit agnkompagni kunne gjøre kontrakt med et bestemt dampskib om agnførsel saaledes, at fiskerne forpligtede sig til først og fremst at kjøbe agn af vedkommende dampskib. Agnkompagniets bestyrelse maatte til enhver tid staa i korrespondance med agndampskibet, og forsaavidt vedkommende skib ikke altid kunde skaffe agn, maatte det blive bestyrelsens sag at træffe dispositioner til tilveiebringelse af agn fra andre dampskibe. Kan et agnkompagni opnaa en saadan ordning

med et enkelt dampskib, er det selvsagt, at dampskibet ogsaa kan levere agnet til en rimeligere pris, end ofte er tilfældet nu; thi naar dampskibets fører ved, at han bliver skilt med sit agn i et bestemt fiskevær, og han derved kan beregne sin forretning, er det rimeligt, at prisen paa agnet maa blive billigere. Til dækning af løbende udgifter som telegramkorrespondance etc. for bestyrelsen burde hvert baadlag, der var interesseret i kompagniet, betale en liden kontingent for fiskesæsonen. Man er bekjendt med, at en saadan ordning, som ovenfor paapeget, har været forsøgt i større fiskevær sidste vinter, og resultatet for fiskerne har været særdeles gunstigt, idet prisen pr. agnkasse har varieret omkring kr. 6.00 den hele tid. Paa denne maade fik fiskerne et billigt agn, og dampskibene en sikker om ikke stor fortjeneste. Hvis agnforsendelsen skal fortsætte paa den samme maade som hidtil, er det neppe at undgaa, at agnet undertiden faar en rent meningsløs høi pris; thi man faar huske paa, at de agnbaade, som driver agnforretningen under den nuværende ordning, ikke er sikret afsætning for agnet til enhver tid, og saaledes ofte maa styrte hele ladninger. Hvis derimod som nævnt større fiskevær straks ved ethvert fiskes begyndelse gjennem et agnkompagni træder i forbindelse med et bestemt dampskib om agnførsel, saa maa der kunne rettes noget paa disse nærsagt fortvilede agnforholde. Man er bekjendt med, at der under sidste Lofotfiske ved fiskets slutning i enkelte vær fiskedes jevnt godt; men fiskerne maatte alligevel slutte, da prisen paa agnet spændtes op til det rent meningsløse og slugte omtrent al fortjeneste. Dette er jo forholde, som er lige skadelige for fiskerne som for dem, der fører agn; thi naar den almindelige fisker ingen fortjeneste skal have, maa jo fisket ophøre, saaledes som det som nævnt gjorde i Lofoten, bare fordi agnet var for dyrt. Da man har den opfatning, at agnspørgsmaalet fortjener den allerstørste opmerksomhed, har man tilladt sig at fremkomme med disse bemerkninger, der kun tilsigter at udtale vor mening om forholdene."

Selskabet har for budgetterminen modtaget som distriktsbidrag følgende beløb:

Fra	Nordlands amt	....	kr.	500.00
„	Bodø by	....	„	200.00
„	Lurø herred	....	„	10.00
„	Lødingen do.	....	„	25.00
„	Hemnæs do.	....	„	25.00
„	Evenæs do.	....	„	10.00
„	Rødø do.	....	„	20.00
„	Skjærstad do.	....	„	25.00
„	Mo do.	....	„	20.00 og
„	Vega do.	....	„	15.00

Statsbidraget udgjorde kr. 3760, og dette beløb er anvendt i overensstemmelse med det endelig vedtagne budget. Der er bevilget til ishus paa Værø, Andenæs og i Selvær henholdsvis kr. 800.00, kr. 1200.00 og kr. 600.00 og til Røst forening til udvidelse af ishuset og anskaffelse af endel iskasser, bestemt for ising af agn, kr. 1400.00. Erfaringerne under de sidste aars sommerfiskerier har nemlig vist, at det under de ofte sparsomme tilforsler af agn har været vanskeligt især for baade og dæksfartøier at opbevare agnet, uden at dette har taget skade. Man har derfor anseet det af særdeles stor betydning, at fiskerne oplæres til i storst mulig udstrækning at benytte iskasser, hvorved agnet vil holde sig i flere dage.

Det er meningen, at disse kasser skal holdes tilsalgs til fiskere for indtil halvparten af kassernes kostende.

I fiskeriselskabets ishus i Bodø er indlagt is for kr. 425.00.

Til hr. P. Skog har selskabet ydet kr. 300.00 til en reise til Sverige og Engelsvig for at studere anvendelsen af motorer i fiskerbaade.

Om denne reise har hr. Skog afgivet saadan indberetning:

„Under min mangeaarige bedrift som notfisker, saavel i Nordland som Finmarken og Vestlandet, har den tanke mere og mere beskjæftiget mig, om ikke mekanisk kraft med held kunde gjøres anvendelig i denne bedrift.

Da jeg var bleven bekjendt med, at der i Sverige i det sidst forløbne aar, samt ogsaa i Smaalenene var bleven anvendt motor i notbaade under bedriften dersteds, ansøgte jeg Nordlands fiskeriselskab om stipendium til en reise til nævnte steder for personlig at gjøre mig bekjendt med motorers praktiske anvendelse for notbedrift.

Idet fiskeriselskabet indvilgede mig ansøgte stipendium, giver jeg mig herved den ære at fremkomme med indberetning om denne min reise og mine iagttagelser under samme.

Jeg reiste fra Bodø 13de januar d. a. og ankom til Kristiania den 16de. Derfra satte jeg mig i telefonforbindelse med sildgrossistfirmaet Johnsen, Engelsviken, og fik derigjennem kundskab om, at det svenske sildefiske var ophørt, medens der ved Langesund foregik godt snurpenotfiske.

17de januar reiste jeg fra Kristiania til Engelsviken og fulgte derfra den følgende dag med nævnte hr. Johnsens expresbaad til Langesund.

Dersteds fik jeg anledning til daglig i en uge at iagttage snurpenotfisket med Johnsens motorbaad, hvorefter jeg fortsatte reisen til Haugesund for deltagelse i det da forventendes vaarsildfiske.

De paa Østlandet benyttede motor-notbaade er spidsbaade og havde motoren anbragt i agterenden af baaden, hvilket viste sig at være meget

praktisk og vil ogsaa være, efter min formening heldigst for notbedriften hos os.

I sin almindelighed kan jeg ikke andet end udtale min tilfredshed med motoren for notfiske, og det resulterede i, at der omtrent straks anskaffedes 2 hid til Nordland, en til hr. Ragnar Schjølberg og en til mig.

Den ene af disse, hr. Schjølbergs, er anbragt i en spidsbaad, medens den anden, min, er anbragt i gavelbaad. Motoren er i sidstnævnte anbragt midt i baaden, men det vil, som allerede anført ubetinget være heldigst at benytte spidsbaade med motoren anbragt i bagskotten, med tæt skot mellem denne og lasterummet. Da vil den mindre genere under førsel af sild, og mindre vil man være udsat for oljesmitte til lasterummet.

Hvorledes man med lethed kan afløse den hidtil anvendte tungvindte indhivning af noten ved forskjellige slags spil ved brug af motor, maa enhver praktisk notmand forudsættes selv at udfinde, da de hidtil brugelige haandspil med lethed kan sættes i forbindelse med motoren, ved hjælp af kabelarindretning.

Naar jeg ikke før er fremkommet med denne min indberetning, da er grunden, at da jeg selv anskaffede mig motor til notbedriften, vilde jeg benytte samme under indeværende aars sommerfiske for erfaringsmæssig at kunne udtale mig om samme.

At motoren kan anvendes med held i notbaade er uden tvivl; foruden den letvindte maade at komme imellem, kan der ogsaa spares mandskab.

Spørgsmaalet om hvilke typer af motorer der er hensigtsmæssigst for bedriften vil jeg ikke udtale mig om. De to her anskaffede er af Alfatypen og de har hidtil vist sig at være baade solide og letvindte at haandtere.

Kalvik i Salten 5te novbr. 1904.“

Af det beløb, som blev tilstaaet hr. Skog til den heromhandlede reise, har fiskeristyrelsen senere tilbagebetalt selskabet kr. 200.00.

Til fiskerimuseet er overført af statsbidraget for budgetterminen kr. 1000.00 og desuden

fra Bodø samlag	kr.	800.00	
„ Bodø sparebank	„	300.00	og
„ Nordlands amt	„	200.00	

Disse beløb er anvendt dels til forøgelse af samlingerne og dels til afbetaling paa det beløb man har været nødt til at laane for at faa museumsbygningen færdig. Man har en gjæld af ca. kr. 14700.00.

Bygningen har nu i vel et aar været ibrug. Alle rum er helt optagne, idet folkebiblioteket og Bodø tekniske aftenskole har faaet over-

ladt lokaler i bygningen. Desuden er et værelse benyttet som kontor for fiskeriselskabet. Af bibliotheket og aftenskolen oppebærer man en aarlig leieindtægt af kr. 800.00, hvilket beløb er tilstrækkeligt til forrentning af den gjæld, som hviler paa bygningen.

Besøget i museet har i aaret været overraskende godt. Man har for sommerens og høstens vedkommende anslaaet antallet af de besøgende til omkring 100 pr. uge. Fra flere hold er der ogsaa sendt gaver til museet. Saaledes har man modtaget:

Fra Norges fiskeristyrelse:
Udstyr for en engelsk fisker.
„ Fiskeriskolen ved hr. skolebestyrer Fr. Backer:
Diverse bøger og endel sløidværktøi.
„ hr. landbrugsskolebestyrer Nilssen:
Lidt om planternes vegetationstid m. m.
„ hr. kjøbmand Alb. Bernhoft, Bodin:
Et gammelt sildegarn, en gammel „fiskesten“ og en koral.
„ hr. kjøbmand Ottar Pedersen, Klingenberg:
En sildehai og en knur.
„ frøken Karen Jullum, Bodø:
Skind af „Boa constrictor“ samt et stykke træ fra Jamaica.
„ hr. bankkasserer Jullum, Bodø:
„Sværd“ af sagfisk.
„ hr. bankassistent K. Backer, Bodø:
„Sværd“ af sagfisk.
„ hr. fiskeriinspektør Johnsen, Bodø:
En sæl.
„ hr. Kristian Karstensen, Tjøttø:
En sildehai.
„ hr. Odin Slotvik, Bodin:
En knur.
„ hr. N. Hansen, Indyr:
En gammel kveiteangel.
„ hr. Hans Jensen, Lurø:
Rognkjæks (2 stykker) og en samling skjæl.
„ hr. Carl Løkke, Hernæs:
En laksesild.
„ hr. Hans Hansen, Hernæs:
En koral.
„ hr. kirketjener Kristensen:
En gammel Fiskesten.

Museet har været holdt aabent 2 dage i ugen, onsdag og søndag, begge dage mellem kl. 12½ og 1½.

For kommende budgettermin (1905—1906) er der bevilget til selskabet et statsbidrag kr. 3 440.00. Til bevilgningen er knyttet den sedvanlige betingelse, at der skaffes tilveie distriktsbidrag. Bodø by har allerede bevilget kr. 200.00.

Fiskeristyrelsen har stillet til selskabets disposition kr. 300.00 for at sætte selskabet istand til at yde veiledning i behandling af lange og brosme til klipfisk. Beløbet agtes benyttet i indeværende fiskesæson.

Til underhold af en dampskibsrute mellem Røst og Bodø har statsmyndighederne bevilget kr. 1 500.00. Da det nemlig ifjor gjaldt at skaffe Røst bedre kommunikationer for forsendelse af fersk fisk, fik direktionen etableret en ny rute mellem nævnte steder, beregnet paa forbindelse med kysthurtigruten. I den anledning paatog man sig at garantere for det tab, som vedkommende dampskibsselskab maatte komme til at lide ved at overtage ruten. Det skridt, direktionen her fandt at maatte tage, har saaledes nu vist sig at være heldigt og har vundet de bevilgende myndigheders billigelse.

For budgetterminen 1ste april 1906—31te mars 1907 foreslaaes saadant budget:

Til museet			kr.	2 000.00
„ ishuse			„	4 000.00
„ møde med formændene for foreningerne			„	500.00
„ veiledning i behandling af sommerfisk for svensk og skotsk marked			„	1 000.00
„ administration:				
Lokale	kr.	600.00		
Lønninger	„	700.00		
Trykning, avertissementer, porto m. m.	„	200.00	„	1 500.00
			Tilsammen kr.	9 000.00

Bodø den 31te mars 1905.

Ragnar Schjolberg. *Vogt Svendsen.* *Oskar Thue.*
Fr. Backer. *J. C. Koch.*

Regnskab for Nordlands fiskeriselskab for budgetaaret 1904—1905.

Indtægt:

1.	Beholdning fra f. a.:					
	Refunderet af museet	kr.	1 345.07			
	I kasse	„	10.90	kr.	1 355.97
2.	Statsbidrag for budgetaaret 1904—1905			„	3 760.00
3.	Distriktsbidrag:					
	a) fra herrederne i Nordlands amt:					
	Restancer fra 1903—04 . kr. 90.00					
	for 1904—05 .... „ 150.00	kr.	240.00			
	b) fra Bodø kommune og brændevinssamlag	„	1 000.00			
	c) fra amtskommunen	„	500.00	„	1 740.00
4.	Amtskommunens og Bodø sparebanks bidrag til museet			„	500.00
5.	Andre bidrag:					
	Kontingent: fra foreningerne	kr.	75.00			
	fra medlemmer af selskabet:					
	a) Restancer .. kr. 18.00					
	b) for 1904—05 „ 66.00	„	84.00			
		kr.	159.00			
	Norges fiskeristyrelse (stipendium til Peter Skog for term. 1904—1905)	„	200.00	„	359.00
6.	Diverse:					
	Solgt is			„	251.35
	Indvundne renter pr. 31te mars 1905			„	14.82
				kr.	7 981.14

Udgift:

1.	Administration:				
	Lønninger: sekretæren ..... kr. 500.00				
	kassereren ..... „ 150.00				
	revisionen ...... „ 40.00	kr.	690.00		
	Trykningsomkostninger & avertissementer	„	80.80		
	Kontorrekvisita, porto, telegrammer etc.	„	98.54		
	Diverse	„	9.00	kr.	878.34
	Transport			kr.	878.34

Transport	kr.	878.34
2. Anskaffelse af gjenstande til museet samt bidrag til museumsbygningen:		
Amtskommunens, samlagets og Bodø sparebanks bidrag .... kr. 1 300.00		
Overført til museumsbygningen af statsbidraget 1904—05 .... „ 1 000.00	„	2 300.00
3. Bidrag til opførelse af ishuse og til frembringelse af is	„	4 568.69
4. Møde med formændene for foreningerne	„	166.20
5. Diverse: lfl. antegnelsespost 4 til regnskabet 1903—04	„	0.50
6. Beholdning:		
Restancer	„	50.00
I kasse	„	17.41
	kr.	7 981.14

V. Namdalens fiskeriselskab.

Bestyrelsen for Namdalens fiskeriselskab tillader sig herved at fremkomme med beretning om selskabets virksomhed i budgetterminen 1ste april 1904 og 31te mars 1905.

Den aarlige generalforsamling afholdtes paa Rørvik den 17de juni f. a. Da behandledes bl. a. følgende sager:

1. Refereredes og fremlagdes beretning om selskabets virksomhed for budgetterminen 1903—1904.
2. Fremlagdes regnskab for terminen 1ste april 1903 og 31te mars 1904.
3. Valg paa 3 bestyrelsesmedlemmer istedenfor de efter tur udtrædende: S. Christiansen, Jul. Aune og S. B. Steen, Namsos. Samtlige udtrædende gjenvalgtes enstemmig.

Ekstrakt af aarsregnskabet vedlægges.

Efter dette haves et udisponeret beløb af kr. 437.20 i behold, foruden bevilgede stats- og amtsbidrag for terminen 1905—1906 tilsammen kr. 580.00, som endnu ikke er indbetalt til selskabet. Desuden haves uindbetalt distriktsbidrag kr. 70.00, deri indbefattet to restancebeløb kr. 25.00 fra Vikten kommune for terminen 1902—1903 og Kalvereid kommune for 1903—1904.

Selskabet har i indeværende termin udbetalt kr. 300.00 som bidrag til et islager i Løvøvaagen. Man har nu i denne og forrige budgettermin bidraget til, at her i distriktet er oprettet ialt 3 islagre.

Islagerne har været til stor gavn især for bankfiskerne, der til enhver tid under fisket har taget sin isforsyning fra disse lagre til konservering af agn og fiskeprodukter.

Naar stats- og amtsbidraget kommer selskabet tilgode, samt resterende distriktsbidrag, vil man saaledes have et disponibelt beløb af tilsammen kr. 1 087.20.

Dette beløb er i bestyrelsesmøde den 30te november sidstleden besluttet anvendt saaledes: At indkjøbe 3 seinøter (synkenøter) til forsøgsfiske efter sei. Da seifiske med noter nu i mange aar har ligget aldeles nede her i distrikterne, har man gaaet ud fra i betragtning af de heldige resultater af en saadan bedrift i de nordlige landsdele at burde foranstalte igangsat et prøvefiske paa dette omraade. Man er forvisset om, at paa bankerne udenom Viktenøerne vil der visselig ikke være mangel paa den slags fiskeart. Priserne paa sei har i de sidste aartier været temmelig høie, og man gaar sikkert ud fra, at sei fremdeles vil komme til at holde sig paa høiden i forhold til andre og bedre fiskesorter, hvad pris angaar.

Til igangsættelse af omhandlede forsøgsfiske med disse 3 og en tidligere indkjøbt seinot paa strækningen Kya udenom Vikten til Halten til kommende sommer i et tidsrum af mindst 6 uger bevilgedes i ovennævnte bestyrelsesmøde som bidrag à kr. 50.00 pr. not, hvilket udgjør tilsammen kr. 200.00.

Selskabet har ikke været istand til med de forholdsvis smaa midler, som har staaet til raadighed, at kunne udrette noget andet, uagtet man er opmerksom paa, at her kunde have været forskjelligt endnu paa fiskeribedriftens omraade, der har trængt en større udnyttelse og forbedring end hidtil, men som sagt selskabet har manglet de nødvendige midler. For det bevilgede stats- og amtsbidrag frembærer herved selskabet sin bedste tak.

Namdalens fiskeriselskab i april 1905.

Bestyrelsen.

Regnskabsekstrakt for Namdalens fiskeriselskab for budgetterminen 1904—1905.

Indtægt:

1. Beholdning fra forrige regnskabsaar:

a. Kolvereid sparebank	kr.	500.00
b. Kassabeholdningen pr. 1/4 04	„	147.00
Transport	kr.	647.00

		Transport	kr.	647.00
2. I regnskabsaaret er indkommet:				
a. Medlemskontingent	kr.	41.00		
b. Distriktsbidrag	„	95.00		
c. Solgt 3 iskasser à kr. 12.00	„	36.00		
d. Modt. indskud fra Bergens kreditbank	„	93.72	„	265.72
			kr.	912.72

Udgift:

1. Administration:				
a. Sekretærløn ved formanden	kr.	100.00		
b. Annoncer, porto & telegrammer	„	35.52		
2. Reiseudgifter til distriktsmødet i Trondhjem	„	40.00	kr.	175.52
3. Bidrag til 1 islager i Løvøvaagen			„	300.00
4. Indsat i Kolvereid sparebank			„	250.00
5. Kassabeholdning pr. 31/3			„	187.20
			kr.	912.72

VI. Fosens fiskeriselskab.

Idet vedlagt fremkommer ekstrakt af regnskabet for sidstforløbne budgetaar, skal man om virksomheden i samme — næstefter at henvise til regnskabsekstrakten — have den ære at oplyse:

Den ordinære aarlige generalforsamling afholdtes efter foregaaende betimelig bekjendtgjørelse paa Nygaarden i Ørlandet den 26de mai f. a., hvor formanden fremlagde revideret regnskab for budgetterminen 1/4 03 —31/3 04 samt redegjorde for selskabets virksomhed. Regnskabet havde ikke foranlediget nogen antegnelse fra revisionen, ligesaalidt som der i mødet fremkom nogen bemerkning til samme. Bestyrelsesmøder har været afholdt til forskjellige tider, i forbindelse med, at enkelte sager har været gjenstand for brevlig behandling mellem medlemmerne.

I nævnte generalforsamling gjenvalgtes de udtrædende medlemmer af bestyrelsen, ligesaa suppleanterne, hvorefter bestyrelsen for tiden bestaar af: Herrerne O. A. Normann, C. Lund, Anders Ophaug, O. K. Berg og Fred. Berg med suppleanter Kato Oxvold og Johan Vik.

Som revisorer valgtes overretssagfører Sofus Hansen og kontorfuldmægtig Alfred Buaas.

Til formand i bestyrelsen blev gjenvalgt lensmand Fred. Berg og som viceformand handelsmand O. A. Normann.

De efter forangaaende regnskab afsatte beløb, til indkjøb af bundruser. forbedring af vandforholdene i Halten og præmier for bedste behandling af vinterfiskeprodukter, vil sees omtrentligen anvendte. Videre har man i lighed med tidligere aar søgt at komme fiskerbefolkningen tilhjælp ved anskaffelse af agnsild. For angjældende budgettermin er der tilstaaet vort selskab statsbidrag med kr. 760.00, amtsbidrag kr. 150.00 og indkommet i privatbidrag kr. 46.50, foruden hvad betalt af medlemskontingenten. De tvende førstnævnte bidrag — endnu ikke hævede — af stat og amt tilsammen kr. 910.00 agtes anvendt i anstundende sommer, væsentligst som bidrag til forsøgsfiske af haakjærring udenfor den fosenske kyst, hvortil foreløbige foranstaltninger er trufne. Om kommunebidrag har ikke været søgt.

Selskabet har paa begjær havt den ære at afgive betænkning i anledning fiskeristyrets forslag til lov om merkning af fiskefartøier, der driver fiske udenfor territorialgrænsen samt betræffende reiste spørgsmaal om nødvendigheden af en revision af lovgivningen om landslod.

Bestemmelsen om, at „Fiskeritidenden" ikke længere uddeles gratis til vort selskabs medlemmer, vil i høi grad bidrage til at reducere medlemsantallet. Tidenden var et værdifuldt trækplaster for at opretholde fiskerbefolkningens interesse saavel for fiskerinæringen i sin almindelighed som og for at støtte selskabets virke. Bestemmelsen vil i flere henseender virke uheldigt, og det var neppe vel begrundet at spare de penge, som tidendens uddeling blandt fiskeralmuen kostede. Vistnok maa det erkjendes, at kontingenten er lavt sat, men det er nu engang saa, at det større gros blandt fiskerne har og maa have respekt for enhver ikke absolut nødvendig udgift og for endel heller ikke skatter værdien af det trykte skrift efter fortjeneste.

Sydkrogø den 4de mai 1905.

Ærbødigst
for Fosens fiskeriselskab
Fred. Berg.

Fosens fiskeriselskabs regnskab for budgetaaret 1904—1905.

Indtægt:

1.	Beholdning fra forrige regnskab:				
	a. Tilgodehavende statsbidrag	kr.	200.00		
	b. Restancer af kontingent	„	114.50		
	c. Indest. i Trondhjems privatbank ...	„	563.81		
	d. Do. i Bjørnørs sparebank	„	150.00		
	e. In cassa	„	106.46	kr.	1 134.77
2.	Efter decision til antegn. i f. a. regnskab			„	0.00
3.	Indgaaet resten af det til fiskernes agnforsyning i 1904 udbetalte beløb (pr. f. a. regnskab)...............			„	267.18
4.	Do. af det til do. do. i 1905 do. do..............			„	177.00
5.	Statsbidrag for nævnte termin			„	760.00
6.	Amtsbidrag for do. do.			„	150.00
7.	Private bidrag i do. do.			„	46.50
8.	Kontingent af 247 medlemmer			„	123.50
9.	Renter i Trondhjems privatbank			„	21.59
10.	Do. i Bjørnørs sparebank			„	1.10
11.	Forskudt af regnskabsføreren			„	207.02
				Sum indtægt kr.	2 888.66

Udgift:

1.	Kjøbenhavns notfabrik for bundruser + told & fragt			kr.	272.82
2.	Præmier for bedste behandling af vinterfiskeprodukter Halten, Frøien og Bjørnør i 1904.................			„	401.00
3.	Bidrag til forbedring af vandforholdene paa fiskeværet Halten			„	57.78
4.	Bidrag til Haltenfiskeres bazar til indtægt for redningsselskabet....................................			„	25.00
5.	Indkjøbt agnsild under vinterfisket 1905............ hvoraf refunderet og taget til indtægt heri kr. 177.00, medens resten kr. 64.00 er tabt.			„	241.00
6.	Løn til formanden, sekretær og kasserer			„	100.00
7.	Diverse udgifter:				
	a. Avertissements....................	kr.	11.94		
	b. Telegraf & porto.................	„	19.40		
	c. Kontorrekvisita	„	8.00		
	d. Reiseudgifter for bestyrelsens medlemmer.........................	„	57.07		
	Transport	kr.	96.41	kr.	1 097.60

	Transport	kr.	96.41	kr.	1 097.60
e.	Lokale til møder og underhold paa disse samt delvis skydsudgifter	„	41.50		
f.	Fragtudlæg og andre udgifter......	„	20.75	„	158.66
8.	Udgaaet af kontingentrestancerne..................			„	18.75
9.	Beholdning:				
a.	Tilgodehavende statsbidrag	kr.	760.00		
b.	Do. amtsbidrag	„	150.00		
c.	Restancer af kontingent	„	124.25		
d.	Indestaaende i Trondhjems privatbank..........................	„	585.40	„	1 619.65
				kr.	2 888.66

Anm.:	Af beholdningen	kr.	1 619.65
	efter fradrag af regnskabsf. forskud	„	207.02
		kr.	1 412.63

er besluttet anvendt og afsat, til:

a.	Bidrag til forsøgsdrift efter haakjærrig paa den fosenske kyststrækning	kr.	800.00
b.	Bidrag til indredning af afkjølingsrum i større fiskefartøier	„	300.00
c.	Bidrag til fiskeralmuens oplærelse i brænding og tilvirkning af tarraaske — ukjendt i Bjørnør —	„	200.00
d.	Bidrag til medicinforsyning for Haltenfiskere i den tid af aaret, da læge ikke er paa stedet	„	100.00
		kr.	1 400.00

VII. Trondhjems fiskeriselskab.

Ved selskabets ordinære generalforsamling den 15de juni 1904 skulde i henhold til lovenes § 5 udtræde af direktionen: d'herrer bankdirektør M. Halvorsen, kjøbmand L. O. Hegstad og kjøbmand Sivert Tvete.

Hr. Halvorsen frasagde sig gjenvalg paa grund af sin stilling som stortingsmand.

Til medlemmer af direktionen valgtes d'herrer: kjøbmændene

L. O. Hegstad,
J. A. Iversen og
Sivert Tvete.

Suppleanter blev:

Hr. kjøbmand C. Poulsen,
„ agent P. Paulsen og
„ kjøbmand Josef A. Hegstad.

Den aftrædende revisor gjenvalgtes:

hr. agent Ludw. Wilh. Strøm.

Som decisorer valgtes d'herrer:

kjøbmand Johan Helberg og
ingeniør Arthur Motzfeldt.

I senere direktionsmøde valgtes til formand

hr. kjøbmand L. O. Hegstad

og til viceformand

hr. kjøbmand P. O. Jenssen

efter lodtrækning med hr. konsul Ingvar Klingenberg.

I henhold til direktionens forslag valgte generalforsamlingen fiskeriselskabets stifter og mangeaarige formand

hr. konsul Claus Berg

til æresmedlem af begge institutioner.

Videre forelaa til behandling direktionens redegjørelse angaaende fiskerimuseets byggesag.

Generalforsamlingens flertal anmodede direktionen om at fornye henvendelsen til Trondhjems kommune om byggetomt ved Bakke bro. Direktionen har 23de juni 1904 meddelt generalforsamlingens beslutning til magistrat og formandskab og anmodet om, at museets andragende af 3die december 1903 snarest maa blive behandlet.

Desuden behandledes spørgsmaalet om afholdelsen af en

skandinavisk fiskeriudstilling i Trondhjem 1907.

Fra fiskeristyrelsen var netop modtaget telegrammer om, at den paa grund af økonomiske hensyn fraraadede afholdelsen af en fiskeriudstilling i den nærmeste fremtid. Imidlertid udtalte fiskeristyrelsen, at den fastholder sit tidligere standpunkt om at anbefale Trondhjem som det sted, hvor den første fiskeriudstilling bør afholdes i Norge.

Der besluttedes: Sagen udsættes. Direktionen har derefter under 15de oktober 1904 oversendt Trondhjems bys stortingsrepræsentanter en forestilling om at udvirke statsbidrag for udstillingens afholdelse. Udgifterne er kalkuleret til 60 000 kr., hvoraf halvparten forudsættes at blive statsbidrag. Trondhjems handelsforening samt sild- og fiskeksportørernes forening har givet andragendet sin tilslutning og anbefaling. Direktionen har henvendt sig til det nordlige Norges handelsforeninger og fiskeriselskaber med anmodning om udtalelser for udstillingen.

I de par sidste dage er indløbet flere særdeles anbefalende erklæringer. Samtlige erklæringer vil blive eftersendt for at foreligge ved sagens behandling.

Som i forrige beretning meddelt blev samarbeidet, det i flere aar bestaaende forhold, distriktsordningen inden Trøndelagens og Kristianssunds distrikter, oplost. For at opretholde samarbeidet med distrikterne fremlægger direktionen nu i særskilt bilag forslag til generalforsamlingen om dannelsen af kredse eller afdelinger af selskabet.

Fangsten af haakjærring i Trondhjemsfjorden er præmieret, og man vil fortsætte dermed ogsaa i næste termin. Fangsten udgjør 129 stk.

Fra det offentliges side er ogsaa iaar strøget bidrag til selskabets navigationsundervisning for fiskere, ligesom forøvrigt en betragtelig reduktion har fundet sted i selskabets statsbidrag, hvorved virksomheden uundgaaelig er blevet begrændset. Statsbidraget udgjør kr. 4 000.00 mod ansøgt om kr. 6 500.00. Brændevinssamlaget har givet, til støtte for virksomheden, 1 000 kr.

Trondhjems sparebanks bidrag er opført med 2 000 kr., som fordeles til husleie for kontor, samlinger og pakrum.

Fra flere fiskere i Trøndelagens distrikter er ogsaa iaar indkommet andragende om at faa deltage i navigationskurset ombord paa „Tordenskjold“, men af de hensyn, som foran er berørt, har selskabet ikke kunnet imødekomme fiskerne.

Arbeidet med ombygningen af fisketorvet er afsluttet i løbet af 1904, og har direktionen 25de februar 1905 kunnet ekspedere slutregnskabet til magistraten i tilslutning til regnskaber afleveret 24de januar 1903 og 29de september 1903. Regnskaberne viste, at det samlede arbeide kostede kr. 76 963.47, og at der efter det seneste overslag var en besparelse af kr. 10 091.63.

Med denne ekspedition af slutregnskabet anser direktionen selskabet fritaget for al videre befatning med fisketorvets byggearbeide, idet torvpladsen toges i brug fra januar 1903, hvorefter alle dermed forbundne indtægter er tilflydt bykassen.

Under 29de mars d. a. har direktionen henstillet til Trondhjems magistrat at bevirke det til selskabet af kommunen 12te december 1901 bevilgede rente- og afdragsfrie laan, 27 000 kr., fort til endelig udgift for Trondhjems kommune.[1])

I forrige beretning er refereret om et i Trondhjem 25de januar 1904 afholdt fiskermøde, som skulde behandle spørgsmaalet om en mulig ny lov for torskefiskerierne for strøget Trøndelagens—Stavanger amter. Paa grund af det faatallige fremmøde udsattes forhandlingerne til 1ste juni s. a. Sel-

[1]) Bystyret har senere imødekommet anmodningen.

skabet havde efter anmodning i mellemtiden indsamlet en række erklæringer, som forelaa ved mødet.

Om det foreliggende lovforslag var fremkommet adskillig meningsforskjel fra 16 herreder i Fosens distrikt, fra fogden og lensmændene inden samme distrikt, fra Kristianssunds, Fosens, Smølens og Frøyens fiskeriforeninger, fra opsynsbetjente i Halten og Titran, fra fiskerimøder i Gjæslingerne, i Titran og Halten, i Hallaren, i Sørøerne og Vestsmølen.

Særskilt forestilling var modtaget fra amtmanden i nordre Trondhjems amt.

Foruden amtmændene Grundt og Løchen, som overvar mødet, deltog følgende repræsentanter: fra Smølen — d'herrer L. Taknes, Johan N. Kulø, L. Grimsmo og I. Høsteng; fra Roan — hr. John Hopstad; fra Fillan — hr. P. H. Eidsvaag; fra Skjørn — hr. Johan O. Bjerkvig og Kristian Olderen; fra Trondhjem d'herrer L. O. Hegstad, Sivert Tvete, Edw. Wahl, Theodor Moe og Josef A. Hegstad. Efter nogen diskussion vedtoges enstemmig følgende af dirigenten hr. L. O. Hegstad fremsatte forslag:

„Mødet finder ikke at kunae anbefale, at der for tiden istandbringes nogen fælleslov for torskefiskerierne paa strækningen fra nordre Trondhjems amt til og med Stavanger amt."

Følgende af hr. Edw. Wahl fremsatte tillægsforslag forkastedes med 8 mod 5 stemmer:

„For tilfældet, at en saadan fælleslov ansees ønskelig anbefaler man, at den for nordre og søndre Trondhjems amters vedkommende udfærdiges mere i overensstemmelse med lov af 3die august 1897 angaaende fiskerier i Nordland og Tromsø amter."

Direktionen ekspederede derefter sagen tilbage til Trondhjems magistrat ledsaget med følgende paategning: „Under henvisning til forannævnte mødes beslutninger og de hermed følgende fra distriktet indhentede erklæringer, vil man pege paa de forskjellige meninger, som gjør sig gjældende om lovforslaget."

Videre har direktionen afgivet erklæringer om lovbestemmelser for makrelfisket, angaaende landslod og lov for samme, om lovforslag vedkommende merkevæsen for fartøier, om førsel af benzin ombord i fartøier, om udenlandske fiskeres adgang til deltagelse i fiskeri paa norsk territorium m. m.

Paa foranledning af handelsforeningen har man udtalt sig om et af oplysningskontoret for næringsveiene uddelt handelsstipendium med særligt opdrag at formidle fiskevarer over Sverige og Finland.

Efter henvendelse fra en komite valgt i møde 18de december 1904 af fiskere ved Veiholmen har direktionen afgivet erklæring om anlæg af et kystfyr paa „Haugjegla" — paa Smølens nordende. Samtidig er paa-

pegt nødvendigheden af, at rigstelefonen paa Smølen føres frem til nævnte fiskevær.

I tilslutning til de henvendelser, som i forige aar fra selskabets side foretoges vedkommende ruteordningen, specielt for ilgods sydover paa Rørosbanen, har direktionen ogsaa iaar fundet det paakrævet paanyt gjennem vore stortingsmænd at afgive forestillinger derom.

Det viser sig nemlig, at myndighederne fremdeles afviser kravet fra det nordlige Norges næringsliv om daglig hurtiggaaende ilgodstog Trondhjem—Kristiania, uagtet det synes som om de stadig sterkt stigende kvanta og fragtbeløbene taler til fordel derfor.

Direktionen formener, at selskabet fremdeles bør fremholde kravet paa en bedre ruteordning.

Direktionen finder at burde omtale den sympati, hvormed selskabets virksomhed er mødt paa flere hold i Sverige, forsaavidt den omfatter bestræbelserne for at opnaa gunstigere transportvilkaar for fersk fisk over de svenske jernbaner.

Til et møde i Stockholm i afvigte november maaned af svenske fiskhandlere, og som var foranlediget sammenkaldt af Sveriges fiskeri-inspektør, hr. dr. Filip Trybom, modtog hr. L. Schmidt-Nielsen direkte anmodning om personlig at deltage i nævnte mødes forhandlinger. Direktionen fandt at burde lade Schmidt-Nielsen reise for at repræsentere Trondhjems interesser.

Efter hans afgivne rapport om mødet sees, at han blev indvalgt i den specielle komite, som paa mødets vegne fik i opdrag bl. a. at konferere direkte med jernbanemyndighederne samt at afgive særskilt forestilling til autoriteterne om de forandringer, som ansaaes nødvendige. Hovedkravet gaar ud paa, at ferskfisk som ilgods efter fragtgodstarif maa blive befordret med hurtigtogene, samt at fisk, som i samtrafik kommer ind paa de svenske baner, maa ligesom svensk fisk nyde samme gunstige betingelser. Med den bevægelse, som saaledes er oppe, og de indrømmelser, som ifølge tidligere beretninger allerede er opnaaet, synes det at være haab om bedrede vilkaar for transporten af fersk fisk indover Sverige. Imidlertid vil det være paakrævet at vedligeholde dette arbeide for vor by i kommende termin.

Det vil erindres, at direktionen under 13de juni 1903 overleverede Trondhjems magistrat forslag om anlæg af den meteorologiske station paa Ladehammeren. Den 24de november 1904 behandledes sagen i Trondhjems kommunestyre, hvor selskabets forslag i alt væsentlig vinder bifald.

Under 28de februar d. a. modtoges meddelelse om sagens videre behandling, og navnlig fremgaar deraf, at magistrat og formandskab har været enig om, at de kommunale myndigheder ikke vil sikre sig tomten

paa Ladehammeren inden kjøbefristens udløb — stortingssessionens afslutning vaaren 1905. Dette begrundes i. at departementet af økonomiske hensyn for tiden ikke har fundet at kunne fremsætte kgl. prop. om driftsbudget for stationen; departementet kan heller ikke give bestemt tilsagn om, naar saa vil kunne ske, men henstiller desuagtet samtidig til Trondhjems kommune at sikre stationen tomten paa Ladehammeren.

Selskabets direktion vil nødig slippe fra sig denne for vor fiskeri- og landbonæring saa vigtige sag.

Dokumenterne er derfor nu overgivet den samme komite, som i sin tid paa selskabets vegne fremlagde forslaget om stationens henlæggelse til Ladehammeren.

Selskabets forretningsfører har opholdt sig ved „Nordisk fiskeriudstilling i Marstrand 1904“, og deltog saavel i det nordiske fiskermøde som i den afholdte fiskerikongres. Ved udstillingen indkjøbtes en del nyere redskaber og modeller, hvormed samlingerne er øget.

Til museet er foretaget flere anskaffelser ligesom direktionen har sikret museet den betydelige suite af grafiske planscher og karter vedkommende det nordlige Norges næringsliv og kommunikationer, som af hr. ingeniør L. Schmidt-Nielsen var udarbeidet til det norske teknikermøde i Trondhjem 1904. Særaftryk af foredrag og planscher vil blive tilstillet medlemmerne.

Byggefondets kapital er kun øget med renter i indeværende termin og udgjør kr. 6391.14.[1])

Flere forsøg er foretaget med anvendelsen af nyere redskaber for aale- som flyndrefangst samt med drivgarn efter laks. Modeller af redskaber og transportapparater for fiskyngel er udlaant til flere steder i distriktet. Videre er en række forespørgsler og henvendelser af forskjelligste slags rettet til kontoret.

I løbet af nogle aar har en krebsart „raunakaate“ fundet en ikke liden anvendelse som hyseagn i de indre dele af Trondhjemsfjorden.

Denne krebsart forekommer væsentlig paa strøget Værdalselvens udløb og mod Levanger. Man har søgt at komme fiskerne til hjælp med mulige redskaber for fangsten. Særlige forsøg vil fortsættes udover vaaren. Da det er periodisk, at indsamling kan finde sted, nedsaltes agnet til senere brug.

Tidsskriftet „Norsk fiskeritidende“ er hidtil modtaget gratis. Fra ny termin skal betales for samme 1 kr. aarlig pr. ekspl. Selskabet har subskriberet paa skriftet, som fremdeles vil blive omdelt til medlemmerne.

---

[1]) Senere er modtaget af Trondhjems sparebank 1 000 kr. til byggefondet.

Sammendrag af regnskab for Trondhjems fiskeriselskab i budgetterminen 1904—1905.

Indtægt:

Beholdning fra forrige aar	kr.	815.45		
Statsbidrag	„	4 000.00		
Distriktsbidrag:				
Trondhjems sparebank	„	2 000.00		
Trondhjems brændevinssamlag	„	1 000.00		
Bidrag til trykning af aarsberetning	„	150.00		
Kontingent	„	365.00		
Andre bidrag	„	95.66	kr.	8 426.11

Udgift:

1. Administration:				
a. Leie af kontor og pakrum	kr.	500.00		
b. Kontorhold, lys, brænde, rengjøring m. m.	„	156.90		
c. Kontorsager	„	38.39		
d. Telefon, porto, telegrammer o. l.	„	151.02		
e. Lønninger	„	1 200.00		
f. Forskjellige udgifter	„	108.50		
2. Arbeider vedkommende fiskeformerelse:				
Præmier for fangst af haakjærring	„	64.60		
3. Fangst- og redskabsgruppen:				
Arbeider vedkommende baade	„	57.28		
4. Tilvirkningsgruppen:				
Forskjellige arbeider vedkommende ferskfisktrafikken	„	1 431.92		
5. Bibliothek:				
Forskjellige indkjøb	„	41.03		
6. Modeller og vareprøver:				
a. Forskjellige indkjøb	„	141.73		
b. Fiskerimuseet til bestyrelse, vedligehold og anskaffelser	„	1 200.00		
c. Museet til husleie	„	1 500.00		
7. Udstillinger	„	311.50		
8. Diverse:				
a. Trykning og bekjendtgjørelser	„	264.31		
b. Forskjellige udgifter	„	118.04		
Beholdning	„	1 140.87	kr.	8 426.11

Sammendrag af regnskab for Trondhjems fiskerimuseum i budgetterminen 1904—1905.

Indtægt:

1.	Beholdning fra forrige aar	kr.	381.59		
2.	Trondhjems fiskeriselskab til husleie	„	1 500.00		
	til bestyrelse, anskaffelser og vedligehold	„	1 200.00		
3.	Diverse	„	29.98	kr.	3 111.57

Udgift:

1.	Husleie	kr.	1 500.00		
2.	Lønninger	„	500.00		
3.	Anskaffelser, vedligehold, assurance	„	844.64		
	Beholdning	„	266.93	kr.	3 111.57

Regnskaberne er i henhold til de for selskabet gjældende love paa vanlig maade revideret og undergivet decision.

For alle velvillige bidrag og gaver til selskabet og museet ligesom til enhver, som har ydet støtte til fremme af virksomheden, tillader direktionen sig at frembære den bedste tak.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Trondhjem 31te mars / 26de april 1905.

L. O. Hegstad. P. O. Jenssen. Ingvar Klingenberg.
J. A. Iversen. Sivert Tvete.

L. Schmidt-Nielsen.

VIII. Smølens fiskeriforening.

Aarsberetning fra Smølens fiskeriforening over dens virksomhed i aaret 1ste april 1904 til 31te mars 1905.

1. Foreningens aktive medlemsantal er 80 mand.
2. Inden foreningen er afholdt 6 ordinære møder, hvoraf 1 var et almindeligt fiskerimøde, hvor adgang for alle i fiskeribedriften interesserede.

3. Af sager, som har været behandlede, kan nævnes:
   1. Fiskerilovforslaget for Romsdals amts kyster af 2den december 1902.
   2. Handelsdepartementets cirkulære af 10de november 1903.
   3. Fyrspørgsmaal af forskjellig art — særlig er fremholdt nødvendigheden af et fyr paa Skolmen ved Bratvær som det for tiden mest paakrævede hersteds med hensyn paa hav- og drivgarnsfisket.
   4. Det nye lakselovforslag af 7de mai 1904.
   5. Om privat fyrbelysning af Oddahølen og Daumands leden paa Vestsmølen.
   6. Om forkortelse af fredningstiden for hummer.
   7. Om stormsignaler — foruden en hel del andre sager angaaende de mere lokale interesser.
4. Foreningen har ved repræsentanter deltaget i et storre fiskerimøde i Kristianssund N. angaaende fyrspørgsmaalene samt i et møde i Trondhjem til behandling af fiskerilovforslaget af $^{2}/_{12}$ 02 samt handelsdepartementets cirkulære af $^{10}/_{11}$ 03.
5. Eget ishus har nu foreningen faaet reist ved Skomsøvaagen paa N. Volckmars eiendom. Stedet er heldigt beliggende for indtagning af is, samt ligger centralt inden foreningen, ligesom det har bekvem tillægsplads fra sjøen.
6. Paa grund af veirforholdene iaar kunde ingen is lagres, da isen ingen tid i vinter var over 3 tommer tyk hersteds.
7. Foreningens regnskab for tiden $^{1}/_{4}$ 1904 til $^{31}/_{3}$ 1905, der viser en indtægt af kr. 650.73 — stats- og distriktsbidrag iberegnet — og en udgift af kr. 625.49, hvoraf til ishuset kr. 580.25, samt en kassabeholdning af kr. 35.24 — følger vedlagt.

Paa Smølens fiskeriforenings vegne

ærbødigst

L. Grimsmo,

f. t. formand.

Smølens fiskeriforenings regnskab for terminen 1904—1905.

Indtægt.

Kassabeholdning fra f. a.	kr.	121.44
Indbetalt medlemskontingent	„	55.50
Transport	kr.	176.94

		Transport	kr.	176.94
Betalt kontant istedetfor naturalydelse			„	2.00
Bidrag til ishuset:				
a. Statsbidrag	kr.	320.00		
b. Kommunebidrag	„	80.00	„	400.00
Indvundne renter			„	16.39
Solgt tiloversblevne materialier af ishuset			„	55.40
			kr.	650.73

Udgift.

Bilag					
1.	Avertissementer, vask, porto m. m.			kr.	14.00
2.	Rena brug for træmaterialier til ishuset	kr.	230.00		
3.	Hjemføring og diverse arbeidsudgifter ved do.	„	54.00		
4.	Ingebrigt Sætherø for opførelse af do.	„	120.00		
5.	Næver til tagtækning af do.	„	46.70		
6.	Dørhængsler til do.	„	1.00		
7.	Diverse arbeider ved grundmur, føring af sagflis m. v. ved do.	„	86.25		
8.	Sagflis kjøbt paa Rena brug til do.	„	7.00		
9.	Spiger til do.	„	16.30		
10.	Johan Smevaag for murerarbeide paa do.	„	9.00		
7.	E. Reitan for skøitelaan efter sagflis til do.	„	10.00	„	580.25
11.	Avertissement			„	3.80
12.	Portoudlæg af formanden fra $^{2}/_{5}$ 04	kr.	3.74		
	Do. - kassereren	„	0.83	„	4.57
13.	Kjøbt 2 issage			„	12.87
	Kassabeholdning pr. $^{31}/_{3}$ 05			„	35.24
				kr.	650.73

Anmerkninger:

Foruden ovenstaaende udlæg kr. 580.25 til opførelse af ishuset er ydet en flerhed af dagsverk som naturalydelse, som ikke er omgjort i penge; ligeledes mangler endnu heiseindretning og diverse indredning, saa dets hele kostende bliver adskilligt over kr. 600.00 ialt. I grundleie betales til grundeieren N. Volckmar aarlig kr. 4.00 fra 1ste januar 1905 at regne.

IX. Kristianssunds fiskeriselskab.

Kristianssunds fiskeriselskab giver sig herved den ære at forelægge den ærede fiskeristyrelse beretning om sin virksomhed i aaret 1904/05.

Som budget for aaret 1904/05 havde selskabet opstillet:

1—2.	Administration: Sekretærløn og kontorleie	kr.	500.00
	Kontorudgifter	„	100.00
3.	Præmier for bondefisk	„	500.00
4.	Ophjælp af agnskjælfiskeriet	„	400.00
5.	Ophjælp af rækefisket	„	300.00
6.	Ophjælp af hummer- og aalefisket	„	400.00
7.	Navigationsundervisning for fiskere (seks elever)	„	200.00
		kr.	2 400.00

dette under forudsætning af et statsbidrag af kr. 1 600.00.

Af fiskeriraadet blev selskabet indstillet til at erholde:

1.	Administration	kr.	500.00
2.	Agnskjælfisket	„	400.00
3.	Rækefisket	„	300.00
4.	Navigationsundervisning	„	200.00
		kr.	1 400.00

hvoraf kr. 1 120.00 som statsbidrag.

Departementet strøg imidlertid den sidste post (navigationsundervisning for fiskere kr. 200.00), da det fandt, at den post burde udstaa, til denne undervisnings fremtidige ordning er mere paa det rene. Efter departementets forslag blev der altsaa opført som statsbidrag til dette selskab kr. 960.00, hvilket blev taget tilfølge af stortinget.

Det til ophjælp af agnskjælfisket i aaret 1904 bevilgede beløb kr. 400.00 er ikke blevet disponeret af den grund, at veirforholdene udover hele høsten 1904 var meget ugunstige til at fremme undersøgelserne. Disse vil imidlertid blive gjenoptagne nu i 1905, idet man vil søge at faa engageret et par øvede mænd sydfra, som foruden at foretage undersøgelser efter skjælforekomster ogsaa vil blive paalagte at undervise og oplære almuen overalt i distrikterne til at nyttiggjøre sig dette udmerkede agn. I forbindelse hermed kan man oplyse, at da der her i vinter blev vanskeligt at erholde brugeligt sildeagn til skreifisket, indførtes hertil fra Bergen 1 153 dunke agnskjæl til et beløb af ca. kr. 12 700.00, hvilket beløb altsaa kunde være kommet byen og distrikterne tilgode, hvis betydningen af dette fiske var blevet gjort indlysende for vore fiskere. Af hensyn til denne sags vigtighed har man derfor atter opført den paa dette selskabs budget for 1906/07.

Undersøgelser efter ræker foretoges i september og oktober 1904 med en motorskjøite leiet til det brug og med en trawl, som fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling beredvillig havde udlaant os.

Undersøgelserne ledede af selskabets sekretær med en mand tilhjælp, som i 1902 var med kand. Wollebæk og kapt. Iversen, da de foretog nogle undersøgelser efter ræker heromkring.

Sekretæren meddeler i sin rapport om disse undersøgelser, at han havde trawlet paa flere steder i Surendalsfjorden, Sollesundet, Immersundet, Skaalvigfjorden, Kværnerfjorden (der, hvor kand. Wollebæk i 1902 havde fundet ganske meget ræker) samt andre steder, og at han paa de fleste steder havde fundet ræker, men ikke i nogen større mængder. Veiret var ham imidlertid meget ugunstigt under disse forsøg, saa trawlen ikke arbeidede sikkert og endog stansede arbeidet, saa resultatet ikke kan ansees paalideligt eller afgjørende med hensyn til spørgsmaalet om, hvorvidt ræker findes i drivværdige mængder i fjordene heromkring, saameget mere som kand. Wollebæk 1902 trawlede paa et af de steder, som ifjor af sekretæren blev undersøgt, og hvor han (Wollebæk) da fandt ganske anselige mængder af ræker, lige til 30 liter i et sæt, medens sekretæren grundet ugunstige veirforholde kun fik en ubetydelighed der. Man har derfor bestemt sig til i den kommende sommer eller høst at gjenoptage disse undersøgelser.

Skjønt departementet havde strøget „bidrag til navigationsundervisning for fiskere“ af selskabets budget, da det fandt — som før anført — „at den post bør udstaa, til denne undervisnings fremtidige ordning er mere paa det rene,“ syntes man dog, at i betragtning af den store og stadig tiltagende betydning, denne sag har for denne by og dens omliggende distrikter, hvor der hvert aar anskaffes flere og flere sjøgaaende fiskerfartøier, saavel dampskibe som motorskjøiter, og da det efter al sandsynlighed vil gaa lang tid hen, forinden loven om navigationsundervisningen træder i kraft, samt endelig den billige og solide undervisning, fiskerne kan faa ved den herværende navigationsskole — den er billigere end nogen anden skole i landet — i betragtning heraf altsaa fandt selskabet ogsaa dette aar at maatte oprette et tremaanedligt kursus for indtil seks elever ved herværende skole. Der meldte sig fire elever — hvoraf to fra Nordland —, der alle blev antagne. Undervisningen begyndte i de første dage af oktober og afgangseksamen, der bestodes med gode karakterer af alle fire elever, holdtes fra 12te til 16de december. Selskabets sekretær overvar eksamen. Første lærer, hr. Joh. M. Øyens rapport til selskabet om undervisningen og udfaldet af eksamen var følgende:

„Sjømandsskolen har under sit 46de aarige kursus havt fire elever, der for Kristianssunds fiskeriselskabs regning har nydt undervisning i de

almindelige fag, der henhører til den teoretiske navigation, saasom praktisk regning, kompasset med dets misvisning og deviation, loggen, journalhold og bestikregning, sjøkarterne med benyttelse af kompassets deviation ifølge opgiven deviationstabel, og strømkobling:

Eleverne var:

1.	Niels Ludvigsen, Kristianssund	hovedkarakter	2.78
2.	Christian Jensen Haavig, Frøien	—	2.75
3.	Paul W. Wilhelmsen, Alstadhaug	—	2.55
4.	Oluf J. Jakobsen, do.	—	2.47

Kristianssunds sjømandsskole den 19de december 1904.

Sign.: Joh. M. Øyen."

Aal- og hummerfisket med teiner begynder nu at tage sig op heromkring. Alle de teiner, selskabet anskaffede i 1903, er solgte, og desuden har flere fiskere anskaffet sig teiner fra Bergen. Aalen er — efter hvad selskabet har erfaret — solgt levende til Trondhjem til en pris af 60 øre pr. kg.

Af sager, der har været behandlede af selskabet, kan nævnes:

Fiskeristyrelsens rundskrivelse af 23de april 1904 angaaende inddragning af fiskeriagentposterne i Hull og Hamburg.

Man besluttede bestemt at fraraade, at agentposten i Hull inddrages, da man har erfaring for, at denne agent kan være til stort gavn især for de mindre eksportører af fisk og ogsaa af landmandsprodukter.

Fiskeristyrelsens rundskrivelse af 16de juni 1904 angaaende forandringer i loven om landslot, hvilket man besluttede at besvare saaledes:

„Fiskeriselskabet er enig i, at loven om landslot kræver en gjennemgaaende revision. Især deleshed vil man paapege nødvendigheden af, at der i den eventuelt reviderede lov indtages bestemmelser sigtende paa fordelingen af landslotten og hvem der skal oppebære samme. Ligeledes er man enig i den fremsatte tanke om, at der udarbeides fælles sats for beregningen af landslot enslydende for det hele land."

Fiskeristyrelsens rundskrivelse af 30te juni 1904, hvori afæskes dette selskabs formening om ønskeligheden og nødvendigheden af, at der istandbringes lovbestemmelser for makrelfiskerierne. Hvilket besluttedes besvaret med, at

„Da makrelfisket kun forekommer yderst sjeldent her paa disse kanter, finder man sig ikke opfordret til at udtale sig om nødvendigheden af en lov for dette fiske."

Fiskeristyrelsens rundskrivelse af 22de september 1904 angaaende merkevæsen for fiskerfartøier.

Man besluttede at udtale:

„Direktionen anbefaler, at det af fiskeristyrelsen udarbeidede udkast til lov om merkevæsen for alle fiskefartøier her i landet ophøies til lov. Man tillader sig dog at bemerke, at da de foreslaaede merker A. D. for Aalesund og K. D. for Kristianssund lettelig kan forveksles, vilde det formentlig være tjenligst, om Aalesund fik bogstaverne A. U. istedetfor A. D. — At registreringen og den med loven forbundne administration henlægges under fiskeristyrelsen, finder man naturligst."

Der er i aarets løb afholdt 11 direktionsmøder og en ordinær generalforsamling, der afholdtes i november f. a. Af bestyrelsen udtraadte hr. Chr. Loennecken, der frabad sig gjenvalg. De øvrige udtrædende bestyrelsesmedlemmer: Herrer Joh. Fr. Nielsen og J. Børve gjenvalgtes, og 1ste suppleant, hr. Even Larsen, indvalgtes i bestyrelsen istedetfor hr. Chr. Loennecken. Til 1ste suppleant valgtes hr. L. M. Egholm.

Kristianssund i april 1905.

Direktionen for Kristianssunds fiskeriselskab

Joh. Fr. Nielsen. ***P. L. Johnsen.*** ***Even Larsen.***
L. M. Egholm.

Anton Hanson.

Kristianssunds fiskeriselskabs regnskab for aaret 1904—1905.

Indtægt.

I kreditbanken	kr.	510.39
I kassa	„	125.66
Renter fra 1902/03 (ikke optaget i dette aars regnskab)	„	23.91
Statsbidrag	„	960.00
Lokale bidrag	„	240.00
Transport	kr.	1 859.96

			Transport kr.	1 859.96
Leie af fryseriet ½ aar			„	100.00
Kontingent			„	230.00
Solgt aaleteiner			„	61.00
Renter			„	12.52
			kr.	2 263.48

Udgift.

Administration:

Sekretærens gage	kr.	400.00		
Kontorhold, lys og ved	„	100.00		
Trykning af aarsberetning	„	28.00		
Andel i telefon	„	22.50		
Avertissementer	„	5.60		
Assurance et aar	„	4.60		
Porto, budpenge, telegram	„	11.00	kr.	571.70
Diverse:				
Indbinding af bøger etc.	kr.	8.50		
Avertissementer	„	1.80		
Nielsens reise til Molde	„	25.00		
Trykning af kvitteringsblanketter	„	9.00	„	44.30
Navigationsundervisning:				
Avertissementer	kr.	13.60		
Skolen: 4 elever 3 maaneder à kr. 8.00	„	96.00	„	109.60
Rækeundersøgelser:				
Fragt 0.55, telegr. 1.00, Høgseth 2.00	kr.	3.55		
Tougverk 15.25, tømmerarbeide 8.25	„	23.49		
Leie af motorbaade	„	356.13		
Mandskab etc.	„	115.00	„	498.17
Agnskjæl:				
Avertissementer			„	4.80
Beholdning:				
Indestaaende i kreditbanken	kr.	899.74		
Kassa	„	135.17	„	1 034.91
			kr.	2 263.48

X. Ytre Romsdals fiskeriforening.

Foreningen har ved aarets udgang indlagret is.

Tilveiebringelsen af de dertil nødvendige midler har for størstedelen indkommet ved anbringelsen af laan.

Kravet paa is var i den udgaaende sæson ikke svært stort. Dette skyldes, at bankfisket paa det herværende distrikt var paafaldende misligt, ligeledes, at adgangen til agnsild var svært vanskelig. Den maatte hentes langveisfra, hvorfor den ved ankomsten hertil viste sig at være uskikket for isning.

Forøvrigt har foreningen underhandlet og korresponderet med fiskere og afgivet forskjellige oplysninger vedkommende fiskerierne.

Ytre Romsdals fiskeriforening, 26de april 1905.

Edv. A. Stavik. ***Ole H. Kjorsvik.*** ***Bastian B. Stavik.***
Laurits Soholt. ***Mikal Vestavik.***

Iver O. Kjørsvik.

Regnskab for Ytre Romsdals fiskeriforening for 1904—1905.

Indtægt:

1. Kontingent af 39 medlemmer			kr.	9.75
2. Distriktsbidrag:				
Molde brændevinssamlag	kr.	50.00		
Indbetalt distriktsbidrag	„	54.50		
Udestaaende hos Halvor Kjørsvik	„	15.00		
Laan i Molde sparebank	„	350.00	„	469.50
			kr.	479.25

Udgift:

Underbalance fra forrige aar	kr.	34.24
Udbetalt ifølge bilagene no. 3—23	„	371.42
	kr.	405.66
Balance +	„	73.59
	kr.	479.25

XI. Aalesunds fiskerforening.

Herved tillader man sig at fremkomme med følgende beretning om foreningens tilstand og virksomhed i det nu forløbne budgetaar:

Foreningens bestyrelse har i aaret bestaaet af følgende medlemmer:

1. Lauritz Godø, 2. Sevrin Kalvø, 3. Peder Rønnestad, 4. B. Berntsen, 5. Karl Vegsund, 6. Joak. Brusdal og 7. Peter Skarbøvig.

Til bestyrelsens formand valgtes Lauritz Godø.

Paa grund af de ugunstige forholde for alt foreningsarbeide inden vor forening efter ildebranden ifjor har ikke foreningen kunnet udfolde den livlighed i sin virksomhed som ellers. Baade bestyrelsens medlemmer som ogsaa de øvrige foreningsmedlemmer har boet spredt omkring i landsbygderne, og følgen heraf har ganske naturlig medført, at arbeidet, særlig hvad forhandlingsmøder angaar, har gaaet særdeles tungvint.

Imidlertid har man i lighed med de tidligere aar havt virksomheden i gang paa foreningens ishus, og omsætningen af is viser følgende resultat: I aarets løb er solgt is for kr. 1 263.06. Det samme parti is koster indkjøbt, med tillæg af fragt og arbeidspenge ved indlægningen, kr. 912.18, altsaa fremstaar der et overskud paa selve isen af kr. 350.88. Imidlertid er foreningen af hensyn til denne ishandel nødsagen til at holde en bryggemand, som aflønnes med kr. 16.00 pr. uge eller kr. 836.00 pr. aar. Skal dette beløb i sin helhed overføres paa iskontoen, fremstaar der et betydeligt underskud. Dette vil end yderligere forøges, dersom isforretningen belastes med en passende husleie, som ikke godt kunde sættes lavere end kr. 600.00 aarlig. Det vil heraf, ligesom i tidligere aar, med tilstrækkelig tydelighed fremgaa, at ishandelen er en ikke ubetydelig økonomisk byrde for foreningen. Men tiltrods herfor har man dog fundet at burde søge denne virksomhed opretholdt, baade fordi man har troet, at det endelig engang maatte gaa op for vor store fiskerbefolkning, at en rigelig brug af is er en hovedbetingelse for en rationel ferskfiskhandel, og vel ogsaa fordi fiskerne, ved den stadige og lette adgang til foreningens isbeholdninger, staar mere uafhængige i sine dispositioner. Dette sidste hensyn har foreningen altid tillagt stor betydning under dens arbeide paa at udvikle en selvstændig og selvhjulpen fiskerbefolkning.

Paa ishuset har foreningen et laan af havfiskefondet oprindelig stort kr. 10 000.00. De aarlige afdrag paa dette laan, kr. 1 000.00, har foreningen ikke magtet at betale, men har to gange søgt og faaet udsættelse, dog saaledes, at de senere afdragsterminer blir saameget større. Dette gjør foretagendet økonomisk uholdbart og uoverkommeligt for foreningen. Man har derfor besluttet at indfrie dette laan for derved at sikre sig mere overkommelige afdragsbetingelser og tillige for at kunne

staa friere ligeoverfor de offentlige myndigheder med hensyn til eiendommens disposition.

I nær forbindelse med ishuset og ishandelen staar fiskernes agnkompagni, som i sin tid organiseredes af foreningen. Dette er nemlig ogsaa et betydeligt led i fiskernes selvstændighedsbestræbelser. Dette agnkompagni, der har sin selvstændige administration, har arbeidet til stort gavn for fiskeribedriften her i distriktet. Det er ofte forbundet med store vanskeligheder at løse sin opgave tilfredsstillende for et saadant agnkompagni, det fordrer meget arbeide og besvær og støder tildels paa uoverkommelige hindringer. Men fiskerne ser i dette sit eget agnkompagni nærsagt en livsbetingelse for sin bedrift under de nærværende forholde og holder derfor under samarbeide med foreningen virksomheden gaaende trods alle vanskeligheder.

En anden anstalt tilhørende vor forening, nemlig Aalesunds fiskerhjem, rammedes af ildebranden ifjor. Dette var en ulykke for foreningen. I dette fiskerhjem øvedes en stor og for vort lands fiskerbefolkning opmuntrende og udviklende virksomhed. Et stort antal fiskere, hjemmehørende langs hele den norske kyst, føler sig staaende i taknemmelighedsforhold til fiskerforeningen og fiskerhjemmet. I foreningens budgetforslag ifjor gaves en oversigt over fiskerhjemmets økonomiske stilling og fremtidsudsigter samtidig med, at man søgte om et statsbidrag stort kr. 6 000.00 til fiskerhjemmets gjenreisning. Bevilgning blev negtet, og foreningen stod, med den sterkeste følelse af gjerningens nødvendighed og pligten til at fortsætte, alene henvist til sin egen fattigdom. Dette virkede i høi grad nedslaaende og syntes at indeholde en opfordring til at lægge hænderne i skjødet. Men et stort og betydeligt samfundsarbeide, som fiskerhjemsvirksomheden er, fremmes ikke paa den maade. Og naar det som her gjaldt at fremme en for vort lands næringsliv saa betydningsfuld stand, som fiskerstanden jo maa erkjendes at være, da havde man haabet i den norske fiskeristyrelse at finde en meningsfælle. Men deri blev man skuffet, og denne skuffelse var saa meget mere nedslaaende, som man jo troede at have mange beviser paa styrelsens fulde sympati for virksomheden. For kommende budgettermin har foreningen andraget om et aarligt bidrag af kr. 500.00.

Men hensyn til gjenreisningen af fiskerhjemmet, da er foreningen nødsagen til „at flyve som den har vinger til“. Det blir da ikke et hus med lokaler som det sømmede sig for en saa stor sag og for landets mest fremskredne fiskerby. Men noget er bedre end intet, og foreningen vil derfor til en begyndelse opføre et mindre hus for fiskerhjemsgjerningen. Man er forvisset om, at virksomheden herefter som hidtil vil finde den rigeste anerkjendelse, og deri faar da foreningen finde sin tilfredsstillelse

og saa være forberedt paa selv at bære de økonomiske byrder saavidt mulig alene.

Med hensyn til det i sin tid bevilgede beløb til haakjærringfiske, udbetalt foreningen ifjor, da har man paa grund af de vanskelige forholde, hvorunder fiskerne har arbeidet efter branden, ikke fundet endnu at burde igangsætte de omhandlede forsøg; man har endog været i tvil om, hvorvidt beløbet ikke burde søges anvendt i andet øiemed. En bestemmelse vil dog snart fattes. Beløbet forefindes derfor i foreningens kasse. Det samme er tilfældet med bidraget til biblioteket.

Til agnskjæl og rækefiske er som det vil sees anvendt kr. 700.00, bevilget til hr. Ludv. Ingebrigtsen. Hans beretning medfølger som bilag.

Hvad angaar rækeforekomsterne, da synes ikke disse at være synderlig rige i vore fjorddistrikter. Dog mener hr. Ingebrigtsen, at driften paa enkelte steder vilde kunne lønne sig, naar kun befolkningen ude i vedkommende distrikter havde interesse derfor og blev fortrolig med brugsmaaden.

Skjælforekomsterne sees paa forskjellige steder at være temmelig rige, og det er utvilsomt, at betydelige værdier ligger gjemt i al denne agnskjæl. Men overalt, hvor der var rig skjælbestand, optraadte strandsidderne med krav paa eiendomsret til skjællene og forbød at røre dem. Heri ligger selvfølgelig en stor hindring for nyttiggjørelsen af al denne agnskjæl, saa meget mere, som vedkommende strandsiddere selv intet foretager til agnskjællenes nyttiggjørelse. Foreningen er ikke klar over vedkommende retsspørgsmaal og henstiller derfor til den ærede fiskeristyrelse at søge spørgsmaalet opklaret.

Ogsaa iaar har foreningen havt en hel del sager og spørgsmaal til besvarelse. Saaledes har en række fyrspørgsmaal vedrørende fyrbelysningen paa Søndmørskysten faaet sin besvarelse. Det samme er tilfælde med nogle havnespørgsmaal.

Aalesund, 29de april 1905.

Ærbødigst
for Aalesunds fiskerforening
John Aarflot.

Uddrag af Aalesunds fiskerforenings regnskab for 1904—1905.

Indtægt:

1.	Statsbidrag for 1903—1904	kr. 2 240.00		
	Distriktsbidrag for 1903—1904	„ 560.00	kr.	2 800.00
		Transport	kr.	2 800.00

	Transport	kr.	2 800.00
2. Statsbidrag for 1904—1905	kr. 1 600.00		
Distriktsbidrag for 1904—1905	„ 400.00	„	2 000.00
3. Solgt is for tilsammen	kr. 1 263.06		
÷ Restancer	„ 18.81	„	1 244.25
4. Diverse indtægter af ishuset	kr. 1 035.51		
÷ Diverse udgifter til ishuset (inkl. renter til havfiskefondet)	„ 501.93	„	533.58
5. Indbetalt medlemskontingent		„	18.00
6. Optjente renter		„	32.00
		kr.	6 627.83

Udgift:

1. Bidrag til fiskerhjemmet for 2 aar (som bevilget) ...	kr.	1 000.00
2. Bidrag til Ludv. Ingebrigtsen for agnskjæl og rækefiskeforsøg (som bevilget)...........................	„	700.00
3. Til administration (inkl. 2 aars løn til sekretæren, husleie, lys og brænde, trykningsomkostninger samt løn til bryggemanden) .... (hertil bevilget kr. 1 400.00).	„	1 918.59
4. Til indkjøb af is med tillæg af fragt & omkostninger medgaaet	„	912.18
5. Byskat	„	49.22
Balance	„	2 047.84
	kr.	6 627.83

XII. Herø fiskeriforening.

Idet Herø fiskeriforening fremlægger for den ærede fiskeristyrelse sit regnskab, vil forhaabentlig sees, at foreningens bestyrelse har søgt efter evne og saavidt muligt lagt an paa den praktiske bedrift og hvad dermed staar i forbindelse til vore fiskeriers fremme og udvikling, og skal man tillade sig nærmere i nedenstaaende udgiftsposter at redegjøre for foreningens arbeider.

Post 1. Paa foreningens ishus hviler fortiden en gjæld paa ca. kr. 4 000.00 og vil det lettelig forstaaes, at dette virker hemmende i foreningens andre gjøremaal, dog vil vi ikke undlade at frembære for-

eningens tak saavel til styrelsen som til raadet og departementet for den støtte, foreningen har nydt i statsbidragene, og føler man sig forvisset om, at, naar foreningen kommer ud af denne gjæld, vil man se sig istand til at arbeide under lettere vilkaar i enhver henseende.

Post 2. Med hensyn til denne post er og blir denne varierende og behøver denne ingen bemerkning.

— 3. Læseværelset har i indeværende aar været besøgt af en masse fiskere, og er det en glæde at kunne berette, at dette foretagende har en glædelig fremgang, naar her kommer mange fremmede fiskere, især under storsildfiskerierne fra forbi Lindesnes til og med Finmarkens grænser. Det vil let forstaaes, at saadanne foretagender vækker opmuntrende og oplysende, naar fiskerne søger havn og er kun henvist til trange folkelugarer, og man finder saadanne oprettede læseværelser, hvor man kan finde nyheder fra sine hjembygder, samtidig som man kan have anledning at følge enhver begivenhed baade ind og udad, ligesom læseværelset holder gratis skrivematerialier, hvor der er anledning at skrive sine breve, og mange er de breve, som er udgaaede fra læseværelset i det afgaaede budgetaar til slegt og venner fra tilreisende fiskere. Vi vil kun beklage, at vi til denne gode sag raader over saa smaa midler. Vi vil derfor tillade os at henlede autoriteternes opmerksomhed paa denne sag under vort budgetforslags behandling og bevilge os det hertil foreslaaede beløb, thi vi mener, det er i fiskeriernes interesse vel anvendte midler.

— 4. Ved siden af foreningens mange andre arbeider har man oprettet agnkompagni, der har til formaal at skaffe fiskerne rigelig agn. Man har da anskaffet en lønnet mand, der forestaar saavel indkjøb af agn, som at have udleveringen af isen, samt lagring m. m. Denne udgiftspost er altsaa delt mellem fiskerforeningen og agnkompagniet, og kommer ikke hele udgiftsposten frem under dette regnskabs aflæggelse, da agnkompagniet har sin særskilte indretning, men dog under foreningens kontrol og ledelse.

— 5. Det er første gang, denne post er medtaget i foreningens regnskab og aarsberetning, men da man til denne post har baade havt udgifter og ikke saa lidet arbeide, har man fundet det rigtigst at medtage posten saavel i regnskab som aarsberetning. Som bekjendt ligger Fosnavaag mellem de smale render Remø vaulen og Igesunds vaulen, og har foreningens bestyrelse udvirket gjennem hr. fyrdirektørens velvilje at have faaet brændende

2 lygter i vær af disse vauler, hertil har man modtaget af fyrvæsenet som bidrag kr. 150.00, foreningen har anskaffet lygter, holdt parafin m. m. samt tilsyn, hvortil er leiet 2 mand, ligesaa fik foreningens bestyrelse i høsten 1903 udvirket gjennem hr. fyrdirektørens velvilje efter ikke saa lidet arbeide afhjulpet et for fiskerne længe følt savn, nemlig 2 lygter til indseilingen til Fosnavaags havn, som det første aar holdtes uden bidrag af fiskeriforeningen, men saa, for det afgaaede budgetaar, fik foreningen et bidrag af fyrvæsenet stor kr. 225.00 for brænding, tilsyn m. m. af ialt 6 lygter, denne foranstaltning har virket til uvurderlig nytte i distriktet, og har man netop villet drage denne sag frem for offentligheden for at bevise fiskeriforeningernes store nytte for den praktiske fiskeribedrift.

Post 6. Som det fremgaar af regnskabet er medgaaet til denne post kr. 230.25, i denne udgiftspost er medtaget lønninger, kontorrekvisiter, porto, telegrammer, husleie til bestyrelses og større afholdte møder m. m., og synes vi det maa indrømmes, at hvis hensyn tages til det omfattende arbeide, vor forening udfører, maa det være et rimeligt krav, naar man ber om, at denne post maatte bli bevilget i sin helhed, og maa vi paa foreningens vegne beklage, at der i indeværende aar intet er bevilget til denne post, thi at udføre saa meget arbeide gratis, som her kræves af formand, sekretær og kasserer (naar hensyn tages til andre fiskeriselskaber, der er ydet bevilgning) og ikke nok hermed, men her kræves saavel skrivematerialier som porto og telegrammer m. m., vi staar saaledes omtrent alene som forening af betydning, der ikke er bevilget noget til administration for kommende budgetaar, naar der til andre foreninger er bevilget til administration fra kr. 150.00 til 300—700—1 200 kroner og er dette ikke meget opmuntrende for vor forening at se sig saaledes tilsidesat for denne posts vedkommende.

— 7. Som vil sees af indtægt og udgift har foreningen her havt et tab af ca. kr. 60.00, trods det man har holdt den høie pris af 50 øre pr. stamp af malet is, og er dette et af de bedste resultater, foreningen kan opvise. Men anser man dog, at her har man netop pulsaaren for vore fiskeriers udvikling, og maa man fremdeles beklage, at dette endnu saa lidet er kommet til den almene fiskers bevidsthed, dog det er vel ikke helt retfærdigt at lægge al skyld paa fiskerne, thi vi mener, saalænge ikke eksportørerne vil paaskjønne den fisker, der bruger is fremfor den, der ikke bruger is, saa er det just ikke meget opmuntrende, og vi mener, at førend man kommer saalangt, at den fisker, som

producerer god og frisk vare, faar betaling baade for strævet og isudgifterne, før blir det ikke bedre, dog mener vi, at man faar haabe, at dette engang maa komme til almen bevidsthed, og saalangt faar man arbeide, at hensigten og maalet er naaet.

Slutningsbemerkning.

Naar Herø fiskeriforening herved har den ære at fremlægge for fiskeriinteresserede autoriteter sin aarsberetning, vil man ikke undlade at frembære foreningens tak for al støtte og velvilje, der er os bevist, vi føler og ved, at mere kunnet være udført, men efter fattig leilighed har man søgt at føre arbeiderne ind til ophjælp af den praktiske bedrift, og da som bekjendt vore fiskere har været foregangsmænd i forskjellige nye fiskerier, mangler her heller ikke initiativ fra foreningens side at virke støttende. Det er dog ikke saa liden virksomhed, vor forening udfører i aarets løb, og vi tør paastaa, saa ny den end er har den som et led i det hele fiskeriarbeide i vort land virket til gavn og støtte, og da Fosnavaag som amtets største fiskevær har betingelse for udvikling, vil den i fremtiden have udsigt til trivsel og fremgang under fornuftig ledelse og støtte fra det offentlige.

Med dette overbringer vi paa foreningens vegne vor bedste tak for godt samarbeide.

Fosnavaag den 22de april 1905.

For Herø fiskeriforening
Ingebrigt Walderhaug,
formand.

F. Olsen.

Regnskabet for terminen 1904—1905.

Indtægt:

Statsbidraget	kr.	1 400.00
Distriktsbidraget	„	350.00
Medlemskontingent	„	40.00
Indtægt af agnkompagniet	„	300.65
Bidrag af fyrvæsenet for brænding af 2 lygter i Remøvaulen, 2 lygter i Igesundsvaulen og 2 lygter for indløbet af Fosnavaags havn	„	225.00
Salg af is i budgetaaret	„	430.33
	kr.	2 745.98

Udgift:

Renter og afdrag ishuset	kr.	1 000.00
Vedligehold og reparation ishuset	„	75.18
Husleie, lys, brænde, betjening, aviser, læseværelse m. m.	„	325.15
Bryggemandsløn	„	350.00
Parafin, tilsyn for brænding af 6 lygter m. m.	„	275.40
Administration, porto, telegrammer, kontorrekvisita m. m.	„	230.25
Indkjøb af is i budgetaaret	„	490.00
	kr.	2 745.98

XIII. Selskabet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskabets virksomhed i terminen $^{1}/_{4}$ 1904—$^{31}/_{3}$ 1905.

I. Arbeider henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme af østerskulturen.

I. Reiser og undersøgelser ianledning østerskulturen.

Ligesom i foregaaende termin har kand. Helland-Hansen og assistent Ole Eriksen i terminen 1904—05 ved gjentagne reiser inspiceret og undersøgt de fleste østersbassiner fra Tysnes til Kristianssundskanten. Foruden de almindelige undersøgelser over østersens trivsel, over pollernes temperaturer og saltgehalter har en stor del af arbeidet været viet observationer over de vekslende forhold i luftmængden og svovlvandstofmængden. Disse sidste undersøgelser, som giver besked om vandets friskhed eller „raaddenhed“, har givet interessante resultater; de har bl. a. bidraget til en bedre forstaaelse af den massedødelighed, som undertiden kan herje blandt polleøsterserne. En større beretning om alle disse undersøgelser er nu under trykning.

Følgende længere reiser har været foretagne i budgetterminen: i april maaned 1904 til Sandefjordskanten, hvor yngel blev udsat i Medfjord (se nedenfor); i mai til forskjellige poller i nærheden af Kristianssund og i Romsdalen; i juni maaned blev bassinerne i Gulen og Sulen undersøgt og senere paany i oktober; i mars 1905 gjordes en længere inspektionsreise til bassinerne i Romsdals amt. Endvidere undersøgte hr. Eriksen i november maaned ifjor forskjellige steder i Nordre Bergenhus amt, tildels for om muligt at finde nye bassiner for østersavl. Hr. Eriksen meddeler herom bl. a.:

Paa den sydlige side af indløbet til Lifjorden i Ytre Sogn er der en bugt, som sandsynligvis vilde kunne egne sig til opdrætning af østers; Lifjorden forøvrigt vil neppe egne sig dertil, heller ikke en vaag paa den nordre side af Aspøen i Ytre Sulen, som efter opfordring blev undersøgt. Derimod antages en poll paa Trygø pr. Lille Vatsø (Gulen) at kunne blive en god opdrætningspol, naar indløbet bliver delvis stængt ved en mur (pollen er af middels størrelse, indtil 10 m. dyb; indløbet er ca. 40 m. bredt, af 2 fods dybde ved lavvand); selskabet har bidraget til murbygning, som er paabegyndt, og yngel skal udplantes iaar. Paa Hisøen (Gulen) fandtes et bassin, Strømmenbassinet, som syntes skikket som fedepoll; forsøg bliver nu igangsat der. Ogsaa Gjærdevaagen i Lindaas (den skjærer ind fra Masfjorden) syntes egnet til opdrætning af østers; forsøgsdrift med 20 000 yngel fra Espevikpollen bliver sat igang iaar.

I det følgende gives en kort oversigt over de østersbassiner, som er undersøgt i det sidste aar, eller hvorfra man har faaet meddelelse om driften. Som almindelig regel kan det siges, at de poller, som er blevet ordentlig passet, har alle givet gode resultater med forholdsvis gode indtægter, men at det for opnaaelsen deraf ogsaa er en nødvendighed, at pasningen er omhyggelig, selvom den i almindelighed ikke kræver megen tid eller stort arbeide.

II. Østersbassiner i drift fra tidligere aar.

a. Ynglepoller.

1. Espevikpollen. Yngelafsætningen fra 1903 blev vaaren 1904 for den overveiende største del solgt til fremmede fedepoller. Der blev saaledes solgt 50 000 østersyngel til den svenske skjærgaard, hvor den svenske regjering søger at istandbringe en østerskultur efter norsk mønster. Efter hvad kand. Wollebæk meddeler, skal udsigterne være gode.

I 1904 har yngelafsætningen været meget god.

2. Kvernepollen (Gulen) er en god poll, men har ikke været rationelt drevet i de par sidste aar (saaledes har ikke nye stamøsters været udplantet), hvorfor der hellerikke har været nogen yngelafsætning.

3. Humlevaagpollen (Sulen) fik endel yngelafsætning ifjor, saa at der nu er yngel tilsalgs fra pollen.

b. Fedebassiner.

1. Lindaas. 1904 har været et særdeles gunstig aar, hvad trivsel og vekst angaar.

2. Tunsbergpollen (Gulen) har ogsaa i det forløbne aar vist udmerket vekst og trivsel. I de sidste 2 aar er der solgt ca. 10 000 opdrættede østers. I mai 1904 blev 10 000 yngel fra Espevik udsat til fedning.

3. Nyhammerpollen (Gulen) fik ligeledes 10 000 yngel fra Espevik ifjor i mai. Alt ældre er solgt. Tilstanden har været udmerket.

4. Hardbakkepollen (Sulen) har solgt endel ivinter. Tilstanden er fremdeles god.

5. Tungodden (Sulen). Man har ingen meddelelse om, hvorvidt der er solgt noget ivinter. Ved besøg i juni maaned var tilstanden tilfredsstillende.

6. Strømmen i Ytre Sulen skal nu drives med flere østers. Veksten af de tidligere udsatte har været noget langsom, sandsynligvis fordi dæmningen ikke har været færdigbygget.

7. Pollevigen (Sulen) har ikke faaet ny yngel, saa pollen nu er uden østers.

8. Kjeilepollen i Krakhellesund (Sulen) har havt nogen dødelighed og langsom vekst. Der er — saavidt vides — solgt noget, men ny udplantning har ikke fundet sted.

9. Tverangerpollen (Sulen) har vist god trivsel; endel har været solgt.

10. Drevøpollen (Sulen), hvor 10 000 yngel udsattes i 1901, har vist god trivsel. Endel har været solgt ivinter.

11. Fløitepollen i Bjørnefjorden (Sulen) har vist langsom vekst, dog uden nævneværdig dødelighed.

12. Glavær (Sulen) bortsolgte hele bestanden høsten 1903 efter god vekst uden dødelighed. For øieblikket drives den ikke.

13. Søndre Larvikpoll (Sulen). Østerserne har vokset bra og er nu blevet salgbare; der var dog ikke solgt noget indtil november maaned.

14. Nordre Larvikpoll (Sulen). De i 1901 udplantede østers har vist god trivsel og er nu salgbare. Hellerikke af disse var der solgt noget indtil november 1904.

15. Raakepollen (Sulen) solgte alle de i 1901 udplantede østers i løbet af forrige vinter (1903—04), uden at der senere er udplantet nye.

16. Solavaagen (Suløen i Søndmøre) er for tiden uden østers. De i 1901 udplantede er nu dels solgt, dels gaaet tabt. I de par sidste aar er der ikke udsat ny yngel.

17. Kattevaagen i Borgund (Søndmøre). Den i 1902 udsatte yngel har nu for største delen naaet salgbar størrelse og har ikke vist nogen nævneværdig dødelighed. Trivsel og vekst har i det hele været god.

18. Vaagsstranden (Romsdalen) har vist meget god vekst. Blandt den ifjor sommer udsatte yngel fra Ostravik har der imidlertid

været adskillig dødelighed, muligens fordi der gik for lang tid fra optagningen til udplantningen. Den tidligere udsatte yngel har vist god trivsel.

19. Uranpollen (paa Langøen i Nordmøre). Tilstanden blandt østerserne har været meget god. 6 000 ny yngel (fra Espevik) blev udsat der i mai 1904. 2 000 to-aarsgamle østers, som blev udplantet til videre fedning i pollen i 1903, er nu for største delen salgbare.

20. Lyenpollen (paa Sørhitteren) fik 30 000 yngel fra Espevik i mai ifjor.

III. Østersbassiner igangsat i 1904.

a. Ynglepoller.

Gurskø. En liden poll paa øen blev undersøgt i mai ifjør, og da den antoges skikket som ynglepoll, blev der senere paa sommeren hængt ud nogle risbundter, hvorved endel yngel ogsaa blev opsamlet. Pollen er ca. 100 m. lang, ca. 30 m. bred og en 3—4 m. dyb, med passende naturlig stængsel for sjøen.

b. Fedebassiner.

Medfjord ved Sandefjord. Hr. Chr. Christensen (Kamfjord pr. Sandefjord) lod ifjor i april maaned udsætte 5 000 tre-aarsgamle østers fra Nyhammer til fortsat fedning i Medfjord og desuden 15 000 et-aarsgammel yngel fra Espevik. De har vist forbausende god vekst og trivsel, saa at ikke alene alle de ældre er optagne, men mange af de yngste østers (som altsaa er vel $1^1/_2$ aar gamle) har saagar paa det nærmeste naaet salgbar størrelse.

IV. Bidrag ydede af selskabet.

Til Isak Knudsen, Lille Vatsø pr. Skjerjehavn til indkjøb af østersyngel og pollens forberedelse .... kr. 200.00

Til indkjøb af østersyngel er bevilget:

Klaus A. Nyhammer, Eivindvik	kr.	12.50		
Torkel Rosnæs, Lindaas	„	50.00		
Ole Johan Strømme, Gulen	„	15.00	„	77.50
			kr.	277.50

B. Udklækning og opaling af hummer.

Konservator dr. Appelløfs arbeide med denne sag (se aarsb. for ifjor s. 8) har været fortsat ogsaa i 1904, men uden statsbidrag. Det er hensigten i indeværende termin at foretage forsøg med opdrætning i større maalestok og som tidligere paa vegne af Stavanger filial.

II. Arbeider henhørende under fangst- og redskabs-klassen.

A. Fremme af aalefisket.

Interessen for aalefisket er stadig i stigende. Særlig begynder folk at faa troen paa, at der er noget at gjøre med aaleruser. Selskabet har i den anledning anskaffet sig flere saadanne, som har været udlaant til fiskeforsøg. Disse har dog ikke faldt ubetinget heldigt ud, hvilket efter udsagn fra kyndige danske aalefiskere, hvem man har konfereret med, utvilsomt kommer af, at brugerne ikke har forstaaet at „sætte" dem rigtigt. Selskabet har af denne grund besluttet at faa op en øvet dansk aalefisker en tid for at give veiledning i rusernes anvendelse. — Der vil være meget vundet, om man kan faa dette redskab indført, da det, ret anvendt, har en stor fiskeevne og desuden indfanger en langt bedre kvalitet af aal end teinerne gjør. I de sidste, som er forsynet med agn, gaar nemlig som regel kun den magre, forsultne aal.

Selskabet har udvidet sit arbeide med at fremme „nedgangsfisket" efter aal (se forrige aarsb. s. 8) til ogsaa at omfatte veiledning og praktisk assistance ved opførelsen af aalekar. Bidrag til opførelsen af saadanne har ogsaa været givet. Paa følgende steder er aalekar opført med bistand af selskabet:

1. Valleelven ved Os.
2. Næselven ved Mangersnæs.
3. Bøelven ved Bøvaagen.
4. Dingenelven i Gulen.
5. Skorpetvedt, Tysnæs.
6. Ved Østgulfjorden.

Paa alle disse steder fangedes der ihøst mere og mindre aal i de opsatte kar, og eierne er meget fornøiet over at være bleven gjort opmerksom paa dette letvindte fiskeri, hvor man, naar karret først er sat op, kun behøver at se til det hver morgen for at bjerge fangsten. De opsatte kar var nærmest beregnet paa en prøve, men eierne vil nu anstrenge sig for at finde de bedste lokaliteter for opsættelsen af saadanne kar i den hensigt at faa et rationelt fiske igang.

Foruden paa nævnte maade har selskabet ogsaa ved uddeling af brochurer samt udlaan af elve-ruser søgt at fremme nedgangsfisket efter aal.

Ligesom ifjor har selskabet havt aaleteiner paa lager til salg til indkjøbspris. Man har ogsaa oparbeidet aaleteiner paa verkstedet, ligesom aalevad har været udlaant.

Da man paa sine steder paa Østlandet staar langt fremme med hensyn til aalefisket, foretog sekretæren en reise til Kristianssandskanten etc. for at sætte sig nøiere ind i aalefisket. Anmodning om veiledning i aalefiske indkommer stadig, særlig fra Bergenhusamterne, i større og større mængde.

B. Fiskerfarkoster med og uden motor.

Ligesom tidligere (se aarsb. for ifjor s. 8) har rids af skøiter og kuttere været uddelt. Særlig har der dog i den senere tid indfundet sig mange paa selskabets kontor for at konferere om anskaffelse af motorfartøier. Ogsaa pr. post er en mængde forespørgsler i denne retning indløbet. Bl. a. paa grund af sekretærens ophold ved motorbaadudstillingen i Kjøbenhavn i 1903 og i Marstrand ifjor har kontoret havt de bedste betingelser for at kunne besvare deslige henvendelser.

I „Norsk fiskeritidende“ er fra pag. 323 — 1904 og videre indtaget en udforlig beretning om motorafdelingen ved Marstrandsudstillingen forfattet af ingeniør Gustaf Seth.

C. Konservering af fiskegarn.

Dette spørgsmaal har i den senere tid været meget aktuelt (se forr. aarsb. s. 9) paagrund af de sørgelige erfaringer, man har gjort med hensyn til garnenes konservering under vort forholdsvis nye sommersildfiske med drivgarn i Nordsjøen og ved Shetland. Der gjøres her lange ture, hvorunder man har liden og ingen anledning til at tørre garnene, hvilket ellers ansees som en hovedbetingelse for at kunne bevare dem. Ogsaa ved vort opblomstrende drivgarnsfiske efter sild ved Island viser der sig at være den samme vanskelighed for at faa tørret garnene — men her paagrund af det fugtige klimat.

Sekretæren, som i længere tid havde været opmerksom paa denne sag, havde, som ifjor meddelt, sørget for at faa de forskjellige konserveringsmetoder udredet i „Norsk fiskeritidende“. Samtidig konfererede han med redere og kapteiner om sagen, og resultatet heraf blev, overensstemmende med disses ønske, at selskabets direktion i høst besluttede at sende sekretæren til Holland for at sætte sig ind i den hollandske barke- og oljemetode for sildegarn. Da hollænderne driver sildefisket paa samme aarstid og samme maade, som vort nævnte nye drivgarnsfiske, laa det nær at antage, at deres metode ogsaa vilde passe for os.

Resultatet af sekretærens studier under reisen staar offentliggjort

i „Norsk fiskeritidende“s november og decemberhefte 1904 under overskriften „Barkning og Oljing af Sildegarn paa hollandsk Maade“.

For at komme tilbunds i garnkonserveringsspørgsmaalet foretog sekretæren ogsaa en reise til England og Skotland — i februar—mars iaar. De indsamlede oplysninger fra denne vil ogsaa blive offentliggjort i „Norsk fiskeritidende“.

Efter sin hjemkomst har sekretæren paabegyndt en række foredrag om disse spørgsmaal og har havt talrige konferancer med fiskere og andre om sagen.

D. Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen og ved Island.

De tidligere udarbeidede tabeller over drivgarnsfisket i Nordsjøen og ved Island (se forrige aarsberetning side 10) har ogsaa været uddelt i den forløbne termin. Selskabet har desuden ladet indhente oplysninger om nordmændenes torske- og sildefiske ved Island i 1904 og offentliggjort samme i „Norsk fiskeritidende“ for iaar, side 39 og 147, samt uddelt særtryk af samme.

Tabellerne omfattes fremdeles med interesse af redere og fiskere og er særlig til hjælp for dem, som er nye i nævnte bedrifter.

Veiledning har ogsaa været givet angaaende fartøier, bemanding og udrustning for islandsfisket.

E. Synkenøter for pale.

De ifjor til Søndre Bergenhus amts fiskeriforening udlaante to synkenøter for pale (se forrige aarsberetning side 10) har af foreningen ifjor sommer været udlaant til fiskere i distriktet tildels med meget godt resultat. Foreningen indberetter blandt andet: „Man har iaar den glæde at kunne meddele, at med den i Tellevaag hos Josef Øvretvedt beroende synkenot, der til forsøgsdrift er foreningen udlaant fra hovedselskabet, er der iaar gjort flere forsøg med saa heldigt resultat, at der af flere fiskere deromkring er indkjøbt materiale til forfærdigelse af lignende redskaber. Redskabet har vist sig heldigt for fangst af pale, naar den i noget større mængde viser sig at gaa i aate i vandoverfladen. De mest righoldige drætter har dog været gjort udenfor en sildelaas paa en vaag, hvor der sedvanlig samles fisk.“

Foreningen har ogsaa for kommende sommer faaet løfte om at faa laane nøterne.

Ogsaa paa andre kanter i Bergenhusamterne begynder man at faa interesse for pale-synkenøterne, og der er til selskabet indkommet anmod-

ninger om laan af noter til fiskeforsøg. Man har derfor maattet anskaffe sig nok en synkenot.

Ved en anledning, da der viste sig meget pale i Hjeltefjorden, foretog sekretæren med bistand af endel interesserede nogle forsøg med synkenot i nævnte fjord. Palen viste sig imidlertid ved denne leilighed at gaa i „uaat", saa den ikke lod sig fange. Forsøgene med noten iagttoges imidlertid med stor interesse af de mange fiskere, som samlede sig, og der var mange, som udtalte, at de havde god tro paa dette redskab under gunstige omstændigheder.

F. Fremme af blæksprutfisket i Bergenhusamterne.

Der fiskes som bekjendt paa sine steder endel blæksprut i de nævnte amter, skjønt dette fiskeri neppe nogetsteds kan siges at være aarvist. Direktionen har imidlertid tænkt sig, at der maa kunne gjøres adskilligt mere ud af det, end der gjøres, særlig naar mere tidsmæssige redskaber indførtes. Man lod ifjor oparbeide et antal blæksprutdrægge saavel for snørefiske som for dorgning efter anerkjendte nordlandske modeller. Man leiede ligeledes en erfaren nordlandsk blæksprutfisker til at gjøre endel fiskeforsøg, samt til at undervise befolkningen i redskabernes brug. Assistenten deltog ogsaa i dette arbeide, og paa en enkelt fisketur var, foruden sekretæren, ogsaa et medlem af direktionen med.

Aaret var imidlertid af de daarlige blæksprutaar, saa det — ved disse spredte forsøg ialfald — ikke lykkedes at gjøre nogen fangst. Redskaber uddeltes imidlertid og veiledning gaves i brugen, saa det er at haabe, at arbeidet vil komme til nytte i fremtiden.

Man agter forøvrigt at fortsætte med forsøgene. Det vil nemlig have overmaade stor betydning at faa udviklet dette fiskeri og derved hjælpe paa agnforsyningen i amterne. Blæksprutén danner, som bekjendt, et fortrinligt agn.

G. Ophjælp af skjælfisket.

Ogsaa i 1904 udsendte selskabet en ekspedition, denne gang til Søndhordland for at undersøge skjælforekomsten i endel fjorde etc. der. Følgende steder blev undersøgt: Aalfjord, Etnefjorden, omkring Romsø, langs Skonevikstranden samt nordre side af Skoneviksfjorden (omkring Toftekalven), Aakrefjorden, Matrefjorden samt begge sider af Hoilandssundet. Paa sidstnævnte sted — fra Valen vestover mod Bjellandsholmene — fiskedes der noget skjæl med plog. Ligeledes i Aakrefjorden noget med skrabe. Ingen af disse steder ansaaes dog for drivværdige.

Paa de øvrige steder, som undersøgtes, var der enten kun sparsomt af skjæl eller slet intet.

Resultatet var altsaa denne gang nærmest negativt, men selv et negativt resultat har sin værdi. Selskabet vil i det hele, forsaavidt midler haves dertil, lægge an paa successivt at faa undersøgt forskjellige strækninger, hvor der kan være mere eller mindre haab om at finde skjæl.

Veiledning angaaende driften af dette fiskeri har i stor udstrækning været givet, saavel mundtlig som skriftlig, og redskaber, saasom plog, skrabe etc., har været udlaant. Ligeledes har Lilleskares artikel om agnskjælfisket 1903—1904 („Norsk fiskeritidende“ 1904, side 103) og sammes tidligere skrevne veiledning i agnskjælfisket været uddelt.

H. Fangst af flyndre med snurrevad.

I mars maaned gjorde selskabet endel fiskeforsøg med snurrevad efter flyndre ved Buelandet og Kinn. Forsogene lykkedes tildels meget godt, og der er al sandsynlighed for, at der findes drivværdige grunder i tilstrækkelig mængde for hjemmebefolkningen paa de nævnte steder. Ved alle Forsøgene havde man folk bosiddende paa stedet med sig, saa de fik anledning til at lære fremgangsmaaden ved brugen af snurrevadet, som dersteds hidtil var ukjendt. Senere udlaantes snurrevad til de samme til fortsatte forsøg.

Snurrevad har forøvrigt været udlaant til forskjellige andre til fiskeforsøg, samt som model til at arbeide efter.

I. Udlaan af nye eller mindre kjendte redskaber til fiskeforsøg eller som model til at arbeide efter.

Dette selskabets arbeide øges stadig, og anmodningerne om laan af redskaber til fiskeforsøg eller som model tiltager stadig. Selskabet sørger da ogsaa for at have de efterspurgte redskaber tilstede i tilstrækkeligt antal. Alle er enstemmige i at udtale nytten af denne selskabets foranstaltning, noget der bekræftes af de gode resultater, man ser. Udlaan af et redskab efterfølges næsten altid af, at vedkommende selv anskaffer sig lignende. — Redskaberne har særlig gaaet til Bergenhusamterne, men har ogsaa været udlaant til andre kanter af landet — endog saa langt bort som til Bodøkanten (en ræketrawl). Der har i det forløbne tidsrum været udlaant redskaber til aale-, lakse-, hummer-, makrel-, silde-, pale-, ræke-, blæksprut-, flyndre-, torske- og skjælfisket samt garn til kobbefangst.

Endvidere har man udlaant agnfrysekasser, Barclays afkjølingskasser, samt forskjellige slags emballage saasom hummer-, laks- og Aaleeksportkasser, fiskekasser etc.

J. Forskjellige veiledninger.

Sekretæren har mundtlig, saavel hjemme som paa reiser, samt skriftlig besvaret forespørgsler og ydet veiledning vedkommende nye eller mindre kjendte redskaber og fangstmetoder, saasom angaaende rødspættefiske med snurrevad, aalefiske med ruser, vad og teiner (aalekister), rækefiske med trawl, laksefiske med drivgarn, hummer-, makrel-, pale- og blæksprutfiske, torskefangst med ruse, kobbefangst etc. Endvidere angaaende motorer, priser for samme, motorfabriker, skjæl- og blæksprutagn, posenoter for fangst af sild, frysekasser, baadtyper, barkning og oljing af garn, spil, seilsmurning, fiskegarnstraad m. m. m.

Desuden har selskabet sat fiskere i forbindelse med fabrikanter af diverse redskaber samt optraadt som mellemmand ved bestilling af redskaber m. v. Man har ogsaa sat sig i forbindelse med leverandører af enermateriale til fabrikation af aaleteiner. Der herskede nemlig mangel paa saadant materiale, hvorfor man fandt det nødvendigt, at retlede fiskerne med hensyn til, hvor det var at erholde.

Diverse brochurer, udenfor de nævnte, angaaende norsk og udenlandsk havfiske har været uddelt.

K. Diverse.

Paa verkstedet har man ogsaa ladet oparbeide hummerteiner, som har været overdraget fiskere til gjængs pris.

Fra fisker P. Grønbeck i Vardø har man faaet meddelelse om, at den af ham opfundne og af selskabet her forarbeidede haakjærringsten („lynneren") har vist sig helt ud at svare til forventningerne. Stenen er, som i forrige aarsberetning meddelt, hul og fyldt med tran, der siver ud og lokker haakjærringen til. Selskabet har faaet anmodning om at lave flere stene for ham af samme konstruktion.

Endvidere har man paa anmodning leveret statistik over dorgemakrelfisket og givet oplysninger angaaende fiskekarter, laan af havfiskefondene m. m.

Endel franske blysynk, som man fik prøver af, har været uddelt.

III. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Veiledning og forespørgsler.

Raad og veiledning angaaende tilvirkning er som sedvanlig meddelt i stor udstrækning; man skal nævne: Veiledning i tilvirkning af rundfisk, klipfisk, tran, sild paa skotsk og hollandsk maade, makrel paa amerikansk, torsk samt „keelen og lippen" paa hollandsk maade, skjæresild og sundmaver, tilberedning af rakørret, fiskemel, ansjos og delikatessesild, pakning og sortering af aal, saltning af lange og brosme for det svenske marked, behandling af ræker, behandling af aatfuld garnsild, saltning af rogn, saltning af kveite paa hollandsk maade, opbevaring og forsendelse af fisk efter Barclays metode, isning, frysning og røgning.

Man har endvidere meddelt oplysninger om pakning og eksport af fersk fisk for det russiske, tyske, hollandske og engelske marked, samt leveret oversigt over priser. Prøver af tilvirkede fiskevarer har været forevist og eksportkasser for hummer, laks, aal og anden fisk udlaant, ligesaa model af hollandsk tønde og flækkekniv. For bygning af røgerier, ishuse og fryserier har overslag været gjort og tegninger udlaant.

B. Udnyttelse af kveiterogn.

Selskabet fortsætter fremdeles med dette arbeide (se aarsberetning for ifjor side 13). De i 1903 saltede to tønder kveiterogn tilligemed $1/2$ tønde do. fra et privat firma sendtes i 1904 til Douarnenez, hvor de ved velvilje af hr. konsul Nicolaysen blev uddelt til fiskere for at prøves som sardinagn. Rognen vandt dog ikke fiskernes bifald, men hr. Nicolaysen udtaler i sin beretning, at sagen forhaabentlig vil stille sig bedre, hvis rognen blev behandlet paa en anden maade, som konsulen nærmere forklarer. Man vil nu til høsten lade salte endel kveiterogn paa den af konsul Nicolaysen anviste maade og dermed lade anstille nok et forsøg for at faa konstateret, hvorvidt denne rogn vil være anvendelig som sardinagn eller ikke.

En mindre forsendelse fersk kveiterogn, afkjølet paa is, blev ogsaa ifjor sendt til Houge Thiis' fabrik i Stavanger for forsøgsvis at nedlægges som kaviar. Uheldigvis kom den frem i mindre frisk tilstand, saa forsøget ikke kunde gjøres. Kveiterognen viser sig at være temmelig vanskelig at forsende fersk; men man haaber ikke destomindre at faa gjort et nyt rationelt forsøg med kaviarnedlægning til høsten.

C. Veiledning i tilvirkning.

Da der fra flere hold ytredes ønske om at faa se veritabel hollandsk tilvirket, saltet torsk, samt „keelen og lippen", lod man fra Holland indkjøbe 1 tønde saadan torsk samt et mindre parti af de andre nævnte dele af torsken. Fisken er besigtiget af flere interesserede, blandt andre af den tilvirker, der paa fiskeristyrelsens videnskabelige afdelings vegne skal medfølge paa forsøgsfiske i Finmarken. Vedkommende erholdt samtidig af sekretæren praktisk veiledning i behandling af torsk, keelen og lippen paa hollandsk maade, ligesom han ogsaa fik udlaant hollandsk flækkekniv som model til at arbeide andre efter.

Under sekretærens veiledning i tilvirkning har han i det hele lagt an paa at fremvise de produkter, som man har havt forhaanden, saasom svensk spillænge og kabeljau, tilligemed forskjellige redskaber, der benyttes ved tilvirkningen, f. eks. hollandske sildekurve, hvoraf man paa museet har et helt sæt.

IV. Ikke henhørende under nogen enkelt klasse.

A. Oplysninger og veiledning.

Foruden hvad der gaar ind under de forskjellige klasser, har selskabet i stor udstrækning besvaret forespørgsler om forskjellige ting vedkommende vore fiskerier. Forespørgslerne har blandt andet angaaet: assurance og assuranceforeninger for fiskerfartøier, fremgangsmaaden ved tarebrænding og marked for tangaske, bestemmelser for nationalitetsbevis for fiskerfartøier og afgifter for samme i fremmede havne, forhyring, statistiske oplysninger o. s. v.

B. Stormvarsler.

Som i forrige aarsberetning, side 15, meddelt, har selskabet taget initiativet til indførelsen af et ensartet stormsignalsystem til afløsning af de uensartede signaleringsmaader, som hidtil har været brugt, samt til en udvidet benyttelse af stormsignaler i landet i det hele taget.

I november 1904 rettede selskabet en henvendelse til alle byer, ladesteder og herreder paa kyststrækninger fra den svenske grænse til Brønnø i Nordlands amt samt til Bodø om indførelse af et ensartet stormsignalsystem. Det system, som i henvendelsen foresloges indført, var udarbeidet under samarbeide med professor dr. H. Mohn og med bestyreren af den meteorologiske station i Bergen, hr. Føyn, og er overens-

stemmende med det system, som benyttes i Tyskland, Holland og Danmark, og som antagelig vil blive indført i Sverige.

Sagens stilling er i øieblikket den, at en flerhed af steder har besluttet at indføre det nye system. Dette er besluttet at skulle træde ikraft 1ste september iaar.

Selskabet agter særlig at arbeide for oprettelse af stormsignalstationer i fiskeværene og har i den anledning andraget om bevilgning, som i tilfælde agtes anvendt som bidrag til anskaffelse af de nødvendige apparater i enkelte vær.

C. Fiskerbarometre.

Selskabet holder fremdeles paa lager de bekjendte gode barometre fra Negretti & Zambra, London. Man sælger dem til indkjøbspris, nemlig frit tilsendt for kr. 23.00 pr. styk. Alle barometre, som udleveres, er kontrolleret ved Bergens kontrolstation for nautiske instrumenter. Bestillinger har indløbet jevnt, om ikke synderlig hurtigt.

D. Den nordiske fiskeriudstilling i Marstrand 1904.

Efter anmodning fra udstillingens bestyrelse paatog selskabet sig, som ifjor meddelt (aarsb. s. 16), at arrangere deltagelsen i udstillingen fra Norge. Da departementet af budgetmæssige hensyn ikke fandt at kunne fremsætte kgl. proposition om bevilgning til bestridelse af udgifter ved deltagelsen, saa man sig nødsaget til mest mulig at indskrænke de arbeider i sagens anledning, som var forbundet med udgifter. Forøvrigt anstrengte man sig for bedst mulig at udføre det hverv, man havde paataget sig, d. v. s. man omdelte programmer, cirkulærer, anmeldelsesblanketter etc. og udførte ved kontorets hjælp det ikke ubetydelige arbeide, der var en følge af, at selskabet stod som mellemmand mellem udstillingens bestyrelse og udstillerne, stipendiaterne etc. Man udvirkede desuden fragtmoderation med dampskibe og jernbaner for udstillingsgods og besøgende af udstillingen etc.

Sekretæren indfandt sig ved udstillingen en uge før dennes aabning og tilsaa udpakning og opstilling af det norske udstillingsgods. Han forblev der under selve udstillingen og drøiede udover denne, indtil alt udstillingsgods igjen var indpakket. Under udstillingen fungerede han som kommissær for den norske deltagelse og ydede veiledning til udstillere, stipendiater og andre norske, der besøgte udstillingen, samt varetog disses tarv paa forskjellige maader.

Selskabet udstillede en mindre kollektivsamling fra fiskerimuseet. Selskabets assistent var tilstede i Marstrand og ordnede opstillingen af denne samling.

Ved udstillingens aabning repræsenteredes selskabet af dettes præses, som i nogle dage var tilstede ved udstillingen.

Det samlede antal udstillingsnummere ved Marstrandsudstillingen beløb sig til 214, deraf var 130 svenske, 61 danske og 23 norske. Af disse sidste erholdt de fem guldmedalje, fire sølvmedalje (hvoraf en for motorer), fire broncemedalje og fem hæderspris. Af de sidste erholdt selskabet en — udsat af „Marstrand by“ — og fisker Paul Huse, Sandø pr. Molde, en — udsat af „Dansk fiskeriforening“.

Af hæderspriserne var en udsat af „Hindø dampskibsselskab“, Vesteraalen, og en af selskabet.

Motorer udstilledes af ialt 22 firmaer, hvoraf 1 norsk, der altsaa opnaaede sølvmedalje.

Under udstillingen afholdtes et møde af nordiske fiskere, hvilket blev en afgjort succes. Ligeledes afholdtes en fiskerikonference. Ved begge møder holdtes en række overmaade interessante foredrag.

Forøvrigt skal man tillade sig at henvise til det fyldige referat af udstillingen, der er leveret i „Norsk Fiskeritidende“ fra s. 304 — 1904 og videre.

Som efterskudsbevilgning til dækning af havte udgifter erholdt selskabet et statsbidrag stort kr. 1500.00.

E. Motorbaadudstilling i Bergen i 1907.

Direktionen havde oprindelig, som ifjor meddelt (aarsb. s. 16), tænkt at afholde en nordisk motorbaadudstilling i Bergen i 1906. Paagrund af forskjellige omstændigheder har man imidlertid udsat tiden for udstillingens afholdelse til sommeren 1907. Den vigtigste grund herfor er den, at alle indhentede udtalelser fra interesserede i Sverige og Danmark gaar ud paa, at 1907 ansees som den heldigste tid for deltagelsen fra de nævnte lande i en udstilling som nævnt. Ogsaa „Nordisk motorunion“ er enig i at anbefale 1907 som det for udstillingens afholdelse heldigste aar.

Man har, som ifjor meddelt, erholdt fra Bergens Børs tilsagn om et bidrag paa kr. 4 000.00 til udstillingens afholdelse. Resten tænkes søgt dækket ved Statsbidrag.

F. Festskrift

i anledning af selskabets 25-aarsjubilæum den 26de april 1904 (se forrige aarsb. s. 17) er under trykning.

G. Verk om Norges fiskerier.

Det af selskabet til et saadant verks udgivelse afsatte beløb udgjorde med paaløbne renter pr. 31te december 1904 kr. 10 320.66.

H. Selskabets afdelinger.

I løbet af terminen er der stiftet to nye foreninger nemlig Risør og omegns fiskeriforening og Skaatø og Kragerø fiskerforening, hvilke begge har indmeldt sig som afdelinger af selskabet.

I. Budgetforslag.

Direktionens budgetforslag for terminen 1905—1906, dat. 16de mai 1904, findes som bilag I.

J. Johan Thesens legat.

Legatets renter for 1904 er indbetalt til selskabet med kr. 2 332.64.

K. Sekretærens reiser.

Foruden paa forskjellige ekspeditioner i Bergenhusamterne, delvis med leiet dampskib og motorbaad, for at veilede i opsætning af aalekar. udføre fangstforsøg med snurrevad, synkenot etc., bese østersbassiner samt give diverse veiledninger, har sekretæren i den forløbne termin foretaget følgende reiser: 1) Til Marstrand som kommissær for den norske deltagelse i udstillingen dersteds, derfra en afstikker til Floda og Norsesund ved Gøteborg for at se paa aalekar, ligesaa til Kjøbenhavn for at studere opbevaring og pakning af aal, 2) til Kr.sand og Arendal for at studere aalefiske, 3) til Holland for at sætte sig ind i konservering af sildegarn og 4) til England og Skotland i samme øiemed.

L. Norsk fiskeritidende.

Se forrige aarsberetning side 18. Skriftet udkommer fremdeles i maanedlige hefter. Statsbevilgningen har for Terminen 1903—04 været kr. 10 000.00 og for 1904—05 kr. 8 000.00 + som tillægsbevilgning kr. 1 500.00 for de tre første kvartaler af sidstnævnte termin. Den nedsatte statsbevilgning har sin grund i, at der fra nytaar sidstleden efter myndighedernes bestemmelse er indtraadt en forandring med hensyn til gratisuddelingen af „Norsk fiskeritidende.“ Medlemmer af fiskeriforeninger, der tidligere erholdt fiskeritidenden gratis, maa herefter, om de ønsker at erholde skriftet, erlægge en abonnementskontingent af 1 kr. pr. aargang. Derved vil der tilflyde „Norsk fiskeritidende“s kasse et større eller mindre beløb, samtidig som endel vil indspares ved at oplaget kan gjøres mindre. Paa grund af den nævnte kontingents indførelse vil nemlig abonnenttallet — ialfald i den første tid — holde sig lavere end før. Gratisuddelingen forøvrigt er ogsaa indskrænket til en ubetydelighed mod før.

Separataftryk er taget af følgende artikler:
Barclay: „Nordmændenes torske- og sildefiske ved Island 1903."
— „Barkning og oljing af sildegarn paa hollandsk maade."
Fiskeriinspektor Buvig: „Forbruget af fisk i vort land."
Dr. Hjort: „Carriers for ferskfisk."
O. Nordgaard: „Om svingninger i udbyttet af storsild, vaarsild og skrei."
Dr. Sigval Schmidt-Nielsen: „Om forøget udbytte af fiskeriindustrien".
Sven Tufte: „Tilberedning af rakørret".
Direktør Westergaard: „Det engelske kveitemarked og vort kveitefiske og eksport".
A. Wollebæk: „Notiser om aalen og aalefisket i Sverige".
— „Lidt om negenøiefisket i Sverige".
— „Meddelelser om østersavlen".
David Davidsen: „Nordmændenes torske- og sildefiske ved Island 1904".

„Fiskeritidende" udgjorde i 1904 512 pag. Indholdet var følgende:
49 beskrivelser og afhandlinger.
5 artikler om tilvirkning samt redskaber og apparater for tilvirkning.
10 artikler om fartøier, baade og redskaber.
17 beretninger om handel og eksport.
8 juridiske meddelelser.
10 statistiske meddelelser vedrørende de norske fiskerier.
25 meddelelser om Norges fiskerier i 1903 og 1904.
2 anmeldelser.
54 forskjellige meddelelser.

„N. F." udsendes pr. 20de mai 1905 i følgende antal eksemplarer:

Vadsø arbeider- og fiskerforening	8	eksempl.
Vardø fiskeriforening	15	—
Berlevaag og omegns fiskeriforening	15	—
Hammerfest og do. do.	7	—
Tromsøsundets fiskerforening	22	—
Tromsø fiskeriforening	11	—
Ibbestad do.	13	—
Harstad do.	16	—
Nordlands fiskeriselskab	185	—
Sortlands fiskeriforening	60	—
Hadsels do.	25	—
Namdalens fiskeriselskab	51	—
Beitstadfjordens do.	30	—
Transport	458	eksempl.

Transport	458	eksempl.
Fosens fiskeriselskab	36	—
Trodhjems do.	80	—
Kristianssunds do.	49	—
Smølens fiskeriforening	7	—
Ytre Romsdals do.	1	—
Harøens do.	15	—
Florø do.	46	—
Søndre Bergenhus amts fiskeriforening	18	—
Haugesunds do.	50	—
Akre og omegns do.	5	—
Stavanger do.	32	—
Arendal og omegns fiskeriselskab	18	—
Fredrikstad og do. do.	12	—
Fredrikshald og do. do.	42	—
Foreningen til fremme af fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak	4	—
	873	eksempl.

Medlemmer af selskabet for de norske fiskeriers fremme	290	eksempl.		
Bytteforbindelser	68	—		
Gratis til stortingsmænd, vragere m. fl.	96	—		
Overordentlige og korresponderende medlemmer	34	—		
Aviser	66	—		
Direkte abonnenter	167	—	721	—
		Ialt	1594	eksempl.
		Oplag	2500	eksempl.
		Rest	906	eksempl.

Restoplaget vil reduceres efterhvert, eftersom der indløber abonnentfortegnelse fra de foreninger, som endnu ikke har indsendt saadan, siden den nye ordnings ikrafttræden.

Direktionens andragende om statsbevilgning til udgivelsen af „Norsk fiskeritidende" i terminen 1905—1906 findes som bilag II.

M. Norsk fiskeralmanak.

Selskabet har, som ifjor bebudet (aarsberetningen side 21), atter overtaget forlaget for almanaken, der for 1904 udkom paa John Griegs forlag. Aargangen 1905 er reduceret i omfang derved, at fiskerilovgivningen er udtaget og udgives særskilt. Flere nye mindre ting er dog

tilkommet, hvoraf kan nævnes: Told paa fiskevarer i diverse lande, afgifter af fiskevarer ved udforsel, nationalitetsbevis for fiskerfartøier det nye foreslaaede stormsignalsystem samt bestemmelser for fremmede fisker- og kjøbefartøier i England og Skotland.

Oplaget er denne gang sat til kun 1 500 eksemplarer. De mindre gode erfaringer fra salget af forrige aargang maner nemlig til forsigtighed med hensyn til oplagets størrelse. Naar tiderne inden fiskeribedriften igjen bedres, vil oplaget forhaabentlig atter kunne øges. Prisen har man fundet at burde beholde uforandret med 1 kr. pr. eksemplar.

Tiltrods for al sparsommelighed ved udgivelsen af aargang 1905, vil foretagendet dog ikke, efter hvad man allerede kan se, løbe af uden underskud. Man vil derfor se sig nødsaget til at søge om statsbidrag (efterskudsbevilgning) til dækning af samme.

N. Kontoret.

Selskabets kopibøger omfatter i tidsrummet $^{1}/_{4}$ 1904—$^{31}/_{3}$ 1905 1 374 pag.

Antallet af indkomne journaliserede sager var i samme tidsrum 1 506.

Direktionen har i samme tid havt 16 møder.

Som i forrige aarsberetning paapeget, er kontoret sterkt optaget med at besvare de talrige indkomne forespørgsler af saglig natur. Dette selskabets arbeide antager mere og mere præget af et „oplysningsbureaus“ og skaffer sammen med de øvrige gjøremaal sekretæren og kontorpersonalet et betydeligt arbeide.

O. Verkstedet — assistenten.

Paa verkstedet har assistent Eriksen i den tid, han ikke har været ude at reise, været optaget med forskjellige arbeider for selskabet og museet. En del af tiden er medgaaet til oparbeidelse af aale- og hummerteiner, reparationer etc., endel til ind- og udpakning af kollektivsamlingen til Marstrandsudstillingen. I juli var assistenten ude paa en ekspedition forat søge efter agnskjæl og har han af og til været med ud paa fiskeforsøg. Noget har han reist ianledning af opforelse af aalekar og har forøvrigt foretaget reiser i anledning af østersavlen.

V. Fiskerimuseet og bibliotheket.

A. Museet.

I 1904 har Bergens samlag og Bergens sparebank bevilget henholdsvis 800 og 1 000 kroner til fiskerimuseet. Førstnævnte institution, som

i 1903 bevilgede kr. 1 000.00, nedsatte altsaa sit bidrag med kr. 200.00. Grunden hertil var samlagets formindskede indtægter.

Følgende gjenstande er anskaffet i løbet af terminen:

1 gammel størjeharpun.
1 model af en dansk fiskerbaad med motor.
1 række fotografier fra Lysekil.
1 styrkebelte.
2 sæt stormsignaler.
1 tobissump. }
1 buttergarn. } fra Sverige.
1 rækehov }
1 model af aaleruse fra Øresund.
2 kabelspil.
1 række fotografier fra svenske fiskerier.

Til folk her i landet udlaanes jevnlig gjenstande.

Museet har i det forløbne aar været besøgt af 37 000 mennesker. Aabningstiden er 11 til 2 søndag, onsdag og fredag. Tilreisende fiskere eller andre interesserede erholder adgang naarsomhelst ved henvendelse paa kontoret; de faar da ogsaa, om ønskes, veiledning af konservator. Skoleelever, ledsagede af sine lærere, besøger ofte samlede museet, ligesaa Bergens museums foredragskursers elever m. fl., og disse erholder da altid veiledning af konservator.

Den tidligere skrevne katalog bearbeides fortiden for trykning af kand. Knut Dahl.

B. Bibliotheket.

Bibliotheket vokser for hvert aar og nye bytteforbindelser indgaaes stadig. Desforuden ér endel indkjøbt, ligesom bibliotheket i aarets løb for en ikke liden del er øget ved indkomne gaver af praktiske og videnskabelige verker.

Bibliotheket tæller nu ca. 3 400 bind. Fortegnelse over de bøger, hvormed bibliotheket i aarets løb er forøget, vil findes som bilag III.

Bytteforbindelse med selskabet er i aarets løb indgaaet af: Deutsche Fischerei-Zeitung, Stettin.

Fortegnelse over verker, som selskabet regelmæssig modtager, over de faste bytteforbindelser, over foreninger, som har sluttet sig til selskabet, overordentlige og korresponderende medlemmer samt faste medlemmer og medlemmer med aarsbidrag medfølger som bilag IV.

Selskabet har for Tiden 290 faste og aarsbetalende medlemmer, hvoraf 178 indenbyes, 68 udenbyes og 44 udenlandske.

Extrakt af regnskabet for terminen $^{1}/_{4}$ 1904—$^{31}/_{3}$ 1905 vedlægges.

Af selskabets bestyrelse skal ifølge lovenes § 4 udtræde:

D'Herrer Herman Friele, B. S.
Chr. Irgens.
Lorentz Irgens.
F. L. Konow.
Henr. Knudsen.
Kr. Lehmkuhl.
Eilert Lund.
Chr. Michelsen.
Hroar Olsen.
— — —*)
L. Devold.

De gjenstaaende er:

D'Herrer Johan Bugge.
Kristian Dekke.
Albert Gran.
G. A. Hansen.
Hans Martens.
Joh. A. Mowinckel.
Johan Thesen.
Johan Troye.
Einar Giertsen.
Chr. Campbell Andersen.

Klasserne bestaar for tiden af:

Formerelsesklassen:

Faste medlemmer: D'herrer G. A. Hansen.
Einar Giertsen.
Hans Martens.
Tilkaldt medlem: A. Appelløf.

Fangst- og redskabsklassen:

Faste medlemmer: D'Herrer Chr. Campbell Andersen.
Lorentz Irgens.
— — —*)

Tilvirkningsklassen:

Faste medlemmer: D'herrer Johan Troye.
F. L. Konow.
Henr. Knudsen.

Suppleanter er:
D'herrer Fin Wesenberg.
Harald Mowinckel.
Peder Monsen.
Aug. Mohr.

Medlemmer af fiskerimuseets bestyrelse:
D'herrer L. Devold (formand).
Johan Thesen.
Kr. Dekke.

Repræsentanter:
For Vardø filial:
Hr. R. Arnesen.

For Arendals filial:
D'herrer Søren Falch.
Otto Isaachsen.

For de talrige beviser paa interesse for selskabets arbeide og virksomhed, som direktionen ogsaa i den forløbne termin fra mange hold har modtaget, tillader direktionen sig herved paa selskabets vegne at aflægge forbindtligst tak.

Bergen i. direktionen for „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“
den 31te mars 1905. / 26de mai 1905.

Hroar Olsen. ***Herman Friele B. S.*** ***G. A. Hansen.***
Johan Troye. ***Chr. Campbell Andersen.*** ***Johan Bugge.***
L. Devold.

M. Barclay.

Extrakt af regnskabet for terminen $^{1}/_{4}$ 1904—$^{31}/_{3}$ 1905.

Indtægt.

I.	Beholdning fra f. termin				kr. 1 428.77
II.	Statsbidrag:				
	1. For terminen 1904—1905			kr. 9 400.00	
	2. Bevilgning til Marstrandsudstillingen i 1904			„ 1 500.00	„ 10 900.00
III.	Private bidrag:				
	1. Renter af Johan Thesens legat			kr. 2 332.64	
	2. Leieværdi af kontor- og verksteds-lokaler		kr. 2 000.00		
	÷ betalt leie		„ 750.00	„ 1 250.00	
	3. Fiskerimuseet:				
	a. Bergens samlag for brændevins-handel		kr. 800.00		
	b. Bergens sparebank		„ 1 000.00		
	c. Renter		„ 43.51		
	d. Leieværdi af museets lokaler	kr. 4 000.00			
	÷ betalt leie	„ 750.00	„ 3 250.00		
	e. Solgt et haakjærring-spil		„ 50.00	„ 5 143.51	
	4. Indvundne renter			„ 5.77	
	5. Medlemskontingent for 1904:				
	Indbetalt		kr. 1 282.00		
	Restancer		„ 35.00	„ 1 317.50	
	6. Indbetalte restancer:				
	Medlemskonting. 1901		kr. 5.00		
	— 1902		„ 10.00		
	— 1903		„ 20.00	„ 35.00	
	7. Medlemskontingent 1905 (forskud)			„ 22.50	
	Transport			kr. 10 106.92	kr. 12 328.77

Transport			kr.	10 106.92	kr.	12 328.77
8. Resterende restancer:						
Medlemskonting. 1903	kr.	25.00				
— 1902	„	25.00				
— 1901	„	45.00				
— 1900	„	50.00				
— 1899	„	40.00	„	185.00	„	10 291.92
IV. Andre indtægter:						
1. Forlæggeren af Norsk fiskeralmanak for 1904			kr.	1 000.00		
2. Indbetalt abonnementskontingent for „N. F.“ 1900—1901			„	10.00		
3. Solgt ældre hefter af „N. F.“			„	6.63		
4. Solgt 1 barometer			„	23.00	„	1 039.63
					kr.	23 660.32

Udgift.

Restancer fra f. termin					kr.	240.00
A. Administration:						
a. Lønninger:						
Sekretær			kr.	1 700.00		
Kontorist			„	1 000.00		
Assistent og Præparant			„	600.00		
Kontorassistent			„	300.00		
Inkassation m. v.			„	160.00		
			kr.	3 760.00		
b. Kontorlokale, lys og brænde — inkl. omstaaende netto leieværdi			„	2 435.08		
c. Kontorudgifter			„	495.22		
d. Kontorrekvisita			„	152.95		
Porto og telegrammer			„	150.39	„	6 993.64
B. Formerelsesklassen:						
a. Østerskultur:						
Helland-Hansen, løn og husleiegodtgjørelse			kr.	1 200.00		
Helland-Hansen og O. Eriksen til reiser og diæt			„	706.98		
Laboratorieudgifter etc.			„	355.90		
Transport			kr.	2 262.88	kr.	7 233.64

Transport		kr. 2 262.88	kr. 7 233.64
Bidrag:			
Isak Knutsen, Vatsø, pr. Skjerjehavn	kr. 200.00		
Klaus Nyhammer, Gulen	„ 12.50		
Torkel Rosnæs, Lindaas	„ 50.00		
Ole J. Strømme, Eivindvik	„ 15.00	„ 277.50	
Afsat til udgivelse af en beretning fra Helland-Hansen for 1904—05		„ 600.00	
		kr. 3 140.38	
b. Bevarelse og ophjælp af skjælbestanden		„ 326.04	„ 3 466.42
C. Fangst- og redskabsklassen:			
a. Barometre for fiskere............		kr. 64.24	
b. Udlaan af nye eller mindre kjendte redskaber til forsøgsfiske..........		„ 608.00	
c. Ophjælp af det daglige fiske i Bergenhusamterne		„ 763.83	„ 1 436.07
D. Tilvirkningsklassen:			
Anskaffet endel fiskevarer fra Holland for veiledning i tilvirkning..............................			„ 125.00
E. Trykningsomkostninger,			
væsentligst aarsberetningen for 1903—04 og avertissementer			„ 290.25
F. Reiser og diverse:			
a. Sekretær Barclays reiser til Stavanger og Sverige i august, til Kristianssand og Arendal i september, til Holland i februar og til England og Skotland i mars		kr. 874.54	
b. Diverse og verkstedet		„ 47.96	„ 922 50
G. Biblioteket..............................			„ 563.72
H. Fiskerimuseet:			
a. Lønninger		kr. 900.00	
b. Leie af lokaler, inkl. omstaaende netto leieværdi		„ 4 000.00	
c. Vagthold, renhold m. m...........		„ 377.02	
d. Nyanskaffelser...................		„ 660.62	
e. Vedligehold m. m................		„ 60.94	
f. Katalog		„ 450.00	„ 6 448.58
Transport			kr. 20 486.18

	Transport		kr.	20 486.18
I.	**Norsk fiskeralmanak:**			
	Almanaken 1903	kr. 36.00		
	— 1904	„ 762.79	„	798.79
J.	**Stormsignaler:**			
	Anskaffelser ianl. indførelse af ensartet stormsignalsystem		„	212.27
K.	Marstrandsudstillingen		„	1 750.06
			kr.	23 247.30

Beholdning	kr.	413.02
Heraf restancer	„	220.00
	kr.	193.02

Ekstrakt af regnskabet for „Norsk fiskeritidende" for terminen 1ste april 1904—31te mars 1905.

Indtægt:

Statsbidrag		kr.	9 500.00
Avertissementer:			
Indkommet	kr. 507.00		
Afskrevet som uerholdelige fra f. termin	„ 80.00	„	427.00
Kontingent à kr. 3.50	kr. 506.51		
Do. à „ 1.00	„ 108.00	„	614.51
Solgt løse hefter		kr.	12.92
Udestaaende kontingent kr. 669.20 medtages ikke.			
		kr.	10 554.43

Udgift:

Underbalance fra f. termin		kr.	25.44
Trykning		„	6 615.65
Lønninger:			
Redaktøren	kr. 1 000.00		
Kontorhjælp	„ 800.00	„	1 800.00
Honorarer		„	1 143.80
Postporto		„	558.22
Diverse		„	81.00
Saldo, beholdning		„	330.32
		kr.	10 554.43

XIV. Stavanger fiskeriselskab.

Efter anmodning i den ærede fiskeristyrelses skrivelse af 11te mars fremkommer hermed regnskab med bilage for budgetterminen 1904/05.

Af samme vil sees, at vi af tidligere bevilgning har en beholdning stor kr. 2 289.01, som vi antager foreløbig vil være tilstrækkelig til fortsættelse af de hummerudklækningsforsøg, som agtes iverksatte under ledelse af hr. konservator dr. Appelløf.

Angaaende de hidtil indvundne resultater af hummerundersøgelserne tillader vi os at henvise til dr. Appelløfs indberetninger.

I direktionen for Stavanger filial af Selskabet for de norse Fiskeriers Fremme den 4de mai 1905.

Thorbj. Waage. *J. Jespersen.* *Fr. Kleppe.*

Regnskab for Stavanger fiskeriselskab for 1904—1905.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.		kr.	1 009.50	
2. Statsbidrag 1903/04		„	1 500.00	
3. Kontingent, rest 1903 . . . . . . kr.	2.00			
— 1904 . . . . . . „	56.00	„	58.00	
4. Renter i sparekassen 1903 & 1904		„	76.01	kr. 2 643.51

Udgift.

Dr. Appelløf ifølge regning bil. 1		kr.	158.70	
Jørgen A. Evertsen — „ 2		„	150.00	
Brødrene Sørensen — „ 3		„	16.50	
Chr. Bjelland & co. — „ 4		„	12.00	
N. P. Stender — „ 5		„	2.50	
Jørgen Evertsen — „ 6		„	2.80	
Porto & budpenge m. m.		„	12.00	
		kr.	354.50	
Beholdning:				
I Stavanger sparekasse . . . . . . kr.	2 076.01			
I kasse . . . . „	213.00	„	2 289.01	kr. 2 643.51

XV. Arendals og omegns fiskeriselskab.

Herved har jeg den ære at afgive følgende beretning angaaende virksomheden ved Flødevigens udklækningsanstalt for kalenderaaret 1904.

Vinteren var fra begyndelsen af temmelig kold, saa tilførselen af levende torsk til Arendal først kunde begynde i de sidste dage af februar maaned. Som følge deraf begyndte udklækningsarbeidet usedvanlig sent, nemlig den 16de mars — senere end nogensinde tidligere. Tilgangen paa stamfisk var upaaklagelig, men fisken var jevnlig af en ringe størrelse, næsten udelukkende fjordtorsk. Saltholdigheden var jevn god, saa det udklækkede kvantum blev forholdsvis betydeligt, naar hensyn tages til, at gydetiden var langt fremskreden, da arbeidet begyndte.

Der udklækkedes ialt 115½ million torskeyngel, som udsattes paa følgende steder:

Kristianiafjorden	8	millioner
Egelandsfjorden	3	—
Haavekilen	3	—
Kraakevaag og vestover	10	—
Næskilen	5	—
Salterødbugten	9	—
Narholmkilen	5	—
Engekilen & Morvig	10	—
Tvedestrandsfjorden	10	—
Omegnen af Arendals sjøen	19	—
Søndeledfjorden	33½	—
Ialt	115½	millioner

Det stormende veir i forbindelse med den forholdsvis høie temperatur i sjøen, der igjen var en følge af den langt fremskredne aarstid, medførte imidlertid et betydeligt tab under transporten, saa det opgivne udklækkede antal maa reduceres ganske betydeligt. Særlig uheldig var 2 af de 4 forsendelser til Søndeledfjorden, saa det der udsatte maa blive at reducere til 20 millioner, muligens mindre.

Det virkelige antal levende yngel udsat i fjordene vil, paa grund af ovenanførte omstændigheder, neppe kunne ansættes til mere end 90 millioner.

De i 1903 paabegyndte undersøgelser af fjordene for at faa konstateret nytten af at udsætte pelagisk torskeyngel har været fortsatte i

1904 med meget tilfredsstillende resultater. Saaledes er Søndeledfjorden ved Risør og Hellefjorden ved Kragerø undersøgt baade i juli og september, og dette arbeide vil, efterat yngel er udsat, blive fortsat i indeværende aar. Angaaende de der opnaaede resultater har jeg for nærværende ikke tilladelse til at udtale mig nærmere. Disse undersøgelser, der er kontrollerede af hr. kand. K. Dahl paa fiskeristyrelsens vegne, er udførte for statens regning.

For regning af Nedenæs amt blev østre Stendalsfjord undersøgt i september, og yngel vil blive udsat der i indeværende sæson, hvorefter ny undersøgelse vil blive foretaget i september iaar. Resultatet heraf vil blive meddelt i næste aarsberetning.

Endelig er der for selskabets egen regning og under kontrol af dets direktion og medlemmer, samt af andre kjendte mænd, foretaget en række undersøgelser i flere af amtets fjorde for at faa afgjort spørgsmaalet om, hvorvidt, som paastaaet, den udsatte yngel driver til havs med overfladestrømmen, eller opvokser i fjordene, et spørgsmaal, som selvfølgelig er af yderste vigtighed for udklækningssagen.

Følgende resultater opnaaedes:

Tromøsund,	12te—14de juli,	6 træk	374	aarsyngel
Do.,	12te & 24de aug.,	9 „	346	—
Kraakevaag etc.,	20de aug.,	3 „	163	—
	Ialt	18 træk	883	aarsyngel

eller gjennemsnitlig 50 aarsyngel pr. træk.

Disse fiskeforsøg, der helt ud bekræfter resultaterne af de i tidligere aar anstillede private undersøgelser, vil i høi grad kunne bidrage til løsningen af det for udklækningssagen saa vigtige spørgsmaal — om yngelens opvekst i fjordene om sommeren.

Flødevig den 12te april 1905.

Ærbødigst

G. M. Dannevig.

Regnskab for Arendals og omegns filialafdeling af selskabet for de norske fiskeriers fremme fra 1ste april 1904 til 31te mars 1905.

Indtægt.

1.	Beholdning fra f. a.	kr.	2 265.92
2.	Statsbidrag	„	7 500.00
	Transport	kr.	9 765.92

			Transport kr.	9 765.92
3. Andre bidrag			„	62.00
4. Overført fra f. a. til undersøgelseskonto			„	186.52
5. Renter 1904			„	78.93
			kr.	10 093.37

Udgift.

1. Administration:				
a. Kasserer	kr.	225.00		
b. Kontorrekvisita	„	45.02		
c. Porto, telegr. etc.	„	70.50		
d. Reiseudgifter	„	182.00		
e. Faste grundafgifter	„	100.00		
f. Diverse	„	115.80	kr.	738.32
2. Driftsomkostninger:				
a. Stamfisk	kr.	1 284.54		
b. Kul	„	726.15		
c. Maskinrekvisita	„	174.74		
d. Bestyrer Dannevig	„	3 400.00		
f. Løsarbeide	„	1 556.03		
g. Vedligehold & inventar	„	495.70		
h. Nyanskaffelser	„	189.66		
i. Diverse	„	211.53	„	8 038.35
3. Vedligehold af bygninger & damme			„	218.73
4. Bibliotek			„	38.86
5. Fiskeforsøg			„	153.91
6. Diverse			„	74.10
7. Motorbaaden			„	600.45
9. Kassebeholdning			„	230.65
			kr.	10 093.37

Arendal, 12te april 1905.

XVI. Foreningen til fremme af fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.

Uddrag af beretning for 1904.

Foreningens bestyrelse har som tidligere bestaaet af hofjægermester Gjerdrum som formand, fiskeriinspektør Landmark og stipendiat Huitfeldt-Kaas.

Det af foreningen lønnede opsyn har bestaaet af opsynsbetjent M. Andersen og assistenterne H. Martinsen, O. Bredesen og H. Olsen.

Fiskeoptællingen ved Kristiania brygge har som tidligere paa foranstaltning af magistrat og politikammer været foretaget af politibetjent Rasmussen. (Se pag. 166 og 167). De maanedlige opgaver har været refererede i dagsaviserne.

Benyttelse af ulovlige redskaber.

I aarets løb har der været anmeldt 5 baadlag, dels for brug af ulovlige, bundne redskaber, dels for ulovlig lystring med kunstigt lys.

Udsættelse af torskeyngel.

Fra Flødevigen ankom i mai maaned henved 20 millioner torskeyngel, som udsattes i Bundefjorden, omkring Langøen og Hernbern samt i Asker og Bærum. Forsøg med udklækning fra rognfiske og melkefiske i en svømmende kasse, har ogsaa været anstillet i afvigte foraar, men uden noget sikkert gunstigt resultat. Forsøgene vil blive fortsatte til kommende vaar. Man benytter samme kasser, som udover sommeren anvendes til hummerklækning.

Udsættelse af rødspetter

har ikke fundet sted i det forløbne aar, idet levedygtige smaaflyndrer ikke har været at erholde. Saasnart saadanne lader sig opdrive, vil man fortsætte med udplantningen.

Udsættelse af ørretyngel

har kun været foretaget i liden maalestok i Bundefjorden i afvigte aar. Apparatet ved Aas landbrugs-høiskole, hvorfra foreningen pleier at faa sin væsentlige forsyning med ørretyngel, var denne gang rammet af et uheld. Til kommende vaar haaber man paa et større parti yngel.

Udsættelse af østers.

I september maaned udlagdes ca. 1 000 østers fra Nipekilen paa forskjellige grunde i Asker og Bærum. En mindre del er forsøgsvis anbragte i store staaltraadkasser.

Udklækning af hummer

har ogsaa denne gang gaaet heldig. Fem store moderhummere afgav sin rogn, og yngelen viste sig fuldstændig udviklet i sit 4de—5te udviklingstrin. Nogle prøveeksemplarer opbevares paa spiritus.

Som nærmere beskrevet i foreningens aarsberetning for 1902 er nettet i kassens bund saa stormasket, at yngelen med lethed glider igjennem, naar den paa dette stadium søger tilbunds.

Foreningen deltog i afvigte sommer i fiskeriudstillingen i Marstrand (hors de concours) med model af en udklækningskasse, og foreningens opsynsbetjent besøgte udstillingen og paahørte en række interessante foredrag m. v., hvorom meddelelser er givet i dagspressen.

Om fiskeriet indenfor Drøbak i 1904 meddeler opsynsbetjenten følgende:

Udbyttet af torskefisket har i 1904 været over et middelsaar. Der har været fisket jevnt, og den fisk, som har været fanget i ruser og paa liner, har gjennemgaaende været større end ifjor.

Bedst har fisket været omkring de steder, hvor yngel har været sluppet i tidligere aar. Dagspressen har ogsaa kunnet berette om godt, dagligt fiske med alskens redskaber.

En fisker ved Bundefjorden fortalte i mai maaned til opsynet, at der var meget torsk at faa i Bundefjorden i staaltraadruser, men det var saa liden pris i fisken, at det ikke lønnede sig at fiske efter den.

Landliggere har i staaltraadruser fisket til „husbehov“ og vel saa det.

En fisker ude ved Holmen i Asker beretter, at han havde faaet 50 stkr. i én ruse, og en fisker i Sandviken havde faaet 45 stkr. i én ruse o. s. v. Der er ogsaa godt haab for fisket til næste aar, da der er en mængde smaatorsk i fjorden.

Vadfiskerne forklarer, at der følger smaatorsk med i litervis i deres drætter, og i draghovene, som trækkes efter agn, kan de faa 8 à 12 stkr. i hvert drag. Denne smaatorsk holder en længde fra 3 til 5 tommer.

Af flyndre har der været et middelsaar, og nu erkjender enkelte af fiskerne, at de har faaet endel af de udslupne rødspetter paa forskjellige

19

Optællingen af fisk, ankommen

Benævnelse		Fra distriktet indenfor Drøbak	
		Mængde	Beløb kr.
Aal	stk.	3 923	3 109
Hummer	stk.	1 262	1 397
Østers	snes	547	1 144
Skjæl	snes	591	82
Laks	kg.	225	645
Ørret	kg.	908	1 860
Torsk[1])	stk.	95 841	89 450
Heri indbefattet, hvad der direkte er ankommet til fiskehandlerne.			
Lange	stk.	—	—
Kolje, lyr, sei	snes	3 260	19 846
Flyndre	kg.	1 099	971
Helleflyndre	kg.	—	—
Makrel	stk.	389 020	77 776
Horngjæl	stk.	2 053	369
Hvitting, sypiger, øienpaal	snes	6 908	4 699
Sild (smaasild eller græssild)	liter	101 740	10 719
Snesesild (garnsild)	snes	15 842	9 811
Ansjos	liter	122 400	20 680
Ræker	liter	3 550	1 638
Krabber	snes	—	—
			244 196[2])

[1]) Af torsk indkom i 1903 92 429 stykker til værdi kr. 86 671.
- do. — i *1890 45 376* — - — „ *52 142.*

[2]) I 1903 var beløbet indenfor Drøbak......... kr. 196 713.
- — - — udenfor — .... „ 824 367.
- — - — fra Sverige og Danmark .. „ 350 622.

04.

til Kristiania brygger.

Fra fjorden **udenfor** Drøbak og fra Vestlandet		Fra **Sverige** og **Danmark**	
Mængde	Beløb kr.	Mængde	Beløb kr.
19 522	15 205	—	-
30 428	34 198	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
12 393	38 624	714	2 022
7 317	15 014	350	700
388 894	373 359	996 000	211 950
1 137	1 282	—	—
32 131	83 660	45	135
6 537	4 374	82 840	41 370
6 143	1 848	—	—
821 965	181 241	147 936	39 742
7 340	1 348	11 580	2 316
51 198	65 973	—	—
122 600	12 625	—	—
67 765	32 921	—	—
77 500	14 955	—	—
8 419	4 071	—	—
331	817	—	—
	881 545[2])		298 235[2])

Værdien af den fisk, østers, ræker og hummer, som afsættes i distriktet uden at passere Kristiania brygger, kan anslaaes til kr. 50 000.00. Det er vanskeligt at bedømme, hvormeget der opfiskes og forsælges til landliggerne om sommeren fornemmelig af sjøørret, hummer og ræker. Antallet af personer, som fisker til egen husholdning — fornemmelig torsk i ruser — har vokset betydelig i de senere aar.

steder og sporger, om ikke foreningen snart skal slippe mere baade af flyndre- og torskeyngel.

Smaahvitting har der som sedvanlig været en mængde af i høst. Men den store hvitting vil ikke holde sig herinde.

Af ørret har der været under et middelsaar, hvilket man har kunnet vente som følge af den tørre sommer.

Østers.

Omkring de banker, som foreningen har taget sig af, trives østersen godt; men den faar som oftest ikke blive staaende, til den er fuldt madnyttig. Forbrugerne burde true fiskerne med, at de ikke oftere vil kjøbe af dem, naar de kommer med østers saa smaa, at den knapt kan kaldes madnyttig. Det er kun den mindste del af den optagne østers, som kommer under optælling ved bryggerne. Fiskerne ved i regelen selv at finde sine kunder for denne vare i og omkring byen.

Antallet af fiskere og fiskeredskaber vokser stadig i dette distrikt. Især har staaltraadruserne taget et stort opsving, og mange ubemidlede kjøber staaltraaddug og tilvirker selv sine ruser, som derved falder dem betydelig billigere.

Foreningens regnskab for 1904,

der har været revideret af d'herr. kaptein Becker og marineintendant Blehr, udviser:

Indtægt:

Beholdning i Kreditkassen 1ste januar 1904	kr.	767.78
Statsbidrag for terminen 1904—1905	„	800.00
Bidrag fra interesserede kommuner	„	1 120.00
Indvundne renter	„	31.11
	kr.	2 718.89

Udgift:

Lønninger og reiseudgifter til opsynet m. v.	kr.	1 706.48
Indkjøb af østers, torsk- og ørretyngel	„	194.32
Apparater, rekvisita og trykningsomkostninger	„	149.49
Optælling ved bryggen	„	120.60
Deltagelse i Marstrandudstillingen	„	60.65
Beholdning i Kreditkassen 1ste januar 1905 (inkl. renter)	„	488.61
	kr.	2 718.89

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

2DET HEFTE 1905

LOFOTFISKERIET

1905

BERETNING AFGIVEN AF UDVALGSFORMANDEN

RICHARD HANSEN

BERGEN
JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1905

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

2DET HEFTE 1905

LOFOTFISKERIET
1905

BERETNING AFGIVEN AF UDVALGSFORMANDEN

RICHARD HANSEN

BERGEN
JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1905

I. Administrationen vedkommende.

(Ved opsynschef Johan C. V. Fleischer).

a. Opsynets personale.

Opsynet traadte iaar for første gang ikke ikraft den 16de januar som vanligt, men forsøgsvis en uge senere, altsaa den 23de; dette gjordes for at spare penge samt under hensyn til, at fisket i de senere aar har begyndt sent.

Jeg kan dog ikke anbefale at fortsætte en saadan afvigelse fra den gamle regel; for det første er man fortiden i en periode, da man maa vente, at fisket atter vil begynde tidligere igjen; for det andet er det paa den tid af stor interesse for folk at faa paalidelige telegrafiske meddelelser, selv om disse til en begyndelse kun gaar ud paa, at fisket endnu ikke er begyndt; for det tredie spares ikke saa stort alligevel ved at udsætte ikrafttrædelsen nogle dage, dels fordi den overveiende del af udgifterne ikke bestaar i daglonninger men i faste beløb, og dels fordi man alligevel aldrig begynder helt fra først af med fuldtalligt personale.

Paa strækningen fra Lofotodden til Brettesnæs var opsynet i virksomhed fra og med 23de januar til og med 27de april = 95 dage og paa strækningen Brettesnæs til Risvær og Svellingen fra og med 3die mars til og med 14de april = 43 dage.

Personalet var 10 opsynsbetjente, 4 assistenter, 1 styrmand, 24 matroser og 1 kontorist. Der var saaledes 1 matros mindre end i 1904 og 2 mindre end i 1903.

Den 26de februar beordredes „Petrellen“ at afseile til Risvær, hvor det forudsaaes, at opsyn vilde behøves, og den forblev stationeret der helt til 14de april, da den kaldtes tilbage.

Fra 3die mars til 14de april var styrmand Bach konstitueret som opsynsbetjent for Raftsundet, og denne ordning, hvorved 1 ekstra betjent sparedes, viste sig at gaa meget bra. Det blev iaar ikke nødvendigt at stationere nogen matros i Svellingen.

1ste mars beordredes 1 matros fra Skroven til Brettesnæs, hvor han konstitueredes som assistent, og tilstromningen til Brettesnæs blev ikke større, end at han klarede sig der alene.

Da der ved midten af mars var stor tilflytning til Reine, beordredes den 16de 1 matros fra Svolvær did, og da fisket og belægget holdt sig overordentlig stort for Reine, beordredes den 31te yderligere opsynsbetjenten i Hopen at reise did for at dele arbeidet med stedets betjent. Opsynet i Hopen, hvor der kun var faa folk, forestodes herunder af betjenten i Vaagene.

26de mars sendtes matrosen i Ørsvaag til Aa. Den 22de april hævedes opsynet i Skroven og Hopen, den 23de i Reine og den 24de i Henningsvær.

Den gjennemsnitlige tjenestetid udgjorde for de 10 oprindelige opsynsbetjente 85 dage, eller naar opsynsbetjent Bach i Raftsund, som fungerede i 43 dage, medregnes, 81 dage; for de øvrige mandskaber 81 dage, reisedagene medregnede. Kontoristen gjorde tjeneste i 102 dage. Betjentenes tjenestetid varierede mellem 77 og 92 dage og mandskabernes mellem 62 og 105, saa det vil heraf forstaaes, at her ingenlunde er tale om at indkalde og afskedige den fulde styrke paa engang.

Se forøvrigt tabel 1.

Tabel 1.

Merkedistrikt	Opsyns-distrikt	Fiskevær	Opsynsdistriktets udstrækning i sømile	Hoieste belæg			Betjentenes mandskabshjælp	Opsynsbetjent	Fiskerilæge
				Fartøier	Baade	Mand			
A.	Raftsundet	Digermulen, Slotholmen, Løksund, Risvær, Svellingen	2	29	470	1900	Dæksbaad „Petrellen" 1	Styrmand Ludv. Bach, kst. $^3/_3$—$^{14}/_4$.	Ingen
B.	Brettesnes	Vikan, Haversand, Vaatvik, Galtvaagen, Brettesnes, Guldvik, Aarstein	2	34	776	2738	$^1/_3$ til $^{18}/_4$ 1	Furer M. Kvamseng	Cand. med. E. Daae fra $^{16}/_3$
C.	Skroven	Skroven, Guldbrandsøerne, Sandø, Skjoldvær	$^3/_4$	12	413	1415	2 (efter $^1/_3$ 1)		Cand. med. L. Blom-Bakke
E. F. S.	Svolvær	Odvær, Følstad, Langstranden, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvaagen, Helle, Børvaagen, Svolvær, Osan	$2^3/_4$	52	800	3200	3 (efter $^{16}/_3$ 2) „Petrellen" 2 til $^{26}/_2$	Sergeant Oscar Støre	Cand. med. Erling Daae
H. I.	Vaagene	Kirkevaag, Kabelvaag, Smedvik, Rækoen, Storvaagen	$^1/_2$	16	508	1938	2	Lensmand B. Storjord	Kommunelæge F. A. Heiberg
K. L. M.	Hopen	Mølnosen, Ørsvaag, Ørsnes, Hopen, Kalle	$^1/_2$	46	277	1384	3 (efter $^{26}/_3$ 2)	B. Petersen	
N.	Henningsvær	Guldvik, Festvaag, Sauøen, Henningsvær	$^1/_2$	36	470	1885	2	Lensmand Chr. Finbak	Assistentlæge P. G. Wilhelmsen

Tabel 1 (forts.).

Merkedistrikt	Opsyns-distrikt	Fiskevær	Opsynsdistriktets udstrækning i sømile	Høieste belæg			Betjentenes mandskabshjælp	Opsynsbetjent	Fiskerilæge
				Fartøier	Baade	Mand			
P. G.T. U.	Stamsund	Valberg, Skokkelvik, Sværholt, Stamsund, Esøen, Steine, Ure	$1^3/_4$	41	814	3573	4	Lensmand S. A. Thorvik,	Cand. med. J. Horn
V. W.	Balstad	Brandsholmen, Sandsund, Mortsund Moholmen, Baarsund, Balstad	1	20	790	3950	3	Adj. lensmand A. Anderssen	Distriktslæge Bugge
X. Y.	Sund	Strømø, Nufsfjord, Nesland, Sund, Møllerodden	$1^1/_2$	70	1170	4960	3	Kontorist Caspar Haugen	Kommunelæge A. Falck
Z.	Reine	Havnø, Olenilsø, Sakritsø, Reine	$^1/_2$	83	1100	5332	2 (efter $^{16}/_3$ 3)	Gaardbruger H. J. Mørch	Cand. med. Trygve Berg
Æ. Ø. II.	Sørvaagen	Moskenes, Sørvaagen, Bogen, Tind, Aa, Evenstad	1	30	800	3620	2 (efter $^{26}/_3$ 1)	Kontorist E. Caroliussen	

Desuden var 1 matros og kontoristen stationerede ved hovedstationen til tjeneste hos opsynschefen, udvalgsformanden og dommeren samt forvalteren.

b. Budgettet.

Udgifterne til opsynet udgjorde iaar kr. 38 268.77, hvorved altsaa af de bevilgede kr. 40 000.00 opnaaedes en besparelse af kr. 1 731.23. Dette kom af kortere varighed, betjentes og mandskabers gjennemgaaende senere indkaldelse samt billigere opsyn i Raftsund.

Telegrafudgifterne har i de sidste 5 aar udgjort:

i 1901	kr.	4 424.05
i 1902	„	5 025.35
i 1903	„	5 025.20
i 1904	„	5 399.95
i 1905	„	4 832.50

Antallet af stationer, til hvilke cirkulærtelegrammerne sendes, øger for hvert aar.

Udbyttet ved salg af bjergede redskaber, baadudstyr og fisk tilfaldt som vanlig „Lofotfiskernes selvhjælpskasse“.

---

c. Politivæsenet.

Tabel 2 viser antallet af vedtagne og idømte bøder samt de til protokols førte private sager for hver af de sidste 5 aar:

Tabel 2.

Forseelsernes art	Antal bøder, vedtagne eller idømte aarlig				
	1901	1902	1903	1904	1905
Mulkter ialt	284	520	696	681	710
Procentvis af fiskerantallet	1.53	2.26	3.86	3.78	3.44
— af lofotsøgende	1.35	2.01	3.57	3.54	3.22
Heraf var følgende for:					
Drevet fiske uden baadmerke eller uden anmeldelse ... Lofotlovens § 7	1	3	—	—	5
Ulovlig sætning paa delt hav ... § 16 a	89	101	19	73	104
For tidlig udror eller for sildig sætning ... § 16 c	—	53	8	62	19
Beskadigelse af andres redskaber ... § 18	—	—	—	—	—
Oversætning af andres redskaber ... § 19	1	—	—	—	—
Utilbørlig kapning o. a. ... § 20	1	2	—	2	2
Undladt at anmelde bjergede redskaber ... § 21	1	—	—	—	1
Overstaaen eller sætning paa helligdag ... § 22	111	277	577	480	510
Forstyrrelse af den almindelige rolighed (Strl. § 350) ... § 23	18	21	19	13	13
Overtrædelse af havneforskrifterne ... § 24	7	1	1	1	1
Undladt at levere kjøbeseddel ... § 26	—	—	—	—	—
derhos for:					
Ulovligt brændevinssalg	6	3	1	1	1
— øl eller vinsalg	—	1	4	1	1
— salg af andre varer	47	56	55	43	51
Overtrædelse af smughandelsloven af 20/2 1904	—	[1]) 1	—	—	—
— af politivedtægter (for Vaagan)	2	1	9	5	1
— af sundhedsforskrifter	—	—	—	—	—
— af lov af 14/6 1851 (og 27/7 1895) om lotterispil	—	—	1	—	—
— af lov af 20/5 1899 (jagt og fangst)	—	—	1	—	—
— af straffelovens kap. 34 § 326	—	—	[2]) 1	—	1
Vedtagne bøder ved privat forlig	10	7	4	14	7
Sager afgjort ved voldgift efter lofotlovens § 38	1	3	7	2	13
Andre private sager, førte til protokols	130	155	114	119	98

[1]) Angaar overtrædelse af den ældre smughandelslov ef 27/7 96.
[2]) Angaar overtrædelse af den ældre straffelovs kap. 10 § 4.

Ved lov af 21de februar 1905 blev der foretaget den længe ønskede forandring i Lofotlovens §§ 5 og 22 om helligdagsfisket; og ved h. k. h. kronprinsregentens resolution af 14de mars næstefter, som straks traadte i kraft, bestemtes som gjældende indtil videre:

1. At bestemmelsen i § 22 om, at alle fiskeredskaber inden midnat før søn- og helligdage skal være optagne af sjøen, ikke skal gjælde for de vestenfor Gimsøystraumen liggende opsynsdistrikter (Vest-Lofoten) og det tilstødende Henningsvær opsynsdistrikt.
2. At optagning af redskaber inden de i post 1 nævnte opsynsdistrikter skal være tilladt paa anden paaskedag.
3. At adgangen efter § 5 til at fiske inden andet opsynsdistrikts fiskehav end det opsynsdistrikts, hvorfra der roes — forsaavidt angaar det indbyrdes forhold mellem Henningsværs og Hopens opsynsdistrikter — indskrænkes saaledes, at adgang til redskabers optagning paa søn- og helligdag og til at undlade redskabers optagning inden midnat før søn- og helligdag skal være afhængig af, at saadant er tilladt i det opsynsdistrikt, hvorfra der roes.
4. Forseelser mod bestemmelsen i post 3 straffes med bøder.

Saaledes var der da for hele Vestlofoten samt Henningsvær aabnet adgang til at sætte lørdag og lade bruget staa søndagen over; og de nye lovbestemmelser er saaledes formede, at der vil kunne blive leilighed til distriktsvis at slutte sig til eller trække sig tilbage fra den nye ordning. Kun maa herved iagttages, at dette blot kan ske i geografisk rækkefølge; vil man saaledes slutte sig yderligere til den nye ordning, maa det ske af Hopen først.

Resolutionen var meget kjærkommen, og adgangen blev straks benyttet, men den kom to lørdage forsent; derfor blev der ogsaa iaar saadan en mængde mulkter for overtrædelse af § 22, ialt 510, heraf for Sørvaagens distrikt 254, Reines 152 og Sunds 57. Alle disse er for overtrædelse før 14de mars, og bøderne sattes derfor lave.

Overtrædelserne af § 16 a, havdelingen, er stegne fra ifjor 73 til iaar 104, hvoraf for Sørvaagens distrikt 16, for Reines 14, Sunds 38, Balstads 5, Stamsunds 27, Henningsværs 3 og Hopens 1. Dette faar delvis sin forklaring i den store omflytning og tilflytning vestover, hvorved mange kom paa hav, hvor de var ukjendt med medene. Derimod er overtrædelserne af § 16 c gaaede ned fra ifjor 62 til iaar 19.

Angaaende handelsbøderne henholder jeg mig til, hvad jeg herom skrev i 1903.

Forøvrigt er der yderst faa bøder. For rolighedsforstyrrelser etc. — Lofotlovens § 23 og Vaagans politivedtægter — er der kun 14 bøder, hvoraf falder paa Kabelvaag de 10.

Ædrueligheden betegnes overalt som meget god, tildels som udmerket og eksemplarisk, og fiskerne fortjener ros for de store fremskridt, de i de senere aar har gjort i denne henseende. Den betraadte vei er god, men den fører fremdeles videre frem: Fortsæt.

Den almindelige orden var ogsaa meget god overalt paa land iaar.

For drukkenskab og slagsmaal foretoges 6 arrestationer, deraf i Svolvær 1. i Kabelvaag 3 og i Balstad 2. For de nærmest foregaaende aar var disse arrestationers antal: i 1904 — 3, i 1903 — 13, i 1902 — 24 og i 1901 — 6.

For tyveri anholdtes 2 personer og for bedrageri 1; forøvrigt forefaldt ganske faa tilfælde af tyveri, naskeri og overfald, uden at tilfælderne nødvendiggjorde anholdelse.

Et par af opsynsbetjentene nævner — ligesom ifjor — at man kun liden nytte har af tilsynsmændene, som undertiden endog selv gaar i spidsen med overtrædelser; paa den anden side konstaterer en betjent, at det nu indførte særskilte merke for tilsynsmænd har bevirket bedring i disses færd og pligtopfyldelse.

Det samlede beløb af bøder udgjorde kr. 7 523.00, alt til statskassen; heraf er indtil nu betalt kr. 7 482.00, medens kr. 41.00 endnu staar tilrest. Desuden tilfaldt statskassen som indtægt af solgt inddraget brændevin kr. 17.30.

d. Ekstraordinær dommer.

Hr. overretssagfører N. J. Haugen fungerede under hele opsynstiden alene som dommer.

Det vil af tabel 3 sees, at der siden 1902 har været en jevn og sterk nedgang i antallet af de sager, der har været behandlede af dommeren. Dette er selvfølgelig meget glædeligt.

Paa slutten af opsynstiden var dommerens tid iaar som ellers sterkt optaget.

Tabel 3.

Forretning	Sager behandlet af dommerne									
	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Ialt	[1])52	[1])68	[2])49	[2])41	[2])64	[2])70	[2])80	[2])58	[2])42	[2])27
Heraf var:										
1. Retslig afhørelse under efterforskning ..	26	46	27	25	[3])25	18	17	38	9	11
2. Forundersøgelser ...	—	—	1	1	—	—	—	1	—	1
3. Bevisoptagelser.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
4. Politisager.........	13	16	10	15	34	51	58	14	27	11
5. Søretssager	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
6. Søforklaringer......	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
7. Taxationsforretninger	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
8. Private tvistigheder.	12	5	7	—	5	1	5	5	4	3
Af de retslige afhørelser, forundersøgelser og bevisoptagelser angik:										
Politiforseelser	—	6	3	2	—	1	1	1	—	—
Tyveri	12	14	11	12	13	11	11	19	4	6
Bedrageri og falsk	4	8	3	4	4	1	—	11	1	3
Fordølgelse af hittegods.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gamle straffelovs kap. 18	1	—	2	1	—	—	2	2	—	—
Legemsfornærmelse	5	9	2	5	2	3	2	5	4	1
En fiskers dødsmaade ..	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hærværk	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Andre forbrydelser	2	10	6	2	6	2	1	1	1	3

[1]) 2 dommere.
[2]) 1 dommer.
[3]) Deraf 1 fængslingskjendelse og 3 summarisk paadømte justitssager.

e. Lægevæsenet.

I tabel 1 findes anført de 8 inden opsynsdistriktet ansatte fiskerilæger; udenfor opsynsdistriktet fungerede: i Værø og Røst cand. med. Henrik Daae, i Borge og Gimsø cand. med. E. Andreassen, i Bø og Malnes cand. med. K. Wetten, i Øksnes cand. med. Johannes Sætre og i Dverberg kommunelæge L. Green.

Direktøren for det civile medicinalvæsen har ogsaa iaar velvillig udarbeidet efterstaaende tabeller efter den af lægerne leverede sygestatistik.

Paa grundlag af de mig udlaante lister fra fiskerilægerne samt de af opsynsbetjentene og lægerne indsendte meddeleser m. v. hidsættes følgende:

Raftsund og Brettesnæs. Fra midten af mars var der saavidt mange folk i Brettesnæs, at jeg anmodede fiskerilægen i Svolvær om at holde kontor der en Gang i ugen.

Fra Risvær klages over slet drikkevand; man ønsker forsøg med boring efter vand.

Skroven. Lægen tiltraadte sin tjeneste den 25de januar; sundhedstilstanden var meget god, og nogen vandmangel indtraf ikke iaar. I mars optraadte endel influenza og bronchit. Der sygebehandledes ialt 389 fiskere, deraf paa sygehuset 15, af hvilke ingen døde.

Opsynsbetjenten skriver, at rensligheden lader meget tilbage at ønske; saaledes mangler fremdeles priveter, ligesom rorboderne bliver staaende urengjorte fra det ene fiske til det andet. Jeg henstiller til væreierne at rette paa dette.

Svolvær og Østnæsfjorden. Lægen tiltraadte 1ste februar og sluttede 15de april. Sundhedstilstanden god, kun at ogsaa her optraadte i mars endel mild iufluenza og forkjølelsessygdomme. Antal sygebehandlede 548, hvoraf paa sygehuset i Kabelvaag 7; ingen døde.

Opsynsbetjenten skriver, at vistnok er siden forrige beretning endel priveter opførte, men ikke nok. Søppelkasser ved rorboderne mangler.

Vaagene og Hopen. Lægen tjenstgjorde fra 24de januar til 19de april. Sundhedstilstanden var nogenlunde bra. Antal sygebehandlede var 733, hvoraf paa sygehus 41; tre døde, deraf 1 af tyfus, hvoraf der forekom tre tilfælde; 1 døde af blodforgiftning og 1 af „andre sygdomme“. Af andre epidemiske sygdomme forekom 6 tilfælde af lungebetændelse, 5 af pleurit og 12 af akut diarré. Der var meget faa folk i distriktet.

Opsynsbetjenten i Kabelvaag skriver:

„Det ifjor fremhævede angaaende vandforholdene bør gjentages.

Intet er foretaget til forbedring, og det er — specielt for Olsnæssets vedkommende — i sanitær henseende uforsvarligt at tillade, ja man kan sige tvinge, fiskerne til at benytte det drikkevand, som de nu gjør. Paa Olsnæsset toges nemlig drikkevand i en liden sump, hvortil er tilheldning fra rorboderne. I en af disse rorboder indtraf ivinter, nys før fraflytningen begyndte, et tilfælde af tyfus med dødeligt udfald."

Henningsvær. Lægen tiltraadte 24de januar; sundhedstilstanden var god; der sygebehandledes 632 mand, af hvilke 33 paa sygehus. Ingen døde. Af epidemiske sygdomme forekom bl. a. 20 tilfælde af simpel feber, 7 af lungebetændelse og 21 af pleurit.

Stamsund, Steine og Ure. Tjenesten tiltraadtes 22de januar. Sundhedstilstanden betegnes den hele tid som udmerket. Antal sygebehandlede var 573, hvoraf paa sygehus 52. Ingen døde. Af epidemiske sygdomme nævnes 1 tilfælde af tyfus.

Balstad og Mortsund. Tjenesten begyndte den 15de januar og udførtes til den 20de af den konstituerede distriktslæge, dr. J. Horn og assistentlæge, dr. Hoel; efter 20de januar overtoges tjenesten af distriktslæge Bugge. Sundhedstilstanden var meget god. Der sygebehandledes 363 mand, deraf 27 paa sygehus. Der døde to, en af hjerne- og rygmarvssygdom og en af nyresygdom. Der forefaldt 1 tilfælde af difteri paa Balstad, og patienten blev oversendt til Steine sygehus.

Opsynsbetjenten gjentager klagen over daarligt vand i Mortsund; skal man faa nogenlunde brugeligt vand, maa man en lang og høist besværlig vei.

Sund og Nufsfjord. Dr. Falck meddelte ikke, naar han tiltraadte tjenesten, som afsluttedes den 26de april. Sundhedstilstanden var god, dog med nogen influenza i mars og april. Sygebehandlede blev 444, deraf kun 6 paa sygehus. Ingen døde.

Reine og Sørvaagen. Lægetjenesten begyndte den 17de januar; sundhedstilstanden var jevnt god; der sygebehandledes 853 mand, hvoraf paa sygehus 52. Ingen døde. Af epidemiske sygdomme indtraf 3 tilfælde af difteri blandt børn, som antagelig blev smittede af folk fra Tromsø. Tilstrømningen var overordentlig stor.

Tabel 4 angiver antallet af behandlede syge i hvert lægedistrikt saavel indenfor som udenfor opsynsdistriktet.

Tabel 4.

Behandlede syge under lofotfisket 1905.

Distrikt	Behandlede syge			Fordeling paa maanederne:														
				Januar			Februar			Mars			April			Mai		
	Sum	Deraf		Behand-lede	Deraf		Behand-lede	Deraf		Behand-lede	Deraf		Behand-lede	Deraf		Behand-lede	Deraf	
		paa sygehus	døde		paa sygehus	døde		paa sygehus	døde		paa sygehus	døde		paa sygehus	døde		paa sygehus	døde
Indenfor opsyns-distriktet:																		
Skroven	389	15	—	—	—	—	116	3	—	217	8	—	56	4	—	—	—	—
SvolværogØstnesfjorden	548	7	—	—	—	—	117	4	—	381	3	—	50	—	—	—	—	—
Vaagene og Hopen	733	41	3	2	—	—	198	17	1	326	22	2	207	2	—	—	—	—
Henningsvær	632	33	—	—	—	—	[1]) 190	11	—	317	17	—	125	5	—	—	—	—
Stamsund, Steine og Ure	573	52	—	7	2	—	126	11	—	270	22	—	170	17	—	—	—	—
Balstad og Mortsund	363	27	2	—	—	—	[1])117	Uopg.	—	195	Uopg.	1	51	Uopg.	1	—	—	—
Sund og Nufsfjord	444	6	—	17	—	—	90	—	—	214	2	—	123	4	—	—	—	—
Reine og Sørvaagen	853	52	—	22	—	—	118	6	—	411	27	—	302	19	—	—	—	—
Sum	4535	233	5	48	2	—	1072	52	1	2331	101	3	1084	51	1	—	—	—
Udenfor opsyns-distriktet:																		
Værø og Røst	247	20	1	35	—	—	93	8	1	55	9	—	64	3	—	—	—	—
Borge og Gimsø	318	—	1	39	—	1	136	—	—	56	—	—	87	—	—	—	—	—
Bø og Malnes	480	1	—	95	—	—	123	—	—	133	—	—	74	1	—	55	—	—
Øksnes	149	1	1	36	—	—	36	—	[2])—	50	1	—	27	—	—	—	—	—
Dverberg	223	1	—	77	1	—	44	—	—	47	—	—	55	—	—	—	—	—
Sum	1417	23	3	282	1	1	432	8	2	341	10	—	307	4	—	55	—	—
Samlet sum	5952	256	8	330	3	1	1504	60	3	2672	111	3	1391	55	1	55	—	—

[1]) Omfatter baade januar og februar. — [2]) Døde i sit hjem.

I tabel 4 a er anført dødsaarsagerne og de dødes omtrentlige alder; i tabel 4 b de afdødes hjemsteder.

Tabel 4 a. **Opgivne dødsaarsager under lofotfisket 1905.**

Causa mortis	Sum	Kjøn og alder						Dødsaarsag
		10—15 aar	15—20 aar	20—30 aar	30—40 aar	40—50 aar	60—70 aar	
		mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	
		(Indenfor opsynsdistriktet)						
Febris typhoidea	1	—	—	—	1	—	—	Nervefeber
Meningitis	1	—	1	—	—	—	—	Hjerne- rygmarvssygdom
Nephritis	1	—	—	—	1	—	—	Nyresygdom
Peritonitis acuta	1	—	—	—	—	1	—	Bughindebetændelse
Pyæmia	1	—	—	1	—	—	—	Blodforgiftning
Sum	5	—	1	1	2	1	—	
		(Udenfor opsynsdistriktet)						
Meningitis (?)	1	—	—	1	—	—	—	Hjernebetændelse (?) (Patienten ikke behandlet af læge)
Pneumonia	1	—	—	—	—	—	1	Lungebetændelse
Tuberculosis pulmonum	1	1	—	—	—	—	—	Lungetæring (Patienten døde i sit hjem i Øksnes)
Sum	3	1	—	1	—	—	1	
Tilsammen	8	1	1	2	2	1	1	

Tabel 4 b. **Hjemstavn for de under lofotfisket døde fiskere i 1905.**

Indenfor opsynsdistriktet:

Nordlands amt:

Vik i Helgeland 1, Brønnø 1, Tjøtta 1, Steigen 1.

Tromsø amt:

Ibbestad 1.

Udenfor opsynsdistriktet:

Nordlands amt:

Dønnes 1, Gimsø 1, Øksnes 1.

Tabel 5 angiver, hvormange procent af samtlige lofotsøgende lægerne har behandlet i de sidste 10 aar, hvormange har været indlagte paa sygehus og ligeledes antallet af døde samt det procentvise forhold af døde ligeoverfor de lofotsøgende, de sygebehandlede og de paa sygehus indlagte.

Tabel 5.

Aar	Sum af lofotsøgende — fiskere, fartøisfolk o. a.	Procent syge af alle mand	Sygebehandlede	Paa sygehus behandlede	Procent paa sygehus af sygebehandlede	Døde af sygebehandlede	Procent døde		
							af lofotsøgende	af sygebehandlede	af paa sygehus behandlede
1896........	37 610	17.8	6 680	469	7.0	16	0.04	0.24	3.4
1897........	35 700	20.2	7 221	520	7.2	14	0.04	0.19	2.7
1898........	33 700	16.1	5 448	387	7.1	10	0.03	0.18	2.6
1899........	27 800	17.6	4 897	438	8.9	12	0.04	0.25	2.7
1900........	25 500	19.6	5 014	328	6.5	17	0.06	0.33	5.1
1901........	21 000	22.1	4 646	247	5.3	14	0.07	0.30	5.7
1902........	25 900	19.8	5 124	353	6.9	10	0.04	0.20	2.8
1903........	19 700	26.3	5 176	263	5.1	7	0.04	0.14	2.7
1904........	19 200	25.0	4 812	258	5.4	3	0.02	0.06	1.2
1905........	22 100	20.5	4 535	233	5.1	5	0.02	0.11	2.1

De epidemiske sygdomme indenfor og udenfor opsynsdistriktet findes angivne henholdsvis i tabel 6 a og tabel 6 b.

De ikke epidemiske sygdomme indenfor opsynsdistriktet er anførte i tabel 7 a og antallet af behandlede veneriske tilfælde for hvert af de sidste 10 aar i tabel 7 b.

Sluttelig viser tabel 7 c de udenfor opsynsdistriktet behandlede ikke epidemiske sygdomme.

Tabel 6 a.

Epidemiske sygdomme under lofotfisket 1905.

(Indenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Behandlede i				Fordeling paa fiskeridistrikterne															
							Skroven		Svolvær og Østnesfjorden		Vaagene og Hopen		Henningsvær		Steine, Stamsund og Ure		Balstad og Mortsund		Sund og Nufsfjord		Reine og Sørvaagen	
	Behandlede	Deraf døde	Januar	Februar	Mars	April	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Tyfoidfeber	4	1	–	2	2	—	—	—	—	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Simpel feber	41	—	—	15	25	1	10	—	—	—	—	—	20	—	7	—	4	—	—	—	—	—
Difteri	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Rosen	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vandkopper	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kighoste	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Akute katarrer i aandedrætsorganerne	381	—	5	73	194	109	26	—	34	—	80	—	55	—	58	—	30	—	37	—	61	—
Katarralsk og follikulær angina	76	—	1	16	41	18	2	—	8	—	15	—	13	—	13	—	8	—	4	—	13	-
Influenza	301	—	—	23	207	71	31	—	61	—	27	—	—	—	—	—	1	—	66	—	115	—
Krupøs lungebetændelse	28	—	—	4	16	8	2	—	2	—	6	—	7	—	3	—	2	—	1	—	5	—
Pleurit	59	—	—	16	29	14	4	—	5	—	5	—	21	—	9	—	6	—	5	—	4	—
Gigtfeber	11	—	—	4	6	1	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	2	—	—	—	2	—
Akut diarre	42	—	—	3	25	14	2	—	3	—	12	—	7	—	—	—	5	—	2	—	11	—
Sum	947	1	6	159	546	236	77	—	114	—	149	1	130	—	92	—	59	—	115	—	211	

Tabel 6 b.

Epidemiske sygdomme under lofotfisket 1905.

(Udenfor opsynsdistriktet.)

Sygdom	Sum		Behandlede i					Fordeling paa fiskeridistrikterne									
								Værø og Røst		Borge og Gimsø		Bo og Malnes		Øksnes		Dverberg	
	Behandlede	Døde	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Simpel feber	9	—	—	2	3	4	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—
Mæslinger	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Rosen	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Vandkopper	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—		—	—	—	—
Akut katarr i aandedrætsorganerne	89	—	16	22	32	17	2	8	—	18	—	33	—	18	—	12	—
Katarralsk og follikulær angina	9	—	3	6	—	—	—	2	—	2	—	3	—	—	—	2	—
Influenza	11	—	1	—	7	3	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—
Krupos lungebetændelse	9	1	2	1	3	3	—	1	—	1	1	1	—	1	—	5	—
Pleurit	19	—	4	3	5	7	—	9	—	2	—	3	—	1	—	4	—
Gigtfeber	7	—	4	—	3	—	—	3	—	1	—	1	—	—	—	2	—
Akut diarre	23	—	7	8	1	7	—	4	—	4	—	5	—	—	—	10	—
Sum	179	1	38	44	54	41	2	27	—	40	1	46	—	31	—	35	—

Tabel 7 a.

Ikke epidemiske sygdomme under lofotfisket 1905.

(Indenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Fordeling paa fiskeridistrikterne															
			Skroven		Svolvær og Østnes-fjorden		Vaagene og Hopen		Henningsvær		Stamsund, Steine og Ure		Balstad og Mortsund		Sund og Nufsfjord		Reine og Sørvaagen	
	Behandlede	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Hjerne- og rygmarvssygdom	12	1	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	7	1	—	—	1	—
Andre nervesygdomme	159	—	10	—	21	—	55	—	21	—	34	—	7	—	11	—	—	—
Sindssygdom	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Drankersygdom	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Hjertesygdom	26	—	2	—	1	—	5	—	1	—	3	—	1	—	3	—	10	—
Kronisk bronkit, asthma	56	—	4	—	5	—	11	—	15	—	14	—	2	—	4	—	1	—
Lungetuberkulose	28	—	—	—	7	—	10	—	1	—	6	—	—	—	—	—	4	—
Blodspytning (blodbrækning)	13	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	6	—	—	—	2	—
Akut sygdom i fordøielsesorganerne	90	—	4	—	3	—	19	—	9	—	23	—	4	—	6	—	22	—
Kronisk gastrit, kardialgi	295	—	29	—	31	—	52	—	28	—	55	—	4	—	35	—	61	—
Leversygdom, gulsot	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyresygdom	13	1	—	—	—	—	—	—	5	—	4	—	1	1	1	—	2	—
Anden sygdom i urinveiene	41	—	4	—	2	—	16	—	7	—	6	—	1	—	4	—	1	—
Andre kroniske underlivssygdomme	27	—	—	—	2	—	9	—	3	—	2	—	—	—	4	—	7	—
Blod- og ernæringssygdomme	19	—	3	—	3	—	3	—	5	—	4	—	1	—	—	—	—	—
Septæmi, pyæmi	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk rheumatisme	284	—	49	—	39	—	58	—	25	—	23	—	23	—	27	—	40	—
Fnat og smitsomme hudsygdomme	65	—	3	—	7	—	10	—	12	—	10	—	5	—	11	—	7	—
Andre hudsygdomme	135	—	15	—	15	—	13	—	34	—	12	—	12	—	12	—	22	—
Veneriske saar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Syfilis	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—

Tabel 7 a (fortsat).

Sygdom	Sum		Fordeling paa fiskeridistrikterne															
			Skroven		Svolvær og Østnes-fjorden		Vaagene og Hopen		Henningsvær		Stamsund, Steine og Ure		Balstad og Mortsund		Sund og Nufsfjord		Reine og Sørvaagen	
	Behandlede	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Gonorre, Epidedymit	21	—	3	—	—	—	4	—	1	—	3	—	4	—	1	—	5	—
Saar (vulnera)	107	—	11	—	6	—	15	—	13	—	10	—	4	—	18	—	30	—
Benbrud, luxationer	23	—	2	—	2	—	8	—	4	—	1	—	1	—	2	—	3	—
Ben- og ledsygdomme	47	—	—	—	6	—	13	—	6	—	7	—	9	—	2	—	4	—
Stød og forvridning	113	—	5	—	15	—	12	—	22	—	20	—	8	—	7	—	24	—
Seneskedebetændelse	49	—	3	—	7	—	6	—	3	—	9	—	6	—	8	—	7	—
Lymfangit, aarebetændelse	30	—	2	—	3	—	2	—	4	—	6	—	3	—	2	—	8	—
Bylder, flegmone, karbunkel	211	—	13	—	24	—	25	—	15	—	16	—	13	—	24	—	81	—
Værkefingre	135	—	2	—	4	—	7	—	17	—	10	—	13	—	26	—	56	—
Ulcera	52	—	—	—	8	—	15	—	7	—	9	—	4	—	3	—	6	—
Forbrænding	15	—	2	—	—	—	2	—	3	—	1	—	—	—	2	—	5	—
Forfrysning	16	—	—	—	—	—	2	—	3	—	1	—	—	—	5	—	5	—
Øiensygdom	129	—	6	—	18	—	29	—	18	—	14	—	14	—	14	—	16	—
Øresygdom	110	—	11	—	24	—	23	—	8	—	22	—	9	—	3	—	10	—
Sygdom i næsen, blødning	14	—	—	—	6	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	2	—
Svulster	16	—	—	—	1	—	6	—	7	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Brok	27	—	2	—	2	—	1	—	10	—	1	—	3	—	4	—	4	—
Andre sygdomme	1	1	—	—	—	—	1	[1])1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ingen sygdom	6	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum	2393	4	185	—	265	—	446	2	308	—	336	—	167	2	240	—	446	—
Tandudtrækning	1195	—	127	—	169	—	138	—	194	—	145	—	137	—	89	—	196	—
Epidemiske sygdomme	947	1	77	—	114	—	149	1	130	—	92	—	59	—	115	—	211	—
Samlet sum	4535	5	389	—	548	—	733	3	632	—	573	—	363	2	444	—	853	—

[1]) Peritonites acuta.

Tabel 7 b.

Antal veneriske tilfælde under lofotfisket.

Aar	Sum af lofot-søgende	Antal veneriske tilfælde	1 venerisk kommer paa hver
1896	37 600	98	384
1897	35 700	51	700
1898	33 700	76	443
1899	27 800	44	632
1900	25 500	64	398
1901	21 000	50	420
1902	25 900	44	588
1903	19 700	63	313
1904	19 200	35	550
1905	22 100	24	921

Tabel 7 c.

Ikke epidemiske sygdomme under lofotfisket 1905.

(Udenfor opsynsdistriktet).

Sygdom	Sum		Fordeling paa fiskeridistrikterne									
			Værø og Røst		Borge og Gimsø		Bø og Malnes		Øksnes		Dverberg	
	Behandlede	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde	Beh.	Døde
Hjernebetændelse	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre hjerne- og rygmarvssygdomme	4	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—
Andre nervesygdomme	58	—	11	—	10	—	19	—	9	—	9	—
Sindssygdom	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hjertesygdom	14	—	1	—	7	—	3	—	—	—	3	—
Kronisk bronkit, asthma	20	—	1	—	8	—	2	—	3	—	6	—
Lungetuberkulose	9	1	—	—	3	—	2	—	3	1	1	—
Blodspytning (blodbrækning)	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Akut sygdom i fordøielsesorganerne	31	—	11	—	2	—	5	—	4	—	9	—
Kronisk gastrit, kardialgi	113	—	5	—	23	—	41	—	18	—	26	—
Tarmslyng	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Andre kroniske underlivssygdomme	7	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—
Blod- og ernæringssygdomme	12	—	—	—	6	—	5	—	0	—	1	—
Kronisk rheumatisme	97	—	6	—	25	—	46	—	8	—	12	—
Fnat og smitsom hudsygdom	13	—	—	—	4	—	4	—	2	—	3	—

Andre hudsygdomme	31	—	3	—	7	—	12	—	8	—	1	—
Veneriske saar	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syfilis	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Gonorre, epididymit	10	—	5	—	—	—	2	—	—	—	3	—
Saar (vulnera)	21	—	13	—	5	—	2	—	—	—	1	—
Benbrud, luxationer	13	—	7	—	—	—	2	—	3	—	1	—
Ben- og ledsygdom	16	—	5	—	3	—	6	—	—	—	2	—
Stød og forvridning	34	—	1	—	11	—	17	—	3	—	2	—
Seneskedebetændelse	8	—	—	—	1	—	5	—	2	—	—	
Lymfangit, aarebetændelse	15	—	2	—	4	—	1	—	1	—	7	—
Bylder, flegmone, karbunkel	40	—	7	—	7	—	17	—	7	—	2	—
Værkefingre	33	—	11	—	6	—	9	—	1	—	6	—
Ulcera	16	—	4	—	1	—	6	—	5	—	—	—
Forbrænding	3	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—
Forfrysning	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—
Øiensygdom	34	—	6	—	13	—	10	—	3	—	2	—
Øresygdom	17	—	5	—	5	—	2	—	1	—	4	—
Sygdom i næsen, blødning	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Svulster	5	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—
Brok	11	—	4	—	—	—	4	—	1	—	2	—
Sum	700	2	110	1	164	—	234	—	84	1	108	—
Tandudtrækning	538	—	110	—	114	—	200	—	34	—	80	—
Epidemiske sygdomme	179	1	27	—	40	1	46	—	31	—	35	—
Samlet sum	1 417	3	247	1	318	1	480	—	149	1	223	—

f. Kirke- og skolevæsenet.

Tromsø biskop har som sædvanlig velvillig afgivet beretning om den af ham anordnede geistlige betjening under Lofotfisket. Heraf samt af, hvad opsynsbetjentene har meddelt, hidsættes følgende:

I Brettesnæs og Østnæsfjorden virkede ogsaa iaar emissær Paul Hansen Espenæs i omkring $1^1/_2$ maaned.

I Skroven var ikke stationeret nogen prest eller lægmand, da biskopen savnede en dertil skikket mand, hvorfor dette værs betjening helt blev overladt til den emissær, der bestyrede det af foreningen for den indre sjømandsmission i Bergen oprettede fiskerhjem. Denne emissær var ligesom ifjor hr. Skaare.

I Svolvær var stiftskapellan Ristesund stationeret; ligeledes virkede dersteds flere lægprædikanter.

I Kabelvaag, Ørsnæs og Kalle besørgedes betjeningen af sogneprest Christie, pastor Larsen og fiskerhjemsbestyrer, emissær Nilsen. Der var to fiskerhjem.

I Henningsvær var stationeret stiftskapellan Ullerud samt en emissær som bestyrer af fiskerhjemmet.

I Stamsund, Steine og Ure virkede stiftskapellan Thomter; fra først af var han i Steine, men da kapellet dersteds fuldstændig nedblæste under orkanen den 28de januar, flyttedes han til Stamsund, hvor „sjømandshjemmets forsamlingshus“ benyttedes til kirke. I Stamsund virkede tillige en emissær som besyrer af Bergensforeningens fiskerhjem, medens ligesom ifjor emissær Ingvald Ingebrigtsen var stationeret i Ure som bestyrer af Nordlands amts indremissions fiskerhjem.

Saavel biskopen som Buksnæs herredsstyre har anbefalet, at nyt kapel opføres, dog ikke i Steine, men i Stamsund.

I Balstad og Mortsund forrettede sogneprest Aasen; bedehuset i Balstad benyttedes ogsaa iaar som kirke, da Buksnæs hovedkirke endnu ikke var færdig efter branden. Nordlands amts indremissions fiskerhjem i Balstad bestyredes ogsaa iaar af emissær Leknæs.

I Nufsfjord, Sund, Reine, Sørvaagen og Aa virkede sogneprest Amlie med bistand af emissær Rydningen i Nufsfjord, stiftskapellan Kringen i Reine og emissær Østvig i Sørvaagen.

Opsynsbetjenten i Sund skriver:

„Angaaende emissærvirksomheden, da maa denne siges at have været mindre tilfredsstillende for Sunds vedkommende med den masse mennesker. I Nufsfjord har været en fast emissær, der har talt 1 — en — gang i Sunds bedehus. Sognepresten har talt et par gange. Forøvrigt har her været 4 — fire — emissærer samtidig, hvilke alle talte paa en

og samme dag i Sunds bedehus, medens her i lange tider har været frit. Jeg har tilladt mig at henlede opmerksomheden paa denne ujevne fordeling."

Biskopen selv besøgte i slutten af februar og begyndelsen af mars Aa, Sørvaagen, Reine, Stamsund, Kabelvaag og Svolvær.

Den ekstraordinære betjening i Østlofoten sluttede allerede først i april, eftersom næsten alle folk flyttede vestover eller hjemreiste.

Ligesom ifjor har ogsaa iaar hr. sogneprest Meyer i Bergen som formand i bestyrelsen for „den indre sjømandsmission blandt fiskerne" velvillig meddelt, at nævnte mission ligesom før holdt fiskerhjem i Skroven, Kabelvaag, Henningsvær og Stamsund. Hjemmene var godt besøgte.

---

g. Telegrafvæsenet.

Fra telegrafinspektøren i Tromsø kreds, K. Strømsted, er ogsaa iaar modtaget de sædvanlige oplysninger og opgaver vedkommende telegrafvæsenet.

Stationernes antal var uforandret 24, hvoraf 1 feltstation. Personalet ved Lofotstationerne forsterkedes under fisket med indtil 26 tjenestegjørende og i Lødingen med indtil 4. Af stationerne holdes de 21 aabne aaret rundt, 7 som telegraf, 6 som telegraf i fisketiden og telefon resten af aaret, og 8 som udelukkende telefon.

Stationen i Sund holdtes ogsaa iaar i virksomhed som telefonstation. Ørsvaag station aabnedes 9de januar og feltstationen i Steine den 15de; begge lukkedes den 30te april. Vaterfjord var ikke aaben iaar. Tabel 8 viser antallet af de i vinter under fisket ekspederede telegrammer; antallet var 11 456 flere end under fisket i 1904.

Tabel 8.

Opgave

over antallet af ekspederede telegrammer ved telegraf- og telefonstationerne i Lofoten under vinterfisket i aaret 1905.

	Januar		Februar		Mars		April		Tilsammen
	Afsendte	Ankomne	Afsendte	Ankomne	Afsendte	Ankomne	Afsendte	Ankomne	
Digermulen	33	34	62	184	45	293	34	141	826
Brettesnes	13	27	212	206	1 220	851	355	247	3 131
Skroven	133	97	625	325	556	591	362	312	3 001
Vaterfjord	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	1 186	775	2 823	1 234	3 608	2 941	2 866	2 126	17 559
Kabelvaag	284	327	911	667	1 076	1 245	839	816	6 165
Ørsvaag	11	37	185	279	312	480	73	235	1 612
Kalle	23	44	299	208	339	383	109	185	1 590
Henningsvær	179	179	823	557	1 397	1 169	628	619	5 551
Lyngvær	37	50	75	57	38	54	39	55	405
Gimsosand	33	57	16	75	38	72	44	69	404
Hovsund	13	12	22	28	10	30	29	40	184
Valberg	7	5	1	1	4	2	7	8	35
Stamsund	119	173	527	428	1 113	986	552	512	4 410
Steine	10	16	52	180	75	328	41	177	879
Ure	43	71	279	255	803	691	400	368	2 910
Balstad	268	219	603	405	1 770	1 261	982	804	6 312
Bøstad	128	44	123	49	170	86	159	68	827
Borgevær	14	32	28	46	26	47	24	62	279
Nufsfjord	57	68	289	216	893	658	491	376	3 048
Ramberg	39	26	7	16	11	10	14	15	138
Sund	184	101	332	243	1 846	1 228	1 081	781	5 796
Reine	156	156	458	327	2 905	1 775	1 600	1 192	8 569
Sørvaagen	331	132	964	539	2 397	1 565	2 184	1 299	9 411
Tilsammen	3 301	2 682	9 716	6 525	20 652	16 746	12 913	10 507	83 042
Ialt	5 983		16 241		37 398		23 420		

Tabel 9 viser telegrafkorrespondancen under fisket i de sidste 10 aar.

Tabel 9.

Maaned	1 000 telegrammer									
	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Januar	9.4	10.3	7.8	8.8	11.0	8.8	8.9	7.5	6.3	6.0
Februar	19.2	18.0	16.2	16.6	16.8	16.6	19.0	9.3	15.5	16.2
Mars	35.5	39.8	34.0	27.6	26.5	27.4	29.4	26.7	22.8	37.4
April	23.0	27.5	24.6	24.1	18.8	21.1	24.2	30.4	27.0	23.4
Ialt	87.1	95.6	82.6	77.1	73.1	73.9	81.5	73.9	71.6	83.0

Opsynsbetjenten i Raftsund nævner, at der saavel af kjøbere som fiskere er udtalt ønskeligheden af fra telegrafstationen Digermulen at faa telefonlinje til Holandshavn, hvor der allerede er postaabneri.

Opsynsbetjenten i Balstad fremhæver kravet om med det første at faa rigstelefon eller telegraf i Mortsund.

Til næste aar kan man vel haabe at have traadløs forbindelse fra Sørvaagen til Værø og Røst.

---

h. Post- og passagerbefordringen.

Brettesnes—Raftsund. Ligesom ifjor arrangeredes ogsaa iaar med hr. ekspeditør Kaarbø i Svolvær en daglig post-, passager- og godsrute mellem Kabelvaag og Risvær med mellemsteder. Den varede fra 1ste mars til 13de april og gjorde god nytte; dampskibet „Ankenæs" benyttedes.

Østnæsfjorden. Herom skriver opsynsbetjenten i Svolvær: „For Østnæsfjorden fremføres som tidligere de samme klager over for faa og uregelmæssige anløb af lokalskibene med for sen fremkomst af post, passagerer og gods. Handelsmand Bjørvik, Langstrand underholdt iaar som ifjor med sin motorbaad „Langstrand" regelmæssig fart 3 gange ugentlig mellem Østnæsfjorden, Svolvær og Kabelvaag med retur fra Svolvær i korrespondance med de sydfra kommende hurtigruter. Denne ordning var til stor lettelse for trafikken i Østnæsfjorden, og kunde hr. Bjørvik mod en passende godtgjørelse ogsaa opnaa at føre den til Østnæsfjorden bestemte post, vilde et stort savn være afhjulpet i postal henseende. Dette til mulig overveielse for rette vedkommende. Hr. Bjørvik befordrer passagerer og gods for svært rimelig betaling. Til sommeren vil baaden faa installeret ny motor, hvorved farten vil øges betydeligt."

---

i. Havnevæsenet.

Kabelvaag. Ankerne fra ifjor gjentages; i Kabelvaag og Rækøkilen er nu i den grad igjenauret, at havnene ikke paa langt nær rummer, hvad de før gjorde. Mudring er meget paakrævet.

Henningsvær. Kravet om gjenmuring og paafyldning af Kaarbovalen gjentages atter.

Stamsund. For Æsøen gjentages ønsket om mudring og opsættelse af en kort molo.

Balstad. Det ifjor fremholdte krav om mudring i Hatviken og Kræmmerviken gjentages.

Sund. Stenen i Grimsholmsundet, som opsynet nu gjentagende gange har anmodet om at faa væk, foraarsagede iaar en paaseilingshistorie med skade ca. kr. 30.00.

For østre Neslands vedkommende er der af hensyn til de slette havneforholde sterkt krav om gjenmuring af det østre sund i indløbet. Ved den mindste sjøgang maa alle baade trækkes paa land. Stedet ligger særdeles heldigt for fiskeribedriften.

Reine. Opsynsbetjenten skriver:

„Kravet om gjenmuring af Havnøhullet gjentages og det med sterkere grunde iaar, da man — efter det gode fiske ivinter — antager, at belægget til næste aar allerede fra først af vil blive temmelig stort; havnen giver, som den nu er, ikke sikker plads for noget stort belæg, og storm og uveir, som jo ofte indtræffer under begyndelsen af fisket, vilde da gjøre det nær umuligt for fiskerne at bjerge sine baade.

Kast derfor Havnøhullet igjen snarest muligt."

Opmudring af havneindløbet tiltrænges ogsaa.

---

k. Fyr- og merkevæsenet.

Risvær—Svellingen. Fortøiningsringe i Risværsundet tiltrænges. Kravet om fyrlampe og ringe paa Lysøen gjentages.

Guldvik. Lige for hovedindløbet til havnen ligger to skjær; paa disse udbedes støtter.

Svolvær. Vestre led, som skulde være udseilingsleden, er endnu ikke oplyst, hvorfor kravet om fyrlygte paa Vaarsetøen gjentages.

„Desuden burde," skriver opsynsbetjenten, „formentlig spørgsmaalet om forandring eller flytning af Svolvær fyr i nærmeste fremtid søges udredet. Sikkert er, at det nuværende fyr er for svagt og mindre tidsmæssigt for en saa søgt havn som Svolværs med en saa sterkt udviklet dampskibstrafik, især deleshed med henblik paa hurtigruterne."

Henningsvær. Ønsket om støtte paa „Sauøgrunden" gjentages.

Stamsund. Fiskerne paa Æsøen har endnu ingen stage faaet

paa sine „Tallerkener“ — se beretningen ifjor; flere baade har seilet sig fast paa disse tomme „Tallerkener“.

Støtten paa „Brusen“ — vest for Hagbaren — er borte og maa nødvendigvis opsættes paany.

Balstad. Ønsket om en støtte paa skjæret øverst i havnen gjentages. Ligeledes udbedes en paa et skjær nederst i havnen; paa dette holdt ivinter to baade paa at forlise.

Mortsund. Kravet om støtter paa „Dynan“ og „Bagerovnen“ samt om fyrlygte paa Brandsholmen gjentages.

Nufsfjord. Ønsket om fortøiningsbøie paa den ydre havn i Nerviken gjentages atter.

Reine. Ønsket om en fyrlygte til for Reine gjentages; se beretningen for 1903.

Ligeledes ønskes en fyrlygte ved Havnø for opseiling gjennem Breisundet; med usigtbart veir er der nemlig meget vanskeligt, og større baade maa nu seile op ved Olenilsøfyr, men dette er ubekvemt og langt for dem, som ligger ved Havnø og Skagen, ligesom der paa flakket mellem Reine og Havnø er megen ujevn vind, som i storm og mørke er farlig.

Bogen. Der klagedes i vinter over, at en jernstøtte ved „Afløsodden“ i afvigte høst var bortrevet af sjøen. Da baaen, hvorpaa støtten stod, ligger omtrent ret i leden for indløbet til fiskeværet Bogen, ansees det høist paakrævet, at ny støtte opsættes.

II. Fiskerne vedkommende.

a. Ankomst og afreise samt flytninger inden opsynsdistriktet.

Naar det, trods efterretninger om, at skreien var formerket adskillig tidligere end tilfældet har været de nærmest foregaaende aar, gik saa trægt med fiskernes ankomst, skyldes dette fremherskende uveir i januar og februar. Indtil midten af sidstnævnte maaned rasede uveiret saa godt som uafbrudt, og de ved dette tidspunkt indtegnede ca. 1 500 baadmandskaber bestod af folk fra de allernærmeste distrikter samt af saadanne, som var ankomne med rutedampskibene og tildels havde sine baade gjenstaaende fra før i fiskeværene.

Det faste belæg af fiskere var ankommet i første uge af mars; men baadantallet øgedes fremdeles ved tilflytning fra andre fiskeridistrikter som: Vesteraalen, Røst, Værø og væsentligst Senjen med mange baade, dæksskøiter og fiskedampskibe.

De senest ankomne stationerede sig omtrent alle i Sunds, Reines og Sørvaagens opsynsdistrikter, hvortil størstedelen af baadbelægget i Østlofoten og mange baade for de øvrige opsynsdistrikter i Vestlofoten ogsaa flyttede i løbet af mars maaned, saa alt husrum blev optaget, og havnene aldeles overfyldte i fiskeværene fra Sund og vestover.

Af det forholdsvise store antal baade, som havde henligget i Risvær og Brettesnes, fandt vestflytning sted indtil saa sent som omkring 12te april.

Til Finmarken afreiste sidst i mars fra Østlofoten endel fiskere, som ikke var udrustet for Vestlofotfiske, og i begyndelsen af april et større antal af skøiterne. Forøvrigt henlaa baadbelægget i Vestlofoten, indtil fisket efterhaanden aftog, og for de flestes vedkommende afsluttedes før paaske (23de april). De, som da ikke reiste hjem eller til Finmarken, flyttede til Røst, med undtagelse af endel indbyggere, som fortsatte fisket, da opsynet hævedes 27de april.

Under flytning fra Reine til Røst indtraf den 11te april et forlis, idet en dæksbaad, der blev slæbt af dampskibet „Teisten“ af Melbo, paastyredes af en samtidig paa slæb værende pram og sank udenfor Moskenæs. Mandskabet blev bjerget, men baaden med fuldt udstyr og 200 kroner i kontanter gik tabt. Forøvrigt hørtes intet om forlis eller andet ulykkestilfælde paa reiserne, uagtet disse først paa vinteren foregik under saa ugunstige veirforholde.

Nedenstaaende tabel viser baadantallet samt dets procentvise størrelse ved begyndelsen og ved midten af hver maaned samt ved fiskets nær forestaaende afslutning i de sidste 5 aar.

Tabel 11.

Tid	Antal baade tilstede					Procent				
	1901	1902	1903	1904	1905	1901	1902	1903	1904	1905
Januar, midten	100	100	100	50	—	2.3	1.8	1.9	1.1	—
Februar, begyndelsen	1300	1200	400	300	400	31.0	21.8	7.7	6.7	7.0
— midten	2600	3200	1000	2000	1500	61.9	58.2	19.2	44.4	26.3
Mars, begyndelsen	3400	4300	1700	3500	3900	81.0	78.2	32.7	77.8	68.4
— midten	3900	5500	3500	4500	5500	92.9	100.0	67.3	100.0	96.5
— slutningen	4200	5200	5200	4400	5700	100.0	94.5	100.0	97.8	100.0
April, slutningen af 1ste uge	3800	4200	5200	4400	5100	90.5	76.4	100.0	97.8	89.5
2den uge	2600	2900	4400	3900	3800	61.9	52.7	84.6	86.7	66.7
3die uge	1000	1600	2500	3000	1600	28.8	29.1	48.1	66.7	28.2
4de uge	—	—	600	1200	300	—	—	11.5	26.7	5.3

Tabel 12 viser baadfordelingen ved de forskjellige fiskevær. Tallene over stregen betegner garnbaade, under stregen linebaade og efter samme dybsagnbaade.

Tabel 12.

Ugen, som endte	Risvær	Brettesnes	Skraaven	Østnes-fjorden	Svolvær	Vaagene	Hopen	Hennings-vær	Stamsund og Stene	Ure
Februar 4...	—	—	16/17 4	—	3/6 1	0/6	1/15	11/39	19/12	2/10
			37		10	6	16	50	31	12
— 11...	—	26/12	31/30 16	27/20 3	15/15 1	22/17 8	4/39	38/75	42/32	3/15
		38	77	50	31	47	43	113	74	18
— 18...	—	52/30	107/37 21	37/30 3	45/28 1	74/28 17	24/101	50/109	58/37	8/17
		82	165	70	74	119	125	159	95	25
— 25...	—	73/31	163/51 41	60/55 5	101/51 1	142/39 66	42/139	79/178 4	104/70 3	11/22
		104	255	120	153	247	181	261	177	33
Mars 4.....	250/100	254/158	195/99 40	62/59 5	121/119 3	200/67 109	58/195	116/292 10	169/146 8	17/105 1
	350	415	334	126	243	376	253	418	323	123
— 11.....	157/262	333/361 6	217/128 68	65/63 5	162/245 8	218/60 190	70/207	131/302 14	217/157 10	25/125 1
	419	700	413	133	415	468	277	447	384	151
— 18.....	208/286	346/399 6	199/127 65	28/108 1	174/234 7	210/55 180	70/205	150/292 18	215/165 16	31/139 2
	494	751	391	137	415	445	275	460	396	172
— 25.....	215/296	357/413 6	194/120 63	40/110 2	164/228 8	210/55 180	69/207	147/297 18	196/176 17	32/143 3
	511	776	377	152	400	445	276	462	389	178
April 1.....	220/296	311/390 4	193/119 63	25/85 2	149/180 7	201/45 180	69/205	149/271 4	199/162 18	30/134 3
	516	705	375	112	336	426	274	424	379	167
— 8.....	220/296	235/330 1	192/106 61	20/70	156/157 7	198/40 175	61/185	139/209 16	179/135 18	29/122 1
	516	566	359	90	320	413	246	364	332	152
— 15.....	220/296	262/236	51/73 33	20/50	109/96 4	52/10 78	22/142	63/162 5	118/103 11	20/115
	516	498	157	70	209	140	164	230	232	135
— 22.....	—	—	16/24 9	18/30	60/87 3	49/10 50	10/42	29/92 3	75/58 7	12/63
			49	48	150	109	52	124	140	75
— 27.....	—	—	—	—	—	—	—	—	35/40 2	0/10
									77	10

Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvaagen	Ialt			Ialt af hvert brug	Ialt
					østenfor Henningsvær	i Henningsvær	vestenfor Henningsvær		
6 / 30	8 / 35	18 / 89	30 / 26	6 / 52	20 / 44 5	11 / 39	89 / 254	120 / 337 5	462
36	43	107	56	58	69	50	343		
25 / 102	1 / 66	39 / 91	53 / 38	7 / 106	125 / 133 28	38 / 75	170 / 450	333 / 658 28	1019
127	67	130	91	113	286	113	620		
35 / 141	3 / 67	44 / 91	62 / 44	11 / 126 1	339 / 254 42	50 / 109	221 / 523 1	610 / 886 43	1539
176	70	135	106	138	635	159	745		
54 / 204	5 / 74	56 / 91	75 / 50	14 / 157 1	681 / 366 113	79 / 178 4	319 / 668 4	979 / 1212 121	2312
258	79	147	125	172	1060	261	991		
79 / 336	8 / 120	67 / 91	77 / 52	16 / 185 1	1143 / 797 157	116 / 292 10	433 / 1035 10	1692 / 2124 177	3993
415	128	158	129	202	2097	418	1478		
101 / 436	10 / 133	79 / 102 1	84 / 63	19 / 202 1	1222 / 1326 277	131 / 302 14	535 / 1218 13	1888 / 2846 304	5038
537	143	182	147	222	2825	447	1766		
107 / 446	21 / 170 1	100 / 158 4	119 / 122 7	29 / 310 2	1245 / 1414 259	150 / 292 18	622 / 1510 32	2017 / 3216 309	5542
553	192	262	248	341	2918	460	2164		
111 / 463	27 / 186 2	108 / 168 7	110 / 197 5	40 / 353 4	1249 / 1429 259	147 / 297 18	624 / 1686 38	2020 / 3412 315	5747
574	215	283	312	397	2937	462	2348		
111 / 458	30 / 190 2	106 / 161 8	110 / 197 5	51 / 358 4	1168 / 1320 256	149 / 271 4	637 / 1660 40	1954 / 3251 300	5505
569	222	275	312	413	2744	424	2337		
102 / 444	24 / 175 2	99 / 143 5	110 / 177 5	52 / 365 4	1082 / 1184 244	139 / 209 16	595 / 1561 35	1816 / 2954 295	5065
546	201	247	292	421	2510	364	2191		
88 / 359	10 / 160	60 / 140	104 / 93 4	34 / 355 2	736 / 903 115	63 / 162 5	434 / 1325 17	1233 / 2390 137	3760
447	170	200	201	391	1754	230	1776		
40 / 231	7 / 95	80 / 50	42 / 43	9 / 245	153 / 193 62	29 / 92 3	265 / 785 7	447 / 1070 72	1589
271	102	130	85	254	408	124	1057		
5 / 80	0 / 50	10 / 20	—	0 / 40	—	—	50 / 240 2	50 / 240 2	292
85	50	30		40			292		

Tabel 13 indeholder opgave over de fra de forskjellige prestegjæld 16de mars i Lofoten antegnede fiskere, disses fordeling ved de forskjellige brug samt antallet af leiekarle.

Tabel 13.

Fortegnelse

over det i Lofoten den 16de mars 1905 forsamlede antal fiskere, disses fordeling ved de forskjellige redskaber o. s. v.

Fra hvilket prestegjæld	Garn				Line			Dybsagn			Samlet antal			Antal
	Mand	Baadmand-skaber	Baade	Garnbaade udrustede med liner	Mand	Baadmand-skaber	Baade	Mand	Baade med liner	Baade uden liner	Fiskere	Baadmand-skaber	Baade	Leiekarle.
Aalesund	—	—	—	—	17	5	5	—	—	—	17	5	5	—
Kristiansund	—	—	—	—	8	4	4	—	—	—	8	4	4	—
Romsdals amt	—	—	—	—	25	9	9	—	—	—	25	9	9	—
Statsbygden	80	17	17	3	7	3	3	3	—	1	90	21	21	3
Ørlandet	6	1	1	—	—	—	—	16	3	2	22	6	6	—
Bjugn	9	2	2	—	5	1	1	20	2	3	34	8	8	—
Aafjorden	3	1	1	—	4	1	1	15	2	3	22	7	7	—
Søndre Trondhjems amt	98	21	21	3	16	5	5	54	7	9	168	42	42	3
Frosten	13	4	6	1	5	1	1	—	—	—	18	5	7	—
Beitstaden	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—
Stenkjær	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	5	1	1	4
Fosnes	6	1	2	—	—	—	—	—	—	—	6	1	2	2
Flatanger	—	—	—	—	5	1	1	—	—	—	5	1	1	1
Lekø	75	19	19	—	4	1	1	45	11	3	124	34	34	1
Kolvereid	4	1	1	—	9	2	2	—	—	—	13	3	3	2
Nærø	15	3	3	—	10	2	2	—	—	—	25	5	5	6

Mosviken	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—
Nordre Trondhjems amt	121	30	33	1	38	8	8	45	11	3	204	52	55	16
Bindalen	39	10	10	—	50	13	14	89	11	18	178	52	53	5
Vik	101	24	24	—	13	4	4	72	20	4	186	52	52	7
Brønnø	271	65	65	—	59	16	17	20	4	3	350	88	89	19
Velfjorden	32	10	10	—	53	13	13	—	—	—	85	23	23	12
Vega	57	12	13	2	228	47	47	—	—	—	285	59	60	58
Alstahaug	187	40	40	—	106	22	22	—	—	—	293	62	62	12
Herø	18	4	4	2	89	22	22	6	1	—	113	27	27	7
Tjøtta	154	32	32	7	431	94	99	—	—	—	585	126	131	111
Vefsen	62	12	12	—	19	5	5	—	—	—	81	17	17	8
Søndre Helgelands fogderi	921	209	210	11	1048	236	243	187	36	25	2156	506	514	239
Mo	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	2	1	1	—
Melø	106	27	27	2	60	11	16	2	—	1	168	39	44	3
Hemnes	95	25	25	—	7	2	2	11	4	—	113	31	31	5
Næsne	123	28	28	1	26	7	7	23	8	—	172	43	43	7
Lurø	37	9	9	—	15	4	4	29	9	—	81	22	22	—
Rødø	62	18	18	1	116	28	30	83	21	1	261	68	70	1
Nordre Helgelands fogderi	423	107	107	4	226	53	60	148	42	2	797	204	211	16
Gildeskaal	216	50	50	10	294	72	74	11	1	3	521	126	128	35
Beieren	25	6	6	3	78	17	17	—	—	—	103	23	23	13
Bodø	25	6	7	2	63	22	22	3	1	—	91	29	30	5
Bodin	110	24	24	2	123	33	35	12	2	3	245	62	64	13
Skjærstad	93	22	22	—	39	11	11	12	2	1	144	36	36	7
Fauske	15	4	4	—	55	14	14	—	—	—	70	18	18	—
Saltdalen	19	4	4	—	23	7	7	3	1	—	45	12	12	—
Kjærringø	—	—	—	—	113	25	25	12	3	1	125	29	29	—
Folden	60	14	15	1	574	122	122	66	17	1	700	154	155	7
Steigen	37	10	11	2	625	130	131	20	—	8	682	148	150	13
Hammerø	75	19	28	7	418	102	104	42	—	14	535	135	146	1
Lødingen	237	68	108	33	524	155	155	—	—	—	761	223	263	37
Tysfjorden	297	73	86	12	220	51	53	—	—	—	517	124	139	1
Ofoten	140	36	38	5	523	140	160	56	16	2	719	194	216	3
Saltens fogderi	1349	336	403	77	3672	901	930	237	43	33	5258	1313	1409	135

Tabel 13 (forts.)

Fra hvilket prestegjæld	Garn				Line			Dybsagn			Samlet antal			Antal
	Mand	Baadmand-skaber	Baade	Garnbaade udrustede med liner	Mand	Baadmand-skaber	Baade	Mand	Baade med liner	Baade uden liner	Fiskere	Baadmand-skaber	Baade	Leiekarle.
Hadsel	506	136	159	11	956	282	319	4	1	—	1466	419	479	16
Sortland	244	66	79	—	204	70	83	2	—	1	450	137	163	2
Bø	66	19	19	—	94	39	41	—	—	—	160	58	60	—
Dverberg	93	25	25	—	66	21	22	11	2	3	170	51	52	1
Øksnes	4	1	1	—	6	1	3	—	—	—	10	2	4	—
Værø	—	—	—	—	60	14	23	—	—	—	60	14	23	11
Flakstad	302	80	93	42	790	194	231	6	—	4	1098	278	328	302
Buksnes	385	93	96	25	867	216	234	2	—	1	1254	310	331	130
Borge	290	63	64	2	101	29	30	4	—	1	395	93	95	4
Gimsø	79	21	21	—	200	47	48	—	—	—	279	68	69	4
Vaagan	423	114	176	25	664	196	243	68	17	10	1155	337	446	43
Lofotens og Vesteraalens fogderi	2392	618	733	105	4008	1109	1277	97	20	20	6497	1769	2050	513
Nordlands amt	5085	1270	1453	197	8954	2299	2510	669	141	80	14708	3790	4184	903
Kvæfjord	242	55	55	—	89	27	29	23	5	3	354	90	92	—
Ibestad	254	58	62	7	476	122	155	—	—	—	730	180	217	2
Trondenes	208	54	57	9	754	224	235	55	15	1	1017	294	308	3
Bjarkø	66	16	16	2	194	53	53	—	—	—	260	69	69	—
Tranø	326	75	79	—	245	69	88	6	2	—	577	146	169	—
Maalselven	7	2	2	—	19	4	7	—	—	—	26	6	9	1
Lenviken	363	78	81	2	120	38	38	3	1	—	486	117	120	—
Sørreisen	29	5	5	—	27	8	10	4	1	—	60	14	16	—
Balsfjorden	283	63	63	—	101	22	24	17	5	1	401	91	93	—
Tromsøsund	200	50	51	—	162	43	43	134	37	7	496	137	138	—
Tromsø	56	14	14	—	142	44	44	57	16	2	255	76	76	—
Lyngen	541	129	129	11	32	10	10	2	—	1	575	140	140	1

Karlsø	84	21	21	1	76	19	19	23	8	—	183	48	48	—
Skjærvø	51	15	15	—	21	6	6	—	—	—	72	21	21	—
Berg i Senjen	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	3	1	1	—
Malangen	17	3	3	—	—	—	—	—	—	—	17	3	3	—
Torsken	3	1	1	—	6	1	2	—	—	—	9	2	3	—
Tromsø amt	2730	639	654	32	2464	690	763	327	90	16	5521	1435	1523	7

Rekapitulation.

Romsdals amt	—	—	—	—	25	9	9	—	—	—	25	9	9	—
Søndre Trondhjems amt	98	21	21	3	16	5	5	54	7	9	168	42	42	3
Nordre Trondhjems amt	121	30	33	1	38	8	8	45	11	3	204	52	55	16
Nordlands amt	5085	1270	1453	197	8954	2299	2510	669	142	80	14708	3790	4184	903
Tromsø amt	2730	639	654	32	2464	690	763	327	90	16	5521	1435	1523	7
Ialt	8034	1960	2161	233	11497	3011	3295	1095	249	108	20626	5328	5813	929

Mod forrige aar er antallet af fiskere pr. 16de mars forøget med 2 626 mand.

Baadmandskabernes gjennemsnitlige styrke har været:

1905	pr. garnbaad 4.10,	pr. linebaad 3.82,	pr. dybsagnbaad 3.07
1904	- — 4.23,	- — 4.16,	- — 3.20
1903	- — 4.59,	- — 4.34,	- — 3.21
1902	- — 4.65,	- — 4.23,	- — 2.81
1901	- — 4.75,	- — 4.42,	- — 3.13

Garnbrugerne var udrustet hovedsagelig med smaagarn, hvis drift kræver mindre mandskab. Blandt linebaadene er et større antal doryer med to mands besætning, hvorved nedgangen i den gjennemsnitlige mandskabsstyrke bevirkes.

Forholdet mellem baadbesætningernes størrelse fra de forskjellige distrikter vil sees af tabel 14.

Tabel 14.

Distrikt	Pr. garnbaad			Pr. linebaad			Pr. dybsagn		
	1903	1904	1905	1903	1904	1905	1903	1904	1905
S. Trondhjems amt..	5.23	5.00	4.67	4.72	3.80	3.20	3.92	3.95	3.38
N. Trondhjems amt..	4.10	4.07	4.03	4.82	4.70	4.75	3.50	3.23	3.21
S. Helgelands fogderi.	4.84	4.70	4.41	4.82	4.80	4.44	3.13	3.05	3.07
N. Helgelands fogderi	4.70	4.55	3.95	4.50	4.75	4.26	3.39	3.59	3.36
Saltens fogderi	4.40	4.15	4.01	4.47	4.14	4.08	3.38	3.31	3.12
Lofoten og Vesteraalens fogderi.....	4.21	3.75	3.87	4.09	3.95	3.61	2.56	2.44	2.43
Tromsø amt	4.73	4.35	4.27	4.23	4.16	3.57	2.91	2.73	3.08

Tabel 15 viser søgningen til Lofoten fra de forskjellige hjemsteder i tidsrummet fra 1901—1905.

Tabel 15.

Hjemsted	Antal fiskere									
	1901	Procent	1902	Procent	1903	Procent	1904	Procent	1905	Procent
Søndre Trondhjems amt	398	2.1	551	2.4	298	1.6	216	1.2	168	0.8
Nordre Trondhjems amt	361	1.9	353	1.5	249	1.4	146	0.8	204	1.0
Søndre Helgelands fogderi	3 562	19.2	3 777	16.4	3 133	17.1	2 529	14.1	2 156	10.5
Nordre Helgelands fogderi	1 456	7.8	1 512	6.6	1 128	6.2	784	4.4	797	3.9
Saltens fogderi	3 929	21.2	4 824	20.9	3 862	21.1	4 740	26.3	5 258	25.5
Lofoten og Vesteraalens fogderi .	5 092	27.4	6 127	26.6	5 081	27.8	5 260	29.2	6 497	31.5
Tromsø amt..................	3 748	20.2	5 894	25.6	4 524	24.8	4 318	24.0	5 521	26.8
Ialt	18 555[1])	99.8	23 054[1])	100.0	18 277[1])	100.0	18 000[1])	100.0	20 626[1])	100.0

[1]) Fiskere fra andre her ikke anførte hjemsteder iberegnede.

Tabel 16 viser forholdet mellem brugen af de forskjellige fiskeredskaber i de sidste 10 aar.

Tabel 16.

Aar	Procent fiskere		
	Garnbrugere	Natlinebrugere	Dybsagnbrugere
1896	22.2	69.1	8.7
1897	28.9	62.7	8.4
1898	35.5	59.6	4.9
1899	43.5	52.0	4.5
1900	59.2	38.9	1.9
1901	52.5	44.6	2.9
1902	42.0	53.2	4.8
1903	37.9	57.8	4.3
1904	29.8	65.7	4.5
1905	39.0	55.7	5.3

Den gode fangst, der opnaaedes paa smaagarn, bevirkede overgang fra line- til garndrift af alle, som havde dette redskab. Flere linebrugere anskaffede sig ogsaa smaagarn under fisketiden.

Til næste vinter vil antagelig garnfiskerne blive i majoritet igjen.

Brugen af synkenot til fangst af skrei under lofotfiskeriet er fremdeles forbudt i alle opsynsdistrikter, undtagen Raftsundets, som vedtægt desangaaende, indtaget i afsnit VIII — udvalgene vedkommende — udviser.

Med hensyn til anvendelsen af de forskjellige redskaber i de enkelte distrikter i de sidste 10 aar henvises til tabel 17.

Tabel 17.

Aar	Brugenes fordeling																				
	S. Trondhjems amt			N. Trondhjems amt			Søndre Helgelands fogderi			Nordre Helgelands fogderi			Saltens fogderi			Lofoten og Vesteraalens fogderi			Tromsø amt		
	Garn	Natline	Dybsagn	Garn	Natline	Dybsagn	Garn	Natline	Dybsagn	Garn	Natline	Dybsagn	Garn	Natline	Dybsagn	Garn	Natline	Dybsagn	Garn	Natline	Dybsagn
	Procent af fiskere																				
1896.....	35	14	51	24	44	32	22	65	13	47	34	19	15	79	6	4	95	1	30	68	2
1897.....	42	9	49	24	40	36	27	61	12	52	25	23	21	72	7	14	85	1	41	57	2
1898.....	50	11	39	45	28	27	31	62	7	62	26	12	25	72	3	24	75	1	48	51	1
1899.....	50	13	37	63	22	15	36	59	5	65	22	13	32	66	2	35	64	1	57	42	1
1900.....	67	13	20	84	10	6	48	50	2	82	16	2	44	54	2	57	42	1	70	30	0
1901.....	54	20	26	76	15	9	48	49	3	81	15	4	41	55	4	40	59	1	72	27	1
1902.....	54	13	33	64	14	22	41	51	8	60	37	3	28	68	4	31	66	3	58	40	2
1903.....	54	29	17	65	21	14	41	52	7	56	29	15	24	72	4	26	73	1	53	44	3
1904.....	44	18	38	39	32	29	34	58	8	41	37	22	22	74	4	22	77	1	41	56	3
1905.....	58	10	32	59	19	22	43	48	9	53	28	19	26	70	4	37	62	1	49	45	6

b. Leiekarle.

Sidste rubrik i tabel 13 viser antallet af leiekarle for de forskjellige prestegield. Nedenstaaende tabel 18 angiver antallet fra de forskjellige fogderier eller amter i de sidste 5 aar samt det procentvise antal af distriktets lofotfiskere.

Tabel 18.

Hjemsted	Antal leiekarle				
	1901	1902	1903	1904	1905
	Mand				
Søndre Bergenhus amt	—	—	—	—	—
Nordre Bergenhus amt	—	—	—	—	—
Romsdals amt	—	—	—	—	—
Søndre Trondhjems amt	27	28	29	9	3
Nordre Trondhjems amt	49	34	27	17	16
Søndre Helgelands fogderi	853	848	696	494	239
Nordre Helgelands fogderi	201	185	137	76	16
Saltens fogderi	193	271	240	192	135
Lofoten og Vesteraalens fogderi	928	1187	795	703	513
Tromsø amt	28	77	23	19	7
Finmarkens amt	2	—	—	—	—
Ialt	2281	2630	1947	1510	929
Procent af samtlige fiskere	12.3	11.4	10.6	8.4	4.5

For bevante leiekarle var hyren ivinter fra 120—160 kroner samt frit hus, brændsel, kogt mad og kaffe; med alt frit fra 50—120 kroner efter duelighed.

Hyrerne blev vistnok overalt fuldt udbetalte; der hørtes intet om krangel ved opgjørene. I de heldigste baadlag fik endog enkelte leiekarle tillæg paa hyren.

III. Fiskeværene vedkommende.

Efterfølgende tabel 19 viser antallet af de i de forskjellige fiskevær 16de mars antegnede fiskere og disses fordeling ved de forskjellige brug o. s. v.

Tabel 19.

Fiskevær	Garn				Line			Dybsagn			Samlet antal			Leiekarle. Antal
	Mand	Baadmand-skaber	Baade	Garnb. udr. med liner	Mand	Baadmand-skaber	Baade	Mand	Baade		Fiskere	Baadmand-skaber	Baade	
									med liner	uden liner				
Risvær	570	146	202	56	1069	286	286	—	—	—	1639	432	488	67
Brettesnes	1300	356	418	—	1298	381	420	14	—	7	2612	744	845	9
Skroven	803	199	219	37	436	123	123	176	—	64	1415	386	406	2
Østnesfjorden	125	38	66	19	324	108	147	1	—	1	450	147	214	—
Svolvær	583	168	171	4	931	279	296	16	1	7	1530	460	475	—
Kabelvaag	611	138	138	—	111	28	28	398	130	—	1120	296	296	—
Storvaagen	429	102	102	—	59	15	15	330	95	—	818	212	212	—
Ørsvaag	26	6	7	—	285	92	92	—	—	—	311	98	99	8
Ørsnes	35	6	6	1	329	66	66	—	—	—	364	72	72	8
Hopen og Kalle	278	58	58	—	201	47	47	—	—	—	479	105	105	6
Østenfor Henningsvær	4760	1217	1387	117	5043	1425	1520	935	226	79	10738	2952	3212	100
Henningsvær	655	143	150	8	1011	256	292	69	8	10	1735	417	460	20
Skokkelvigøerne	48	13	13	—	6	3	3	—	—	—	54	16	16	—
Stamsund	669	140	143	5	575	139	150	—	—	—	1244	279	293	11
Steine	235	52	53	12	37	11	14	57	12	6	329	81	85	8
Ure	132	29	30	2	552	125	138	5	—	2	689	156	170	15
Øerne til Ure	1084	234	239	19	1170	278	305	62	12	8	2316	532	564	34
Mortsund med Brandsholmen	207	51	53	16	395	96	110	—	—	—	602	147	163	82
Balstad	253	52	54	6	1103	295	347	—	—	—	1356	347	401	129
Nufsfjord	126	31	31	—	732	165	174	2	1	1	860	197	206	52
Sund	302	86	97	11	456	114	149	10	1	3	768	201	250	73
Brandsholmen til Sund	888	220	235	33	2686	670	780	12	2	4	3586	892	1020	336
Reine	537	119	119	49	440	121	121	15	2	5	992	246	246	148
Moskenes	9	2	4	2	34	10	14	—	—	—	43	12	18	11
Sørvaagen	97	24	26	5	667	158	170	2	—	2	766	184	198	143
Aa	4	1	1	—	446	93	93	—	—	—	450	94	96	137
Reine til Lofotodden	647	146	150	56	1587	382	398	17	2	7	2251	536	558	439
Vestenfor Henningsvær	2619	600	624	108	5443	1330	1483	91	16	19	8153	1960	2140	809
Ialt	8034	1960	2161	233	11497	3011	3295	1095	249	108	20626	5328	5813	929

Tabel 20 viser, hvormange fiskere der i de sidste 5 aar har taget nummer i de forskjellige vær, samt til hvormange der i disse er husrum.

Tabel 20.

Merkedistrikt	Husrum til ialt i		Antal fiskere taget nummer				
	1881	1899	1901	1902	1903	1904	1905
Raftsundet	—	—	367[1])	309[2])	1040	665[3])	1639[1])
Brettesnes	370	—	881	1116	672	2336	2612
Skroven	2460	2200	862	948	1234	1752	1415
Østnesfjorden	2050	3241	323	707	672	476	450
Svolvær	3160	3278	667	2701	1117	1193	1530
Kabelvaag	2470	2370	633	912	775	850	1120
Storvaagen	1932	2768	988	1041	1125	808	818
Ørsvaag	900	908	199	270	295	248	311
Ørsnes	740	510	523	521	600	477	364
Hopen og Kalle	1660	1776	663	1005	720	531	479
Henningsvær	4810	5548	2157	2768	1765	1482	1735
Øerne	330	330	63	28	37	42	54
Stamsund	3170	4644	1235	1847	1555	1173	1244
Steine og Æsøen	1250	1618	514	531	392	210	329
Ure	940	1220	983	1007	780	643	689
Brandsholmen og Mortsund	520	1007	903	1066	609	512	602
Balstad	1270	1710	1781	1887	1450	1305	1356
Nufsfjord	590	1090	1170	1134	761	735	860
Sund og Næsland	580	1030	620	509	372	521	768
Reine	830	1457	1187	1039	784	713	992
Moskenes	550	395	125	80	53	27	43
Sørvaagen med Bogen		712	804	753	665	667	766
Aa—Evenstad	330	719	907	875	804	634	450

[1]) Risvær.
[2]) Raftsund og Risvær.
[3]) Risvær og Svellingen.

Belægget procentvis i de forskjellige grupper af vær fremgaar af tabel 21.

Tabel 21.

Strækning	Fiskere indskrevne 16de mars				
	1901	1902	1903	1904	1905
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Raftsundet	2.0[1])	1.4[2])	5.7	3.7[3])	8.0[1])
Brettesnes—Hopen	30.9	40.0	39.4	48.2	44.1
Henningsvær	11.6	12.0	9.7	8.2	8.4
Øerne—Ure	15.1	14.8	15.1	11.5	11.2
Brandsholmen—Sund	24.1	19.9	17.4	17.1	17.4
Reine—Lofotodden	16.3	11.9	12.7	11.3	10.9

[1]) Risvær.
[2]) Raftsundet og Risvær.
[3]) Risvær og Svellingen.

Om rorbodernes og logihusenes antal henvises til tabel 22.

Tabel 22.

Sted	Rorboder og logihuse							
	Rorboder tilhørende					Logihuse		Husrum til ialt
	Vær-eieren	Fiskere	Andre	Ialt	Rummer antal mand	Antal	Rummer antal mand	
Risvær	17	—	—	17	188	—	—	188
Brettesnes	—	—	—	—	—	12	200	200
Skroven med Gulbrandsø	129	38	24	191	1718	18	180	1898
Skjoldvær	12	—	—	12	160	2	40	200
Østnesfjorden	75	28	2	105	1800	77	1284	3084
Svolvær	132	2	1	135	1600	72	1000	2600
Osan	—	1	—	1	12	2	90	102
Kabelvaag	20	23	28	71	1684	16	200	1884
Storvaagen	97	26	13	136	1713	7	156	1869
Ørsvaag	30	7	2	39	350	—	—	350
Kjøndvik	29	1	—	30	300	—	—	300
Ørsnes	40	—	—	40	405	—	—	405
Hopen	68	—	—	68	760	—	—	760
Kalle	75	—	—	75	800	—	—	800
Guldvigen	13	—	—	13	150	1	15	165
Festvaag	39	—	—	39	400	—	—	400
Sauøen og Skaten	60	—	—	60	450	—	—	450
Henningsvær	33	51	33	127	2080	12	200	2280
Skokkelvigøerne	19	1	—	20	250	—	—	250
Valbergøerne	7	1	1	9	80	—	—	80
Stamsund og Svarholt	238	9	4	251	3888	17	756	4644
Æsøen	19	—	—	19	220	—	—	220
Nedre Steine	69	1	2	72	656	1	12	668
Øvre Steine	16	—	—	16	200	7	170	370
Ure	83	—	1	84	1054	10	166	1220
Brandsholmen, Mortsund og Sandsund	69	11	8	88	1072	2	66	1138
Balstad	152	11	12	175	1852	6	70	1922
Nufsfjord og Strømø	103	—	5	108	1065	9	140	1205
Næsland	16	—	—	16	200	5	36	236
Sund, Møllerodden og Solø	81	—	—	81	830	5	70	900
Havnø	47	1	2	50	486	2	12	498
Olenilsø, Sakariasø og Topø	30	1	—	31	305	3	17	322
Reine	64	—	3	67	636	3	80	716
Moskenes	30	4	—	34	340	—	—	340
Sørvaagen med Bogen	63	10	4	77	795	1	30	825
Aa og Tind	85	—	2	87	865	—	—	865
Evenstad	15	—	—	15	150	—	—	150
Ialt	2075	227	157	2459	29514	290	4990	34504

I forrige aars beretning og tidligere fremholdte krav om udbedring af drikkevandforholdene i Skroven, Kabelvaag, Henningsvær og Reine gjentages. Ligesaa hvad der er anført om nødvendigheden af tilsyn med vandspringene i Stamsund.

Fra Risvær ivinter indsendte andragende om bidrag for at skaffe godt drikkevand anbefales paa det bedste, idet bringes i erindring, at stedet i de senere aar jevnlig har havt et større belæg af fiskere. At dette fiskevær endnu ikke har telegrafforbindelse føles som et stort savn af alle i Lofotfiskeriet interesserede.

Overholdelsen af sundhedsvedtægterne stod ivinter meget tilbage i Sund og fiskeværene i Balstads opsynsdistrikt. Paa førstnævnte sted mangler fremdeles priveter til rorboderne.

Nogen forbedring af rorboderne i Ørsvaag og Hopen skal ikke være foretaget.

Opmerksomheden henledes paa den betydelige nedgang i antal af rorboder i Henningsvær med den oplysning, at rorbodeierne af misnøie med Nordlands amts stilling til deres andragender om nedsættelse af grundleien i den række af uaar, som har indtruffet for dette vær, hvor rorboderne aar efter aar har staaet ubenyttede, i stor udstrækning nedriver og bortflytter husene. Paa denne maade vil der i dette vigtige fiskevær snart blive mangel paa husrum, hvilket vil være en beklagelig hindring for bedriften, om fiskeforholdene, som det er grund til at forudsætte, igjen skulde forandre sig derhen, at en større del af almuen kan søge sin næring derfra.

Omstaaende tabel 23 oplyser om det procentvise forhold mellem belægget i de anførte værgrupper og det i disse opfiskede parti.

Tabel 23.

Strækning	Det procentvise forhold mellem fiskernes antal og det opfiskede kvantum															
	1898		1899		1900		1901		1902		1903		1904		1905	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk
	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.
Raftsundet	—	—	2.8[1])	4.0[1])	—	—	2.0[1])	0.4	1.4[2])	0.8	5.7	4.3	3.7[3])	15.0	8.0[1])	2.0
Brettesnes—Hopen	41.8	7.2	34.1	25.8	33.1	11.2	30.9	18.4	40.0	51.3	39.4	39.3	48.2	41.1	44.1	6.8
Henningsvær	15.1	7.5	14.5	5.3	11.3	2.8	11.6	14.2	12.0	7.4	9.7	9.1	8.8	6.1	8.4	3.7
Øerne—Ure	17.7	17.7	17.5	20.1	19.1	8.3	15.1	20.7	41.8	14.8	15.1	9.5	11.5	8.0	11.2	6.9
Brandsholmen—Sund ..	14.5	38.1	17.9	30.0	22.9	42.5	24.1	31.0	19.9	12.1	17.4	21.6	17.1	16.4	17.4	31.6
Reine—Lofotodden	10.9	29.5	13.2	14.8	13.6	35.2	16.3	15.3	11.9	13.6	12.7	16.2	11.3	13.4	10.9	49.0
Østenfor Henningsvær .	41.8	7.2	36.9	29.8	33.1	11.2	32.9	18.8	41.4	52.1	45.1	43.6	51.9	56.1	52.1	8.8
Vestenfor Henningsvær	43.1	85.3	48.8	64.9	55.6	86.0	55.5	67.0	46.6	40.5	45.2	47.3	39.9	37.8	39.5	87.5

[1]) Risvær.
[2]) Raftsundet og Risvær.
[3]) Risvær og Svellingen.

En usedvanlig stor del af fiskepartiet falder paa de to vestligste værgrupper. I fordelingen af det paa det øvrige dlstrikt faldende magre udbytte er strækningen Skroven—Hopen uheldigst stillet.

Efterfølgende tabel 24 viser, hvorledes fiskerne fra de forskjellige herreder var fordelte i Lofotens fiskevær.

Tabel 24.

Fra hvilket prestegjæld eller by	Raftsundet	Brettesnes	Skraaven	Østnesfjorden	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen og Kalle	Henningsvær	Skokkelvigøerne	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund og Brandsholmen	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Tilsammen
Aalesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	17
Kristiansund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8
Statsbygden	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	84	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	90
Ørlandet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Bjugn	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	6	3	—	—	5	—	34
Aafjorden	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	8	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	4	—	22
Frosten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	18
Beitstaden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Stenkjær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5
Fosnes	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Flatanger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Lekø	—	—	—	—	—	13	12	—	—	—	—	—	—	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124
Kolvereid	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	5	13
Mosviken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Nærø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	10	—	5	—	—	—	—	25
Bindalen	—	—	73	—	—	16	8	—	—	—	—	—	—	26	—	—	6	—	30	14	—	—	5	178
Vik	—	—	24	—	7	3	100	—	—	4	4	—	5	9	—	—	—	—	7	23	—	—	—	186
Brønnø	—	—	16	—	16	3	121	—	—	30	13	—	5	—	8	—	40	—	6	85	—	2	5	350
Velfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	7	—	52	—	85
Vega	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	4	—	13	—	—	—	248	—	—	—	—	15	—	285
Alstahaug	—	4	—	—	20	—	—	—	—	7	119	—	46	—	12	—	—	—	—	62	—	13	10	293
Herø	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	63	—	10	—	10	—	4	—	—	18	—	6	—	113
Tjøtta	—	6	—	—	7	—	3	—	—	—	93	—	10	—	5	3	20	8	—	126	—	173	131	585

Tabel 24 (forts.)

Fra hvilket prestegjæld eller by	Raftsundet	Brettesnes	Skraaven	Østnesfjorden	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen og Kalle	Henningsvær	Skokkelvigøerne	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund og Brandsholmen	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Tilsammen
Vefsen	—	—	4	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	—	3	—	9	—	15	—	81
Mo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Melø	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	5	—	—	—	4	69	17	34	6	9	—	—	—	168
Hemnes	—	—	—	—	—	52	14	20	—	—	—	—	19	—	—	4	—	—	—	—	—	4	—	113
Nesne	—	—	—	—	—	20	85	—	—	—	15	—	11	6	—	3	6	3	—	6	—	17	—	172
Lurø	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—	—	8	4	—	—	21	7	—	—	—	—	81
Rødø	—	6	—	—	6	3	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	110	5	19	—	—	—	261
Gildeskaal	—	11	6	—	31	—	—	—	—	—	87	—	—	—	—	48	7	—	17	102	—	138	74	521
Beieren	—	—	8	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	32	—	20	30	103
Bodø	2	9	14	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	3	19	—	4	—	91
Bodin	5	9	23	2	20	—	3	—	—	4	—	—	10	8	60	33	5	15	—	20	—	23	5	245
Skjerstad	—	—	28	—	17	—	—	—	—	6	35	—	—	—	4	3	—	—	22	20	—	6	3	144
Fauske	—	—	24	—	34	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70
Saltdalen	—	—	—	—	—	—	3	—	—	11	3	—	—	—	5	—	—	3	17	—	—	3	—	45
Kjærringø	—	—	3	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	64	—	—	49	—	—	—	—	—	125
Folden	—	—	—	—	—	—	83	—	20	10	—	—	132	8	204	—	21	179	2	3	—	8	30	700
Steigen	—	—	77	—	3	3	5	—	160	66	98	—	188	—	—	10	—	15	4	—	—	53	—	682
Hammerø	51	34	270	—	—	—	—	—	50	5	—	—	26	—	—	6	—	63	14	9	—	7	—	535
Lødingen	431	330	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	761
Tysfjorden	417	80	3	—	2	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	4	—	3	—	—	—	517
Ofoten	323	152	27	6	70	45	44	—	—	—	8	—	—	—	—	10	—	—	17	17	—	—	—	719
Hadsel	38	562	21	133	11	—	37	159	—	62	148	—	40	—	24	25	178	—	—	28	—	—	—	1466
Sortland	—	296	—	4	8	—	45	—	—	—	36	—	5	—	32	12	—	—	—	12	—	—	—	450
Bø	7	112	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	160
Dverberg	—	137	—	—	6	5	4	—	—	—	6	—	—	4	4	—	4	—	—	—	—	—	—	170
Øksnes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	—	—	—	—	—	10

Værø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	53	—	60
Flakstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	168	403	230	36	114	147	1098
Buksnes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	45	122	303	483	103	—	8	—	—	—	1254
Borge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129	54	134	—	5	9	52	9	3	—	—	—	—	395
Gimsø	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	272	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	279
Vaagan	177	200	103	222	128	85	21	39	24	2	105	—	—	—	—	16	8	—	5	11	—	9	—	1155
Kvædfjord	7	9	64	—	18	201	—	—	—	—	13	—	—	4	5	—	—	20	8	5	—	—	—	354
Trondenes	131	245	3	19	289	97	—	34	—	13	29	—	8	5	18	—	60	4	25	37	—	—	—	1017
Bjarkø	—	14	4	5	205	10	—	10	—	—	—	—	4	—	—	—	—	5	—	3	—	—	—	260
Torsken	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	9
Berg i Senjen	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Ibestad	12	38	—	—	165	—	12	—	—	5	237	—	91	20	40	12	29	5	52	12	—	—	—	730
Tranø	30	188	25	—	48	24	6	—	—	68	39	—	37	12	—	6	70	5	19	—	—	—	—	577
Sørreisen	—	—	—	—	—	23	4	—	—	—	—	—	10	—	6	—	17	—	—	—	—	—	—	60
Maalselven	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	3	—	—	4	—	—	13	—	—	—	—	—	—	26
Malangen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	17
Lenviken	—	130	—	4	68	131	—	—		19	—	—	56	48	12	—	5	—	—	13	—	—	—	486
Balsfjorden	—	8	39	3	61	113	16	25	5	4	—	—	55	16	33	5	12	—	6	—	—	—	—	401
Tromsøsund	—	—	85	9	75	167	16	6	84	18	5	—	12	4	5	—	—	—	10	—	—	—	—	496
Tromsø	—	11	6	34	64	66	14	12	16	19	—	—	6	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	255
Lyngen	—	10	429	—	15	—	—	—	—	—	—	—	83	—	—	11	4	—	12	11	—	—	—	575
Karlsø	8	11	33	6	17	27	—	—	5	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	183
Skjærvø	—	—	—	—	54	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72
																								20626

IV. Fartøierne vedkommende.

---

a. Ankomst og afreise samt flytninger inden opsynsdistriktet.

Tiltrømningen af kjøbefartøier var i det hele omtrent som i forrige aar; men ankomsten noget senere grundet de ugunstige veirforholde først paa vinteren.

I begyndelsen af mars ankom størsteparten og fordelte sig som vanlig i de forskjellige fiskevær, men da fisket derefter koncentrerede sig i den vestligste del af opsynsdistriktet, foregik efterhvert saadan vestflytning, at der ved maanedens slutning kun gjenlaa 24 kjøbefartøier i Østlofoten, hvor antallet ogsaa senere stadig gik ned.

De kjøbere, som vilde følge priserne, fik snart fuld last i Vestlofoten, hvorfra de fleste afseilede til hjemsteder eller tørreplads omkring midten af april.

Fra Østlofoten fortsatte endel fartøier nordover til Finmarken; kun nogle faa lykkedes det at blive fuldlastede i Brettesnes og Risvær.

Der indtraf ivinter saavidt vides intet fartøiforlis paa reiserne. Af fartøier i oplag forliste og havarerede under orkanstormen 28de januar tilsammen fire, som beskrevet i afsnit VI — veiret.

Tabel 25 viser antallet af kjøbefartøier ved hver uges slutning i de forskjellige opsynsdistrikter. Tallene i næst sidste rubrik over delestregen betegner antal fartøier østenfor, under delestregen vestenfor og efter denne i Henningsvær.

Tabel 25.

Ugen, som endte	Kjøbefartøier tilstede																
	Raftsundet	Risvær og Svellingen	Brettesnes	Østnesfjorden	Skraaven	Svolvær	Vaagene	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvaagen	Tilsammen
Februar 4..	—	—	—	—	1	—	—	—	3	5	—	1	—	1	—	—	$\frac{1}{7}$ 3 = 11
— 11..	—	—	18	—	3	—	—	10	9	5	1	1	—	1	—	2	$\frac{31}{10}$ 9 = 50
— 18..	—	—	3	—	3	8	3	12	10	8	1	1	—	1	—	2	$\frac{29}{13}$ 10 = 52
— 25..	—	—	16	3	6	20	11	22	16	11	2	4	1	2	—	4	$\frac{78}{24}$ 16 = 118
Mars 4. . . .	—	20	31	—	12	38	16	46	36	25	9	13	1	3	1	6	$\frac{163}{58}$ 36 = 257
— 11. . . .	—	28	34	2	11	37	11	35	26	27	15	23	5	14	9	6	$\frac{158}{99}$ 26 = 283
— 18. . . .	—	29	33	3	1	18	2	5	18	23	13	19	14	40	47	19	$\frac{91}{175}$ 18 = 284
— 25. . . .	—	16	20	2	—	18	1	—	9	17	5	16	19	50	63	23	$\frac{57}{193}$ 9 = 259
April 1. . . .	—	3	6	1	1	4	—	—	9	10	4	15	18	51	83	27	$\frac{15}{208}$ 9 = 232
— 8. . . .	—	3	7	—	1	3	1	1	7	10	4	16	12	43	56	27	$\frac{16}{168}$ 7 = 191
— 15. . . .	—	2	5	—	1	4	—	—	8	8	3	11	12	34	43	24	$\frac{12}{135}$ 8 = 155
— 22. . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	7	7	2	3	—	3	2	10	$\frac{1}{27}$ 7 = 35
— 27. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	4	—	1	—	3	$\frac{0}{14}$ 0 = 14

Antallet af kjøbefartøier ved hver halve maaned i de sidste 10 aar vil sees af tabel 26.

Tabel 26.

Maaned	Tid	Antal kjøbefartøier tilstede									
		1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Januar...	Midten	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—
Februar..	Begyndelsen	70	160	30	70	100	60	26	51	21	11
	Midten	260	270	200	180	200	110	160	100	115	50
Mars	Begyndelsen	695	450	420	350	300	240	300	147	208	257
	Midten	747	635	550	422	360	280	350	303	287	284
	Slutningen	500	590	450	400	381	300	300	378	269	232
April	Slutningen										
	af 1ste uge	440	500	380	340	299	280	260	348	226	191
	- 2den „	350	320	290	200	216	180	160	212	191	155
	- 3die „	100	130	100	72	85	44	90	130	128	35
	- 4de „	—	—	—	—	—	—	—	32	37	14

Opgaver over de tilstedeværende fartøier 16de mars foreligger i tabel 27. I denne er, foruden kjøbefartøier, medtaget logifartøier og fartøier i oplag.

Tabel 27.

Fortegnelse

over kjøbefartøier optegnede i Lofoten den 16de mars 1905.

By eller fogderi	Dampskib	Skonnert eller galeas	Slup	Jagt	Jægtegaleas eller jagt	Skoite	Samtlige fartøiers Antal	Samtlige fartøiers Besætning	Samlet drægtighed i tons	Gjennemsnit af Besætning pr. fartøi	Gjennemsnit af Drægtighed i tons	Logifartøier eller fartøier i oplag
A. By.												
Bergen	1	3	1	11	—	—	16	91	929	5.7	59	—
Aalesund	1	1	3	3	—	—	8	50	627	6.2	78	—
Kristiansund	—	5	3	17	—	—	25	130	1656	5.0	66	—
Trondhjem	—	—	1	4	8	—	13	64	666	4.9	51	—
Levanger	—	—	—	—	1	—	1	5	45	5.0	45	—
Stenkjær	—	—	—	—	4	—	4	21	217	5.2	54	—
Namsos	—	1	—	—	—	—	1	5	73	5.0	73	—
Bodø	—	—	1	1	—	1	3	13	135	4.3	45	—
Narvik	—	—	—	1	—	—	1	4	48	4.0	48	—
Tilsammen	2	10	9	37	13	1	72	383	4396	5.3	61	—
B. Fogderi.												
Søndhordland	—	1	3	8	—	—	12	60	612	5.0	51	—
Hardanger og Voss	—	—	1	11	—	—	12	56	564	4.7	47	—
Nordmøre	—	—	—	1	—	—	1	5	62	5.0	62	—
Fosen	—	1	3	18	3	6	31	134	1359	4.3	44	—
Inderøen	—	—	—	1	2	—	3	16	159	5.3	53	1
Namdalen	—	—	—	1	—	2	3	9	72	3.0	24	2
Søndre Helgeland	—	3	—	11	11	8	33	155	1637	4.7	50	3
Nordre Helgeland	—	—	—	—	1	1	2	7	94	3.7	47	—
Salten	1	1	2	69	5	14	92	398	3563	4.4	39	11
Lofoten og Vesteraalen	—	—	6	7	5	5	23	91	892	4.0	39	15
Senjen og Tromsø	—	—	—	6	—	—	6	30	280	5.0	47	3
Tilsammen	1	6	15	133	27	36	218	1061	9294	4.9	43	35
Fra landet ialt	3	16	24	170	40	37	290	1444	13690	5.0	47	35

Det gjennemsnitlige antal kjøbefartøier fra de forskjellige byer og fogderier i de sidste 5 aar findes anført i tabel 28 og tabel 29.

Tabel 28.

By	Fartøier tilstede				
	1901	1902	1903	1904	1905
Kristiania	1	1	—	1	—
Stavanger	—	—	—	—	—
Haugesund	—	—	—	—	—
Bergen	17	31	22	13	16
Aalesund	8	6	9	4	8
Molde	—	—	—	—	—
Kristiansund	23	35	42	23	25
Trondhjem	15	15	13	14	13
Levanger	—	—	—	—	1
Stenkjær	—	—	3	1	4
Namsos	—	—	—	3	1
Bodø	2	4	2	1	3
Narvik	—	—	—	2	1
Tromsø	2	2	1	—	—
Fra byerne ialt	68	94	92	62	72

Tabel 29.

Fogderi	Fartøier tilstede				
	1901	1902	1903	1904	1905
Søndhordland	13	9	12	14	12
Hardanger og Voss	18	20	8	15	12
Nordhordland	—	—	—	—	—
Sogn	—	—	—	—	—
Søndmør	—	—	1	—	—
Romsdal	—	—	1	—	—
Nordmør	6	7	8	6	1
Ørlandet og Fosen	31	32	26	26	31
Trondhjemsfjorden	3	11	6	7	3
Namdalen	3	5	4	4	3
Helgeland	50	52	48	42	35
Salten	78	83	84	81	92
Lofoten og Vesteraalen	20	24	22	18	23
Senjen og Tromsø	3	5	2	5	6
Fra landdistrikterne ialt	225	248	222	218	218

En klasse af de lofotsøgende fartøier gaar med denne beretning ud af tabellerne, nemlig bygdefarsjægterne, hvoraf i de sidste 5 aar ingen har været tilstede, og hvis anvendelse formentlig for al tid er ophørt.

I tidligere tider var antallet af disse fartøier, hvormed fiskerne fragtede fiskeredskaber og andet udstyr, der ikke medtoges paa baadene, samt fiskeprodukter, som ikke solgtes i Lofoten, til sine hjemsteder og videre til Bergen, ikke ubetydeligt. Det gik i 1876 optil 47; men er siden stadig gaaet nedover, efterhvert som dampskibsfarten, de bedre baadtyper og den omstændighed, at salget af alle fiskeprodukter mer og mer er foregaaet paa fiskepladsene, har gjort nævnte forsendelsesmaade overflødig.

Tabellerne 30 og 31 viser fartøiernes antal i de forskjellige fiskevær 16de mars 1905 og deres procentvise antal i de sidste 5 aar.

Tabel 30.

Fiskevær	Antal fartøier tilstede den 16de mars 1905							
	Dampskib	Skonnert eller galeas	Slup	Jagt	Jægtgaleas eller jægt	Skøite	Logifartøi eller fartøi i oplag	Antal
Raftsundet[1]	1	—	1	20	4	3	5	34
Brettesnes	—	3	7	18	1	6	6	41
Skraaven	—	—	—	—	—	1	2	3
Østnesfjorden	—	—	—	2	—	—	—	2
Svolvær	—	1	—	16	2	1	5	25
Kabelvaag	—	1	—	—	—	—	—	1
Storvaagen	—	—	—	—	—	1	—	1
Ørsvaag	—	—	—	3	1	—	—	4
Ørsnes	—	—	—	—	—	—	—	—
Hopen	—	—	—	1	—	—	—	1
Henningsvær	—	2	2	12	3	2	—	21
Stamsund	—	—	1	9	4	2	—	16
Steine	—	—	—	3	2	2	2	9
Ure	—	—	2	8	1	2	—	13
Mortsund	—	1	1	4	1	1	—	8
Balstad	1	—	—	6	5	—	2	14
Nufsfjord	—	—	3	8	1	2	1	15
Sund	1	3	1	26	4	4	9	48
Reine	—	4	5	23	9	6	1	48
Sørvaagen	—	1	1	11	2	4	2	21
Tilsammen	3	16	24	170	40	37	35	325

[1]) Risvær.

Tabel 31.

Strækning	Kjøbefartøier tilstede 16de mars				
	1901	1902	1903	1904	1905
	pct.	pct.	pct.	pct.	pct.
Raftsundet	1.5	0.8	9.2	13.2	10.4
Brettesnes—Hopen	34.6	79.7	54.1	57.9	24.0
Henningsvær	17.6	5.8	11.5	10.0	6.5
Øerne—Ure	19.5	6.6	15.0	9.3	11.7
Brandsholmene—Nufsfjord	19.1	4.6	5.1	4.3	11.4
Næsland—Lofotodden	7.7	2.5	5.1	5.3	36.0
Østenfor Henningsvær	36.1	80.5	63.3	71.1	34.4
Vestenfor Henningsvær	46.3	13.7	25.2	18.9	59.1
Antal tilstede i Østnesfjorden	—	2	21	1	2
Antal tilstede i Raftsundet	5[1]	3[1]	29	37[2]	34[1]

[1]) Risvær.
[2]) Risvær og Svellingen.

Antallet og gjennemsnitsprocenten af hver klasse fartøier i de sidste 10 aar vil sees af nedenstaaende tabel 32.

Tabel 32.

Aar	Antal fartoier tilstede 16de mars														Ialt	Drægtighed gjennemsnitlig i tons
	Dampskib		Bark, brig, skonnert, galeas		Slup		Jagt		Jægtegaleas eller jægt				Skøite			
									Kjober		Bygdefars					
	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.	Antal	pct.		
1896	10	1.3	65	8.7	57	7.6	419	55.8	107	14.2	2	0.3	91	12.1	751	531
1897	8	1.2	52	8.2	46	7.2	364	57.3	95	15.0	3	0.5	67	10.6	635	540
1898	6	1.1	42	7.6	37	6.7	323	58.3	78	14.1	2	0.3	66	11.9	554	53
1899	5	1.2	35	8.2	37	8.7	233	54.8	68	16.0	2	0.5	45	10.6	425	62
1900	2	0.6	26	7.1	31	8.5	198	54.4	59	16.2	1	0.3	47	12.9	364	51
1901	—	—	16	5.5	24	8.2	173	59.0	42	14.3	—	—	38	13.0	293	49
1902	5	1.4	20	5.8	24	7.0	205	60.0	53	15.5	—	—	35	10.3	342	49
1903	2	0.6	23	7.3	26	8.3	183	58.3	42	13.4	—	—	38	12.1	314	48
1904	1	0.3	17	6.1	19	6.8	172	61.4	38	13.6	—	—	33	11.8	280	45
1095	3	1.0	16	5.5	24	8.3	170	58.6	40	13.8	—	—	37	12.8	290	47

Anm. Drægtigheden er fra 1898 angivet i tons istedetfor tidligere i tonder.

b. Handel.

Tabel 33 giver oversigt over handelen fra kjøbefartøierne udenfor indkjøbet af fiskevarer.

Tabel 33.

Hjemsteder	Samtlige kjøbefartøiers antal	Antal fartøier med handel										
		Ialt	Varernes art									
			Manufakturvarer	Kolonialvarer	Almindelig krambodhandel	Korn, mel og brødvarer	Fedevarer	Beklædningsgjenstande og skotøi	Fiskeredskaber og tougverk	Agn	Trævarer, ved etc.	Diverse
Søndhordland	12	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Hardanger	12	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Bergen	16	5	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—
Aalesund	8	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Kristiansund	25	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Trondhjem	13	4	—	3	—	2	1	—	2	—	—	1
Stenkjær	4	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Inderøen	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Fosen	31	5	—	1	—	4	1	—	—	1	—	—
Søndre Helgeland	33	8	—	2	—	2	2	—	3	4	—	—
Nordre Helgeland	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Salten	92	21	—	2	5	4	2	1	1	12	1	—
Lofoten og Vesteraalen	23	18	1	1	2	—	4	2	6	8	—	6
Ialt	274	70	1	10	7	15	10	3	12	34	1	9

Forøgelsen i handelsfartøiernes antal, der i de fire foregaaende aar var henholdsvis 32, 27, 34 og 50, skriver sig væsentlig fra agnsalget, som foregik fra 34 af disse fartøier.

V. Andre næringsdrivende.

(Ved opsynschef Johan C. V. Fleischer).

Tabel 34 viser antallet af andre fremmede næringsdrivende under fisket ivinter.

Tabel 34.

Beskjæftigelse	Andre fremmede næringsdrivende tilstede den 28de mars 1905																						
	Raftsundet	Brettesnes	Østnesfjorden	Skraaven	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Ialt
Handlende	2	11	—	1	33	14	—	1	1	—	4	3	5	2	8	17	—	25	62	7	29	—	225
Uhrmagere	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	—	2	2	—	—	—	13
Guld- og sølvarbeidere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Andre haandverkere	—	1	—	6	—	—	—	—	1	1	6	2	—	1	—	—	2	4	2	—	8	2	36
Fotografer	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3	—	1	1	—	1	—	10
Gravører	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arbeidere	—	—	2	7	8	—	—	5	—	4	18	22	4	2	2	6	—	—	5	—	—	—	85
Betjente og tjenere	2	3	—	11	—	15	—	—	4	2	13	10	6	8	3	9	14	9	32	4	15	19	179
Flekkere	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	1	—	—	10	—	—	—	18
Hovedkjøbere	—	1	—	2	2	4	6	—	2	—	7	6	—	4	2	10	4	12	22	1	9	7	101
Spiseverter	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—	1	2	—	—	—	10
Musikanter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kunstnere	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	5	—	13
Kvaksalvere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Lever- og rognkjøbere	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	11	6	2	—	—	6	8	28	29	—	—	—	100
Uden fast arbeide	—	—	—	2	—	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	2	30	—	—	—	49
Fiskekjøbere	—	2	2	—	3	—	—	1	2	1	8	6	3	—	—	—	—	6	—	1	5	2	42
Trandampere	—	2	—	—	18	6	5	1	3	5	14	8	—	—	13	14	7	17	24	4	7	6	154
Agenter	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	1	4	—	—	6	—	19
Tilsammen	12	26	4	32	72	49	11	8	13	13	91	73	22	17	28	76	38	111	222	18	86	36	1058

Antallet af fremmede næringsdrivende for hvert af de sidste 10 aar vil sees i tabel 35.

Tabel 35.

Haandtering	Antal fremmede næringsdrivende									
	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Handlende ...	313	301	252	210	129	142	176	126	181	225
Uhrmagere ...	23	18	15	18	13	16	16	10	9	13
Guld- og sølvarbeidere ...	—	2	2	—	—	—	2	—	—	2
Andre haandverkere.....	85	99	74	61	53	48	54	40	37	36
Fotografer....	21	21	14	15	6	10	11	7	7	10
Arbeidere	485	340	304	225	205	172	278	168	129	85
Flekkere	35	22	15	24	31	45	38	21	11	18
Hovedkjøbere .	219	100	195	188	149	149	127	99	59	101
Spiseverter ...	19	28	38	21	16	15	18	7	14	10
Musikanter ...	14	8	11	9	3	15	12	14	10	—
Kunstnere	18	17	13	9	7	10	9	11	4	13
Gravører	3	5	—	—	—	1	3	3	2	—
Betjente og tjenere	227	264	220	205	196	193	232	208	224	179
Kvaksalvere ..	2	3	4	1	2	1	1	1	—	2
Lever- og rognkjøbere.....	89	116	73	187	89	73	62	86	101	100
Fiskekjøbere ..	17	25	27	65	36	48	47	45	57	42
Trandampere .	125	116	70	113	174	162	133	150	155	154
Uden fast arbeide.......	30	31	24	16	13	28	30	20	8	49
Agenter og handelsreisende.	—[1]	—[1]	—[1]	—[1]	—[1]	4	14	23	14	19
Ialt	1725	1516	1351	1367	1122	1132	1273	1039	1022	1058

[1]) Ikke medtagne i disse aar.

Antallet er ubetydelig større end de to sidste aar, men fremdeles adskillig mindre end tidligere; dette antages fremdeles at komme af fiskets sene begyndelse, hvorfor en optælling pr. 28de mars ikke kommer til at vise det høieste tilstedeværende antal.

Tabel 36 viser arten af den handel, som de pr. 28de mars tilstedeværende tilreisende handlende drev.

Tabel 36.

Varernes art	Af de tilreisende handlende solgte																						
	Raftsundet	Brettesnes	Østnesfjorden	Skraaven	Svolvær	Kabelvaag	Storvaagen	Ørsvaag	Ørsnes	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Steine	Ure	Mortsund	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Moskenes	Sørvaagen	Aa	Ialt
Fedevarer	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	2	—	—	—	9
Frugt	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	2	—	—	—	8
Manufakturvarer	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	2	2	—	1	—	12
Beklædn.gjenstande	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	14	—	8	—	32
Fedevarer og do.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	6
Manufakturv. og do.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	4
Kolonialvarer og fiskeredskaber	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	1	—	5	—	—	4	2	1	—	—	19
Jernvarer og bliktøi	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	8
Staalvarer	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	2	—	7
Trævarer, ved etc.	—	1	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	14
Uhre (maskiner)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	6
Bøger og papir	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	1	3	—	—	—	9
Guld- og sølvsager	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	4
Modevarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kortevarer	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	5	—	10
Agn (skjæl)	—	1	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	3	20	6	7	—	60
Sukkervarer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Almindelig krambodhandel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	5
Trikotage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	4	—	8
Brødvarer	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	2	11	—	1	33	14	—	1	1	—	4	3	5	2	8	17	—	25	62	7	29	—	225

Omsætningen for Kassehandlerne betegnes i Henningsvær som liden, i Stamsund som nogenlunde god, i Balstad som ganske god, i Sund og Nufsfjord som mindre god, i Reine som mindre god, i Sørvaagen som ganske god. Skjælhandlerne antages fordetmeste at have gjort gode forretninger.

En mængde af de vestover flyttede fiskere forlod efter fisket hastigt distriktet og vendte tilbage til sine oprindelige vær samt reiste paa hjemveien indom Kabelvaag. Dette medførte, at omsætningen i de vestligste distrikter, hvor desuden handlernes antal voldte stærk konkurrance, ikke blev i forhold til det gode fiske, hvorimod de fastboende handelsmænd i Kabelvaag, hvor omtrent intet fiske havde været, fik en meget god omsætning under fiskernes opbrud og klarering.

Tabel 37 viser rettighedernes antal og stederne for det lovlige salg af spirituøse drikkevarer i de sidste 10 aar.

Tabel 37.

Fiskevær	Handel med spirituøse drikke Brændevin	Vin	Øl	Antal rettigheder
Risvær	1	1	1	2
Svolvær	—	1[1]	1[1]	1
Kabelvaag	—	2[1]	2[1]	2
1905 Ialt	1	4	4	5
1904	1	4	4	5
1903	3	5	5	8
1902	3	6	7	10
1901	3	6	7	10
1900	3	6	6	9
1899	3	8	8	11
1898	3	5	5	8
1897	3	9	7	12
1896	3	8	8	11

[1]) 1 Hotel med indskrænket ret til udskjænkning.

VI. Veiret.

a. Landliggedage.

Det antal dage fra og med 23de januar til og med 27de april, inkl. søn- og helligdage, hvorpaa veiret tildels eller ganske hindrede redskabstrækning, findes anført i tabel 38.

Tabel 38.

Maaned	Landliggedage paa grund af veiret 23de januar—27de april (95 dage) 1905			
	Østlofoten		Vestlofoten	
	Hele	Delvise	Hele	Delvise
Januar	2	1	3	1
Februar	8	8	9	5
Mars	1	2	2	6
April	1	2	3	4
Ialt	12	13	17	16
1905	25		33	
1904	27		41	
1903	46		56	
1902	37		45	
1901	39		48	
1900	39		46	
1899	38		44	
1898	48		43	
1897	30		39	
1896	41		57	

16

Det nye aar begyndte med uveir, som rasede med faa dages afbrydelse ud over midten af februar. Særlig voldsom var stormen 26de, 27de og 28de januar, og orkanagtig, da den sidstnævnte dags aften sprang om fra vest sydvest til nordvest, hvorunder betydelig skade paa huse, baade og fartøier bevirkedes over hele Vestlofoten. Et held var det, at næsten ingen fremmede lofotsøgende var ankommet, da skaden, som var meget følelig for herrederne Buksnes og Flakstad, ellers vilde være bleven uhort stor. I Stamsund havarerede to fartøier i oplag og nedblæste et pakhus og et nøst, I Steine nedblæste kapellet og forsvandt en paa havnen henliggende større slup. Riggen kappedes paa et fartøi i Ure, nogle fiskeskøiter og baade havarerede i Mortsund, Balstad og Sund, ligesom husene paa mange gaarde ramponeredes mer og mindre. Flere baade, som skulde bruges under vinterfisket, knustes ved at nøstene, hvoriblandt et større paa Tind, nedreves af stormen. Efter 20de februar bedagede veiret sig og var hele mars maaned ualmindelig smukt. I april ligesaa, med undtagelse af nogle dages østenkuling.

Til sammenligning med tidligere aar indtages tabel 39.

Tabel 39.

Aar	Hele og delvise uveirsdage fra 23de januar til fiskets ende				
	Januar	Februar	Mars	April	Ialt
1896	14/14	17/20	8/15	7/8	46/57
1897	5/8	13/16	9/10	4/5	31/39
1898	11/14	15/15	12/12	2/2	40/43
1899	7/8	14/18	14/15	3/3	38/44
1900	5/8	14/14	16/18	4/6	39/46
1901	6/8	14/16	15/17	4/7	39/48
1902	5/7	12/15	15/15	5/8	37/45
1903	7/11	19/20	15/18	5/7	46/56
1904	6/11	7/12	12/12	2/6	27/41
1905	3/4	16/14	3/8	3/7	25/33

Anm. Over stregen gjælder Østlofoten, under stregen Vestlofoten.

Tabel 40 viser trækningsdagenes antal i de forskjellige vær.

Tabel 40.

Fiskevær	Antal trækningsdage fra 23de januar til 27de april (95 dage) 1905				
	Januar	Februar	Mars	April	Sum
Skraaven	—	$13\frac{5}{8}$	$26\frac{20}{6}$	$15\frac{15}{0}$	$\frac{40}{14}=54$
Svolvær	$4\frac{1}{3}$	$20\frac{11}{9}$	$27\frac{23}{4}$	$20\frac{19}{1}$	$\frac{54}{17}=71$
Vaagene	—	$13\frac{1}{12}$	$23\frac{19}{4}$	$17\frac{15}{2}$	$\frac{35}{18}=53$
Ørsvaag—Hopen	$2\frac{1}{1}$	$17\frac{6}{11}$	$25\frac{12}{13}$	$9\frac{5}{4}$	$\frac{24}{29}=53$
Henningsvær	—	$17\frac{8}{9}$	$26\frac{19}{7}$	$15\frac{10}{5}$	$\frac{37}{21}=58$
Stamsund—Ure	—	$10\frac{5}{5}$	$25\frac{19}{6}$	$18\frac{14}{4}$	$\frac{38}{15}=53$
Balstad	$1\frac{1}{0}$	$15\frac{8}{7}$	$26\frac{19}{7}$	$18\frac{14}{4}$	$\frac{42}{18}=60$
Nufsfjord—Sund	—	$14\frac{7}{7}$	$27\frac{18}{9}$	$16\frac{10}{6}$	$\frac{35}{22}=57$
Reine	$1\frac{1}{0}$	$16\frac{10}{6}$	$27\frac{19}{8}$	$16\frac{11}{5}$	$\frac{41}{19}=60$
Sørvaagen	$3\frac{1}{2}$	$19\frac{10}{9}$	$27\frac{24}{3}$	$19\frac{16}{3}$	$\frac{51}{17}=68$

Anm. Over stregen hele og under stregen delvise trækningsdage.

Sjøveirsdagenes antal om maaneden fra 23de januar indtil fiskets slutning findes for de sidste 5 aar anført i tabel 41.

Tabel 41.

Maaned	Antal sjøveirsdage i aarene 1901—1905									
	Østlofoten					Vestlofoten				
	1901	1902	1903	1904	1905	1901	1902	1903	1904	1905
Januar	8	8	4	3	3	7	8	4	4	2
Februar	18	19	11	19	16	14	16	10	18	15
Mars	18	17	19	20	26	16	19	18	20	26
April	12	20	23	22	17	12	19	23	22	17

b. Forlis.

Af de siden 1860 førte optegnelser fremgaar, at antallet af forlis og tab af menneskeliv under lofotfiskerierne tidligere ikke har været saa lidet som iaar.

En af de forulykkede var medlem af Lofotfiskernes selvhjælpskasse, hvoraf hans efterladte erholdt et bidrag paa 200 kroner.

De i dette afsnit førnævnte ved orkanstormen den 28de januar skadede baade og fartøier er ikke medtaget i forlistabellerne.

Redningsskøiter var stationeret i de fleste opsynsdistrikter.

Tabel 42 viser tid og sted for de aarlige baadforlis fra 1896.

Tabel 42.

Aar	Baadforlis																				
		Maaned					Baadforlis														
	Ialt	Januar	Februar	Mars	April	Ubestemt	Raftsundet	Brettesnes	Østnesfjorden	Svolvær	Skroven	Vaagene	Hopen	Henningsvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvaagen
1896	25	—	10	6	9	—	—	—	—	3	2	1	1	4	1	—	2	—	1	[3])3	[2])7
1897	32	2	12	16	2	—	—	—	—	[1])3	1	1	2	[1])7	—	1	3	2	4	2	6
1898	17	2	6	5	4	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	1	4	—	5	3	—
1899	11	2	2	6	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	2	—	1	—	3
1900	12	2	8	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	2	3	3
1901	16	—	14	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	2	1	3	5	1	1	—	1
1902	14	1	4	6	3	—	—	—	—	3	—	—	1	—	3	1	2	—	—	—	4
1903	12	—	1	7	4	—	—	1	—	—	—	2	1	1	—	1	3	—	—	1	2
1904	7	2	—	2	3	—	1	—	—	—	—	—	1	2	1	1	1	—	—	—	—
1905	4	—	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—

[1]) Heraf 2 forlis i havn.

[2]) Heraf et forlis ved paaseiling af dampskib.

[3]) Heraf 1 forlis i havn.

Tabel 43 viser anledningen til og antallet af omkomne ved forlis og andre ulykkeshændelser under lofotfiskeriet i de sidste 10 aar.

Tabel 43.

Aar	Ialt	Baadforlis								Omkomne ved andre tilfælde	Omkomne	
		Anledning			Tilregnelighed			Antal forliste			Ialt	I forhold til 100 000
		Under fiskeri	Under reise	Andre tilfælde	Utilregneligt	Kunde være undgaaet	Ubestemt	Reddede	Omkomne			
1896	25	23	1	1	22	3	—	81	22	1[1]	23	71
1897	32	27	2	3	26	6	—	133	15	3[1]	18	57
1898	17	11	6	—	13	4	—	50	18	1[3]	19	64
1899	11	9	2	—	7	4	—	37	17	1[4]	18	74
1900	12	9	2	—	10	2	—	39	9	1[5]	10	44
1901	16	16	—	—	14	2	—	55	19	—	19	102
1902	14	13	—	1	8	6	—	48	14	1[5]	15	65
1903	12	10	2	—	9	2	1	26	20	3[2]	23	126
1904	7	4	3	—	5	2	—	16	15	5[6]	20	111
1905	4	3	1	—	1	2	1	12	5	—	5	24

[1]) Faldt overbord fra baad.

[2]) 2 faldt overbord fra baad, 1 faldt gjennem is.

[3]) Faldt udover fjeldet.

[4]) Ved sneskred.

[5]) Faldt udover stenkaie.

[6]) 2 faldt overbord fra baad, 2 druknede i havn, 1 bortskyllet fra land af sjødraget.

Oplysning om maaden, hvorpaa forlisene foregik, samt aarsagen, forsaavidt den er bekjendt, tilligemed baadenes art findes anført i tabel 44.

Tabel 44.

Aar	Baadforlis																									
	Maaden								Tilregnelig aarsag								Baadenes størrelse									
	Ialt	Fyldt eller kantret af braadsjø	Kuldseiling	Paaseiling	Grundstødt	Skaaret under	Overlastning	Andre maader eller ubekjendt	Ialt	Uopmerksomhed	Dumdristighed	Liden ballast	Slet udstyr	Drukkenskab	Uvidenhed	Andre aarsager	Femboring	Otring	$^1/_2$ femterumming	$^1/_2$ fjerderumming	Trerumming	Kjæks	Jolle	Snedseilsbaad	Skibsbaad	Ubekjendt
1896	25	12	7	4	—	—	—	2	5	1	1	—	—	—	—	3	—	17	3	4	—	—	1	—	—	—
1897	32	4	22	4	—	1	1	—	6	4	1	—	—	—	1	—	—	26	1	3	—	—	1	1	—	—
1898	17	8	5	2	—	1	1	—	4	2	—	—	—	—	—	2	—	10	2	2	2	—	—	1	—	—
1899	11	2	7	—	—	1	—	1	4	3	—	1	—	—	—	—	—	8	—	2	—	—	—	1	—	—
1900	12	3	6	1	—	1	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	2	—	—
1901	16	10	4	—	—	1	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	14	2	—	—	—	—	—	—	—
1902	14	4	9	1	—	—	—	—	6	4	1	1	—	—	—	—	—	10	1	2	—	—	—	1	—	—
1903	12	4	4	—	—	—	—	4	3	1	1	—	—	—	—	1	—	8	—	1	—	—	—	3	—	—
1904	7	2	1	1	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	—	1	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—
1905	4	—	1	—	—	1	1	1	4	1	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—

c. Luftens temperatur.

Indtil midten af februar maaned var temperaturen gjennemgaaende lav; senere holdt den sig stadig usedvanlig mild og behagelig med undtagelse af, at nogen nattekulde indtraf i første uge af april. Marken var hele vinteren snebelagt. Paa mange aar har snefaldet ikke været saa stort.

Gjennemsnitstemperaturen for hver uge vil sees af tabel 45.

Tabel 45.

Ugen som endte	Luftens temperatur i Svolvær 1905 (Celsiusgrader)			
	Gjennemsnitlig		I ugens løb	
	Middag	Laveste temperatur	Høieste temperatur	Laveste temperatur
Januar 28	÷ 0.7	÷ 1.8	+ 3.0	÷ 8.0
Februar 4	÷ 5.3	÷ 6.3	÷ 4.0	÷ 10.0
— 11	÷ 1.9	÷ 2.3	+ 2.0	÷ 8.0
— 18	÷ 0.2	÷ 3.1	+ 5.0	÷ 8.0
— 25	+ 2.9	+ 0.4	+ 5.0	÷ 2.0
Mars 4	+ 2.1	+ 0.3	+ 3.0	÷ 1.0
— 11	+ 2.7	÷ 1.4	+ 5.0	÷ 7.0
— 18	+ 4.3	÷ 1.3	+ 8.0	÷ 6.0
— 25	+ 5.1	+ 1.3	+ 11.0	+ 0.0
April 1	+ 5.3	÷ 0.4	+ 9.0	÷ 3.0
— 8	+ 0.7	÷ 4.1	+ 5.0	+ 7.0
— 15	+ 4.2	+ 0.4	+ 8.0	÷ 1.0
— 22	+ 7.4	+ 1.3	+ 11.0	+ 1.5
— 27	+ 8.6	+ 4.5	+ 11.5	+ 1.5
Middeltemperatur	+ 2.5	÷ 0.8		

Tabel 46 udviser middeltemperaturen ved middagstid i Svolvær i de sidste 5 aar.

Tabel 46.

Tid	Luftens middeltemperatur middag (Celsiusgrader)				
	1901	1902	1903	1904	1905
Januar 16de—31te	+ 1.3	÷ 3.6	+ 2.6	+ 1.4	÷ 0.7
Februar 1ste—14de	÷ 3.0	÷ 2.4	+ 0.7	÷ 4.1	÷ 3.6
— 15de—sidste	÷ 1.2	+ 2.6	+ 2.5	÷ 0.2	+ 1.4
Mars 1ste—15de	÷ 0.6	÷ 0.3	+ 4.0	+ 3.2	+ 1.4
— 16de—31te	+ 0.5	÷ 1.3	+ 3.5	+ 2.7	+ 4.7
April 1ste—24de	+ 4.3	+ 4.5	+ 3.5[1]	+ 7.5[2]	+ 5.2[3]
Middeltemperaturen	+ 0.5	+ 0.3	+ 3.5	+ 2.8	+ 2.5
Laveste middeltemperatur	÷ 3.4	÷ 4.1	+ 0.4	÷ 0.2	÷ 0.8
Høieste kuldegrad	÷ 12.2	÷ 11.7	÷ 7.2	÷ 12.1	÷ 10.0

[1]) Fra 1ste til 30te april.
[2]) Fra 1ste til 29de april.
[3]) Fra 1ste til 27de april.

d. Vandets temperatur.

Heller ikke ivinter var dybvandsthermometre udlaante.

VII. Fisket vedkommende.

a. Fiskets gang.

Allerede tidlig i januar formerkedes skrei for flere fiskevær; men paa grund af uveir indskrænkede fiskeforsøgene sig saavel i denne som i første halvdel af februar maaned til en og anden redskabstrækning, for det meste nær land, hvis resultat dog var meget lovende, eftersom fiskeforekomsten syntes at strække sig over næsten hele Lofoten. Over midten af februar fiskedes tildels bra for Østlofoten, især paa overstaaede garn; men efter 21de d. m., da veirforholdene tillod mere regelmæssig drift, var fangsten i sterk tilbagegang for strækningen fra Skroven—Henningsvær, middelmaadig fra Stamsund—Nufsfjord og stigende vestenfor. Samtidig fiskedes enkelte dage ganske godt, men ujevnt østenfor Skroven ved Engeløen, hvortil baadene fra Brettesnes, Guldvik, Aarstein og Risvær søgte. Udbyttet vilde sikkert være bleven forholdsvis godt i februar, om ikke saa megen veirhindring havde indtruffet.

I mars forefaldt saagodtsom ingen landliggedage formedelst uveir, hvilken omstændighed gjorde det muligt for den store ansamling af alle slags farkoster, som var flyttet til fiskeværene fra Sund vestover til Aa, at kunne drive sine redskaber og ilandbringe saa gjennemgaaende tilfredsstillende, ikke sjelden rige fangst af den usedvanlige fisketyngde, der var tilstede paa disse værs fiskehav — maaneden ud og henimod midten af april.

For Balstad opsynsdistrikt var fisket i nævnte tidsrum ogsaa nogenlunde godt, men adskillig ujevnere end vestenfor, hvilket ligesaa var tilfældet for Nufsfjord, hvorfor baadene derfra holdt sig vest paa Sundshavet.

Fra Skroven til Henningsvær var fisken fra mars maaneds begyndelse næsten forsvunden, og baadbelægget flyttede paa faa undtagelser nær vestover. I Henningsværs og Stamsunds distrikter blev udbyttet ogsaa tarveligt for de baade, som laa igjen.

Østenfor Skroven stod fisken noksaa længe; men forekomsten var sparsom, fangsten ligesaa og yderst ujevn. Imidlertid ventede man her saa længe paa opsving, som ikke indtraf, at vestflytningen for manges vedkommende foretoges for sent.

At dømme efter resultatet for de faa baade, der hele tiden henlaa i Østnæsfjorden, maa indsiget først paa vinteren dertil have været ubetydeligt.

Fisket foregik hele vinteren meget nær land. I de vestligste distrikter stod fisken dog over større strækninger „op og ind", hvorved den masse redskaber, som der udsattes, kunde faa plads og gjøre fangst. Paa smaagarn, der overalt var det heldigste redskab, opnaaedes især i Reines opsynsdistrikt saa jevnt høie mandslotter, som vel tidligere neppe er forekommet i Lofoten. Linefisket i Vestlofoten var ogsaa upaaklageligt, hvorimod storgarnene ikke fiskede i forhold til fisketyngden. Dagliner brugtes i større udstrækning end nogensinde før i Vestlofoten. De fleste dybsagnbaade og skøiter samt alle dampskibe drev nemlig tillige dette redskab med ganske godt udbytte.

I april foregik intet nævneværdigt fiske i Østlofoten, og i Vestlofoten afsluttedes det efterhaanden til paaske — 23de —. Kun et par hundrede baade var endnu i drift, da opsynet hævedes den 27de.

Forekomst af loddestimer observeredes i Vestfjorden, noget der vistnok ikke har hændt paa lange tider.

De nærmere forholde i de enkelte vær vil fremgaa af det følgende:

Raftsundet, Risvær og Brettesnes. Paa strækningen fra Svellingen til Brettesnes var formerket fisk i begyndelsen af februar; men nogen sjødrift blev der paa grund af veirforholdene ikke tale om før langt ud i maaneden, da smaagarntrækninger paa optil 800 for Risvær og 200 for Svellingen gav haab om godt fiske, hvorfor usedvanlig mange baade lagde sig for i disse vær, saavelsom i Brettesnæs. Endskjønt fisken senere blev staaende kun paa en kort strækning ved Engeløen, hvor baadene fra de nærmeste vær samt Guldvik og Aarstein flokkede sig sammen, medens der næsten intet var at faa paa fiskehavet østenfor, og lidet paa Brettesneshavet, var der saa sterk tro paa opsving i fisket, at forholdsvis faa baade, trods gode efterretninger fra Vestlofoten, flyttede dertil før sidst i mars og først i april — desværre for sent for fleres vedkommende.

Paa nævnte lille havstrækning blev selvfølgelig overfyldt med redskaber og fangsten yderst ujevn. Et faatal lykkedes det enkelte dage i mars at naa optil 600 paa smaagarn og 300 paa liner; men i april gik fisket stadig tilbage og afsluttedes henved midten af maaneden.

Skroven. Fra midten af januar fik man ved de faa fiskeforsøg, som kunde foretages, saavel „ind og øst", som „ind og vest" for Skroven paa dybsagn og smaagarn fra 15 til 150 skrei. Den 30te og 31te var fangsten paa nævnte redskaber 40—300. I februar var fisket aftagende og den 4de mars begyndte baadene at flytte vestover, hvormed fortsattes indtil der den 17de kun gjenlaa ca. 40 — for det meste saadanne baade, som ikke passede for Vestlofotfisket. Med undtagelse af, at to smaagarnbaade den 29de mars fik 300 og 400 fisk, oversteg dagsfangsten i mars og indtil alle sluttede omkring 20de april ikke 60 à 70 fisk.

Østnæsfjorden. Med smaagarn fiskedes fra sidst i januar optil 10 skrei for natten, indtil fangsten 10de, 11te og 12te februar ved Hellenæsset steg op til henholdsvis 35, 60 og 70; men senere aftog igjen. Omkring midten af mars fik de linefiskere, som brugte baade natliner og dagliner optil 200 — almindelig 60 paa Lilandsbugten, hvor den fisk, som var seget ind i fjorden, samlede sig. Fangsten gik dog snart ned til ca. 20 fisk og ophørte ganske ved maanedens udgang.

Svolvær. Af de fiskeforsøg, som kunde foretages i slutten af januar og den første halvdel af februar fremgik, at der var skrei tilstede; men da uveiret længere ud i sidstnævnte maaned ikke hindrede bedriften, var den omtrent forsvunden. Gjennemsnitsfisket paa smaagarn og liner oversteg i mars ikke 10 — helt til den 28de, da lidt bedring indtraadte og varede til 5te april. Fangsten steg i disse dage optil 100 for atter at gaa ned til en ubetydelighed, og fisket afsluttedes før paaske med et bedrøveligt resultat for de faa baade, som havde undladt at flytte til Vestlofoten.

Kabelvaag og Storvaagen. Forholdene artede sig for disse fiskevær, som for Svolvær. Fisketyngde observeredes lige under land i den tid, uveiret stod paa; men da der senere intet var at faa, flyttede i løbet af mars de allerfleste baade til Vestlofoten.

Ørsvaag, Ørsnæs, Hopen og Kalle. Natstaaede liner blev første gang trukne den 31te januar med 300 fisk og de første dage af februar med tildels større fangst, som derpaa minkede sterkt af og blev aldeles ubetydelig fra midten af denne maaned. Trækning af overstaaede garn fandt ikke sted før den 7de februar. Fangsten, som da var optil 200, steg omkring den 20de, da veiret endelig tillod regelmæssig røgt af redskaberne, gjennemsnitlig til 280 paa storgarn og 340 paa smaagarn, og holdt sig, om end aftagende, saa nogenlunde for smaagarnenes vedkommende til først i mars. Gode efterretninger fra Vestlofoten foran-

ledigede deretter, at baadbelægget flyttede fra disse vær, hvor kun nogle indbyggere fortsatte fisket med lidet udbytte.

Henningsvær. Efterat der paa en linesætning i midten af januar var faaet over 100 fisk, blev fuld redskabstrækning ikke foretaget før sidst i maaneden. Den 1ste februar var fangsten optil 170 paa liner og den 5te gjennemsnitlig 200 paa liner og smaagarn. Bruget blev derpaa overstaaende — garnene indtil 12 døgn. Nogle gode garntrækninger gjordes i sidste halvdel af februar; men senere holdt fisket sig ujevnt og for det meste smaat, især for storgarnbrugene, som derfor flyttede til Vestlofoten henimod midten af mars.

Kun meget faa af de line- og smaagarnbaade, som fortsatte fisket i Henningsvær til omkring 15de april, opnaaede nogenlunde tilfredsstillende udbytte; for de flestes vedkommende var det misserabelt.

Stamsund, Steine og Ure. Den 7de februar fik nogle baade fra Stamsund paa overstaaede garn ved eggen gjennemsnitlig 180 fisk. Forøvrigt hindrede uveiret fra midten af januar til den 21de februar folk fra at komme ud paa almindeligt fiskehav. Kun ganske nær land foregik i denne tid enkelte redskabstrækninger med fangst fra 20 til 50.

Fra 21de februar til 10de mars fiskedes nogenlunde bra — gjennemsnitlig paa storgarn 100—520, paa smaagarn 170—400 og paa liner 85—200 for Stamsund og 140—300 for Ure.

Fisket tog derpaa brat af for alle redskaber og afsluttedes i midten af april, uden noget opsving, undtagen i smaagarnfangsten, som nogle dage omkring 1ste april var 90—330.

Linefisket hemmedes tildels af agnmangel.

Balstad og Mortsund. Heller ikke i disse vær kom fisket i nogen regelmæssig gang før langt ud i februar. Resultatet af de prøvesæt, — for linebrugets vedkommende med daarligt agn — som tidligere var foregaaet, havde imidlertid bibragt fiskerne den tro, at skreien var tilstede allerede fra først i januar.

Den 21de februar var fangsten paa smaagarn optil 600, gjennemsnitlig 300, og senere holdt den sig afvekslende større og mindre saavel daa garn, som liner — mindst paa storgarnene — fremover til den 20de april, da de fleste fiskere sluttede.

I det hele taget artede fisket sig svært ujevnt. Foruden stor svingning i gjennemsnitsfangsten fra dag til anden, var ogsaa dens fordeling paa de forskjellige baade høist ulige, især sidst paa tiden.

Fisken holdt sig den længste tid omtrent midt paa fiskehavet, og seg kun tildels nærmere land.

Nufsfjord og Sund. Straks over nytaar formerkedes skrei, og det fremgik af de faa fiskeforsøg, som anledning gaves til at foretage i januar og en stor del af februar, at den iallefald fra midten af sidstnævnte maaned stod adskillig fisketyngde under land. Dette bekræftede sig ogsaa, da uveiret ophørte i sidste uge af februar, idet fangsten især paa garn blev tilfredsstillende og voksende, indtil den specielt 13de mars gik op til 600 og 800 gjennemsnitlig paa henholdsvis storgarn og smaagarn; men noget mindre paa liner. Senere i mars var fisket ogsaa godt, tildels rigt paa alle redskaber; dog mere ujevnt, hvilket kan skyldes baade fiskens sig og redskabsmængden, som sammentrængtes paa den vestlige del af distriktets fiskehav, der ogsaa søgtes af Nufsfjords baadbelæg, eftersom der hele vinteren var mere sparsomt med fisk østpaa. I april aftog fisket successivt, indtil det omkring den 20de paa det nærmeste ophørte.

Fraregnet kortere perioder, da den bedste fangst gjordes henimod eggen, holdt fisken sig den længste tid klods ved land.

Reine, Sørvaagen, Aa og Tind. Nær land ved Evenstad var fisket ganske godt i januar, ellers holdt det sig ujevnt og smaat i Sørvaagens opsynsdistrikt til udgangen af februar.

For Reine var fangsten paa overstaaede smaagarn jevnt stigende i februar, den gik saaledes ved midten af maaneden op til 700 og vedblev, da gunstige veirforholde senere indtraadte, at være god, ofte rig resten af vinteren — med et udbytte pr. baad af fra 8 000 til 19 000 fisk. Linefisket slog her ogsaa godt til i mars, endskjønt den store tilflytning af baade, skøiter og dampskibe bevirkede saadan trængsel paa fiskehavet, at linesætningernes længde maatte indskrænkes. Dagliner dreves i stor udstrækning med god, omend noget ujevnere fangst; derimod var resultatet for storgarnbrugerne mindre tilfredsstillende. Naar tages i betragtning, at belægget, da det var paa det høieste, i Reines opsynsdistrikt talte omkring 1 000 baade, over 300 skøiter, 11 dampskibe og 4 motorfartøier, foruden at dette distrikts fiskehav tildels besøgtes af baade fra nabodistrikterne, maa det opnaaede udbytte saavel i størrelse, som jevn fordeling siges at være storartet. Hertil bidrog ikke mindst det gode veir, som begunstigede bedriften fra mars maaneds begyndelse til fiskets slutning, der hovedsagelig foregik henimod 20de april.

Fra begyndelsen af mars tog fisket sig op for Moskenæs og Sørvaagen; men holdt sig fremdeles mindre for Aa, Tind og Evenstad, hvorfor flere baade derfra flyttede til førstnævnte vær, hvor fangsten var god og tildels rig paa begge redskaber; paa liner især naar loddeagn kunde opdrives, hvilket ikke altid var tilfældet.

I april slog fisket rigtig godt til for Aa, Tind og Evenstad, medens

linefisket samtidig aftog for Sørvaagen og Moskenes. Sidst paa vinteren gik fisken meget i aate — sild og lodde — og blev som følge deraf urolig og streifende. Fangsten aftog over midten af april saa meget, at kun et faatal af baadene fortsatte fiskeriet efter paaske — 23de —.

I Sørvaagens distrikt foregik fisket hovedsagelig inden en halv mils afstand fra land. Fisketyngden stod for Reine og Havnø ogsaa nær under, men strak sig der tillige over en større strækning fra land.

b. Udbyttet.

Det til handelsvare tilvirkede udbytte ansloges ved fiskets afslutning til $13^1/_2$ million fisk, 2 239 hl. lever, 11 493 hl. dampmedicintran og 15 700 hl. rogn.

Af fiskepartiet blev $8^9/_{10}$ million saltet til klipfisk, $4^1/_2$ million hængt til rundfisk og $^1/_{10}$ million tilvirket paa anden maade.

Til guanofabrikation opsamledes $7^9/_{10}$ million torskehoveder, hvoraf der desuden hjemsendtes $4^4/_{10}$ million til kreaturfoder.

Værdien af disse produkter kan formentlig sættes til noget over $4^6/_{10}$ million kroner.

Til fortæring i Lofoten og til bortsendelse medgik antagelig $^6/_{10}$ million fisk.

Dampmedicintranen tilvirkedes ved 87 damperier, hvoraf 65 paa land og 22 ombord i fartøier.

Efter de vegtopgaver, der indhentedes ved opsynsbetjentene, udgjorde gjennemsnitsvegten for garnfisk 200 kgr. og for linefisk 180 kgr. pr. 100 stkr. i sløiet tilstand.

Leverens fedtholdighed opgives til gjennemsnitlig omkring 52 pct.

Fiskens rognholdighed i hl. pr. 1 000 stkr. har været:

1898	1.71
1899	1.61
1900	1.34
1901	1.41
1902	1.12
1903	0.85
1904	0.79
1905	1.16

Denne beregning er foretaget ved den tid, da forøgelsen af rognpartiet ophører.

Tabel 47 viser det aarlige udbytte af fisk, lever og tran, samt antallet af fiskere i de sidste 22 aar.

Tabel 47.

Aar	Antal fiskere	Opfisket kvantum i tusinder	Fisk pr. fisker	Leverholdighed		Leverparti	Tranparti	Damp-medicintran-parti
				Fisk pr. hl. lever	Gjennem-snitlig	1 000 hektoliter		
1884	27 798	17 000	612	500— 700	—	16.9	10.1	4.20
1885	26 625	26 500	1 000	400— 700	—	29.5	18.2	6.55
1886	28 920	31 000	1 072	300— 650	—	41.0	25.4	10.00
1887	28 030	29 700	1 060	300— 700	—	38.3	23.6	9.50
1888	31 917	26 000	815	250— 450	—	38.0	23.6	16.10
1889	30 083	17 200	572	200— 500	—	23.5	14.6	12.90
1890	30 324	30 000	989	200— 500	—	58.5	36.3	16.70
1891	30 378	21 050	691	250— 500	—	22.7	14.1	18.20
1892	30 092	16 250	540	280— 550	—	23.0	14.3	8.10
1893	26 683	27 000	1 012	270— 550	—	31.5	19.5	18.60
1894	28 000	28 500	1 017	400— 800	—	14.6	7.3	12.30
1895	32 600	38 600	1 184	500—1300	—	11.0	3.8	12.30
1896	32 280	18 000	558	570—1000	—	2.5	1.2	8.85
1897	31 312	25 800	824	300— 720	—	7.7	3.8	18.26
1898	29 777	15 000	504	300— 700	460	8.0	4.0	11.25
1899	24 461	15 000	613	250— 450	340	11.0	6.1	18.45
1900	22 736	8 400	369	230— 440	320	5.6	3.0	10.77
1901	18 555	13 000	700	250— 500	350	6.0	3.1	15.89
1902	23 054	14 300	620	380— 900	560	2.6	1.1	9.63
1903	18 277	13 700	750	700—4000	2 160	1.1	0.2	0.61
1904	18 000	12 290	683	500—1800	1 150	0.8	0.3	3.29
1905	20 626	13 500	654	370— 700	551	2.2	1.1	11.49

Anm. Den lever, der er anvendt til dampmedicintran er ikke medtaget i leverpartiet og kolonnen „tranparti" omfatter ikke dampmedicintran.

Tabel 48 viser, hvormeget der er opfisket i de forskjellige maaneder.

Tabel 48.

Aar	Opfisket kvantum			
	Januar og Februar	Mars	April	Ialt
	Millioner stykker			
I gjennemsnit 1871—1890	5.0	15.8	4.4	25.2
Procent	19.8	62.7	17.5	100
I gjennemsnit 1891—1900	2.8	13.9	4.7	21.4
Procent	12.3	65.4	22.3	100
1901................	1.8	7.8	3.4	13.0
Procent	13.8	60.0	26.2	100
1902.................	2.3	8.5	3.5	14.3
Procent	16.1	59.4	24.5	100
1903.................	0	4.3	9.4	13.7
Procent	0	31.4	68.6	100
1904.................	0.3	2.4	9.6	12.3
Procent	2.4	19.5	78.1	100
1905.................	0.4	10.1	3.0	13.5
Procent	3.0	74.8	22.2	100

Tabel 49 indeholder opgave over udbyttet af fisk, lever, dampmedicintran og rogn for hver uge. Antallet af trækningsdage i ugen er anført længst tilhøire.

Tabel 49.

Ugen, som endte	Ugentlige opgaver over udbyttet for 1905						Dage trækning			
	Fisk			Lever	Damp-medicintran	Rogn	Østlofoten		Vestlofoten	
	Ialt	Heraf saltet	Ugens fiske							
	Millioner stykker			Hektoliter			Fuld	Delv.	Fuld	Delv.
Januar.........	—	—	—	—	—	—				
Februar 4de...	0.015	0.008	0.015	18	6	22	3	1	4	0
— 11te...	0.071	0.031	0.056	40	52	116	1	2	2	1
— 18de...	0.132	0.054	0.061	72	100	230	0	4	1	2
— 25de...	0.443	0.144	0.311	175	374	760	2	2	2	1
Mars 4de......	1.293	0.479	0.850	314	1 226	2 400	3	3	3	3
— 11te......	2.262	0.979	0.969	492	2 086	4 200	3	2	3	3
— 18de......	4.725	2.506	2.463	913	3 723	8 400	4	2	5	1
— 25de......	7.671	4.861	2.946	1 296	6 183	12 150	5	1	5	1
April 1ste.....	10.480	7.011	2.809	1 559	8 658	14 800	6	0	6	0
— 8de......	12.362	8.310	1.882	1 601	10 473	15 650	4	2	3	3
— 15de......	13.160	6.749	0.798	1 707	11 220	15 700	5	1	4	1
— 22de......	13.457	8.880	0.297	1 866	11 461	15 700	4	0	4	0
— 27de......	13.500	8.889	0.043	[1])2 239	11 493	15 700	1	0	2	0

[1]) I leverpartiet er medregnet endel grakse, der tilvirkes til tran..

Anm. Lever, brugt til dampmedicintran, er ikke medregnet i leverpartiet.

I tabel 50 er anført det antagelige udbytte af fisk ved hver uges slutning i de sidste 5 aar.

Tabel 50.

Maaned	Lofotfiskets udbytte i millioner									
	1901		1902		1903		1904		1905	
	Datum	Millioner	Datum	Millioner	Datum	Millioner	Datum	Millioner	Datum	Millioner
Februar	2	0.03	1	—	7	—	6	—	4	0.02
	9	0.21	8	0.07	14	—	13	0.03	11	0.07
	16	0.67	15	0.29	21	—	20	0.13	18	0.13
	23	1.33	22	0.83	28	—	27	0.26	25	0.44
Mars	2	2.36	1	2.32	7	0.12	5	0.65	4	1.29
	9	4.02	8	4.66	14	0.43	12	1.46	11	2.26
	16	5.50	15	7.90	21	1.96	19	2.01	18	4.73
	23	7.31	22	9.69	28	4.27	26	2.70	25	7.67
	30	9.64	29	10.79	—	—	—	—	—	—
April	6	11.76	5	12.20	4	8.34	2	4.41	1	10.48
	13	12.80	12	13.52	11	10.49	9	6.93	8	12.36
	20	13.00	19	14.18	18	11.98	16	10.10	15	13.16
	—	—	24	14.30	25	13.29	23	11.75	22	13.46
	—	—	—	—	30	13.70	29	12.29	27	13.50

Tabel 51 viser lofotfiskets udbytte af de forskjellige produkter gjennemsnitlig i 1881—1885, 1886—1890, 1891—1900 samt i de sidste 10 aar.

Tabel 51.

Aar	Lofotfiskets udbytte							
	Ialt fisk	Heraf Klipfisk	Heraf Torfisk	Hoveder	Rogn	Medicintran	Tran	Værdi i millioner kroner
	Millioner stykker				1 000 hektoliter			
I gjennemsnit 1881—1885 ..	23.7	20.2	3.5	17.3	28.4	3.23	16.5	5.80
I gjennemsnit 1886—1890 ..	27.5	23.5	4.0	15.5	29.5	13.10	25.0	6.21
I gjennemsnit 1891—1900 ..	21.4	17.0	4.4	14.4	22.9	13.71	7.7	5.26
1896.............	18.0	15.3	2.7	11.2	16.0	8.85	1.2	5.15
1897.............	25.8	19.1	6.7	13.5	27.1	18.26	3.8	5.26
1898.............	15.0	8.1	6.9	8.3	20.6	11.25	4.0	3.30
1899.............	15.0	10.7	4.0	9.6	20.7	18.45	6.1	4.55
1900.............	8.4	5.7	2.6	6.0	10.2	10.77	3.0	3.46
1901.............	13.0	7.4	5.5	8.3	16.6	15.89	3.1	4.20
1902.............	14.3	10.5	3.6	10.3	13.7	9.63	1.1	4.38
1903.............	13.7	9.4	4.3	10.0	10.5	0.61	0.2	3.29
1904.............	12.3	7.4	4.8	6.6	8.1	3.29	0.3	2.94
1905.............	13.5	8.9	4.5	7.9	15.7	11.49	1.1	4.26

Anm. 0.3 million fisk tilvirket paa anden maade i 1899.
0.1 — „ — „ „ — i 1900.
0.1 — „ — „ „ — i 1901.
0.2 — „ — „ „ — i 1902.
0.1 — „ — „ „ — i 1904.
0.1 — „ — „ „ — i 1905.

Fordelingen af det erholdte kvantum paa de forskjellige fiskedistrikter sees af tabel 52.

Tabel 52.

Opsynsdistrikt	Udbyttets fordeling paa opsynsdistrikterne								
	Fisk				Lever		Rogn hektoliter	Millioner hoveder	
	Ialt	Garn	Line	Dybsagn	Hektoliter				
	1 000 stykker				Ialt	Brugt til medicintran		Til guano	Hjemsendt
Raftsundet — Risvær	0.269	0.214	0.055	—	536	146	332	0.18	0.08
Brettesnes	0.477	0.317	0.160	—	928	904	758	0.05	0.40
Skroven	0.112	0.103	0.006	0.003	224	360	180	0.05	0.06
Østnesfjorden	0.080	0.015	0.065	—	190	—	102	0.05	0.02
Svolvær	0.027	0.022	0.005	—	62	[1])725	18	0.02	—
Kabelvaag og Storvaagen	0.063	0.050	0.008	0.005	120	[1])700	115	0.01	0.05
Ørsvaag, Ørsnes, Hopen og Kalle	0.151	0.111	0.040	—	290	[1])420	267	0.25	0.10
Henningsvær	0.498	0.160	0.333	0.005	896	[1])1 700	640	0.12	0.36
Stamsund og Steine	0.601	0.469	0.128	0.004	1 226	[1])2 732	967	0.40	0.20
Ure	0.334	0.114	0.220	—	639	620	411	0.15	0.17
Balstad og Mortsund	1.638	0.635	1.003	—	2 963	[1])3 140	1 910	1.00	0.60
Nufsfjord	0.929	0.420	0.509	—	1 525	1 040	1 175	0.30	0.60
Sund	1.703	1.016	0.687	—	3 089	1 680	2 010	0.80	0.80
Reine	3.983	2.150	1.833	—	7 710	5 000	4 600	2.50	0.50
Sørvaagen	2.635	0.450	2.185	—	4 112	3 104	2 215	2.00	0.50
	13.500	6.246	7.237	0.017	24 510	22 271	15 700	7.88	4.44

[1]) Endel lever tilført fra andre fiskevær.

Tabel 53 giver oversigt over det procentvise forhold mellem udbyttet for de forskjellige brug og antallet af fiskere ved disse.

Tabel 53.

Aar	Forholdet mellem brugenes udbytte					
	Garnbrug		Linebrug		Dybsagn	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk
	Procent					
I gjennemsnit 1871—1880	50.4	48.7	39.6	45.6	10.0	5.7
1881—1890	35.1	31.5	56.3	64.6	8.6	3.9
1891—1900	38.4	34.9	55.0	62.3	6.6	2.8
1896	22.2	21.1	69.1	75.5	8.7	3.4
1897	28.9	29.3	62.7	68.5	8.4	2.2
1898	35.5	32.4	59.6	66.4	4.9	1.2
1899	43.5	50.9	52.0	48.3	4.5	0.8
1900	59.2	51.7	38.9	47.8	1.9	0.5
1901	52.5	50.7	44.6	47.2	2.9	2.1
1902	42.0	41.4	53.2	54.5	4.8	4.1
1903	37.9	10.1	57.8	87.8	4.3	2.1
1904	29.8	19.0	65.7	79.8	4 5	1.2
1905	39.0	46.3	55.7	53.6	5.3	0.1

Mandslotterne findes anført i tabel 54.

Tabel 54.

Opsynsdistrikt	Mandslotter for 1905 angivet i kroner												Anm.
	Høieste				Middels				Laveste				
	Garn	Line	Smaagarn	Dybsagn	Garn	Line	Smaagarn	Dybsagn	Garn	Line	Smaagarn	Dybsagn	
Raftsundet — Risvær — .	—	150	300	0	—	100	180	0	—	20	70	0	
Brettesnes	350	300	150	50	150	70	75	20	25	25	20	0	
Skroven	135	75		15	65	25		10	10	—	—		
Østnesfjorden	—	120	30	20	—	60	10	0	—	20	5	0	
Svolvær	—	30	150	0	—	10	60	0	—	—	5	0	
Vaagene	70	—	200	0	50	—	70		40	—	45		
Hopen	300	175	320		65	50	105		30	4	28		
Henningsvær	100	450	280	80	80	170	200	25	40	75	75	10	
Stamsund	400	400	560		150	150	240		53	40	65		Fortjeneste under fraflytning medregnet (Stamsund—Ure)
Steine	220	300	400	70	125	160	250	40	40	15	160	25	
Ure	200	390	360		50	140	200		20	10	50		
Balstad og Mortsund	370	400	700	0	120	260	380		60	120	140		
Nufsfjord	380	490	620		—	260	450		—	190	300		
Sund	890	720	1000		440	520	440		290	320	200		
Reine	700	700	1500		400	400	900	0	300	250	500	0	
Sørvaagen	—	750	1140		—	490	600		—	350	450		

Tabel 55 viser det gjennemsnitlige fangstudbytte pr. mand i tiaarene 1881—1890, 1891—1900 samt i de sidste 10 aar.

Tabel 55.

Aar	Gjennemsnitsudbytte pr. mand	
	Stykker skrei	Kroner
I gjennemsnit:		
1881—1890	656	203
1891—1900	732	183
1896	558	160
1897	824	168
1898	504	110
1899	613	186
1900	369	152
1901	700	226
1902	620	190
1903	750	180
1904	683	163
1905	654	224

Gjennemsnitsudbyttet i penge har siden 1893, med undtagelse af vinteren 1901, ikke været saa høit som iaar. Ujevnheden i den virkelige fordeling ifølge tabel 54, der for de tre vestligste opsynsdistrikter viser ukjendte høie mandslotter, medens disse for Østlofotens vedkommende gik ned til den mohsatte yderlighed, rettedes adskillig derved, at et saa betydeligt antal af fiskerne, som var indskrevet i de uheldigst stillede distrikter, itide flyttede vestover og fik deltage i det gode fiske.

Til agn anvendtes først paa vinteren saltet sild og brisling; men senere, da forbruget blev meget stort paa grund af mange trækningsdage, fersk sild og lodde, samt til daglinebruget saltet skjæl. Priserne paa ferskt agn holdt sig høie i mars — for lodde betaltes saaledes op til 20 kroner pr. kasse paa ca. 70 liter — og der var i Vestlofoten baade, hvis agnregning løb op til 140 kroner pr. mand. Den samlede agnudgift kan formentlig ansættes til 690 000 kroner, eller gjennemsnitlig omkring 60 kroner pr. linefisker.

---

c. Priser.

De ved hver uges slutning ivinter noterede priser i de forskjellige fiskevær findes anført i tabel 56.

Tabel 56.

Ugen, som endte	Priser paa fisk, lever, hoveder og															
	Raftsundet		Brettesnes		Østnes-fjorden		Skraaven		Svolvær		Vaagene		Hopen		Hennings-vær	
	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.	F. / L.	H. / R.
4/2							23—24									
							10—12									
11/2							23—24						23		25	
							13						15			
18/2			24				23				20—30		23—24	30	20—25	
							13—16						14—16			1)25
25/2			25				23—25				23—28		23—26	30	25—28	
			15	1)15			16—20				15—17	1)15	15—20		16—18	1)25
4/3			25—26		27		25—26	30	27—30		25—26	40	24—27	30	25—29	50
			16—18	1)25			19—21		20—22		17—20	1)23	17—30	1)28	20—25	1)30
11/3	26—27		25—28		27		26—27	30	27		25—27	40	25—27	30	25—30	50
		1)25	20—30	1)28			20—22				17—20	1)25	18—23	1)30	20—25	
18/3	28—30		27—29	40	25—28		27	30	27—29		27—29		27	30	25—30	50
		1)28	25—28	1)30	26—30	1)28	28		27—30	1)28	20—25	1)27	20—24	1)28	20—25	
25/3	28—30		27—30	40	30	25	28	30	26—30	25	27—29		27—28		25—30	50
			25—29	1)25	30	1)26	25		30	1)26	20	1)28	20—30	43	20—25	1)28
1/4	27—28		25—28		25—30	25	28	30	25—27		26—28	50	24		25—30	50
		1)20	20—28	1)24	26—27		25		25—27	1)18	20—23	1)17	20—28	1)10	20—23	1)25
8/4	25—26		25—27		24—26	25	28	30	26—28	25	26—27	30—50	25—27		25—30	50—60
		1)10	20—23	35—43	10—16	1)8	20	52	15—27	1)13	17—22	1)15	18—20	1)10	16—18	43
15/4	25—26		25		24—26	35	28		26—28	25	26	30—50	25—27		25—27	50—60
		1)10	15—18	35—48	10—15		20	40—48	15—16		20		20		16—18	40—48
22/4					25	35	28		28	25	26				25—26	50—60
							20	40—48			20				16—18	40—48
27/4																

1) Pr. hektoliter fersk rogn.

Anm. Tallene betegner:
For fisk (F) kroner pr. 100 stykker.
„ lever (L) — - hektoliter.
„ saltet rogn (R) — - hektoliter.
„ hoveder (H) øre - 100 stykker.

…ogn ved hver uges slutning 1905

Stamsund		Ure		Balstad		Nufsfjord		Sund		Reine		Sorvaagen	
F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.
L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.
24		20—24											
										15—17			
24—26	20—25	22—24		23—25				25		20—24		25	
16—22	[1]20	16—18		15—20		16—18		16—18		15—19		15—18	
23—27	20—25	25—27	40—45	25—29	30	25	40	25—26		23—24		25—27	
18—27	[1]28	25—27	[1]27	18—24	[1]25	20—21		18—20		18—20		16—21	
20—29	25	26—28	40—50	26—31	30—40	25—27	40	25—27		25—27		27	50—60
23—28	[1]28	26—30	[1]30	26—28		20—25		18—23	[1]28	19—21		19—26	[1]25
25—29	25	27—28	40—45	27—31	30—40	27—30	30	25—30	35—40	26—30	40	27—30	30—50
23—27	28	26—30	[1]27	27—31	[1]29	28—32	[1]25	26—32	[1]28	22—30	[1]27	26—30	[1]27
27—30	25	27—28	40—45	27—31	30	27—30	30	25—30	30—40	22—30	30—40	24—29	30—40
23—35	52	27—30	43	27—32		30—33	[1]25	25—33	[1]27	27—32	[1]26	26—34	[1]21
25—29	25—40	26—28	40—45	25—31	30—40	26—29	25—30	24—30	30—45	23—27	24—30	20—27	30—50
22—32	43	23—25	45	20—29		20—23	[1]13	18—30	[1]18	18—28	[1]15	18—22	[1]15
24—27	25—40	24—27	45—50	24—27	30—45	24—27	25—30	24—29	30—45	18—28	25—30	23—28	30—50
18—24	35—48	16—28	43	15—23		14—17	[1]6	15—18	40	14—20	35—48	12—18	[1]8
23—27	25—50	25—27	45—50	24—27	30—45	24—27	60	25—28	30—45	23—26	25—30	23—27	30—40
18—22	33—48	16—18	43	15—20		14—17	40—48	15—17	43	14—19	35—48	17—19	35—43
24—27	25—40	25—27	40—45	24—27	30—40	25—27		25—27	30—50	23- 25	25—30	24—27	30—50
18—22	40—43	16—18	43	15—18	40—45	14—17		15—17	43	12—15		18—20	35—43
24—25	25—40	24	40—45	24—26	35							24—27	35—48
18—20		16		15—18	40—45							18—20	40—50

Gjennemsnitsprisen paa de forskjellige fiskeprodukter samt paa agn viser tabel 57.

Tabel 57.

Opsynsdistrikt	Gjennemsnitsprisen i 1905 angivet i kroner												
	Fisk							Agn					
	Garn	Line	Dybsagn	Hoveder	Lever	Fersk rogn	Saltet rogn	Fersk sild	Saltet sild	Skjæl	Saltet skjæl	Lodde	Blæksprut / Blæksprut lever
	pr. 100 stkr.				pr. hektoliter								
Raftsundet — Risvær	28.0	26.0	—	0.30	28.0	25.0	50.0	—	—	—	44.0	—	—
Brettesnes	27.0	26.0	—	0.40	26.5	28.0	45.0	9.0	—	—	40.0	14.5	—
Skroven	26.0	25.0	25.0	0.30	21.0	—	43.0	—	—	—	40.0	—	—
Østnesfjorden	27.0	27.0	27.0	0.35	26.0	25.0	—	12.0	12.0	—	48.0	—	—
Svolvær	29.0	26.0	—	0.30	26.0	28.0	—	12.0	12.0	—	48.0	—	—
Vaagene	28.0	26.0	25.0	0.40	22.0	20.0	45.0	—	—	—	45.0	—	—
Hopen	26.7	24.8	—	0.30	20.8	27.0	42.0	10.0	—	—	40.0	—	—
Henningsvær	28.8	27.7	27.0	0.55	22.5	25.0	45.0	9.0	—	—	40.0	16.0	—
Stamsund	27.4	25.7	25.7	0.28	24.0	21.0	44.0	11.5	12.0	—	42.0	16.3	0 / 20.4
Ure	27.2	25.5	—	0.45	24.0	25.0	43.0	12.0	15.0	—	40.0	17.0	0 / 25.0
Balstad	28.0	25.0	—	0.40	23.0	19.0	50.0	11.5	10.0	—	40.5	16.0	—
Nufsfjord	27.5	26.0	—	0.30	26.0	22.0	43.0	12.5	12.0	—	50.0	21.0	—
Sund	28.0	26.0	—	0.35	27.0	28.0	43.0	12.5	11.0	—	52.0	20.0	—
Reine	27.5	25.0	—	0.30	23.0	25.0	45.0	10.0	14.0	—	50.0	20.0	—
Sørvaagen	28.0	25.0	—	0.40	21.0	19.0	45.0	11.0	12.0	—	52.0	20.0	—

Til sammenligning anføres i tabel 58 fiskepriserne i de forskjellige fiskevær siden 1896.

Tabel 58.

Fiskevær	Gjennemsnitsprisen af fisk (kr. pr. 100) i aaret									
	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Raftsundet	—	—	—	25.5[1])	35.0[1])	27.0[1])	23.0[3])	20.4	17.1[4])	27.8
Østnesfjorden	21.5	—	17.0	—	—	—	—	22.6	19.0	27.0
Skroven	22.0	16.5	16.8	26.3[2])	31.0[2])	26.3[2])	24.9[2])	21.3[2])	18.1[2])	25.9
Svolvær	21.5	16.5	17.0	25.2	32.0	26.5	26.6	21.8	18.3	28.4
Vaagene	21.0	16.0	16.0	24.9	32.5	25.6	25.7	22.0	18.2	27.5
Hopen	21.0	16.0	16.0	24.0	34.0	25.5	24.2	23.2	17.8	26.1
Henningsvær	22.0	15.6	18.0	26.4	33.0	27.7	26.0	21.3	20.6	28.1
Stamsund	20.6	16.2	16.4	24.8	31.8	26.4	25.3	19.6	19.7	27.0
Ure	19.8	16.1	16.3	23.7	30.5	24.9	25.0	19.7	18.4	26.1
Balstad	19.5	16.0	16.2	23.8	33.9	26.0	25.4	21.1	19.1	25.2
Sund og Nufsfjord	19.5	16.2	16.4	24.0	33.0	25.7	24.2	19.9	17.5	27.0
Reine og Sørvaagen	19.6	16.1	16.8	23.8	33.0	26.1	25.3	21.9	19.8	26.0

[1]) Risvær.
[2]) Skraaven og Brettesnes.
[3]) Raftsundet og Risvær.
[4]) Risvær og Svellingen.

De af opsynsbetjentene indsendte opgaver over leverholdigheden til de forskjellige tider er anførte i tabel 59.

Tabel 59.

Ugen som endte	Raft-sundet	Risvær	Brettes-nes	Østnes-fjorden	Skraaven	Svolvær	Vaagene	Hopen	Hennings-vær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sør-vaagen
Februar 4de	—	—	—	—	40/45	—	—	/40	35/40	—	—	—	—	35/40	—	—
— 11te	—	—	—	—	40/45	—	—	/40	37/40	45/	38/	—	35/40	40/45	40/50	40/50
— 18de	—	—	40/45	—	40/45	—	30/40	35/45	37/40	48/	38/42	40/45	35/40	38/43	40/50	40/50
— 25de	—	—	40/50	—	40/50	—	35/45	40/50	38/41	41/50	40/45	40/45	40/40	43/48	40/50	40/50
Mars 4de	—	—	40/50	—	40/50	—	35/45	45/55	40/45	46/53	45/50	40/45	45/50	45/55	40/50	45/50
— 11te	—	50/50	40/50	—	40/50	—	40/50	45/55	42/50	51/56	50/55	45/50	50/55	50/55	40/50	45/55
— 18de	—	50/50	45/50	30/40	50/60	—	40/50	46/	45/55	51/60	50/55	50/55	50/60	54/60	45/55	55/60
— 25de	—	55/	50/55	—	50/60	30/40	45/55	50/	50/58	50/60	50/55	55/60	55/60	55/62	50/60	55/70
April 1ste	—	60	50/55	50/60	50/60	50/60	50/60	60/	55/60	45/60	50/55	55/60	55/60	55/65	50/60	55/70
— 8de	—	65/	55/65	60/	50/60	50/	50/60	60/65	55/65	45/60	50/55	55/60	55/65	55/65	50/60	55/70
— 15de	—	70/	55/65	60/	50/60	50/	60/80	60/70	60/70	45/60	50/55	55/60	55/65	55/65	50/60	55/70
— 22de	—	—	—	—	50/60	—	60/80	—	65/70	50/60	50/55	55/65	60/70	60/65	50/60	55/70
— 27de	—	—	—	—	—	—	—	—	—	/60	/55	55/65	—	60/65	—	60/70

Anm. Tallene over stregen er for garnfisk, under stregen for linefisk.

Tabel 60 angiver for de sidste 18 aar gjennemsnitsværdien af den sløiede fisk og fisken i rund tilstand.

Tabel 60.

Aar	Gjennemsnitspris Sløiet	Gjennemsnitspris Rund
	Øre pr. stykke	
1888	17.7	23.3
1889	27.0	34.1
1890	20.5	24.2
1891	26.5	31.7
1892	21.4	26.4
1893	17.1	22.3
1894	20.0	26.6
1895	14.0	17.8
1896	21.1	28.6
1897	15.5	20.4
1898	16.6	22.0
1899	25.0	30.3
1900	33.4	41.2
1901	25.5	32.3
1902	25.2	30.6
1903	21.2	24.0
1904	18.5	23.9
1905	26.8	34.1

d. Redskaberne vedkommende.

Forholdsvis faa redskaber var i sjøen i den tid, uveiret rasede, og senere mistedes kun undtagelsesvis noget paa grund af sammenvikling. Redskabstabet kan derfor i det hele betegnes som ubetydeligt og ansættes til 30 000 kroner, hvoraf 20 000 kroner falder paa linebruget.

Slitagen blev derimod i de distrikter, hvor det bedste fiske foregik almindelig. Den andrager formentlig til 240 000 kroner for garnbruget og 235 000 kroner for linebruget, eller tilsammen 475 000 kroner.

VIII. Udvalgene vedkommende.

Fortegnelse over de i 1905 valgte udvalgsmedlemmer og suppleanter.

I Raftsundets opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Hagbart Olsen, Vattenvaag af Vaagan.
— Hans Josefsen, Insterby af Karlsø.
Linebruger Daniel Josefsen, Holand af Vaagan.
— Julius Jakobsen, Punslet af Vaagan.

Suppleanter:

Garnbruger Hans Jakobsen, Punslet af Vaagan.
— Magnus Karlsen, Holand af do.
Linebruger Jens Eriksen, Høivaag af Lødingen.
— Justus Ellingsen, Fagerhaug af Vaagan.

I Skrovens opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Hans Dahl, Molgavlen af Vaagan.
Linebruger Sofus Hansen, Guldvik af Vaagan.

Suppleanter:

Garnbruger Adolf Dahl, Korsnes af Hadsel.
Linebruger Otto Dybfæst af do.

I Østnesfjordens opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Edvard Krane, Laupstad af Vaagan.
Linebruger Sivert Pedersen, Smaaskjær af do.

Suppleanter:

Garnbruger Seberg Hansen, Liland af Vaagan.
Linebruger Karl Knudsen, Vestpold af do.

I Svolværs opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Krisbinius Andreassen, Svolvær.
Linebruger Hans Jørgensen, Fur af Trondenes.

Suppleanter:

Garnbruger Peder Aalberg, Svolvær.
Linebruger Jakob Benjaminsen, Sand af Bjarkø.

I Vaagenes opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Møller Kristensen, Riksen af Nesne.
Linebruger Adolf Jensen, Ørsvaageidet af Vaagan.

Suppleanter:

Garnbruger Johan Johnsen, Levang af Nesne.
Linebruger Laurits Karoliussen, Krabbenes af Tromsøsundet.

I Hopens opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Haavard Hansen, Kalsnes af Hadsel.
— Erik Jakobsen, Moen af Tranø.
Linebruger Henrik Larsen, Holmsnes af Hadsel.
— Peder Olsen, Skaanland af Steigen.

Suppleanter:

Garnbruger Johan Larsen, Tveraa af Vefsen.
— Georg Ingebrigtsen, Tilrum af Brønø.
Linebruger Hans Raste, Daavø af Karlsø.
— Adolf Schrøder af Steigen.

I Henningsværs opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Tistrand Benjaminsen, Skogsholm af Tjøtta.
— Arnt Andersen, Almingen af Alstadhaug.
Linebruger Jørgen Johansen, Lenningen af Herø.
— Emil Henriksen, Guldvik af Vaagan.

Suppleanter:

Garnbruger John Johnsen, Mindnes af Tjøtta.
— Mikal Berteusen, Aarstein af Ibestad.
Linebruger Ole Hansen, Laupstad af Ibestad.
— Johan Johansen, Tenden af Herø.

I Stamsunds opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Anders Nikolaisen, Ulvang af Stamnes.
— Gotlib Myrbak, af Lenviken.
Linebruger Svend Svendsen, Vaag af Steigen.
— Peder Johansen, Lavangsnes af Ibestad.

Suppleanter:

Garnbruger Johan Rindal af Ibestad.
— Lars Fjelde, Svarholt af Buksnes.
Linebruger Ludvig Laksaa af Folden.
— Kristian Kristensen, Mjelde af Steigen.

I Balstads opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Lorents Larsen, Kalaas af Hemnes.
— Ole Magnus Olsen, Skotnes af Buksnes.
Linebruger Peder Nikolaisen, Igerø af Vega.
— Kristen Hansen, Berg af Buksnes.

Suppleanter:

Garnbruger Harald Hammer, Storeide af Buksnes.
— Edvard Knudsen, Eibugt af Melø.
Linebruger Karolius Nikolaisen, Haug af Hadsel.
— Hagbart Høidahl af Buksnes.

I Sunds opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Oluf Andersen, Sund af Flakstad.
— Ole Olsen, Bakken af Velfjorden.
Linebruger Oluf Johnsen, Bodø.
— Aage O. Holmen af Nordfolden.

Suppleanter:

Garnbruger Kristian Gjertsen, Krystad af Flakstad.
— Jens Johannesen, Nes af do.
Linebruger Andreas Rangseth af Bodin.
— Isak Sakariasen, Sundseth af Nordfolden.

I Reines opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Edvind Mathisen, Aakvik af Tjøtta.
— Johan Edv. Lauritsen, Bærø af do.
Linebruger Iver Johansen, Horn af Brønø.
— Anton Johansen, Hestdal af Tjøtta.

Suppleanter:

Garnbruger Johan Jørgensen, Mo af Brønø.
— Johan Tøgersen, Horn af Brønø.
Linebruger Johan Andersen, Skonseng af Tjøtta.
— Helmer Pedersen, Husvik af do.

I Sørvaagens opsynsdistrikt.

Udvalgsmedlemmer:

Garnbruger Ludvig Seines af Bodin.
— Andreas Pedersen, Præstø af Alstahaug.
Linebruger Anton Kaspersen, Bogen af Flakstad.
— Lorents Danielsen, Brøløs af Tjøtta.

Suppleanter:

Garnbruger Kristian Karstensen, Røøen af Tjøtta.
— Oluf Haanes, Kleven af Alstahaug.
Linebruger Berent Kaspersen, Visthus af Tjøtta.
— Steiner Nilsen, Mosjøen, Vefsen.

Fiskehav-grænser

mellem opsynsdistrikterne i Lofoten

i henhold til lov af 6te august 1897 §§ 5 og 14.

1. Grænsen mellem Raftsundet og fællesdistriktet (Skroven, Østnesfjorden, Svolvær og Vaagene). En ret linie i retning sso ½ o fra Framnæsvik til skjæret Baren efter med:

„Skjæret Baren i Skutvikakselen paa indlandet“, hvilken linie fra skjæret Baren fortsættes i samme retning efter med: „Skjæret Baren i Framnæsvik“.

2. Grænsen mellem fællesdistriktet (Skroven, Østnesfjorden, Svolvær og Vaagene) og Hopens distrikt:

En ret linie fra vestre ende af Sagøen i retning s t o ½ o efter med:

„Vestre ende af Sagøen i „Flækkene“ i Ørsvaagfjeldet“.

3. Grænsen mellem Hopens og Henningsværs distrikter:

En ret linie fra land i retning s t o efter med:

„Østre ende af Bindingsøen midt i Sigeflauget“.

4. Grænsen mellem Henningsværs og Stamsunds distrikter:

En ret linie fra land i retning s ½ v efter med:

„Kløvkollen ret under vestre kant af Hornsryggen, hvor varde er anbragt“.

NB. Paa fiskebanken „Olan“ angives grænsen ved krydsmedene Snetinden i vestre kant af Kalrøra og Kjølpesnesryggen midt mellem Æsøerne.

5. Grænsen mellem Stamsunds og Balstads distrikter:

En ret linie fra land i retning syd efter med:

„Høieste top af Bukholmen midt i Klømmerflauget“.

6. Grænsen mellem Balstads og Sunds distrikter:

En ret linie fra land i retning s ½ o efter med:

„Østre hammer paa Strømøheien i vestre kant af fjeldet „Andopshesten“ ogsaa kaldet „Løven“.

7. Grænsen mellem Sunds og Reines distrikter:

En ret linie fra land i retning s t o efter med:

„Skjeltinden mod vestre kant af Solbjørntinden“.

8. Grænsen mellem Reines og Sørvaagens distrikter:

En ret linie fra vestre Dybfjordnes, ret ned af Steffennakkens østre kant, i retning s t o ½ o efter med:

„Østre tind paa fjeldet Munken ret over østre kant af Steffennakken“.

Samtlige grænselinier gaar saa langt ind i Vestfjorden som der er fiskehav.

Svolvær den 21de mars 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

angaaende morgen- og aftensignaler under lofotfiskeriet.

Fra og med	16. januar	morgensignal kl.	$7^1/_2$	fm.,	aftensignal kl.	4	em.
—„—	1. februar	do.	- 7	„	do.	- 5	„
—„—	15. —	do.	- $6^1/_2$	„	do.	- 6	„
—„—	1. mars	do.	- 6	„	do.	- 7	„
—„—	15. —	do.	- 6	„	do.	- 8	„

Klokkeslettene signaliseres ved heisning af flag paa af opsynet bestemte og bekjendtgjorte steder.

Før morgensignalet heises, maa ingen fiskebaad begive sig udenfor de af opsynet fastsatte og bekjendtgjorte udrorslinier.

Efter at aftensignalet er heist, maa intet fiskeredskab optages eller udsættes; dog kan paabegyndt trækning af sammenviklede garn fortsættes efter aftensignalstid.

I fællesdistriktet, der indbefatter Vaagenes, Svolværs, Østnesfjordens og Skrovens opsynsdistrikter, er det tilladt at udsætte natliner indtil 1 — en — time efter ovenanførte aftensignaltider.

Overtrædelser straffes med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

angaaende brugen af synkenot under lofotfiskeriet.

Brugen af synkenot er indtil videre i henhold til udvalgsbeslutninger forbudt i følgende opsynsdistrikter:

1. Fællesdistriktet, der indbefatter Vaagenes, Svolværs, Østnesfjordens og Skrovens opsynsdistrikter.
2. Hopens opsynsdistrikt.
3. Henningsværs opsynsdistrikt.
4. Stamsunds opsynsdistrikt.
5. Balstads opsynsdistrikt.
6. Sunds opsynsdistrikt.
7. Reines opsynsdistrikt.
8. Sørvaagens opsynsdistrikt.

Overtrædelser straffes efter lov af 6te august 1897 angaaende skreifiskerierne i Lofoten § 16, med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

angaaende fiskeredskabers merkning og belastning under lofotfiskerierne.

1. Regler for redskabers merkning.

Alle dubbel og stænger, som anbringes paa iler, skal være merket med vedkommende baads bogstav og nummer. Bogstaver og tal skal være mindst 5 — fem — centimeter høie.

Disse regler gjælder for samtlige opsynsdistrikter.

2. Regler for redskabers belastning.

Enhver almindelig storgarnlænke skal belastes med 2 — to — ilestene med jernbeslag, vegtig mindst 54 — fire og femti — kg. hver og 9 — ni — almindelige garnsten paa 12 — tolv — glaskavl.

Enhver natlinesætning skal belastes med mindst 2 — to — ilestene paa 18 — atten — kg. hver og 1 — en — synkesten for hver 250de angel.

Vegten paa synkesten for bundline 4 — fire — kg.
do. „ do. for fløitline 6 — seks — do.

Benyttes synkesten for hver 200de angel kan vegten paa disse være forholdsvis mindre.

Disse regler gjælder kun for Vestlofoten.

Enhver smaagarnlænke skal belastes i Reines opsynsdistrikt med 2 — to — ilestene vegtig mindst 30 — tredive — kg. hver og 6 — seks — kilograms synk pr. garn af indtil 30 — tredive — meters længde, og i Sørvaagens opsynsdistrikt med 2 — to — ilestene vegtig mindst 30 — tredive — kg. hver og 8 — otte — kilograms synk pr. garn af indtil 30 — tredive — meters længde.

I Hopens opsynsdistrikt skal enhver natlinesætning belastes med mindst 2 — to — ilestene, en paa 15 — femten — og en paa 18 — atten — kg. samt for bundline en synkesten paa 4 — fire — kg. for hver 150de angel, og for fløitline en synkesten paa 5 — fem — kg. for hver 100de angel med 2 glaskavlers fløit. Benyttes kun 1 glaskavls fløit, kan vegten paa synkestenen være 4 — fire — kg. for hver 100de angel.

Overtrædelse af denne vedtægt, som gjælder indtil videre, straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. fiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 22de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 25de mars 1905 angaaande havdeling i Raftsundets opsynsdistrikt.

Af Raftsundets opsynsdistrikts fiskehav er udlagt et linehav, begrænset saaledes:

Mod vest af grænselinien mellem Raftsundet og fællesdistriktet og mod øst af en ret linie fra Engeløen i retning s.s.o. efter med: „Høieste Værholmtuva ret over østre ende af Engeløen“.

Brugen af garn paa linehavet forbydes.

Denne vedtægt træder i kraft den 1ste april 1905.

Overtrædelse straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 25de mars 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 20de mars 1905 angaaende havdeling i fællesdistriktet (Skrovens, Østnesfjordens, Svolværs og Vaagenes opsynsdistrikter).

Af fællesdistriktets fiskehav er udlagt:

Et linehav, begrænset saaledes:

Mod øst af grænselinien mellem Raftsundet og fællesdistriktet og mod vest af en ret linie fra Østre-Guldvikholmen i retning s.o. $^1/_2$ s. efter med: „Vestre ende af Østre-Guldvikholmen i vestre, nedre kant af Østre-Hesjesletberget“, hvilket med paa eggen stemmer med krydsmedene: „Skjæret Vesthalden i Framnæsvik“ og „østre kant af Kalskjæret i vestre kant af Reinholmen“.

Brugen af garn paa linehavet forbydes.

Denne vedtægt træder i kraft den 27de mars 1905.

Overtrædelse straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 21de mars 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 28de mars 1904 angaaende havdeling i fællesdistriktet (Skrovens, Østnesfjordens, Svolværs og Vaagenes opsynsdistrikter).

Af fællesdistriktets fiskehav er udlagt:

Et linehav, begrænset saaledes:

Mod øst af en linie fra Slaakø i retning s. t. v. efter med: „Seilmerket paa Slaakø i vestre kant af Grundstadakselen", og mod vest af en linie fra Vestre-Kvalhøiden i retning s. ½ o. efter med: „Østre ende af Flæsa i vestre ende af Vestre Kvalhøiden".

Brugen af garn paa linehavet forbydes.

Overtrædelse straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 23de mars 1902 angaaende havdeling i fællesdistriktet. (Østnesfjorden.)

Brugen af garn forbydes i den del af Østnesfjorden, som ligger indenfor eller nordenfor en ret linie fra pladsen Steinan paa østre, til Stenviken paa vestre side af fjorden.

Ved Stenviken er anbragt to merker, som holdes overet. Ved Steinan er malet et kors i en stor sten, ovenfor pladsens huse.

Denne vedtægt traadte ifølge udvalgsbeslutning i kraft den 16de januar 1903.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 26de mars 1902 angaaende havdeling i Hopens opsynsdistrikt.

Af Hopens opsynsdistrikts fiskehav er udlagt:

Et garnhav, begrænset mod øst af grænselinien mellem fællesdistriktets og Hopens opsynsdistrikts fiskehav og mod vest af en linie fra land i retning s. t. o ½ o. efter med: „Gamstenen i Kolbenthammeren".

Et linehav, begrænset mod øst af en linie fra land i retning s. t. o. $^1/_2$ o. efter med: „Gamstenen i Kolbenthammeren“ og mod vest af en linie fra land i retning s. t. o. efter med: „Bredtinden til Kalakselen“.

Saavel brugen af garn paa linehave, som brugen af natliner paa garnhavet forbydes.

Denne vedtægt traadte i kraft den 7de april 1902.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 23de mars 1899 og 1ste april 1901 angaaende havdeling i Henningsværs opsynsdistrikt.

Af Henningsværs opsynsdistrikts fiskehav er udlagt:

Et garnhav, begrænset mod øst af en linie fra Sauøen i retning syd halv øst eller peiling nord halv vest efter med: „Vestre og høieste Sauøen til Kalrøra“ og mod vest af en linie fra Rødholmen i retning syd kvart vest eller peiling nord kvart øst efter med: „Varden paa Rødholmen i østre nedre kant af Jørndalsflauget“.

Et linehav, begrænset mod øst af en linie fra Rødholmen i retning syd kvart vest eller peiling nord kvart øst efter med: „Varden paa Rødholmen i østre nedre kant af Jørndalsflauget“ og mod vest af en linie fra Kvitholmen af Vestvær i retning syd til vest eller peiling nord til øst efter med: „Kvitholmen af Vestvær i vestre nedre kant af Jørndalsflauget“.

Saavel brugen af natliner paa garnhavet som garn paa linehavet forbydes.

NB. I det østre fælleshav, der begrænses mod øst af grænselinien mellem Hopens og Henningsværs opsynsdistrikters fiskehav og mod vest af ovennævnte linie fra Sauøen efter med: „Vestre og høieste Sauøen til Kalrøra“ og i den del af Gimsøstrømmen, som ligger nordenfor og overfor en linie fra Vestvær i retning vest til syd eller peiling øst til nord efter med: „Inderste Vestværbaren i Moldøren“ forbydes udsætning af garn i januar og februar fra en time og i mars og april fra to timer før de bestemte aftensignaltider.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 25de mars 1902 angaaende havdeling i Stamsunds opsynsdistrikt.

Af Stamsunds opsynsdistrikts fiskehav er udlagt:

Et linehav, begrænset mod øst af en linie fra land i retning s. t. o. efter med: „Kabysmanden ret under østre og høieste Nøkleviksakselen", og mod vest af en linie fra „Hagbarholmen" i retning s. $\frac{1}{2}$ o. efter med: „Hagbarholmens seilmerke ret under vestre, nedre kant af lille Mandfaldet".

Et garnhav, begrænset mod øst af en linie fra „Hagbarholmen" i retning s. $\frac{1}{2}$ o. efter med: „Hagbarholmens seilmerke ret under vestre, nedre kant af lille Mandfaldet", og mod vest af en linie fra land i retning syd efter med: „Støthammerens top over Ureaxelens, ogsaa kaldet Ureknæets, østre kant".

Et linehav, begrænset mod øst af en linie fra land i retning syd efter med: „Støthammerens top over Ureaxelens, ogsaa kaldet Ureknæets, østre kant", og mod vest af grænselinien mellem Stamsunds og Balstads opsynsdistrikters fiskehave.

Saavel brugen af garn paa linehavene som brugen af natliner paa garnhavet forbydes.

Denne vedtægt traadte i kraft den 10de april 1902.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 26de februar 1905 angaaende havdeling i Balstads opsynsdistrikt.

Balstads opsynsdistrikts fiskehav er delt i tre teiger saaledes:

1. Linehav, begrænset mod øst af grænselinien mellem Stamsunds og Balstads fiskehav og mod vest af en kompasstreg syd og nord efter med: „Høieste Brandsholmen i Skræphalsen (i Sandsundakselen").
2. Garnhav, begrænset mod øst af en kompasstreg syd og nord efter med: „Høieste Brandsholmen i Skræphalsen (i Sandsundakselen") og mod vest af en kompasstreg syd og nord efter med: „Vestre kant af Stenberget i vestre kant af Offersø".
3. Linehav, begrænset mod øst af en kompasstreg syd og nord efter med: „Vestre kant af Stenberget i vestre kant af Offersø" og mod vest af grænselinien mellem Balstads og Sunds fiskehav.

Saavel brugen af garn paa linehavene som natliner paa garnhavet forbydes.

I delingen er ikke medtaget den del af Napstrømmen, som ligger ovenfor en ret linie fra Kvalbaken i retning v. t. s. efter med: „Svinø fyr i østre kant af Ureberget“, og den del af Buksnesfjorden, som ligger overfor en ret linie mellem holmen „Spanna“ og skjæret „Baren“, hvilke udgjør fælleshav.

Denne vedtægt træder i kraft den 6te mars 1905, fra hvilken dato vedtægt 18de februar 1904 ophæves.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 28de februar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 6te april 1905 angaaende havdeling i Sunds opsynsdistrikt.

Af Sunds opsynsdistrikts fiskehav er udlagt:

Linehav I, begrænset mod øst af grænselinien mellem Balstads og Sunds opsynsdistrikter, og mod vest af en ret linie fra Nufsnæsset i retning s. t. o. efter med: „Østre kant af Bratholmen i Nufsnæsset“.

Linehav II, begrænset mod øst af en ret linie fra Næsland i retning s. t. o. 1/1 o. efter-med: „Tønsaasflaugets nederste spids ret over Skraphalsens nedre østre kant“ og mod vest af en ret linie fra Kunna i retning s.s.o. efter med: „Vestre kant af Sundmanden i vestre kant af Ryten“.[1])

Garnhav, begrænset mod øst af en ret linie fra Kunna i retning af s.s.o. efter med: „Vestre kant af Sundmanden i vestre kant af Ryten“[1]) og mod vest af grænselinien mellem Sunds og Reines opsynsdistrikter.

Saavel brugen af garn paa linehavene som brugen af natliner paa garnhavet forbydes.

Det fiskehav, som ligger ovenfor eller nordenfor rette linier fra Nufsnæsset til Svinø fyr og fra Kunnaodden til Solbjørnnesset samt den del af af linehav II, der ligger ovenfor eller nordenfor en ret linie i retning n.o.—s.v efter med: „Høieste top af Naveren (ogsaa kaldet Hammerskaftet) mod Fæsthælen“ er ikke medtaget i havdelingen og udgjør altsaa fælleshav.

Denne vedtægt træder i kraft den 12te april 1905, fra hvilken tid vedtægt af 29de mars 1903 angaaende havdeling i dette opsynsdistrikt ophæves.

---

[1]) Saa nær land, at Ryten ikke sees, benyttes som med: „Merket paa Kunna i vestre kant af Sundmanden“.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 7de april 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 22de februar 1900 angaaende havdeling i Reines opsynsdistrikt.

Reines opsynsdistrikts fiskehav er delt i tre teige saaledes:

1. Garnhav, begrænset mod øst af grænselinien mellem Sunds og Reines opsynsdistrikter og mod vest af en ret linie fra land i retning s. t. o. efter med: „Vestre kant af Fæsthælen i vestre kant af Kanonen".
2. Linehav, begrænset mod øst af en ret linie fra land i retning s. t. o. efter med: „Vestre kant af Fæsthælen i vestre kant af Kanonen" og mod vest af en ret linie fra land i retning s. t. o. 1/4 o. efter med: „Lilletindens top mod østre kant af Reinebringen".
3. Garnhav, begrænset mod øst af en ret linie fra land i retning s. t. o. 1/4 o. efter med: „Lilletindens top mod østre kant af Reinebringen" og mod vest af grænselinien mellem Reines og Sørvaagens opsynsdistrikter.

Saavel brugen af garn paa linehavet som brugen af natliner paa garnhavene forbydes.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 4de mars 1902 angaaende havdeling i Sørvaagens opsynsdistrikt.

Sørvaagens opsynsdistrikts fiskehav er delt i to dele saaledes:

1. Garnhav, begrænset mod øst af grænselinien mellem Reines og Sørvaagens fiskehav og mod vest af en linie fra land i retning s. t. o. 1/2 o. efter med: „Dybfjordkjølens top ret over Mandfaldtinden".
2. Linehav, begrænset mod øst af en linie fra land i retning s. t. o. 1/2 o. efter med: „Dybfjordkjølens top ret over Mandfaldtinden" og mod vest af „Moskestrømmen".

NB. Saa langt ind som „Gangskaret i Værø“, efter medet: „Dybfjordkjølens top ret over Mandfaldtinden“, staar „Skivens østre kant i dybeste skar mellem Gyldtinden og Munken“.

Saavel brugen af garn paa linehavet som brugen af natliner paa garnhavet forbydes.

Denne vedtægt traadte i kraft den 7de april 1902.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 23de januar 1905.

Rich. Hansen.

Vedtægt

af 13de mars 1905 angaaende forandring af og tillæg til vedtægt angaaende morgen- og aftensignaler under Lofotfiskeriet.

I Reines opsynsdistrikt maa dagliner i tiden til og med 31te mars ikke udsættes efter kl. 3 eftermiddag eller optages efter kl. 5 eftermiddag, og i tiden fra og med 1ste april ikke udsættes eller optages efter henholdsvis kl. 4 og 6 eftermiddag.

Denne vedtægt træder i kraft den 20de mars 1905 og gjælder til indeværende aars lofotfiskes afslutning.

Overtrædelser straffes i henhold til lov af 6te august 1897 ang. skreifiskerierne i Lofoten § 16 med bøder.

Svolvær den 14de mars 1904.

Rich. Hansen.

Om havdeling.

I den vestlige del af Raftsundets opsynsdistrikt og ved Brettesnes i fællesdistriktet udlagdes to linehav, som støder sammen i disse distrikters fiskehav-grænse, der samtidig efter fælles og enstemmig udvalgsbeslutning, som foranstaaende plakat udviser, ændredes noget.

I Balstads og Sunds opsynsdistrikter foretoges forandring med havdelingen; forovrigt bibeholdtes denne, som nu er helt eller delvis gjennemført i alle opsynsdistrikter, uforandret.

Merker for tilsynsmandsbaadene.

De ved departementsbestemmelse efter forslag fra opsynschefen paabudte baadmerker for tilsynsmændene — sort bogstav og tal paa rød bund — har vist sig ikke at være heldige af følgende grunde:

1. Sort bogstav og tal paa rød bund sees ikke saa godt paa afstand og i halvmørke, som de almindelige merker — sort bogstav og tal paa hvid bund — især da merkerne som regel anbringes paa tjærede baade, hvis farve meget nærmer sig den røde.
2. Ombytning af baadmerker, der paa grund af tilsynsmandsvalgene finder sted midt i fisketiden, volder ulempe og besvær baade for de fratrædende og for de nyvalgte tilsynsmænd; væsentligst derved, at deres i sjøen staaende redskaber, som ifølge vedtægtsbestemmelse skal være merket med baadens bogstav og nummer, ikke samtidig med baadmerkebytningen vil kunne ommerkes. Selv om redskabstrækningen foretages lige efter valgdagen, er saadan ommerkning ude paa sjøen af fiskeredskaber, der med det samme skal udsættes igjen, forbunden med vanskelighed.
3. Denne ombytning af baadmerker, der formentlig er noget i strid med bestemmelsen i Lofotlovens § 7, medfører desuden — under baadenes flytning mellem de forskjellige merkedistrikter — meget bryderi for merkeuddelere og opsynet, ved merkers frem- og tilbagesendelse samt rettelser i merkeprotokoller, saavel paa udleveringsstedet som der, hvor vedkommende tilsynsbaade er anmeldte som tilflyttede.

   Ordningen er i denne henseende særlig upraktisk, hvilket kan lede til mangelfuld overholdelse, hvorved baadindtegningen bliver misvisende.

Efter konference med en flerhed af udvalgsmedlemmer og i overensstemmelse med udtalelser fra disses overveiende pluralitet foreslaaes — istedetfor de nu paabudte særmerker — for tilsynsmandsbaadene anordnet et sort bogstav T, hvilke trekanter med spidsene ned anbringes umiddelbart foran de almindelige baadmerker. Disse merker vil sees lige godt som de øvrige baadmerker og sammes ombytning efter valgene bliver ligefrem og letvindt.

Med hensyn til omkostningerne saa antages disse ikke meget at ville overstige, hvad der medgaar nu, da et større antal tilsynsmandsnummer maa haves i beholdning i hvert merkedistrikt for tilfælde af baadbelæggets øgning. Af de herved foreslaaede, for hele Lofoten ensartede merker, behøver oplaget ikke at være stort større, end det almindelig samlede antal tilsynsmænd — et par til hver.

Fiskedampskibe, motorfartøier og skøiter.

I Lofotfiskeriet har ikke deltaget saa mange af ovennævnte fartøier som iaar. Antallet gik i Reines opsynsdistrikt, hvor de fleste i mars var samlede, op til 11 dampskibe, 4 motorfartøier og over 300 skøiter.

Da disse fartøier fiskede paa samme linehav som baadfiskerne, opstod blandt sidstnævnte frygt for ulemper under driften, først og fremst derved, at fra fartøierne ogsaa brugtes dagliner, hvormed holdtes gaaende til ud paa aftenen, til hinder for natlinebrugernes redskabsudsætning, og dernæst ved vanskeligheden for skøiterne at holde sig signalvedtægten efterretlig, naar vindstille indtraf.

Til forebyggelse af førstnævnte del af ulempen fattedes ved udvalgsbeslutning en vedtægt — indtaget i afsnit VIII, udvalgene vedkommende — hvorved brugen af dagliner i Reines opsynsdistrikt indskrænkedes til at ophøre ved et bestemt klokkeslet om eftermiddagen. Denne bestemmelse viste sig at virke godt for alle parter, da ogsaa fartøierne derved opnaaede at faa sine natredskaber udsat i god orden.

Befrygtede overtrædelse af signalvedtægten indtraf kun undtagelsesvis, idet fiskeriet foregik saa nær land, at skøiterne havde let for at komme i havn om aftenerne.

Blandt skøiteførerne var enkelte af den formening, at de ikke kunde være pligtige til at seile i havn efter aftensignaltid; men at natten kunde tilbringes seilende paa Vestfjorden, en anskuelse, som imidlertid ikke kunde gives medhold, hvorfor nogle, der forsøgte at praktisere den, blev indhentet af opsynsdampskibet og forelagt mulkt for overtrædelse af signalvedtægten.

Under andre omstændigheder, naar f. eks. fiskeriet skal foregaa ved eggen, vil et samfiske af saa forskjelligartede farkoster formentlig frembyde større vanskeligheder. Med den lange vei til fangstpladsen kan da skøiterne i stille veir komme til at blive udeliggende om natten mod sin vilje, og dampskibene, da udrorstiden om morgenen er den samme for alle, i paalands vind komme ud paa fiskehavet saa meget snarere, at trækning af de med skøiternes og baadenes tildels sammenviklede redskaber paabegyndes, før seilerne rækker frem og kan ivaretage sit tarv.

Forandring af og tillæg til den gjældende „Lofotlov"

kundgjordes ved følgende

Bekjendtgjørelse.

Af stortinget er vedtaget beslutning til lov om følgende forandring af og tillæg til lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten af 6te august 1897.

„§ 1.

Lov angaaende skreifiskerierne i Lofoten af 6te august 1897, § 5, 2det led skal lyde saaledes:

Adgang til at fiske inden den et distrikt tillagte havstrækning er ikke betinget af, at der roes fra opsynsdistriktet; men enhver er forpligtet til at overholde de for bedriften paa denne strækning givne forskrifter. Dog kan adgangen til at fiske inden et andet distrikts havstrækning af kongen indskrænkes eller ophæves, hvis der i vedkommende distrikter gjælder forskjellig regel om optagning af overstaaede redskaber paa søn- og helligdage (§ 22). Bestemmelse derom kan udfærdiges efter enstemmig vedtaget andragende fra udvalget (§§ 11 og 12) i det af vedkommende distrikter, hvor nævnte optagning ikke er tilladt.

§ 2.

Ovennævnte lovs § 22 skal lyde saaledes:

Inden midnat før søn- og helligdage skal alle fiskeredskaber være optagne af sjøen.

Dog kan kongen efter andragende, vedtaget af to trediedele af samtlige udvalgsmedlemmer for de vestenfor Gimsøystraumen liggende opsynsdistrikter (Vestlofoten), ved en fælles bestemmelse for disse tillade afvigelse herfra. Har udvalget i ét opsynsdistrikt vedtaget andragende herom, pligter de øvrige udvalg at behandle samme.

Er bestemmelse som i foregaaende stykke omhandlet udfærdiget, kan den af kongen udvides til at omfatte det eller de tilstødende opsynsdistrikter østenfor, naar andragende derom er vedtaget af tre fjerdedele af udvalgsmedlemmerne i vedkommende distrikt eller distrikter og forsaavidt angaar de i § 12 omhandlede distrikter, af tre fjerdedele af fællesudvalgets medlemmer.

Har veiret været til hinder for redskabernes optagning inden fastsat tid, kan saadan foregaa paa søn- og helligdage, dog kun i distrikt, hver bestemmelsen i denne paragrafs 1ste stykke er gjældende. I distrikter, hvor nævnte bestemmelse ikke er gjældende, kan dog kongen efter andragende fra to trediedele af samtlige medlemmer af vedkommende udvalg ved en fælles bestemmelse tillade redskabers optagning paa visse af paaskens helligdage.

Paa søn- og helligdage maa fra midnat til midnat intet fiskeredskab bringes i sjøen; dog er udsætning af alle slags redskaber tilladt langfredag og 2den paaskedag fra kl. 5 eftermiddag.

Forseelser mod disse bestemmelser straffes med bøder.

§ 3.

Nærværende lov træder i kraft straks",

hvilket ifølge vedk. departements anmodning herved bringes til fiskernes kundskab, forat udvalgene — om saa maatte ønskes — allerede under det nu paagaaende fiske kan træffe skridt til gjennemførelse af de bestemmelser, hvortil lovforandringen aabner adgang.

Svolvær den 16de februar 1905.

Rich. Hansen,
udvalgsformand ved Lofotfiskeriet.

Udvalgene i Henningsværs, Stamsunds, Balstads, Sunds, Reines og Sørvaagens opsynsdistrikter androg derpaa enstemmig om, at den ved foranstaaende lovbeslutning aabnede adgang til at lade fiskeredskaberne henstaa for fangst søn- og helligdage over, maatte blive gjort gjældende for nævnte opsynsdistrikter. Dette andragende indvilgedes ved følgende resolution, som publiceredes saaledes:

Bekjendtgjørelse!

Ved kronprinsregentens resolution af 14de dennes er bestemt:

1. At bestemmelsen i Lofotlovens paragraf 22 om, at alle fiskeredskaber inden midnat før søn- og helligdage skal være optagne af sjøen, ikke skal gjælde for de vestenfor Gimsøystraumen liggende opsynsdistrikter (Vestlofoten) og det tilstødende Henningsværs opsynsdistrikt.
2. At optagning af redskaber inden de i post 1 nævnte opsynsdistrikter skal være tilladt paa anden paaskedag.
3. At adgangen efter paragraf 5 til at fiske inden andet opsynsdistrikts fiskehav end det opsynsdistrikts, hvorfra der roes, — forsaavidt angaar det indbyrdes forhold mellem Henningsværs og Hopens opsynsdistrikter — indskrænkes saaledes, at adgang til redskabers optagning paa søn- og helligdage og til at undlade redskabernes optagning inden midnat før søn- og helligdage skal være afhængig af, at saadant er tilladt i det opsynsdistrikt, hvorfra der roes.

4. Forseelser mod bestemmelsen i post 3 straffes med bøder.
5. Resolutionen træder i kraft straks.

Svolvær den 15de mars 1905.

Rich. Hansen,
udvalgsformand ved Lofotfiskeriet.

Ved denne lovforandring blev et blandt lofotfiskere længe næret ønske imødekommet.

Cirkulære
fra udvalgsformanden ved lofotfiskeriet.

Til
udvalgsmedlemmerne ved lofotfiskeriet.

Da andragender om havdeling o. s. v. indløber fra enkelt udvalgsmedlem eller enkelte fiskere, meddeles herved, at der for fremtiden som regel ikke kan tages hensyn til saadanne andragender, medmindre de har passeret vedkommende opsynsdistrikts udvalg og af dette indsendes hertil ledsaget af de udtalelser, de maatte give anledning til. Det henstilles til samtlige udvalgsmedlemmer at bekjendtgjøre dette for fiskerne, enten gjennem tilsynsmændene eller paa anden hensigtsmæssig maade.

Andragender, som udgaar fra udvalg, hvori der om samme ikke er enstemmighed, bør saavidt mulig tilføies en forkortet begrundelse af de forskjellige paastande.

Lovbestemmelsen om at formanden til enhver tid skal holdes underrettet om udvalgsmedlemmernes opholdssted, forsaavidt de fraflytter sit distrikt, bringes i erindring.

Rich. Hansen.

Udførselsværdier.

Udførselsværdierne for de sidste 5 aar findes anført i tabel 61, der grunder sig paa opgaver, som velvilligen er meddelt af kjøbmand Johan Lyder von Tangen i Bergen.

Tabel 61.

Fiskeriprodukter	Vægt eller maal	Udførselsværdierne				
		1900	1901	1902	1903	1904
Klipfisk	pr. 20 kg.	8.25	7.75	7.50	8.50	9.60
Rundfisk	—	13.50	10.50	11.00	14.00	14.00
Længer	—	13.50	11.00	11.00	12.50	13.50
Rødskjær: Torsk	—	13.50	11.50	11.50	11.50	13.50
— Hyse	—	6.00	5.50	5.50	5.50	5.50
— Brosme	—	8.75	8.00	7.50	8.50	10.00
Titling: Torsk	—	13.75	10.00	10.00	12.50	12.50
— Hyse	—	8.00	7.00	6.50	7.25	9.00
— Brosme	—	7.00	7.00	7.00	7.25	8.25
Storsei: 1ste sort	—	7.00	7.00	6.75	5.75	5.25
— 2den sort	—	6.50	6.50	6.25	5.25	4.75
Middelsei	—	6.25	6.25	6.25	5.25	4.75
Smaasei	—	5.25	5.25	5.00	4.50	3.75
I gjennemsnit alle sorter sei	—	6.25	6.25	6.25	5.00	4.75
Dampmedicintran, koldklaret	pr. td.	62.00	55.00	100.00	400.00	150.00
Do., uklaret	—	54.00	48.00	80.00	300.00	120.00
Raa medicintran	—	46.00	50.00	95.00	150.00	100.00
Tran, blank	—	41.00	48.00	60.00	80.00	75.00
— brunblank	—	39.00	45.00	50.00	50.00	45.00
— brun	—	29.00	32.00	37.00	36.00	27.00
Rogn: 1ste sort	—	54.00	56.00	70.00	60.00	70.00
— 2den sort	—	44.00	46.00	60.00	50.00	60.00
— 3die sort	—	34.00	36.00	50.00	40.00	50.00
Sortimenter af rogn resp.	—	$^1/_4 \cdot ^1/_2 \cdot ^1/_4$	$^2/_{10} \cdot ^5/_{10} \cdot ^3/_{10}$	$^2/_{10} \cdot ^5/_{10} \cdot ^3/_{10}$	$^1/_4 \cdot ^1/_2 \cdot ^1/_4$	$^1/_5 \cdot ^3/_5 \cdot ^1/_5$

Torskefiskerierne i Tromsø og Nordlands amter udenfor opsynsdistriktet i Lofoten.

(Foreløbig opgave, se nærmere de specielle beretninger.)

Fiskedistrikt	Brug $\frac{G}{L}$D	Antal mand	Antal kjøbefartøier	1000 fisk: Ialt	1000 fisk: Deraf klipfisk	1000 fisk: Deraf tørfisk	Hektoliter: Lever	Hektoliter: Damp-medicintran	Hektoliter: Rogn	Pris $\frac{F}{L}$R	
Værø	$\frac{32}{186}$	1134	3	902	41	861	123	525	437	$\frac{28}{20}$45	Af linebaadene er 4 dampskibe og 6 skøiter.
Røst	$\frac{179}{154}$ 15	1150	13	1313	147	1166	165	970	1353	$\frac{28}{20}$45	Af linebaadene er 15 dampskibe og 23 skøiter.
Dverberg	$\frac{47}{39}$	408	1	125	105	20	40	158	104	$\frac{25}{20}$50	Desuden 50 000 stkr. sei og 30 000 stkr. smaafisk.
Øksnes	$\frac{117}{132}$	1030	3	236	72	164	61	276	318	$\frac{21}{22}$50	Desuden 20 000 stkr. sei og 28 432 kgr. kveite.
Bo	$\frac{110}{142}$	1086		435	10	425	40	370	330	$\frac{25}{20}$50	
Hadsel	Ingen beretning.										
Gimsø	Intet opsyn under fisket										
Borge	$\frac{96}{0}$	502	—	250	7	243	30	215	260	$\frac{26}{24}$44	
Yttersiden	$\frac{581}{653}$	6010	20	3261	382	2879	459	2514	2802		
Lodingen	Intet skreifiske foregaaet										
Hammerø	$\frac{0}{4}$	12	—	1	—	1	2	—	1	$\frac{20}{}$	
Folden	Intet skreifiske foregaaet										

Steigen	16/16	70	—	19	8	11	10	—	15	25/20 30
Gildeskaal	1/12	54	—	17	—	17	—	20	24	33/20 40
Melø	25/25	100	-	10	4	6	20	—	10	25/20 43
Rødø	73/67	570	9	560	160	400	—	670	600	29/22 45
Lurø	160/200	1240	8	640	180	460	200	640	700	30/18 35
Næsne	11/118	455	7	250	122	128	140	225	400	27/20 47
Herø	81/97 4	805	8	820	220	600	75	640	925	26/17 45
Vega	34/3	170	-	220	25	195	160	99	300	1/20 49
Øvrige Nordlands amt	401/542 4	3476	32	2537	719	1818	607	2294	2975	
Skjærvø	50/50	243	- -	50	2	48	100	- -	10	22/12 15
Karlsø	30/30	180	-	70	—	70	50	70	25	22/10
Helgø	10/10	70	-	20	—	20	60	10	—	27/13
Lyngen	Intet skreifiske foregaaet									
Berg (Torskens opsynsdistrikt)	100/52	685	20	182	133	29	48	142	120	29/25 20
Berg (Bergs opsynsdistrikt)	66/119	671	—	129	63	66	—	85	79	24/15 40
Lenviken (Hillesø opsynsdistrikt)	70/0	292	5	203	167	36	9	280	123	28/18
Tranø	Intet skreifiske foregaaet									
Trondenes	do.									
Bjarkø	do.									
Tromsø amt	326/261	2141	25	684	365	269	257	587	357	

Anm. I rubrikken „brug" betegner tallene over stregen garnbaade (G), under stregen linebaade (L) og efter stregen dybsagnbaade (D). — Dampmedicintran er ikke indbefattet i leverpartiet. — I disse distrikter foregik under fiskeriet 5 baadforlis med tab af 11 menneskeliv.

Lofotfiskernes selvhjælpskasse.

(Ved opsynschef Johan C. V. Fleischer).

Under henvisning til forrige beretning meddeles iaar, at det i løbet af høsten og vinteren lykkedes mig at faa valgt yderligere 15 tillidsmænd, og med de 8 fra ifjor havde jeg altsaa ialt 23.

Under orkanen den 28de januar fik flere medlemmer sine baade ødelagte eller betydelig skadede og indsendte andragender om erstatning i henhold til statuternes § 6; jeg lod disse andragender nærmere undersøge og indhentede oplysninger over skadernes størrelse og de skadelidtes økonomiske stilling m. v.

Den 17de februar omkom paa havet for Stamsund kassens medlem Edvard Benjaminsen Oksø af Steigen, og den 7de mars sendte jeg gjennem sognepresten til Steigen den omkomnes enke kr. 200.00.

Den 26de mars afholdtes i Reine møde af bestyrelsesraadet, og det lykkedes med meget besvær at faa samlet 19 tillidsmænd eller suppleanter af de ovennævnte 23 valgte. Dette møde er, saavidt vides, det første bestyrelsesmøde, som er afholdt siden statuternes vedtagelse i 1891. Til behandling forelaa bl. a. de ovennævnte andragender i anledning af orkanen i januar samt et af mig udarbeidet forslag til forandringer i statuterne. Angaaende andragenderne fattedes enstemmig saadan beslutning: „Da stormen den 28de januar 1905 var af en ganske ualmindelig voldsomhed, vil man indrømme en delvis erstatning til følgende skadelidte medlemmer:

Kristian Gjertsen Krystad, Flakstad.	kr.	300.00
Gerhard Gregersen Do. Do. .	„	50.00
Anton Knudsen Sund, Do. .	„	100.00
Kristian Mekiassen Øvrevalle, Do. .	„	25.00
Andreas Pettersen Do. Do. .	„	50.00
Ole Nilsen Sandholmen, Vik.......	„	50.00
Sedenius Pettersen Reine, Flakstad.	„	25.00
Anton Kaspersen Vindstad, Do. .	„	10.00
Ialt	kr.	610.00

Derefter paabegyndtes diskussionen om statuterne; det oplystes efterhvert, dels at flere havde faaet liden tid til at sætte sig nøie ind i forslaget, dels ogsaa at adskillige ønskede mere vidtgaaende forandringer end de af mig foreslaaede. Der valgtes derfor en komite for at overveie og afgive indstilling om sagen, som derefter skulde forelægges et nyt bestyrelsesmøde under fisket 1906.

Til medlemmer af komiteen valgtes:

Bestyrelsesraadets formand (opsynschefen),
Dommeren ved lofotfiskeriet, samt tillidsmændene
for Bodin — Ludvig Seinæs,
- Hadsel — Kristian Eilertsen Kalsnæs,
- Flakstad — Kristian Gjertsen Krystad,
- Melø — Albert Hansen Saura og
- Vega — Peter Nikolaisen Igerø.

Som suppleanter valgtes tillidsmændene

for Steigen — Svend Svendsen Vaag og
- Buksnæs — Kristian Olsen Fygle samt
kassens medlem Anton Knudsen Sund, Flakstad.

Denne komite, som valgte opsynschefen til formand, havde møde paa Balstad den 16de april; den diskuterede forslaget, fattede ingen beslutning, men anmodede formanden om til et senere møde at fremskaffe statistik og andre oplysninger fra indland og udland, som kunde tjene til veiledning ved det endelige forslags udarbeidelse.

I begyndelsen af fisket udsendte jeg cirkulære til samtlige opsynsbetjente med anmodning om, at de maatte gjøre, hvad de kunde for kassen, og det er mig herved en glæde at udtale, at alle har været ivrige; betjentene i Sorvaagen, Reine, Sund, Henningsvær, Hopen og Kabelvaag skriver udtrykkelig om stigende tilslutning til og interesse for kassen, omend desværre de fleste endnu maa purres paa og mindes om at betale. Betjentene i Skroven og Svolvær melder derimod ikke bare om liden tilslutning (det kan saa være paa grund af smaat fiske og faa folk), men ogsaa om manglende forstaaelse, uforstand og haanlige afslag. En fisker fra Lyngen f. eks. svarede paa opfordring om at indtegne sig, „at fattigkassa har saa god tid til at føde kjærring og unger, om han kom væk.“

Ligeoverfor en saadan livsmoral maa ethvert resonnement stanse; det er en af disse folk, som kun vil lægge sig paa „samfundet“, kræve mest muligt af andre og selv yde mindst muligt. Som om „samfundet“ var andre end os selv og hver enkelt af os! Hvor bliver samfundets kraft, dersom alle vil tage og ingen give? En saadan moral er lige forkastelig baade ligeoverfor en selv, familien, hjembygden og fædrelandet. Hvorledes skal den mand kunne blive selvhjulpen og isandhed fri og uafhængig, som ikke vil hjælpe sig selv?

Medlemsantallet, som i 1904 kun var 337, var i 1905 993 og er nu til 1906 adskilligt større, uden at jeg dog kan opgive tallet nøie, eftersom medlemslisten endnu ikke er gjort istand; men man kan slutte sig til endel deraf, at medens indtægten af medlemsbidrag i 1903 var kun kr. 86.50, var den i 1904 kr. 264.45 og i 1905 kr. 589.80, altsaa mere end fordoblet.

Udlodningen af kassens maleri har hidtil indbragt kr. 232.00; der er endnu 2 udlodningsbøger, som ikke er indkomne, men de faar indtages i næste beretning.

Kassens kapital udgjorde den 1ste januar 1905 kr. 35 577.87, hvoraf hørende til grundfondet kr. 19 066.20, til uddelingsfondet kr. 2 000.00 og til reservefondet kr. 14 511.67. Da efter statuterne grundfondet bør anbringes i fast eiendom, og da kassens pantobligation kun er paa kr. 13 000.00, haves altsaa af grundfondet tilovers, indestaaende i bank, noget over 6 000 kroner; jeg har derfor netop i disse dage averteret om, at penge haves til udlaan; og da jeg fandt det rimeligt, at Nordland fortrinsvis burde faa nyde godt heraf, averterede jeg i nordlandsaviser. Af samme grund har jeg netop overført endel af kapitalen fra banken i Kristiania, hvor hidtil alt har været anbragt, til en sparebank i Nordland.

Regnskabet for 1904 er gjennemgaaet af dommeren, overretssagfører Haugen, i forening med tillidsmændene Peter Nikolaisen Igerø, Vega, Haakon Larsen Vinkenæs, Nordfolden og Svend Svendsen Vaag, Steigen.

Indtægten i 1905 var:

a. Gaver:				
Hidtil indkommet ved udlodning af kassens maleri, der i sin tid er modtaget som gave	kr.	232.00		
Fra doktor Wilhelmsen, Henningsvær	„	2.00		
Ifølge retsforlig modtaget fra Laurits Nilsen Tennæs af Flakstad og Otto Pedersen Navjord 45 fisk, udbragt til	„	11.70	kr.	245.70
b. Bidrag og bøder:				
Fra Kristian Hansen Heldal, Nordfolden, medlemsbidrag for livstid kr. 10.00, hvoraf ifjor under feilagtig forudsætning indbetalt kr. 4.80, der opførtes som gave, iaar resten	kr.	5.20		
I marinen ved kontorist Hagen	„	7.15		
- Raftsund ved kst. opsynsbetjent Bach	„	3.25		
- Brettesnæs ved assistent Gregussen	„	2.85		
- Skroven ved opsynsbetjent Kvamseng	„	13.25		
- Svolvær ved do. Støre	„	5.00		
- Kabelvaag ved do. Storjord	„	8.70		
- Hopen ved do. Petersen	„	22.10		
- Henningsvær ved do. Finbak	„	45.45		
Overføres	kr.	112.95	kr.	245.70

Overført	kr.	112.95	kr.	245.70
I Stamsund ved opsynsbetjent Thorvik .. hvorunder medlemsbidrag for livstid fra Mikal Wangberg, Espenæs, Tranø.	„	65.15		
- Steine ved assistent Jøsevold.........	„	12.30		
- Ure ved do. Forsaa	„	22.95		
- Mortsand ved do. Strømfors........	„	2.90		
- Balstad ved opsynsbetjent Anderssen ..	„	12.60		
- Nufsfjord ved assistent Losvik........	„	17.75		
- Sund ved opsynsbetjent Haugen	„	32.15		
- Reine ved do. Mørch	„	53.85		
- Sørvaagen ved do. Caroliussen....	„	65.50		
- Aa ved matros Chr. Larsen..........	„	29.40		
Ved lensmand Wik, Flakstad	„	7.60		
- handelsfuldm. A. E. Førde, Tind ...	„	2.00		
- do. do. ...	„	0.25		
- væreier Edvard Olsen Næsland, Flakstad............................	„	20.60		
- tillidsmand Kristian Gjertsen Krystad, Flakstad	„	3.75		
- tillidsmand Joakim Larsen Bo, Trondenæs	„	6.15		
- tillidsmand Johan Kleven, Vefsen...	„	15.40		
- do. Petter Olsen Vaag, Tjøtta hvorunder medlemsbidrag for livstid fra Daniel Johansen Brøløs, Tjøtta.	„	32.65		
- tillidsmand Ludvig Seinæs, Bodin ..	„	9.50		
- do. Johan Iversen Sten, Vik	„	31.00		
- tillidsmandssuppleant Karolius Brunvær, Steigen	„	8.55		
- udvalgsmedl. IverJohansenHorn,Brønø	„	26.70		
- tilsynsmand Svend Svendsen Vaag, Steigen	„	6.05		
- tilsynsmand Peder Johansen Lavangsnæs, Ibestad	„	2.70		
- tilsynsmand Lorents Alsos, Kjærringø	„	1.50		
do. Johan Abelsen Aspfjord, Sørfolden	„	13.20		
- tilsynsmand Anders N. Ulvang, Stamnes	„	6.95		
- tilsynsmand Ludvig Laksaa, Nordfolden	„	5.25		
Overføres	kr.	627.30	kr.	245.70

Overført	kr. 627.30	kr.	245.70
Fra Fredrik Korneliussen og Henning Fredriksen Forsaa, Ibestad	„ 0.50	„	627.80

Heraf er som før bemerket kr. 589.80 medlemsbidrag, medens kr. 38.00 er bøder i henhold til retsligt og private forlig.

c. Udbytte ved salg af bjergede redskaber, baadudstyr og fisk:

I Henningsvær ved opsynsbetjent Finbak ..	kr.	2.60		
- Stamsund ved — Thorvik ..	„	8.25		
- Balstad ved — Anderssen	„	4.05		
- Sund ved — Haugen ..	„	2.80		
- Reine ved — Mørch ..	„	23.90		
- Sørvaagen ved — Caroliussen	„	25.00	„	66.60

Det bemerkes vedkommende de i Sørvaagen solgte redskaber, at deriblandt var ogsaa en linevase, der betaltes med kr. 10.50. Senere blev det oplyst, at hr. Waldemar Olsen Moldjord af Beieren havde eiet endel af denne vase; efter korrespondance om sagen har han imidlertid til fordel for kassen frafaldt sit krav paa andel i denne salgssum.

d. Renter:

Af pantobligation (kr. 13 000.00) i Rosteds gade no. 7 i Kristiania	kr.	650.00		
I Kristiania bank og kreditkasse for 1904	„	810.01	„	1 460.01
Altsaa samlet indtægt			kr.	2 400.11

Udgift:

De foran nævnte understøttelser til det ene omkomne medlems enke og de 8 skadelidte medlemmer kr. 200.00 + kr. 610.00	„	810.00
Nettoindtægt i 1905	kr.	1 590.11

Kassens kapital vil saaledes pr. 31te december 1905 udgjøre kr. 37 167.98, hvoraf som pantobligation kr. 13 000.00, paa bankbog i Kristiania bank og kreditkasse kr. 16 387.88 og paa bankbog i Vaagans sparebank kr. 7 780.10. Hertil vil komme, ifald det bliver indbetalt for nytaar, de eventuelle beløb paa de førnævnte nu manglende to udlodningsbøger. Af kapitalen mangler — nu da dette skrives — kr. 325.00, udgjørende sidste halvaars renter af pantobligationen, hvilke ikke forfalder til betaling før 11te december 1905.

Der følger, naar man vil gjøre noget for at blæse liv i kassen, adskilligt bryderi med. Af større arbeider skal nævnes medlemsfortegnelsen, der med alle bidragsbøgerne som materiale maa ordnes herredsvis; dette er med voksende medlemsantal et stort arbeide, der vanskeliggjøres og sinkes derved, at navne og hjemsteder desværre undertiden er skrevne utydeligt i endel af de bøger, der er førte af fiskerne selv; endvidere nævner jeg regnskabet, arbeidet med statuterne og tillidsmandsvalgene samt nærværende beretning. Af indkomne og udgaaede ekspeditioner vedkommende kassen har der i aaret fra 15de september 1904 til samme dato 1905 forekommet ikke mindre end 304. Arbeidet er ulønnet.

INDHOLD.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

3DIE HEFTE 1905

Fiskeriinspektør Buvig: Beretninger:

I. Sildefisket langs Norges sydkyst („østlandsfisket“) vinteren 1904—1905.

II. Sildefiskerierne i Romsdals, de bergenhusiske og Stavanger amter (storsildefisket og vaarsildefisket) vinteren 1904—1905.

III. Vaartorskefisket i 1905 i vaarsildedistrikterne.

IV. Baade silde- og torskefisket vedkommende.

V. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

BERGEN

JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1905

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

3DIE HEFTE 1905

Fiskeriinspektør Buvig: Beretninger:

I. Sildefisket langs Norges sydkyst („østlandsfisket“) vinteren 1904—1905.

II. Sildefiskerierne i Romsdals, de bergenhusiske og Stavanger amter (storsildefisket og vaarsildefisket) vinteren 1904—1905.

III. Vaartorskefisket i 1905 i vaarsildedistrikterne.

IV. Baade silde- og torskefisket vedkommende.

V. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

BERGEN

JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1905

I. Sildefisket langs Norges sydkyst („østlandsfisket“) vinteren 1904—1905.

Der fangedes ivinter omtrent ligesaa meget som i de 2 næstsidste vintre tilsammen. Men dog altfor lidet, naar hensees til fangsten i samme tidsrum udenfor den tilstødende svenske kyst; her gjorde, som man af nedenstaaende vil erfare, posenøterne udslaget, — med disse redskaber fik nemlig svenskerne 76 % af hele deres fangst ivinter, og denne totalfangst var 3 gange saa stor som vor.

Der har ogsaa tidligere vist sig saa gode resultater med posenøterne i Skagerak om vinteren, at man maa ønske, at disse nøter ogsaa hos os maa komme mer i brug end hidtil; for man regner sikkert paa sild fremdeles.

Omkring Hvaler

fangedes den første storsild omkring den 20de november, ved drivning ½—2 mil sydvestenom Griseboerne; nogen yderligere sildefangst fandt ikke i november sted paa norsk territorium.

Nætterne til 9de og 10de december fik nogle faa drivere 1—6 maal i drætten udenfor Torbjørnskjær, den 21de fangedes omtrent 30 maal i posenot ved Tisler, omkring julehelgen fik man lidt med hekler i Sækken og omkring Vikertangen, og den 28de december fik én baad 5 og den 29de 5 baade 2—10 maal paa natsæt ved Akerøen; den 29de fangedes tillige 50 maal med posenot mellem Lauer og Tisler. Endelig fik 2 baade den 31te december tilsammen 15 maal paa sættegarn ved Søsterne.

Naar undtages 2den januar, da landligge for storm, fik man i den første uge efter nytaarshelgen daglig lidt med sættegarn, nøter — især posenøter — og hekler, i Sækken og paa strækningen Tisler—Lauer—

Søsterne: den 6te og 7de januar derhos lidt garnfiske i strøget Misingerne—Slevik og lidt heklefiske under Skjeberg-landet.

I den 2den uge af januar udrettedes lidet udenskjærs paa grund af ruskeveir; men silden var seget ind ogsaa, og i læ af land toges endel pene slumper med garn og nøter.

I sidste halvpart af januar fiskedes ganske godt — baade med sættegarn, hekler og posenoter; man arbeidede da langs hele Smaalenenes kyst:

I de første dage af februar var garnfisket mindre godt — tildels for uveirs skyld: men med hekler gjorde man det bra overalt, og med posenoter toges adskilligt op i strøget Misingerne—Rauø—Engelsviken.

Den 6te februar landligge for sydveststorm. Den 7de lidt garnfiske i Sækken og 600 maal posenotsild i Onsø distrikt; ellers smaat. Den 8de lidt garnfiske ved Søsterne og 400 maal posenotsild i Onsø (Misingerne—Rauø); ellers smaat. Den 9de, da sydveststorm, nogle maal garnsild ved Søsterne; ellers intet. 10de og 11te februar intet fiske for storm.

Fisket varede til henimod slutningen af februar, da der var fanget:

Med drivgarn	*ialt 50*	*maal,*	*paa første haand betalt med kr.*	*600.00.*
— sættegarn	*„ 9 600*	*— ,*	*—.—*	*„ 90 875.00.*
— posenøter	*„ 11 250*	*— ,*	*—:—*	*„ 94 400.00.*
— hekler	*„ 5 100*	*— ,*	*—:—*	*„ 46 375.00.*

Silden var meget blandet: i maaltønden gik 500—1 000 sild.

Prisen havde varieret mellem 12 og 6 kroner pr. maaltønde.

Hvad deltagelsen i fisket angaar, henvises til følgende bemerkninger af løitnant Sigurd Johannessen, der i sidste halvpart af januar overvar fisket:

„Silden har iaar helt siden nytaar staaet meget tæt over hele Smaalenskysten, op til Rauøsundet, og de sidste 14 dage af januar tillige vist sig i mindre mængder ved Larkollen, Jeløen og Son, hvor der gjennemsnitlig er opfisket 5—6 maal pr. dag, dels paa hekle og dels paa garn. Notbaserne fortalte, at silden kunde merkes paa loddet ganske tæt over hele mundingen af Kristianiafjorden; men paa grund af det urolige veir temmelig dybt nede, ialmindelighed paa 40—50 favnes dybde, hvad der væsentlig er grunden til, at fisket har slaaet mindre godt til i forhold til sildemængden. Der vilde ogsaa utvilsomt været et langt rigere fiske, om man havde været mere forberedt og udrustet med bedre redskaber; det gjælder især for garnfiskets vedkommende.

I de første 14 dage efter nytaar var der saaledes i hele amtet neppe mere end 100 garnlag, og de fleste af disse havde almindelige sjegter med 2 mands besætning og en 4 garn pr. baad. Senere kom der jo flere til, idet folk forstod, at silden virkelig gjorde alvor af sit besøg

iaar, saaledes at der i de sidste 14 dage af januar gjennemsnitlig har deltaget ca. 200 baade. Men ogsaa nu var der delvis den mangel, at man enten havde for store garn, 18 omfars, og selvfølgelig intet fik, eller for smaa, helt op til 26 omfars, og derved igjen fik omtrent al den „blodsild", der fandtes i stimerne, og skaffede paa den maade eksportørerne meget arbeide med sortering, foruden at priserne blev lavere. Efter de almindelige udtalelser baade fra fiskere og eksportører ansaaes 22 omfars garn at være de hensigtsmæssigste, og de, der benyttede saadanne, fik ogsaa baade mest og penest sild — næsten bare fuldsild. — Forøvrigt var der ogsaa den mangel ved garnfisket, at farkosterne var for smaa, ialmindelighed sjegter med 2 mands besætning, der kun paa rigtig godveirsdage kunde greie sjøen.

Af heklefiskere var der flest i Sækken og Singlefjorden samt, i slutten af januar især, op mod Sponviken; her blir gjennemsnitlig ca. 200 baade pr. dag — og desuden endel spredt opover kysten. I hekleflsket deltog en hel del kvinder og gutunger; at saa mange voksne mænd iaar deltog i dette fiske, skyldes væsentlig mangel paa ordentlig garnredskab. Forøvrigt var fortjenesten hellerikke saa ganske liden; i første og tredie uge efter nytaar saaledes optil 10—12 kroner pr. mand paa dagen.

Af notlag har der hele tiden deltaget i flsket 11 norske med 14 mands besætning — og i sidste halvpart af januar tillige 7 „indkjøbte" svenske, hvilke sidste sidste vakte sterk misnøie blandt de norske fiskere; der var saaledes flere gange paa tale at faa istand protestmøder. Som et virksomt middel mod denne omgaaelse af loven blev da nævnt en klækkelig told paa færdige nøter. — Notfisket var gjennemgaaende bra, naar bare veiret var nogenlunde; det hændte ogsaa etpar gange, at noterne sprak af sildemængden. Samtlige ovennævnte notlag benyttede posenoter og havde gjennemgaaende udmerkede farkoster og redskaber. I det hele gjordes kun 1 gang fangst med strandnot, nemlig den 13de januar, da der i Fiskekrogen, paa Nordre-Sandø, fangedes 14 maal.

Af seilere var der ikke svert mange tilstede; af norske over hele amtet antagelig ca. 30, næsten alle almindelige skøiter fra 5 til 15 tons. Desuden var der stadig endel svenske opkjøberfartøier, især paa Hvaler, ligesom ogsaa norske skøiter forseilede en masse sild fra Sverige til ising i Gravningsundet og Engelsviken. Saaledes blev der alene over Gravningsundet til nytaar eksporteret ca. 2 800 maal, omtrent udelukkende svensk sild. Seilerne kjøbte ikke silden paa egen risiko, men efter fast pris pr. maal bestemt af eksportørerne, af hvem de saa fik 0.70—1 krone pr. maal for forseilingen, — og dette forhold var vel hovedsagelig grunden til de høie priser.

Garn- og hekle-fiskerne var omtrent alle selv eiere af redskaberne, medens notfiskerne var forhyrede, ialmindelighed paa følgende betingelser: kr. 10.00 pr. uge og 10 øre pr. opfisket kasse sild, samtlige paa egen kost.

— — — — — — — — — — — — — — —

Jeg vil ikke undlade at paapege den store imødekommenhed, der blev vist mig af d'hrr. Johnsen i Engelsviken, Magnus Pedersen i Gravningsundet og hr. Enæs, kommissionær for h'hrr. Gjerdsjø og Bakkevig i Haugesund, baade med hensyn til at meddele alle ønskelige oplysninger og til at hjælpe med baadleilighed."

Efter dette mener jeg, at der *som fiskere var tilstede 1 500, som seilere 250 og i opkjøbernes tjeneste en 250 mennesker.*

I skjærgaarden mellem Vallø og Tønsberg Tønde

begyndte fisket den 22de december, og det ophørte den 25de februar; det foregik i strøget Bolærn—Tjømøboen, mestendels omkring Færder. Det meste fangedes med sættegarn; den første maaneds tid anvendtes ogsaa posenøter, men med disse udrettedes ikke stort.

Fisket varede, som sagt, til slutningen af februar, da der var fanget:
Med sættegarn ialt 12 000 maal, paa første haand betalt med kr. 96 750.00.
— posenøter „ 2 000 — , —:— „ 12 250.00.

I maaltønden gik der hele tiden 700—800 sild.

Prisen havde varieret mellem 4.50 og 10 kroner pr. maal.

I den travleste tid, omkring midten af januar, var tilstede: 100 garnlag, hvert med ca. 4 mand og 4—6 garn. 7 posenotlag, hvert med 12 à 14 mand, og en 40 seilere, blandt hvilke sidste etpar smaadampere; saaledes *ialt omtrent 600 mand.*

I sin rapport om hele fisket bemerkede kaptein C. L. Nielsen:

„Efter de langvarige sydveststorme var det venteligt, at der maatte indtræffe sildefiske ihøst; men det saa smaat ud før midten af december, da silden observeredes under Færder.

De heromkring boende fiskere havde forlængst mistet troen paa silden og havde saaledes ikke passende redskaber; de gamle garn var for stormaskede, og fabrikerne kunde ikke tidsnok imødekomme de mange bestillinger. Fisket kom dog igang, ved hjælp fra forskjellige nabodistrikter.

Storm har hindret adskillig; dog gik alt bra i det store og hele taget, — ingen omkom, og synderligt redskabstab led man ikke heller.

Silden vilde nodig ind paa grundt vand; ialmindelighed maatte man ud, hvor mindst 30 favne vand efter den, — ved Bolærn toges den endog, hvor 70—80 favnes dybde. Jo dybere garnene stod, des bedre fangst idetheletaget; almindeligvis brugte man optil 12 favne lange stjerter.

Udenfor Tønsberg Tønde – Helgeraaen.

I slutningen af oktober meldtes om gode udsigter for strøget omkring Larviksfjordens munding.

I november fangedes lidt brisling blandet med anden smaasild, dels i nøter og dels i bundgarn omkring Fredriksværn; i de sidste døgn forsøgte ogsaa enkelte at drive, men veiret befandtes for rusket, og kun natten til 23de november fik en skøite etpar maal i sydvest af Svenør.

I begyndelsen af december hørte man fremdeles næsten bare om smaasild fanget inde ved land; først natten til den 10de fornammes virkelig storsilden, idet 15 drivere omkring Svenør fik 1—23 maal. Omkring midten og i slutningen af december hindredes drivningen af uveir; men da fiskedes ganske bra paa sættegarn omkring Rauer—Tvesten, og lidt fangedes ogsaa med noter, — i de nærmeste dage efter julehelgen var garnfisket sogar meget godt.

I første halvpart af januar saagodtsom bare sættegarn-fiske; drivere var kun undtagelsesvis ude, og heklefisket var ogsaa forsvindende. I ugen 15de—21de januar fangede man bra sild med sættegarn omkring Rauer—Svenør, medens drivgarns- og hekle-fisket vedblivende viste sig rent ubetydeligt; i Svenør fik man derhos en 1 000 maal notsild.

I slutningen af januar og i februar fortsattes med sættegarn i strøget Rauer—Svenør—Fredriksvær; men resultatet blev ikke rart, og i begyndelsen af mars sluttede fisket ganske.

Der var fanget:

Med	*drivgarn*	*ialt*	*400 maal,*	*paa første haand betalt med*	*kr.*	*4 175.00.*
—	*sættegarn*	„	*11 250 —,*	—:—	„	*103 200.00.*
—	*nøter*	„	*1 550 —,*	—:—	„	*11 375.00.*
—	*hekler*	„	*300 —,*	—:—	„	*2 250.00.*

I maaltønden gik 1 500—500 sild.

Prisen havde varieret mellem 20 og 4 kroner pr. maal.

Omkring midten af januar var tilstede omtrent 150 garn- og heklefarkoster (dels skøiter, dels aabne baade) med tilsammen 550 mand og 5 notlag à ca. 13 mand; med forseiling af sild var omtrent 40 mand beskjæftigede, og iland arbeidede henved 100 mennesker. *Ialt 750 mand.*

I rapport af 23de januar 1905 udtalte lensmand Hagerup:

„I sildefisket deltager:

Fra Fredriksværn:

8 smaa skøiter, hver med 5 mand og 8—12 garn (22—24 omfars),
20 aabne, over 21 fod lange baade, hvoraf 13 tilhører stedet, hver med 3 mand og 4—8 garn (22—24 omfars) og
5 under 21 fod lange sjegter, hver med 2 mand og 2—6 garn (22—24 omfars).

Fra Svenør:

10 smaa skøiter, hver med 4—5 mand og 8—12 garn (22—24 omfars),
25 over 21 fod lange baade, hver med 3 mand og 3—12 garn (22—24 omfars) og
2 notlag, 1 med 5 og 1 med 10 mand; det førstnævnte af disse har selvfølgelig smaa greier.

Fra Ula 8 aabne baade, hvoraf 1 med 5, 4 med 4 og 3 med 3 mand; hver med 4—12 garn (22—24 omfars); fra Kjærringvik 4 smaa baade, hver med 3 mand og 2—8 garn (22—24 omfars); af folk omkring Viksfjorden er ogsaa udrustet 16 farkoster — 6 skøiter og 10 aabne baade; men disse er indbefattede blandt dem, der som allerede nævnt har tilhold i Fredriksværn og Svenør, da sild nemlig ikke indbringes til Viksfjorden.

Efter min erfaring om forholdene paa disse kanter nærer jeg den tro, at silden forekommer ligesaa rigelig her som langs Romsdalskysten; at ikke mer indvindes her af disse rigdomme, kommer efter min mening af, at

1. Farkosterne er for smaa og for lidet sjødygtige,

2. Folk har følgelig liden øvelse i fiske paa havet, idet der for snart maa bøies af for veir og vind, og

3. Man benytter for lidet redskab, hvilket vistnok ogsaa skyldes den omstændighed, at kredit paa fiskeredskaber her omtrent ikke eksisterer; folk er derfor overordentlig bange for at miste noget."

I sin endelige beretning om fisket omkring Nevlunghavn siger hr. A. Finstad bl. a.:

Fisket begyndte heromkring den 7de december — under ganske lovende udsigter, idet store mængder af fugl og hval kredsede omkring skjærgaarden. Notbrugerne kunde intet udrette; thi silden gik for nær land og inde mellem boer og skjær, hvor deres redskaber var for svære, og de drog derfor i juleugen østover til Færder. Silden har ivinter idetheletaget holdt sig i grundt vand — navnlig omkring Tvesten, hvor fiskerne som oftest laa med skøiter for garnene om natten; forøvrigt har silden været at faa overalt i skjærgaarden samt inde i Maursund og

Torskerenden. I dybet udfor Hummerbakken fiskedes ogsaa tildels. — Drivgarn benyttedes lidet ivinter.

Alt gik sin jevne gang — stille og rolig. Intet ulykkestilfælde og ingen uenighed blandt fiskerne; heller ikke noget nævneværdigt redskabstab, skjønt veiret var meget uroligt.

Paa Langesundsbugten

begyndte fisket i slutningen af november, da endel smaasild toges med nøter, ved land her og der.

I begyndelsen af december toges ogsaa garnene fat; det gik først ganske godt, men omkring midten af maaneden var veiret for umedgjørligt, og sidst i december kom julen igjen.

I første halvpart af januar var fisket bedst; især for driverne, ved hvem den største del af tofalfangsten indbragtes. Hekler og nøter brugtes ogsaa, men resultatet heraf viste sig mindre tilfredsstillende. Senere aftog fisket efterhaanden, og det døde ganske væk i midten af februar allerede, da der var fanget:

Med	*drivgarn*	*ialt*	*3 400*	*maal, paa første haand betalt med*	*kr.*	*35 325.00*
—	*sættegarn*	*„*	*1 400*	*—, —:—*	*„*	*14 675.00*
—	*nøter*	*„*	*400*	*—, —:—*	*„*	*4 250.00*
—	*hekler*	*„*	*800*	*—, —:—*	*„*	*7 500.00*

I maaltønden gik 1 000—475 sild.

Prisen havde varieret mellem 20 og kr. 4.50 pr. maal.

I fisket deltog en 50 garnlag, 50 heklere og 10 notlag — ialt omtrent 500 mand.

Udenfor Kragerø

fornammes silden ligefra i slutningen af september til i midten af mars; dels paa sættegarn i Kilsfjorden, dels ved drivning udenskjærs.

Kun hjemmefolk deltog og resultatet blev derfor smaat:

Med	*drivgarn*	*ialt*	*750*	*maal, paa første haand betalt med*	*kr.*	*8 250.00*
—	*sættegarn*	*„*	*1 250*	*—, —:—*	*„*	*20 750.00*

I maaltønden gik 1 500—600 sild.

Prisen havde varieret mellem 37 og 10 kroner pr. maal.

I fisket deltog omtrent 100 baade — 300 mand.

Om fisket i sin helhed har lensmanden i Bakke bemerket:

„Fisket var ikke rart denne gang heller; det var paa sit bedste i sidste halvdel af november, i december og en del af januar.

Sildens kvalitet har varieret sterkt; fedsild og tomsild om hinanden bestandig, mest af den første. Gjennemsnitlig 1 200 sild i maaltonden.

De 100 baade, som benyttedes midtvinters, var udstyrede med tilsammen omtrent 500 garn.

Storm har ofte hindret fisket; men is var vi fri for ivinter.

Den største del af fangsten gik iset til Tyskland, over Kristianssand S."

I Nedenes

dreves sildefiske i december, januar og februar; det lykkedes bedst udenfor Tromøen. Udenfor amtets vestligste del udrettedes intet nævneværdigt.

Først brugtes bare garn — baade sætte- og drivgarn, men midt i januar blev hekle-brug ogsaa almindeligt.

Med drivgarn	*ialt*	*3 300 maal,*	*paa første haand betalt med*	*kr.*	*50 350.00*
— sættegarn	*„*	*1 300 —,*	*—:—*	*„*	*15 150.00*
— hekler	*„*	*150 —,*	*—·—*	*„*	*1 500.00*

I maaltønden gik 450—900 sild.

Prisen havde varieret mellem 22.50 og 8 kroner pr. maal.

I fisket deltog omkring 125 baadlag — 500 mand.

Udenfor Kristianssand S.

fornammes silden for første gang natten til 2den december; om fisket, som foregik ved drivning og varede i omtrent 3 maaneder, har hr. Oluf J. Olsen bl. a. meddelt følgende:

„Fisket begyndte omtrent paa samme tid som ifjor:

Der deltog ca. 125 baade — 3 fra Nedenes, 6 fra Kristianssand S. og omegn, 42 fra Randøsund, 55 fra Flekkerø, 9 fra strækningen Ny-Hellesund—Mandal, 6 fra Lister og 4 fra Aaensire.

Resultatet blev ikke fuldt saa godt som forrige gang; uveir var nemlig sterkt fremherskende denne saison. Fiskerne var imidlertid mer paagaaende nu end tidligere; man lægger sig ogsaa stadig efter solidere farkoster.

Trods alt maa udbyttet betegnes som tilfredsstillende, og lysten til vedblivende at anskaffe mer og bedre materiel er mindst ligesaa stor som tidligere."

I slutningen af januar havde man ogsaa fornemmelse i gabet mellem Lindesnes og Lister.

Ialt fangedes for Lister og Mandals amt — med drivgarn 20 400 maal, som paa første haand betaltes med kr. 311 220.00, og med nøter 140 maal = kr. 1 680.00; i maaltønden gik 600—700 sild, og prisen varierede mellem 27 og 9 kroner pr. maal. Med fiske-farkosterne, hvis antal sættes til 140, fulgte 700 mand; og iland arbeidede omtrent 150 mennesker med silden.

Af foranstaaende og iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende opgave

Inden	Kvantum (i maal)									Værdi
	Smaalenene		Jarlsberg og Larvik		Bratsberg				Nedenes	
					Langesundsbugten		Udenfor Kragerø			
30/10	—		—		—		100	1 450.00	—	
20/11	—		—		—		200	4 870.00	—	
11/12	50	600.00	450	5 700.00	500	7 000.00	500	12 225.00	250	4 900.00
1/1	300	2 000.00	6 000	24 450.00	1 500	14 500.00	1 250	16 250.00	2 000	25 250.00
8/1	3 000	27 000.00	9 250	68 175.00	3 000	27 625.00	1 300	16 750.00	2 500	32 125.00
15/1	4 500	41 000.00	12 250	94 500.00	4 000	38 250.00	1 350	17 250.00	3 250	45 185.00
22/1	10 000	98 500.00	18 500	153 250.00	4 500	45 000.00	1 500	19 500.00	3 400	47 585.00
29/1	15 000	150 000.00	23 250	197 050.00	5 250	54 000.00	1 650	22 000.00	4 000	57 035.00
5/2	21 500	200 000.00	24 000	203 925.00	5 500	56 750.00	1 750	24 000.00	4 250	61 535.00
12/2	23 000	212 000.00	25 500	216 075.00	5 750	59 250.00	1 800	25 200.00	4 600	65 500.00
19/2	25 000	224 750.00	26 625	223 375.00	6 000	61 750.00	1 850	26 200.00	4 700	66 500.00
26/2	26 000	232 250.00	27 250	228 435.00	6 000	61 750.00	1 950	28 000.00	4 750	67 000.00
5/3	26 000	232 250.00	27 500	230 000.00	6 000	61 750.00	1 980	28 600.00	4 750	67 000.00
12/3	26 000	232 250.00	27 500	230 000.00	6 000	61 750.00	2 000	29 000.00	4 750	67 000.00

Totaludbyttet sættes til

idet der ogsaa inde i Kristianiafjorden fangedes lidt

Af de 86 790 maal (se tabellen) var 28 300 tagne med drivgarn, med omtrent 15 % af hele fangsten bergedes) og 6 350 maal med hekler. som arbeidere (tilvirkere) 600 mennesker.

Til sammenligning hidsættes følgende af de officielle svenske uge- Göteborgs och Bohuslän vinteren 1904—1905:

I tidsrummet	Fra fiskesæsonens					
	26/11	3/12	10/12	17/12	24/12	31/12
Totalfangst (i maal) af: garnsild	—	2	44	88	115	468
notsild	267	7 092	35 963	60 789	79 044	90 146
Saltet (tønder): indmadsild	—	—	48	315	470	690
tomsild	—	—	355	1 337	6 292	8 058
Udført (tønder) til: Rusland	—	—	—	—	—	—
Tyskland	—	—	—	—	—	—
Andre fremmede lande	—	—	—	—	—	—
Til hjemmeforbrug (tønder)	—	—	—	—	70	85

Anm. Efter 4de mars, da der ikke længer forekom storsild, afgaves ikke

over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

(i kroner)					Tilgodegjørelsen			
Lister og Mandal		Ialt		Middel-pris	Til eksport			Til hjemme-forbrug
					Saltet	Røget	Fersk	
—		100	1 450.00	14.50	—	—	60	40
—		200	4 870.00	24.35	—	—	140	60
400	7 200.00	2 150	37 625.00	17.50	—	—	1 600	550
5 500	68 940.00	16 550	169 390.00	10.24	—	2 000	13 500	1 050
9 100	124 860.00	28 150	296 535.00	10.53	—	2 400	23 250	2 500
11 740	183 900.00	37 090	420 085.00	11.33	—	2 800	31 500	2 790
12 500	199 860.00	50 400	563 695.00	11.18	—	4 800	42 500	3 100
16 340	259 620.00	65 490	739 705.00	11.29	—	5 300	57 000	3 190
17 300	274 020.00	74 300	820 230.00	11.04	—	5 750	64 500	4 050
18 620	289 860.00	79 270	867 885.00	10.95	—	6 000	69 000	4 270
20 060	307 140.00	84 235	909 715.00	10.80	—	6 250	73 500	4 485
20 540	312 900.00	86 490	930 335.00	10.76	—	6 500	74 250	5 740
20 540	312 900.00	86 770	932 500.00	10.75	—	6 500	74 500	5 770
20 540	312 900.00	86 790	932 900.00	10.75	—	6 500	74 500	5 790

90 000 maal = 960 000 kroner

smaasild, hvorom nærmere data ikke her kan meddeles.

36 800 med sættegarn, 15 340 med nøter (navnlig med posenøter, hvor-

Som fiskere regnes at have deltaget omtrent 5 000, som seilere 500 og

rapporter sammensatte opgave over sildefisket og sildesaltningen inden

begyndelse — 24/11 — til og med								
7/1	14/1	21/1	28/1	4/2	11/2	18/2	25/2	4/3
1 301	1 535	2 088	2 228	2 508	2 675	2 833	2 900	2 900
114 396	134 845	160 384	177 177	202 634	223 397	239 293	261 383	267 600
1 066	1 147	1 377	1 377	1 377	1 377	1 377	1 377	1 377
8 460	8 480	8 555	8 660	9 205	10 785	12 955	15 961	17 536
—	1 600	1 600	5 055	5 360	5 360	6 477	6 477	6 477
—	689	689	847	847	847	1 147	1 147	1 507
—	—	—	—	—	—	—	—	—
184	244	418	734	734	1 785	1 883	2 094	2 387

officielle rapporter.

Ved bearbeidelse af de af fiskeriintendent dr. H. A. Malm velvillig oversendte nærmere opgaver over det svenske fiske fremkommer følgende tabel:

I tidsrummet	Fangedes af storsild (maal)						Fangedes af halvsild (maal)			Fangedes af smaasild (maal)		
	Med posenoter	Med strandnoter	Med drivgarn	Med sættegarn	Med hekler	Tilsammen	Med posenoter	Med strandnoter	Tilsammen	Med posenoter	Med strandnoter	Tilsammen
$^{21}/_{11}$—$^{10}/_{12}$	35 963	—	44	—	—	36 007	—	—	—	—	—	—
$^{11}/_{12}$—$^{17}/_{12}$	24 545	—	45	—	—	24 590	—	27	27	—	253	253
$^{18}/_{12}$—$^{24}/_{12}$	17 239	—	—	27	—	17 266	—	18	18	—	998	998
$^{25}/_{12}$—$^{31}/_{12}$	10 658	—	—	352	—	11 010	—	20	20	—	425	425
$^{1}/_{1}$—$^{7}/_{1}$	23 013	83	—	833	267	24 196	—	—	—	—	887	887
$^{8}/_{1}$—$^{14}/_{1}$	17 450	1 934	—	133	100	19 617	187	341	528	—	538	538
$^{15}/_{1}$—$^{21}/_{1}$	18 928	—	—	353	200	19 481	217	3 427	3 644	—	2 967	2 967
$^{22}/_{1}$—$^{28}/_{1}$	5 929	—	—	73	67	6 069	967	5 744	6 711	368	3 785	4 153
$^{29}/_{1}$—$^{4}/_{2}$	10 873	—	—	60	220	11 153	3 159	4 867	8 026	2 067	4 491	6 558
$^{5}/_{2}$—$^{11}/_{2}$	8 727	50	—	33	134	8 944	1 380	2 380	3 760	986	7 240	8 226
$^{12}/_{2}$—$^{18}/_{2}$	5 618	166	—	27	132	5 943	1 168	1 964	3 132	614	6 365	6 979
$^{19}/_{2}$—$^{25}/_{2}$	11 819	591	—	27	39	12 476	610	3 919	4 529	596	4 556	5 152
$^{26}/_{2}$—$^{4}/_{3}$	—	—	—	—	—	—	1 042	1 472	2 514	1 472	2 231	3 703
$^{21}/_{11}$—$^{4}/_{3}$	190 762	2 824	89	1 918	1 159	196 752 (73 %)	8 730	24 179	32 909 (12 %)	6 103	34 736	40 839 (15 %)

Eller:

Med posenoter fangedes: af storsild 190 762, af halvsild 8 730 og af smaasild 6 103, — tils. 205 595 maal eller 76 % af hele fangsten,
„ strandnøter — : — 2 824, — 24 179 — 34 736, — „ 61 739 — 23 % — og
„ drivgarn fangedes 89, med sættegarn 1 918 og med hekler 1 159 maal storsild, — „ 3 166 — 1 % — .

II. Sildefiskerierne i Romsdals, de bergenhusiske og Stavanger amter (Storsildefisket og Vaarsildefisket) vinteren 1904—1905.

Det fornemste drivgarnsfiske for vor vestkyst foregik udenfor Romsdals amt igjen; men bedriften var ogsaa denne gang præget af usikkerhed, fordi silden atter var saa træg med at indfinde sig paa de bedst tilvante felter udenfor Aalesund. Denne modgang opveiedes vistnok i ikke ringe grad af sildens besøg i skjærgaarden udenfor Kristianssund N.; men det overordentlig vanskelige farvand omkring Smølen hindrer endda mange fra at begive sig derud.

Forsøg udenfor de bergenhusiske og Stavanger amters kyststrækning godtgjorde imidlertid, at vi tør haabe paa høstsilden, selv om den skulde finde for godt i nogen tid ganske at udeblive fra feltet nordenom Stat ogsaa.

For Romsdals amt — kun garnfiske.

a. Nordenom Bud-dybet.

Ved et forsøg med drivgarn udenfor Kristianssund N. i slutningen af oktober fangedes etpar sild; men paa grund af ruskeveir kunde man ikke straks tage ordentlig fat. Den første nævneværdige fangst gjordes natten til 10de november, da en damper i nærheden af Griptaren fik $12^{1}/_{2}$ maal rigtig pen sild; herved indlededes et fiske paa Griphavet, som skaffede mange arbeide — bl. a. i Kristianssund N., hvortil ogsaa følgende fangster indbragtes:

$^{11}/_{11}$	8	farkoster	0— 15— 5	maal
$^{13}/_{11}$	8	do.	0— 30—16	„
$^{14}/_{11}$	6	do.	0— 15— 3	„

$^{23}/_{11}$	15	farkoster	0— 70—21½	maal
$^{24}/_{11}$	20	do.	0— 50— 8	„
$^{25}/_{11}$	22	do.	3—150—48	„
$^{26}/_{11}$	48	do.	0— 60—14	„
$^{27}/_{11}$	20	do.	0— 65—17	„
$^{28}/_{11}$	2	do.	40— 60—50	„
$^{29}/_{11}$	25	do.	0— 70—26	„
$^{30}/_{11}$	25	do.	0— 50—20	„
$^{1}/_{12}$	30	do.	0— 60—17	„
$^{2}/_{12}$	14	do.	6— 50—22	„
$^{4}/_{12}$	50	do.	0— 30— 8½	„
$^{5}/_{12}$	10	do.	0— 20— 8	„
$^{6}/_{12}$	46	do.	0— 30— 7	„
$^{8}/_{12}$	16	do.	1— 50—18	„
$^{11}/_{12}$	4	do.	20— 30—25	„
$^{15}/_{12}$	4	do.	12— 78—48	„ og
$^{17}/_{12}$	31	do.	0—120—44	„

I de sidste 14 dage af december var det næsten ikke muligt at komme ud paa drivgarnsfeltet for uveir, og senere indskrænkede fangsten udenfor Kristiansund N. sig fordetmeste til bare fornemmelser. Herunder indgaar ogsaa de forsøg, som i sidste halvpart af januar foretoges udenfor Fuglen—Oskjærene; kun maa særskilt nævnes, at to farkoster natten til 18de januar her var saa heldige at faa tilsammen 70 maal.

Dernæst fiskedes endel udenfor Smølen, det meste i slutningen af november og i første halvdel af december; mer kunde vistnok udrettes her, om man kunde faa færdselen noget lettet.

Midt i december, da belægget var størst, tælledes inden Nordmørs grænser — helst i Kristianssund N. og omkring Veiholmen: 250 drivgarnslag (heriblandt 80 dampskibe og 12 motorkuttere), 3 notlag og 28 kjøbefartøier (heri 6 dampskibe); ialt 1 865 fiskere (ca. 10 pr. dampskib og 6 pr. anden fiskefarkost samt 15 pr. notbrug nemlig) og 160 mand paa kjøbefartøierne, — derhos en 75 arbeidere iland.

Samtidig med denne bedrift paa Nordmør foregik der ogsaa paa Titran-sjøen et ganske betragteligt sildefiske, hvorom opsynsbetjent Dragsness har meddelt følgende:

„De første forsøg gjordes omkring 20de november; før den tid var uveir iveien. Den første skøite, som kom tillands, havde faaet 30 maal; og det satte fart i folk.

Veien til fangstfeltet var ikke meget lang — 1 à 2½ mil fra Titran.

Ved min tiltrædelse var tilstede 45 fiskefarkoster og 8 kjøbefartøier, den 3die december henholdsvis 80 og 27 og i ugen før jul 181 fiske-

farkoster med 1 180 mand og 43 kjøbefartøier med 165 mand; ialt deltog i fisket 232 fiskefarkoster, hvoraf 40 dampfartøier, med tilsammen 1 550 mand og 51 kjøbefartøier med 196 mand.

Med roligt veir vilde fisket vistnok blevet stort; men man var som oftest utryg idetmindste. Ikkedestomindre gik det bra i slutningen af november og i første halvpart i december. Mandsloterne blev høist ulige; for de lags vedkommende, som var med fra begyndelsen af, faldt der omkring 300 kroner pr. mand, mens de, som først ankom efter midten af december, ikke drev det til mer end nogle faa kroner, — gjennemsnitsloten kan sættes til en 80 kroner pr. mand. Intet menneskeliv gik tabt, og synderligt redskabstab var her hellerikke tale om.

Opsynstjenesten afsluttedes den 21de januar; der laa da kun faa farkoster tilbage for sildens skyld."

Priserne paa den ferske sild nordenom Buddybet varierede mellem 32 og 13 kroner pr. maal; i maaltønden 650—500—600 sild.

b. Søndenom Buddybet

var der mindre rørelse, saalænge fisket nordenfor stod paa. Drivgarnsforsøgene begyndte paa samme tid som udenfor Kristianssund N., men paa grund af de mislige resultater og det utrygge veir fremover saaes færre folk ved værene end tidligere sedvanligt paa samme aarstid; man laa vistnok klar baade her og der, men vilde ikke tage hjemmefra, før man havde mere sikkerhed for, at fisket vilde slaa til.

Før julen fortonede fisket sig som oftest saaledes: Naar man med moderat veir i flok og følge var ude, fik de fleste som regel lidet; naar veiret derimod var saa rusket, at kun de bedre udstyrede tog ud, kom der gjerne gode fangster tillands. Fangsten bestod for det meste af mindrefaldende sild, 700—550 i maaltønden; og kjøbelysten var følgelig slappere.

Efter aarsskiftet tog fisket sig betydelig op — baade i kvantitativ og kvalitativ henseende. Men en flerhed af de fremmede havde, som sedvanligt, taget hjemover for julehelgen, og ikke faa hjemmefolk var blevne saa skuffede over det mislige udbytte tidligere, at de ligesom ikke vilde tro rigtig, hvad de nu hørte; veiret var rigtignok fremdeles lidet indbydende ogsaa, og mange gik helst igang med forberedelser til torskefisket. Deltagelsen i sildefisket var derfor ikke saa stor som ønskeligt, der kunde efter al sandsynlighed været fanget meget mer sild i januar og februar, end der blev tilfælde; de, som holdt ved med drivgarnene, kom i regelen ind med gode fangster nemlig. I maaltønden gjerne 600—450 sild.

Enkelte brugte drivgarn i mars ogsaa, og tildels med ganske tilfreds-

stillende resultat; men silden tog land iaar, og den kortere vei til den foretrakkes naturligvis af fiskerne:

Ved Flesen, udenom Sandsøen, fornammes silden den 4de mars paa natsæt.

9/3	fik 50 baade	5— 40—15	maal	paa natsæt	mellem Skorpen og Sandsøen,
10/3	- 130 —	3— 25—15	—	„ —	ved Langfaldet pr. Skorpen,
11/3	- 160 —	0—100—13	—	„ —	dels ved Skorpen og dels ved Ristøen,
13/3	- 120 —	4— 40—13	—	„ dagsæt	i strøget Klovholmerne —Hisneset—Skorpen,
14/3	- 350 —	0— 45—13	—	„ natsæt	i strøget Klovholmerne —Hisneset—Skorpen,
15/3	- 250 —	0— 25— 6	—	„ —	i strøget Klovholmerne —Hisneset—Skorpen,
16/3	- 200 —	0— 30— 7	—	„ --	i strøget Klovholmerne —Hisneset—Skorpen,
17/3	- 250 —	0— 50— $6\frac{1}{3}$	—	„ —	i strøget Klovholmerne —Hisneset—Skorpen og
18/3	- 230 —	0— 35— $5\frac{1}{4}$	—	„ —	i strøget vestenom Flaavær, men i ugen 19de

—25 mars kun svag fornemmelse.

Af den paa landsæt fangede sild gik der 540—680 stykker i maaltønden, og priserne paa den varierede mellem 10 og 3 kroner.

Under drivgarnsfisket var belægget (største) følgende:

I Romsdalsværene 90 fiskefarkoster (hvoraf 50 med motorer) og 13 landkjøbere; 600 mand.

I Aalesund...... 200 fiskefarkoster (hvoraf 80 dampskibe) og 50 kjøbefartøier; 1 900 mand.

I Søndre-Søndmør 160 fiskefarkoster (hvoraf 10 dampskibe), 13 kjøbefartøier og 40 landkjøbere; 1 350 mand.

Og under landfisket i Søndre-Søndmør, midt i mars:

400 garn- og 3 notlag, 20 kjøbefartøier (mest dampskibe) og 20 landkjøbere; 2 500 mand.

Af foranstaaende og iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende opgave for fangstens størrelse ved hver uges slutning og dens tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i maal) Værdi (i kroner)							Af denne sild er fanget ved drivning og i aater	Tilgodegjørelsen			
	Nordenom Buddybet		Søndenom Buddybet		Ialt		Middel-pris		Til eksport			Til hjemme-forbrug
								(antal maal)	Saltet	Røget	Fersk	
13/11	200	6 090.00	25	750.00	225	6 840.00	30.40	225	180	—	—	45
20/11	225	6 840.00	25	750.00	250	7 590.00	30.36	250	200	—	—	50
27/11	3 350[1])	78 725.00	100	10 425.00	3 750	89 150.00	23.77	3 750	3 575	—		175
4/12	7 575[2])	165 240.00	425	10 925.00	8 000	176 165.00	22.02	8 000	7 200	—	500	300
11/12	12 475[3])	253 895.00	525	12 865.00	13 000	266 760.00	20.52	13 000	11 750	—	750	500
18/12	23 250[4])	426 835.00	2 750	49 590.00	26 000	476 425.00	18.32	26 000	24 200	—	1 000	800
1/1	24 000[5])	438 680.00	2 925	51 640.00	26 925	490 320.00	18.21	26 925	25 000	—	1 000	925
8/1	24 150[6])	441 120.00	6 000	91 300.00	30 150	532 420.00	17.66	30 150	27 000	—	2 000	1 150
15/1	24 750[7])	450 920.00	7 000	105 460.00	31 750	556 380.00	17.52	31 750	27 750		2 750	1 250
22/1	25 100[7])	456 250.00	14 900	228 750.00	40 000	685 000.00	17.13	40 000	34 000		4 000	2 000
29/1	25 100[7])	456 250.00	15 650	241 575.00	40 750	697 825.00	17.12	40 750	34 000		4 750	2 000
5/2	25 150[7])	457 250.00	23 600	376 775.00	48 750	834 025.00	17.11	48 750	40 000	—	6 000	2 750
12/2	25 150[7])	457 250.00	23 850	381 775.00	49 000	839 025.00	17.12	49 000	40 000	—	6 000	3 000
19/2	25 200[7])	458 250.00	26 300	410 625.00	51 500	868 875.00	16.87	51 500	41 250	—	7 000	3 250
26/2	25 250[7])	459 250.00	31 250	458 275.00	56 500	917 525.00	16.24	56 500	44 750		7 500	4 250
5/3	25 250[7])	459 250.00	32 500	472 250.00	57 750	931 500.00	16.13	57 750	45 250	—	7 500	5 000
12/3	25 250[7])	459 250.00	38 750	510 875.00	64 000	970 125.00	15.16	58 500	46 500	—	10 000	7 500
19/3	25 250[7])	459 250.00	51 250	586 850.00	76 500	1 046 100.00	13.67	58 500	51 750	—	14 500	10 250
26/3	25 250[7])	450 250.00	51 625	589 475.00	76 875	1 048 725.00	13.64	58 675	52 000	—	14 500	10 375
2/4	25 250[7])	459 250.00	51 750	590 250.00	77 000	1 049 500.00	13.63	58 750	52 000	—	14 500	10 500

Hvoraf udenfor Titran: [1]) 275, [2]) 800, [3]) 4 200, [4]) 12 500, [5]) 13 250, [6]) 13 400 og [7]) 14 000 maal.

Noget nævneværdigt notfiske

fandt ivinter ikke sted.

2. For Nordre Bergenhus amt.

Garnfisket.

En nat sidst i oktober og en nat i begyndelsen af november fik et dampskib tilsammen en 440 maal sild ved drivning med 22 omfars garn omtrent 48 kvartmil ret vest af Utvær; her gjordes derfor forsøg senere og, men — saavidt vides — uden resultat.

a. Bremanger.

Fisket begyndte den 21de februar, da der fangedes lidt i aate udenfor Frøien, og ansaaes forbi den 10de mars.

22/2	fik	35	baade	2—20— 8½	maal	paa	natsæt	udenfor Nesje.
23/2	-	200	—	0—10— 1¼	—	„	—	— Nesje—Oddeberget,
24/2	-	210	—	0—25— 8½	—	„	—	omkring Nesje,
25/2	-	225	—	1—25— 6½	—	„	—	—„—
27/2	-	enkelte	—	optil 15	—	„	—	—„—
28/2	-	180	—	1—40—12	—	„	—	i strøget Frøiskjærene (hvor bedst)—Nesje,
1/3	-	300	—	10—50—25	—	„	—	hovedsagelig omkr. Frøiskjærene,
2/3	-	375	—	½—50—20	—	„	—	hovedsagelig omkr. Frøiskjærene,
3/3	-	300	—	0—30— 8⅓	—	„	—	hovedsagelig omkr. Frøiskjærene,
4/3	-	170	—	0—30— 7	paa	2 nætters garn		hovedsagelig omkring Frøiskjær.,
		150	—	0— 7— 2	„	natsæt		
6/3	-	enkelte	—	optil 10	„	—		ved Frøiens sydside,
7/3	-	230	—	0—15— 3	„	—		i strøget Gaasøen—Liset og
8/3	-	100	—	0— 9— 1	„	—		udenfor Kalvaag;

senere blot svag fornemmelse.

I maaltønden gik 485—580 sild; priserne varierede mellem kr. 8.50 og kr. 4.00.

b. Omkring Hovden—Batalden—Kinn—Skorpen.

23de februar fik en baad 10 maal i aate $1^{1}/_{2}$ mil nordvestenom Kinn; og den 28de en baad ligeledes 15 maal ved Sverslingerne.

I dagene 28de februar—6te mars fornammes silden paa natsæt i strøget Store-Batalden—Aralden, og derpaa artede fisket sig som følger:

$^{7}/_{3}$	fik	40	baade	0—25—$6^{1}/_{4}$	maal	paa natsæt omkring Aralden, Store-Batalden og Sversling.,
$^{8}/_{3}$	-	200	—	0—30—6	—	„ — i strøget Store-Batalden —Sverslingerne,
$^{9}/_{3}$	-	250	—	0—15—2	—	„ — i strøget Kvitingerne—Sverslingerne—Store-Batalden,
$^{10}/_{3}$	-	25	—	1—15—6	—	dels paa nat- og dels paa dagsæt ved Kvitingerne,
$^{11}/_{3}$	-	120	—	0—16—$4^{1}/_{2}$	—	paa natsæt ved Kvingerne,
$^{13}/_{3}$	-	35	—	0—22—$6^{1}/_{4}$	—	dels paa nat- og dels paa dagsæt i strøget Kvitingerne—Sandøen—Svartoksen,
$^{14}/_{3}$	-	200	—	1—22—$7^{1}/_{2}$	—	paa natsæt i strøget Store-Batalden—Kvitingerne—Sandøen,
$^{15}/_{3}$	-	200	—	1—25—7	—	„ — i strøget Store-Batalden—Kvitingerne—Sandøen,
$^{16}/_{3}$	-	200	—	0—20—4	—	„ — i strøget Store-Batalden—Kvitingerne—Sandøen,
$^{17}/_{3}$	-	120	—	0—20—$3^{3}/_{4}$	—	„ — i strøget Store-Batalden—Kvitingerne—Sandøen,
$^{18}/_{3}$	-	150	—	0—10—$1^{1}/_{2}$	—	„ — omkring Store- og Lille-Batalden og
$^{20}/_{3}$	-	35	—	0—14—$2^{3}/_{4}$	—	„ nat- og dagsæt, dels nordøstenom Tanøen og dels ved Ytterøerne,

senere intet nævneværdigt.

I maaltønden 520—600 sild; priserne 10—5 pr. maal.

c. Askvold.

Den 14de mars havde man god fornemmelse paa Lofteingrunden, $^{1}/_{2}$ mil sydvestenom Bulandet, og i en aate nordenom dette vær fangedes

ogsaa nogle maal: men det herved vakte haab gik ikke i opfyldelse, idet der næsten ganske forgjæves sattes efter vaarsilden senere, — det blev saaledes en hel begivenhed, at 70 baade den 24de mars fik ialt henved 100 maal sild.

Men i løbet af april fandt et efterfiske sted i strøget Bulandet—Værlandet—Alden, hvorunder endel mer smaafaldende sild fangedes.

d. Nordfjord.

Natten til 25de november fik en skøite 1 maal sild paa drivgarn 4 mil vestenfor Kraakenes; den 7de december meldtes gode udsigter for samme strøg, men først den 29de s. m. kom atter en liden klat ind derfra, tilsammen 17 maal med 2 dampere, — og hele januar gik uden ringeste sildenyt. I de første otte dage af februar slog derimod drivgarnsfisket godt til for nogle faa dampere, nogle mil udenfor Oldervæggen—Stat: Den 2den kom nemlig 4 dampere til Florø med 50—97 maal, den 3die 1 damper til Moldøen med 45, den 5te 6 dampere til Florø med 13—70, tilsammen 342, og 5 dampere til Moldøen med 30—91, tilsammen 302, og den 8de 1 damper til Florø med 90 maal; yderligere drivning fandt ikke sted ivinter. Paa den saaledes fangede sild, hvoraf 600—430 i maaltonden, varierede prisen mellem 16 og 14 kroner.

Efter 8 dages fuldstændig landligge for uveirs skyld begyndte landfisket midt i februar: hval og fugl for Husevaagøens nordvestpynt den 14de var signal hertil:

15/2	fik	50	baade	0—12— 5	maal	paa	natsæt,	dels under Husevaagøens nordvestpynt og dels under Kvalheimlandet,
16/2	-	25	—	2—16—10	—	„	— ,	dels under Husevaagøens nordvestpynt og dels paa Buvikerne,
17/2	-	100	—	0—25— 5	—	„	— ,	bedst paa Husevaagøens nordside,
18/2	-	80	—	0—30— 3	—	„	— ,	bedst omkring Gaasholmen i Vaagsfjorden,
20/2	kun svag natsætfornemmelse,							
21/2	fik	30	baade	4—45—18	—	„	—	omkring Gaasholmen, derhos fornemmelse ved Husevaag, Hollevik og Skavø,

$^{22}/_{2}$ fik 100 baade 1—35—15 maal paa natsæt omkring og indenfor Gaasholmen,
$^{23}/_{2}$ - 150 — 4—60—16$^{2}/_{3}$ — „ — omkring og indenfor Gaasholmen, derhos optoges endel i Husevaagviken,
$^{24}/_{2}$ - 160 — 3—45—15$^{1}/_{2}$ — „ — omkring og indenfor Gaasholmen, derhos optoges endel i Husevaagviken,
$^{25}/_{2}$ - 160 — 0— 8— 2$^{1}/_{2}$ — „ — omkring og indenfor Gaasholmen og senere kun svag fornemmelse.

Sidst i februar og mars fornammes silden ogsaa langs Statlandets ytreside, især ved Ervik og Fureneset; men her blev ikke synderligt af — ialt kun en 400 maal, hvoraf det meste fangedes midt i mars. Omkring 25de mars havde man omkring Eltvik den sidste kjending af vaarsilden.

Notfisket.

Hvor der stængtes, antal stæng		Naar laasene		Den berg. notsilds		Priser (pr. maal)		
		sattes	tomtes	mængde (i maal)	„kvalitet" (antal sild i maaltd.)	høieste	laveste	gjennemsnitlige
Bremanger	2	$^{1}/_{3}$—$^{2}/_{3}$	$^{2}/_{3}$—$^{4}/_{3}$	275	600	8.00	8.00	8.00
Hovden—Batalden—Kinn—Skorpen	16	$^{13}/_{3}$—$^{20}/_{3}$	$^{13}/_{3}$—$^{23}/_{3}$	8 250	600—700	15.00	10.00	10.76
Askvold	45	$^{25}/_{3}$—$^{25}/_{4}$	$^{25}/_{3}$—$^{30}/_{4}$	3 200	620—1100	20.00	5.00	8.85
Nordfjord	2	$^{19}/_{3}$	$^{21}/_{3}$	1 850	725	12.50	10.00	11.85

Tilsammen: 13 575 maal = kr. 141 195.00.

Af foranstaaende og opsynets iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende opgave over fangstens størrelse og tilgodegjørelse:

Inden	Kvantum (i maal) — Værdi (i kroner) Garnsild / Notsild: Bremanger		Hovden—Bataldenʼ Kinn—Skorpen		Askvold—Gulen		Nordfjord		Tilsammen for Nordre Bergenhus amt		Middelpris	Af garnsilden er fanget ved drivning og i aater (antal maal)	Garnsild / Notsild Til eksport: Saltet	Røget	Fersk	Til hjemmeforbrug
6/11					450	9 000.00			450	9 000.00	20.00	450	400			50
1/1					450	9 000.00	25	400.00	475	9 400.00	19.79	475	400		20	55
5/2					450	9 000.00	1 050	16 190.00	1 500	25 190.00	16.79	1 500	1 175		250	75
12/2					450	9 000.00	1 150	17 590.00	1 600	26 590.00	16.62	1 600	1 275		250	75
19/2					450	9 000.00	2 400	27 715.00	2 850	36 715.00	12.88	1 600	2 225		500	125
26/2	3 900	24 750.00	25	175.00	450	9 000.00	10 000	78 885.00	14 375	112 810.00	7.85	1 650	12 225		500	1 650
5/3	25 400	147 525.00	100	650.00	450	9 000.00	10 000	78 885.00	35 950	236 060.00	6.57	1 675	28 750		1 200	6 000
	275	2 200.00					50	325.00	325	2 525.00	7.77				75	250
12/3	26 400	155 425.00	3 100	24 250.00	450	9 000.00	10 250	80 885.00	40 200	269 560.00	6.71	1 675	30 000		1 200	9 000
	275	2 200.00					50	325.00	325	2 525.00	7.77				75	250
19/3	26 400	155 425.00	8 000	52 515.00	500	9 300.00	10 750	83 260.00	45 650	300 500.00	6.58	1 700	33 250		2 400	10 000
	275	2 200.00	6 150	64 575.00			50	325.00	6 475	67 100.00	10.36				5 200	1 275
26/3	26 400	155 425.00	8 250	54 465.00	625	10 175.00	11 000	86 735.00	46 275	306 800.00	6.63	1 700	33 500		2 400	10 375
	275	2 200.00	8 250	88 750.00	60	1 000.00	1 850	21 925.00	10 435	113 875.00	10.91				8 835	1 600
30/4	26 400	155 425.00	8 250	54 465.00	750	12 000.00	11 000	86 735.00	46 400	308 625.00	6.65	1 700	33 500		2 400	10 500
	275	2 200.00	8 250	88 750.00	3 200	28 320.00	1 850	21 925.00	13 575	141 195.00	10.40				9 000	4 575

3. For søndre vaarsildedistrikt.

Drivgarnsforsøg før aarsskiftet.

Allerede natten til 27de oktober fik et i Stavanger hjemmehørende fiskedampskib en slump — 10 tønder — rogn- og melkesild ved drivning med 24 omfars garn paa inderkanten af den dybe rende ret vest af Kvitingsø, og 2den november kom samme fartøi ind med 25 maal fra samme fangstfelt.

Disse opmuntrende foreteelser foranledigede endel overlægninger mellem de nærmest interesserede fiskere og vedkommende fiskeriinspektør, og de herunder indløbne efterretninger om, at yderligere forsøg — ikke alene vest af Stavanger, men ogsaa omtrent tvers af Bergen — var kronede med held, vakte ogsaa den største opmerksomhed; flere fartoier — baade kuttere og dampskibe — klargjordes.

I november lykkedes ogsaa forsøgene saa godt, at man allerede gjorde regning paa et pent udbytte; men i december, da veiret var svært uroligt, gik det meget smaat. Drivningen foregik navnlig i strøgene udenfor Jæderens Rev—Utsire og Marstenen—Fedje; der fangedes idethele en 1 200 maal à gjennemsnitlig vel 20 kroner og à ca. 650 sild.

I de nys berørte fiskerimøder fremholdtes gjentagende, at præmier for de dygtigste fiskere sikkert i høi grad vilde bidrage til grundige forsøg udenfor kysten om høsten.

Garnfisket efter aarsskiftet artede sig saaledes:

A. For Søndre Bergenhus amt.

a. Korsfjordens nordside—Fedje.

Det i januar og størsteparten af februar fremherskende ruskeveir gjorde, at her kun ganske lidet blev udrettet; man ansaa det for givet, at silden stod udenfor skjærgaarden og haabede derfor i det længste paa et tilfredsstillende fiske, men heri blev man betydelig skuffet. Det bedste fiske fandt sted i sidste halvpart af februar; i begyndelsen af mars, da godveiret indtraadte, viste det sig, at silden havde taget andetsteds hen.

I drivgarnsfisket deltog næsten udelukkende skjærgaardens egen be-

folkning; ialt en 175 farkoster, hvoriblandt en 30 dækkede, med omtrent 800 mand. Totalfangsten ansloges til vel 2 000 maal; priserne varierede mellem 24 og 5, og i maaltønden gik 700—550 sild.

Haabet om sildefiske omkring Glesvær, efterat silden havde gjort fra sig ved de mer bekjendte vær i søndre vaarsildedistrikt, slog ogsaa feil iaar. Omkring midten af mars havde man svag fornemmelse, og lidt hval viste sig af og til; endel fiskere og kjøbefartøier samlede sig derfor efterhaanden, men alle forsvandt med uforrettet sag, inden maaneden var omme.

b. Mellem Hisken og Korsfjorden

fandt intet nævneværdigt fiske sted ivinter. Efter midten af februar havde man prøvegarn ude paa forskjellige steder omkring Brandesund, men kun enkelte sild af og til; kun 23de og 24de februar fik endel baade optil 10 maal paa natsæt mellem Melingsvaag og Brandesund, og straks der senere viste sig bare omtrent svarte garn igjen, indstilledes forsøgene.

c. Smørsund—Hisken.

I sidste halvpart af februar saaes hyppig hval og fugl; men nogen sild fangedes ikke før i mars:

$^2/_3$ og $^3/_3$ fornammes den paa natsæt omkring Gjeitung,
$^4/_3$ fik 150 baade 0—25— $6^2/_3$ maal paa natsæt i Loddersøerne,
$^6/_3$ - nogle faa baade optil 20 maal — dels paa natsæt, dels i aater — i Loddersøerne,
$^7/_3$ - 350 baade 0—35—$15^1/_2$ maal dels paa natsæt, dels i aater i Loddersøerne,
$^8/_3$ - 700 — 0—21— $5^1/_2$ — paa natsæt omkring Loddersøerne —Rødholmerne,
$^9/_3$ - 150 — 0—12— $2^2/_3$ — „ — i strøget Loddersøerne —Sengene,
$^{10}/_3$ - 100 — 0—20— 5 — „ — i strøget Loddersøerne —Sengene,
$^{11}/_3$ - 75 — 0— 8— $1^1/_3$ — „ — i strøget Loddersøerne —Sengene,
$^{14}/_3$ „ endel baade bra natsætsild — dels i og omkring Mølstrevaag og dels i Grotlefjorden,
$^{15}/_3$ - 175 baade 0—15— $3^1/_2$ maal paa natsæt dels omkring Mølstrevaag og dels omkring Grotlefjorden,

16/3	fik 200	baade	0—22— 3½	maal	paa	natsæt,	bedst omkring selve Espevær,
17/3	- 225	—	0—14— 3	—	„	—	, bedst omkring selve Espevær,
18/3	- 200	—	0—50— 3	—	„	—	, bedst i Bømmelhavn,
20/3	- 70	—	½—12— 5¾	—	„	—	paa strækningen Espevær—Hisken,
21/3	- 250	—	0—25— 2⅔	—	„	—	paa strækningen Espevær—Hisken,
22/3	- 175	—	0—13— ½	—	„	—	paa strækningen Espevær—Hisken,
23/3	- 60	—	0— 7— ½	—	„	—	omkring Gjeitung—Toska og
24/3	- 25	—	0— 6— 1	—	„	—	omkring Gjeitung—Toska.

Af denne sild 575—780 i maaltønden; priserne 5—9.50.

B. For Stavanger amt.

a. Omkring Utsire.

I januar og første halvpart af februar drev nogle fartøier efter silden, naar veiret var saapas; nogen stor fortjeneste opnaaedes ikke herved, men skylden var visselig ikke sildens, denne stod ialfald til tjeneste, saa ofte nogen bare var ude.

Den 7de februar svag natsætfornemmelse, og i aate ½ mil østenom øen fik ½ snes skøiter om eftermiddagen tilsammen 75 maal. Den 8de fik 25 baade gjennemsnitlig 10 maal hver paa natsæt ved øens sydostside; 9de og 10de derimod kun svag fornemmelse og den 11te bare sorte garn. Den 15de fik 50 baade 0—30—6 maal i nogle flygtige aater ½—etpar mil søndenom Utsire, og den 18de fik etpar farkoster ligeledes optil 15 maal lidt østenom øen; efter dette forlod garnfiskerne Utsire for at tage fat ved de indre vær, og notfiskerne fik raade grunden alene.

b. Omkring Urter

saa man aater etpar gange i de første 14 dage af februar; men paa grund af ruskeveir udrettedes intet nævneværdigt i disse.

$^{14}/_{2}$ fik etpar baade optil 5 maal paa natsæt,
$^{15}/_{2}$ - 125 — 1—30—8 maal paa natsæt,
$^{16}/_{2}$ - 500 — $^{1}/_{2}$—25—9 — „ — og
$^{17}/_{2}$ - 120 — 0—15—4 — „ — ;

et stykke af været fik ogsaa driverne lidt. Af denne sild gik der 640—520 i maaltønden, og priserne dreiede sig mellem 12 og 5.

c. Omkring og søndenom Kvitingsøerne.

Drivgarnsfisket udenfor Kvitingsøerne fortsattes i januar og første halvpart af februar — med følgende resultat:

$^{5}/_{1}$ indbragte 1 fartøi 10 maal; 675 sild i maaltønden, pris 18.
$^{6}/_{1}$ indbragte 8 fartøier 2—60—23 maal; 600—700 i maaltønden, pris 18—15.
$^{14}/_{1}$ indbragte 10 fartøier 1—30—10 maal; 600—775 i maaltønden, pris 18—13.
$^{19}/_{1}$, $^{20}/_{1}$ og $^{21}/_{1}$ indbragte 11 fartøier 1—9—6; 650 i maaltønden, pris 22.50—16.50.
$^{25}/_{1}$ indbragte 8 fartøier 1—24—7 maal; 650 i maaltønden, pris 18.
$^{27}/_{1}$ indbragte 6 fartøier 1—6—4 maal; 675 i maaltønden, pris 16.50—15.
$^{28}/_{1}$ indbragte 2 fartøier 12—28—20 maal; 675 i maaltønden, pris 15.
$^{31}/_{1}$ indbragte 1 fartøi 13 maal; 675 i maaltønden, pris 15.
$^{8}/_{2}$ indbragte 2 fartøier 46—60—53 maal; 650—550 i maaltønden, 14.25—15.
$^{9}/_{2}$ og $^{10}/_{2}$ indbragte 5 fartøier 2—60—20 maal; 600 i maaltønden, pris 13.50.

Af denne sild 775—550 i maaltønden, priserne 22.50—13.

Da dette drivgarnsfiske ophørte, viste der sig tegn til landfiske udenfor Tananger; hval og fugl saaes daglig for Kjør, men for uveirs skyld kunde man i begyndelsen blot se til:

$^{22}/_{2}$ natsætfornemmelse ved Kjør,
$^{23}/_{2}$ fik 8 baade 1—3 maal paa natsæt ved Kjør,
$^{24}/_{2}$—$^{5}/_{3}$ intet nævneværdigt, men $^{6}/_{3}$ trak en baad 13 tønder sild derude,
$^{7}/_{3}$ fik 18 baade 5—30 maal paa natsæt ved Kjør,
$^{8}/_{3}$ - 62 — 3—30 — „ — „ —, 700 i maaltønden, pris 4.50—6.25,
$^{9}/_{3}$ - 25 — 0—25—8 — „ — „ —, 700 i maaltønden, pris 6.50—7,
$^{10}/_{3}$ kun sorte garn — og hellerikke senere noget.

d. Udenfor Karmøens vest-, syd- og østside.

Den første nævneværdige fangst gjordes den 8de februar, da 40 baade i en aate omtrent en mil vestenfor Veavaagmundingen fik 1—16—$6^1/_4$ maal. Den 13de, i middagstiden, fik endel baade ligeledes tilsammen 50 maal $^1/_2$ mil vestenfor Karmøens sydvestpynt; den samme og de 2 følgende dage kom ogsaa $^1/_2$ snes drivere ind med tilsammen 130 maal fra feltet udenom Ferkingstadøerne.

$^{18}/_2$ og $^{21}/_2$ natsætfornemmelse ved Gjeitungerne (Karmøens sydside),

$^{22}/_2$ fik 10 baade 1—35—15 maal paa natsæt ved Gjeitungerne,

$^{23}/_2$ - 75 — 2—45—24 — „ — „ —

$^{24}/_2$ - 80 — 11—50—29 — „ — „ — ; samme dag 16 baade 8—25—10 maal paa natsæt og 20 baade 4—12—8 maal paa dagsæt paa Kalstøbugten, nordenom Veavaagmundingen, hvor senere intet,

$^{25}/_2$ fik 40 baade $^1/_2$—20—10 maal paa natsæt ved Karmøens sydside,

$^1/_3$ - 50 — $^1/_2$—30— 4 — „ 5 nætters garn ved Karmøens sydside,

$^3/_3$ dagsætfornemmelse ved Gjeitungerne,

$^4/_3$ fik 125 baade $^1/_2$—30—24 maal paa natsæt og endel baade en 250 maal paa dagsæt ved øens sydside,

$^6/_3$ natsætfornemmelse ved Syreviken og omkring Gjeitungerne,

$^7/_3$ fik 120 baade 0—15— 5 maal paa natsæt ved Syreviken omkring Gjeitungerne,

$^8/_3$ - 200 — $^1/_2$—13— $3^1/_2$ — „ — ved Syreviken omkring Gjeitungerne,

$^9/_3$ - 130 — 0—16— $2^3/_5$ — „ — ved Syreviken omkring Gjeitungerne og

$^{10}/_3$ - endel baade tilsammen 80 maal sammesteds. Hermed havde silden paa det nærmeste gjort fra sig ved Karmøen; kun en svag fornemmelse hist og her endda inden midten af mars.

I maaltønden havde gaaet 730—580 sild; priserne 13—4.

e. Omkring Føiua (Fæøen).

Den 15de februar havdes svag fornemmelse ved værets sydvestpynt det var da ruskeveir, og dette forhindrede endda nogle dage folk fra at komme rigtig til. Det saa i disse dage virkelig betænkeligt ud, de tusener af fiskere rundtom havde jo kun saavidt seet aarets vaarsild; men „naar nøden er størst, er hjælpen nærmest“, saa ogsaa nu:

21/2	trak	100	baade	0—25—10	maal	paa	natsæt	i maaltønden 550—660, pris 7—3.
22/2	„	550	—	1—50—27¼	—	„	—	
23/2	„	750	—	4—45—25⅓	—	„	—	
24/2	„	775	—	3—50—22½	—	„	—	
25/2	„	5[illegible]0	—	1—30—15	—	„	—	

Silden fornammes endnu 27de og 28de februar samt 1ste mars; men saa var det fuldstændig forbi. Fisket varede saaledes kort; men „det gjorde sig“ ordentlig, de faa dage, det stod paa.

f. Omkring Røvær.

13/2		60	baade	0—16—3⅓	maal	i aate et stykke sydvestenom været,
14/2—20/2						natsætfornemmelser ved værets vestside,
21/2	fik	330	baade	½—33— 6	maal	— lidt paa natsæt, men det meste i aater,
22/2	-	750	—	½—60—16	—	paa natsæt langs værets syd- og vestside,
23/2	-	800	—	1—50—15	—	„ — langs værets syd- og vestside,
24/2	-	750	—	1—55—18	—	„ — rundt hele været,
25/2	-	600	—	4—60—22½	—	„ — — „ —
27/2	-	150	—	2—47—20		dels paa nat- og dels paa dagsæt ved værets nord- og østside,
28/2	-	500	—	2—42—16	maal	paa natsæt ved værets nord- og østside,
1/3	-	600	—	1½—40—13⅓	—	„ — ved værets nord- og østside, og
2/3	-	550	—	0— 7—½	—	„ — ved værets nord- og østside;

senere svart. I maaltønden havde gaaet 570—615 sild, og priserne havde varieret mellem kr. 11.25 og kr. 3.50 pr. maal.

g. Omkring Karmøens nordpynt og langs fastlandet mellem Haugesund og Smørsund (Sletten).

Da sildefisket endelig slog til i Føina og Røvær, stod hval og fugl allerede midtfjords mellem Røvær og fastlandet; heraf turde sluttes, at silden stod over hele Sletten, og en meget heldig spredning af fiskerne fandt ogsaa straks sted.

21/2 fik 150 baade 3—50—16⅔ maal omkring de ytre holmer ved Visnesvaagens vestside,

$^{22}/_{2}$	fik	250	baade	1—50—27	maal	paa natsæt paa og omkring Visnesvaagen,
$^{23}/_{2}$	„	150	—	4—60—20	—	paa natsæt paa strækningen Helgenes—Skaareholmerne,
$^{24}/_{2}$	„	150	—	3—70—18½	—	paa natsæt paa strækningen Helgenes—Skaareholmerne,
$^{25}/_{2}$	„	120	—	0—60—19½	—	paa natsæt paa strækningen Helgenes—Bleiskjærene,
$^{27}/_{2}$	„	15	—	6—30—10	—	paa dagsæt i strøget Flaateskjærene—Skaareholmerne,
$^{28}/_{2}$	„	175	—	0—50— 8½	—	paa natsæt i strøget Flaateskjærene—Skaareholmerne,
$^{1}/_{3}$	„	600	—	0—45—13⅓	—	paa natsæt i strøget Flaateskjærene—Skaareholmerne—Bleiskjærene,
$^{2}/_{3}$	„	1 000	—	0—35— 7	—	paa natsæt i strøget Kraakerne—Skaareholmerne—Bleiskjærene,
$^{3}/_{3}$	„	1 200	—	0—30— 8¾	—	paa natsæt i strøget Kraakerne—Skaareholmerne—Bleiskjærene,
$^{4}/_{3}$	„	1 000	—	0—25— 5	—	paa natsæt i strøget Kraakerne—Ramsholmerne,

$^{6}/_{3}$ kun fornemmelse og

$^{7}/_{3}$ fik 50 baade 0—23—8 maal paa natsæt omkring Ramsholmerne; noget sildefiske at snakke om med garn fandt forøvrigt ikke sted i dette strøg.

Af denne sild gik der 550—625 i maaltønden, og priserne paa samme sild varierede mellem 7 og 4 kroner pr. maal.

Notfisket.

Hvor der stængtes, antal stæng		Naar laasene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)		
		sattes	tømtes	mængde (i maal)	„kvalitet" (antal sild i maaltønden)	høieste	laveste	gjennemsnitlige
Utsire	6	$^{8}/_{2}$—$^{22}/_{2}$	$^{9}/_{2}$—$^{28}/_{3}$	2 500	Ca. 700	20.00	6.00	10.92
Karmøens vest-, syd- og østside	12[1]	$^{23}/_{2}$—$^{5}/_{4}$	$^{24}/_{2}$—$^{29}/_{4}$	12 000	600—1 100	30.00	5.00	9.90
Føina (Fæøen)	17	$^{21}/_{2}$—$^{23}/_{2}$	$^{21}/_{2}$—$^{13}/_{5}$	27 500	720—780	16.75	4.00	8.80
Røvær	22	$^{21}/_{2}$—$^{1}/_{3}$	$^{21}/_{2}$—$^{1}/_{4}$	24 000	710—780	12.50	3.35	6.94
Karmøens nordpynt—Smørsund	15	$^{21}/_{2}$—$^{13}/_{3}$	$^{21}/_{2}$—$^{6}/_{5}$	13 500	630—810	16.67	4.75	11.73

Stavanger amt: 79 500 maal = kr. 758 740.00.

Smørsund—Hisken	47	$^{7}/_{3}$—$^{21}/_{3}$	$^{7}/_{3}$—$^{13}/_{5}$	21 450	675—1 045	17.00	5.00	11.71
Hisken—Korsfjorden	2	$^{24}/_{3}$—$^{25}/_{3}$	$^{27}/_{3}$	50	1 050	8.00	8.00	8.00

Søndre Bergenhus amt: 21 500 maal = kr. 251 680.00.

Tilsammen: 101 000 maal = kr. 1 010 420.00.

[1]) Desuden stængtes i Veavaagen den 2den mars 108 „springere", som straks optoges og udbragtes i ialt kr. 550.00.

Af foranstaaende og opsynets iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende opgave over fangstens størrelse ved hver uges slutning og dens tilgodegjørelse:

Kvantum (i maal) Garnsild/Notsild Værdi (i Kroner)

Inden	Stavanger amt: Aaensire—Kvitingsøerne (maal)	Aaensire—Kvitingsøerne (Kr.)	Utsire (maal)	Utsire (Kr.)	Urter (maal)	Urter (Kr.)	Karmøens vest-, syd- og østside (maal)	Karmøens vest-, syd- og østside (Kr.)	Føina (Fæøen) (maal)	Føina (Fæøen) (Kr.)	Røvær (maal)	Røvær (Kr.)	Karmøens nordpynt—Smørsund (maal)	Karmøens nordpynt—Smørsund (Kr.)	Søndre-Bergenhus amt: Smørsund—Hisken (maal)	Smørsund—Hisken (Kr.)	Hisken—Korsfjorden (maal)	Hisken—Korsfjorden (Kr.)	Korsfjorden—Fedje (maal)	Korsfjorden—Fedje (Kr.)	Tilsammen for „Søndre distrikt" (maal)	Tilsammen for „Søndre distrikt" (Kr.)	Middelpris	Af garnsilden er fanget ved drivning og i aater (antal maal)	Garnsild/Notsild: Til eksport: Saltet	Røget	Fersk	Til hjemmeforbrug	Inden
30/10	25	550.00																			25	550.00	22.00	25	15			10	30/10
6/11	60	1 320.00																			60	1 320.00	22.00	60	40			20	6/11
13/11	200	4 120.00																	200	4 000.00	400	8 120.00	20.30	400	300			100	13/11
20/11	300	6 320.00																	350	7 000.00	650	13 320.00	20.49	650	500			150	20/11
27/11	300	6 320.00	250	4 750.00															400	8 250.00	950	19 320.00	20.34	950	725		40	185	27/11
4/12	300	6 320.00	300	5 950.00													25	575.00	400	8 250.00	1 025	21 095.00	20.58	1 025	775		50	200	4/12
11/12	300	6 320.00	325	6 550.00													50	1 125.00	400	8 250.00	1 075	22 245.00	20.69	1 075	800		50	225	11/12
1/1	350	7 000.00	400	7 700.00													50	1 125.00	425	8 875.00	1 225	24 700.00	20.16	1 225	875		75	275	1/1
8/1	550	10 400.00	425	8 200.00													50	1 125.00	750	14 075.00	1 775	33 800.00	19.04	1 775	1 000		400	375	8/1
15/1	650	12 200.00	425	8 200.00													50	1 125.00	800	15 075.00	1 925	36 600.00	19.01	1 925	1 000		500	425	15/1
22/1	725	13 670.00	475	9 100.00													50	1 125.00	1 000	18 500.00	2 250	42 395.00	18.84	2 250	1 000		750	500	22/1
29/1	850	15 750.00	600	11 425.00													50	1 125.00	1 000	18 500.00	2 500	46 800.00	18.72	2 500	1 000		950	550	29/1
5/2	875	16 150.00	625	11 925.00													50	1 125.00	1 000	18 500.00	2 550	47 700.00	18.71	2 550	1 000		950	600	5/2
12/2	1 100	19 320.00	1 350	21 525.00			250	3 250.00									50	1 125.00	1 050	19 500.00	3 800	64 720.00	17.0[illegible]	3 500	1 250		1 900	650	12/2
																					800	16 000.00	20.00				800		
1[illegible]/2	1 100	19 320.00	1 700	25 575.00	6 750	49 070.00	450	5 575.00			375	4 000.00					50	1 125.00	1 500	25 000.00	11 925	129 465.00	10.[illegible]	5 250	2 675		8 500	750	1[illegible]/2
			800	16 000.00																	800	16 000.00	20.00				800		
2[illegible]/2	1 125	19 520.00	2 000	26 875.00	6 750	49 070.00	5 800	31 900.00	60 750	284 200.00	53 375	245 350.00	17 500	95 075.00			50	1 125.00	2 500	32 500.00	149 850	785 615.00	5.24	9 350	107 500	250	18 000	24 100	2[illegible]/2
			6 600	50 800.00			1 150	5 175.00	12 000	78 000.00	5 000	34 000.00	1 400	6 650.00							26 150	174 625.00	6.68		250		25 750	150	
[illegible]/3	1 125	19 520.00	2 000	26 875.00	6 750	49 070.00	9 400	52 560.00	61 000	285 600.00	72 875	347 150.00	50 000	287 350.00	1 000	6 250.00	50	1 125.00	2 500	32 500.00	206 700	1 108 000.00	5.[illegible]	9 450	150 000	500	21 000	35 200	[illegible]/3
			8 600	62 800.00			1 150	5 175.00	14 500	99 250.00	19 500	124 625.00	1 400	6 650.00							45 150	298 500.00	6.61		750		44 000	400	
1[illegible]/3	2 500	27 300.00	2 000	26 875.00	6 750	49 070.00	11 400	65 160.00	61 000	285 600.00	72 875	347 150.00	52 500	302 500.00	11 750	70 425.00	50	1 125.00	2 500	32 500.00	223 325	1 207 705.00	5.41	12 675	156 000	1 000	28 500	37 825	1[illegible]/3
			9 000	65 500.00			2 600	24 750.00	14 500	99 250.00	19 800	127 625.00	2 500	12 850.00	1 500	12 000.00					49 900	341 975.00	6.85		750		48 500	650	
[illegible]	2 500	27 300.00	2 000	26 875.00	6 750	49 070.00	11 500	65 800.00	61 000	285 600.00	72 875	347 150.00	52 500	302 500.00	16 000	100 945.00	50	1 125.00	2 500	32 500.00	227 675	1 238 865.00	5.44	12 675	158 000	1 500	29 000	39 175	[illegible]
			9 000	65 500.00			3 750	36 250.00	16 250	116 750.00	21 500	143 250.00	3 650	30 950.00	9 500	101 875.00					63 650	494 575.00	7.77		1 000		62 000	650	
[illegible]	2 500	27 300.00	2 000	26 875.00	6 750	49 070.00	11 500	65 800.00	61 000	285 600.00	72 875	347 150.00	52 500	302 500.00	17 300	109 520.00	300	2 625.00	2 500	32 500.00	229 225	1 248 940.00	5.4[illegible]	12 675	159 000	1 750	29 000	39 475	[illegible]
			9 500	73 000.00			4 500	43 750.00	16 250	116 750.00	22 500	152 500.00	3 650	30 950.00	18 200	203 050.00	50	400.00			74 650	620 400.00	8.[illegible]		1 000		72 900	750	
[illegible]	2 500	27 300.00	2 000	26 875.00	6 750	49 070.00	11 500	65 800.00	61 000	285 600.00	72 875	347 150.00	52 500	302 500.00	17 300	109 520.00	300	2 625.00	2 500	32 500.00	229 225	1 248 140.00	5.4[illegible]	12 675	159 000	1 750	29 000	39 475	1[illegible]
			9 500	73 000.00			12 000	118 800.00	27 500	242 130.00	24 000	166 480.00	13 500	158 330.00	21 450	251 280.00	50	400.00			108 000	1 010 420.00	9.[illegible]		1 000		106 250	750	

III. Vaartorskefisket i 1905 i vaarsildedistrikterne

var heller ikke denne gang af større betydning.

I søndre vaarsildedistrikt

varede fisket fra i slutningen af januar til og med 8de april; der forsøgtes baade før og efter den tid ogsaa, men da nærmest intet at faa. Før mars maaned brugtes næsten udelukkende garn, senere ogsaa liner. Langs Karmøens syd- og vestside var gjerne omkring 100 baade med; og her fandt det væsentligste fiske sted igjen.

I Nordre Bergenhus

ogsaa lidet eller intet udenfor de sedvanlige felter, udenfor Bremanger —Selje.

Opsynsbetjenten i Kalvaag, hr. Kr. Indrehus, skrev efter endt fiske: „Torskefisket var helst smaat; dog bedre end ifjor. Fisken var federe og mer lever- og rognholdig end tidligere. Dens vegt i sløiet tilstand dreiede sig mellem 250 og 280 kg. (pr. 100 stykker), rognholdigheden 500—900 og leverholdigheden 400—600; fedtholdigheden først omkring 40 %, i slutningen af fisket 32 %. Priserne: for fisken (rund) 45—46 øre og pr. liter lever 20—25 øre; rogn solgtes ikke fersk, men har i april været afgivet til 50 à 55 kroner pr. pakket tønde. Torskehovederne toges til hjemmeforbrug; ingen guanotilvirkning. — Torsken toges omtrent udelukkende med garn."

De nærmere data om torskefisket indeholder følgende tabel:

Inden	Søndre vaarsildedistrikt								Nordre Bergenhus												Ialt				Priser for fisken (rund) Øre	Priser for lever Kr.	Priser for rogn Kr.
	Karmøen				Ellers				Bremanger				Selje				Ellers										
	Fiskepartiet (antal torsk)	Lever (i hektoliter)	Dampmedicintran (i hektoliter)	Rogn (i hektoliter)	Fiskepartiet (antal torsk)	Lever	Dampmedicintran	Rogn	Fiskepartiet (antal torsk)	Lever	Dampmedicintran	Rogn	Fiskepartiet (antal torsk)	Lever	Dampmedicintran	Rogn	Fiskepartiet (antal torsk)	Lever	Dampmedicintran	Rogn	Fiskepartiet (antal torsk)	Lever	Dampmedicintran	Rogn			
26/2	12 500	10	6	22	15 000	22	3	27	10 000	20	2	20	12 500	2	12	30	5 000	8		8	55 000	62	23	107	30—60—50		
5/3	14 000	13	6	24	16 000	24	3	29	35 000	20	24	65	40 000	4	48	70	7 500	12		11	112 500	73	81	199	30—60—49	25	
12/3	17 500	14	8	29	17 500	27	3	30	80 000	45	55	140	85 000	3	80	145	15 000	15	5	22	215 000	104	151	366	30—60—49	25	
19/3	25 000	23	10	41	19 000	30	3	32	125 000	50	88	210	140 000	15	122	240	20 000	20	7	30	329 000	138	230	553	30—60—50	10—25—24	
26/3	37 500	35	15	60	20 000	32	3	33	150 000	50	112	240	175 000	63	129	290	25 000	20	11	37	407 500	200	270	660	30—60—50	10—25—24	
2/4	45 000	36	20	70	25 000	36	5	40	155 000	50	115	245	200 000	65	143	315	27 500	22	12	40	452 500	209	295	710	33—60—50	10—25—24	45
16/4	50 000	36	24	75	30 000	42	6	45	160 000	54	117	248	215 000	80	148	325	30 000	26	12	42	485 000	238	307	735	30—60—50	10—25—24	45

Omtrent 400 000 torsk saltedes til klipfisk, 60 000 tog de hermetiske fabriker, og resten gik til bytorvene eller toges af fiskerne til eget forbrug.

Af sei

fangedes ialt antagelig $^1/_4$ million stykker, pris omkring 25 øre stykket; meget heraf sendtes til fabrikerne i Stavanger.

IV. Baade silde- og torskefisket vedkommende.

Deltagelsen i fiskerierne.

a. Nordre Bergenhus.

I begyndelsen af februar var endnu kun faa fremmede fiskere ankomne.

Den 22de februar tælledes: I Selje 260 almindelige fiskerlag og 22 notlag, — i Bremanger henholdsvis 285 og 12 — og omkring Batalden—Kinn 75 og 16; derhos ialt omtrent 35 kjøbefartøier og 75 landkjøbere.

Den 1ste mars: I Selje 200 almindelige fiskerlag og 7 notlag, — i Bremanger henholdsvis 425 og 30 — og omkring Batalden—Kinn 85 og 24; derhos ialt 45 kjøbefartøier og 80 landkjøbere.

Den 15de mars: I Selje 130 almindelige fiskerlag og 0 notlag, — i Bremanger henholdsvis 240 og 0, — omkring Batalden—Kinn 250 og 75 og i Bulandet 20 og 10; kjøbernes antal som i begyndelsen af maaneden.

I det hele en 5 250 mennesker.

Doktor Lundevall har afgivet følgende

indberetning om sundhedstilstanden blandt fiskerne i Kalvaag og Bremangerpollen under vaarsildefisket 1905.

Sundhedstilstanden blandt fiskerne iaar var mindre god, væsentlig som en følge af, at der under hele fisket gik en influenzaepidemi. Der indtraf talrige temmelig haardnakkede bronkiter. Af eftersygdomme efter influenza kan særlig merkes mellemøresuppurationer, hvoraf der forekom ikke ganske faa.

Reumatiske affektioner var ogsaa ret almindelige.

Af mere alvorlige smitsomme sygdomme forekom et tilfælde af

nervefeber importeret fra Askvold. Patienten blev indlagt paa Florø sygehus.

Adskillige baadlag var smittet af skab.

Der behandledes 714 patienter — tilsammen 863 konsultationer —, der led af følgende sygdomme:

Influenza, forkjølelse og bronkit	211
Lungebetændelse	4
Pleurit	4
Nervefeber	1
Rosen	1
Tæring	4
Hæmopthyse	2
Hjernebetændelse (†)	1
Spondylitis	1
Caries costarum	1
Varicella	1
Angina	5
Herpes zoster	2
Diarrhoe	21
Obstipatio	3
Kolik	2
Lumbago	20
Andre reumatiske affektioner	40
Blindtarmbetændelse	3
Organisk hjertefeil	2
Nyresygdom	4
Dyspepsi	44
Vulnera & ulcera	55
Panaritier, furunkler og abscesser	72
Lymfangit	3
Brandsaar	4
Kontusioner & distorsioner	22
Seneskedebetændelse	15
Neuralgi	3
Neurasteni	10
Cephalalgia	5
Hæmorrhoider	2
Fissura ani	1
Ribbensbrud	7
Brud af overarmen	1
Blodmangel	4
Transport	581

Transport	581
Bursitis olecrani	1
— præpatellaris	3
Corp. libr. genu	1
Laryngitis	2
Pharyngitis	2
Enuresis	1
Brok	2
Vertigo	1
Tumor testiculi	1
Lipoma	1
Venectasia	1
Søsyge	2
Næseblødning	1
Søvnløshed	1
Tandsygdomme (væsentlig extraktioner)	51
Øiensygdomme	22
Øresygdomme	24
Hudsygdomme	16
Tilsammen	714

Af disse er indlagt paa sygehuset her 22 patienter, der led af følgende sygdomme:

Akut bronkit	5
Influenza	5
Nervefeber	1
Lungebetændelse	2
Pleurit	1
Lungebetændelse og pleurit	1
Brud af overarmen	1
Dyspepsi	1
Blindtarmsbetændelse	1
Lymfangitis	1
Herpes zoster	1
Nyresygdom	1
Søvnløshed	1
	22

patienter med tilsammen 199 liggedage, gjennemsnitlig ca. 9 liggedage pr. patient.

Hvad lønsomheden af fisket angaar, har opsynschef Indrehus for Kalvaag distrikts vedkommende opgjort følgende statistik angaaende 102 baadlag med 540 mand og tilsammen 18 646 dagsverk:

„Den samlede fangst er:

Solgt sild for	kr. 52 533.00
Til eget forbrug 324 maal sild à kr. 5.80	„ 1 879.00
Solgt torsk for	„ 16 464.00
Fisket 4 114 sei à kr. 0.25	„ 1 028.00
Tilsammen	kr. 71 904.00

Heraf antages $^{4}/_{10}$ at burde regnes til redskaberne (baade og garn) og $^{6}/_{10}$ eller kr. 43 142.40 til mandsloter; fra sidstnævnte beløb bliver at trække husleien, kr. 1 372.00, — igjen bliver da kr. 41 770.40 eller — gjennemsnitlig — kr. 77.36 pr. mand og kr. 2.24 pr. dag. — Imidlertid eies redskaberne almindeligvis af fiskerne, hver for sin part; farkosterne derimod almindeligvis af en eller flere af mandskabet — af og til af en, som ikke ror med baadlaget. Baadleien kan da sættes til 8 % af bruttofangsten. For en fisker med redskaber selv findes saa loten gjennem følgende regnestykke:

Det samlede fangstudbytte, som ovenfor nævnt			kr. 71 904.00
hvorfra: I husleie		kr. 1 372.00	
Redskaberne ansattes i begyndelsen af fisket til	kr. 33 772.00		
hvoraf tabtes for	„ 396.30		
Af de tilbageværende redskaber	kr. 33 375.70		
blev, naar slitagen sættes til 25 %, denne at opføre med		„ 8 343.93	
I leie af farkoster, 8 % af bruttofangsten		„ 5 752.32	„ 15 864.55
Igjen til fordeling			kr. 56 039.45

som giver — gjennemsnitlig — pr. mand kr. 103.78 og pr. dagsverk 3.01 kroner.

Omhandlede 102 baadlag medhavde af redskaber:

1 819 sildegarn, som værdsattes til kr. 18 501, og 2 005 torskegarn, som værdsattes til kr. 15 271.00, samt 93 store og 86 almindelige baade samt 6 skøiter = kr. 57 095.00."

b. I søndre vaarsildedistrikt.

Ifølge opsynets optællinger, mens hovedfisket stod paa, var der i sidste halvdel af februar og i mars saadan ansamling:

Den 22de februar:

I Utsire 12 garn- og 23 notlag, — i Tananger ligeledes 14 og 2, — ved Karmøens syd- og vestside 110 garnlag, 16 notlag og 11 kjøbefartøier, — i Føina 575 garnlag, 270 notlag, 105 kjøbefartøier og 12

landkjøbere, — i Røvær 775 garnlag, 92 notlag, 74 kjøbefartøier og 14 landkjøbere, — omkring Haugesund 350 garnlag, 28 notlag, 43 kjøbefartøier og 116 landkjøbere og i Søndre Bergenhus 200 garnlag, 14 notlag og 28 kjøbefartøier.

Den 8de mars:

I Tananger 75 garnlag og 12 kjøbefartøier, — ved Karmøens syd- og vestside 290 garn- og 55 notlag samt 38 kjøbefartøier og 36 landkjøbere, — paa strækningen Haugesund—Lyngholmen 225 garnlag, 162 notlag, 48 kjøbefartøier og 93 landkjøbere, — i og omkring Espevær 560 garnlag, 188 notlag, 110 kjøbefartøier og 29 landkjøbere og nordenfor Espevær 160 garnbrug, 12 notlag, 7 kjøbefartøier og 6 landkjøbere.

I det hele en 18 500 mennesker.

Notfiskerne gjorde det ikke lidet bedre iaar end paa længe og var i det hele taget vel tilfredse med udbyttet.

Med hensyn til sundhedstilstanden, der i det store kan betegnes som meget tilfredsstillende, henvises til følgende rapporter fra fiskerilægerne Lyngholm, Dietrichson og Jensen:

„Paa grund af det stormende veir i slutningen af januar og første halvdel af februar var der ikke samlet nogen almue i Utsire. Fiskelægen gjorde derfor ikke sit sedvanlige besøg der. Først 13de februar reiste jeg efter konference med opsynschefen til Røvær, hvor den største almue skulde være samlet. Der var tilnærmelsesvis ikke saa mange fiskere som tidligere paa været; de laa spredte fra Skudesnes til Røvær, og en hel del var paa grund af uveiret ikke kommet ud paa fiske. Sundhedstilstanden var i det hele taget ganske god den første uge; senere blev det som almindeligt under fiske — mere sygelighed og kravene efter lægehjælp større. Jeg blev derfor nødt til at besøge Fæøen og Røvær — efter evne — hver anden og tredie dag paa hvert sted. Denne ordning var meget vanskelig at faa gjennemført paa grund af de uheldige dampskibsforhold. Iaar samlede fiskerne sig i stor mængde ved Mølstrevaag, og jeg flyttede dertil den 5te mars. Her var stor trang til lægehjælp; specielt var verkefingre og bylder i overvegt. Opholdet her blev 4 à 5 dage, da jeg efter opfordring af opsynschefen fulgte opsynsdampbaaden til Espevær, hvor jeg blev helt til 22de mars, da fisket blev anseet for afsluttet.

Sundhedstilstanden har i det hele taget været god med faa tilfælde, der har trængt indlæggelse paa sygehus, ialt 5 à 6 stkr., 3 for influenza med lungebetændelse, 1 difteri, 1 tvilsom nervefeber og 1 appendicit; deraf døde 1 af lungebetændelse paa sygehuset. Desuden er der forekommet 2 dødsfald — antagelig af tarmslyng; det ene paa Fæøen; herom blev fiskelægen underrettet 3 à 4 timer efter mandens død. Det andet fra

Espevær. Manden blev 18de ds. ført til Haugesund med ekspresbaad for indlæggelse paa sygehuset, men af en eller anden grund kom han ikke paa sygehuset før søndag morgen og døde samme dag.

Der er ialt behandlet 1 060 fiskere, og sygdommenes art fremgaar af følgende liste. Influenza har hovedvegten; derefter kommer sygdomme i luftveiene og dernæst reumatiske lidelser mest i form af lumbago og pleurodyne.

Abscessus	35
Angina	10
Appendicitis	1
Blæresygdom	2
Bronchitis og akute katarrer i luftveiene	190
Contusion	24
Diarrhoea	36
Diphteritis	1
Distorsia	6
Eczema og andre hudsygdomme	25
Fractura costæ	4
Furunculus	26
Gastritis og andre mavesygdomme	45
Hernia	3
Influenza	263
Kusma	1
Mundsygdomme	15
Mæslinger	1
Nervesygdomme	4
Panaritium	77
Pleuritis	3
Pneumonia	1
Rheumatismus chr.	87
Scabies	6
Synovitis	18
Tandsygdom	34
Tarmsygdom	6
Tendovaginitis	21
Typhus (?)	1
Ulcera	41
Vulnera	37
Øiensygdomme	9
Øresygdomme	12
Andre sygdomme	14

Haugesund, 23de mars 1905.

Hend. Lyngholm,
fiskelæge."

„Vaarsildfiskefondets sygehus, der inspiceredes af overlægen den 23de januar, aabnedes den 2den februar og var i virksomhed til 22de mars.

Der forpleiedes 6 syge, hvoraf 2 led af bronkit, 2 af lungebetændelse, 1 af betændelse i midtre øre og 1 af verkehaand, med tilsammen 125 liggedage. Paa kontoret i Kopervik og paa sygehuset i Akre behandledes 138 mænd og 1 kvinde for sygdomme, som findes anført paa nedenstaaende sygeliste. I det hele var sundhedstilstanden blandt fiskerne ligesom i hele dette distrikt meget god; influenza i nogenlunde lette former — mest som forkjølelse — var dog ikke lidet udbredt.

Sygeliste over vaarsildefiskerne 1905.

Angina	4	md.	
Bronchialkatarrh og bronchitis	32	„	
Cardialgi og dyspepsia	10	„	
Colica	2	„	
Conjunctivit	1	„	
Contusio et distorsio	8	„	
Diarrhoea	4	„	
Combustio	1	„	
Epistaxio	2	„	
Furunculi	3	„	1 kv.
Hernia	1	„	
Herpes	3	„	
Influenza	17	„	
Neuralgia	8	„	
Neurastenia	1	„	
Obstruction	1	„	
Otitis	4	„	
Panaritium	7	„	
Pediculosis	1	skøite	
Phlegmone, lymphangit	6	md.	
Pleuritis	1	„	
Rheumatismus	5	„	
Tendovaginitis	3	„	
Vulnus	14	„	
	138	md.,	1 kv.

Kopervik, 1ste april 1905.

O. H. Dietrichson.“

„Den fiskende almue var iaar ikke særdeles stor her i Skudenes. Fisket fordelte sig. Sildetyngden var ikke stor her. Men sildens landgang tog tid, den som fisket afbrødes af styggeveisperioder. Udbyttet for fiskerne angives som under middel. Men fortjenesten var dog mere netto end almindelig, da garnslidet og garntabet var lidet.

Sygeligheden var ikke stor. Dog var, som hvert aar, en hidsig og sterk luftveiskatar (sands. pneumococepidemi) yderst generende for fiskerne. Andre epidemiske sygdomme kom ikke til behandling. Sygehuset blev ikke benyttet.

Torskefisket, som drives med store garnmængder, gav et knapt udbytte. Adgangen til at erholde fri lægehjælp og medicin under torskefisket benyttes lidet, den vrages af dem, der ikke trænger den, og benyttes af den, der ved, at de trænger den. 17 af ca. 500 fiskere har betalt disse 50 øre.

Patienternes antal (vaarsildefiskere): 231 med 278 konsulationer.

Patienttal torskefiskere: 4 med 16 konsulationer.

Følgende sygdomme behandledes:

Akut katar i luftveiene	71
Caries dent (extractio)	26
Hyperaciditet, ulcus vertric	18
Ulcera & vulnera	19
Furuncel og absc.	18
Contusioner	9
Fractur	1
Muskeldilaserationer	10
Neuralgi	8
Diarrhoe	10
Cystitis	2
Eczema	2
Vitium cordis	2
Conjunctivitis	1
Stenosis duct. lacrym.	1
Hypertrofia tonsill. angina	2
Tendovaginit	4
Laryngit	1
Gastroenterit	4
Hæmorrhoider	1
Hernia	1
Corp. alien oculi	1
Synovitis	2
Transport	214

Transport	214
Otitis media purulenta	2
Obstip. alvi	2
Gonorrhoe	1
Febris	2
Andre sygdomme	13
	234

Skudeneshavn, 1ste mai 1905.

Eyvind Jensen."

Opsynet.

Ved hjælp af det sedvanlige assisent-personale bragte undertegnede almenheden besked pr. telegraf om storsildefiskets gang og bistod, saavidt muligt, de i fisket deltagende med raad og daad.

Af bevilgningen til opsyn med sildefiskerierne (vaarsildefisket undtaget) medgik herfor ialt kr. 6 161.94, hvoraf kr. 3 432.20 for fisket langs vestkysten og kr. 2 729.74 for „østlandsfisket"; telegram-gebyrerne, der gik op i ialt kr. 3 283.55 — kr. 1 585.15 for fisket langs vestkysten og kr. 1 698.40 for „østlandsfisket", er indbefattede i hine beløb.

For omhandlede vaarfiskerier forestodes opsynet i henhold til loven af $^{24}/_{9}$ 1851 om vaarsildefiskeriet af undertegnede, der havde statens inspektionsdampskib „Blink" til disposition; med dette fartøi fulgtes fisket i søndre distrikt fra midt i januar til 22de februar, fra 8de til 29de mars samt efter 2den april, — omkring slutningen af februar og slutningen af mars i nordre distrikt. Dampskibet tilbageleveredes fyrvæsenet den 12te april.

Derhos benyttedes 3 skøiter, hvoraf 1 med motor, under kommando af løitnanterne H. Bentzen og S. Johannessen samt assisent D. Brun; løitnant Bentzen var i februar stationeret i Fæøen og derefter i Mølstrevaag, løitnant Johannessen først i Utsire, saa i Røvær, derpaa i Espevær og tilslut paa Søndmør, og hr. Brun i februar i søndre og i mars i nordre distrikt. Endvidere tjenstgjorde 7 assistenter i søndre og 3 i nordre distrikt foruden de her navnlig for torskefisket fungerende 3 betjente samt efter omstændighederne flere eller færre matroser og for kortere tidsrum leiede assistenter, hvilke samtlige boede iland.

I henhold til vaarsildloven forelagdes der i søndre distrikt 8 og i nordre 23 mulkter til statskassen til samlet beløb henholdsvis 730 og 1 289 kroner; ligeoverfor de fleste forseelser kom loven af $^{24}/_{9}$ 1851's § 6 til anvendelse.

Paa opsynet som forligelseskommission lagdes der daglig sterkt beslag.

Som fiskedommere forrettede — i søndre distrikt sorenskriveren i Karmsund, i nordre overretssagfører Skagen af Nordfjord; disse funktionærer har om deres virksomhed afgivet følgende beretninger:

1. Sorenskriveren i Karmsund:

For mig som fiskedommer i søndre vaarsildfiskedistrikt i 1905 blev anhængiggjort 5 sager. Jeg havde derhos en flerhed af underhaandsforespørgsler angaaende opstaaede tvistigheder.

Af de 5 sager blev en hævet som forligt; en overgik, efterat opsynet var hævet, til behandling ved de almindelige thinge og blev ligeledes forligt. Af de øvrige tre blev en afvist, medens de to andre paadømtes i realiteten. Den ene af disse sidste angaar et tilfælde af adskillig interesse, og jeg skal derfor efter anmodning kortelig referere dommens indhold. Parterne var enige om, at et kastelag ophører i det øieblik, alle notlag har faaet sine nøter op af sjøen og er færdige til ny fangst, hvad retten ogsaa antog, idet den dog herved bemerkede, at regelen formentes at maatte lempes derhen, at i tilfælde, hvor enkelte af brugene eller lagene bliver tilbage paa kastepladsen for at optage stænget, bliver laget staaende, indtil ogsaa disse har havt anledning til at naa frem til det sted, hvortil fisket har flyttet sig (jfr. iøvrigt Retstidenden for iaar side 47). Derimod tvistede parterne om, hvorvidt et saakaldt gruppelag maa opsiges, eller om det i lighed med, hvad der for kastelagene var antaget, ophørte uden opsigelse. Ud fra forholdets egen natur kom retten til det resultat, at den samme regel maa gjælde for gruppelag som for de lagslutninger, kastelagene, der har affødt gruppelagene. Thi gruppelagene indgaaes for mest mulig at ophæve de sammenknyttende følger, kastelagene medfører, og bestræbelserne gaar ud paa at skille sig fra de notlag eller notbrug, med hvem man ikke er eller vil være i fast lag. Men at fordre opsigelse vil virke hindrende, ikke alene fordi det under fisket ikke altid vil være ligetil at faa tag i dem, med hvem man er i lag, men særlig fordi det rette øieblik saa let kan forspildes, da opsigelsen ikke gjælder før fra det øieblik af, da alle deltagere har sine nøter oppe og klare til fangst.

Det anføres sluttelig, at retten ud fra disse betragtninger ogsaa an-

tager, at det eneste for notfiskerne selv tjenlige er, at gruppelagene i lighed med kastelagene ophører uden opsigelse.

2. *Overretssagfører Skagen:*

Jeg skal herved afgive indberetning om min virksomhed som ekstraordinær dommer for nordre distrikt og søndre Søndmør under indeværende aars vaarsildefiske.

Jeg fungerede som dommer fra 24de mars til 4de april, begge datoer inklusive.

Efter dommerprotokollens udvisende blev indført 19 bødeforelæg.

Hverken civile sager eller straffesager — forhør herunder indbefattet — blev behandlede.

Under mit ophold i Florø, hvor jeg havde station, skede henvendelse til mig foruden i nogle mindre vigtige tilfælde, hvori raad søgtes, ogsaa i anledning af opgjør vedkommende et kastelag, men parterne forligtes mindeligt, uden at sag paastævntes, ligesom ogsaa en forbudsforretning ombord paa et i Florø beliggende fiskedampskib begjærtes, men ogsaa her enedes parterne i mindelighed, efterat jeg var kommen ombord, hvorfor ret ikke blev sat. De tvistigheder ang. notstæng i Batalden, der foranledigede min afreise hjemmefra til Florø den 23de mars ifølge telegrafisk anmodning af s. d. fra amtmanden i Nordre Bergenhns amt, oplystes paa telegrafisk henvendelse fra Florø til opsynet i Batalden ligeledes at være bleven bilagte mindeligt. Jeg returnerede hjem 5te april.

Nordfjordeid, 12te april 1905.

J. Fr. Skagen.

De med vaarsildopsynet iaar forbundne udgifter beløb sig til ialt kr. 22 282.94, hvoraf

til leie og drift af fartøier	kr.	8 325.89
- lønninger m. v.	„	8 419.05
- telegrafering	„	4 805.70
- baadmerker	„	654.37
- kontorhold	„	77.93

V. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

For færdselen ud og ind *Fosnavaag*, Søndmør, ønskes:

1) En fyrlampe paa Kuen,

2) Bortsprængning paa sydvestre side af vaagens ytterste del („Neset“) af en ved fjæremaal oven vande staaende — omtrent 1 favn lang — odde, hvorefter man vilde have et temmelig retliniet ind- og udløb,

3) Lidt opmudring i samme ytterste del, saa mindste dybde her kunde blive en 12 fod — ligesom ved Kuen,

4) En mur mellem de 2 jernstænger tvers (nordost) af Kuen og

5) En mur fra det indløbet tangerende sjøhus, som forøvrigt ligger ret generende til, et stykke udover, saa deri (i muren) indbefattedes den odde, — som under 2 nævnt — ønskes reduceret.

Endelig klager man bestandig over, at der ikke haves rigstelefonstation i Fosnavaag.

Tryggere havneforhold i *Sandshavn*, Søndmør, gjøres der krav paa; der har været talt om en molo, som skulde gaa over sundene mellem de ved Korsnes liggende skjær og saapas sydostover, som dybden tillader. Ved eventuel nærmere undersøgelse burde her bl. a. overveies muligheden af større udnyttelse af den lange vaag ved Sandshavn end hidtil.

Paa *Utsire* er der tale om en sidevei fra den nuværende til øens østside; jeg finder paa det bedste at burde anbefale denne tanke til snarlig realisation, da et saadant anlæg i høi grad vilde befordre notfisket i „østmarken“.

November 1905.

H. L. Buvig.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

4DE HEFTE 1905

BERGEN

JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1906

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

4DE HEFTE 1905

I. **Fiskeforsøg i Finmarkshavet sommeren 1905.** Af Thor Iversen. Med journaluddrag over forsøgene og 4 karter.

II. **Undersøgelser over sild og sildefiskerier.** Meddelelser fra fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling.

I. Norsk sildefiske i Nordsjøen. Af Lauritz Devold og Johan Hjort.
II. Drivgarnsforsøg efter høstsild udfor kysten fra Frøien til Lofoten 1905. Af Thor Iversen.
III. Forelobig meddelelse om sildeundersøgelserne. Af Hjalmar Broch.

BERGEN
JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1906

Fiskeforsøg i Finmarkshavet sommeren 1905.

Af Thor Iversen.

Med journaluddrag over forsøgene og 4 karter.

Forord.

Paa grundlag af tidligere undersøgelser og fiskeforsøg udfor Finmarkens og Murmankystens havbanker (s/s „Finmark"s fiskeforsøg udfor Østfinmarken sommeren 1899, s/s „Michael Sars"s undersøgelser i 1901, s/s „Skolpen"s i 1902 samt s/s „Teisten"s fiskeforsøg udfor Vestfinmarken i 1903), som samtlige viste gode udsigter til, at lønnende bankfiske maatte kunne drives i sommertiden i disse farvande, blev der af fiskeristyrelsen foreslaaet udført omfattende fiskeforsøg og prøvedrift sommeren 1905. Planen for disse forsøg gik væsentligst ud paa følgende:

Udfor Vestfinmarkens havbanker, nordenfor $70^1/_2{}^0$ n. br., ved en linedamper at fuldstændiggjøre tidligere undersøgelser („Teisten"s i 1903) over ukjendte fangstpladser.

Udfor Østfinmarken at udføre fiskeforsøg og prøvedrift med forskjellige slags fartøier for at skaffe tilveie erfaring for, hvorledes et bankfiske fra Finmarken bedst bør lægges an. For at understøtte og kontrollere særlig fiskeforsøgene i Østfinmarken og drive egne undersøgelser skulde s/s „Michael Sars" deltage i den tid forsøgene varede fra først i juni udover i 3 maaneder.

Denne plan blev anbefalet af fiskeriraadet og departementet, og de nødvendige udgifter bevilget af stortinget.

Efter udstedt anbud blev følgende fartøier antagne:

s/s „Ariel" af Aalesund. Fører Jonas Fjørtoft. Observatør Edv. Larsgaard. For at gjøre fiskeforsøg udfor Vestfinmarken.

Seilkutter „Cockatoo" af Aalesund, ca. 50 tons. Fører Ole Tonning. Observatør Gothard Wilhelmsen.

Motorkutter „Præcis" af Valderhaug, ca. 12 tons. Motor „Alfa", 12 hk., fart 6 mil. Fører Johan Nordstrand. Observatør Anton Christoffersen.

Motorkutter „Glimt“ af Aalesund, ca. 10 tons. Motor „Alfa“, 8 hk., fart 6 mil. Fører Johan Kalvø. Observatør Jakob Garshol.

Seiskøite „Liv“ af Ingø, ca. 15 tons. Fører Nordahl Pedersen.

Seilskøite „Sleipner“ af Vardø, ca. 9 tons. Fører Jakob Olsen.

Motorskøite „Ulabrand“ af Vardø, ca. 7 tons. Fører Halvor Gravem.

Paa de 3 sidste fartøier, hvor ingen observatør var ansat, var føreren forpligtet til at holde nøiagtig journal.

„Cockatoo“ skulde foruden at drive forsøgsfiske ogsaa gjøre forsøg med saltning af fisk ombord paa forskjellige maader, „saaledes skal den slags fisk, som ikke let finder anden anvendelse, tilberedes som russefisk, og den større torsk som norsk saltfisk, den største og fedeste torsk nedsaltes i tønder paa hollandsk maner.“

Denne indberetnings indsendelse er blandt andre grunde bleven forsinket paa grund af, at jeg havde haabet samtidig at kunne medtage en afhandling af hr. B. Helland-Hansen over de hydrografiske forhold i de farvande, hvor „Michael Sars“ i sommer har samlet et stort materiale særlig af bundprøver med temperaturmaalinger, men da denne hydrografiske afhandling endnu ikke er færdig, vil den blive publiceret senere.

Farvandets dybdeforhold og bundbeskaffenhed.

Oversigtskartet, som viser dybdeforholdene ved kurver og forskjellige skraveringer, er udarbeidet efter prof. Nansens dybdekart, generalkart A V, og egne lodskud. Østbankens østre del og dybdekurverne mellem Kildin og Fiskerøen er afsat efter et endnu ikke udkommet dybdekart, som dr. Breitfuss, lederen for den russiske Murmanekspedition, velvilligst har overladt til gjennemsyn.

Bundforholdene paa Tromsøflaket viste sig idetheletaget gode for linefiskeri og bestod mest af sand og sand og sten. Strømmen var særdeles spag og skiftende.

Landbanken og dens skraaning ned til dybet langs hele Finmarken har idetheletaget haard bund med sand eller sand og sten. Strømmen er som regel skiftende og gaar langs landet ofte meget sterkt.

Dybrendens bund derimod er omtrent overalt bedækket af blød lere, ligeledes dybet, som ligger mellem Nordkapbanken og Sølebanken.

Nordkapbanken er ogsaa overdækket med blød lere, men flekkevis paa de lidt grundere steder er ofte bunden haard (sand og sten). Sølebanken er adskildt fra Nordbanken ved en lidt dybere rende. Den har sit navn fra bundsorten, da man her ikke fandt haard bund nogetsteds. Dens skraaninger er heller ikke bratte.

Nordbanken har en meget brat skraaning mod Dybrenden, bedækket med sand og sten. Dens grundeste del (125—130 favner) har ogsaa haard bund, men er forøvrigt bedækket mest med lere. Strømforholdene paa disse banker var særdeles gode, mest øst- og vestgaaende og skiftende.

Plateauet, som skiller Nordbanken, Østbanken og Skolpenbanken, er paa 130—150 favner og sammenhængende østover med den rende, som ogsaa skiller Skolpenbanken, Østbanken og Kystbanken udfor Fiskerhalvøen og Murmankysten. Hele dette dyb bestaar væsentligst af blød lere. Kun nær skraaningen og paa selve skraaningen mod dybrenden er bunden af delvis haardere beskaffenhed (haard lere, sand og sten).

Østbanken, som er forholdsvis grund (70—110 favner), er fordetmeste bedækket med sand eller sand og sten, men ogsaa her findes enkelte dele bestaaende af haard eller blød lere, særlig den østlige del er temmelig blød.

Østbankens skraaninger, særlig vest- og nordbakken er temmelig brat med haard og god fiskebund.

Strømforholdene paa banken var særdeles gode. Strømmen gik mest øst og vest og skiftede.

Landbanken udfor Fiskerhalvøen og Murmankysten og dens skraaning er ogsaa haard med god fiskebund og brattingen god paa de fleste steder, kun udfor Kildin—Teriberskai, hvor landbanken strækker sig langt tilhavs, skraaner den jevnt og danner yderst ude kun en ganske kort bakke. Denne landbankes flade bestaar mest af sand med stenflekker iblandt. Skraaningen, som er ganske kort, er mere stenet og har bedre fiskebund.

Strømmen, som ogsaa her er skiftende øst og vestgaaende, er betydelig stridere end ude paa havbankerne.

Hvidehavets munding og havet nordover bestaar af en temmelig jevn sandbanke med 30—50 favnes dyb lige op til 71° n. br. nord af Cap Canin, og en dybere fortsættelse af denne banke vestover danner Skolpenbanken, hvis almindeligste dybder er fra 87—100 favner og bedækket med blød lere. Kun enkelte steder forekommer sand og sten. Trawltræk paa blød ler viste ogsaa forekomst af store rullestene. Mod vest skraaner banken jevnt omtrent uden brattinger.

Pølsebanken er en grundere del af Skolpenbanken, hvis dyb er 60 favner bedækket med sand og sten. Navnet er fremkommet paa grund af den usedvanlig store forekomst af sorte sjøpølser *(Cucumaria frondosa)*, saaledes fik man paa en linesætning en sjøpølse omtrent paa andenhver angel.

Strømforholdene saavel paa Skolpenbanken som paa Pølsebanken var meget gunstige for linefiskeri. Bundbeskaffenheden i de dybere render i Østhavet var overalt, hvor lodskud blev taget, udelukkende blød lere.

Bjørnøbanken er hovedsagelig bedækket med sand, sand og sten, sand og skjæl og haard lere, kun enkelte flekker fandtes blødere bund. Mod vest danner banken jevnt skraanende afsatser, og særlig brat var den skraaning, hvor de fleste fiskeforsøg er gjort (110—140 favner), bestrøet mest med sand og sten eller kun sand. Ogsaa nordvestover er banken forholdsvis dyb med bakke fra 110—140 favner med sand og stenbund. Nordøstover fra Bjørnøen danner banken en temmelig grund ryg (20—40 favner) med haard bund (skjæl, sten og sand). Denne ryg strækker sig helt op til Hopen og danner skille mellem Storfjorddybet og dybet østenfor Bjørnøen, som skjærer sig nordøstover som en rende helt øst for Hopen.

Strømforholdene langs bakkekanten fra Sydvestsnaget—Nordflaket var særdeles gunstige for linefiske. Strømmen fulgte oftest bakkekanten og var skiftende, men kunde ogsaa gaa forskjellige andre retninger.

Storfjorddybet skiller Bjørnøbanken fra Spitzbergbanken, og dens bund bestaar mest af mudder og lere.

Spitzbergbankens sydvestlige parti er af meget ujevn dybde og bundbeskaffenhed. Bunden er vel hovedsagelig bløđ lere eller mudder, men flekkevis forekommer sten, lere og fjeldbund. Særlig vestbakken er ujevn og delvis brat.

Forsøgenes gang.

Den 8de juni ankom „Michael Sars“ til Vardø med kutter „Cockatoo“, motorkutterne „Præcis“ og „Glimt“ paa slæb. De øvrige fartøier „Sleipner“, „Liv“ og „Ulabrand“ var allerede ankommen og klare til at paabegynde fiskeforsøgene. Ved „Michael Sars“s ankomst var havnen omtrent overfyldt af fiskefartøier af alle størrelser og slags. De begyndte imidlertid allerede at seile hjem i de nærmest følgende dage, saaledes at kun halve flaaden var igjen 2den pintsedag.

Torskefisket fra Vardø havde slaaet storartet til i et tidsrum af ca. 14 dage før „Michael Sars“ ankomst indtil den 8de og 9de juni. Særlig blev jevne og store fangster gjort paa Nordbankens afheld mod dybrenden og langs bankskraaningens fortsættelse østover til Østbanken. Ogsaa paa landbankens afheld var fisket meget godt.

Da fiskefartøiernes fangster efter vor ankomst dag for dag blev mindre, fremgik det heraf, at fisken trak sig væk fra havet omkring Vardø, og det var derfor nødvendigt at undersøge, i hvilken retning fisken gik. I denne hensigt blev det da besluttet, at hvert af forsøgsfartøierne skulde gjøre forsøg langs en bestemt kompasstreg fra Vardø med en bestemt afstand mellem hver fiskestation. „Michael Sars“ skulde samtidig gjøre forsøg i en bue udenfor det omraade, som de øvrige fartøier kunde antages at overfare.

Denne plan blev i hovedtrækkene overholdt, og det undersøgte havomraade blev havet indenfor Skolpenbanken og Murmankysten.

Resultatet af samtlige fartøiers første undersøgelser var, at ingen af fartøierne nogetsteds fandt saa god fiskeforekomst, at den kunde sammenlignes med de fangster, der gjordes af fiskefartøierne tidligere under loddefisket. Idetheletaget blev fangsterne mindre, jo længere afstand fra dybrenden forsøgene foregik, og det viste sig, at den bedste fiskeforekomst endnu forekom paa omtrent de samme lokaliteter. hvor fisken i en

længere tid havde staaet, nemlig paa Nordbanken og Østbankens afheld mod dybrenden. (Se „Cockatoo", kart I, station 40, „Glimt", kart I, station 49, „Præcis", kart I, station 64, „Sleipner", kart I, station 89). Mandslotterne den første tur paa begge motorfartøierne blev omkring 20 kr., hvilket er noget mindre end godt, naar man regner almindelig regningssvarende mandslot for 25—30 kr. pr. ugestur i sommertiden, men det er sandsynligt, at stadig fiskeri hele ugen, der hvor de bedste fangster opnaaedes, vilde indbragt almindelig god mandslot for de fleste fartøier den første tur.

„Michael Sars" fandt heller ingen stor fiskeforekomst den første tur. Af de yderste stationer var st. 6 og 7, kart I, bedst, men ikke tilfredsstillende. „Glimt"s station 51, som ligger udenfor station 6, viser ogsaa ringe fangst. „Michael Sars"s station 9, kart I, er ved Murmankysten, og her blev nogenlunde fangst gjort, men ogsaa her var fiskemængden betydelig mindre end den fangst, som en fiskedamper ugen iforveien havde gjort paa samme sted.

Af denne første turs forsøg turde man kunne slutte, at fisken ikke var paa vandring øst- og nordover fra Vardø, derfor blev ogsaa „Michael Sars" og nogle af de andre forsøgsfartøiers fiskeforsøg den 2den tur henlagt til havet vest- og nordvest af Vardø. Heller ikke denne turs forsøg lod os ane, i hvilken retning fisken var tagen hen. Fangsterne blev særdeles smaa. Se „Michael Sars"s, Cockatoo"s, „Glimt"s, „Præcis"s og „Liv"s 2den turs stationer. Muligens var tiden da saa langt fremskreden, at den store fisketyngde, som i første uge af juni stod udfor Østfinmarken, allerede var draget nordover mellem Nordkapbanken og Sølebanken, følgende det dyb, som munder ud i Østhavsrenden. Den 3die tur forsøgte „Michael Sars" og den øvrige flaade mere intenst fiskeri paa Østbanken og paa dens skraaninger nord og vest, kun „Liv" gjorde forsøg i dybrenden station 83—84. De forskjellige fartøiers stationer paa denne tur, som foregik sidst i juni, viser idetheletaget daarlige fangster, og mandslotterne blev ogsaa meget smaa. Kun „Sleipner"s station 96 og „Michael Sars"s station 19, kart I, viser nogenlunde fangster. „Liv"s fangster i dybrenden var meget smaa.

Omkring 6te juli udførte de øvrige fartøier sin 4de tur (kart I, station 47, 48, 57, 74, 75, 98), som ogsaa ligger paa Østbankens nordpynt. Denne tur bragte kun tab for alle fartøierne. Grunden til de yderst ringe fangster var for denne turs vedkommende sikkerlig agnet, da der af hele flaaden denne tur kun brugtes saltet smaasild, fordi fersk agn ikke var at opdrive. „Michael Sars", som i første dage af juli renset kjedlen, gik ud den 8de juli paa sin 4de tur, som varede indtil den 15de juli. Denne tur blev henlagt til Murmankysten og bankerne derudfor og derfra over Skolpenbanken til Nordkapbanken, Dybrenden og Nordbanken for at gjøre fiskeforsøg og studere bund- og temperaturforholde. (Stationerne

30—36, kart I). Der toges en mængde lodskud og temperaturmaalinger med hydrografiske stationer. Fangsterne paa denne turs fiskestationer var meget smaa, men fuldt paalideligt udtryk for fiskemængden paa disse stationer fik man ikke paa grund af, at kun saltet smaasild benyttedes til agn, dog var fangsterne saa elendige, at sikkerlig ingen større fisketyngde var tilstede nogensteds.

Samtlige undersøgelser og fiskeforsøg indtil midten af juli godtgjorde ved de meget smaa fangster, at ingen større fisketyngde af torsk eller anden fisk stod noget steds inden det omraade, forsøgene omfattede, og heller ikke paa Tromsøflaket, som blev undersøgt af s/s. „Ariel“, fandtes der torsk eller anden fisk i større mængde, naar undtages kveite, som dette fartøis fangster væsentligst bestod af.

Ogsaa paa landbakken var der særdeles liden forekomst af fisk, maaske dog bedre end ude paa havbankerne.

Det ofte meget daarlige agn, som benyttedes, tror jeg sikkerlig var skyld i de ofte saa rent elendige fangster, men fiskeforsøg blev dog gjort ofte med noksaa god agn uden en eneste rig fangst, saaat jeg med bestemthed kan paastaa, at der praktisk talt ingen fisk var indenfor det af os undersøgte havomraade.

Som følge af de uheldige fiskeforholde udenfor Finmarken besluttedes at gjøre indgaaende undersøgelser paa Bjørnøbanken, hvor der i 1901 af „Michael Sars“ blev paavist stor forekomst af torsk og kveite paa 125—150 favner langs bankskraaningen mod vest.

Foruden „Michael Sars“ deltog ogsaa „Cockatoo“, Præcis“, „Sleipner“ og „Liv“, som alle blev slæbt frem og tilbage med undtagelse af „Sleipner“, som seilet alene tilbage.[1]) Turen varede fra 17de juli—27de juli.

De indvundne erfaringer fra denne tur var, at temmelig koldt vand bedækkede banken syd og øst af Bjørnøen, mens varmere vand fandtes sydvest og vest. Forekomst af hyse, brosme, stenbit, kveite og torsk blev paavist, men ikke i saa stor mængde, at drivværdig fangst kunde opnaaes, dog viser „Michael Sars“, station 3—4, kart III tildels noksaa god forekomst af torsk, og sandsynligvis vilde fangsterne være bleven betydelig bedre baade for „Michael Sars“ og de øvrige fartøiers vedkommende, hvis det benyttede agn havde været bedre. Bedste fangster fik man paa bankskraaningen 110—140 favner. Inde paa selve bankplateauet gav fiskeforsøg særdeles ringe udbytte.

Torsken var af udseende og størrelse som almindelig fyldig skrei og var tildels fuldproppet af ufordøiede smaafisk, lodde og yngel af uer.

„Sleipner“ forlod temmelig hurtigt Bjørnøen og udførte paa hjemveien endel forsøg udfor Sørøen, station 40—41—42, kart II, hvoraf

---

[1]) Se „Michael Sars“s, „Cockatoo“s, „Præcis“s og „Sleipner“s 5te tur og „Liv“s 4de tur.

station 40 gav liden fangst, mens station 41 gav god fangst af brosme paa meget daarligt agn, og station 42 gav god fangst af sei og torsk paa dybsagn.

Efter hjemkomsten fra 1ste Bjørnøtur udførte „Michael Sars" en kort tur (6te tur) til Murmankysten for at se om større fisketyngde imidlertid havde indfundet sig her; men paa grund af agnmangel maatte saltet nordsjøsild benyttes som agn, og fangsten blev ubetydelig. Heller ikke russebaade, som fiskede paa samme sted, fik nævneværdigt med fisk, endskjønt deres fangster var betydelig bedre end vore paa grund af, at de benyttet fersk lodde til agn. Motorkutter „Glimt" gjorde en tur (5te tur) til Østbanken, mens 1ste Bjørnøtur blev udført. Denne tur indbragte større udbytte end de 3 foregaaende turer, men fiskeforsøg ugen efter gav igjen et skralt udbytte.

Da ingen bedring formerkedes med hensyn til fiskeforekomsterne paa bankerne udfor Finmarken, blev en ny tur til Bjørnøen planlagt og paabegyndt 1ste august. Denne 2den Bjørnøtur, som varede indtil 14de august, blev udført af „Michael Sars" og kutter „Cockatoo", der slæbtes op.[1])

Talrige lineforsøg og lodninger blev gjort nordover langs Vestbakkens og Nordflakets afheld mod Nordhavet, ligeledes blev lineforsøg gjort paa Spitzbergbanken. Paa den grundere del af Bjørnøbankens nord- og nordøstside forsøgtes dybsagnfiske.

Det viste sig denne tur, at torsken var aldeles forsvunden, ligeledes var fangsterne af hyse, brosme og stenbit betydelig mindre end foregaaende turs; kveiten derimod syntes nu at være tilstede i noget større mængde. Linesætninger paa Vestbakken gav tildels ganske bra fangster af kveite, kfr. station 7—9, kart III, men de steder, hvor kveite fandtes i nogen mængde, taalte ikke gjentagne linesætninger og deraf kan sluttes at tilsiget var lidet eller intet. Kveiteforekomsten aftog eftersom man kom nordover langs eggen, ligeledes blev andre fiskesorter ogsaa sjeldnere. Paa de nordligste stationer paa Nordflaket og Spitzbergbanken forekom der ikke anden fisk end stenbit.

Jukseforsøg paa grundt vand gav ingen fangst.

Endskjønt der altsaa kunde gjøres nogenlunde gode fangster af kveite, var dog forekomsterne idetheletaget meget for smaa for lønnende drift, endskjønt ogsaa denne tur vilde være bleven betydelig bedre, om bedre agn var benyttet paa smaakrogene, hvorved sikkerlig mere hyse, brosme og stenbit kunde paaregnes, og derved givet tilstrækkeligt og godt kveiteagn. „Cockatoo"s fangster var temmelig daarlige.

De øvrige fartøiers undersøgelser i den tid „Michael Sars" og „Cockatoo" gjorde forsøg under Bjørnøen viste, at der fremdeles ingen

[1]) „Michael Sars"s 7de tur og „Cockatoo"s 6te tur.

fisk fandtes paa havbankerne udfor Østfinmarken (se „Glimt"s 7de og 8de tur, „Præcis"s 6te og 7de tur og „Liv"s 5te tur). Ved „Michael Sars"s hjemkomst til Vardø var ikke fersk agn at opdrive nogetsteds.

Fortvivlede forsøg blev gjort af „Michael Sars" for at skaffe agn for forsøgene, men uden resultat. Skibet dampede omkring langs kysten og ind i de fleste fjorde udrustet med en finmasket landnot, som for anledningen blev omdannet til snurpenot, men den sild, som observeredes, var for liden og stod kun spredt i ubetydelige smaadotter, hvorved notkast var umuligt. De idetheletaget yderst elendige agnforholde iaar vanskeliggjorde og forstyrrede forsøgsarbeidet i høi grad og særlig efter midten af august, var det kun et haab om, at sild kunde blive stængt naarsomhelst et eller andet sted paa kysten, der afholdt mig ifra at foreslaa videre forsøg indstillet. Forsøgsflaaden blev, da der ingen agn kunde skaffes, udsendt paa snørefiske efter sei og torsk langs landbakken, og holdt ved med dette indtil forsøgenes afslutning i Hammerfest den 6te august. „Michael Sars" udførte lineforsøg et par steder første dage af september paa landbakken udfor Ingo og Magerø, station 4—5, kart II, med salt nordsjøsild og fersk sei som agn uden nævneværdige fangster.

„Sleipner"s og „Liv"s 6te tur viser meget gode fangster af sei og delvis torsk (station 88, 100, kart I), som fangedes paa snøre (hiel).

S/S. „Ariels" fiskeforsøg paa Tromsøflaket udfor Vestfinmarken viser, at ogsaa dette havstrøg iaar var særdeles fiskefattigt for de fleste fiskesorters vedkommende med undtagelse af kveite, som var hovedfangsten hver tur. Brosme fik man noget af de første ture, men idetheletaget maa ogsaa forekomsten af denne fiskesort betegnes som ringe, især længere ud paa sommeren. Torsk, som var hovedfangsten udfor Østfinmarken, forekom praktisk talt ikke udfor Vestfinmarken. Lange fik S/S „Ariel" enkeltvis i næsten hver stub, mens der udfor Østfinmarken ikke fangedes et eneste eksemplar af denne fiskesort.

Kveiteforekomsten var idetheletaget noksaa bra og stod baade oppaa banken og ude paa eggen. Kfr. st. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 B, 15, 20, 22, 28, 30, kart II.

2den tur midt i juni viser meget gode fangster. (Se st. 8—12, kart II).

Af „Ariels" 9 turer paa Tromsøflaket kan 1ste, 4de, 5te, 6te tur betegnes som almindelig middels god.

2den tur som noget bedre end almindelig middels.

3die og 7de tur er knap nok drivværdig.

8de og 9de tur er daarligere. Agnmangel øvede endel indflydelse paa de sidste turers fiskeri.

Mandslotten pr. tur var følgende:

1ste tur...........	Kr.	12.86	(2 døgns fiske)
2den „	„	68.48	(7 —)
3die „	„	19.61	(4½ —)
4de „	„	25.98	(4 —)
5te „	„	28.42	(4½ —)
6te „	„	29.55	(4½ —)
7de „	„	18.12	(6½ —)
8de „	„	7.85	(3 —)
9de „	„	41.83[1])	

Tilsammen Kr. 252.68 mandslot for 3 maaneder.

Til sammenligning kan nævnes, at en mandslot paa Kr. 600.00 for 5½ maaneds sommerfiske paa Romsdalsbankerne ansees som en almindelig god mandslot. Kr. 500.00 gaar an, men er i det mindste laget. Kr. 400.00 i mandslot i samme tidsrum ansees for slet.

Strømforholdene var meget gunstige for linefiskeri. Haakjærringen fandtes i adskillig mængde og voldte endel bryderi, men leveren gav dog endel indtægter.

Fjordundersøgelser med snurrevad.

Underretning om, at en stavangersk damptrawler havde gjort særdeles rige fangster af spætteflyndre i nogle af Østfinmarkens fjorde og de daarlige agn og bankfiskeforholde gav anledning til den beslutning, at motorskøite „Ulabrand“ skulde gjøre fiskeforsøg med snurrevad.

Hensigten med forsøget var, at skaffe kundskab om dette grovmaskede netredskab kunde bruges, og om lønnende fangster kunde gjøres i Østfinmarken, isaafald kunde den hidtil meget lidet efterstræbte fiskesort nyttiggjøres for amtets egne fiskere, da dette slags fiskeri ikke fordrer særlig stor udrustning og er derfor overkommelig.

Disse forsøg bragte tildels meget gode resultater. Kfr. „Ulabrand“s 4de, 5te, 7de, 9de tur, som viser meget gode fangster af spætteflyndre, særlig i Persfjord, Syltefjord og Makur-Sandfjord. Som bekjendt er brugen af snurrevadet afhængig af bundens beskaffenhed, da det i lighed med landdragningsnot og trawl er beregnet paa at slæbes langs bunden. Hvor bunden er opfyldt med sten og koral, eller hvor den er meget ujevn, kan redskabet ikke bruges. Det fordrer jevn sandbund og ikke altfor dybt vand.[2]) Bundforholdene i de ovennævnte 3 fjorde passede for snurrevad, men Makur-Sandfjord var meget bevokset med tang, som hin-

[1]) 3 døgns fiske paa hjemveien indbragte hovedfangsten. 2½ døgn paa Tromsøflaket.

[2]) Nærmere beskrivelse af redskabet og dets brug er publiceret i „Norsk Havfiske“ 1ste del, pag. 235.

drede fiskeriet i en væsentlig grad, dog kan tanget ved ihærdigt arbeide fiskes op og føres væk, ilighed med, hvad der ofte maa gjøres af snurrevadfiskere andre steder.

„Ulabrand"s forsøg indskrænkede sig væsentligst til fiskeri paa smaa dyb, 3—12 favne vand, paa grund af at forholdsvis meget korte snurretaug benyttedes, eftersom indhivningen med haandspil gik meget langsomt og var temmelig trættende. Hr. H. Gravem, eier og fører af „Ulabrand", skriver i et brev af 18de Februar 1906 blandt andet: „Det er min hensigt ogsaa til sommeren at drive flyndrefiske med snurrevad, og jeg har i den anledning anskaffet motorspil og 2 snurrevad. En tur sidst i september ifjor høst fik vi pr. træk gjennemsnitlig betydelig flere flyndrer pr. træk, og i et træk fik vi 235 stykker, men da russerne reiste hjem, maatte videre flyndrefiske ophøre. Jeg har gode forhaabninger til dette fiske, og der blir vistnok flere, som kommer til at forsøge i sommer. En fisker her (Vardø) kjøbte et snurrevad ifjor, og en anden fisker herfra vil forsøge paa at faa indsat motor og spil i en dæksbaad og drive flyndrefiske."

Af dette brev fremgaar det, at interessen er vakt for en bedre udnyttelse af den flyndrebestand, som utvilsomt forekommer i stor mængde adskillige steder paa Finmarkens kystbanker og fjorde. Kystkarterne fortæller os lidet om bundforholdene langs land og inde i fjordene i Finmarken, da den hydrografering for udgivelse af specialkarter $\frac{1}{50000}$, som paagaar langs kysten, endnu ikke er rukket op til Finmarken, men fiskeforsøg af lokalkjendte folk vil sikkerlig fremvise mange felter for snurrevad fiske, særlig maaske i Vestfinmarken rundt Magerøen og Sørøen. Imidlertid skal der store fangster til før dette fiskeri kan lønne sig i Finmarken, fordi salgsværdien er temmelig liden, saaledes iaar kun fra 0.10 —$0.11\frac{1}{4}$ kr. pr. kg., og denne pris var endog uhørt stor, paagrund af det feilslagne sommerfiske efter anden fisk, og kan saaledes ikke paaregnes almindelige aar. Flyndre kjøbes heller ikke af norske handelsmænd, men kun af russiske fartøier, som salter den sammen med anden fisk nede i rummet, og naar disse fartøier reiser hjem om høsten, er flyndre ikke længer salgbar.

Erfaringer fra fiskeauktionen i Bergen angaaende flyndremarkedet der er følgende: Omsætning af iset flyndre foregaar omtrent udelukkende i mars—mai. I mars og første halvdel af april ankommer næsten udelukkende flyndre fra Trondhjem—Helgelandskanten, senere mest fra Nordre Bergenhus (Kinn, Batalden og deromkring). Først paa tiden er prisen 20—30 øre pr. kg., senere i april og mai, naar flyndren er udgydt, synker prisen eftersom det lider mod sommeren ned til 8—10 øre pr. kg. Daarlig pris maa ogsaa paaregnes om sommeren, men fra september og udover hele vinteren vil prisen holde sig temmelig høi, bedst antagelig i december og januar. Den isede flyndre fra Nordland

forsendes hid i store (altfor store) kasser, som indeholder ca. 200—350 kg. fisk, i almindelighed holder den sig særdeles godt, dog vil vistnok kasser, som kun indeholdt ca. 150 kg. fisk, være mere fordelagtige. Forsendinger af levende flyndre i kasser med halm og is har i en kortere tid været praktiseret af forsendere fra Nordre Bergenhus og idetheletaget vist sig tilfredsstillende, endskjønt der som regel blir brugt for store kasser. Levende flyndre opnaar om vinteren kr. 1.20—1.50 pr. kg., men synker saa i pris, eftersom det lider mod sommeren, til ca. kr. 0.80 pr. kg.

En stor del af den fra Nordland hertil ankomne flyndre blir solgt til eksportorer, som særlig sender den til Hamburg. Ogsaa handelsmænd i Helgeland eksporterer flyndre direkte mest til Hamburg.

Jeg har fremført disse oplysninger, fordi det heraf kan sluttes, at saafremt snurrevadfiske i Finmarken vinder fremgang, og det er muligt at drive dette slags fiske fra høsten til vaaren (muligens er flyndren da dybere) enten som egen bedrift eller leilighedsvis og i forbindelse med torskefiske, saa vil man ved forsendelse af flyndre i iset tilstand sydover kunne paaregne gode priser. Ligeledes vil levende flyndre forsendt i brondfartøi direkte til Trondhjem eller maaske kun til Hammerfest og videre forsendt derfra i is, omtrent hele aaret rundt opnaa meget gode priser, hvis dette kan gjøres, men for forsendelse af levende flyndre fordres særskilte foranstaltninger, saaledes maatte flyndren, efterhvert som den fiskedes, kastes i brønd eller kum, og antagelig sankes sammen og holdes levende i kummer en stund, indtil leilighed gaves, da man kunde faa den solgt eller forsendt. Tiden er dog neppe endnu inde for en mere detaljeret fremstilling af disse spørgsmaal.

Erfaringer.

Sommerens undersøgelser og fiskeforsøg var større og mere omfattende end alle de hidtil udførte i disse nordlige farvande, og der er af samtlige fartøier, som deltog i disse forsøg udført et meget godt arbeide, naar hensyn tages til de vanskelige forholde iaar, hvilket fremgaar af tabellerne. I den hele tid, forsøgene varede, opførte disse fartøiers mandskaber sig udmerket og arbeided ihærdigt og med godt mod, endskjønt fangsterne blev saa mismodvækkende.

Trods det daarlige fangstbytte blev ogsaa disse undersøgelser, hvor vi stationerte, omfattet med velvilje og forstaaelse fra fiskernes og de fiskeridrivendes side. Fra andet hold har det derimod været klandret, at staten har bekostet fiskeforsøg, som gav saa lidet fangstudbytte. Af

det nedenstaaende ser man imidlertid ogsaa, at private rederier har bekostet forgjæves forsøgsdrift i denne fiskefattige sommer. Som led i den opgave at udrede hvilke betingelser Finmarkshavet har for havfiske anser jeg de ndførte undersøgelser for nyttige, hvis de fortsættes og man ikke straks opgiver denne store opgave.

Det synes mig derfor en smaalig betragtning paa statens vegne at beklage udgifterne med forsøgene, og jeg forstaar ikke, hvorledes forsøg skal kunne sættes igang, hvis man ikke skal kunne være forberedt paa, at de af og til giver lidet udbytte.

Veirforholdene under forsøgenes forløb var idetheletaget særdeles gunstige. Taagen var vistnok heller ikke saa slem som almindeligt udfor Østfinmarken, men under Bjørnøen dog temmelig vedholdende og til stor gene.

Af det foregaaende fremgaar det, at saavel kystbankerne som havbankerne udfor Finmarken og Murmankysten var særdeles fattig paa fisk, sild, aate og hval.

Paa Bjørnøbanken den første tur var der en del torsk, den anden tur derimod slet ingen, men nok noget kveite. Muligens vilde forsøg noget tidligere have bragt større udbytte for torskens vedkommende, men vore forsøg viser dog, at torsken iaar ikke har havt tilhold paa denne banke i et længere tidsrum.

Efterretninger om smaat sommerfiske ogsaa paa kyststrækningen søndenfor Finmarken lige ned til Helgeland gav anledning til, at hr. disponent Jens Ellingsen fra Sigerfjord blev spurgt om, hvordan bankfisket havde artet sig paa de steder, hvor hans dampere drev fiskeri sommeren 1905. Angaaende dette spørgsmaal skriver han følgende:

„Man kan neppe erindre saa lidet fisk paa bankerne udenfor Lofoten og Vesteraalen som sidste sommer. Umiddelbart efter vinterfiskets slut, begyndte samtlige vore fiskedampskibe og s/s „Torsken" eggefiske med bankline, men fangsten var fra første stund af ubetydelig, og det saa ogsaa ud til, at der intet tilsig var af fisk, thi naar line blev trukket et sted, kunde man trygt flytte, thi næste line paa samme sted bragte betydelig mindre fangst. Dampskibene sluttede derfor bankfiske i midten af mai og gik til Finmarken paa fiske efter skrei. De var borte ca. 1 maaned, men kommen tilbage fra Finmarken forsøgtes med bankline igjen med yderst daarligt resultat. De fortsatte dog dette fiske helt til august, da to af damperne og s/s „Torsken" ophørte og afgik til Island paa sildefiske, men s/s „Skolpen" fortsatte bankfisket fremdeles indtil sidst i september. Naar der undtages en enkelt gang, da den havde særlig stor, fin sild som agn, var der liden bedring at merke med hensyn til fiskeforekomsten, hvorfor ogsaa den sluttede og gik paa storsildfiske. Banklinefisket forsøgtes helt fra Trænabanken indtil nordenfor Fugleø, men fiskemængden var omtrent ens overalt.

Agnforholdene var hele tiden mislige, og værre og værre jo længere det led paa sommeren.

Føst maatte agnet hentes fra Tromsøfjorden, men her fik vi tildels bare krillesild, indtil man sidst i juli maatte lige til Namdalen efter sild. Leilighedsvis fik man lidt sild paa Dønna. Ogsaa denne sild var smaa, og naar den saa maatte saltes, blev den endnu daarligere som agn. Det hændte derfor flere gange, at man ikke opdrev saapas agn, at smaaanglerne kunde agnes tilstrækkelig for at fange nok brosme og lange for kveiteagn. At disse daarlige agnforholde i væsentlig grad var aarsag til det elendige fiske, kan jo ikke benegtes, men selv med godt agn vilde fisket neppe bleven regningssvarende under normale prisforholde. Iaar opnaaedes derimod 12—14 øre pr. kg. brosme, 16—18 pr. kg. lange og 30—40 pr. kg. kveite, noget man aldrig har hørt tale om heroppe i tidligere somre.

Aarsagen til den ringe fiskeforekomst iaar tror jeg og flere med mig er, at der ingen sild eller anden aate var langs kysten, derfor ogsaa saa usedvanlig lidet sei. Erfaringen synes ogsaa at vise, at de aar, silden har staaet udenfor kysten, har her ogsaa været rigeligt af anden fisk og omvendt. Blæksprut fandtes som bekjendt heller ikke. Der var i sommer særlig liden forekomst af brosme og lange, forholdsvis lidt mere kveite."

Den 29de oktober 1905 besøgte hr. dr. J. Hjort trawldamper „Baden" af Bremerhafen, som laa til ankers paa Kristanssunds havn.

Dr. Hjort fik ombord følgende oplysninger:

„Fra juni til oktober havde baade engelske og tyske trawlere gjort fisketure til Cap Canin udenfor Hvidehavet, hvor der fiskedes godt. Fiskefeltet laa indenfor en $^3/_4$ cirkel trukket rundt Cap Canin, med en radius af ca. 30 kvartmil. Bundforholdene indenfor denne cirkel var meget gunstige for trawlfiske, undtagen NO. fra Cap Canin, hvor der særlig fandtes meget koral. „Baden" var paa hjemreise til Tyskland og kom netop fra fiskefeltet.

Den anslaaede fangst var 150 kurver stor hyse, 50 kurver torsk, 50 kurver flyndre, enkelte kveiter og laks. Fangstens værdi ansattes til ca. 5 000 mark. Den foregaaende tur indbragte 10 000 mark, og fangsten udgjorde da 600 kurver fisk, hvoraf mindst 400 kurver stor hyse, resten var torsk og flyndre. Leilighedsvis var der forsøgt trawlfiske paa Murmankysten, f. eks. udfor Teriberskoi, Sviatoi Nos etc., men her var ofte uren bund, og fiskeri lykkedes kun ved at fiske paa smaa flekker rundt en forankret bøie, hvor man efter lodskud vidste, bunden var god. Der var ogsaa forsøgt trawlfiske langs længdegraden af Cap Canin helt op til 70° n. br., men var der meget lidet flyndre. Fangstturen varte almindeligst 1 md., det vil sige 10 dages reise op, 10 dages hjemreise og 10 dages fiskeri."

Paa forespørgsel af dr. Hjort fortalte hr. Røkkum i Kristianssund, som havde deltaget i en trawltur med en engelsk trawler i oktober: „Engelskmændene begyndte trawlfiske udfor Hvidehavet i juli, straks efter at tyskerne var begyndt. De afgik herfra 8de oktober og var tilbage hertil den 27de oktober. Fiskeriet foregik 25 kvartmil VNV af Cap Canin paa 40—50 favner, hvor bunden var meget god og bestod af sand. Fangsten blev 250 kurver à 60 kg. fisk. Hovedmassen (ca. $^1/_2$ del) af fisken var hyse og resten var torsk og flyndre. Hysen var ca. 55 cm., torsken smaafaldende som loddetorsk over 50 cm. Flyndren var middels og ikke stor, iallefald kun enkelte store. Af anden fisk kun haakjærring i masse, optil 10 stykker i et træk. Lange, brosme, blaakveite, blaalange fik man slet ikke og kun enkelt stenbit og kveite. Udbyttet af denne tur udgjorde 5 000 mark, som han mente var en $^1/_2$ part af det som maatte til for at gjøre en nogenlunde god tur.

I august og september blev der fisket fra 600—800 kurver, som indbragte optil 16—17 000 mark. Længere end til og med oktober troede man ikke, det vilde lønne sig at fiske deroppe.“

Kun udfor Hvidehavet har vi altsaa kjendskab til, at der var samlet flyndre, hyse, torsk i stor masse paa forholdsvis grundt vand. Masseforekomst af stenbit, kveite, blaakveite blev derimod ikke fundet nogetsteds, endskjønt tidligere undersøgelser har paavist store forekomster af disse fisk, sammen med torsk og hyse, udfor Østfinmarken og Murmankystens banker, saaledes udførtes i 1899 fiskeforsøg væsentligst efter kveite med s/s „Finmark“, som i det heletaget gav gode fangster paa Østbanken.

Sommeren 1900 udførtes fiskeforsøg af russerne med skonnert „Pomor“, som fik gode fangster udfor Murmankystens havbanker, medens der samtidig under kysten fiskedes daarligt.

I 1901 paaviste „Michael Sars“ god fiskeforekomst paa Østbanken og udfor Kalafjorden, samtidig med at der var meget fisk paa Finmarkens og Murmankystens havbanker.

I 1902 blev fiskeforsøg udført af s/s „Skolpen“, som viser meget gode fangster, hvilket fremgaar af omstaaende tabel.

Af tidligere undersøgelser ved Bjørnøen og Spitzbergen har man ogsaa endel erfaringer. I sin beretning om Nordhavsekspeditionen fortæller G. O. Sars følgende[1]): „Ved vor ankomst senere (15de august)“ 1878, „til Norskoerne ved nordvestpynten af Spitzbergen, nær den 80de breddegrad, dreves her netop af en del norske fiskefartøier et torskefiskeri, som i storartethed søger sin lige. Fiskemethoden var yderlig primitiv, idet alene haandsnøre benyttedes, hverken liner eller garn. Men selv paa denne maade kunde samtlige fartøier i forholdsvis utrolig kort

[1]) Dette citat er taget fra „Fiskeri og Hvalfangst“ af J. Hjort.

„Skolpens“ fangster fra $^{27}/_{5}$—$^{13}/_{8}$ 1902.

Salgssted og datum	Fangstfelt	Antal angler line	Torsk	Stenbit	Hyse, Brosme[1])	Kveite	Svart-kveite	Sum
			kgr.	kgr.	kgr.	kgr.	kgr.	kgr.
Mehavn $^{27}/_{5}$	20 kvartmil nord af Nordkyn	10 000	3 200	120	280	61	480	4 141
— $^{30}/_{5}$	20 kvartmil nord af Nordkyn	1 800	—	—	— —	—	—	300
— $^{5}/_{6}$	40—60—80 kv.mil nord af Nordkyn	33 000	765	152	2 010 —	204	105	3 236
— $^{10}/_{6}$	11 kvartmil nord af Nordkyn	32 400	12 000	—	— —	—	—	12 000
— $^{13}/_{6}$	16 kvartmil nord af Gamvik	32 000	10 280	—	— —	—	—	10 280
— $^{18}/_{6}$	23 kvartmil nord af Berlevaag	32 400	9 980	176	80 —	—	60	10 296
Berlevaag $^{21}/_{6}$	17 kvartmil NtO af Berlevaag	32 400	9 200	650	300	—	—	10 150
Vardø $^{28}/_{6}$	24 kvartmil NtV af Vardø	32 400	3 965	880	— 400	1 188	—	6 433
— $^{2}/_{7}$	28 kvartmil N$^{3}/_{4}$V af Vardø	32 400	3 720	8 100	160	660	—	12 640
— $^{5}/_{7}$	20 kvartmil OtN$^{1}/_{4}$ N af Vardø	32 400	3 880	3 640	1 680 —	320	—	9 520
— $^{9}/_{7}$	40 kvartmil NO af Vardø	36 000	11 645	4 288	224	36	—	16 193
— $^{12}/_{7}$	33 kvartmil NOtO af Vardø	36 000	4 230	2 760	400 —	258	—	7 648
— $^{18}/_{7}$	90 kvartmil ONO af Vardø	36 000	10 840	1 800	220 —	52	—	12 912
Honningsvaag $^{27}/_{7}$	4 stat. mellem Bären Eiland og Norge	7 200	320	98	40 —	48	—	506
— $^{2}/_{8}$	Sleppen	36 000	804	—	820	60	—	1 684
Vardø $^{6}/_{8}$	3 stat. Nordkyn—Vardø	5 400	184	—	74 —	31	—	289
— $^{10}/_{8}$	125 kvartmil OSO af Vardø	36 000	2 566	128	512 —	58	—	3 264
— $^{13}/_{8}$	25 kvartmil OSO$^{1}/_{2}$O af Vardø	36 000	7 184	—	768 —	—	—	7 952
		499 000	94 763	22 792	7 968	2 976	645	129 444

[1]) Tallene længst tilvenstre representerer hyse.
— i midten hyse og brosme samfængt.
— længst tilhøire representerer brosme.

tid fuldstændig lastes med fisk. Det gjaldt her kun om hænder til at hale op fisken med; thi fisk var der overalt i mængder, hvor man lod sit snøre gaa ned. Fiskerbaadene behøvede i regelen kun at ro nogle faa aaredrag ud fra ankerpladsen, for at alle mand straks kunde komme i fuldt arbeide med fiskeriet, som saaledes gik for sig under de gunstigste omstændigheder, nemlig baade i ganske smult hav og paa forholdsvis grundt vand (16—18 favne). For at give et begreb om dette fiskes storartethed, hidsættes følgende opgift, hvis paalidelighed kunde kontrolleres af os, medens vi opholdt os paa selve stedet. Fra et af fartøierne („Isbjørnen") sendtes kl. 10 om aftenen den 16de august 3 baade ud paa fiskeri, hver med 2 mand. Kl. $4^1/_2$ om morgenen vendte disse baade tilbage fuldt lastede med tilsammen 1 153 stor torsk. Efter at have flekket torsken og hvilet sig lidt tog de samme mænd ud igjen kl. 8 og vendte tilbage kl. $1^1/_2$ om eftermiddagen med tilsammen 1 100 torsk. I løbet af 12 timer har saaledes disse 6 mænd alene med simpelt haandsnøre opfisket det anseelige antal af 2 253 torsk, hvilket giver hver mand ca. 375 fisk, eller mere end 1 fisk hvert andet minut. At her maa have været ganske enorme fiskebjerge opunder kysten, er klart, og et med mere tidsmæssige fiskeredskaber drevet fiskeri maatte utvilsomt her have kunnet give et aldeles storartet udbytte.

Fisken, som jeg her havde rigelig anledning til at undersøge i frisk tilstand, skilte sig i ingen henseende fra den ved vore kyster forekommende banktorsk. Skjønt den var temmelig jevnt stor, enkelte individer endog usedvanlig store, og neppe staaende tilbage for den største Lofotskrei, fandtes dog hverken rogn eller issel i nogen af dem. Derimod var mavesækken paa dem alle fuldproppet af forskjellige sjødyr, hvoriblandt ogsaa den ovenfor omtalte flueaate af og til kunde gjenkjendes. Efter fiskernes udsagn var det tidligere saagodtsom udelukkende denne aate, torsken havde i sig, og da havde fisken fersk afkogt havt en eiendommelig mindre behagelig lugt og smag, der tildels endnu kunde spores hos enkelte individer." — — Om denne aate siger Sars, at den er „som andre pelagiske dyr særdeles flygtig i sin forekomst, saa at det ofte kan hænde, at den ligesaa pludselig igjen forsvinder, efter at den en tid har fyldt alle bugter og sunde."

Den tyske „Olga"ekspedition udførte i 1898 i de første dage af august undersøgelser med engelsk trawl og fik som bedste fangst paa ca. 70 favners dyb NV af Bjørnøen i et træk 800 kg. stor og smaa torsk. En mængde andre trawltræk baade før og efter denne tid samme sommer gav smaa fangster, men paaviste dog forekomst af torsk omtrent overalt paa den sydlige, vestlige og nordlige del af Bjørnøbanken og i Storfjorddybet og paa Spitzbergbanken helt op til „Prins Carls Forland".

1900 og 1901 foretog „Michael Sars" enkelte fiskeforsøg paa Bjørnøbanken med det resultat, at medens fangsten det første aar var ubety-

delig. gav en ganske kort linesætning i 1901 forholdsvis udmerket fangst af torsk og kveite, hvilket iallefald viste, at der enkelte steder forekom fisk i mængde. Forsøget i 1900 kan neppe tillægges større værdi som praktisk forsøg, da trawlen kun blev brugt oppaa selve banken, og et enkelt lineforsøg paa eggen blev udført med saltet agn.

„Skolpens“ lineforsøg i 1902 ved Bjørnøen var ogsaa for faa til at slutte noget bestemt, men disse forsøg viste omtrent lignende fangster og forholde som iaar.

I 1903 var forsøgsdamper „Teisten“ opunder Bjørnøen for at forsøge linefiske, men drog desværre hjem igjen for storm uden resultater, derimod udførte samme aar s/s „Skarven“ haakjærringsfiske paa Bjørnøbanken og brugte herunder line efter torsk agnet med saltet agn. Kapt. Christensen, fører af „Skarven“, skriver herom i „Norsk Fiskeritidende“ blandt andet: „Da jeg blev færdig med oppudsningen, bestemte jeg mig til at gjøre nok et forsøg bortover til Bjørnøen. Jeg tog denne gang med 4 doryer samt torskeliner; men fersk sild til agn kunde jeg ikke faa fat paa. Jeg gik ud til Hammerfest, hvor jeg fik nogle tønder laget sild, men denne viste sig, da det bar til at bruge den, at have været for gammel, før den var saltet. Fra Hammerfest sattes kurs for sydsiden af Bjørnøen. Ved fremkomsten paa 90 favner vand, agnede vi 1 000 angler line pr. baad, satte dem ud og lod dem staa i to timer. Vi trak fra doryerne; for det var godt veir, og vi fik en del torsk, men ikke saa meget, at jeg saa det lønnede sig at sætte der igjen. Jeg gik derfor rundt paa vestsiden, loddede op samme dybde og begyndte at fiske igjen. Det var her meget bedre med fisk; havde vi haft godt agn, saa tror jeg, det har været noksaa bra med fisk.

Torsken, vi fik, var stor og fyldig. Der var fin fiskebund, skjælsand med smaa sten iblandt. Vi drev der vel et døgns tid og fik ca. 4 000 kg. Havde vi haft godt agn, havde vi faat adskillig mere fisk. . . . Efter min erfaring tror jeg bestemt, at der er et rigt fiskefelt ved Bjørnøen, iallefald en tid paa sommeren.

Naar torsken blir borte paa Finmarken, er det al sandsynlighed for, at den stopper op derborte. Men driften med doryer der vanskeliggjøres meget af den grund, at der er meget taage og tildels meget sydøstlig kuling.“ Denne tur blev foretaget sidste dage af juli eller først i august. En tur paa vestsiden af Bjørnøen 150 favner udelukkende efter haakjærring i begyndelsen af juli gav fangster af haakjærringer, hvis maver var propfulde af torsk, hvilket ogsaa gav anledning til det ovenfor citerede forsøg, som tydeligt viser, at fisketyngden den sommer var betydelig større end i 1905.

Sammenligner man vore undersøgelser i sommer med tidligere, ser man, hvor forbausende store vekslinger der kan finde sted i disse nordlige farvande med hensyn til dyrelivet i sjøen særlig i Østhavet. Der savnes tilstræk-

keligt materiale til bestemt at kunne udtale om sommeren 1905 for havet udfor Østfinmarkens og Murmankystens vedkommende er ekstraordinær, eller om saadanne særdeles fiskefattige aar forekommer med korte mellemrum eller i perioder, da ordentligt bankfiskeri ikke har været drevet før, og fiskeforsøg først i de seneste aar er blevet drevet i disse farvande og heller ikke disse fortløbende fra aar til aar. Den kjendsgjerning, at der isommer ikke fandtes hval i Finmarkshavet, synes dog at tyde paa unormale forholde; thi selv om man gaar ud fra, at hvalbestanden i meget høi grad er bleven formindsket ved intens fangst, kan dog ikke den mulighed tænkes som grunden til hvalens fuldstændige udebliven, hvilket iaar var tilfælde.

I løbet af 3 maaneder „Michael Sars“ gjennemstreifede Østhavet observeredes kun 1 hval i den sydlige del, først under Bjørnøen saaes hval ofte.

Kun et par gange saaes springere udenfor fjordmundingerne, hvor ogsaa smaasild fandtes, men aldrig ude paa havet, før man kom ca. 20 mil syd af Bjørnøen, hvor springere og smaasild saaes i mængde under opfarten til Bjørnøen begge ture. Fugl i mængde saaes aldrig og aate i sjøen heller ikke. At hvalens fuldstændige udeblivelse er enestaaende i Finmarken for denne sommer, tror jeg hvalfangstindberetningerne kan vise, naar disse sammenlignes med vore observationer iaar. Hertil kan ogsaa tilføies, at gamle fiskere fra Østfinmarken paastaar ikke at kunne mindes saa daarlige agnsildforholde og saa liden forekomst af dybvandsfisk som iaar.

Den store forskjel i mængden af fisk, hval og fugl i sommeren 1905 i modsætning til den kjendskab man har fra andre aar, maa uden tvil føres tilbage til store variationer i planktonmængden.

Dr. Hjort har i sin bog „Fiskeri og Hvalfangst“ paavist den store rigdom af drivende organismer som karakteriserer disse farvand og beskrevet den kolossale opblomstring af de flydende planter og dyr, som danner den oprindelige næring for alle havdyr. Det har derfor en stor almen interesse i sammenhæng med vore fiskeforsøg, at i 1905 planktonet viste sig at være overmaade fattigt. Medens saaledes de tidligere iagttagere beskriver en kolossal udvikling af rødaate *(Calanus finmarchicus)* i sommermaanederne, var det meget paafaldende, at i 1905 disse smaa krebsdyr var meget skjelne og spillede en ubetydelig rolle i planktonet. Dr. Damas, som har undersøgt prøverne, der er samlet ombord i „Michael Sars“ under vore togter, oplyser, at hovedmassen af det fattige plankton bestod af kystformer, som trives bedst i de vandlag der er opblandet med elvevand.

Aarets undersøgelser strakte sig ikke saa langt øst som til Cap Canin og heller ingen underretning om, at der fiskedes med trawl paa dette sted, blev erholdt i den tid forsøgene varede, hvilket er beklageligt,

thi muligens kunde line eller juksefiske her være drevet og undersøgelser fortsat længer øst og op mod Novaja Semlia. Men kundskaben om, at der her stod en større fisketyngde samlet i et længere tidsrum, medens havet vestenfor var praktisk talt frit for fisk, har dog stor værdi for fremtidige forsøg og giver haab om, at bankfiskeri fra Finmarken ikke er aldeles udelukket, selv om store vekslinger er almindelige, især naar man faar kjendskab til alle de dele af Østhavet, hvor fisketyngde kan staa i et længere tidsrum. Er først dette kjendt, kan den mulighed godt tænkes, at erfaringer i forbindelse med undersøgelser vil kunne paavise aarsag og lovmæssighed i disse forhold. Det kan da nemlig godt tænkes, at det kan lønne sig selv at seile langt efter fisken, hvis fremtidig erfaring viser at den opholder sig i rigelig mængde paa fjernere steder.

De hidtil indvundne erfaringer og undersøgelser i Finmarkshavet tyder paa, at saavel torsk som anden fisk (kveite, hyse, brosme, blaakveite, stenbit) foretager kortere eller længere vandringer fra et sted til et andet efter aarstiden og de deraf følgende fødeforholde, og det er derfor sandsynligt, at for eksempel Bjørnøbanken, Cap Caninbanken o. s. v. bliver fiskerig paa et andet havomraades bekostning og omvendt. Maaske vil et andet aar vise, at der ved Cap Canin ikke findes fisk, men at den staar i større mængde et andet sted i Østhavet for eksempel udfor Finmarken, Murmankysten, Bjørnøen. Naar saadanne fiskeforholde som iaar kan indtræffe, selv om man ikke tror, de er almindelige, saa viser det iallefald de store vanskeligheder, som Finmarkens fiskere har at kjæmpe med for at udvikle et ordentlig bankfiske i den tid af aaret, da veiret ialmindelighed er bedst og solen er oppe døgnet rundt og derfor saa meget kan udrettes paa sjøen ved ihærdigt og jevnt arbeide. Der mangler ikke paa lyst og mod til at komme ud og arbeide paa sjøen deroppe, det viser haakjærringfangsten, som drives helt op under Bjørnøen og Spitzbergen med tildels yderst smaa, gamle, elendige farkoster, som rider af storm efter storm mesteparten af aaret, men hvad der mangler er vished om bankfiske kan blive stabilt i disse farvand, hvor alle slags fiskerier har en saa flygtig natur.

For at hjælpe befolkningen til at faa sikker kundskab om bankfiske med dertil særlig indredede og godt udrustede, store fartøier kan blive stabilt, enten ved at paavise god fiskeforekomst i aarrækker udfor Finmarken og Murmankysten, eller at lønnende fiske kan gjøres med samme slags fartøier andre steder, naar fisken holder sig væk fra førstnævnte steder, maa der gjøres undersøgelser med forsøg og atter forsøg aar efter aar, indtil noget bestemt kan siges herom.

Efter aarets forsøgsresultater kan man ikke med god grund bebreide Finmarkingerne, iallefald ikke nordkystens fiskere, at de har holdt sig tilbage fra at anskaffe større skøiter i de samme aar som Nordland og Tromsø amters fiskere har været saa ivrige efter større dæksfartøier for 2—3 doryer. Finmarkens fiskere har paa grund af sine hjems afsides beliggenhed ikke saa let for at deltage i alle slags fiskerier langs kysten helt ned til Søndmøre, saaledes som de ovennævnte amters fiskere ofte gjør, naar fiskeriet ude paa deres egne kysters banker ikke giver tilfredsstillende fangster. Derimod er almindeligvis Finmarkens kystbanker nær land og fjordene besøgt af flere sorter fisk om sommeren, hvortil ikke fordres større fartøier. Heller ikke skreifiskeriet om vinteren fordrer store farkoster, ja erfaringerne viser, at store seilfartøier ikke saa godt lader sig bruge under de veirforholde som vinteren byder Finmarken, da nemlig ofte indtrædende snefog, storm og mørke ikke tillader fiskeri langt fra land og ofte heller ikke tillader brug af doryer. En liden dæksbaad, passende stor til at trække linerne fra selve fartøiet, er i denne tid at foretrække derved, at man ikke resikerer at miste folk, doryer og brug i mørke og tykke. Ligeledes er disse smaa seilfartøier letvindtere at manøvrere, naar land og havn skal søges i tykke eller mørke, saaledes maa ofte seiles kun nogle faa baadlængder fra land, før dette opdages eller kjendes, og da er det en fordel at have en baad, som er knap i vendingen. Kyst- og dybdeforholdene, særlig i Østfinmarken, er heldigvis for de fleste steders vedkommende særdeles ren og grei for seillads.

Smaa seildæksfartøier er saaledes om vinteren heldigere end større fartøier. Om vaaren viser det sig ogsaa under loddefisket, at disse smaafartøier er meget godt brugelige, idet de ogsaa giver store mandslotter, som kan sidestilles med de store dæksfartøier, der bruger doryer.

De større fartøier er selvfølgelig sikrere og bedre sjøfartøier og antagelig at foretrække, naar det bedste fiskeri foregaar paa den anden side af dybrenden paa Nordbanken og Østbankens sammenhængende skraaning, som i de sidste aar har været tilfælde.

Hjælpekraft i fiskefartøier er dog særlig for Finmarken berettiget baade vinter, vaar og sommer paa grund af fiskeriernes natur og de høist ustadige og eiendommelige veirforholde. Her kommer det an paa om vinteren og vaaren at benytte alle anledninger som gives for fiskeri, thi for de fleste aars vedkommende indfalder der et utal af stormer, hvilket vistnok bidrager meget til de ofte feilslagne fiskerier.

Fartøier med motor- eller dampkraft kan under mange omstændigheder, f. eks. vindstille eller tykke, komme ud og gjøre gode fangster, medens seilfartøier ikke kan række ud eller ikke tør vove at sætte sine redskaber eller sætte baade ud paa grund af tykken. Ligeledes eller rettere særlig om sommeren er af samme grund hjælpekraft af stor be-

tydning under bankfiske, særlig paa grund af den i denne aarstid saa ofte indfaldende og vedholdende taage, som vil hindre arbeidet i en væsentlig grad ombord i et seilfartøi.

At udtale noget om, hvilken fartøistype og størrelse egner sig bedst for Finmarken om sommeren, kan jeg selvfølgelig ikke gjøre efter dette aars paaviste daarlige fiskeforholde ude paa havbankerne.

Heller ikke fik vi iaar af samme grund anledning til noget forsøg med hensyn til fiskens tilberedning og opbevaring.

Kun har jeg ovenfor bemærket, at motor- eller anden drivkraft er meget nyttigt, og kan hertil tilføie, at motorerne paa „Præcis“ og „Glimt“ arbeidede udmærket den hele tid uden nogen nævneværdig uregelmæssighed.

„Michael Sars“ og de øvrige fartøier drev iaar fiskeriet paa almindelig maade efter det system, som nu overalt søndenfor er i anvendelse om sommeren paa bankerne, nemlig at agne linerne i sjøen efterhvert som de skal bruges, hvilket maa gjøres, naar hele ugesture eller turer af længere varighed skal gjøres. Kun leilighedsvis medtoges fra land endel af folk iland agnede liner til en eller to sætninger. Dette gjordes dog kun af „Michael Sars“ og de finmarske skøiter, hvorimod „Cockatoo“ og begge motorfartøier altid agnet sine liner selv. Saavel motorfartøierne som seilfartøierne benyttede baadene, mens „Michael Sars“ for det meste satte og trak linerne fra selve skibet.

„Michael Sars“ brugte denne almindelige bankfiskemaade at fiske paa, fordi derved stadigt en del af mandskabet kunde agne, mens 2—3 mand var tilstrækkeligt til at trække linen hurtigt ved hjælp af damplinespillet paa det forholdsvis grunde vand og oftest gode strømforholde, og ikke mindst fordi fisket var saa smaat, behøvedes lidet mandskab ved trækningen.

Hvilken fremgangsmaade er bedst under et godt fiskeaar, enten at bruge den af os benyttede maade eller at bruge den under skreifiske og loddefiske almindelige, nemlig at agne alle liner iland en eller flere sætninger (oftest 2) og sætte kun fra doryer, vil afhænge af den afstand fra land, fisken staar. Staar fisken nogenlunde nær land, vil maaske agning af linerne iland vise sig mest praktisk; men staar fisken langt fra land, vil antagelig agning og drift som almindelig paa bankerne i længden blive vel saa lønnende en driftsmaade.

Agnforholdene iaar især paa Østfinmarken har jeg allerede i det tidligere ofte omtalt som meget mislige. Optræder noget lignende i et godt fiskeaar er det vanskeligt at forstaa, hvorledes af den grund linefiskeri kan drives rationelt hele sommeren; men der kan vel neppe noget gjøres for at afhjælpe denne nød, medmindre fisken da skulde vise sig mindre kræsen end iaar og bide paa saltet agn af en eller anden slags. Forhaabentlig vil det ogsaa vise sig at agn forekommer proportionalt

efter fiskemængden, og med dette haab faar man vel foreløbig slaa sig tiltaals, indtil fiskeforholdene i sommertiden idetheletaget er mere undersøgt. Agnfrysekasser blev, som det fremgaar af tabellerne, brugt af samtlige fartøier med undtagelse af „Sleipner“ og „Ulabrand“. „Liv“, som heller ikke fra først af brugte at fryse agn, fik senere udlaant 2 frysekasser med blikkasser af fiskerforeningen i Berlevaag.

Det viste sig snart, at det var absolut nødvendigt at benytte disse simple fryseindretninger for at holde agnet ferskt, og „Liv“s fører og mandskab udtalte sig ogsaa tilfreds med sine laante sager.

Lodden lod sig meget godt opbevare i frossen tilstand, naar den blot ikke blev nedlagt i for sterkt saltblandet is, som efter vore erfaringer syntes at bevirke synlig tab af glandsen og gjorde den temmelig mørk paa grund af sterk frysning. Antagelig vilde man under godt fiske have faaet erfaringer om dette tab af glands spiller nogen rolle med hensyn til fiskeevnen, hvilket mange fiskere mener; men passende frysning synes dog ikke at forandre dens udseende nævneværdigt.

Silden opbevares selvfølgelig udmerket i frossen tilstand, naar den kun bliver nedfrosset i frisk tilstand, det har man jo erfaringer nok for fra kysten søndenfor.[1])

Prisen paa fisk var iaar usedvanlig høi paa grund af det feilslagne sommerfiske. „Michael Sars“s fangster solgtes for torskens vedkommende udelukkende til norske kjøbefartøier indtil først i juli, da der efter denne tid ikke fandtes norske kjøbere. Efter denne tid solgtes al fisk til russiske kjøbefartøier, som hver sommer i stor mængde er spredt rundt i omtrent hver eneste finmarksk havn, hvor der foregaar lidt fiskeri. Torsken betaltes af norske kjøbere med 14 øre pr. kg. af russiske 15—17½ øre pr. kg. Kveiten (den store) betaltes af russere med 25—35 øre pr. kg. Smaakveite, hyse, stenbit og brosme, som solgtes samfængt, betaltes med 9—12 øre pr. kg. I 1902 fik „Skolpen“ af russere 8½—10 øre pr. kg. torsk, 12½—23 øre pr. kveite, 5—7 øre pr. kgr. hyse og 6½—8 øre pr. kg. stenbit og brosme.

---

[1]) Angaaende agnspørgsmaalet henviser jeg til min Artikel i „Fiskeritidende“ Januar 1906.

„Michael Sars“ Juni—September 1905.[1])

Agn fersk lodde, kjøbt af agnbaad i Vardø.

„Michael Sars“ 1ste tur. Kart I, station 4—11.

Kart I, station 4.
70° 42′, l. o. 31° 10′. 151 fv., ler, sten. Temp. 3°.5.

13de juni 1905.
8 form.—4 eftm. Satte 2 000 angler $1\frac{1}{2}$ favns line[2]) og 600 1 favns line agnet med fersk lodde fra 3 doryer. Fangst: 128 torsk, 8 hyser, 13 brosmer, 6 kveiter, (hvoraf største paa 30 kgr.) 29 uer, 15 stenbit.

Kart I, station 5.
71^1 7′, l. o. 31° 32′. 130 fv., blaagraa ler. Temp. 2°.55.

13de—14de juni 1905.
$8\frac{1}{2}$ eftm.—3 form. Satte 2 400 angler $1\frac{1}{2}$ favns line agnet med fersk lodde fra 3 doryer. Indsat i linen var 30 kveiteangler agnet med hyse og brosme. Fangst: 39 torsk, 17 brosmer, 11 stenbit, 8 uer, 1 hyse.

Kart I, station 6.
70° 51′, l. o. 33° 3′. 118 fv. bl. ler. Temp. 2° 48′.

14de juni 1905.
9 form.—4 eftm. Satte 1 600 $1\frac{1}{2}$ favns line og 1 200 angler 1 favns line agnet med fersk lodde fra 3 doryer. Indsat var 30 kveiteangler. Fangst: 108 torsk, 35 stenbit, 11 uer, 2 hyser, 1 sei.

---

[1]) Af „Michael Sars“ stationer ligger 1—39 udenfor det paa kart nr. I fremstillede omraade, men stationerne 1—3, 15, 18, 24—29 medtages ikke her, da de udelukkende har betydning for hydrografi. Paa kart nr. II er stationerne 1—5 og paa kart nr. III stationerne 1—19 afsat efter denne liste over „Michael Sars“ stationer.

[2]) $1\frac{1}{2}$ favns line = line med afstand $1\frac{1}{2}$ favn mellem hver krog o. s. v.

Kart I, station 7.
70° 52′, l. o. 35° 25′. 89 fv., blød lere. Temp. 1°.94.

14de—15de juni 1905.
9 eftm.—4 form. Satte 800 angler 1½ favns og 2 400 angler 1 favns line, indsat 30 kveiteangler, agnet med fersk lodde udsat fra 3 doryer. Fangst: 28 torsk, 43 stenbit, 3 hyser, 1 uer og 3 smaa kveiter.

Kart I, station 8.
70° 10′, l. o. 35° 8′. 115 fv.—118 fv., blød lere. Temp. 1°.81.

15de juni 1905.
10½ form.—6¼ eftm. Satte 2 700 angler 1½ favns line, hvori indsat 30 kveiteangler. Sat fra skibet i en længde med 2 midtiler. Agn fersk lodde. Fangst: 64 torsk, 63 stenbit, 9 hyser, 1 uer, 2 svartkveiter.

Kart I, station 9.
69° 35′, l. o., 34° 46′. 96 fv., ler og sten. Temp. 2°.12.

15de—16de juni 1905.
11 eftm.—9 form. Satte 2 400 angler 1½ favns og 2 300 angler 1 favns line agnet med fersk lodde. Sat fra 3 doryer. Fangst: 151 torsk, 45 stenbit, 31 hyser, 26 smaa kveiter, 2 rødspætter, 2 uer. Saa paa et par russiske fiskere, som laa længere ind mod land, der fik nogenlunde pent med fisk.

Kart I, station 10.
70° 10′, l. o. 33° 23′. 89 fv., lys sand, smaa sten. Temp. 2°.12.

16de juni 1905.
4—10½ eftm. Satte 2 400 angler 1½ favns og 1 200 1 favns line agnet med fersk lodde. Satte fra 2 doryer, men trak fra skibet. Fangst: 37 torsk, 58 hyser, 5 stenbit, 35 brosmer, 5 kveiter.

Kart I, station 11.
70° 28′. L. o. 31° 58′. 128 fv., sand og sten. Temp. 3°.17.

17de juni 1905.
7½ form.—1¾ eftm. Satte 2 000 angler 1½ favns og 1 800 angler 1 favns line agnet med fersk lodde i NV—N retning. Fangst: 149 torsk, 15 brosmer, 3 kveiter, 16 hyser, 5 stenbit, 21 uer.

17/6. Solgte fisken i Vardø:

Til russerne: 968 kgr. stenbit, hyse, smaakveite à 9 øre pr. kilo	kr.	87.12
48 kilo stor kveite à 25 øre	„	12.00
Til norsk kjøber jagt „Thyra“ 1 350 kilo torsk à 14 øre pr. kilo	„	189.00
	kr.	288.12
Medicinalafgift ÷..................................	„	0.95
	kr.	287.17

Ialt var brugt paa turen 16 300 angler 1½ favns line og 9 500 angler 1 favns line.

Der var nu faa fremmede fiskere tilbage i Vardø.

„Michael Sars“ 2den tur. Kart I, station 12—17.

Tirsdag den 20de juni hentede selv agn i Vadsø (smaasild og temmelig daarlig). Medtog ogsaa agn til forsøgsflaaden. Kr. 4.00 pr. kasse. Kjøbte en del lodde af agndamper, som imidlertid var ankommet.

Kart I, station 12.
70° 10′, l. o. 28° 53′.
151 fv.—208 fv., sand, sten. Temp. 3°.18.

21de juni 1905.
4 form.—2½ eftm. Satte 3 sætninger: 1ste sætning 1 100 angler agnet med sild paa 151 fv.

2den sætning 1 200 angler, hvoraf 200 agnet med lodde resten med sild paa 186 fv.

3die sætning 1 300 angler, hvoraf 300 agnet med lodde resten med sild. Sat paa 151 fv. (Alt 1½ favns line). Fangst: Paa 1ste og 2den line tilsammen 5 torsk, 17 brosmer, 2 hyser.

Paa 3die line: 9 torsk, 87 brosmer, 3 hyser, 17 uer, 1 opspist storkveite og 5 haakjærringer.

Kart I, station 13.
71° 24′, l. o. 27° 24′. 168 fv.—189 fv., sand, sten. Temp. henholdsvis 3°.18 og 2°.94.

21de—22de juni 1905.
7 eftm.—12¾ form. Satte 900 angler 1½ favns line agnet med sild og lodde. Fangst: 35 bros-

mer, 6 torsk, 2 hyser, 2 uer og 2 haakjærringer.

Tabte 200 angler. Bedst paa grundeste ende.

Kart I, station 14.

72° 7′, l. o. 28° 57′. 144 fv.—154 fv., fast lere. Temp. 2°.5—2°.5.

22de juni 1905.

7¼ form.—4¼ eftm. Satte 4 500 angler 1½ favns line agnet med sild og lodde i en længde. Paasat var endel kveiteangler og 2 midtiler. Fangst: 95 torsk, 26 hyser, 3 kveiter, 5 brosmer, 12 stenbit, endel uer.

Kart I, station 16.

71° 22′, l. o. 31° 27′. Dyb 145 fv., blødt lere. Temp. 3°.29.

24de juni 1905.

3—10¾ eftm. Satte 2 000 angler 1½ favns line i en længde paa saadan maade, at sten og glaskugle var paasat skiftevis for hver 100 krog. 400 krog i linen var agnet med daarlig sild og resten med god lodde.

Ved linens søndre endebøie sattes nok en line paa 400 angler, saaledes at en sten var fæstet til den ene ende og bøien i den anden. Altsaa blev endel af linen staaende fra bunden og op til overfladen. Fangst ialt: 46 torsk, 42 hyser, 5 stenbit, 3 brosmer, 1 kveite, nogle uer. Flere hyser var paa den vertikale del af sidste line 75—100 fv. fra overfladen.

Kart I, station 17.

70° 59′, l. o. 31° 42′. Dyb 153 fv., (280 m.) blød lere. Temp. 3°.39.

24de juni 1905.

7½ form.—4½ eftm. Satte 3 200 angler 1½ favns line agnet med fersk lodde og endel med daarlig sild. Fangst: 57 torsk, 8 stenbit, 1 hyse, 2 brosmer, 1 uer.

Den 26/6 1905 solgte fangsten i Vardø:

Til russerne:	83	kgr.	kveite	à 0.25	kr.	20.75
„ — :	428	„	stenbit	à 0.09	„	38.52
„ norske :	103	„	hyse	à 0.10	„	10.30
„ — :	520	„	torsk	à 0.14	„	72.80
Fangstudbytte ialt					kr.	142.37

Ialt brugtes 14 600 angler 1½ favns line.

„Michael Sars" 3die tur. Kart I, station 19—23.

Som agn brugtes denne tur fersk lodde, kjøbt af agnbaad i Vardø. Kl. 9 eftm. 26/6 afgik fra Vardø med „Sleipner" paa slæb. Slap „Sleipner" løs paa Østbankens vestre afheld kl. 1½ form. 27/6 1905.

Kart I, station 19.
70° 28′, l. o. 32° 18′.
118 fv.—148 fv., brun sand, sten. Temp. 2°.63—2°.59.

27de juni 1905.

1½—6 form. Satte 1 000 angler 1½ favns line, 118 fv. Satte derpaa 400 angler 1½ favns line 2 kvartmil NNO af første line.

Fangst paa begge liner: 69 torsk, 30 hyser, 18 brosmer, 2 smaa kveiter, 2 stenbit, 7 uer. Paa nordre line var lidet fisk.

Stimet forskjellige kurser med mange lodskud og bundtemperaturmaalinger, men da ingen bedre bund og temperaturforholde fandtes, stimedes tilbage til samme sted, hvor de første liner var sat.

11½ form.—9 eftm.

Satte 1 600 angler 1½ fv. line.

Satte 2den line 1 600 angler 1½ fv. line 1 kvartmil i VNV af første line.

Ved sydlige bøie af første line 120 fv., temp. 2°.45. Ved sydlige bøie af anden line 121 fv., temp. 2°.35. Ved nordre bøie af 2den line 137 fv., temp. 2°.67.

Fangst ialt paa begge liner:

131 torsk, 84 brosmer, 40 hyser, 9 stenbit, 6 smaa kveiter, 50 uer.

Fisken stod ligt paa begge liner, men overalt i dotter.

Kart I, station 20.
70° 21′, l. o. 32° 55′. 115 fv.
Temp. 2°.42.

28de juni 1905.

$0^1/_4$—$7^1/_2$ form. Satte nordover 1 400 angler $1^1/_2$ fv. line. Satte 1 kvartmil søndenfor første lines søndre bøie 200 angler 1 fv. line med én ile.

Fangst: 53 torsk, 29 brosmer, 6 hyser, 4 stenbit paa første line.

Paa 2den line: 3 torsk, 11 hyser, 3 brosmer, 1 stenbit.

Torsken var her som paa forrige station meget stor.

Kart I, station 21.
70° 11′, l. o. 33° 28′. 93 fv.—134 fv., sand, 137 fv.—149 fv.
Temp. 2°.72, 2°.19, 2°.15, 2°.12.

28de—29de juni 1905.

$10^3/_4$ form. 28de—9.55 form. 29de. Satte 1ste line 1 100 angler $1^1/_2$ fv. line i ONO retning (93 fv.).

Satte 2den line 400 angler 1 fv. line nordenfor 1ste line 134 fv.

Satte 3die line 1 200 angler 1 fv. line paa sydsiden af første line.

Da 3die line tabtes under trækningen sattes paa samme plads 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 1ste line: 17 torsk, 3 brosmer, 3 hyser. 2den line: 20 torsk, 1 stor kveite, 11 stenbit. 3die line: 4 torsk, 3 hyser, 2 stenbit. Altsaa bedst paa nordlige dybeste line.

Satte 4de line paa 137 fv., temp. 2°.15 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line, loddet ved nordre ile (149 fv.), temp. 2°.12.

Satte 1 kvartmil østenfor 5te line 1 200 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst paa 4de og 5te line var ubetydelig, kun nogle faa torsk.

Kart I, station 22.

70° 25', l. o. 32° 35'. 96 fv. —148 fv., sand, ler, sten. Temp. 2°.28—2°.74.

29de—30te juni 1905.

$2^1/_4$ eftm.—$12^1/_4$ form. Satte 3 stubber i nordretning saaledes, at mellem hver line var en afstand af 1 kvartmil den ene NV af den anden.

1ste line paa 96 fv. temp. 2°.28—112 fv. temp. 2°.22. 1 200 angler $1^1/_2$ fv. line.

2den line paa 117 fv. temp. 2°.28—130 fv. temp. 2°.52. 1 200 angler $1^1/_2$ fv. line.

3die line 133 fv. temp. 2°.6—148 fv. temp. 2°.74. 1 100 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 1ste: line 47 torsk, 4 hyser, 4 stenbit, 1 brosme.

2den line 27 torsk, 2 hyser, 2 brosmer.

3die line 20 torsk, 5 hyser, 12 brosmer, 3 smaa kveiter, 5 uer.

Kart I, station 23.

Fra 70° 30', l. o., 32° 22' til 70° 28', l. o. 32° 38', 138 fv.—149 fv. Temp. 2°.5—2°.89.

30te juni—1ste juli 1905.

$4^1/_2$ form.—$12^1/_4$ eftm. Satte ialt 7 stubber ca. 1 kvartmil den ene østenfor den anden langs bankens nordre afheld.

Alle liner sattes i NNO retning.

1ste stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line sattes paa 138 fv., temp. 2°.5—149 fv. temp. 2°.89.

Fangst: 37 torsk, 9 brosmer, 2 stenbit.

2den stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 60 torsk, 22 brosmer, 5 hyser, 9 stenbit.

3die stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 22 torsk, 15 brosmer, 5 stenbit, 1 hyse.

4de stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 42 torsk, 13 brosmer, 10 hyser, 3 stenbit.

5te stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 41 torsk, 2 hyser, 5 stenbit, 3 smaa kveiter.

6te stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line sattes paa dybet nordenfor eggen.

Fangst: 19 torsk, 1 hyse, 6 stenbit, 1 brosme.

7de stub 2 100 angler $1^1/_2$ fv. line sattes ogsaa udenfor eggen 147 fv., temp. $2^0.65$.

Fangst: 15 torsk, 5 brosmer, 4 stenbit, 2 smaa kveiter.

Torsken var gjennemgaaende meget stor bakketorsk.

Solgte fangsten i Vardø den $^1/_7$ 1905.

Til russerne:	1 180 kgr. kveite, hyse, stenbit à 0.10	kr.	118.00
„ norske :	1 500 „ torsk à kr. 0.14	„	210.00
Fangstudbytte ialt		kr.	320.78

Brugte ialt 26 700 angler $1^1/_2$ favns line og 1 800 1 favns line. Strømmen spag, skiftende øst- og vestgaaende.

„Michael Sars“s 4de tur. Kart I, station 30—36.

Som agn brugtes saltet smaasild medbragt fra Aalesund. Agnet var meget daarligt, men intet bedre at opdrive.

Kart I, station 30.

69° 16′, l. o. 36° 10′. 96 fv., brun sand, sten. 105 fv., sand, sten. Temp. $1^0.93$—$1^0.95$.

9de—10de juli 1905.

$7^1/_2$ eftm.—$6^1/_2$ form. Satte 1ste stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line i SSV retning (96 fv.).

Satte 2den stub 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line fra 1ste lines nordre bøie i NNO (105 fv.).

Fangst: Paa første grundeste line: 6 torsk, 15 hyser. Paa anden dybeste line: 13 torsk, 65 hyser, 1 stenbit, 1 smaakveite.

Der var paa denne station adskillige russiske fiskebaader i nærheden og nærmere land, men paa grund af tyk taage, som satte ind, kunde deres fangster ikke observeres.

Kart I, station 31.

69° 35′, l. o. 38° 12′. 50 fv., brun sand, sten. Temp. 1°.88.

10de juli 1905.

$2^1/_4$—$7^1/_2$ eftm. Satte 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line agnet med saltet nordsjøsild.

Fangst: 1 stor kveite (ca. 60 kgr.), 1 torsk, 31 hyser, 3 sandflyndrer (en masse sjøpølser).

Kart I, station 32.

70° 43′, l. o. 36° 0′. 89 fv., ler og sten. Temp. 1°.92.

11te juli 1905.

12 middag—$11^1/_2$ eftm. Slæbte den engelske trawl i 2 timer.

Fangst: 70 torsk over 40 cm., men idetheletaget mager og smaafalden som loddetorsk. En stor del torsk under 40 cm. ned til 14 cm., 5 hyser, 1 stenbit, 5 uer. I trawlen var store rullestene.

Satte 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line agnet med salt nordsjøsild.

Satte 400 angler 1 fv. line med bøie i den ene og sten i den anden ende, saaledes at en del af linen stod vertikalt fra bunden og op til overfladen.

Fangst: Paa 1ste line 3 torsk og 2 store kveiter.

Paa 2den line: 3 hyser, ca. 75 fv. fra overfladen.

Kart I, station 33.

71° 11′, l. o. 34° 48′. 115 fv., temp. 2° 95′, 113 fv. fast ler. Temp. 2°.8

12te juli 1905.

$4^3/_4$—$11^3/_4$ form. Satte 1 600 angler $1^1/_2$ fv. line agnet med saltet smaasild. 115—113 fv.

Fangst: 9 torsk, 1 storkveite.

Kart I, station 34.

72^{0} 14′, l. o. 27^{0} 42′. 126 fv., blød ler 131 fv., sand, sten, 142 fv., ler. Temp. $3^{0}.0$—$2^{0}.75$—$2^{0}.8$.

13de—14de juli 1905.

4 eftm.—$12\frac{1}{2}$ form. Satte 2 liner.

Satte 1ste line 1 600 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line i sydlig retning (131—142 fv.).

Satte 2den line 1 600 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line i nordlig retning nordenfor 1ste line. Nordre bøie (126 fv.).

Fangst: 1ste line: 9 hyser, 5 brosmer, 1 kveite (ca. 25 kgr.), 8 uer, 5 torsk.

2den line: 5 torsk, 12 hyser, 4 brosmer, 2 uer, 1 stenbit.

Kart I, station 35.

71^{0} 43′, l. o. 29^{0} 18′. 182 fv., blødt ler, temp. $2^{0}.7$.

14de juli 1905.

$4\frac{3}{4}$—$11\frac{3}{4}$ form. Satte 1 800 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line i SSV retning.

Fangst: 4 torsk, 3 brosmer, 1 kveite (ca. 30 kgr.).

Kart I, station 36.

70^{0} 45′, l. o. 31^{0} 15′. 153 fv., blød ler, 127 fv. sand, sten. Temp. $3^{0}.23$—$3^{0}.0$.

14de—15de juli.

$10\frac{1}{4}$ eftm.—$9\frac{1}{2}$ form. Satte 2 000 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line fra 153 m. nordover mod grund. Nordenfor første line sattes 2den line 1 800 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line i nordlig retning 143 fv.—127 fv.

Fangst: 1ste line: 1 torsk, 5 hyser, 2 brosmer. 2den line: 1 torsk, 5 hyser, 1 stenbit, 1 kveite, 3 uer.

$^{15}/_{7}$ solgte fangsten i Vardø.

Til russerne:	240	kgr. kveite à kr. 0.30	kr.	72.00
	288	„ hyse, stenbit og smaakveite à kr. $0.10\frac{1}{2}$	„	30 24
	140	„ torsk à 0.15	„	21.00
Fangstværdi ialt		....	kr.	122.44

Brugt ialt 16 800 angler $1\frac{1}{2}$ favns, 400 1 favns line og 2 timers træk med engelsk trawl.

„Michael Sars"s 5te tur. Kart III, station 1—6.

„Michael Sars" gik ind til Jarfjord, hvor agnsild indtoges, ogsaa til alle de andre forsøgsfiskefartøier. Silden var meget liden (kril) og

var derfor meget daarlig for opbevaring i frysekasser, men anden slags fersk agn var umuligt at opdrive nogensteds.

Den 17de juli kl. $4^1/_2$ efterm. afgik fra Vardø med „Cockatoo", „Præcis", „Sleipner" og „Liv" paa slæb for at gjøre et større forsøg under Bjørnøen.

Overfarten forløb meget heldigt. I en afstand af 60—100 kvartmil SSO af Bjørnøen observeredes masser af springere og saa her smaamaaser tage smaasild.

Onsdag den 19de juli kl. $3^1/_4$ efterm. fik Bjørnøen i sigte VNV ca. 25 kvartmil af. Idet der seiledes SV t V toges mange bundtemperaturer, som alle viste meget lav temperatur paa selve banken. Længst øst var temperaturen ÷ $0^0.5$, men steg lidt høiere efterhvert som man nærmet sig afheldet og kom vesterover.

Kart III, station 1.

73^0 47′, l. o. 18^0 38′. Dybde 123 fv., sand, sten, 131 fv., sand, sten. Temp. + $0^0.7$, + 0.82^0.

20de juli 1905.

4—12 form. Alle skibe var her samlet og begyndte at fiske langs eggen.

Satte 800 angler $1^1/_2$ fv. line i sydlig retning. Heraf var 300 angler lagesaltet sildeagn, resten 500 angler fersk smaasild (kril).

Fangst: 95 torsk, 1 hyse, 2 stenbit, som udelukkende fangedes paa det ferske agn.

Forlod derpaa de øvrige fartøier.

Kart III, station 2.

73^0 49′, l. o. 18^0 0′. 119 fv., ler, sten. Temp. $1^0.62$.

20de juli 1905.

Kl. $1^1/_4$—$8^1/_2$ efterm. Satte 1ste stub: 1 200 angler $1^1/_2$ fv. line, hvoraf 800 med fersk og 400 med saltet agn.

Satte 2den stub 1 200 angler $1^1/_2$ fv. line ogsaa med 800 angler agnet med fersk og 400 med saltet sild.

Fangst: 1ste stub: 44 torsk, 1 stenbit, 1 kveite (ca. 15 kgr.). Al fisk kun paa den ferske agn.

2den stub (dybeste): 25 torsk, 1 stenbit. Al fisk kun paa fersk agn. Torsken var delvis fuldprop-

pet med smaa uer, lodde, smaa stenbit. I 1 torsk taltes 24 smaafisk, mest uer.

Kart III, station 3.

73° 56′, l. o. 17° 33′. 115 fv., sand, sten, 118 fv., sand, sten, 129 fv., sand, sten. Temp. 2°.41, 1°.6, 1°.62 og 1°.82.

20de—21de juli 1905.

$10\frac{1}{2}$ efterm. den $^{20}/_{7}$—$11\frac{1}{2}$ efterm. den $^{21}/_{7}$ sattes 1ste stub 1 300 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line agnet med ferskt agn. Satte 2den stub 1 600 angler $\frac{1}{2}$ fv. line agnet med fersk sild lidt søndenfor.

Fangst: 1ste stub: 51 torsk, 2 hyser, 2 stenbit, 6 kveiter (25—50 kg.). 2den stub: 74 torsk, 2 stenbit, 2 kveiter, 2 hyser.

Satte 3die stub 1 200 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line agnet med fersk sild. Satte 4de stub 1 600 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line (fersk agn).

Fangst: 3die stub: 110 torsk, 2 kveiter, 2 hyser, 2 stenbit. 4de stub: 25 torsk, 1 kveite, nogle hyser og stenbit.

Kart III, station 4.

74° 3′, l. o. 17° 15′. 115 fv., sand, sten, 112 fv., sand, sten, 129 fv., sand, sten. Temp. 1°.72, 1°.82, 1°.82.

22de juli 1905.

$12\frac{1}{2}$ form.—11 efterm. Satte 1ste stub: 1 600 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line (fersk sild). Satte 2den stub: 1 600 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line (fersk sild).

Fangst: 1ste stub: 144 torsk, 8 stenbit, 10 hyser, 4 kveiter. 2den stub: 75 torsk, 5 stenbit, 3 hyser, 6 kveiter.

Satte 3die stub: 1 600 angler $1\frac{1}{2}$ fv. line (ferskt agn) og 4de stub: 1 600 angler. 5te stub: 1 800 angler.

Fangst: 3die stub: 61 torsk, 5 hyser (tabte 500 angler afbidt af haakjærring). 4de stub: 115 torsk, 14 hyser, 4 kveiter, 3 stenbit. 5te stub: 120 torsk, 11 hyser, 2 stenbit.

Strømmen, som ikke var sterk, gik mest syd, men skiftede til NOgaaende.

Helt siden de øvrige fartøier blev overladt til sig selv, herskede der en meget tyk taage, som enkelte tider var til gene under fiskeriet, ved at det som oftest kun var muligt at bruge 2 stubber samtidig. Søndagen $^{23}/_{7}$ benyttedes til at tage en del lodskud indover banken og søge efter de øvrige fartøier, som fandtes omtrent paa samme sted, hvor „Michael Sars“ forlod dem. „Sleipner“ var dog allerede afseilet sydover. Da fiskeriet havde været betydelig daarligere end „Michael Sars“ fangster længer NV paa banken, toges „Cockatoo“, „Liv“, „Præcis“ paa slæb hen til station 6, hvor de blev spredt langs eggen og overladt al den frosne agn, „Michael Sars“ endnu havde tilovers, som dog dengang var adskillig daarligt paa grund af sildens daarlige kvalitet og størrelse. „Michael Sars“ foretog endel lodninger paa banken nord og østover for orienterings skyld og for at forsøge fiskeri med engelsk trawl.

Kart III, station 5.

74^0 30′, l. o. 17^0 30′. 100 fv., f. sand. Temp. $2^0.07$.

24de juli 1905.

4—5 form. Satte ud trawlen, men da den straks begyndte at hoppe paa bunden, toges den straks ind og var da meget isønder uden fangst.

Fortsatte med lodninger og temperaturmaalinger over banken, indtil fartøierne igjen fandtes omtrent paa samme sted, hvor „Michael Sars“ forlod dem.

Kart III, station 6.

74^0 8′, l. o. 17^0 12′. 110 fv., f. sand. Temp. $1^0.82$—$2^0.0$.

24de—25de juli 1905.

3 efterm.—1 form. 1ste træk: 1 times slæbning med engelsk trawl.

Fangst: 40 torsk, 1 stenbit, 3 torske yngel.

2det træk: 1 times slæbning med engelsk trawl.

Fangst: 70 torsk over 45 cm., 2 stenbit og en mængde torsk fra 45—14 cm.

3die træk: 3 timers slæbning.

Fangst: Kun endel smaatorsk og yngel, da trawlen var meget isønder.

Kl. 3 form. den $^{25}/_{7}$ toges alle 3 fartøier paa slæb og efter en særdeles gunstig reise ankredes i Vardø kl. $3^1/_2$ form. den $^{27}/_{7}$.

$^{27}/_{7}$ solgtes fangsten til russere:

532 kgr.	kveite à kr. 0.35	kr.	186.20
2 360 „	torsk à kr. 0.17½	„	413.00
280 „	stenbit, smaakveite à kr. 0.12	„	33.60
		kr.	632.80
÷	medicinalafgift	„	2.22
	Fangstværdi ialt	kr.	630.58

Brugte ialt 17 100 angler 1½ favns line og 5 timers slæbning med engelsk trawl.

Agnet var meget daarligt sidst paa turen, da det egnede sig daarligt til opbevaring i flere dage paa grund af sildens ringe størrelse og magerhed.

„Michael Sars" 6te tur. Kart I, station 37—38.

Som agn brugtes saltet nordsjøsild netop ankommen fra Bergen. Andet var ikke at opdrive.

Kart I, station 37.

70° 29′, l. o. 32° 15′. 156 fv., sand, sten, 119 fv., sand, sten, 115 fv., sand, sten, 113 fv., 123 fv. f. sand. Temp. 2°.83, 1°.9, 2°.16, 2°.72, 2°.91.

29de juli 1905.

9¾ form.—9½ efterm. Satte 3 liner 2 kvartmil fra hinanden SV—NO. 1ste stub (midtre) 115—119 fv.) 1 100 angler 1½ fv. line agnet med saltet nordsjøsild.

2den stub: 1 200 angler (agnet med nordsjøsild) fra 156 fv. og opover bakken østover.

3die stub: 1 200 angler (agnet med nordsjøsild) fra 113—123 fv. (NOstre line).

Fangst: 1ste stub: 4 torsk, 17 hyser, 6 brosmer. 2den stub: 13 torsk, 9 brosmer, 10 hyser. 3die stub: 8 torsk, 22 hyser, 6 brosmer.

Kart I, station 38.

69° 28′, l. o. 35° 4′. 90 fv., f. sand. Temp. 2°.0.

30te juli 1905.

8 form.—6¼ efterm. Satte fra 3 doryer 4800 angler 1½ fv. line agnet med udvandet nordsjøsild og indsat 30 kveiteangler.

Fangst: Ialt 14 torsk, 32 hyser, 1 kveitelap.

Russebaade, som fiskede netop i nærheden fik adskillig mere fisk, dog ikke godt paa fersk agn. „Michael Sars"s meget ringe fangst maa derfor tilskrives agnet (saltet sild).

Til Vardø kl. 5 form. $^{30}/_{7}$ 1905. Solgte fangsten til russere:

70 kgr. torsk à kr. 0.15	kr.	10.50
148 „ hyse à „ 0.10	„	14.80
	kr.	25.30
÷ medicinalafgitt	„	0.15
Fangstudbytte ialt	kr.	25.15

Brugte ialt 8 300 angler $1^{1}/_{2}$ favns line.
Strømmen spag, skiftende øst- og vestgaaende.

„Michael Sars" 7de tur. Kart III, station 7—19.

Som agn brugtes smaasild (kril) fra Sydvaranger, intet bedre var at opdrive.

Kl. $12^{3}/_{4}$ form. den $^{1}/_{8}$ afgik fra Vardø med kutter „Cockatoo" paa slæb. Ca. 80 kvartmil SSO af Bjørnøen saaes adskillige springere, som formodentlig gik i smaasild.

Tog første lodskud paa Bjørnøbanken kl. 12 midnat mellem $^{2}/_{8}$ og $^{3}/_{8}$. Efter flere lodskud begyndtes at fiske.

Kart III, station 7.

74^{0} 27′, l. o. 16^{0} 34′. 119 fv., sand, sten, 137 fv., sand, sten. Temp. $1^{0}.82$.

3die og 4de august 1905.

$4^{1}/_{2}$ form. $^{3}/_{8}$—3.10 form. $^{4}/_{8}$. Satte 1ste stub: 1 600 angler $1^{1}/_{2}$ fv. line agnet med lagevasket smaasild. Satte 2den stub: 1 600 angler $1^{1}/_{2}$ fv. line (lagesaltet sildeagn).

Fangst: 1ste stub: 5 smaakveiter (7—15 kg.), 2 torsk (bakketorsk), 1 stenbit. 2den stub (dybeste): 9 kveiter (7—20 kg.), 1 torsk, 1 stenbit, 1 hyse.

3die stub: 2 skotske liner (3 fv. mellem hver smaaangel og 75 krog i hver line, hvori indsat 10 kveiteangler) og 1 500 torskeline 1 favn mellem hver krog. 4de stub: 3

skotske og 1 500 torskeline. Kveiteanglerne var agnet med kveite, stenbit og hyse.

Fangst: 3die stub (dybeste): 22 kveiter (10 paa 30—60 kg., resten mindre), 2 torsk. 4de stub: 6 kveiter (3 store, 3 mindre), 3 torsk (bakketorsk), 2 stenbit.

Kart III, station 8.

74^0 30′, l. o. 17^0 30′. 79 fv., f. sand. Temp. $2^0.2$.

4de august 1905.

$6^3/_4$ form.—12 middag. Satte 150 angler 3 fv. line (skotske) og 1 500 1 fv. line. Forsøgte at jukse, uden fangst. Trak linen med fangst: 2 kveiter (10 kg.), 1 haakjærring.

Kart III, station 9.

74^0 27′, l. o. 16^0 34′.

109 fv., sand, sten, 137 fv., sand, sten.

5te—6te august 1905.

$7^1/_2$ efterm. $^5/_8$—$9^1/_2$ efterm. $^6/_8$. Satte 1ste stub: 250 angler 3 fv. line (skotsk) og 400 $1^1/_2$ fv. line. 2den stub: 300 angler 2 fv. line (storegline) og 400 angler $1^1/_2$ line. Begge liner stod paa 137 fv. ende i ende vesterover.

Fangst: 1ste stub: 8 kveiter (5 store og 3 mindre), 4 brosmer, 3 stenbit. 2den stub: 5 kveiter (3 store og 2 smaa), 2 torsk, 1 uer desuden en stor kveite, som var opspist af haakjærring.

Satte 3die stub: 600 angler 2 fv. line og 400 angler $1^1/_2$ fv. line.

Fangst: 4 smaakveiter, 3 stenbit, 1 hyse, 2 brosmer, 4 haakjærringer.

4de stub: 800 angler storegline 2 fv. mellem hver krog.

Fangst: 3 smaakveiter, 5 stenbit, 2 haakjærringer (400 angler tabtes ved bundhold).

5te stub: 800 angler storegline.

Fangst: 2 smaakveiter, 2 brosmer, 3 stenbit.

Paa hver stub var indsat ca. 50 kveiteangler agnet med kveite, brosme, hyse, torsk, stenbit, havskaar (fugl) delvis ogsaa haakjærringstykker. Paa smaaanglerne var fersk smaasild og spækagn af hyse, brosme og stenbit. Silden var denne tur elendig daarlig og liden.

Efter at have styret en del sydover langs eggen, praiedes „Cockatoo“ og da det var søndag og kuling seiledes smaat sydover med lodskud af og til.

Kart III, station 10.

74° 0′, l. o. 27° 30′. 140 fv., sand, sten, ler. Temp. 1°.02.

6te august 1905.

$6^1/_2$ form. sattes ned en bøie, i hvis dræg var fæstet 50 angler storegline med 5 kveiteangler indsat. Andøvet ved bøien hele dagen, dog toges en del lodskud udover dybet med bundtemperaturer. Kl. $8^1/_4$ efterm. trak op bøien uden fangst. Stimet langs eggen nordover sammen med „Cockatoo“, medens lodskud toges alt i et.

Kart III, station 11.

74° 13′, l. o. 17° 0′. 130 fv., sand, ler, sten, 137 fv., f. sand.

7de august 1905.

4 form.—$12^1/_4$ efterm. Satte 1ste stub: 600 angler storegline (grundeste).

Fangst: 2 torsk, 11 hyser, 1 smaakveite.

2den stub: 600 angler storegline (dybeste).

Fangst: 2 torsk, 7 hyser, 1 stenbit, 2 smaakveiter.

Kart III, station 12.

74° 37′, l. o. 16° 31′. 126 fv., sand, sten, 137 fv., sand, sten.

8de—9de august 1905.

$6^1/_2$ efterm.—3 form. Satte 1ste stub: 600 angler storegline.

Fangst: 2 torsk, 1 smaakveite.

2den stub (dybeste): 600 angler storegline.

Fangst: 7 kveiter (store), 3 stenbit og 3 brosmer.

Under fiskeriet drev 3 isfjeld omkring linebøierne, hvoriblandt et temmeligt stort og høit.

Forlod „Cockatoo" for at gaa til Spitzbergen.

Kart III, station 14.
76° 25', l. o. 14° 47'. 134 fv., sten, 112—139 fv. Temp. 2°.66.

8de—9de august 1905.

$8^1/_2$ efterm.—$6^1/_2$ form. Satte 1ste stub: 700 angler storegline (med kveiteangler indsat) i SVretning mod dybet fra 112—115 fv.

Satte 2den stub: 700 angler storegline 2 kvartmil SV fra 1ste stub 115—139 fv.

Fangst: 1ste stub: 8 haakjærringer, ingen fisk. 2den stub (dybeste): 9 haakjærringer og 8 smaa stenbit.

Kart III, station 15.
75° 32', l. o. 16° 20'. 115 fv., sand, ler. Temp. 2°.73.

9de—10de august 1905.

5 efterm.—1 form. Satte 1ste stub: 700 storegline østover. Satte 2den stub østenfor (600 angler).

Fangst: 1ste stub: 1 stenbit. 2den stub: 3 haakjærringer, ingen fisk.

Kart III, station 16.
75° 8', l. o. 16° 3'. 151 fv., sand, sten.

10de august 1905.

$7^1/_4$ form.—$2^1/_4$ efterm. Satte 1ste stub: (østre) 600 angler skotske line. 2den stub: (vestre) 600 storegline.

Fangst: 1ste stub: 1 stenbit. 2den stub: 1 kveite, ca. 50 kgr.

Kart III, station 17.
74° 32', l. o. 16° 34'. 134 fv., sand, sten, 163 fv., sand, sten.

10de—11te august 1905.

$6^1/_2$ efterm.—$3^1/_4$ form. Satte 600 angler (1ste stub østre). Satte 2den stub: 600 angler storegline (dybeste).

Fangst: 1ste stub: 2 kveiter

(store), 1 brosme, 3 haakjærringer. 2den stub: 2 kveiter (smaa), 1 torsk, 1 hyse.

Kart III, station 18.
74° 35′, l. o. 18° 50′. 51 fv., sand, sten. Temp. 1°.0.

11te august 1905.
$7\frac{1}{2}$ form. forsøgte jukse, men uden resultat. Saa en masse kobbe svømme omkring.

Kart III, station 19.
74° 32′, l. o. 20° 0′. 27 fv., sand, sten. Temp. 1°.1.

11te august 1905.
$10\frac{3}{4}$ form. forsøgte jukse men uden fangst.

Paa hjemveien toges bundtemperaturer for hver 30 kvartmil. $^{14}/_{8}$ solgtes fangsten til russere i Vardø:

1 836 kgr. stor- og smaakveite overet à kr. 0.30	kr.	550.80
22 „ torsk à kr. 0.16	„	3.52
Fangstudbytte ialt	kr.	554.32

Al stenbit, brosme, hyse og en god del kveite blev benyttet til agn. Brugte ialt 4 000 $1\frac{1}{2}$ favns line, 6 500 1 favns line, 8 250 2 favns line (storegline), 1 375 3 favns line (skotsk). I alle liner var der indsat stort antal kveiteangler. Strømmen var idet hele taget meget moderat og skiftende.

18de—19de august 1905.

Total agnmangel. Et notbrug havde ved Strømmen i udgangen til Langfjorden i længere tid forsøgt at stænge smaasild, men var uheldig. Idet de engang havde et godt kast, kom noten for nær strømmen, og noten, silden og alt blev revet med af strømmen og ødelagt. „Michael Sars“ laa og afventet sildestæng, idet samtidig kjedelrensning foretoges. Satte om aftenen 5 loddegarn ud paa kaggesæt som forsøg. Trak om morgenen uden fangst. Kart I, station 39. Mundingen af Langfjord i Sydvaranger.

Der, hvor skibet laa tilankers, saaes om natten mange smaa stim af siel, som svømmede omkring i overfladen. Havde dog ingen fin nok not at fange disse med.

22de—23de august 1905.

Fremdeles total mangel paa fersk agn over hele Finmarken og Nordland.

„Michael Sars“ stimet langs kysten og ind i fleste Finmarksfjorde forsynet med en mindre finmasket not som blev indredet til posenot. Ved Henøens NO side, hvor „Michael Sars“ laa til ankers, fiskedes med

juks baade sei og torsk (smaafalden), som alle havde friske sild og lodde i maven. Saa ogsaa ofte sild i overfladen og store flaker med storsei. Kart II, station 1. Ved Renøens nordostside i Porsangerfjord.

Satte om aftenen 5 loddegarn paa kaggesæt paa 2 steder langs Renøens kyst. Hele natten roedes omkring med posenoten uden adgang til kast. Udpaa formiddagen blev loddegarnene trukket uden fangst.

28de—29de august 1905.

Fremdeles fersk agn uerholdelig.

„Michael Sars“ stimet omkring med posenoten for at forsøge fanget agn.

I søndre Bergsfjord saaes om aftenen smaasild i overfladen paa flere steder, men var saa tynd og vaer, at notkast ikke blev gjort. Praiede s/s „Rener“, som satte her en lang lænke fedsildgarn som drivgarn. Kart II, station 2. Søndre Bergsfjord.

„Michael Sars“ stimet omkring om morgenen uden notkast. S/S „Rener“ praiedes, da garnlænken var trukket, men ingen fangst.

29de—30te august 1905.

Efter mange forgjæves forsøg paa at faa notstæng i Bergsfjord gik „Michael Sars“ ind til Øksfjord, hvor der saaes mange smaa stim, men silden var yderst smaa og stimene meget tynde. Kart II, station 3. Øksfjorden. Satte loddegarnene som kaggesæt om aftenen og laa med notbaaden stadig ude for at faa kast. Et kast blev gjort paa en liden sildelop uden fangst. Loddegarnene fanget heller intet.

„Michael Sars“s 8de tur. Kart II, station 4—5.

Som agn brugtes saltet nordsjøsild og spækagn af sei og anden fisk.

Kart II, station 4.

71° 10′, l. o. 23° 33′ 164 fv., sten, 200 fv., sand, sten, 138 fv.

31te aug.—1steseptbr. 1905.

9 eftm.—12 form. Satte 1ste stub 700 angler storegline agnet med salt nordsjøsild og som kveiteagn fersk storsei (164 fv.) med fangst: 8 brosmer, 1 torsk, 1 stenbit, 2 haakjærringer.

Satte 2den stub 700 angler storegline agnet som 1ste stub (138 fv.) fangst: 4 brosmer, 1 torsk, 3 haakjærringer.

3die stub 700 angler storegline (salt sild og seiagn) (200 fv.) fangst: 4 brosmer, 6 haakjærringer.

Haakjærringerne havde lidet fisk i maven, kun enkelte rødfisk og sei.

I overfladen saaes en del smaafisk, antagelig torsk eller seiyngel.

Kart II, station 5.

71° 12′, l. o. 26° 38′. 100 fv., sand, sten. 161 fv., sand, sten.

1ste—2den septbr. 1905.

8 eftm.—12 form. Satte 1ste stub 700 angler storegline (salt sild og storseiagn) (106—161 fv.), fangst: 3 torsk, 5 haakjærringer. 2den stub 700 angler storegline (100 fv.—161 fv.) fangst: 6 haakjærringer, ingen fisk. 3die stub 700 angler, fangst: 10 brosmer, 4 haakjærringer. 4de stub 700 angler, fangst: 5 kveiter (3 ganske smaa, 2 middels) 5 brosmer, 1 hyse.

Fangst ialt 31 brosmer, 5 torsk, 1 stenbit, 5 kveiter, som brugtes til kogefisk.

Brugte ialt 4 900 2 favns line (storegline).

Den særdeles ringe fangst maa væsentligst tilskrives mangelen paa fersk agn.

S/S „Ariel“ af Aalesund. Fiskeforsøg i Vestfinmarken 1905[1]).

Fører Jonas Fjørtoft. Observator Edv. Larsgaard.

„Ariel“s 1ste tur. Kart II, station 6—7.

Kart II, station 6.

70° 35′, l. o. 18° 55′. 120 fv.—160 fv., sand.

8de juni 1905.

Brugte 3 stubber à 850 angler, fangst: 2 kveiter (50 kgr.) 1 hyse, 130 brosmer, 1 uer, 5 haakjærringer.

Kart II, station 7.

70° 31′, l. o, 18° 0′—12′. 92 fv.—150 fv., sand, sten, skjæl.

8de—9de juni 1905.

Brugte 9 stubber, fangst: 3 torsk, 44 kveiter (ca. 1 300 kgr.), 1 stenbit, 3 hyser, 240 brosmer, 2 langer, 1 haakjærring.

---

[1]) „Ariel“s stationer findes paa kart II, station 6—33.

Tromsø 10/6, solgtes til russere: 1 350 kgr. kveite à kr. 0.20 .... kr. 270.00
—, — - nordmænd 240 liter haakjærringlever à kr. 0.08 ...... „ 19.20
kr. 289.20
÷ udgift til agn etc. .... „ 32.00 kr. 257.20

hvoraf hver mandslot bliver kr. 12.86.

NB. 400 kgr. brosme, som var opbevaret saltet, blev ikke solgt før den følgende tur.

Til agn brugtes lagesaltet sild og spækagn af brosme. Strømmen var svag og skiftende. Hver stub 850 angler storegline.

„Ariel“s 2den tur. Kart II, station 8—12.

Kart II, station 8.
70° 45′—47′, l. o. 19° 15′—37′, 85—110 fv., sand, sten og ler.

15de juni.
7 stubber, fangst: 19 torsk (50 kgr.), 54 kveiter (1 300 kgr.) 1 stenbit, 1 hyse, 360 brosmer (420 kgr.). 3 langer.

Kart II, station 9.
70° 49′—50′, l. o., 18° 55′—19° 10′, 100—120 fv., sten, sand og ler.

16de—17de juni.
13 stubber, fangst: 19 torsk (54 kgr.), 70 kveiter (1 300 kg.), 9 stenbit, 1 hyse, 320 brosmer (420 kgr.), 8 langer.

Kart II, station 10.
71° 3′, l. o. 17° 30′—10′. 155—180 fv., sand og sten.

19de juni.
7 stubber, fangst: 6 torsk (11 kgr.), 40 kveiter (1 200 kgr.), 1 stenbit, 225 brosmer (330 kgr.), 1 lange.

Kart II, station 11.
71°—70° 58′, l. ø. 17° 20′. 155—170 fv., sand, sten og ler.

20de—21de juni.
10 stubber, fangst: 13 torsk (30 kgr.), 48 kveiter (1 350 kgr.), 3 stenbit, 4 hyser, 300 brosmer (450 kgr.) og 5 langer.

Kart II, station 12.
70° 30′, l. o. 17° 25′. 155 fv., sand og sten.

21de juni.
3 stubber, fangst: 15 kveiter (800 kgr.) og 50 brosmer (70 kg.).

Al fisk solgtes $^{24}/_{6}$ til russerne, som laa i Tromsø saaledes:

407	kgr. torsk og lange	à kr. 0.12	pr. kgr. .	kr.	48.84	
5 587	„ stor kveite	à „ 0.20	- „ .	„	1 117.40	
553	„ smaa „	à „ 0.15	- „ .	„	82.95	
1 350	„ brosme	à „ 0.07	- „ .	„	94.50	
700	liter haakjærringlever	à „ 0.08	- liter. .	„	56.00	
				kr.	1 399.69	
kjøbt agn etc. ÷			....	„	30.00	kr. 1 369.69

hvoraf mandslotten blir kr. 68.48.

NB. 400 kgr. brosme fra forrige tur medtaget i dette regnskab.

Agnsild kjøbtes i Ulvsfjord (Kjosen). Strømmen svag og skiftende, frisk og skiftende. Hele turen godt veir.

„Ariel"s 3die tur. Kart II, station 13—14 B.

Kart II, station 13.
70° 30'—29', l. o. 17° 40'. 120—140 fv., sand og skjæl.

28de—29de juni.
6 stubber, fangst: 12 torsk, 13 kveiter (300 kg.), 1 stenbit, 2 hyser, 140 brosmer (190 kgr.) og 9 langer.

Kart II, station 14.
70° 40'—45', l. o. 18° 10'—15'. 150—170 fv. fin sand.

30te juni.
6 stubber, fangst: 11 torsk, 10 kveiter (250 kgr.), 20 brosmer (300 kgr.) og 3 langer.

Kart II, station 14 B.
70° 55', 71° 2' l. o. 17° 40'—38'. 170 fv., sand og sten.

1ste—2den juli.
8 stubber, fangst: 20 torsk, 28 kveiter (750 kgr.), 180 brosmer (240 kgr.) og 10 langer.

Al fisk solgtes $^{3}/_{7}$ til russere i Tromsø saaledes:

113	kgr. torsk	à kr. 0.12	....	kr.	13.56	
1 523	„ kveite	à „ 0.21	....	„	319.83	
780	„ brosme	à „ 0.07	....	„	55.60	
113	„ lange	à „ 0.10	....	„	11.30	
150	liter haakjærringlever	à „ 0.08	....	„	12.00	
				kr.	412.29	
kjøbt 10 kasser sild ÷			....	„	20.00	kr. 392.29

hvoraf mandslotten blev kr. 19.61.

Agnsilden kjøbtes i Kalfjorden; til frysning af agn brugtes sne.

Strømmen frisk nordgaaende— svag nordgaaende. Første dage af turen stygt veir. Hver stub er 850 angler almindelig storegline.

„Ariel“s 4de tur. Kart II, station 15—16.

Kart II, station 15. 70° 43'—45'. l. o. 20° 30'. 160—170 fv., sand og sten.

5te—6te juli. 12 stubber, fangst: 9 torsk, 38 kveiter (1 400 kgr.), 1 hyse, 380 brosmer (600 kgr.) og 10 langer.

Kart II, station 16. 70° 48'—50', l. o. 20° 30'. 140—150 fv., sand og sten.

7de—8de juli. 8 stubber, fangst: 6 torsk, 19 kveiter (550 kgr.), 1 stenbit, 230 brosmer (310 kgr.) og 6 langer.

Der var ikke kjøber i Tromsø, derfor maatte Torsvaag anløbes paa udgaaende.

Fisken solgtes 10/7 saaledes:

95 kgr.	torsk og lange	à kr. 0.12	kr.	11.40		
2 185 „	kveite	à „ 0.21	„	458.85		
892 „	brosme	à „ 0.09	„	80.28		
			kr.	550.53		
kjøbt agn etc. ÷			„	31.00	kr.	519.53

hvoraf mandslotten blev kr. 25.98.

Agn toges i Kjosen i Kalfjorden; til frysning af agnet brugtes sne. Strømmen hele turen svag skiftende.

„Ariel“s 5te tur. Kart II, station 17—20.

Kart II, station 17. 70° 50', l. o. 19° 15'. 110—130 fv., sand og ler.

11te juli. 5 stubber, fangst: 20 torsk, 8 kveiter (150 kgr.), 3 stenbit, 2 hyser, 75 brosmer og 22 langer.

Kart II, station 18. 70° 53'—71°, l. o. 18° 50'. 110—130 fv., sand, sten og ler.

12te—13de juli. 13 stubber, fangst: 19 torsk, 51 kveiter (1 000 kgr.), 7 stenbit, 3 hyser, 128 brosmer og 17 langer.

Kart II, station 19. 71° 0' l. o. 19° 10'. 118 fv., sand og ler.

14de juli. 3 stubber. Fangst: 12 torsk, 1 kveite (30 kgr.), 5 stenbit, 24 brosmer og 2 langer.

Kart II, station 20.
70° 44', l. o. 19° 55'—20°. 110—120 fv., sand og ler.

14de—15de juli.
6 stubber. Fangst: 8 torsk, 22 kveiter (850 kgr.), 7 stenbit og 70 brosmer.

Thorsvaag anløbtes og fisken solgtes der 16/7 til russere saaledes:

265 kgr.	lange og torsk	à kr. 0.13	kr.	34.45	
2 119 „	kveite	à „ 0.23	„	487.37	
163 „	smaakveite	à „ 0.15	„	24.45	
163 „	stenbit	à „ 0.07	„	11.41	
98 „	brosme	à „ 0.09	„	8.82	
360 liter	haalever	à „ 0.10	„	36.00	
			kr.	602.50	
Kjøbt agn etc. ÷		....	„	34.00	kr. 568.50

hvoraf mandslotten blev kr. 28.42.

Agnsild kjøbtes i Kjosen i Kalfjord; til frysning brugtes sne. Strømmen hele turen skiftende.

„Ariel"s 6te tur. Kart II, station 21—23.

Kart II, station 21.
70° 35', l. o. 19° 35'. 140—200 fv., sand og ler.

18de juli.
3 stubber. Fangst: 2 torsk, 1 stenbit, 2 hyser og 38 brosmer.

Kart II, station 22.
70° 42'—43', l. o. 19° 50'—20°. 100 fv., sand og sten.

18de—19de juli.
9 stubber. Fangst: 17 torsk, 32 kveiter (1 150 kgr.), 6 stenbit, 5 hyser, 105 brosmer og 17 langer.

Kart II, station 23.
70° 43'—47', l. o. 20° 10'—5'. 100—120 fv., sand og ler.

20de, 21de og 22de juli.
15 stubber. Fangst: 24 torsk, 26 kveiter (1 100 kgr.), 6 stenbit, 7 hyser, 187 brosmer og 16 langer.

Fisken solgtes til russere i Thorsvaag saaledes:

224 kgr.	lange og torsk	à kr. 0.12	kr.	26.88	
2 320 „	storkveite	à „ 0.23	„	533.60	
114 „	smaakveite	à „ 0.15	„	17.10	
128 „	brosme og stenbit	à „ 0.08	„	10.24	
510 liter	haa- og skatelever	à „ 0.08	„	40.80	
			kr.	628.62	
Kjøbt agn og kokhyre ÷		....	„	37.60	kr. 591.02

hvoraf mandslotten blev kr. 29.55.

Agnsild og lidt smaasei kjøbtes i Kalfjord; til frysning af agn fandtes der endnu sne. Strømmen fremdeles svag skiftende. Veiret var godt hele turen.

„Ariel"s 7de tur. Kart II, station 24—28.

Kart II, station 24.
70° 30′, l. o. 17° 45′. 85—180 fv., sand.

26de juli.
3 stubber. Fangst: 15 torsk, 40 brosmer og 22 langer.

Kart II, station 25.
70° 56′—71° 19′, l. o. 17° 20′. 150—180 fv., sand og sten.

27de—28de juli.
9 stubber. Fangst: 5 kveiter (120 kgr.), 1 stenbit, 2 hyser, 290 brosmer og 1 lange.

Kart II, station 26.
71° 1′—71°, l. o. 19° 45′—53′. 110—120 fv., fin sand og blød ler.

29de juli.
6 stubber. Fangst: 12 torsk, 8 kveiter (300 kgr.), 2 stenbit, 95 brosmer og 2 langer.

Kart II, station 27.
70° 57′—53′, l. o. 20° 20′—35′. 90—110 fv., sand, ler og sten.

30te—31te juli.
7 stubber. Fangst: 7 torsk, 11 kveiter (310 kgr.), 9 stenbit og 65 brosmer.

Kart II, station 28.
70° 52′—51′, l. o. 20° 5′—20°. 100—110 fv., graa sand.

1ste august.
6 stubber. Fangst: 4 torsk, 11 kveiter (570 kgr.), 1 stenbit, 1 hyse og 40 brosmer.

Fisken solgtes 3/8 saaledes:

163 kgr. torsk og lange	à kr. 0.12	kr.	19.56		
1 472 „ storkveite	à „ 0.23	„	338.56		
66.5 „ smaakveite	à „ 0.15	„	9.97		
293.4 „ brosme og stenbit	à „ 0.08	„	23.47		
420 liter haa- og skatelever	à „ 0.10	„	42.00		
		kr.	433.56		
Kjøbt agnsild etc. ÷	....	„	71.00	kr.	362.56

hvoraf mandslotten blev kr. 18.12.

Agnsilden kjøbtes ogsaa denne gang i Kalfjorden. Is maatte kjøbes i Tromsø. Da der nu ikke kan fiskes nok brosme til storagn, blir det vanskeligt at holde „brugten" gaaende. Fortiden agnmangel. 200 angler tabtes. Strømmen svag skiftende. Hele turen godt veir.

„Ariel"s 8de tur. Kart II, station 29—31.

Kart II. station 29.
70° 30′. l. o. 20°. 75—150 fv., sand.

17de august.
3 stubber. Fangst: 3 kveiter (120 kgr.), 25 brosmer og 3 langer.

Kart II, station 30.
70° 35′—38′, l. o. 20° 27′—30′. 55—110 fv., sand og sten.

17de—18de august.
7 stubber. Fangst: 28 kveiter (500 kgr.), 2 stenbit, 1 hyse, 95 brosmer og 10 langer.

Kart II. station 31.
70° 42′, l. o. 20° 45′. 33—118 fv., sand og sten.

19de august.
4 stubber. Fangst. 2 torsk, 3 kveiter (80 kgr.), 36 brosmer og 2 langer.

Fisken solgtes $^{21}/_{8}$ saaledes:

135 kgr. kveite	à kr. 0.26	kr.	35.10		
23 „ —	à „ 0.25	„	5.75		
541 „ —	à „ 0.24	„	129.84		
117 „ smaakveite	à „ 0.16	„	18.72		
34 „ brosme	à „ 0.08	„	2.72		
236 liter haa- og skatelever	á „ 0.10	„	23.60		
		kr.	215.73		
Kjøbt agn etc.		„	58.60	kr.	157.13

heraf mandslotten kr. 7.85.

Som agn brugtes bare storsei, sild var ikke at opdrive; al rundfisk skares til agn, men det blev forlidet, saa „brugten" maatte indstilles paa grund af agnmangel. 1 100 angler tabtes. Strømmen frisk skiftende og svag skiftende.

„Ariel"s 9de tur. Kart II, station 32—33, tilligemed stationerne a, b, c, d paa hjemveien sydover.

Kart II, station 32.
70° 34′—30′, l. o. 19° 10′—18° 47′. 77—125 fv., graa sand, sten og koral.

24de, 25de, 26de august.
8 stubber (7 200 angler). Fangst: 4 torsk (12 kgr.), 12 kveiter (285 kgr.), 135 brosmer (180 kgr.) og 5 haakjærringer.

Kart II, station 33.
70° 28′, l. o. 17° 28′. 75—110 fv., graa sand.

26de augnst.
2 stubber (1 800 angler). Fangst: 3 torsk (8 kgr.), 6 kveiter (95 kgr.),

Station a.
66° 51′, l. o. 8° 53′. 140 fv., sand og sten. (Gamlembanken).

Station b.
66° 37′ l. o. 9° 43′. 143 fv., sten og ler. (Nordvestbakken af Trænabanken).

Station c.
66° 14′, l. o. 8° 52′. 139 fv., sand og ler. (Sydvestbakken af Trænabanken).

Station d.
65° 58′, l. o. 9° 16′. 140 fv., sand, ler, koral og sten. (Nordvestbakken af Sklinnabanken).

6 langer (15 kg.), 20 brosmer (30 kg.) og 2 haakjærringer.

29de august.
4 stubber (3 600 angler). Fangst: 10 torsk (25 kg.), 14 kveiter (350 kg.), 50 langer (150 kg.) og 420 brosmer (800 kg.).

30te august.
4 stubber (3 600 angler). Fangst: 12 torsk (30 kg.), 11 kveiter (300 kg.), 40 langer (120 kg.), 340 brosmer (650 kg.) og 1 haakjærring.

31te august.
3 stubber (2 700 angler). Fangst: 11 torsk (30 kg.), 8 kveiter (280 kg.), 35 langer (120 kg.), 310 brosmer (560 kg.) og 2 haakjærringer.

1ste—2den september.
6 stubber (5 400 angler). Fangst: 40 torsk (95 kg.), 15 kveiter (340 kg.), 100 langer (380 kg.) og 740 brosmer (1 430 kg.).

Fisken solgtes saaledes:

165 kg. torsk à kr. 0.14	kr.	23.10	
1 610 „ kveite à kr. 0.25	„	402.50	
3 620 „ brosme à kr. 0.10	„	362.00	
765 „ lange à kr. 0.14	„	107.10	
240 liter lever à kr. 0.08	„	19.20	
	kr.	913.90	
kjøbt agn og is	„	77.25	kr. 836.65

hvoraf mandslotten blev kr. 41.83.

Fangsten indkom fersk iset.

Seilkutter „Cockatoo"s fiskeforsøg i Østfinmarken[1]) 1905.

Af Aalesund. Fører Ole Toning. Observator Gothard Vilhelmsen.

„Cockatoo"s 1ste tur. Kart I, station 40—42.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart I, station 40. 70° 16'—14', l. o. 32° 32'—16'. 140—156 fv., sand og ler (die).

13de—14de juni. 6 000 angler. Fangst: 206 torsk, 12 kveiter, 23 stenbit, 6 hyser og 117 brosmer.

Kart I, station 41. 70° 2', l. o. 32° 34'. 120 fv., ler og sand.

15de juni. 4 000 angler. Fangst: 50 torsk, 6 stenbit og 6 hyser.

Kart I, station 42. 70° 10', l. o. 32° 45'. 85 fv., sand og singel.

16de juni. 4 000 angler. Fangst: 3 torsk, 17 kveiter, 2 stenbit, 4 hyser og 25 brosmer.

Fisken solgtes til følgende priser:

104 kg. kveite à kr. 0.14	kr.	14.56
16 „ hyse à kr. 0.10	„	1.60
108 „ stenbit à kr. 0.10	„	10.80
	kr.	26.96

259 torsk og 142 brosmer saltedes ombord paa norsk maner.

„Cockatoo"s 2den tur. Kart I, station 43—44.

Som agn brugtes smaasild medbragt fra Vadsø af „Michael Sars".

Kart I, station 43. 70° 47', l. o. 31° 30'. 134 fv., sand og sten.

21de juni. 3 200 angler. Fangst: 17 torsk, 3 stenbit, 5 hyser og 7 brosmer.

Kart I, station 44. 71° 5', l. o. 31° 10'. 150 fv., brun ler.

21de juni. 2 000 angler. Fangst: 13 torsk, 5 kveiter, 2 stenbit og 8 brosmer.

---

[1]) „Cockatoo"s stationer findes paa kart I, station 40—48. Kart II, station 34. Kart III, station 20—27. — De af dette skib brugte liner var alle rigget med krogerne $1^1/_2$ favn fra hinanden.

Fangsten solgtes til følgende priser:

15 kg. stenbit à kr. 0.10	kr.	1.50
120 liter haalever à kr. 0.10	„	12.00
	kr.	13.50
Udgifter	„	16.00

30 torsk og 15 brosmer saltedes ombord.

„Cockatoo"s 3die tur. Kart I, station 45—46.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart I, station 45. 70° 33′—30′, l. o. 32° 28′—35′. 137—154 fv., sand og sten.

27de, 28de og 29de juni. 3 600 angler. Fangst: 63 torsk, 7 kveiter, 3 stenbit, 9 hyser og 13 brosmer.

Kart I, station 46. 70° 28′, l. o. 31° 55′—54′. 180—192 fv., sten, sand og ler.

29de—30te juni. 6 000 angler. Fangst: 110 torsk, 2 kveiter; 10 stenbit, 21 hyser og 25 brosmer.

Fisken solgtes til følgende priser:

52 kg. kveite à kr. 0.14	kr.	7.28		
44 „ hyse à kr. 0.10	„	4.40		
24 „ stenbit à kr. 0.10	„	2.40		
59 liter torskelever à kr. 0.12	„	7.08		
	kr.	21.16		
Udgifter	„	21.00	kr.	0.16

173 torsk og 38 brosmer saltedes ombord.

„Cockatoo"s 4de tur. Kart I, station 47—48.

Agnmangel. Brugte saltet smaasild medbragt fra Aalesund.

Kart I, station 47. 70° 30′, l. o. 32° 1′. 162 fv., sten og sand.

6te juli. 4 000 angler. Fangst: 31 torsk, 3 kveiter, 34 hyser og 20 rødfisk.

Kart I, station 48. 70° 32′, l. o. 31° 58′. 125 fv., sand og sten.

6te juli. 2 000 angler sattes, men tabtes.

Fisken solgtes til følgende priser:

27 kg. kveite à kr. 0.25	kr.	6.75
60 „ hyse à kr. 0.10	„	6.00
Lever	„	1.44
	kr.	14.19
Udgifter	„	29.00

31 torsk saltedes ombord.

„Cockatoo“s 5te tur. Kart III, station 20—23.

Som agn brugtes fersk smaasild (kril) hentet af „Michael Sars“ i Jarfjord.

Kart III, station 20. 20de juli.
73^0 46′, l. o. 18^0 38′. 128 fv., sand og sten.
1 200 angler. Fangst: 28 torsk, 6 stenbit.

Kart III, station 21. 22de juli.
73^0 54′—50′, l. o. 19^0 10′—19^0. 115—125 fv., sten og sand.
4 800 angler. Fangst: 42 torsk, 3 kveiter, 15 stenbit og 5 hyser.

Kart III, station 22. 23de juli.
74^0 7′, l. o. 17^0. 122 fv., sand og skjæl.
3 200 angler. Fangst: 35 torsk, 1 kveite, 6 stenbit og 11 hyser.

Kart III, station 23. 24de juli.
74^0 8′, l. o. 17^0 17′. 111 fv., sten og sand.
3200 angler. Fangst: 8 torsk, 2 kveiter, 7 stenbit og 49 hyser.

Fisken solgtes til følgende priser:

30 kgr. kveite à kr. 0.29	kr.	8.70			
93 „ hyse à „ 0.10	„	9.30			
130 „ stenbit à „ 0.12	„	15.60			
lever	„	6.57			
	kr.	40.17			
udgifter	„	23.00	kr.	17.17	

hvoraf mandslotten blev kr. 1.01.

118 torsk saltedes ombord.

Mangel paa fersk agn.

„Cockatoo"s 6te tur. Kart III, station 24—27.

Som agn brugtes fersk smaasild, kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart III, station 24. 74° 18', l. o. 16° 34'. 120 fv., sand og ler.

3die august. 1 600 angler. Fangst: 1 torsk, 11 kveiter og 2 stenbit.

Kart III, station 25. 74° 13', l. o. 17° 20'. 115 fv., sand og sten.

4de august. 2 000 angler. Fangst: 1 torsk, 3 kveiter og 9 stenbit.

Kart III, station 26. 74° 30', l. o. 17° 15'. 104 fv., sand og sten.

5te august. 4 400 angler. Fangst: 1 torsk, 8 kveiter, 41 stenbit og 9 hyser.

Kart III, station 27. 74° 35', l. o. 16° 31'—26'. 130—137 fv., sten og ler.

8de august. 5 600 angler. Fangst: 8 torsk, 28 kveiter og 21 stenbit.

Fisken solgtes til følgende priser:

305	kgr. kveite	à	kr.	0.17½	kr.	53.36		
5	„ hyser	à	„	0.10	„	0.50		
352	„ stenbit	à	„	0.14	„	49.28		
					kr.	103.14		
udgifter					„	48.00	kr.	55.14

hvoraf mandslotten blir kr. 3.07.

Total agnmangel.

„Cockatoo"s 7de tur. Kart II, station 34.

Kart II, station 34. 70° 54'—71°, l. o. 23° 39'—18'. 20—50 fv.

Fra 29de aug.—1ste septbr. Fangst: 340 torsk, 12 kveiter, 20 brosmer og 15 sei.

Dette var dybagnsfiske. Hele fangsten saltedes ombord.

Efter hjemkomsten til Aalesund solgtes den saltede fisk til følgende priser:

900	kgr. torsk	à	kr.	0.23.3	kr.	210.00
100	„ smaatorsk	à	„	0.20	„	20.00
185	„ brosme	à	„	0.16½	„	30.52
					kr.	260.52

hvoraf mandslotten blir kr. 14.47. Ca. 400 kgr. saltet torsk var i sommerens løb brugt til kogefisk. Saltning af torsk i tønder efter hollandsk mønster, fik man ikke anledning til at foretage, da kun enkeltvis af den fangede torsk egnede sig til saadan saltning.

Motorkutter „Glimt"s fiskeforsøg i Østfinmarken 1905.[1])

Af Aalesund. Fører John Kalvo. Observatør Jakob Garshol.

„Glimt"s 1ste tur. Kart I, station 49—52.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart I, station 49. 14de juni.
70° 37', l. o. 32° 0'. 150 fv., sten og ler.
2 500 angler. Fangst: 93 torsk, 5 kveiter, 96 stenbit, 2 hyser, 1 brosme og 5 rødfisk.

Kart I, station 50. 14de—15de juni.
70° 47'—52', l. o. 32° 32'—50'. 132—137 fv., ler.
5 000 angler. Fangst: 118 torsk, 2 kveiter, 75 stenbit, 5 hyser, 6 brosmer og 8 rødfisk.

Kart I, station 51. 15de juni.
71° l. o., 33° 17'. 138 fv., ler.
2 500 angler. Fangst: 45 torsk, 2 kveiter, 49 stenbit, 2 hyser og 3 rødfisk.

Kart I, station 52. 16de juni.
70° 39', l. o. 31° 35'. 155 fv., ler.
2 000 angler. Fangst: 20 torsk, 1 kveite, 18 stenbit, 1 brosme og 7 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

670 kgr.	torsk	à kr. 0.14	kr.	93.80		
316 „	kveite	à „ 0.25	„	79.00		
1 128 „	stenbit	à „ 0.09	„	101.52		
65 liter	lever	à „ 0.10	„	6.50		
			kr.	280.82		
udgifter			„	65.00	kr.	215.82

hvoraf mandslotten blev kr. 21.50.

„Glimt"s 2den tur. Kart I, station 53—55.

Som agn brugtes fersk smaasild, hentet fra Vadsø af „Michael Sars".

Kart I, station 53. 21de juni.
70° 38', l. o. 30° 49'. 132 fv., sand og skjæl.
2 500 angler. Fangst: 30 torsk, 2 smaa kveiter, 6 stenbit, 7 hyser, 8 brosmer og 5 rødfisk.

[1]) Kart I, station 49—63. Kart II, station 35—36. De af dette skib brugte liner var alle rigget med kroger $1^1/_2$ favn fra hinanden.

Kart I, station 54. 21de juni.
70° 47′, l. o. 31° 15′. 130 fv., sand og sten.
2 500 angler. Fangst: 18 torsk, 1 kveite, 5 stenbit, 5 hyser, 2 brosmer og 6 rødfisk.

Kart I, station 55. 22de juni.
70° 43′, l. o. 31° 50′. 127 fv., ler.
2 500 angler. Fangst: 13 torsk, 1 kveite, 4 stenbit, 6 hyser, 3 brosmer og 20 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

156 kgr. torsk à kr. 0.14	kr.	21.84		
60 „ kveite à „ 0.20	„	12.00		
67 „ stenbit à „ 0.09	„	6.03		
10 liter lever à kr. 0.12 pr. liter	„	1.20		
	kr.	41.07		
udgifter	„	40.00	kr.	1.00

Mandslot kr. 0.10.

Paa station 54 havde haakjærringen taget de fleste kveiteangler og 1 kveite var næsten opspist; paa station 55 havde den ogsaa taget en hel del kveiteangler.

„Glimt“s 3die tur. Kart I, station 56.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart I, station 56. Fra 29de juni til og med 1ste juli.
70° 32′, l. o. 32° 5′. 133—150 fv., ler.
7 200 angler. Fangst: 95 torsk, 1 kveite, 49 stenbit, 9 hyser og 7 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

322 kgr. torsk à kr. 0.14	kr.	45.08		
35 „ kveite à „ 0.25	„	8.75		
272 „ stenbit à „ 0.10	„	27.20		
50 liter lever à „ 0.12	„	6.00		
	kr.	87.03		
udgifter	„	40.43	kr.	46.60

hvoraf mandslotten blir kr. 4.66.

1ste juli tog haakjærringen 1 000 angler.

„Glimt"s 4de tur. Kart I, station 57.

Som agn brugtes saltet smaasild, medbragt fra Aalesund.

Kart I. station 57.
70° 28'—30'. l. o. 32° 40'.
120—128 fv., sand og skjæl.

6te—7de juli.
3 000 angler. Fangst: 12 torsk, 2 stenbit, 44 hyser, 6 brosmer og 5 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

32 kgr. torsk à kr. 0.14	kr.	4.48	
72 „ hyse à „ 0.09	„	6.48	
7 liter lever à „ 0.13	„	0.91	
	kr.	11.87	
Udgifter	„	20.00	÷ kr. 8.13

I mellemtidens agnmangel.

„Glimt"s 5te tur. Kart I, station 58.

Som agn brugtes fersk smaasild, medbragt fra Jarfjord af „Michael Sars".

Kart I, station 58.
70° 31'—26', l. o. 32° 3'—12'.
120—133 fv., sand og sten.

18de, 19de og 20de juli.
10 800 angler. Fangst: 299 torsk, 1 stor kveite og 6 smaakveiter, 10 stenbit, 110 hyser, 34 brosmer og 31 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

840 kgr. torsk à kr. 015½	kr.	130.20	
30 „ kveite à „ 0.25	„	7.50	
253 „ hyse à „ 0.10	„	25.30	
81 liter lever à „ 0.13	„	10.53	
	kr.	173.53	
Udgifter	„	50.00	kr. 123.53

Mandslotten heraf blir kr. 12.35.

„Glimt"s 6te tur. Kart I, station 59.

Som agn brugtes fersk smaasild.

Kart I, station 59.
70° 31'—28', l. o. 32° 15'—5'.
121—133 fv., sten og sand.

27—28de juli.
10 000 angler. Fangst: 172 torsk, 6 stenbit, 171 hyser, 13 brosmer og 27 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

340 kgr. torsk à kr. $0.15\frac{1}{2}$	kr.	52.70		
293 „ hyse à „ 0.10	„	29.30		
70 liter lever à „ 0.10	„	7.00		
	kr.	89.00		
Udgifter	„	40.00	kr.	49.00

Mandslotten heraf blir kr. 4.90.

„Glimt"s 7de tur. Kart I, station 60—62.

Som agn brugtes fersk smaasild, kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart I, station 60. 70° 7′, l. o. 32°. 129 fv., sand og skjæl.

1ste august. 2 000 angler. Fangst: 7 torsk, 2 stenbit, 4 hyser og 3 rødfisk.

Kart I, station 61. 70° 28′—32′, l. o. 32° 7′—3′. 130—131 fv., sten, sand og sk.

2den august. 4 000 angler. Fangst: 32 torsk, 1 kveite, 2 stenbit, 58 hyser og 13 rødfisk.

Kart I, station 62. 70° 30′, l. o. 31° 6′. 58 fv., sand og skjæl.

3die august. 2 000 angler. Fangst: 5 torsk og 1 hyse.

Fisken solgtes til følgende priser:

136 kgr. torsk à kr. 0.16	kr.	21.76		
28 „ kveite à „ 0.26	„	7.28		
134 „ hyse à „ 0.10	„	13.40		
34 liter lever à 0.10	„	3.40		
	kr.	45.84		
Udgifter	„	45 00	kr.	0.84

Mandslotten heraf blir kr. 0.08.

„Glimt"s 8de tur. Kart I, station 63.

Som agn brugtes fersk smaasild.

Kart I, station 63. 70° 27′—30′, l. o. 32° 8′—11′. 120—128 fv., sand og sten.

9de, 10de og 11te august. 8 000 angler. Fangst: 92 torsk, 6 stenbit, 276 hyser, 31 brosmer og 45 rødfisk.

Fisken solgtes til følgende priser:

232 kgr. torsk à kr. 0.16	kr.	37.12	
486 „ hyse à „ 0.10	„	48.60	
40 liter lever à „ 0.13½.................	„	5.40	
	kr.	91.12	
Udgifter..............................	„	40.00	kr. 51.12

Mandslotten heraf blir kr. 5.11.
Total agnmangel.

„Glimt“s 9de tur. Kart II, station 35—36.

Kart II, station 35.
70° 55′, l. o. 23° 40′.

29de—30te august.
Dybsagnfiske. Fangst: 5 torsk og 36 sei.

Kart II, station 36.
70° 59′, l. o. 23° 23′.

30te, 31te august og 1ste september. Dybsagnfiske. Fangst: 22 torsk og 261 sei.

Fisken saltedes til klipfisk for at sælges i Aalesund. Salgsværdien ca. kr. 70.00, man regner da kr. 0.20 pr. styk for seien og kr. 20.00 for torsken og leveren. Sætter man saa udgifterne for olje etc. til kr. 5.00, blir mandslotten kr. 6.50.

Motorkutter „Præcis“s fiskeforsøg i Østfinmarken[1]) i 1905.

Af Aalesund. Fører Johan Norstrand. Observatør Anton Christoffersen.

„Præcis“s 1ste tur. Kart I, station 64—68.

Som agn brugtes fersk lodde kjøbt af agnbaad i Vardø.

Kart I, station 64.
70° 29′, l. o. 31° 57′. 150 fv., sand og ler.

14de juni.
2 600 angler. Fangst: 275 torsk, 15 kveiter, 22 stenbit og 70 brosmer.

Kart I, station 65.
70° 33′, l. o. 32° 28′. 150 fv., sand og ler.

14de juni.
2 600 angler. Fangst: 66 torsk, 4 kveiter, 44 stenbit, 7 hyser og 3 rødfisk.

---

[1]) „Præcis“s stationer findes paa Kart I, station 64—78, kart II, station 37—38, kart III, station 28—30. De af dette skib brugte liner var alle rigget med kroger 1½ favn fra hinanden.

Kart I, station 66.
70° 36′, l. o. 32° 46′. 135 fv., sand.

15de juni.
3 800 angler. Fangst: 156 torsk, 4 kveiter, 71 stenbit, 5 hyser og 10 rødfisk.

Kart I, station 67.
70° 38′, l. o. 33° 11′. 132 fv., ler.

16de juni.
2 600 angler. Fangst: 25 torsk, 1 kveite, 25 brosmer og 1 rødfisk.

Kart I, station 68.
70° 25′, l. o. 32° 40′. 140 fv., sten.

16de juni.
2500 angler. Fangst: 136 torsk, 3 kveiter, 25 stenbit, 5 hyser og 4 rødfisk.

Fangsten solgtes til følgende priser:

1 104 kgr.	torsk	à kr. 0.13.5	kr.	149.04		
28 „	storkveite	à „ 0.20	„	5.60		
108 „	smaakveite	à „ 0.13.5	„	14.58		
84 „	brosme og hyse	à „ 0.06	„	5.04		
680 „	stenbit	à „ 0.09	„	61.20		
110 liter	lever	à „ 0.12	„	13.20		
			kr.	248.66		
Udgifter til agn og olje		....	„	52.00	kr.	196.66

Mandslotten blir heraf kr. 19.66.

Veiret var hele turen meget godt. Om aftenen den 15de juni fik vi meget tyk taage; men den hindred ikke bedriften, da vi ved hjælp af motoren holdt os ved baadene. Vi gjorde tre forsøg uden om den bestemte kurs, da bunden var bedre der. De to forsøg var paa st. 66 og det tredie var paa st. 68; men fisket var ogsaa der daarligt. Den indkjøbte is er ikke medtaget i regnskabet, da den ikke er betalt.

„Præcis“s 2den tur. Kart I, station 69—70.

Som agn brugtes fersk smaasild (kril), medbragt fra Vadsø af „Michael Sars“.

Kart I, station 69.
70° 42′, l. o. 30° 39′. 150 fv., sand og sten.

21de juni.
2 800 angler. Fangst: 30 torsk, 1 stenbit, 15 hyser og 40 rødfisk.

Kart I, station 70.
70° 45′, l. o. 31° 10′. 155 fv., ler.

22de juni.
2 800 angler. Fangst: 15 torsk, 2 kveiter, 11 stenbit, 12 hyser og 8 rødfisk.

1 000 angler tabtes.

Fangsten solgtes til følgende priser:

80 kgr. torsk	à kr. 0.13.5	kr.	10.80	
35 „ hyse	à „ 0.06	„	2.10	
60 „ stenbit	à „ 0.09	„	5.40	
11 liter lever	à „ 0.12	„	1.32	
10 stkr. rødfisk	à „ 0.06	„	0.60	
		kr.	20.22	
Udgifter		„	26.00	÷ kr. 5.78

„Præcis“s 3die tur. Kart I, station 71—73.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 71.
70° 23′, l. o. 31° 40′. 245 fv., ler.

28de juni.
800 angler. Fangst: 8 torsk og 26 svartkveite.

Kart I, station 72.
70° 13′—23′, l. o. 32° 15′—22′. 96—142 fv., sten og sand.

29de—30te juni.
7 200 angler. Fangst: 126 torsk, 3 kveiter, 5 stenbit, 165 brosme og 14 rødfisk.

Kart I, station 73.
70° 23′, l. o. 31° 21′. 125 fv., sand og sten.

1ste juli.
2 000 angler. Fangst: 63 torsk og 5 hyser.

Fisken solgtes til følgende priser:

200 kgr. torsk	à kr. 0.14	kr.	28.00	
104 „ —	à „ 0.15	„	15.60	
67 „ kveite	à „ 0.25	„	16.75	
292 „ brosme	à „ 0.08	„	23.36	
48 liter lever	à „ 0.12	„	5.76	
		kr.	89.57	
Udgifter ved agn, is og olje		„	27.00	kr. 62.57

Mandslotten heraf blir kr. 6.24.

„Præcis“s 4de tur. Kart I, station 74—75.

Som agn brugtes saltet smaasild, medbragt fra Aalesund.

Kart I, station 74.
70° 24′, l. o. 32° 12′. 120 fv., sand og sten.

6te juli.
2 700 angler. Fangst: 17 torsk, 2 smaakveiter, 2 stenbit, 23 brosmer og 12 rødfisk.

Kart I, station 75.
70° 24′, l. o. 32° 37′. 135 fv., sand og sten.

6te juli.
2 400 angler. Fangst: 11 torsk, 1 stor kveite, 14 brosmer og 5 rødfisk.

Fangsten solgtes til følgende priser:

40 kg. torsk à kr. 0.15	kr.	6.00	
34 „ kveite à kr. 0.26....................	„	8.84	
40 „ brosme à kr. 0.09....................	„	3.60	
4 liter lever à kr. 0.12....................	„	0.48	
	kr.	18.92	
Udgifter til agn og olje	„	27.00	÷ kr. 8.08

„Præcis"s 5te tur. Kart III, station 28—30.

Som agn brugtes fersk smaasild, medbragt fra Jarfjord af „Michael Sars".

Kart III, station 28.
77° 45′—50′ l. o. 18° 20′—35′. 110—134 fv., sand og sten.

20de, 21de og 22de juli.
8 400 angler. Fangst: 344 torsk, 2 store kveiter, 5 smaa kveiter, 70 stenbit og 11 hyser.

Kart III, station 29.
74° 6′, l. o. 17° 0′. 125 fv., sand og sten.

23de juli.
2 400 angler. Fangst: 23 torsk og 18 stenbit.

Kart III, station 30.
74° 20′, l. o. 17° 25′. 111 fv., sand og sten.

24de juli.
2 900 angler. Fangst: 114 torsk, 6 smaa kveiter, 18 stenbit og 18 hyser.

Fangsten solgtes til følgende priser:

1 030 kg. torsk à kr. 0.17	kr.	175.10	
42.5 „ kveite à kr. 0.35	„	14.87	
410.5 „ stenbit à kr. 0.12..................	„	49.26	
117 liter lever à kr. 0.10	„	11.70	
	kr.	250.93	
Udgifter til agn, is og olje	„	40.00	kr. 210.93

Mandslotten heraf blir kr. 21.08.

Hyse og stenbit solgtes til samme pris og smaa kveite under 16 kg. solgtes sammen med torsk.

„Præcis"s 6te tur. Kart I, station 76—77.

Som agn brugtes fersk smaasild, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 76.
70° 6'—11', l. o. 32° 12'—30'. 100 fv., sand, sten og ler.

2den august.
4 800 angler. Fangst: 4 torsk, 2 stenbit, 1 hyse og 18 brosmer.

Kart I, station 77.
70° 22', l. o. 32° 38'. 130 fv., sand og sten.

3die august.
2 400 angler. Fangst: 4 torsk, 1 stenbit, 41 hyser og 2 haakjærringer.

Fangsten solgtes til følgende priser:

34 kg. torsk à kr. 0.16	kr.	5.44		
84 „ hyse à kr. 0.10	„	8.40		
41 liter lever à 0.10	„	4.10		
	kr.	17.94		
Udgifter med agn, is og olje	„	38 00	÷ kr.	20.06

„Præcis"s 7de tur. Kart I, station 78.

Som agn brugtes fersk smaasild.

Kart I, station 78.
70° 47'—50', l. o. 29° 27'—40'. 33—87 fv., sand og sten.

9de, 10de og 11te august.
11 800 angler. Fangst: 79 torsk, 1 stor kveite, 44 smaa kveiter, 49 stenbit, 769 hyser 63 flyndrer.

Fisken solgtes til følgende priser:

190 kg. torsk à kr. 0.16	kr.	30.40		
34 „ kveite à kr. 0.30	„	10.20		
956 „ hyse à kr. 0.10½	„	100.38		
52 liter lever à kr. 0.13	„	6.76		
	kr.	147.74		
Udgifter ved olje, agn og is	„	42.00	kr.	105.74

Mandslotten blir heraf kr. 10.57.

Hyse, stenbit og flyndre solgtes underet til samme pris, ligeledes torsk og smaakveite.

Total agnmangel.

„Præcis"s 8de tur. Kart II, station 37—38.

Kart II, station 37. 29de—30te august.
70° 54'—57' l. o. 23° 39'—44'. Dybden, som fisken stod paa, varierede mellem 40 og 3 fv., da man laa med dorryer paa grundene.
Dybsagn. Fangst: 100 sei.

Kart II, station 38. 1ste september.
71° l. o. 23° 25'. Dybden, som fisken stod paa, varierede ogsaa paa denne station mellem 40 og 3 fv.
Dybsagn. Fangst: 115 sei.

Fangsten solgtes til følgende priser:

429.5 kg. sei à kr. 0.07	kr.	30.06	
58 liter lever à kr. 0.12	„	6.96	
	kr.	37.02	
Udgifter ved olje	„	10.00	kr. 27.02

Mandslotten blir heraf kr. 2.70.

Skøite „Liv"s[1]) fiskeforsøg i Østfinmarken 1905.

Af Ingø. Fører Nordahl Pedersen.

„Liv"s 1ste tur. Kart I, station 79—80.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 79. 15de juni.
70° 42'. l. o. 31° 33'. 150 fv., ler.
6000 angler. Fangst: 117 torsk, 38 kveiter, 23 stenbit og 20 rødfisk.

Kart I, station 80. 16de juni.
70° 55', l. o. 31° 51'. 130 fv., ler.
6000 angler. Fangst: 112 torsk, 24 kveiter, 28 stenbit, 29 hyser og 30 rødfisk.

---

[1]) „Liv"s stationer findes paa kart I, station 79—88. Kart II, station 39. Kart III, station 31—34. — De af dette fartøi brugte liner var almindelige finmarksliner $^3/_4$ favner mellem hver angel.

Fangsten solgtes til følgende priser:

545 kg. torsk og smaakveite à kr. 0.13½	kr.	73.57	
83 „ storkveite à kr. 0.20	„	16.60	
68 „ hyser à kr. 0.06	„	4.08	
246 „ stenbit à kr. 0.10	„	24.60	
Lever	„	24.80	
	kr.	143.65	
Udgifter	„	42.00	kr. 101.65

Mandslotten heraf blir kr. 11.94.

„Liv“s 2den tur. Kart I, station 81—82.

Som agn brugtes smaasild, medbragt fra Vadsø af „Michael Sars“.

Kart I, station 81. 20de juni.
70° 32′, l. o. 31°. 147 fv., sten. 4 000 angler. Fangst: 30 torsk (54 kg.), 8 stenbit og 5 hyser.

Kart I, station 82. 21de juni.
70° 52′, l. o. 30° 52′. 150 fv., lere. 4 000 angler. Fangst: 7 torsk (15 kg.), 11 stenbit og 9 hyser.

Fangsten solgtes til følgende priser:

69 kg. torsk à kr. 0.13½	kr.	9.31	
71 „ stenbit à kr. 0.09	„	6.39	
	kr.	15.70	
Udgifter	„	16.00	= ÷ kr. 0.30

„Liv“s 3die tur. Kart I, station 83—84.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 83. 28de juni.
71° 6′ l. o. 29° 48′. 200 fv., ler. 6 000 angler. Fangst: 36 torsk (108 kg.), 1 stenbit og 9 hyser.

Kart I, station 84. 29de juni.
71° 5′, l. o. 29° 19′. 160 fv., ler. 5 700 angler. Fangst: 1 torsk, 29 kveiter (136 kg.), 2 hyser og 6 brosmer.

Fisken solgtes i Berlevaag:

108 kgr. torsk à kr. 0.13½	kr.	14.58		
136 „ kveite	„	9.52		
	kr.	24.10		
Udgifter	„	17.10	= kr.	7.00

Mandslotten heraf blir kr. 1.88.
Agnmangel.

„Liv"s 4de tur. Kart III, station 31—34.

Som agn brugtes fersk smaasild, medbragt fra Jarfjord af „Michael Sars".[1])

Kart III, station 31. 20de juli.
73° 40', l. o. 18° 30'. 160 fv., ler. 1 000 angler. Fangst: 15 torsk og 4 stenbit.

Kart III, station 32. 21de—22de juli.
73° 47', l. o. 18° 38'. 120—125 fv., singel. 3 000 angler. Fangst: 21 torsk og 9 stenbit.

Kart III, station 33. 23de juli.
74° 4', l. o., 17° 8'. 115—140 fv., ler og sten. 4 500 angler. Fangst: 56 torsk, 1 kveite og 16 stenbit.

Kart III, station 34. 24de juli.
74° 12', l. o. 17° 17'. 115 fv., sten. 2 000 angler. Fangst: 35 torsk, 2 kveiter og 8 stenbit.

Fangsten solgtes til følgende priser:

288 kgr. torsk à kr. 0.17½	kr.	50.40		
40 „ kveite à „ 0.25	„	10.00		
124 „ stenbit à „ 0.11	„	13.64		
	kr.	74.04		
Udgifter	„	16.00	kr.	58.04

Mandslotten heraf blir kr. 7.76.
Agnmangel.

[1]) Agnet opbevaredes delvis i jernblikkasser laant i Berlevaag.

„Liv"s 5te tur. Kart I, station 85–87.

Som agn brugtes fersk smaasild, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 85.
70° 47′, l. o. 30° 10′. 150 fv., fjeld.

1ste august.
5 000 angler. Fangst: 40 torsk, 6 stenbit og 10 hyser.

Kart I, station 86.
70° 46′, l. o. 29° 50′. 80 fv., sand og koral.

3die august.
3 500 angler. Fangst: 15 torsk, 4 kveiter, 4 stenbit og 16 hyser.

Kart I, station 87.
70° 59′, l. o. 29° 24′. 178 fv., sand og ler.

7de august.
2 000 angler. Fangst: 18 torsk, 6 kveiter, 8 stenbit og 13 hyser.

Fisken solgtes til følgende priser:

198 kgr. torsk	à kr. 0.16	kr.	31.68		
61 „ hyse	à „ 0.11	„	6.71		
111 „ stenbit	à „ 0.11	„	12.21		
		kr.	50.60		
Udgifter		„	24.00	kr.	26.60

Mandslotten heraf blir kr. 3.14.

„Liv"s 6te tur. Kart I, station 88. Kart II, station 39.

Kart I, station 88.
71° 9′, l. o. 44° 35′. 45 fv., sten.

28de august.
Dybsagn. Fangst: 190 brosmer og 500 sei.

Kart II, station 39.
Tubøen. 50 fv., sten.

29de august.
Dybsagn. Fangst: 80 torsk og 160 sei.

Fangsten solgtes til følgende priser:

2 860 kgr. torsk og sei à kr. 0.10 .... kr. 286.00

Mandslotten heraf blir kr. 35.75.

Der opnaaedes saa liden salgspris paa grund af fiskens daarlige saltning, hvorved endel af fisken var bedærvet.

Skøite „Sleipner"s fiskeforsøg i Østfinmarken 1905.[1])

Af Vardø. Forer Jakob Olsen.

De af dette fartøi brugte liner var almindelige finmarksliner $^3/_4$ favn mellem hver krog. Agnet (sild) blev opbevaret ved at lagesalte det, da ingen agnfrysekasser brugtes.

„Sleipner"s Iste tur. Kart I, station 89—93.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 89.
70° 19', l. o. 32° 17'. 135 fv., sten og ler.

9de juni.
6 200 angler. Fangst: 250 torsk (550 kgr.), 15 stenbit (60 kgr.) og 15 hyser (23 kgr.).

Kart I, station 90.
70° 11', l. o. 31° 42'. 165 fv., ler.

10de juni.
5 400 angler. Fangst: 34 torsk (70 kgr.).

Kart I, station 91.
70° 21', l. o. 32° 23'. 105 fv., fin sand.

14de juni.
4 200 angler. Fangst: 38 torsk, 4 kveiter, 2 stenbit, 3 hyser og 37 brosmer (40 kg.).

Kart I, station 92.
70° 9', l. o. 33° 40'—48'. 130 fv., mudder.

15de—16de juni.
10 400 angler. Fangst: 96 torsk, 3 kveiter, 60 stenbit, 6 hyser og 1 haakjærring.

Kart I, station 93.
70° 23', l. o. 33° 26'. 135 fv., sten og ler.

17de juni.
3 300 angler. Fangst: 14 torsk, 16 stenbit, 5 hyser og 1 haakjærring.

Fisken solgtes til følgende priser:

902	kgr.	torsk	à 0.14	kr.	126.28
88	„	kveite	à 0.28	„	24.64
23	„	hyse	à 0.06	„	1.38
				transport kr.	152.30

[1]) „Sleipner"s stationer findes paa kart I, station 89—100. Kart II, station 40—43. Kart III, station 25. Kaptein Iver Paulsen, skibets eier, fungerede som observator mestedelen af tiden.

	Transport kr.	152.30	
320 „ stenbit à 0.09	„	28.80	
120 liter lever	„	13.80	
40 kgr. brosme à 0.06	„	2.40	
	kr.	197.30	
Udgifter med agn etc.	„	106.00	kr. 91.30

Mandslotten heraf blir kr. 13.05.

„Sleipner"s 2den tur. Kart I, station 94—95.

Som agn brugtes fersk smaasild, afhentet fra Vardø af „Michael Sars".

Kart I, station 94. 70° 29′—31′, l. o. 32° 8′—5′. 130—155 fv., sten og sand.

21de juni. 8 200 angler. Fangst: 107 torsk, 6 smaakveiter, 16 stenbit, 32 hyser, 21 brosmer og 14 rødfisk.

Kart I, station 95. 70° 43′, l. o. 31° 41′. 140 fv., sand.

22de juni. 1 200 angler. Fangst: 6 torsk, 4 stenbit og 2 hyser.

Fangsten solgtes til følgende priser:

160 kgr. torsk à kr. 0.14	kr.	22.40	
112 „ stenbit à „ 0.08	„	8.96	
lever	„	2.28	
	kr.	33.64	
Udgifter	„	15.50	kr. 18.14

Mandslotten heraf blir kr. 2.59.

Smaakveiten solgtes sammen med torsken, og brosmen sammen med stenbiten. Paa station 94 var vandets temperatur paa bunden + 4° C., paa station 95 var temperaturen paa bunden + 4.3 C.

„Sleipner"s 3die tur. Kart I, station 96—97.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 96. 70° 29′, l. o. 32° 8′. 155 fv., sand og ler.

27de juni. 4 400 angler. Fangst: 127 torsk, 4 kveiter, 10 stenbit, 20 hyser og 10 brosmer.

Kart I, station 97.
69° 58′, l. o. 31° 23′. 105 fv., sand.

30te juni.
2 400 angler. Fangst: 1 torsk, 4 stenbit, 2 hyser, 6 brosmer og 10 flyndrer.

Fangsten solgtes til følgende priser:

352 kgr. torsk	à 0.16	kr.	56.32		
132 „ kveite	à 0.30	„	39.60		
88 „ brosme og hyse	à 0.08	„	7.04		
100 „ stenbit	à 0.08	„	8.00		
lever		„	4.20		
		kr.	115.16		
Udgifter ved agn		„	12.00	kr.	103.16

Mandslotten heraf: kr. 14.75.

Fangsten paa station 96 toges i 2 halninger fra en dory.

„Sleipner"s 4de tur. Kart I, station 98.

Som agn brugtes saltet smaasild.

Kart I, station 98.
70° 25′—30′, l. o. 32° 7′—17′. 135—155 fv., sand, sten og ler.

6te og 7de juli.
5 000 angler. Fangst: 14 torsk, 3 stenbit, 12 hyser, 7 brosmer og 10 rødfisk.

Fisken solgtes for	kr.	5.86		
Udgifter ved agn	„	24.00	÷ kr.	18.14

Tabet pr. mand blev kr. 3.63.

„Sleipner"s 5te tur. Kart III, station 35. Kart II, station 40—41. Kart I, station 99.

Som agn brugtes lagesaltet ferskkjøbt smaasild.

Kart III, station 35.
73° 44′—50′, l. o. 18° 34′—42′. 128—160 fv., sten, sand og ler.

20de—21de juli.
5 400 angler. Fangst: 91 torsk, 4 kveiter, 12 stenbit og 3 hyser.

Kart II, station 40.
71° 8′—2′, l. o. 22° 7′—4′. 110—125 fv., sand og smaasten.

24de juli.
3 400 angler. Fangst: 1 torsk, 2 kveiter, 8 stenbit, 1 hyse, 41 brosmer og 1 haakjærring.

Kart II, station 41.
71° 0′, l. o. 22° 30′—36′. 95—100 fv., sten.

25de—26de juli.
4 200 angler. Fangst: 10 torsk, 11 smaakveiter, 4 torsk, 227 brosmer, 5 langer og 1 sei.

Kart I, station 99. 2den august.
71° 6′, l. o. 27° 37′. 50 fv., sten. Dybagnsfiske. Fangst: 50 torsk, 15 hyser og 303 sei.

Fangsten solgtes til følgende priser:

384 kg. torsk à kr. 0.16	kr. 61.44		
54 „ kveite à kr. 0.25	„ 13.50		
1 408 „ stenbit, hyse, brosme og lange à kr. 0.10½	„ 147.84		
	kr. 222.78		
Udgifter, agn etc.	„ 56.78	kr. 166.00	

Mandslotten heraf blir kr. 22.86.
Agnmangel.

„Sleipner“s 6te tur. Kart I, station 100—101. Kart II, station 42—43.

Kart I, station 100. 22de, 23de og 24de august.
71° 7′, l. o. 27° 23′. 35—40 fv., sand og sten. Dybagnsfiske. Fangst: 400 torsk og 140 sei.

Kart II, station 42. 30te august.
70° 57′, l. o. 23° 5′. 35—40 fv., koral. Dybagnsfiske. Fangst: 15 torsk.

Kart II, station 43. 31te august.
71°, l. o. 23° 17′. 40—50 fv., sten og koral. Dybagnsfiske. Fangst: 30 torsk og 10 sei.

Kart I, station 101. 5te september.
70° 41′, l. o. 30° 26′. 40 fv., sand. Dybagnsfiske. Fangst: 7 torsk og 40 sei.

Fangsten solgtes til følgende priser:

986 kg. torsk à kr. 0.16	kr. 157.76	
688 „ sei à kr. 0.09¾	„ 67.08	
	kr. 224.84	
Udgifter til salt	„ 5.00	kr. 219.83

Mandslotten heraf blir kr. 31.41.

Fiskeriet dreves som dybagnsfiske paa turen mellem Vardø og Hammerfest i den tid agn til line ikke kunde opdrives.

Motorskjøite „Ulabrand"s fiskeforsøg i Østfinmarken 1905.[1])

Af Vardø. Forer Halvor Gravem.

„Ulabrand"s 1ste tur. Kart I, station 102—104.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 102. 13de juni.
70° 21', l. o. 32° 55'. 150 fv. 2 400 angler. Fangst: 50 torsk, ca. 100 stenbit og nogle hyser og brosmer.

Kart I, station 103. 14de juni.
70° 21', l. o. 33° 22'. 155 fv., ler. 3 000 angler. Fangst: 50 torsk, 2 storkveiter, 100 stenbit og nogle ganske faa hyser og brosmer.

Kart I, station 104. 15de juni.
70°, 6', l. o., 32° 53. 80 fv., sten. 2 600 angler. Fangst: endel smaakveiter, nogle ganske faa hyser og lidt brosme.

Fangsten solgtes til følgende priser:

224 kg. torsk à kr. 0.14	kr.	31.36	
108 „ storkveite à kr. 0.30	„	32.40	
588 „ stenbit, smaakveite, hyse og brosme à kr. 0.09	„	52.92	
Lever	„	3.00	
	kr.	119.68	
Udgifter	„	30.00	kr. 89.68

Mandslot kr. 11.21.

Fangsten fordeledes saaledes at halvparten faldt paa skøiten, som holdt alt brug, og den anden halvpart paa mandskabet. Agn og olje kjøbtes fælles.

„Ulabrand"s 2den tur. Kart I, station 105.

Som agn brugtes fersk smaasild.

Kart I, station 105. 20de juni.
70° 37', l. o. 31° 41'. 150 fv. 6 000 angler. Fangst: 89 kg. torsk, 2 kveiter (63 kg.) og 78 kg. stenbit og hyse.

---

[1]) „Ulabrand"s stationer findes paa kart I, station 102—121. — De af dette fartøi brugte liner var tykke finmarksliner 3/4 favn mellem hver krog. — Da ingen agnfrysekasser benyttedes, blev agnet (sild) lagesaltet.

Fangsten solgtes til følgende priser:

89 kgr. torsk	à kr. $0.14^1/_2$	....	kr.	12.90		
63 „ kveite	à „ 0.28	....	„	17.64		
78 „ stenbit og hyse	à „ 0.08	....	„	6.24		
Lever		....	„	1.08		
			kr.	37.86		
Udgifter		....	„	18.00	kr.	19.86

Mandslotten heraf blir kr. 2.96.

„Ulabrand"s 3die tur. Kart I, station 106.

Som agn brugtes fersk lodde, kjøbt i Vardø.

Kart I, station 106. 29de juni.
70° 34', l. o. 31° 35'. Fangst: 40 kgr. torsk, 2 kveiter (51 kgr.), 56 kgr. hyse og stenbit.

Fangsten solgtes til følgende priser:

40 kgr. torsk	à kr. 0.13	....	kr.	5.20		
51 „ kveite	à „ 0.28	....	„	14.28		
56 „ hyse og stenbit	à „ 0.08	....	„	4.48		
			kr.	23.96		
Udgifter		....	„	21.95	kr.	2.01

Mandslotten heraf blir kr. 0.25.

„Ulabrand"s 4de tur. Kart I, station 107.

Efter konference med „Michael Sars" besluttedes at gjøre fiskeforsøg med snurrevad i forskjellige fjorde langs kysten.

Det første forsøg ledcdes af kaptein Thor Iversen i nogle dage, da „Michael Sars" henlaa i Vardø for kjedelrensning.

Kart I, station 107. 4de—6te juli.
Persfjord.

Kl. $7^1/_2$ efterm. den $^4/_7$ begyndtes at fiske i Persfjord ved Vesterelven. Gjorde først et træk klods langs stranden for at ordne snurrevadet med passende synker i undertælnen. Efter at have paasat en del sten, da vadet viste sig at være for lidet synket, begyndte fiskeriet, som gik meget raskt for sig. Besætningen var 3 mand og en gut foruden kapt. Iversen. Fartøiet blev forankret et stykke fra land, og alle træk blev tagne i alle retninger langs land og fra land med 150—250 favne

lange snurretaug. Dybden, som vadet blev trukket over, var fra $1^1/_2$—8 favne.

Ved Vesterelven:				Transport	898	rødsp.
1ste trækn. (prøve) . .	2	rødsp.	18de trækn.	....	72	—
2den —	77	—	19de —	....	47	—
3die —	101	—	20de —	....	78	—
4de —	59	—	21de —	....	98	—
5te —	54	—	22de —	....	86	—
6te — (sad fast)	1	—	23de —	....	73	—
7de —	52	—	24de —	....	62	—
8de —	24	—	25de —	....	94	—
9de — (sad fast)	2	—	26de —	....	150	—
10de —	43	—	27de —	....	120	—
Flyttet til Østerelven:			28de —	....	138	—
11te trækn.	122	rødsp.	29de —	....	103	—
12te —	98	—	30te —	....	65	—
13de —	98	—	31te —	....	35	—
14de —	36	—	32te —	....	90	—
15de —	55	—	33te —	(sad fast)	3	—
16de —	45	—	34te —	....	51	—
17de —	29	—	35te —	....	51	—
Transport	898	rødsp.		Fangst ialt	2 314	rødsp.

Afsluttet fiskeriet kl. 8 form. den $^6/_7$. Hele fangsten gjordes saaledes paa $36^1/_2$ time, da der nemlig arbeidedes uden stans den hele tid. Sammentalt med rødspætten er $^1/_2$ snes smaakveiter. Af andre fiskesorter fik man en del sandflyndre og nogle faa torsk.

Bundforholdene var særdeles heldige for brug af snurrevad. Snurretaugene maatte indhales med haandspil, da ingen motorwinche var indsat i skøiten; fiskeriet var derfor temmeligt anstrengende i længden og tog forholdsvis lang tid, mod om motorspil havde været brugt. Fangsten solgtes til russere i Vardø i sløiet tilstand.

2 300 kgr. rødspetter à kr. 0.10	kr.	230.00		
Udgifter	„	6.00	kr.	224.00

Heraf blir mandslotten kr. 32.00.

„Ulabrand"s 5te tur. Kart I, station 108.

Kart I, station 108. 17de juni.

Kræmvik (Nord-Varanger).

Fangst: 132 flyndrer (133 kgr.) og 1 kveite.

Fisken solgtes til russere for følgende priser:

133 kgr. flyndre a kr. 0.10	kr.	13.30		
1 kveite	„	0.70	kr.	14.00

Mandslotten heraf blir kr. 1.80.

Dette forsøg gjordes i bugten indenfor Kræmvik; men bunden var stenet, og der var meget tang, saa det var vanskeligt at bruge snurrevadet. Der gjordes ialt 6 trækninger, og fangsten var fra 3 til 40 flyndrer pr. trækning.

„Ulabrand“s 6te tur. Kart I, station 109.

Kart I, station 109. Persfjord.

17de, 18de og 19de juli. Fangst: 1 660 flyndrer og 13 smaakveiter.

Fisken solgtes til russere for følgende pris i sløiet tilstand:

1 776 kgr. flyndre og kveite á kr. $0.11^1/_2$	kr.	204.00		
Udgifter	„	2.00	kr.	202.00

Mandslotten heraf blir kr. 22.45.

Der gjordes ialt 46 trækninger med snurrevad. Fangsten var fra 2—105 flyndre pr. trækning. Engang var der intet i trækket.

„Ulabrand“s 7de tur. Kart I, station 110—113.

Kart I, station 110. Makur-Sandfjord.

23de—24de juli. Ialt 20 trækninger. Fangst: 1516 flyndrer fra 3—213 i trækket. Stor forekomst af tang vanskeliggjorde arbeidet.

Kart I, station 111. Baadsfjord.

25de juli. Her gjordes 2 forsøg, uden at det lykkedes at faa redskabet til at gaa paa grund af ujevn bund.

Kart I, station 112. Kongsfjord.

26de juli. Her toges 4 trækninger paa 2 forskjellige steder med ringe udbytte. Fangst: 6 flyndrer.

Kart I, station 113. Makur-Sandfjord.

27de juli. Ialt gjordes 15 trækninger med 4—146 flyndrer i trækningen. Fangst: 950 flyndrer.

Fangsten solgtes til til russere i sløiet tilstand:

1 756 kgr. flyndre à kr. 0.10½	kr. 184.38		
Udgifter	„ 8.00	kr.	176.38

Mandslotten heraf blir kr. 19.60.

„Ulabrand"s 8de tur. Kart I, station 114—115.

Kart I, station 114.
Syltefjord.

4de august.
3 trækninger. Fangst: 164 flyndrer.

Kart I, station 115.
Persfjord.

4de august.
2 trækninger. Fangst: 133 flyndrer.

330 kgr. flyndre à kr. 0.10½ kr. 34.65.
Mandslot kr. 7.70.

„Ulabrand"s 9de tur. Kart I, station 116—119.

Kart I, station 116.
Komagvær.

10de august.
3 trækninger paa 2 forskjellige steder. Bunden var uheldig for snurrevad. Fangst: Kun nogle faa flyndrer.

Kart I, station 117.
Jakobselv (Nordvaranger).

11te august.
2 trækninger, hvoraf den ene gav 5 flyndrer og 5 smaakveiter, den anden gav intet. Bunden var ujevn og opfyldt af meget tang.

Kart I, station 118.
Mæskefjord.

13de august.
2 trækninger paa 2 forskjellige steder. Fangsten var 3 flyndrer. Bunden meget uren.

Kart I, station 119.
Karlbotten.

14de august.
2 trækninger uden fangst. Bunden meget stenet.

„Ulabrand"s 9de tur. Kart I, station 120.

Kart I, station 120.
Makur-Sandfjord.

19de—21de august.
Ialt 15 trækninger, hvoraf den bedste gav 157 og den daarligste 7 flyndrer. Fangst ialt: 1 176 flyndrer, hvoraf nogle smaakveiter, — 12 stenbit.

800 kgr. flyndre à kr. 0.11¼	kr.	90.00	
16 „ stenbit à . 0.09	„	1.44	kr. 91.44

Mandslot kr. 13.06.

Foretog ingen flere forsøg med snurrevad.

De steder, som efter foranstaaende forsøg viste sig at være særlig egnet for fiskeri med snurrevad, var: Persfjord, Syltefjord og Makur-Sandfjord. Paa sidste sted hindredes fiskeriet for en væsentlig grad af en mængde tang.

„Ulabrand"s 10de tur. Kart I, station 121.

Kart I, station 121.
70° 38′, l. o. 32° 3′.

8de—9de august.
2 400 angler agnet med fersk siil. Fangst: 93 torsk (216 kgr.), 26 hyse (38 kgr.). Tabte 100 angler og 1 ile. Kunde heller ikke faa sat en anden fuldt agnet sætning grundet storm.

216 kgr. torsk à kr. 0.17	kr.	36.72	
38 „ hyse à „ 0.10	„	3.80	
Lever	„	3.80	kr. 44.32

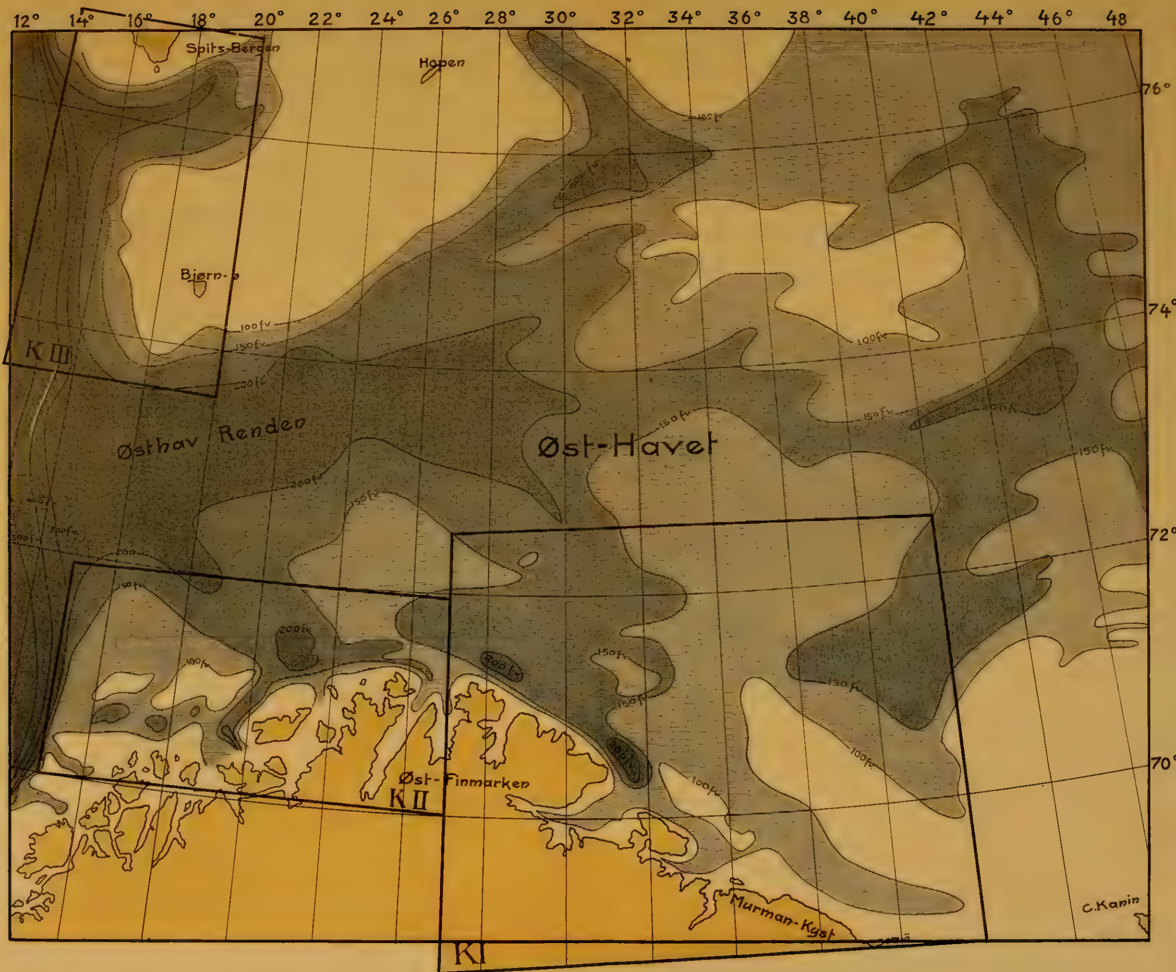
Mandslot kr. 5.54.

I
28° 29 30 31 32° 33° 34° 35 36° 37 38 39 40°
72°
30'
71°
30'
70
30'
69°
Nordkap-Bank
Dyb-Renden
Söle Bank
Nord-Bank
SKOLPEN-BANK
ØST-BANK
PØLSE-BANK
ØST-FINMARKEN
TANA-Fj.
VARDØ
VADSÖ
VARANGER-Fj.
Kibergnes
Kramvig
Komagvær
Henögrund
Subovski
Fiskerø
Kildin
Kola Fj.
C. Teriberskoi
Gavril
Ekaterinsh
Jarfjord
Langfjord
Jacobelv
RUS LAND
Semö
N
S
W
O

17°
18°
19°
20°
21°
22°
23°
24°
25°
26°
27°
II
N
W
O
S
Jngö - dybet
Tromsö-Flaket
Fuglö-Bank
Söröen
Sörö
Seiland
Stjernö
Söro-dybet
Nord-Cap
Porsanger-fj.
Laxefj.
Magerö
Hjelmsö
Jngö
Rolfs-Sö.
Hammerfest
Kvalö
Kvalfj.
Bredvig
Sliden
Loppen
Fuglö
Fuglö Sö.
Arnö
Vandö
Kvænanger
Gjæsbaa
Malangs Grund
200
150
100
30'
71°
Dybden i favne.

III
15°
16°
17°
18°
19°
20°
76°
75°
74°
N
S
W
O
Spitzbergen-Bank
Sydkap
Storfjord-Renden
Nord-Flaket
Vestbakken.
Björn-ö
Björnö-banken
Sydvestsnagget.

12°
14°
16°
18°
20°
22°
24°
26°
28°
30°
32°
34°
36°
38°
40°
42°
44°
46°
48
76°
74°
72°
70°
Spits-Bergen
Hopen
Bjørn-ø
K III
K II
K I
Østhav Renden
Øst-Havet
Øst-Finmarken
Murman-Kyst
C.Kanin
100 fv
150 fv
200 fv

Undersøgelser over sild og sildefiskerier.

Meddelelser fra fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling.

I bogen „Norsk havfiske“ blev der ifjor givet en oversigt over de af fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling indtil aaret 1905 udførte undersøgelser over silden og sildefiskerierne. Det blev fremhævet, at disse undersøgelser hidtil maatte have en mere tilfældig og foreløbig karakter. Fordi man savner et undersøgelsesredskab, som under alle omstændigheder kan fiske silden, naar den bare findes i en eller anden dybde, er det nemlig for tiden umuligt planmæssig helt at ofre et undersøgelsesfartøis arbeide paa sildeundersøgelser. Man har derfor været henvist til ved siden af andre undersøgelser at tage med de erfaringer, som leilighedsvis kunde erholdes, for efterhaanden at naa frem til en mere samlet forstaaelse af sildens livshistorie. Ved siden heraf har man udført praktiske fiskeforsøg paa en begrænset lokalitet for derved at skaffe erfaringer om sildeforekomster eller driftsmaader, som kunde faa betydning for den praktiske bedrift.

De vigtigste erfaringer, som omtales i „Norsk havfiske“, er følgende:

For **Nordhavets** vedkommende er der bleven paavist sildeforekomster udenfor kystbankerne, over de store Nordhavsdybder mellem Færøerne og Island, nord for Færøerne mellem Færøerne og Tampen (Nordsjøbankens skraaning mod Nordhavsdybet) og langt ude i Nordhavet vest for Vesterhavet. Delvis støttede disse erfaringer sig kun paa fangsten af faa individer, men delvis ogsaa paa fangst af større mængder. Særlig var dette sidste tilfældet for det sydlige bottlenosefelts vedkommende (nord for Færøerne). Se „N. h.“ 2den del side 184 ff.

For **Nordsjøens** vedkommende søger bogen „Norsk havfiske“ at give en oversigt over de stedfindende sildefiskerier og det paa grundlag af journaler fra drivgarnsfiskeres togter. Det var herved muligt paa en mere indgaaende og bestemt maade at vise, paa hvilke fangstfelter drivgarnsfiskerne driver sit fiskeri i Nordsjøen. Se „N. h.“ 2den del side 310 ff.

Af journaluddragene fremgik det, at fiskedamperne begyndte sit fiske i de sidste dage af mai og begyndelsen af juni paa farvandet udfor Skotlands vestkyst. Se vedføiede kartskitse, a.

Fra de sidste dage af juni til første halvdel af august, delvis til slutten af september, fiskes der mest sild mellem 59⁰ og 62⁰ n. br. fra Shetland i vest til 2⁰ o. l. Se kartskitsen, b.

I august maaned driver de fleste udenlandske drivgarnsdampere fra 59⁰ til Doggerbank. Se kartet, c. De norske fiskere begynder da fisket paa Vikingbanken og eggen mod den norske rende. Se kartet, f. Paa Doggerbank fisker de fleste udenlandske dampere i september og oktober. De norske fiskere fortsætter i denne tid sit fiske paa og omkring Vikingbanken. Fra slutten af oktober til ud i december gaar de udenlandske dampere endnu længer syd til det dybere parti søndenfor Doggerbank mellem Yarmouth, Lowestoft og Holland. Se kartet, e. De norske fiskere gaar i dette tidsrum over til storsildfiske paa Romsdalsbanken.

Foruden den nærmere paavisning og begrundelse af denne oversigt meddeltes i „Norsk havfiske" ogsaa de første erfaringer fra en række undersøgelser, som blev foretagne i den hensigt at studere de forskjellige sildestammer, som optræder i Nordsjøen. For at samle materiale hertil udførte „Michael Sars" 1904 et togt i Nordsjøen, paa hvilket der blev fisket med drivgarn paa stationerne 1—11. (Se kartet planche A). Desuden fik man samlet endel prøver fra fiskerne.

I aaret **1905** er der paa forskjellig maade gjort forsøg paa at udvide vore erfaringer om silden og sildefiskerierne. Dels har man fortsat studiet af de forskjellige sildestammer i Nordsjøen og Nordhavet, dels er der udført praktiske fiskeforsøg i Nordsjøen og paa de norske kystbanker mellem Frøien og Lofoten. I det følgende skal der gives en kort oversigt over de erfaringer, som herved er vundet.

I. Afsnittet „Norsk sildefiske i Nordsjøen" af Lauritz Devold og Johan Hjort omfatter erfaringerne fra et forsøgsfiske, som væsentlig havde til maal at paavise, hvilke fangster, der kunde gjøres, og hvilken udrustning, som var mest praktisk paa de felter, som vi ovenfor har seet, at de norske drivgarnsfiskere mest driver. Dette afsnit er tidligere med udførlige journaluddrag offentliggjort i første hefte for iaar af „Norsk fiskeritidende". Men en kort oversigt over disse forsøg medtages dog her, ogsaa fordi den vil have betydning for forstaaelsen af 3die afsnit.

II. Afsnittet „Drivgarnsforsøg efter høstsild udfor kysten fra Frøien til Lofoten 1905" af Thor Iversen omhandler „Michael Sars"s undersøgelser over forekomsterne af fedsild og storsild udenfor Nordlands kyster ifjor høst.

III. Afsnittet „Foreløbig meddelelse om sildeundersøgelserne“ af Hjalmar Broch meddeler, hvad der paa sagens nuværende stadium kan meddeles om den store række undersøgelser, som udføres ved afdelingen til belysning af spørgsmaalet om sildestammer i de forskjellige farvand i Nordsjøen og Nordhavet.

I. Norsk sildefiske i Nordsjøen.

Af **Lauritz Devold** og **Johan Hjort.**

Da enkelte kuttere fra Søndre Søndmør i 1898 begyndte at drive langefiske saa langt vest i havet, at de kom i berøring med de skotske drivgarnsfiskere fra Baltasound, gav dette utvilsomt stødet til, at der fra Remø i Søndre Søndmør blev udrustet nogle mindre kuttere for at deltage i sildefisket der. Det var naturligt, at disse søgte at efterligne skotternes redskaber, ialfald hvad garnene angik. Ellers søgte de saa meget som muligt at benytte sine gamle redskaber, kokuskabler og træbøier. Det faldt jo billigst at forsøge sig frem paa den maade. De resultater, disse første pionerer bragte hjem, vakte interesse for dette fiske, og i 1902 blev der udrustet flere seilkuttere og dampskibe, især fra Aalesund og Søndmør. I „Norsk fiskeritidende“ for 1903, side 324, findes en nøiagtig opgave over 14 af de deltagende fartøier, deres udrustning og fangstudbytte. De erfaringer, man i de senere aar høstede, gik ud paa, at med vor fra skotterne afvigende maade at tilberede fangsten paa, blev det vanskeligt at bevare redskaberne fra at tage skade. Skotterne lander sin fangst i fersk tilstand, og da de saaledes daglig er ved land, har de anledning til hyppig at kunne barke sine garn og dertil en udmerket sandholdig, græsgroet strand, hvor garnene ofte kan spredes ud til tørkning. Dette lod sig ikke gjøre for vore fiskere, som saltede silden ombord og søgte at holde sjøen, til de havde last i fartøiet. De fleste, som anskaffede nye redskaber i 1902, saa disse efter sæsonen 1904 paa det nærmeste slidt ud eller ialfald saa meget medtagne, at der til den følgende sæson maatte adskillig nyanskaffelser til for at kunne deltage i fisket. Sæsonen 1904 var meget uheldig for bedriften, specielt paa grund af de meget lave priser, og fangsterne var heller ikke særlig store, ialt 14 000 tønder fordelt paa 17 dampbaade og ca. 20 seilkuttere. Det var klart, at med de fangster, som de ikke synderlig vel udrustede fartøier opnaaede, kunde de store fornyelser af redskaber ikke bære bedriften, end sige bringe denne nogen vekst. Det viste sig desværre

ogsaa i 1905 ved sæsonens begyndelse, at deltagelsen var betydelig mindre end i de foregaaende aar, idet fisket til ud i august kun dreves af 8 dampskibe og 9 kuttere. Efter den uheldige sæson i 1904 kom dette ikke uventet. Det ligger da nær at spørge, om dette resultat var en følge af en feilagtig anlagt driftsmaade.

De hollandske fiskere har den største erfaring for, hvorledes fangstens tilgodegjorelse ombord mest praktisk bør ordnes, og det var derfor af særlig stor betydning her hos os at faa paavist, hvilke fordele og hvilke mulige mangler denne driftsmaade vilde byde overført paa vore forholde.

Paa foranledning af fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling blev der med statsbidrag udført et saadant forsøg med kutter „Frithjof". I „Fiskeritidende", 1ste hefte 1906, har vi gjengivet den af observatøren under forsøget, hr. Peder Rønnestad, efter instruks fra fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling førte journal. Her skal vi kun medtage bemerkninger om de vigtigste forhold og udsigter for et norsk sildefiske i Nordsjøen. Vi skal da særlig omtale fangstfelterne, fangstudbyttet, fiskets lønsomhed og udrustningen til fisket.

Fangstfelter.

I sin bog „Norsk havfiske", 2den del, side 310 ff, har Hjort paa grundlag af en række opgaver over forskjellige fiskefartøiers fangster skildret de hollandske og norske fiskeres fangstfelter til de forskjellige tider. Vi henviser den læser, som maatte ønske nærmere at sætte sig ind heri, til den nævnte bog.

Forsøgsfartøiets driftsplan var beregnet paa at følge den driftsmaade, som de norske fiskere i de senere aar har befulgt. Fra de sidste dage af juni til udgangen af juli deltog fartøiet derfor i Shetlandsfisket. Fangstpladserne for dette tidsrum (se stationerne 1—16 paa kartet pag. 426) er beliggende paa den nordlige del af Nordsjøbanken østenfor Shetland. I denne tid fiskede fartøiet 353 tønder af samme slags sild, som hollænderne fisker.

Fra begyndelsen af august maaned og lige til forsøgenes afslutning ved udgangen af oktober dreves dernæst forsøgene paa et meget begrænset omraade (fra 60° 9′ til 60° 37′ n. br. og fra 2° 55′ til 3° 16′ o. l.). Se kartet side 426, stationerne 17—36. De fleste og største fangster gjordes paa steder, hvor dybden var fra 69 til 81 favne. Dette er netop, hvor bunden begynder at helde af fra Nordsjøbanken mod Den norske Rende. Der fiskedes her i maanederne august—oktober 1 125 tønder sild af den forannævnte kvalitet, som dog varierede meget til de forskjellige tider. Den største fangst opnaaedes i august (692

tønder), mindre i september (254 tønder) og i oktober (179 tønder). For en stor del skyldtes dog dette veiret, som udover høstmaanederne altid blir mindre fordelagtigt for drivgarnsfiske end om sommeren.

Fangstudbyttet.

Paa grundlag af de her givne oplysninger vil vi trække en sammenligning mellem „Frithjof"s fangster og de andre — særlig de norske og hollandske fartøier, som har drevet sildefiske i Nordsjøen.

Ifølge de af fiskeristyrelsen indsamlede officielle opgaver har i aaret 1905 kun meget faa norske seilfartøier drevet sildefiske i Nordsjøen gjennem et længere tidsrum. De fleste afseilede i august maaned til Island. Vi har derfor ikke erholdt nogen oplysninger om større fangster end mellem 400 og 500 tønder paa et enkelt seilfartøi. Derimod har norske fiskedampskibe gjort udmerkede fangster. Flere dampskibe, som har deltaget i fisket fra juli til november, har havt en fangst af over 2 000 tønder, et enkelt fartøi endog op til 2 900 tønder. Samtlige disse fartøiers fangstfelter var de samme, som vi ovenfor har omtalt som egne for norske drivgarnsfartøier, og paa hvilke ogsaa „Fridtjof" har gjort sine fangster.

Vi vil dernæst betragte de hollandske fartøiers fangster. Dette kan endnu ikke ske for aaret 1905's vedkommende, da vi endnu ikke har den hollandske statistik for dette aar. For nogle tidligere aar stiller derimod fangsterne sig saaledes.

De høieste fangster for et enkelt fartøi:

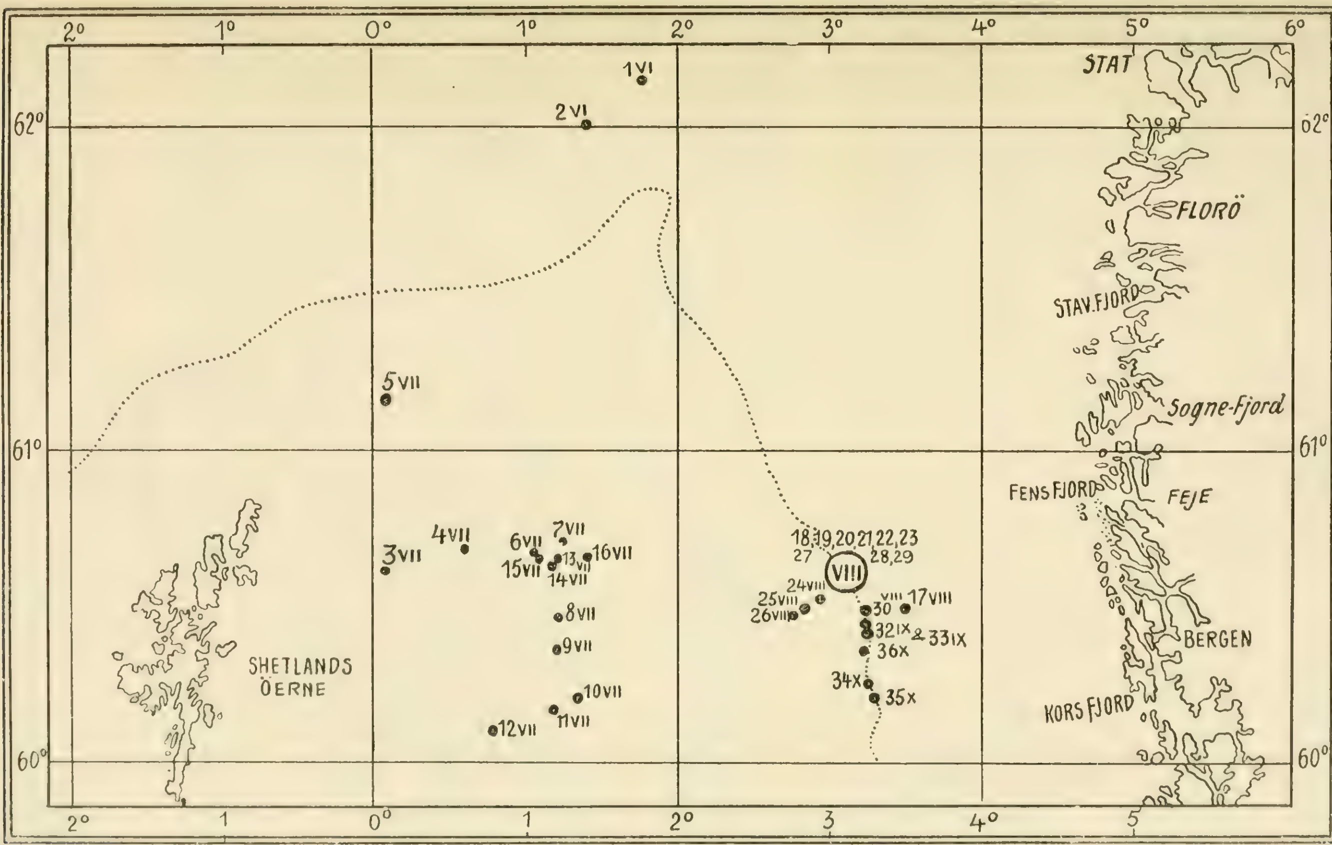
	i 1902	i 1903
For dampskibe	3 114 tønder	2 883 tønder
„ loggere og kuttere	2 002 —	2 000 —

Den gjennemsnitlige fangst var for et enkelt fartøi:

	i 1902	i 1903
For dampskibe	2 354 tønder	2 150 tønder
„ loggere og kuttere	1 240 —	1 154 —

Vil man nu sammenligne de norske og de hollandske fiskefartøier indbyrdes, maa man sammenligne „Fridtjof"s fangster med de hollandske loggeres og kutteres fangster, og de norske fiskedampere med de hollandske dampskibe.

Af en saadan sammenligning fremgaar det, at „Frithjof" har fisket betydelig bedre end, hvad der var gjennemsnit for de hollandske loggere og kutteres vedkommende. Dens fangstudbytte ligger mellem disse fartøiers gjennemsnitlige og høieste udbytte. Af de norske fiskedampere

Kart over „Frithjof"s stationer.

7 betyder station 7. VII betyder, at fangsten fandt sted i juli maaned. Den punkterede linje betegner revkanten.

har 4 fisket ligesaa godt som gjennemsnittet af de hollandske dampfartøier, ja et enkelt norsk fiskedampskib har endog havt henimod saa stort udbytte som den høieste fangst, som saadanne hollandske fiskerfartøier har gjort i de to aar 1902 og 1903. Dette forhold synes os af den grund at være meget betydningsfuldt, fordi det derved er bragt paa det rene, at der ved hensigtsmæssig udrustning baade af seilfartøier og af dampskibe kan fiskes ligesaa meget paa de af de norske fartøier drevne fangstfelter som paa hollændernes.

Fiskets lønsomhed.

„Frithjof"s fangst for de ca. 5 maaneder (sidste halvdel af juni til begyndelsen af november) beløb sig til en værdi af kr. 29 560.00 brutto eller med fradrag af omkostninger til tønder og salt m. m. til kr. 23 934.00. Dette udbytte skaffede efter de i journalen nærmere angivne forhyringsbetingelser folkene en mandslot af kr. 821.00 eller af kr. 164.20 pr. maaned. Endnu bedre var iaar forholdet for de norske damperes vedkommende. Saaledes var værdiudbyttet for en damper med 2 300 tønders fangst kr. 46 000.00 brutto, eller med fradrag til tønder, salt m. m. kr. 37 950.00, hvilket beløb sikrede folkene en mandslot af kr. 1 150.00 for ca. 5 maaneder eller ca. 230 kr. pr. maaned.

Disse gunstige resultater betingedes dog i første række af de særdeles høie priser, som Nordsjøsilden opnaaede i aaret 1905, nemlig ca. 20 kr. pr. tønde, og det ligger da nær at søge oplysninger om, hvorledes dette sildefiske i Nordsjøen vilde stille sig under forudsætning af andre priser.

Det er almindelig bekjendt, at priserne for Nordsjøsild veksler særdeles meget fra aar til aar, idet sommerfiskeriernes udbytte er meget vekslende baade i Nordsjøen og langs den norske kyst, hvis fedsildfiskerier spiller en saa stor rolle for sildemarkedets prissvingninger. I den hollandske fiskeristatistik opføres der følgende middelpriser for aarene 1898—1903:

1898	kr.	16.50
1899	„	30.00
1900	„	25.50
1901	„	20.25
1902	„	22.88
1903	„	15.38

Som man ser veksler gjennemsnitspriserne i disse aar helt fra 15 til 30 kroner pr. tønde. I Norge har man endnu kun faa aars erfaring for priserne for Nordsjøsild. Det er heller ikke let for os at trække

nogen paalidelige slutninger om prisernes vekslinger fra opgaverne i den hollandske statistik. Paa grund af forskjellige forhold vil Holland være ikke ubetydelig gunstigere stillet end Norge. Man maa saaledes sikkert antage, at den samme vare i Holland vil opnaa flere kroner høiere pris end i Norge. Vi vil dog ikke gjøre noget forsøg paa at angive bestemte tal for den prisforskjel, som altid maa antages at finde sted i de to lande.

Af stor interesse er det derimod at søge det spørgsmaal løst, om den kvalitet, som fiskes paa de fangstfelter, som Nordmændene har drevet, kan maale sig med den sild, som hollænderen pleier at fiske paa sine felter.

Medens denne norske Nordsjøsild utvilsomt i kvalitet staar tilbage for den norske fedsild, som vi tror at burde opfatte som endnu yngre aarsklasser af den norske sild (derfor de smaa kjønsorganer og den righoldige ister), staar den derimod neppe i nogen henseende tilbage for Shetlandssilden eller idethele for silden i den nordlige del af Nordsjøen i høstmaanederne.

At paa den anden side silden i den nordlige del af Nordsjøen kan maale sig med silden længer syd fremgaar af opgaverne fra det hollandske sildefiske. Der meldes saaledes ofte om, at „nordfangsten" opnaar høiere priser end „sydfangsten". I opslagstelegram fra fiskeristyrelsen af 10de november 1905 opgives, at nordfanget fuldsild den dag i Holland opnaaede 19 gylden, sydfangsten derimod kun 16.25 gylden. Den 28de november 1905 var priserne for nordfangstens og sydfangstens fuldsild 18 og 16 gylden.

Efter dette tror vi ialfald at kunne gaa ud ifra, at den norske Nordsjøsild ikke i kvalitet vil vise sig at staa tilbage for den sild, hollænderne fanger. Forskjellen i pris paa Nordsjøsild i Holland og Norge vil alene afhænge af forholdene paa de to markeder selv. Paa grund af den korte erfaring, man for tiden har til bedømmelse af, hvorledes prisforholdene vil stille sig for Nordsjøsild i Norge, skal vi her alene betragte nærmere to tilfælde, som vi tror maa opfattes som ydergrænserne for prissvingningerne, nemlig den pris, som blev stillet i sommeren 1905, nemlig 20 kroner, og prisen i sommeren 1904, 11 kroner pr. tønde. Vi har udført en beregning over, hvorledes de i 1905 opnaaede fangster vilde stille sig i disse to tilfælde, og vi meddeler et eksempel herfra for et seilfartøis („Frithjof") og for en dampers vedkommende.

Gaar man ud fra, at omkostninger til salt, tønder samt ganepenge andrager til kr. 3.50 pr. tønde, vil forholdet mellem et dampskib med samlet fangst 2 300 tønder og „Frithjof" med sidste aars fangst, 1 478 tønder; beregnet efter 5 maaneders drift, stille sig saaledes:

	Fangst	Pris	Bruttoværdi	Nettoværdi	Mandslot
Dampskib	2 300 tdr.	20 kr.	kr. 46 000.00	kr. 37 950.00	kr. 1 150.00
„Frithjof“	1 478 „	20 „	„ 29 560.00	„ 22 934.00	„ 821.00
Dampskib	2 300 „	11 „	„ 25 300.00	„ 17 540.00	„ 587.00
„Frithjof“	1 478 „	11 „	„ 16 258.00	„ 10 841.00	„ 593.00

Ved lotternes beregning er der tillagt ganepenge samt for „Frithjof“ hyre à 20 kroner pr. maaned i 5 maaneder.

Af dette eksempel sees det, at baade dampskibets og „Frithjof“s mandslot selv med en pris af 11 kroner pr. tønde vilde naaet en gjennemsnitlig høide af ca. 120 kroner pr. maaned. Dette resultat synes os i høi grad lovende for et norsk drivgarnsfiske i Nordsjøen, og det synes os til at indbyde til et energisk arbeide for at overvinde de vanskeligheder i ordningen af fangstbedriften og omsætningen af varen, som denne nye bedrift endnu frembyder.

Udrustningen.

Af de forskjellige fartøiers fangstudbytte viste det sig i 1905 paa det tydeligste, hvilken stor rolle det spiller, at fartøierne er hensigtsmæssig indredede, at garnbruget er praktisk, og at forberedelserne iland til varernes modtagelse og redskabernes konservering er omhyggelig trufne.

„Frithjof“ var indrettet som en almindelig hollandsk eller tysk kutter, og den fandtes af fiskerne ombord at være betydelig mere praktisk og letvindt indredet end de almindelig norske sildekuttere. Vi tror derfor, at det sterkt maa tilraades norske fiskere, som har saa store kuttere, at indrette sit dæk og sine lasterum paa hollandsk maner, og henviser med hensyn hertil til den i bogen „Norsk havfiske“ offentliggjorte tegning (pl. IV). Vi er dog i nogen tvil om nødvendigheden af tverskibs skot i lasterummet.

Besætningen bestod af 11 mand inklusive kaptein og stuert. Desuden arbeidede observatøren som mand under fisket.

Garnudrustningen bestod af:

5 norske nordsjøgarn, fældet 17 favne af traad 30/16, barket, 22 omfar, 320 masker dyb.

45 norske nordsjøgarn, fældet 17 favne af traad 30/12, barket, 22 omfar, 340 masker dyb.

5 norske nordsjøgarn, fældet 19 favne af traad (hamp) 16/3, tjæret, 22 omfar, 360 masker dyb.

60 hollandske nordsjøgarn, fældet 16 favne traad 30/16, oljet, $21\frac{1}{2}$ omfar, 330 masker dyb.

1 000 favne manillakabel (100 favner 5″, 300 favner $4^1/_2$″, 400 favner 4″, 200 favner $3^1/_2$″), 60 favner 8″ kokustaug til driver, 50 skotske seildugsbøier og 15 norske træbøier.

Med hensyn til redskaberne skal vi udtale følgende:

De med „Frithjof“ benyttede norske nordsjøgarn var fældet og udstyret som de skotske drivgarn,[1]) og efter de resultater, som nu foreligger saavel for dette som andre fartøiers vedkommende, synes disse garn at passe for os.

Med hensyn til varigheden af de hollandske og skotske garn gaar erfaringen ud paa, at de hollandske skal kunne benyttes ca. syv aar og de skotske ca. seks aar. Hollænderne anvender garn, der er barkede og oljede, medens skotterne kun barker sine, men tørrer og barker dem hyppig under driften.

Fremgangsmaaden ved disse forskjellige barkningsmetoder er udførlig beskrevet af redaktør Barclay i „Norsk fiskeritidende“ for 1904, pag. 448—475 og 1905, pag. 233—372. Hollænderne og skotterne er altsaa efter lang erfaring kommen til meget forskjellige resultater med hensyn til garnenes konservering. Naar det spørgsmaal nu er aktuelt hos os, hvilken af disse barkemetoder vi helst bør efterligne, saa har man i de med kutter „Frithjof“ gjorte fangster en værdifuld veiledning, naar vi skal afgjøre, hvad der er tjenligst for os. Af disse fremgaar det nemlig, at forholdet mellem hollandske garn og norske nordsjøgarn med hensyn til fangsterne gjennemgaaende stiller sig fordelagtigere for de norske.

Oljingen gjør traaden i garnene grovere, og fiskerne mener dette delvis er grunden til den mindre fangstevne hos de hollandske garn. Specielt i sæsonens begyndelse, naar priserne er høie, er dette en faktor, som maa komme i særlig betragtning, naar man skal vælge sine redskaber.

Naar man dernæst tager hensyn til, at et hollandsk garn, saalænge oljingen maa foregaa i Holland, stiller sig adskilligt dyrere end et norsk, vil det vistnok vise sig fordelagtigere for de norske fiskere at anvende barkede garn, naar de passes godt med barkning og tørring. Den af kemiker Bull anviste barkemetode i „Norsk fiskeritidende“ 1901, pag. 863, og 1902, pag. 401, har vist sig meget god; men under sommerfisket gjør man dog ret i at barke saa ofte som hver 3die uge.

I den sidste tid er flere begyndt at præparere garn og snurpenøter paa den maade, at de barkes først 2 gange, saa tjæres de let, hvorpaa

[1]) Se om de forskjellige slags garn „Norsk havfiske“: Farkoster, redskaber og driftsmaader.

de efter tørring barkes igjen. Der paastaaes, at denne barkemetode har vist sig heldig, men endnu har vi liden erfaring i saa henseende.

Hr. kemiker Bull arbeider nu med en ny barkemetode, under hvilken garnene ogsaa tjæres. Forhaabentlig vil denne fremgangsmaade give en heldig løsning paa det for denne bedrift saa vigtige spørgsmaal om garnenes varighed. Ialfald tror vi, at der bør arbeides videre med forsøg ad denne vei. Saafremt man imidlertid vil anvende hollandske garn, tror vi, at traaden i vore farvand ikke bør være tykkere end no. 30/1. Vil man derimod benytte de norske eller skotske, barkede garn, vil det være af største betydning, at driften kan finde sted fra et omhyggeligt indrettet anlæg iland, hvor der er let adgang til barkning eller ombytte af redskaber mellem hver tur.

Silden blev iaar ganet paa norsk maner, fordi den opnaaede de høieste priser paa den maade. Den blev nemlig paa grund af det feilslagne fedsildfiske anvendt til erstatning for fedsild. Hvad der vil lønne sig bedst i andre aar, vil selvfølgelig afhænge af de markeder, paa hvilke denne vare kommer til at finde den bedste afsætning.

II. Drivgarnsforsøg efter høstsild udfor kysten fra Frøien til Lofoten 1905.

Af Thor Iversen.

„Michael Sars" ankom til Bergen den 12te september efter afsluttet fiskeforsøg i Finmarken, men blev paa grund af de politiske begivenheder stoppet her indtil den 21de september. Drivgarnsforsøgene paabegyndtes saaledes den 21de september og varede i 2 maaneder indtil 21de novbr. Efter denne tid foretoges et togt med udgangspunkt fra Holten ud til 65° 34′ n. br. og 1° 46′ v. l. (omtrent halvveis til Island) og derfra ind til Trænen. Denne tur omfattet udelukkende hydrografiske og andre videnskabelige undersøgelser. I første halvdel af december gjordes en tur til Aktivnæset for at gjøre undersøgelser paa kveitens gydeplads her. Skibet lagde op for vinteren i Bergen den 16de december.

Drivgarnsforsøgene blev i overensstemmelse med aarets driftsplan henlagt til havstrækningen mellem Frøien og Lofoten dels for at undersøge om der i den nordlige del af undersøgelsesfeltet fandtes fedsild og dels for at søge efter høstsild.

Som det vil sees af „Michael Sars"s journaluddrag fandtes der spredte forekomster af sild overalt, hvor fiskeforsøg blev udført, men kun

faa garnsætninger gav fangster, som kunde tilfredsstille praktisk bedrift. Af fedsild forekom der praktisk talt ingen, og da der gjordes en anseelig mængde forsøg særlig i dybet mellem Trænabanken og Røstbanken og et enkelt forsøg i Vestfjorden uden fangst af veritabel fedsild, maa man kunne slutte, at fedsilden iaar absolut ikke forekom i havet udenfor det distrikt som fedsilden i aarrækker har besøgt. Omtrent al den sild, som fangedes havde mere eller mindre udviklede kjønsorganer og var mere og mindre isterholdig. Det maa derfor kunne forudsættes, at hovedmængden af al den sild, som gik spredt over et større havomraade ude paa havbankerne, til vinteren eller vaaren vilde søge nærmere land for at gyde. (Angaaende sildens kvalitet se Hjalmar Brochs afhandling).

Som ovenfor nævnt fandt man ingensteds fedsild. Jeg vil af den grund betragte de udførte undersøgelser iaar som udelukkende vedrørende storsild (høstsild).

For oversigtens skyld vil jeg inddele det undersøgte felt i 3 afsnit, nemlig: 1) Havet omkring Trænen med Vestfjorden, Trænadybet og Trænabanken. 2) Havet omkring Sklinden med Sklinnadybet og Sklinnabanken. 3) Havet omkring Halten med Haltendybet og Haltenbanken.

1. Havet omkring Trænen med Vestfjorden, Trænadybet og Trænabanken. St. 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 a, 17 b, 17 c, 18, 29, 30. Kart.

St. 16 $^{11}/_{10}$ beliggende inde i Vestfjorden gav kun 1 fedsild og 8 smaahyser, st. 15 $^{9}/_{10}$ og st. 10 $^{28}/_{9}$, der ligger i dybet, som fører ind til Vestfjorden, gav ogsaa særdeles ringe fangster.

St. 7 $^{24}/_{9}$, st. 14 $^{6}/_{10}$ og st. 29 $^{13}/_{11}$ beliggende nærmere land V—SSV af Trænen gav ogsaa utilfredsstillende fangster.

St. 11 $^{2}/_{10}$, st. 12 $^{3}/_{10}$ og st. 13 $^{5}/_{10}$, som er beliggende ved Trænabankens nordre afheld i Trænadybet, gav meget opmuntrende fangster, nemlig henholdsvis 15—10$^1/_2$—7 tønder, men desværre viser de senere forsøg, st. 17 a, 17 b, 17 c $^{18}/_{10}$ og st. 30 $^{14}/_{11}$, at silden vistnok ikke stod her i nogen mængde over et længere tidsrum, men at den sild, som fangedes den $^{2}/_{10}$—$^{5}/_{10}$ maatte tilhøre et stim, som var paa sig. St. 18 $^{20}/_{10}$ findes paa selve Trænabanken, den gav daarlig fangst.

2. Havet omkring Sklinden med Sklinnabanken og Sklinnadybet. St. 8 $^{25}/_{9}$, st. 19 $^{23}/_{10}$, st. 20 $^{24}/_{10}$, st. 24 $^{2}/_{11}$, st. 25 $^{3}/_{11}$, st. 26 $^{6}/_{11}$, st. 27 $^{7}/_{11}$, st. 28 $^{10}/_{11}$, st. 31 $^{15}/_{11}$, st. 32 $^{16}/_{11}$, st. 33 $^{17}/_{11}$.

Som det vil sees af journaluddragene gav st. 8 den $^{25}/_{9}$ kun 3 snes sild, medens samtlige senere stationer omkring samme havstrøg, med undtagelse af st. 28 $^{10}/_{11}$, gav fangster i tøndevis, meget varierende i antal fra 2—36 tønder. Særlig forhaabningsfulde fangster blev gjort paa st. 19 $^{23}/_{10}$, 7 tønder, st. 24 $^{2}/_{11}$, 36 tønder, st. 25 $^{3}/_{11}$, 7 tønder, st. 26 $^{6}/_{11}$, 12 tønder, st. 27 $^{7}/_{11}$, 18$^1/_2$ tønde, st. 31 $^{15}/_{11}$, 8 tønder, og af disse

stationer er st. 24, 25, 26, 27 beliggende i dybet, som adskiller Sklinden fra Sklinnabanken.

Et enkelt forsøg ude paa bankskraaningen mod Nordhavet, st. 20 $^{24}/_{10}$, gav kun 2 sild.

3. Havet omkring Halten med Haltendybet og Haltenbanken. St. 1 $^{29}/_{10}$ 03, st. 2 $^{30}/_{10}$ 03, st. 3 $^{31}/_{10}$ 03, st. 4 $^{10}/_{11}$ 03, st. 5 $^{2}/_{12}$ 03, st. 9 $^{26}/_{9}$ 05, st. 21 $^{25}/_{10}$ 05, st. 22 $^{30}/_{10}$ 05, st. 23 $^{31}/_{10}$ 05.

Jeg har her medtaget seilskøite „Zaritzas" drivgarnsforsøg efter storsild høsten 1903. Dette forsøg blev foretaget efter forslag fra Fosens fiskeriselskab. Paa grund af meget ustadigt veir blev forsøgene faa og dels meget ufuldkomne derved, at garnene paa flere stationer kun var ude nogle timer fra eftermiddag til aften. Fangsterne var overalt smaa, se st. 1 $^{29}/_{10}$, st. 2 $^{30}/_{10}$, st. 3 $^{31}/_{10}$, st. 4 $^{10}/_{11}$, st. 5 $^{2}/_{12}$.

Alle disse stationer er beliggende øst—nord—vest af Halten, og om de end er ufuldstændige, stemmer dog det indtryk, som „Zaritzas" fører, hr. Bendik Johansen, har faaet af disse forsøg og ved seillads omkring i dette farvand, med det indtryk „Michael Sars"s undersøgelser iaar gav af samme havstrøg. Hr. Bendik Johansen siger i sin indberetning: „Efter vor opfatning, saa var der ind under Halten ingen storsild, men derimod store stimer af blandingsild (sild af forskjellige størrelser)."

„Michael Sars"s station 21 $^{25}/_{10}$, som ligger paa nordkanten af Haltenbanken, og st. 22 $^{30}/_{10}$ paa sydkanten af Haltendybet, gav henholdsvis $^{1}/_{2}$ snes sild, $^{3}/_{4}$ tønde. St. 23 $^{31}/_{10}$, som ligger klods i landbakken ved Haltendybet, gav ogsaa kun 1 snes sild. St. 9 $^{26}/_{9}$, som ligger omtrent midt mellem Halten og Vikten, gav ogsaa kun 3 snes sild. Vistnok var det smaa fangster, som gjordes, sild af omtrent samme kvalitet som den øvrige fangede sild, men da der ikke paa nogen af stationerne fangedes saa stor mængde, at den kom op i tøndetal, kan man antagelig have lov til at slutte, at der paa dette havstrøg i den tid vore forsøg varede ikke var nogen stor ansamling af sild. Derimod observeredes stadigt nord af Halten og ind mod Frohavet storhval i mængde, som gik i smaasild. Ved station 9 saaes smaasild i store flokke lige i nærheden af skibet.

Erfaringer.

Veirforholdene i den tid, vore sildeundersøgelser varede, maa vistnok betegnes som gunstige, naar hensyn tages til aarstiden. Jeg har indtryk af, at veirforholdene udfor Helgeland denne høst var bedre end søndenfor eller iallefald ikke værre. Af uveirsdage fremviser journalen kuling eller storm $^{30}/_{9}$—$^{1}/_{10}$, $^{10}/_{10}$—$^{11}/_{10}$, $^{13}/_{10}$, $^{16}/_{10}$—$^{17}/_{10}$, $^{26}/_{10}$—$^{27}/_{10}$, $^{2}/_{11}$, $^{9}/_{11}$, $^{17}/_{11}$—$^{21}/_{11}$.

Kvaløen ved Brønnø, som er centralt beliggende, benyttedes af „Michael Sars“ som station for kul og vandfylding og proviantering. Som regel solgtes ogsaa fangsten her.

Som udseilingsled for undersøgelsen af det nordlige afsnit 1 benyttedes Aasværleden. For afsnit 2 seiledes ud østom Melstenen— nordom Steinflesene og Einarsfaldene og nordom Sklinden, eller naar ud fra Rørvik: Humulraasa mellem Løvø og Gjerdingen — ud nordenom Kvaløen mellem Jakobsflesa og Medfjordboen og nordenom Sklinden.

For afsnit 3 benyttedes leden sydover til Halten.

Arbeidsforholdene med hensyn til selve drivningen frembød selvfølgelig ingen vanskeligheder, naar fisket foregik ude i frit hav langt fra land og heller ikke nær land ved Trænen eller i Aasværfjorden var der nogen hindring iveien for drivning med sildegarn som kystfiske, fordi farvandet her er forholdsvis rent og godt oplyst ved Træna og Aasvær fyr. Strømmen satte som regel ind og nord eller ud og nord som oftest 3—6 kvartmil i løbet af natten. Ganske anderledes var dog forholdene langs landet udfor Sklinden og nordover helt op til Floholmene, hvor der ikke findes kraftige havfyre. Paa denne strækning er det meget vanskeligt at drive om høsten og vinteren nær skjærgaarden, fordi veiret er saa særdeles ustadigt med hensyn til vind og nedbør, og jeg vil anse det umuligt under de nuværende fyrforholde at kunne fiske med drivgarn som kystfiske om vinteren andre steder nær land end udfor Sklinden. Men selv her frembyder forholdene endel vanskeligheder, som jeg ikke vil undlade at gjøre opmerksom paa.

Lygten paa Sklinden staar vistnok høit, og vi observerede, at den i klart veir kunde sees 14 kvartmil paa sjøen, men da det kun er en lygte og ikke fyr, skal der lidet regn eller disig luft til, før den tages væk i en ganske kort afstand fra ytre faldgar. Da ogsaa strømmen her ofte er meget sterk og tildels sætter ind mod land 4—8 kvartmil i løbet af en nats drift, vil et kraftigere fyr savnes meget i tilfælde af, at kystdrivgarnsfisket herudfor kommer istand.

Skreifiskerne, som om vaaren og vinteren fisker fra Sklinden, hvis antal i de senere aar har steget betydeligt, er ogsaa samstemmig om, at sterkere fyr i forbindelse med indseilingslygt er meget paakrævet, og saa vidt jeg ved, er andragende herom allerede indsendt til fyrdirektøren.

I det hele taget maa fyrbelysningen langs hele Helgelands yderst urene kyst fra Vikten til Trænen betegnes som meget mangelfuld baade for seilladsen udenskjærs langs landet og for indseiling fra havet gjennem de oftest vanskelige leder, der fører ind til de forskjellige ytre vær og ind til den indre led, hvilket vistnok ogsaa er en af hovedgrundene for, at kystbefolkningen her driver hav-bankerne med dækkede farkoster saa meget mindre end paa kysten syd og nordenfor.

Sklinden blev under forsøgstiden flere gange benyttet som havn ogsaa under en storm af VNV og fandtes med denne vindretning at være en smul og god havn. Jeg har talt med flere dampskibsførere, som har drevet skreifiske fra Sklinden om vinteren, og alle udtaler, at havnen er meget god og tilkommelig om dagen i al slags veir, naar man har forsvarlige ankere og fortøininger. For smaabaade maa derimod vistnok havnen betegnes som mindre god, og heraf er maaske dens daarlige rygte fremkommet.

Som Anmerkning paa det iaar 1906 udkomne specialkart B 45′ over Sklinden og omliggende farvand staar om indseilingen til Sklinden blandt andet følgende:

Raasa. Farbar i al slags veir.

Enakleden. God led i magsveir. Med høi sjø fra nord bryder imidlertid det trangeste af leden mellem Enakskaaket og Hansholmen snart samen.

Halsleden. Baadled i magsveir. Kræver lokalkjendskab.

Dølleden. Baadled i magsveir.

Odboleden. God led i magsveir. Bryder snart sammen under sjøgang fra vest.

Haarholmleden. Den bedste indseiling vest fra. Bryder imidlertid ogsaa sammen i høi sjøgang fra vest.

Nonsskjærleden. Baadled i magsveir. Bryder snart sammen.

Foruden disse anmerkninger er ogsaa medene for de forskjellige indseilinger opgivne.

Den nuværende fyrbelysning, som leder fra og til indre led, og Sklinden er heller ikke tilfredsstillende, og saavidt jeg ved er ogsaa andragende om at rette bod herpaa indsendt til fyrdirektøren.

Sklinden er nu kun beboet af den mand, som passer lygten, men har forhen været beboet af flere familier, som de overgroede grundmure paa Heimø vidner om.

Paa Hansholmen er opført i de sidste aar 2 pakhuser, som særlig benyttes i skreitiden, i hvilken tid der ogsaa i de seneste aar har været stationeret et eller flere kjøbefartøier.

Udfor Froøerne og Halten er strømmen meget sterk, mest nordostgaaende. Saaledes var driften paa station 9 14 kvartmil i løbet af natten. De andre stationer vest for Halten var driften 5—6 kvartmil.

Strømmen i Frohavet er mere uregelmæssig, men ogsaa her ofte sterk, dog er de strøg, som undersøgtes af „Michael Sars“, saa godt oplyst ved fyrer og lygter, at under almindelige omstændigheder kystdrivgarnsfiske meget godt kan foregaa her.

Et betydeligt drivgarnsfiske foregik i høst omtrent samtidig med „Michael Sars“s undersøgelser i Haltendybet langs landbakken af Fro-

oerne søndenfor den af os undersøgte strækning, saaledes kunde drivgarnsfiskere af fiskere fra Sauøen observeres om morgenen at trække sine garn søndenfor Troldskjæret, efterat de var drevet nordover hele natten. Denne havstrækning, som saaledes iaar blev benyttet af drivere fra Titran, er ikke særdeles indbydende for drivgarnsfiskere nær landbakken, fordi strømmen her er sterk og fyrbelysningen særdeles sparsom.

Resultatet af høstens undersøgelser kan i korte træk sammenfattes i følgende:

Fedsild fandtes praktisk talt ikke.

Høstsild stod spredt omtrent over hele det undersøgte havomraade, Vestfjorden maaske undtaget. Fangster af nogen mængde fandtes kun en kortere tid paa Trænabankens nordre afheld langt tilhavs og ingen fangster af betydning under land i nærheden af Træna.

De jevneste og bedste fangster gjordes i Sklinnadybet og mellem Sklinnabanken og Sklinden. Paa sidste sted gav en trækning 36 tønder, som maa betegnes som nogenlunde godt.

Dette er det billede af det undersøgte havomraade, som vore drivgarnsforsøg gav, og dette billede giver sandsynligvis et nogenlunde sandt indtryk af forholdene denne høst, endskjønt mange indvendinger kan gjøres mod at optrække faste slutninger af saa relativt faa trækninger som et enkelt fartøi kan udføre over et saa stort felt med saa utilfredsstillende undersøgelsesredskab, som drivgarn maa siges at være, men noget bedre redskab kjendes for tiden ikke.

De resultater, som ved disse undersøgelser er naaet, synes i forbindelse med erfaringerne fra skreiundersøgelserne udfør Sklinden og Sklinnabanken 1903—04 at tyde paa, at der aarvist i disse farvande forekommer storsild fra høsten og udover hele vinteren og vaaren.

Observatøren paa ovennævnte skreiforsøg hr. Knut Dahl skriver i sin indberetning: „Paa Sklinnabanken gjød storsild i slutten af februar og begyndelsen af mars. En del stamper gydefærdig sild fiskedes 23de februar paa nogle faa udsatte garn, og den 3die mars fik man sei paa juks med maven fuld af storsild og gydestof af silden. Den 26de mars var der en masse sild i Finsvaen. Silden sprat ud af juksetorsken.“ Ogsaa en fører af en fiskedamper, der drev skreifiske fra Sklinden i 1905—06, fortæller, at silden ogsaa disse aar var tilstede langt ud paa vaaren.

For at faa sikkerhed om lønnende sildefiske kan drives paa dette sted, hvor udsigterne for god sildeforekomst er saa lovende, bør et fiskeforsøg udføres med damp- eller motorfartøi over et tidsrum af 5 maaneder fra 1ste november, og dette fartøies undersøgelsesfelt indskrænkes til strækningen Vikten—Bremstenen.

Journaluddrag af seilskøite „Zaritzas" forsøgsfiske efter storsild udfor Halten høsten 1903.

Fører Bendik Johansen, Melnesvik.

Forsøget begyndte første halvdel af oktober og afsluttedes 3die december.

Station 1.
N. br. 64° 9′, l. o. 9° 42′.

29de oktober.
Satte garnlænken (23 storsildgarn) kl. 5 efterm. Kl. 5 form. næste dag trak med fangst 200 liter blandingssild, men mest istersild.

Station 2.
N. br. 64° 13′, l. o. 8° 41′.

30te oktober.
Kl. 4 efterm. sattes garnlænken. Kl. 5 form. næste morgen trak med fangst 20 stykker storsild. Ingen hval og fugl.

Station 3.
N. br. 64° 15′, l. o. 9° 39′.

31te oktober.
Kl. 5 efterm. sattes garnlænken. Kl. 9 efterm. samme dag maatte garnene trækkes grundet storm med fangst af 100 stykker blandingssild.

Station 4.
N. br. 64° 20′, l. o. 9° 32′.

10de november.
Kl. 4 efterm. sattes garnlænken. Kl. 8 efterm. samme dag trak garnene grundet storm med fangst af 12 stykker blandingssild.

Station 5.
N. br. 64° 26′, l. o. 9° 23′.

2den december.
Kl. 6 efterm. sattes garnlænken. Kl. 11 efterm. samme dag trak for storm med fangst af 40 stykker storsild.

Journaluddrag af s/s „Michael Sars"s undersøgelser efter sild udfor kysten fra Frøien til Lofoten 1905.

1ste tur.

Station 6. Kart I.
N. br. 63° 21′, l. o. 6° 20′.
Strømmen stiv ONOgaaende i over-

22de—23de september.
Kl. 7 efterm. satte 14 nordsjøgarn, 10 fedsildgarn, 12 storsild-

fladen. Andøvet med maskinen hele natten for at holde lænken klar.

garn[1]) 16 favne dybt (korktelnen). Kl. 5¼—8½ form. trak. Fangst: 1¼ tønde sild, hvoraf næsten al sild var indmadsild, kun enkelte istersild, 2 makrel.

Station 7. Kart I.

N. br. 66° 27′, l. o. 11° 14′. Strømmen satte NOover ca. 10 kvartmil i løbet af natten.

24de—25de september.

Kl. 6 eftm. satte garnene (samme antal og slags som foregaaende station) 10 fv. slag, 6 fv. sterter. Kl. 4½—7 form. trak. Fangst: 1⅓ tønde isterholdig indmadsild med smaa kjønsorganer og endel smaa fedsild (smaa kristianiasild og bladsild).

Station 8. Kart I.

N. br. 65° 23′, l. o. 10° 28′. Strømmen i overfladen var sterk NNOgaaende.

25de—26de september.

Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 4½—6½ form. trak. Fangst: 3 snes sild. Silden var en blanding af isterholdig indmadsild, tomsild med lidt ister og istersild. Et par sild paa 28 cm. havde temmelig meget udviklede kjønsorganer.

Station 9. Kart I.

N. br. 64° 30′, l. o. 9° 51′. Strømmen meget sterk NOgaaende. Saa om aftenen mange hval og smaa knuder af smaasild.

26de—27de september.

Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 4½—6¾ form. trak. Fangst: 30 snes sild. Omtrent alle var isterholdige indmadsild med kjønsorganerne i forskjellige modenhedsstadier. Et par sild 28 cm. indmadsild med langt fremskredne kjønsorganer.

2den tur.

Station 10. Kart I.

N. br. 66° 43′, l. o. 11° 39′.

28de—29de september.

Kl. 6¾ efterm. satte garnlænken. Kl. 4½—7½ form. trak. Fangst: ½ tønde sild. Isterholdig indmadsild.

[1]) Nordsjøgarn = 22 omfar pr. alen, 18 fv. langt, 325 masker dybt. Storsildgarn = 18 omfar pr. alen, 13 fv. langt, 250 masker dybt. Fedsildgarn = 24 omfar pr. alen, 13 fv. langt, 250 masker dybt.

3die tur.

Station 11. Kart I.
N. br. 66° 41′, l. o. 10° 26′.

2den—3die oktober.
Kl. $6^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Kl. 5—$8^1/_2$ form. trak. Fangst: 15 tønder smaafalden isterholdig indmadsild. Silden stod bedst paa nordsjøgarnene, hvis maskevidde passed bedst efter sildens størrelse.

Station 12. Kart I.
N. br. 66° 57′, l. o. 9° 9′.

3die—4de oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 5—$8^1/_2$ form. trak. Fangst: $10^1/_2$ tønde smaafalden isterholdig indmadsild med lidet udviklede kjønsorganer mest 30—32 cm. lange. God kvalitet.

Station 13. Kart I.
N. br. 66° 36′, l. o. 10° 50′.

5te—6te oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 5—8 form. trak. Fangst: 7 tønder isterholdig indmadsild. God kvalitet.

Station 14. Kart I.
N. br. 66° 17′, l. o. 11° 17′.
Strømmen satte NV.

6te—7de oktober.
Kl. $5^3/_4$ efterm. satte garnlænken. Kl. $4^1/_2$—7 form. trak. Fangst: $^1/_2$ kurv sild isterholdig indmadsild.

Fangst ialt 33 tønder. Solgt til pris kr. 21.00 pr. tønde i Kvaløen pr. Brønnø.

4de tur.

Station 15. Kart I.
N. br. 66° 58′, l. o. 11° 16′.

9de—10de oktober.
Kl. 6 efterm. satte 17 nordsjøgarn, 3 storsild og 16 fedsildgarn. Kl. $5^1/_4$—8 form. trak. Fangst: 2 snes isterholdig indmadsild.

Station 16. Kart I.
N. br. 67° 58′, l. o. 14° 0′.

11te—12te oktober.
Kl. $5^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Kl. $4^1/_2$—$6^3/_4$ form. trak. Fangst: 1 fedsild, 8 smaahyser.

5te tur.

Station 17 a. Kart I.
N. br. 66° 43′, l. o. 10° 32′.
2 motorskøiter toges fra Trænen ud paa banken paa slæb.
Skøite 1 satte garnene paa 17 b. N. br. 66° 38′, l. o. 10° 46′.
Skøite 2 satte garnene paa 17 c. N. br. 66° 39′, l. o. 10° 38′.
De brugte begge væsentligst 22—24—26 omfarsgarn.

18de—19de oktober.
Kl. 6½ efterm. satte garnlænken. Kl. 5—7½ trak. Fangst: 1 tønde isterholdig indmadsild.
Praiet begge skøiter, som kun havde faaet nogle faa sild.

Station 18. Kart I.
N. br. 66° 30′. l. o. 10° 7′.

20de—21de oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 5—7¼ form. trak. Fangst: ¾ tønde isterholdig indmadsild.

Var indom Trænen, hvor praiede motorkutter „Trænen", som havde drevet n. br. 66° 30′, l. o. 11° 33′ med fangst af kun 3 snes sild.

6te tur.

Station 19. Kart I.
N. br. 65° 30′, l. o. 9° 45′.

23de—24de oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Kl. 5—8 form. trak. Fangst: 7 tønder isterholdig indmadsild. 615 i maaltønden.[1])

Station 20. Kart I.
N. br. 65° 55′, l. o. 6° 14′.

24de—25de oktober.
Kl. 6 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—8½ form. trak. Fangst: 2 sild.

Station 21. Kart I.
N. br. 65° 2′, l. o. 8° 35′.

25de—26de oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Kl. 5—9 form. trak. Fangst: ½ snes sild.

7de tur.

Station 22. Kart I.
N. br. 64° 15′, l. o. 8° 44′.

30te—31te oktober.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—8½ form. trak. Fangst: ¾

[1]) Hovedmængden af alle fangster var sild af samme størrelse.

tønde isterholdig indmadsild omtrent af samme størrelse og slags som nordenfor.

Station 23. Kart I.
N. br. 64° 14′, l. o. 9° 2′.

31te oktober—1ste november.
Kl. $4^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Kl. $6^1/_2$—$8^3/_4$ form. trak. Fangst: 1 snes sild.

Samme nat forsøgte skøite „Alliance“ af Sauøen med drivgarn øst af Sauøen midtfjords i Frohavet uden spor af fangst.

Station 24. Kart I.
N. br. 65° 14′, l. o. 10° 38′.
Loddet 255 m. paa østkanten af Sklinnabanken. Strømmen satte fartøiet nord og indover mod landbakken over dybrenden.

2den—3die november.
Kl. $4^1/_2$ efterm. satte garnlænken. Kl. 6—$10^1/_2$ form. trak. Fangst: 36 tønder isterholdig indmadsild i forskjellige udviklingsstadier med hensyn til kjønsorganerne. 560 sild i maaltønden.

Station 25. Kart I.
N. br. 65° 14′, l. o. 10° 38′.
Loddet 208 m. paa østbakken af Sklinnabakken. Strømmen satte vestover mod banken.

3die—4de november.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—9 form. trak. Fangst: 7 tønder af samme sort som foregaaende station.

Solgte silden i Kvaløen. Pris kr. 18.00 pr. fiskepakket tønde.

8de tur.

Station 26. Kart I.
N. br. 65° 14′, l. o. 10° 38′.
Strømmen satte NOover og ind mod Ufstarene, altsaa drev over dybet.

6te—7de november.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—$9^1/_2$ form, trak. Fangst: 12 tønder sild af samme kvalitet som foregaaende station.

Station 27. Kart I.
N. br. 65° 14′, l. o. 10° 38′.
Strømmen satte NO og indover, altsaa over dybet.

7de—8de november.
Kl. 5 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—$9^1/_2$ form. trak. Fangst: $18^1/_2$ tønde sild af samme kvalitet som foregaaende station.

Station 28. Kart I.
N. br. 65° 14′, l. o. 10° 38′.
Strømmen satte VNVover paa Sklinnabanken.

10de—11te november.
Kl. $4^1/_2$ efterm. satte 14 nordsjøgarn, 8 fedsildgarn og 18 storsildgarn. Kl. 6—$8^1/_4$ form. trak. Fangst: $^1/_3$ tønde sild.

Solgte silden i Kvaløen. Pris kr. 12.00 pr. tønde.

9de tur.

Station 29. Kart I. 13de—14de november.
N. br. 66° 17′, l. o. 11° 37′. Strømmen satte svagt vest og nordover.
Kl. 4 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 1 tønde blandingssild (smaa fedsild, isterholdig indmadsild i forskjellige stadier).

Station 30. Kart I. 14de—15de november.
N. br. 66° 35′, l. o. 11° 1′.
Kl. 4 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—8 form. trak. Fangst: 16 sild.

Station 31. Kart I. 15de—16de november.
N. br. 66° 2′, l. o. 10° 45′.
Kl. 4 efterm. satte garnlænken. Kl. $6^1/_2$—9 form. trak. Fangst: 8 tønder isterholdig indmadsild.

Station 32. Kart I. 16de—17de november.
N. br. 65° 39′, l. o. 10° 52′.
Kl. 4 efterm. satte garnlænken. Kl. 6—$8^1/_4$ form. trak. Fangst: $3^1/_2$ tønde isterholdig indmadsild, 2 sildehaier, 3 blæksprut.

Station 33. Kart I. 17de—18de november.
N. br. 65° 27′, l. o. 10° 39′. Saa her adskillige hval. Strøm og vind satte ret paa land.
Kl. 4 efterm. satte garnlænken. Kl. 12 midnat—2 form. trak. Fangst: 2 tønder. Trækningen foregik saa tidlig paa grund af sterk storm, som ødelagde adskilligt paa redskaberne.

Solgte silden i Kvaløen. Pris kr. 12.00 pr. tønde.

III. Foreløbig meddelelse om sildeundersøgelserne.

Af **Hjalmar Broch.**

Allerede for meget lang tid tilbage har fiskerne været opmerksom paa, at sild fra forskjellige fangststeder har forskjelligt udseende. Men det er først i de senere aar, videnskaben har forsøgt at benytte sig af disse erfaringer for derigjennem at kunne adskille de enkelte sildestammer

fra hinanden. Gjennem den tyske professor Fr. Heinckes store, grundlæggende arbeider paa dette felt er vi nu kommet saa vidt, at vi virkelig forstaar at skjelne mellem paaviselige sildestammer („Rassen") i havet. Til en belysning af saadanne stammemerker kan her nævnes, at sildens hvirvelantal varierer, antallet af bugskjæl mellem gatboret og bugfinnernes basis er forskjelligt og endelig, at der er en stor forskjel i kropsforholdene hos de forskjellige stammer (f. eks. varierer afstanden fra snudespidsen til forkanten af rygfinnen, til gatboret og til bugfinnernes basis, altsammen i forhold til individernes totallængde). Til en udredning af de forskjellige stammer i vore farvande er der i de senere aar indsamlet et betydeligt materiale, der blir meget detaljeret undersøgt ved maalinger. Jeg skal her kort udrede, hvilke kjendsgjerninger der synes at fremgaa af det materiale, der til nu er blevet undersøgt ved fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling.

Til en første, orienterende oversigt foretoges med „Michael Sars" i august—september et togt i Nordsjøen (detaljeret oversigt over dette findes i kapt. Thor Iversens artikel „Nordmænds og andre nationers sildefiske i Nordsjøen", „Norsk Fiskeritidende" 8de og 9de hefte 1904, og i dr. Johan Hjorts bog „Norsk havfiske", anden del side 320). Som supplement til dette togt fik jeg til undersøgelse følgende sildeprøver: storsild fra Aalesund, vaarsild fra Solsvik—Haugesund samt en prøve Bohusläns-sild fra Gøteborg gjennem professor dr. O. Petterson, Stockholm. Samtlige disse prøver er tagne af fangster vinteren 1904—05. Til et specielt forsøg paa en undersøgelse over et sandsynligt grænsedistrikt mellem to stammer fik vi gjennem hr. Lauritz Devold overladt nogle prøver fra Vikingbanken fra d/s „Kinn".

For oversigtens skyld inddeles „modenheds-graden", d. v. s. rognens eller melkens (kjønsorganernes) udvikling i følgende stadier:

I betegner sild, der aldrig har gydt og hvis kjøn kun kan bestemmes ved mikroskopets hjelp,
II sild med smaa (3 à 4 mm. til 8—9 mm. høie) kjønsorganer; rognens enkelte eg kan først adskilles ved hjelp af en lupe,
III de polygonale eg kan skjelnes med blotte øie, alle er uklare (kjønsorganets høide 9—18 mm.),
IV enkelte eg helt runde og klare, hovedmassen dog endnu ikke moden (høide over 18 mm.),
V rogn og melke flydende,
VI udgydt (kjønsorganerne er her af størrelse som hos II).

Praktisk talt vil disse stadier i forbindelse med isterholdighed være:

I (isterholdighed m [= meget]) } fedsild,
II (— m) }

II (isterholdig + [= middels]) } istersild,
III (— {+ / 1 [= lidt]) } istersild,
IV (— 1)
V (— 0 [= intet]) } fuldsild,
VI (— {0) / 1) } blodsild — tomsild.

Denne sidste skala omfatter saavel vaarsild og Nordsjøsild som storsild og Bohuslän-sild.

Fra dr. Hjorts bog „Norsk havfiske“ anden del side 321—322 hidsættes følgende:

„Tabel over procenttallet af sild af forskjellig modenhedsgrad paa en række af de — — opførte undersøgelsesstationer (1—11, 156).[1])

Fangstplads	1	2	4	5	6	7	8	9	11	156
Stadium I		1	1	1						
— II (feldsild eller)[2]) istersild	23	37		2	1	10	5		6	43
— II—II (feldsild eller)[2]) istersild	18		5		1	4	5	4	8	16
— III (feldsild eller)[2]) istersild	36	16	26	31	20	17	60	6	66	25
Stadium IV fuldsild	23	46	67	64	56	19	15		10	16
— V fuldsild			1	2	1					
Stadium VI tomsild[3])					21	50	15	90	10	
Middellængde i ctm.	28	26.5	26	25	25.5	28	29.5	31	30	29.5

„Af denne tabel vil man umiddelbart kunne trække følgende slutninger. — — Intetsteds forekommer sild, som helt kan henføres til et enkelt, bestemt stadium alene. Men prøverne omfatter overalt blandinger af meget forskjellig beskaffenhed. Af disse blandinger er der dog tre meget forskjellige og karakteristiske grupper.

Til den første gruppe hører stationerne 1, 11 og 156, hvilke alle er beliggende i den østlige del af Nordsjøen, langs revet eller i den norske rende. Paa disse stationer (se kart planche A) bestaar den aldeles overveiende del af fangsten (80—90 %) af [fedsild eller][2]) istersild, til hvilken blandes mellen 10—20 % fuldsild. At merke er endvidere, at silden paa disse stationer har en gjennemsnitlig størrelse af 28—30 ctm.

[1]) Parenthesen tilføiet her.
[2]) Indklammet her.
[3]) VI her sat istedetfor II ug.

En anden gruppe omfatter stationerne 2, 4, 5 og 6. Paa disse stationer, som er beliggende i den sydlige del af Nordsjøen ned til Doggerbank, er sildens gjennemsnitlige størrelse betydelig mindre, fra 25 til 26½ ctm. Procenttallet for fedsild [d. v. s. „istersild"][1]) er her langt mindre end hos foregaaende gruppe, derimod bestaar her mindst 50 % af de undersøgte individer af fuldsild. Paa en enkelt station (6) er her ogsaa 21 % tomsild.

Den tredie gruppe omfatter stationerne 7, 8 og 9 — —. Silden er her betydelig større, fra 28 til 31 ctm. i gjennemsnit. Den ligner forsaavidt i størrelse mere første gruppe. Fra denne adskiller den sig imidlertid derved, at den for en meget væsentlig del bestaar af tomsild, som ikke forekommer i den første gruppe."

Dette er, hvad der kan udledes alene ved undersøgelsen af sildens længde, isterholdighed og modenhedsgrad. Ved den mere omstændelige „raceundersøgelse", hvor man fra studiet af menneskeracerne har overført maale- og tælle-metoden, viser dette billede sig end klarere, og i virkeligheden lader sig da paavise, at disse grupper synes at stikke dybere; de synes at være i kropslig henseende forskjelligartede stammer. Jeg skal ikke her trætte med den udtømmende undersøgelses statistiske opgaver; men anser det dog ikke at være af veien at sætte op et par af de fundne kjendsgjerninger for at give en liden forestilling om, ad hvilken vei resultaterne er udledet. Paa planche C er grafisk fremstillet en sammenstilling mellem „Doggerbanksild" (tabellens stationer 4, 5 og 6, side 3)[1]), „Shetlandsild" (samme tabels stationer 7, 8 og 9 samt st. 10, tæt vest for Vikingbanken [Revet]) og storsild fra Aalesund januar 1905.

Planche C:
Vert S = Totalantal af hvirvler.
Vert H = Første, sluttede haemalbues hvirvelnummer.
K_2 = Antal kjølskjæl (bugskjæl) mellem gatboret og bugfinnernes basis.

Som af planche C fremgaar, dækker de forskjellige stammers kurver delvis hinanden; stammerne har et „fælles variationsgebet". Dette gjør, at man maa undersøge en hel række med egenskaber, før man kan sige nogenlunde bestemt, om silden tilhører denne eller hin stamme. Karakteristisk for de tre her nævnte stammer er altsaa (sammenlign planchen) opgivne med de hyppigste tal, „frekventserne":

Doggerbank ...	Vert T 56	Vert H 25	K_2 15
Shetland	„ „ 57	„ „ 25	„ 14
Storsild	„ „ 58	„ „ 26	„ 14

[1]) Parenthesen tilføiet her.

Disse tal har efter Heinckes undersøgelser vist sig at være uafhængige af sildens alder, d. v. s. om prøven bestaar af smaa eller udvoksne, unger eller gydende sild af f. eks. storsild, saa er frekventserne henholdsvis 58, 26 og 14. Denne lov har, som senere vil fremgaa, overmaade stor betydning, og end større derved, at kroppens forhold for store dele er afhængige af sildens vekst.

De tre grupper, der omtales i dr. Hjorts bog (smlgn citatet side 444—445) synes i virkeligheden at være tre hovedstammer i den midtre og nordlige del af Nordsjøen: den første gruppe — vi kan foreløbig kalde den „den norske sild" — staar nær ved vore vaarsild. Den anden gruppe er Heinckes („Naturgeschichte des Herings") „nördlice Bankheringe", Doggerbanksilden. Den fjerde gruppe endelig er Shetlandssilden. Disse tre stammer gyder til forskjellig tid og sted. Doggerbanksildens gydeplads er endnu kun delvis kjendt; men dens gydetid maa — efter kjønsorganernes udvikling at dømme — falde om høsten, kanske alt i september—oktober. Shetlandssildens gydetid falder i august—september; gydested i den nordvestlige Nordsjø mellem Shetland og Revet. Den norske sild gyder antagelig som „vaarsild" i februar—mars ved vore kyster.

Ved de videre undersøgelser vaaren 1905 syntes at fremgaa, at Bohuslänssilden er en fra vor vaarsild vidt forskjellig stamme, der derimod er overmaade nær beslegtet med Doggerbanksilden.

Endvidere at storsilden og vaarsilden langs vor vestkyst er meget nær beslegtet, ja saa nær, at det med de daværende undersøgelser som basis syntes meget vanskelig at holde disse to stammer ud fra hinanden med nogen sikkerhed.

Sammen med dette materiale til mere orienterende undersøgelser forelaa der, som nævnt, nogle prøver fra et formodet grænsegebet mellem to stammer, nemlig fra Vikingbanken. Det var fire prøver fra d/s „Kinn" (kaptein Rutgerson) fra 14de og 17de oktober og 1ste og 2den novbr. 1904 (datoen er dagen for indhivningen af garnene). De tre første prøver var Shetlandssild — den fjerde norsk sild. Det saa ikke ud til at være særlig blandede prøver, og spørgsmaalet ligger nær: var denne „straale" den 2den november sild paa vandring mod den norske kyst, eller hvoraf kommer denne pludselige omskiften?

I aaret 1905—'06 er der ogsaa blevet indsamlet et betydeligt og værdifuldt materiale af sild til raceundersøgelse. Der er saaledes indsamlet:

fra den nordlige Nordsjø (Revet) af kutter „Frithjof", observatør Peder Rønnestad (kart side 426).

fra Stadthavet til Lofoten af „Michael Sars“, observatør kaptein Thor Iversen (kart planche B).
fra Risør af hr. Einer Einersen.
fra Svinøhavet (storsild) gjennem hr. Johan Devold (firmaet Lauritz A. Devold).
fra vaarsilddistrikterne (Haugesund—Stadt) gjennem fiskeriinspektør Buvig,
fra Trondhjemsfjordens ydre del (saakaldt „fedsild“) gjennem kandidat O. Sund (st. 35, kart planche B).
fra Trondhjemsfjordens indre del („vaarsild“, Beitstadfjorden) af hr. P. Ronæs (st. 36, kart planche B).

Fra Revkanten i den nordlige Nordsjø fik jeg til undersøgelse en del prøver fra august—oktober 1905 fra kutter „Frithjof“. Det gjaldt her at undersøge forholdet mellem Shetlandssilden og den norske sild. Disse prøver er endnu ikke helt bearbeidet, saa en fuldt sikker bedømmelse af forholdene her endnu ikke kan opgjøres. (Med hensyn paa en detaljeret opgave over „Fridthjof“s togter henvises til „Norsk sildefiske i Nordsjøen“ af Lauritz Devold og Johan Hjort, side 423 o. flg.). Silden holdt omkring Vikingbanken en gjennemsnitlig længde af 20—30 cm. (Sammenlign planche D, de maalte silds totallængde i cm., „Frithjof“ 1905). De fleste af de undersøgte sild havde i august—oktober rogn og melke paa stadium II og III, isterholdighed +, men specielt i slutningen af september og ud i oktober maaned lod der sig til tider merke en tilblanding af blodsild og tomsild.

Rene prøver af Shetlandssild findes ikke i dette aars materiale. Dette har væsentligst sin grund deri, at ingen prøver blev konserveret til nærmere undersøgelse i den tid, „Frithjof“ fiskede over selve Nordsjøflaket (st. 3 til 16, kart II). Men fra Revet (Vikingbanken) foreligger en hel række prøver. De fleste af disse bestaar saa at sige udelukkende af nork sild, der paa den tid, prøverne er indsamlet (august—oktober) er istersild (isterholdig indmadsild). I oktober maaned var dog ofte rogn og melke saavidt udviklet, at silden nærmede sig til at være fuldsild. Paa denne tid lod der sig, som nævnt, merke en tilblanding af blodsild og tomsild. Disse var tydeligvis Shetlandssild.

Det kunde saaledes synes, som om Shetlandssilden, efterat den har gydt (d. v. s. i september—oktober) ialfald delvis søger hen mod de paa næring saa rige afhæld mod Den norske rende og Nordhavet (sammenlign forholdet paa Vikingbanken 1904 efter „Kinn“!). Langs Revet trænger den saa den norske sild tilbage, og denne sidste fiskes derfor da mest over selve eggen eller over lidt dybere vand. Paa denne maade synes de ovennævnte forandringer i prøvernes sammensætning maaske at kunne forklares.

Var der i den nordlige Nordsjø ikke helt ubetydelige forskyvninger at merke igden sildestammerne, synes der i de af „Michael Sars“ undersøgte partier langs den norske kyst (se kart planche B) at herske en paafaldende ensformighed. Forsøgene gik for sig i maanederne september til november 1905. Med hensyn paa stationer og detaljerede fangstopgaver henvises til Thor Iversens indberetning. Den sild, der fiskedes — efter vragerbedømmelse slosild 400/450, 500/550, 600/700 — holdt en meget jevn størrelse, hyppigst nær 31 cm. i længde (sammenlign planche D, „Michael Sars“ 1905). Noget uklar at bedømme er st. 6 (n. br. 63° 21′, l. o. 6° 20′); det er muligt, at den her forekommende sild nærmer sig meget sterkt til Nordsjøens norske sild. Paa de øvrige stationer forekom saa at sige udelukkende sild, der efter al sandsynlighed er den samme som den, der omkring nytaar og senere hen fiskes som „storsild“ nordenfor stadt. Dens kjønsorganer stod paa stadium II og III, isterholdighed hovedsagelig + (istersild).

Af stor interesse var det at faa undersøgt de faa, spredte eksemplarer af fedsild, der fangedes paa disse felter. Det har været og er fremdeles et meget omstridt spørgsmaal, hvad fedsilden egentlig er for slags sild. Dr. Axel Boeck holdt fedsilden („sommersilden“) for en egen, høstgydende sort. Nogen støtte for denne antagelse er det ikke lykkedes mig at finde. Langt mere i overensstemmelse med mine iagttagelser er det naar professor G. O. Sars i sine indberetninger antog sommersilden for yngre individer af vaarsild. Et endeligt resultat er jeg endnu ikke kommet til, og paa grund af den tilfældige karakter, der hviler over de faa prøver, der har været at opdrive, vil min mening om fedsilden mere antage formen af en hypotese end en absolut dom.

De prøver af fedsild, der er tilveiebragt af „Michael Sars“ — mest Kristianiasild — stemmer i sine hvirveltal og øvrige tællinger helt overens med storsilden. Sandsynligheden taler derfor sterkest for, at fedsilden her er unge, endnu ikke gydefærdige individer af storsildens stamme; med sikkerhed kan dette først da opklares, naar der kan opdrives prøver under et fedsildfiske paa de vanlige lokaliteter. Ved undersøgelse af disse fedsilds kjønsorganer fremgaar det med absolut sikkerhed, at de endnu aldrig har gydt, til trods for silden har en totallængde, der er omtrent den samme, som hos den gydende Doggerbanksild. Enkelte af de her omhandlede fedsild viste tegn til, at de i løbet af kommende aar vilde komme til at gyde for første gang. — Man maa absolut ikke af denne her paapegede størrelseslighed slutte, at silden paa Doggerbank har samme alder som Kristianiasilden. Tvertimod taler sandsynligheden for det modsatte, da sildens vekst synes at være yderst forskjellig paa de

forskjellige lokaliteter.[1]) Desværre mangler jeg materiale til at foretage de saa nødvendige aldersbestemmelser paa silden fra Doggerbank, da disse undersøgelser først er blevet paabegyndt sidste aar.

Af en prøve af saakaldet „fedsild" fra Trondhjemsfjorden 31te august 1905 (st. 35, kart planche B) syntes at fremgaa, at vi her har at gjøre med en fra den egentlige fedsild vidt forskjellig stamme. Rogn og melke viste sig hos Trondhjemsfjordsilden oftest hos individer af samme totallængde, som den oven omtalte Kristianiasild, at være langt mere udviklet (stadium II og III), [istergehalt + til m.]. Den vægtigste indvending mod samhørigheden af de to fedsildesorter synes dog at ligge i de forskjellige hvirveltal. Medens dette tal er særdeles høit hos fedsilden fra „Michael Sars" (**58**—57), er det hos Trondhjemsfjordsilden temmelig lavt (**56**—57[2]).

I Beistadfjorden (st. 36, kart planche B) gyder en ganske særegen sort „vaarsild". Intet andet sted er det saavidt mig bekjendt iagttaget, at sild gyder allerede ved en totallængde af ca. 12 cm. Den mindste gydende sild angives fra Østersjøen af professor Heincke (Naturgeschichte des Herings) til omtrent 17 cm. Denne eiedommelighed i forbindelse med en temmelig isoleret beliggende gydeplads og sen gydetid (mars—mai) tydede i retning af en særegen stamme. Af undersøgelserne over gydende sild fra Beitstadfjorden april 1906 (st. 36, kart planche B) synes ogsaa at fremgaa, at her foreligger en egen stamme. Individerne i den af mig undersøgte prøve har en gjennemsnitlig længde af 21—23 cm.; de er altsaa blandt de forholdsvis større eksemplarer. Undersøgelsen af disse sild frembyder ogsaa derigjennem en stor interesse, at der her synes at foreligge individer af samme sildestamme, som den „fedsild", der i august 1905 blev fisket mellem Tautra og Leksviken (st. 35, kart planche B) i Trondhjemsfjorden.

At denne sildestamme i Trondhjemsfjorden hverken er smaa individer af den veritable storsild eller vaarsild fremgaar med tydelighed af de maalinger, der atter iaar er foretaget over disse to sorter. For atter at komme tilbage til og muligvis faa rede paa det spørgsmaal, hvorvidt storsild og vaarsild virkelig kan holdes ud fra hinanden, er der atter iaar maalt et par større prøver fra hvert distrikt, prøver fra Svinøhavet og Haugesund (Bømmeløen). Til hvilken sildestamme man maa henregne Østlandets „vaarsild", er et endnu uopklaret spørgsmaal. Et lidet vink

---

[1]) F. eks. kan nævnes, at der særdeles hyppig forekom individer med 5 vinterringe paa otoliter eller skjæl (d. v. s. sandsynligvis tilhørende 5 gruppen) i Trondhjemsfjorden af samme størrelse som eller mindre end individer med 3 vinterringe (3 gruppen) fra havet udenfor vore kyster.

[2]) Frekventserne fremhævet.

i saa henseende haaber jeg muligens at kunne vinde ved undersøgelsen af de prøver, jeg har faaet fra Risør. Da de imidlertid endnu ikke er færdig maalt, maa jeg afholde mig fra endnu at fremsætte nogenlunde mening herom.

Dette er i korte træk de resultater, hvortil maalingerne af det store sildemateriale 1904—1906 synes at føre. Dog kan det selvsagt tænkes, at der ved det endelige opgjør af disse maalinger, som strækker sig over et par tusind individer, at der vil vise sig enkelte forskjelligheder fra den her fremsatte oversigt.

En indvending, der let vil falde mange ind at gjøre, er, at disse maalinger og observationer, der kun foretages over et faatal af individer af hver fangst, let maa være underkastet et tilfældes luner og saaledes ikke kunne give et paalideligt indtryk af de sande forholde. Selvfølgelig blir ogsaa her sandsynlighedsberegningerne at anvende efter stor maalestok. Men — „jeg vil ikke undlade at gjøre opmerksom paa, at den undersøgelse af en række udvalgte sild, som jeg her har meddelt en del af resultaterne af, selvfølgelig ogsaa maa støtte sig til betragtningen af den hele fangst, hvis den vil undgaa at blive afhængig af den tilfældighed, som undersøgelsen af en mindre prøve selvfølgelig altid vil medføre.“ („Norsk havfiske“, anden del side 322). Disse ord kan med føie anføres her. For at give undersøgelserne større sikkerhed, bredere basis, foretoges i 1905—1906 massemaalinger ved siden af raceundersøgelserne, hvortil der desuden i fangstjournalerne føies en almen karakteristik af den hele fangst for hver garnsætning.

Ulige større vegt har den indvending, at en drivgarnsfangst absolut ikke kan give et paalideligt billede af den i søen forekommende sild. De negative resultater siger saa godt som absolut intet. For det første er det ikke sikkert, sildestimerne gaar netop i den dybde garnene staar. For det andet er garnene bestemt til at fange sild af bestemt størrelse. Saaledes er det et tilfælde, om der blir hængende en liden fedsild i en nordsjøfiskers garn, som det var et rent tilfælde, at der i garnene paa „Michael Sars“ paa en enkelt station 1905 blev hængende tre bladsild. En slig hændelse gir en nærmest det indtryk, at der paa dette sted maa have forekommet — for at udtrykke sig med forsigtighed — nogen bladsild, muligens heller ikke saa rent lidet. — Disse undersøgelser over drivgarnsfangsterne kan derfor intet sige om stammernes mindre sildestørrelsers udbredelse. Det maa være fremtiden forbeholdt at opklare deres livsforhold, deres biologi. Dog maa undersøgelser over den større sild ikke tilsidesættes. Med fuld forstaaelse for betydningen af saadanne biologiske forskninger er det derfor ogsaa, kommissionen for de internationale havundersøgelser

har fastsat sit program for sildeundersøgelser, der i de øvrige lande i de sidste aar er foretaget paa samme maade som her hos os.

Vil man sammenligne kvaliteten af silden efter den her meddelte undersøgelse med vor vragerinstruks, er det med en gang iøinefaldende, at vragerinstruksens „nordsjøsild“ omfatter alle de tre nordsjøstammer, Doggerbanksild, Shetlandssild og norsk sild. Disse har, som det ogsaa fremgaar af undersøgelserne, til samme tid meget forskjellig salgsværdi. (Med hensyn paa forholdet mellem nordlig nordsjøsild (da = norsk sild) og sydlig nordsjøsild (= doggerbanksild) 1905, se Lauritz Devold og Johan Hjort: „Norsk sildefiske i Nordsjøen“, side 428). Man vil i reglen kunne skjelne mellem disse tre stammer ved hjælp af størrelsen og rognens eller melkens udvikling, naar man kjender fangststed og fangsttid.

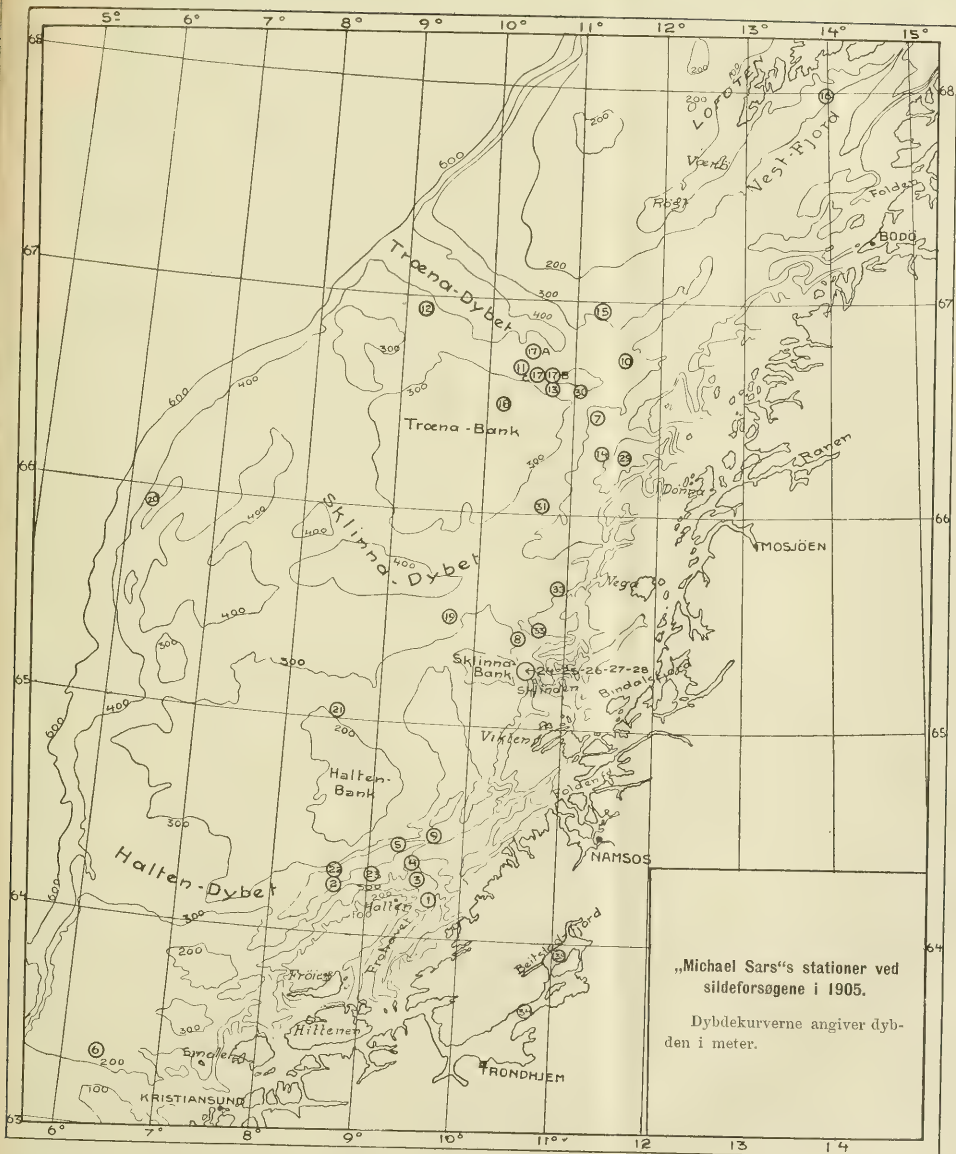
Planche A.

Fangstpladser for sildefiske i Nordsjøen.

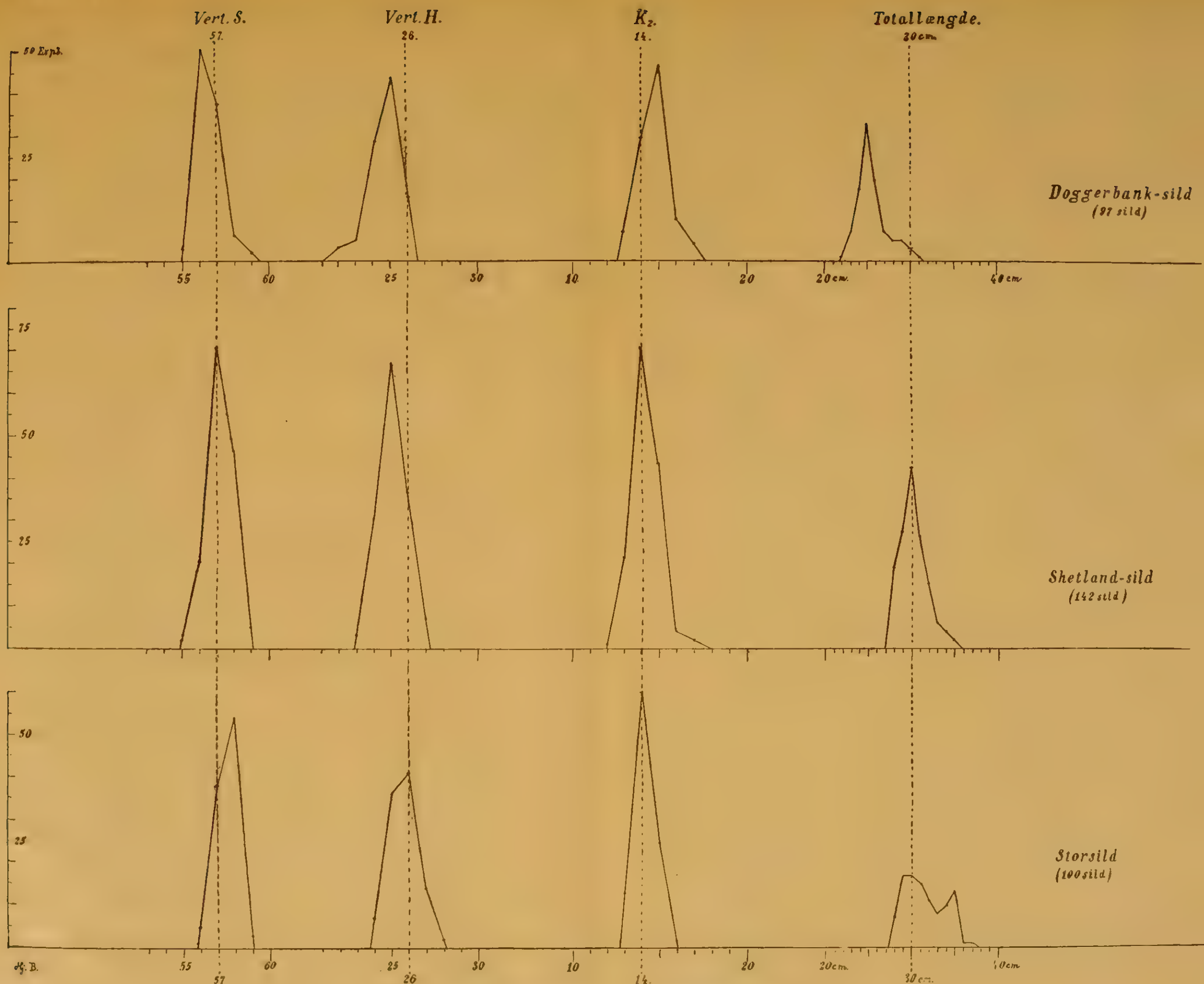
Dybdekurverne angiver favner. a—f angiver de forskjellige i teksten omtalte fangstdistrikter. Stationsnumrene med „Michael Sars“s fangstpladser er omgivne af en ring.

Planche B.

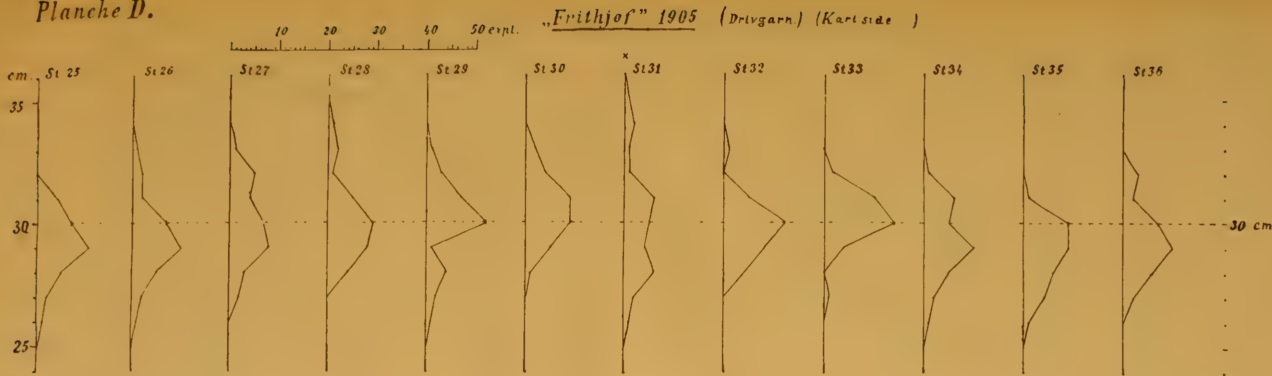
5°
6°
7°
8°
9°
10°
11°
12°
13°
14°
15°
68
67
66
65
64
63
Lofoten
Vest-Fjord
Værø
Røst
Folden
BODÖ
Træna-Dybet
Træna-Bank
Ranen
Donna
MOSJÖEN
Skinna-Dybet
Nesna
Sklinna-Bank
Sklinden
24-25-26-27-28
Bindalsfjord
Vikten
Folden
NAMSOS
Halten-Bank
Halten-Dybet
Halten
Frohavet
Frøien
Hitteren
Smølen
KRISTIANSUND
TRONDHJEM
Beitstadfjord
600
400
300
200
100
„Michael Sars"s stationer ved sildeforsøgene i 1905.
Dybdekurverne angiver dybden i meter.

Planche C.

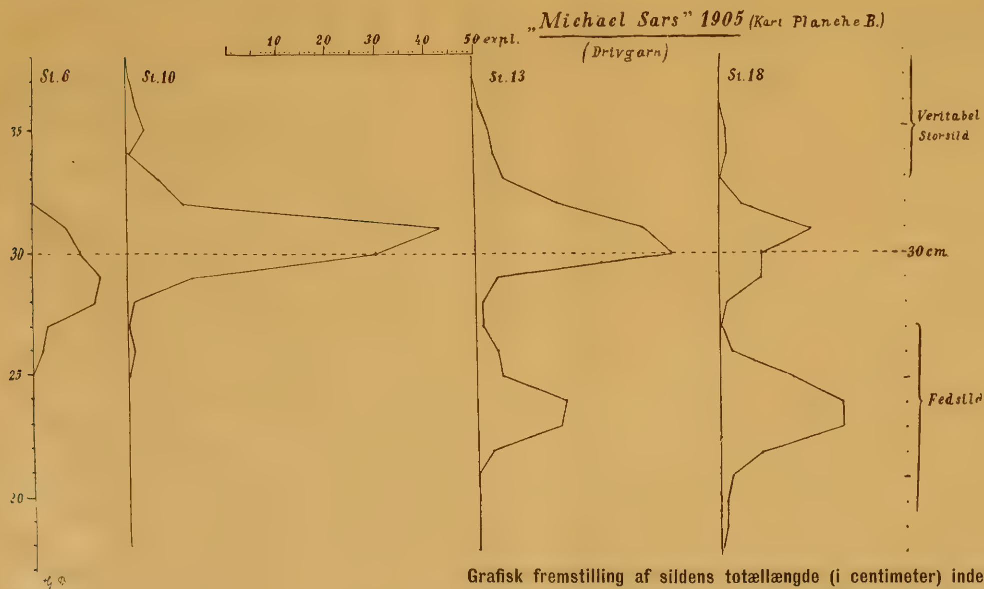

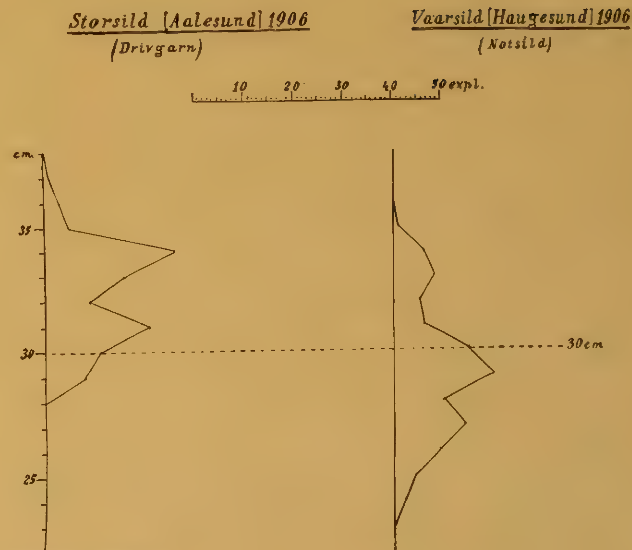
Grafisk fremstilling af tre sildestammers

1. Totalantal af hvirvler (Vert. T.).
2. Haemalbuenummer (Vert. H.) ɔ: den første, sluttede haemalbues hvirvelnummer.
3. Antal kjølskjæl mellem gatboret (analaabningen) og bugfinnernes basis (K_2).
4. Individernes totallængde i centimeter.

× WNW. Svinö
De övrige stationer paa Rovet.

Grafisk fremstilling af sildens totællængde (i centimeter) inden forskjellige fangster 1905—06.

„Frithjof": Nordsjøgarn.

„Michael Sars": Storsildgarn, nordsjøgarn, fedsildgarn (samt paa st. 18—26 omfars garn.)

(Den procentvise sammensætning af fangsten kan ikke bedømmes af figurerne over st. 13 og 18, da næsten samtlige fedsild her er sorteret ud og maalt.)

Storsild fra Aalesund: Storsildgarn. — Vaarsild fra Haugesund: Not.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

5TE HEFTE **1905**

1. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarken 1905.
2. **Do.** Beretning om sommer- og høstfisket i Finmarken 1905.
3. **Beretning** om skreifisket i Tromsø amt 1905.
4. **Do.** om skreifisket i Nordlands amt udenfor Lofotens opsynsdistrikt i opsynstiden 1905.
5. **Do.** om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1905.
6. **Do.** om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1905.
7. **Do.** om skreifisket i Nordmøre 1905.
8. **Do.** om skreifisket i Romsdals fogderi 1905.
9. **Do.** om skreifisket i Søndmøre 1905.
10. **Do.** om makrelfisket i 1905.

(Nos. 3–10:) Væsentlig efter lensmændenes opgaver ved fiskeristyrelsen.

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1906

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1905

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

5TE HEFTE **1905**

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1906

Beretning

om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1905.

Lodden stodte under land i Østfinmarken meget forskjellig, enkelte steder allerede i begyndelsen af februar, andre steder i mars og midten af april. Den forsvandt medio juni.

I Vestfinmarken stødte lodden under land i slutningen af februar og begyndelsen af mars, længst vestpaa, saasom i Loppen, dog først i første halvdel af april. Den forsvandt gjennemgaaende i midten af mai.

I Østfinmarken opgives større fisketyngde formerket et par steder i februar, andre steder i slutningen af mars og i april. Den forsvandt henimod slutningen af juni.

I Vestfinmarken formerkedes størst fisketyngde i midten af mars og i april. Den forsvandt i slutningen af mai og begyndelsen af juni.

Af kobbe forekom der iaar ikke nævneværdig mængde. Hvidfisk formerkedes neppe.

Efter de modtagne opgaver udgjorde antallet af de forulykkede fiskere 27.

Tælling af fiskere og baade fandt sted den 13de mai.

Nedenstaaende tabel viser fordelingen af den fiskende almue paa de forskjellige vær inden amtet paa tællingsdagen:

Fiskevær	Mænd	Baade	Fiskende fra fartøi	Udlændinge
Loppen og Øxfjord	177	73	5	—
Hasvik	574	165	—	—
Galten	357	100	—	—
Medfjord	677	179	—	—
Transport	1 785	517	5	—

Fiskevær	Mænd	Baade	Fiskende fra fartøi	Udlændinge
Transport	1 785	517	5	—
Hammerfest herred forøvrigt	183	60	—	—
Hammerfest by	20	10	—	—
Kvalsund	53	25	—	—
Rolfsø........................	1 660	322	—	—
Ingø	1 451	357	—	—
Hjelmsø	1 288	300	—	—
Maasø	187	65	—	—
Gjæsvær......................	1 329	327	—	—
Skarsvaag	79	29	—	—
Honningsvaagene	1 759	325	777	2
Kjelvik	685	188	—	8
Lebesby (Sværholt m. fl. steder) ...	144	54	—	—
Kjøllefjord	525	155	—	—
Mehavn	1 096	198	—	—
Gamvik	489	128	—	3
Finkongkjeilen..................	474	140	—	4
Berlevaag.....................	1 002	240	91	3
Baadsfjord....................	116	28	—	—
Syltefjord.....................	6	2	—	—
Havningberg	152	43	—	2
Vardø by og landdistrikt	822	255	248	16
Kiberg	572	180	—	111
Nordvaranger	149	50	—	1
Næsseby......................	120	50	—	—
Gr. Jakobselv	31	8	—	—
Sydvaranger herred forøvrigt	53	23	—	—
Ialt	16 230	4 079	1 121	150

Af disse var udrustede:

med garn	233	mænd	61	baade
„ line	5 243	—	1 521	—
„ dybsagn	397	—	97	—
„ alle (forskjellige redskaber)	10 357	—	2 400	—

De paa tællingsdagen i Finmarken værende fiskere og baade var fra:

Hjemsted	Mænd	Baade
Bergen	3	1
Aalesund	100	15
Kristiansund N.	34	5
Bodø by	21	4
Narvik	4	2
Tromsø by	196	41
Hammerfest by	84	25
Vardø by	198	85
Vadsø by	135	57
Trondhjems stifts land-distrikt	7	1
Bindalen	17	3
Brønø	56	11
Vegø	34	8
Tjøtø og Vivelstad	40	14
Alstadhaug, Stamnes	55	22
Herø	55	15
Vefsen	7	—
Nesne og Dønnes	25	5
Hemnes og Korgen	22	5
Mo	13	3
Lurø og Trænen	5	1
Rødø og Melø	19	8
Gildeskaal	35	8
Beieren	30	5
Skjerstad	9	1
Saltdalen	36	8
Bodin	14	3
Folden	22	5
Stegen og Ledingen	72	22
Hammerø	42	9
Tysfjorden	147	25
Ofoten	284	47
Lødingen og Hol	309	50
Vaagen og Gimsø	177	33
Transport	2 307	547

Hjemsted	Mænd	Baade
Transport	0 000	000
Berge og Valberg	103	16
Buksnes og Hol	256	54
Flakstad og Moskenes	47	9
Værø og Røst	7	3
Hadsel	290	57
Øksnes og Langnes	39	9
Bø og Malnes	64	12
Dverberg og Andenes	80	17
Sortland	201	34
Kvæfjord	229	59
Trondenes og Sund	623	81
Berg og Torsken	149	28
Tranø, Dyrø og Sør-reisen	914	155
Maalselven og Bardo	199	31
Astafjord og Salangen	1 304	247
Lenvik og Hillesø	712	135
Balsfjord og Malangen	561	100
Tromsøsundet	515	99
Karlsø	279	61
Bjarkø	1	—
Lyngen og Sørfjorden	1 038	242
Skjærvø, Nord-Reisen og Kvænangen	1 034	232
Loppen og Øxfjord	255	91
Hasvik	235	84
Alten og Kaafjord	160	33
Talvik	404	96
Hammerfest landsogn	372	116
Kvalsund	222	70
Maasø	503	242
Kjelvik	458	229
Kistrand	469	105
Karasjok	6	—
Transport	14036	3 294

Hjemsted	Mænd	Baade	Hjemsted	Mænd	Baade
Transport	14 036	3 294	Transport	15 798	3 913
Lebesby og Kjøllefjord	367	140	Vardø landsogn	282	155
Tanen og Gamvik ...	580	241	Sverige	2	—
Næsseby og Polmak .	261	81	Finland	68	—
Nordvaranger	307	88	Rusland	80	11
Sydvaranger	247	69			
Transport	15 798	3 913	Ialt	16 230	4 079

Det tilsvarende antal fiskere og baade paa tællingsdagen i de 5 foregaaende aar var:

i 1900 ... 14 357 mand (hvoraf 101 udlændinge) med 3 9 0 baade
i 1901 ... 13 073 — — 145 — „ 3 525 —
i 1902 ... 11 638 — — 127 — „ 3 158 —
i 1903 ... 8 206 — — 162 — „ 2 217 —
i 1904 ... 13 243 — — 129 — „ 3 323 —

Betræffende de i Finmarkens fiskevær paa tællingsdagen værende kjøbefartøier meddeles saadan fortegnelse:

Stedernes navne	Antal	Drægtighed i tons	Samlet besætning, føreren iberegnet
a. Efter hjemsted:			
Kristiania	1	60	6
Hardanger	2	95	10
Haugesund	3	212	15
Bergen	29	1 832	173
Aalesund	5	364	34
Kristiansund N................	58	3 078.50	285
Trondhjem	15	745.72	73
Bodø	1	130	10
Tromsø	13	461	54
Hammerfest	4	140.08	18
Indherred	3	142	14
Fosen	7	238	28
Transport	141	7 498.30	720

Stedernes navne	Antal	Drægtighed i tons	Samlet besætning, foreren iberegnet
Transport	141	7 498.30	720
Namdalen	1	70	5
Helgeland	4	184.20	17
Salten	9	408	41
Lofoten og Vesteraalen	2	134	12
Senjen og Tromsø	26	1 008.03	117
Finmarkens landdistrikt	11	1 090	44
Rusland	25	1 257.97	133
Ialt	219	11 650.50	1 089
b. Efter-fiskevær:			
Loppen og Øxfjord	1	35	3
Hasvik	13	578	61
Galten	6	980	26
Medfjord	11	615	61
Rolfsø	38	1 768	182
Ingø	26	1 327	123
Hjelmsø	33	1 320	145
Gjæsvær	23	1 025.03	103
Honningsvaagene	26	1 470	138
Kjelvik	12	781	68
Mehavn	15	1 036	108
Gamvik	4	229	22
Finkongkjeilen	1	41	4
Berlevaag	2	104	13
Baadsfjord	2	62.64	6
Vardø	6	278.83	26
Ialt	219	11 650.50	1 089

I de anførte opgaver er medtaget de fartøier, som med fuld last havde forladt Finmarken, forinden tællingen fandt sted.

Med hensyn til den samlede deltagelse i fisket tillader jeg mig at henvise til efterstaaende tabel, som indeholder oplysning om antallet af fiskere og baade samt skøiter og dampskibe, der for kortere eller længere tid tog del i loddefisket i de forskjellige vær:

Fiskevær	Mænd	Baade, skoiter og dampskibe
Talvik	360	140
Loppen og Øxfjord	182	74
Hasvik	1 413	381
Galten	737	172
Medfjord	677	181
Hammerfest	325	130
Kvalsund herred	80	30
Hammerfest by	32	10
Ingø	1 451	357
Rolfsø	2 208	414
Hjelmsø	961	237
Maasø	150	55
Gjæsvær	1 511	311
Skarsvaag	132	44
Kjelvik	808	220
Honningsvaagene	2 021	384
Kistrand	30	13
Lebesby	343	109
Kjøllefjord	569	177
Mehavn	1 774	326
Gamvik	639	168
Finkongkjeilen	790	243
Tanen indre distrikt	390	130
Berlevaag	1 124	204
Baadsfjord	377	77
Syltefjord	47	12
Havningberg	245	60
Vardø	3 770	814
Kiberg	652	194
Nordvaranger	152	51
Vadsø	95	27
Næsseby	120	50
Grænse—Jakobselv	25	8
Sydvaranger herred iøvrigt	53	23
Ialt[1])	24 243	5 826

[1]) Endel fiskere, der under fisket har forladt et vær for at fortsætte i et andet, er tællet to eller flere gange, saa det virkelige maksimumsantal ligger nærmere de 16 230 mand, der var tilstede den 13de mai.

	Mænd	Baade, skoiter og dampskibe
Heraf benyttede:		
alene garn	457	95
„ line	6 039	1 500
„ snøre (dybsagn)	697	169
baade garn og andre redskaber	7 045	1 764
„ line og snøre (dybsagn)	10 005	2 298

Som slæbebaade benyttedes doryer.

Følgende tabel indeholder fortegnelse over de under fisket i de forskjellige vær fremmødte kjøbefartøier:

Fiskevær	Antal	Drægtighed i tons	Besætning, føreren iberegnet
Loppen og Øxfjord	1	35	5
Hasvik	16	728	82
Galten	26	1 910	134
Medfjord	11	615	61
Hammerfest herred	21	1 260	126
Ingø	26	1 327	123
Rolfsø	60	2 738	271
Hjelmsø	33	1 320	145
Gjæsvær	39	1 842	188
Kjelvik	19	1 358	119
Honningsvaagene	38	2 280	228
Kjøllefjord	6	402	41
Mehavn	23	1 520	154
Gamvik	4	229	22
Finkongkjeilen	9	473	46
Berlevaag	4	240	25
Baadsfjord	7	227	25
Havningberg	4	245	18
Vardø	112	6 158	606
Kiberg	7	379	28
Vadsø	15	750	75
Ialt	481	26 036	2 522

Forskjellen mellem dette antal 481 og 219 under tællingen 13de mai fremkommer dels ved, at mange fartøier ankom efter 13de mai, og dels ved, at endel flyttede efter fiskets gang og saaledes har ligget i flere end et vær og er derved bleven talt paa mere end et sted.

Politiopsyn førtes af vedkommende lensmand samt af særskilt ansatte opsynsbetjente. Fra 30te april til 26de juni holdtes desuden ekstraordinært opsyn (dampskib m. v.).

Ordenen under fisket maa betegnes som god.

Der opgives udfærdiget 38 mulktforelæg, hvoraf 24, 6, 5 og 12 for overtrædelse af fiskeriloven af 3die august 1897 henholdsvis dens §§ 4, 11, 15 og 26 samt 1 for ulovlig ballastudskydning.

I driftsmaaden sporedes ingen forandring fra ifjor. Brugen af dækkede baade er fremdeles i tiltagende, ligesom enkelte skoiter var forsynet med motor.

Priserne paa raaproduktet varierede mellem:

kr. 0.08—kr. 0.18 pr. kg. sløiet torsk.
„ 8.00— „ 35.00 „ hl. rogn.
„ 8.00— „ 15.00 „ „ lever.
„ 0.15— „ 0.40 „ „ 100 stk. fiskehoveder.

Af den fangede torsk kan regnes fra 650—1 180 kg. paa 1 hl. lever.

Efter de fra lensmændene og opsynsbetjente modtagne opgaver er der under dette vinter- og vaarfiske opfisket nedenstaaende mængde torsk, hyse og kveite m. v. beregnet i kg. samt lever og rogn beregnet i hl., ligesom der opgives solgt nedenstaaende antal fiskehoveder:

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite m. v. kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoveder stkr.
Talvik	65 000	—	—	55	—	—
Loppen og Øxfjord	490 000	2 000	152 500	545	35	—
Alten sorenskriveri	550 000	2 000	152 500	600	35	—
Hasvik	2 433 500	12 000	101 000	2 401	227	600 000
Galten	950 000	—	2 200	1 050	40	20 000
Medfjord	1 505 000	4 000	48 762	1 657	13	227 000
Hammerfest herred	122 500	600	30 000	171	6	—
Hammerfest by	23 000	—	9 000	30	—	—
Kvalsund	18 000	—	3 000	18	—	—
Rolfsø	3 630 000	91 000	56 800	4 024	—	450 000
Ingø	3 100 000	4 000	64 000	3 200	—	500 000
Hjelmsø	2 080 000	12 000	51 750	2 352	—	50 000
Maasø	210 000	—	4 000	220	45	—
Gjæsvær	1 760 000	70 000	102 500	1 972	—	250 000
Transport	15 832 000	193 600	473 012	17 095	331	2 097 000

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite m. v. kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoveder stkr.
Transport	15 823 000	193 600	473 022	17 095	331	2 097 000
Skarsvaag	223 600	14 000	7 600	256	—	18 000
Kjelvik	1 842 000	88 500	45 950	1 895	—	—
Honningsvaagene	3 756 000	220 000	3 265 000	4 204	15	1 500 000
Kistrand	14 000	—	—	13	5	—
Hammerf. sorenskriveri	21 667 600	516 100	3 791 562	23 463	351	3 615 000
Lebesby	472 000	12 000	5 650	472	—	80 000
Kjøllefjord	882 000	60 000	17 200	914	—	40 000
Mehavn	1 798 000	1 500	209 200	1 799	—	599 000
Gamvik	1 028 500	70 000	54 000	1 062	—	350 000
Finkongkjeilen	994 000	76 000	10 500	1 035	—	—
Tanen indre distrikt	130 000	5 000	—	127	15	—
Berlevaag	1 500 000	75 000	425 000	1 656	6	500
Næsseby	11 000	15 000	15 000	30	—	—
Tanen sorenskriveri	6 815 500	314 500	736 550	7 095	21	1 069 500
Baadsfjord	216 000	12 000	13 200	214	—	8 000
Syltefjord	51 800	7 000	5 700	45	—	8 000
Havningberg	260 000	26 800	27 870	260	—	100 000
Vardø	6 663 000	334 700	279 250	6 178	—	2 000 000
Kiberg	1 300 000	100 000	1 400	1 244	—	100 000
Vardø sorenskriveri	8 460 800	480 500	327 420	7 941	—	2 216 000
Vadsø by	115 400	39 300	460	138	—	—
Nordvaranger	116 300	26 700	4 290	131	—	—
Gr. Jakobselv	6 250	—	1 650	8	—	—
Sydvaranger herred iøvrigt	7 580	225	390	7	—	—
Varanger sorenskriveri	245 530	66 225	6 790	284	—	—
Finmarkens amt	37 744 430	1 379 325	5 014 822	39 383	407	6 900 500

Af det anførte antal torsk og hyse skal der være forbrugt under fisket omkring 444 530 kg., hvoraf 235 230 kg. torsk.

Ifølge de statistiske opgaver er af det anførte kvantum torsk opfisket:

med garn	2 479 100	kg.
„ line	27 518 230	„
„ snøre (dybsagn)	4 387 100	„
baade med line og snøre	3 360 000	„

Fiskets samlede udbytte ansat i penge er med fradrag af, hvad der er forbrugt under fisket, i de indkomne opgaver over det samlede udbytte af vinter- og vaarfisket beregnet til følgende beløb:

For Alten sorenskriveri:			
Talvik herred		kr. 7 750.00	
Loppen og Øxfjord herred		„ 69 230.00	kr. 76 980.00
For Hammerfest sorenskriveri:			
Hasvik herred		kr. 499 005.00	
Hammerfest herred:			
Galten	kr. 119 840.00		
Medfjord	„ 186 441.94		
Herredet forøvrigt	„ 23 791.00	„ 330 072.94	
Kvalsund herred		„ 2 040.00	
Hammerfest by		„ 3 973.00	
Maasø herred:			
Ingø	kr. 422 040.00		
Rolfsø	„ 493 332.00		
Hjelmsø	„ 271 299.00		
Gjæsvær	„ 238 200.40		
Herredet forøvrigt	„ 26 310.00	„ 1 451 181.40	
Kjelvik herred:			
Skarsvaag	kr. 26 387.00		
Honningsvaagene	„ 525 274.00		
Herredet iøvrigt	„ 245 114.00	„ 796 775.00	
Kistrand herred		„ 1 465.00	„ 3 084 512.34
For Tanen sorenskriveri:			
Lebesby herred:			
Kjøllefjord	kr. 109 754.00		
Herredet forøvrigt	„ 62 689.50	kr. 172 443.50	
Tanen herred:			
Mehavn	kr. 256 467.00		
Gamvik	„ 149 317.00		
Finkongkjeilen	„ 153 105 00		
Berlevaag	„ 232 682.00		
Herredet forøvrigt	„ 15 495.00	„ 807 066.00	
Næsseby herred		„ 6 820.00	„ 986 329.50
For Vardø sorenskriveri:			
Baadsfjord		kr. 29 926.00	
Syltefjord		„ 6 860.00	
Havningberg		„ 42 788.00	
Transport		kr. 79 574.00	kr. 4 147 821.84

	Transport kr.	79 574.00	kr. 4 147 821.84
Kiberg	„	174 400.00	
Vardø by samt herredet forøvrigt	„	866 749.25	„ 1 120 723.75

For Varanger sorenskriveri:

Vadsø by	kr.	17 284.00	
Nordvaranger herred	„	29 608.75	
Grænse Jakobselv	„	4 866.00	
Sydvaranger herred forøvrigt	„	4 591.00	„ 56 349.75
		Ialt	kr. 5 324 895.34

De tilsvarende tal var:

i 1900	kr.	4 141 032.88
i 1901	„	2 185 117.15
i 1902	„	2 460 744.30
i 1903	„	2 100 419.00
i 1904	„	4 131 569.90

Da fiskernes antal udgjorde 24 243, har altsaa gjennemsnitslotten pr. mand udgjort

	kr.	219.65
mod i 1900	„	189.02
„ i 1901	„	112.48
„ i 1902	„	146.23
„ i 1903	„	152.00
„ i 1904	„	217.69

Med hensyn til den gjennemsnitlige og høieste mandslot i de forskjellige opsynsdistrikter stiller forholdet sig saaledes:

Opsynsdistrikt	Gjennemsnitslot	Høieste lot	Opsynsdistrikt	Gjennemsnitslot	Høieste lot
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
Loppen og Øxfjord	290	475	Gjæsvær	158	400
Hasvik	225	500	Skarsvaag	200	560
Medfjord	350	700	Honningsvaagene	232	600
Galten	180	400	Kjelvik	250	450
Hammerfest herred	100	250	Kistrand	50	100
Kvalsund	30	100	Kjøllefjord	142	650
Hammerfest by	100	200	Lebesby	180	400
Ingø	260	500	Mehavn	300	500
Rolfsø	250	450	Gamvik	200	380
Hjelmsø	174	400	Finkongkjeilen	250	600
Maasø	180	350	Tanen indre distrikt	40	200

Opsynsdistrikt	Gjennemsnitslot	Høieste lot	Opsynsdistrikt	Gjennemsnitslot	Høieste lot
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
Berlevaag	350	700	Vadsø	183	600
Baadsfjord	75	300	Nordvaranger	194	450
Syltefjord	146	—	Næsseby	75	200
Havningberg	250	400	Gr. Jakobselv	350	600
Vardø	230	800	Sydvaranger herred forøvrigt	65	130
Kiberg	267	500			

Idet henvises til noten paa side 460 bemerkes, at lotterne gjennemsnitlig falder noget — antagelig 20 % — høiere af den der anførte grund.

Af det anførte opfiskende kvantum torsk er ifølge opgaverne virket til rundfisk, rotskjær og russefisk samt klipfisk:

Herreder	Rundfisk kg.	Rotskjær og russefisk kg.	Klipfisk kg.
Talvik	10 000	10 000	30 000
Loppen og Øxfjord	250 000	22 000	198 000
Alten sorenskriveri	260 000	32 000	228 000
Hasvik	816 800	5 000	1 579 700
Hammerfest	779 000	3 000	1 774 000
Kvalsund	8 000	—	10 000
Hammerfest by	5 000	5 000	13 000
Maasø	2 126 000	144 000	8 480 000
Kjelvik	2 179 000	359 800	3 249 000
Kistrand	12 600	—	—
Hammerfest sorenskriveri	5 927 200	516 800	15 105 700
Lebesby og Kjøllefjord	1 051 800	7 700	286 500
Tanen	3 172 000	602 000	1 657 500
Næsseby	9 000	1 000	—
Tanen sorenskriveri	4 232 800	610 700	1 944 000
Vardø sorenskriveri	4 278 200	1 021 600	3 111 000
Vadsø by	58 300	45 100	10 000
Nordvaranger	97 700	15 100	2 000
Sydvaranger	700	12 300	—
Varanger sorenskriveri	156 700	72 500	12 000

Ialt 37 509 200 kg.

Fisken antages gjennemsnitlig af hvert 100 stkr. torsk at have givet 55.87 kg. rundfisk og 109.83 kg. klipfisk.

Af dampmedicintran opgives tilvirket 15 413 hl., hvoraf

i Loppen og Øxfjord	90	hl.
i Hasvik	876	„
i Galten	423	„
i Medfjord	879	„
i Hammerfest herred	48	„
i Kvalsund	4	„
i Ingo	1 543	„
i Rolfsø	2 140	„
i Hjelmsø	750	„
i Maasø	52	„
i Gjæsvær	980	„
i Skarsvaag	113	„
i Kjelvik	868	„
i Honningsvaagene	1 737	„
i Lebesby	158	„
i Kjøllefjord	352	„
i Mehavn	899	„
i Gamvik	35	„
i Finkongkjeilen	215	„
i Indre Tanen	25	„
i Berlevaag	559	„
i Baadsfjord	102	„
i Syltefjord	11	„
i Havningberg	80	„
i Vardø	2 128	„
i Kiberg	294	„
i Vadsø by	52	„
Ialt	15 413	hl.

Finmarkens amt, 27de oktober 1905.

T. J. W. Graff.

Beretning

om Finmarkens amts sommer- og høstfiske samt haakjærringfangsten og øvrige ishavsekspeditioner m. v. i aaret 1905.

A. Sommer- og høstfisket efter torsk, sei m. v.

Efter sammendrag af de fra lensmændene indkomne opgaver er der i sommeren og høsten 1905 opfisket:

a.	Torsk, sei, kveite, flyndre, hyse, uer m. v. solgt i raa eller saltet tilstand til russerne for 24497 matter mel (matten veier ca. 144 kg.), som efter dets pris ved salg til almuen er ansat til	kr.	433 064.00
b.	70 760 kg. rotskjær, som angives udbragt til	„	43 600.00
c.	183 800 kg. sei af alle størrelser	„	61 560.00
d.	Forskjellige fiskevarer, saasom torsk, hyse, sei, solgt i raa tilstand til de norske handelsmænd eller til russerne mod andre varer end mel, rundfisk og titling fra høstfisket, uer, laks, fanget ved kysten m. v., udbragt til en pengeværdi af....................	„	463 602.50
e.	10 103 hl. lever udbragt til	„	105 846.00
	Tilsammen	kr.	1 107 672.50

Den tilsvarende sum var i 1904 kr. 1 113 750.00, i 1903 kr. 1 354 858.00, i 1902 kr. 2 159 635.00, i 1901 kr. 1 769 018.00 og i 1900 kr. 1 434 632.00.

Fra de forskjellige distrikter inden amtet stiller udbyttet af dette fiske sig saaledes, som efterstaaende tabel viser:

Distrikt	a. Raafisk			b. Rotskjær			c. Tørret	
	Antal matter mel	Pris pr. matte	Værdi	Antal kg.	Pris pr. 20 kg.	Værdi	Antal kg.	Pris pr. 20 kg.
		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.		Kr.
Alten	—	—	—	—	—	—	—	—
Talvik	520	18.00	9 360.00	9 000	13.00	5 850.00	22 000	5.00
Loppen & Øxfjord	3 056	18.00	55 000.00	1 000	13.00	650.00	6 000	9.00
Hasvik	2 446	17.00	41 582.00	14 000	12.00	8 400.00	28 000	8.00
Kvalsund	1 020	18.00	18 360.00	2 000	14.00	1 400.00	8 000	6.00
Hammerfest herred	2 800	18.00	50 400.00	5 000	14.00	3 500.00	40 000	6.00
Hammerfest by	800	18.00	14 400.00	2 000	14.00	1 400.00	5 000	6.00
Maasø	4 500	18.00	81 000.00	6 000	12.00	3 600.00	10 000	8.00
Kjelvik	1 140	17.00	19 380.00	25 000	14.00	17 500.00	60 000	7.00
Kistrand	1 100	18.00	19 800.00	—	—	—	—	—
Lebesby & Kjøllefjord	2 000	18 00	36 000.00	—	—	—	—	—
Berlevaag	403	17.00	6 850.00	—	—	—	—	—
Tanen herred forøvrigt	830	16.70	13 850.00	260	15.00	195.00	2 000	7.00
Næsseby	250	18.00	4 500.00	—	—	—	—	—
Nordvaranger	1 483	17.00	24 983.00	6 500	3.40	1 105.00	1 600	4.00
Sydvaranger	1 083	17.00	18 411.00	—	—	—	1 200	4.00
Vadsø by	882	18.00	15 876.00	—	—	—	—	—
Kiberg	184	18.00	3 312.00	—	—	—	—	—
Vardø herred forøvrigt	—	—	—	—	—	—	—	—
Vardø by	—	—	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	24 497	—	433 064.00	70 760	—	43 600.00	183 800	—

sei	d. Forskjellige fiskesorter (se foran litr. d)	Heraf laks og sjøorret		e. Lever			Ialt
Værdi	Værdi	Antal kg.	Værdi	Antal hl.	Pris pr. hl.	Værdi	
Kr.	Kr.		Kr.		Kr.	Kr.	Kr.
—	800.00	1 000	800.00	—	—	—	800.00
5 500.00	6 400.00	3 000	3 000.00	480	10.00	4 800.00	31 910.00
2 700.00	18 000.00	1 800	1 800.00	750	10.00	7 500.00	83 850.00
11 200.00	21 000.00	8 520	6 170.80	1 425	10.00	14 250.00	96 432.00
2 400.00	5 000.00	352	252.00	446	10.00	4 460.00	31 620.00
12 000.00	26 000.00	1 903	1 264.89	1 014	12.00	12 168.00	104 068.00
1 500.00	8 000.00	—	—	479	11.00	5 269.00	30 569.00
4 000.00	65 000.00	8 820	6 540.00	1 000	10.00	10 000.00	163 600.00
21 000.00	64 000.00	—	—	1 250	12.00	15 000.00	136 880.00
—	3 700.00	1 329	1 009.00	320	8.00	2 560.00	26 060.00
—	20 000.00	1 318	1 318.00	800	10.00	8 000.00	64 000.00
—	23 556.00	—	—	50	10.00	500.00	30 906.00
700.00	33 000.00	15 900	14 400.00	320	10.00	3 200.00	50 945.00
—	500.00	500	500.00	40	7.00	280.00	5 280.00
320.00	24 086.00	1 023	1 330.00	433	9.26	4 009.00	54 503.00
240.00	7 885.00	3 037	2 700.00	242	12.00	2 904.00	29 440.00
—	13 972.00	—	—	390	9.50	3 705.00	33 553.00
—	18 180.00	—	—	144	10.00	1 440.00	22 932.00
—	22 630.00	600	300.00	77	7—10	725.00	23 355.00
—	81 893.50	—	—	443	10—12	5 076.00	86 969.50
61 560.00	463 602.50	49 102	41 384.69	10 103	—	105 846.00	1 107 672.50

Med hensyn til deltagelsen i sommer- og høstfisket for 1905 tillader jeg mig at henvise til nedenstaaende tabel, der tillige udviser gjennemsnitslot og høieste lot i de forskjellige distrikter:

Distrikt	Deltagere		Gjennemsnitslot		Høieste lot	
	Ialt mænd	Heraf ikke hjemmehørende i distriktet	For hjemmehørende	For fremmede	For hjemmehørende	For fremmede
			Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Talvik herred	490	30	45.00	10.00	160.00	40.00
Loppen & Øxfjord herred	550	350	170.00	135.00	350.00	300.00
Alten sorenskriveri	1 040	380				
Hasvik herred	915	710	80.00	120.00	900.00	350.00
Kvalsund herred	340	30	100.00	50.00	180.00	70.00
Hammerfest herred	747	361	200.00	80.00	460.00	160.00
Hammerfest by	260	200	200.00	90.00	250.00	150.00
Maasø herred	1 000	500	175.00	150.00	350.00	300.00
Kjelvik herred	1 280	800	108.00	108.00	300.00	200.00
Kistrand herred	415	—	63.00	—	100.00	—
Hammerfest sorenskriveri	4 957	2 601				
Lebesby & Kjollefjord herred	450	200	100.00	200.00	300.00	400.00
Berlevaag i Tanen herred	90	20	150.00	150.00	200.00	200.00
Tanen herred forøvrigt	410	85	100.00	115.00	250.00	300.00
Næsseby herred	120	—	40.00	—	180.00	—
Tanen sorenskriveri	1 070	305				
Nordvaranger herred	398	56	141.00	89.00	300.00	185.00
Sydvaranger herred	363	2	81.00	50.00	110.00	—
Vadsø by	258	20	140.00	15.00	600.00	20.00
Varanger sorenskriveri	1 019	78				
Kiberg i Vardø herred	476	354	100.00	31.00	150.00	50.00
Vardø herred forøvrigt	129	26	199.00	109.00	250.00	175.00
Vardø by	543	243	350.00	160.00	600.00	300.00
Vardø sorenskriveri	1 148	623				
Finmarkens amt 1905	9 234	3 987				
1904	9 643	4 325				
1903	9 602	4 239				
1902	11 410	5 961				
1901	10 604	4 839				

Russiske fiskere har ikke deltaget i sommerfisket for 1905 paa andre steder end i Kiberg, hvor 6 baade med samlet besætning 20 mand deltog. Fangstens samlede størrelse anslaaes til 8 000 kg. og til en værdi af kr. 800.00.

Den gjennemsnitlige mandslot under sommerfisket udgjorde for hjemfolket kr. 134.32 og for fremmede kr. 98.00.

I tuskhandelen med russerne betaltes 20 kg. rugmel med fra 6—10 kg. stor kveite, fra 8—20 kg. smaa kveite, fra 15—50 kg. torsk og uer, fra 17—60 kg. flyndre, fra 20—60 kg. hyse og fra 20—50 kg. sei.

De varierende priser beror væsentlig paa fiskens størrelse samt paa antallet af de fremmødte kjøbefartøier paa hvert enkelt sted.

Russerne har i 1905 i lighed med de foregaaende aar kjøbt fisk i forholdsvis stor udtrækning mod kontanter. I Vardø foregik al russehandel pr. kontant.

Under dette fiske forulykkede 2 mand, roende fiske fra Vardø by.

B. Sildefisket.

Hverken fedsildfiske eller vaarsildfiske har foregaaet i amtet i 1905. I Talvik distrikt blev der imidlertid i mai maaned opfisket endel smaasild, der i og udenfor distriktet blev benyttet til agn. Værdien anslaaes til kr. 2 000.

C. Haakjærringfisket.

Deltagelsen i og udbyttet af dette fiske vil erfares af nedenstaaende tabel, der tillige viser værdien efter den for mandskabets part bestemte pris:

Hjemsted	Baade		Fartøier			Opfisket lever	Værdi
	Antal	Besætning	Antal	Drægtighed	Besætning		
				Tons		Hl.	Kr.
Loppen & Øxfjord	—	—	4	54	16	470	4 700.00
Hasvik	4	16	2	32	8	310	4 650.00
Hammerfest by	—	—	1	20.35	8	435	4 350.00
Vardø by	7	20	19	232.34	75	4 475	52 554.00
Vadsø by	—	—	1	17	4	125	1 250.00
Ialt	11	36	27	355.69	111	5 815	67 504.00
mod i 1904	7	28	29	378	120	6 802	79 538.00
„ i 1903	9	36	28	—	114	3 486	62 508.00
„ i 1902	9	36	22	456	90	2 658	35 670.00
„ i 1901	2	8	20	370½	87	2 756	27 985.88

Baadenes udbytte fordeltes i Hasvik saaledes, at hver baad erholdt mandspart af fangsten, men svarede ingen del af udrustningen; i Vardø tog baaden en trediedel, medens resten fordeltes ligelig mellem mandskaberne.

Fartøiernes udbytte fordeltes saaledes:

I Loppen	rederiet	2/3	parter,	mandskabet	1/3	part til fordeling
I Hasvik.........	—	1/3	—	—	2/3	—:—
I Hammerfest	—	2/3	—	—	1/3	—:—
I Vardø	—	1/3	—	—	2/3	—:—
I Vadsø	—	1/3	—	—	2/3	—:—

I Loppen og Hammerfest holder rederiet udrustningen, de andre steder gjør mandskabet det selv.

Den gjennemsnitlige mandslot anslaaes for Loppen til kr. 196.00, for Hasvik til kr. 212.50, for Hammerfest til kr. 181.00, for Vardø til kr. 459.00 og for Vadsø til kr. 208.00.

Det bemerkes, at gjennemsnitslotten er beregnet af bruttoudbyttet.

Fangsten blev drevet paa de norske banker udenfor Finmarkskysten samt under Spitsbergen. Fra Loppen og Hasvik i Loppehavet, Sørøsundet og udenfor Sørøen.

Fangstredskabet var den almindelige haakjærringjuks (dybsagn) med spil.

Under fisket forulykkede 1 fartøi med 4 mand fra Loppen.

D. Fangst efter hvalros, kobbe m. v. i polaregnene.

Denne fangst dreves i 1905 fra Hammerfest by med 31 fartøier, drægtighed 1 231 tons, besætning 316 mand, fra Vardø by med 3 fartøier, drægtighed 177 tons, besætning 35 mand og fra Vadsø med 1 fartøi, drægtighed 48 tons, besætning 10 mand.

Udbyttet udgjør efter de for mandskabets part betalte priser:

For Hammerfest	kr.	203 779.79
„ Vadsø	„	6 200.00
„ Vardø	„	30 300.00
	Ialt kr.	240 279.79

Udbyttet fordeltes saaledes, at rederiet for fartøi og udrustning tog 2/3, medens mandskabet fik 1/3 til deling.

Den gjennemsnitlige mandslot udgjorde for Hammerfest kr. 214.96, for Vadsø kr. 206.66 og for Vardø kr. 288.60.

Fangsten, der fra Hammerfest dreves ved nord-, øst- og vestisen samt ved Spitsbergen, fra Vadsø ved østisen og fra Vardø ved nordisen samt ved Novaja Semlja, gav et udbytte af tilsammen 304 hvalros, 32 360 kobber, 2 hvidfisk, 108 bjørne, hvoraf 5 levende og 11½ kg. dun.

Nedenstaaende tabel udviser det i handelen komne bruttoudbytte af dette aars fiskerier, ekspeditioner m. v. til Ishavet i aarene 1896—1905:

	1905	1904	1903	1902	1901	1900	1899	1898	1897	1896
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Vinter- og vaarfisket ..	5 324.8	4 131.5	2 100.4	2 460.7	2 185.1	4 441.0	2 684.0	1 881.6	2 179.2	4 928.1
Sommer- og høstfisket ..	1 107.6	1 113.7	1 354.8	2 349.7	1 944.5	1 596.6	1 469.0	1 381.8	1 170.5	1 366.8
Fedsildfisket .	—	10.3	88.1	73.2	32.0	0.9	7.0	1 119.7	9.6	4.5
Vaarsildfisket m. v.	2.0	13.8	83.5	15.0	48.0	70.7	24.0	74.0	21.4	6.0
Haakjærring-fisket	67.5	79.5	62.5	35.6	27.9	40.2	49.2	71.7	85.7	112.1
Ishavsekspe-ditioner	240.2	160.6	214.7	262.5	134.3	148.3	78.5	153.3	176.8	139.7
Hvalfangsten	—	594.0	607.3	1 069.0	503.5	498.0	712.0	1 286.6	1 320.6	1 035.8
	6 742.1	6 103.4	4 511.3	6 265.7	4 875.3	6 495.7	5 024.6	4 468.8	4 963.3	7 593.0

Finmarkens amt, 27de juni 1906.

Urbye.

Beretning
om skreifisket i Tromsø amt 1905.

(Væsentlig efter lensmændenes opgaver).

---

1. Kvænangen. Deltagelsen i og udbyttet af fisket var overmaade lidet, idet kun 48 mand paa 24 smaa baade drev fisket mod 48 mand paa 20 baade i 1904, 215 mand paa 70 baade og 4 skøiter i 1903 og 415 mand paa 165 baade i 1902. Der fiskedes kun 10 000 skrei, der gav 20 hl. lever og 3 hl. rogn. Middelprisen for torsken opgives til kr. 22.00 for 100 stkr. sløiet torsk, kr. 12.00 for 1 hl. lever og 15 kr. for 1 hl. rogn, der tilsammen udbragte en værdi af ca. kr. 2 490.00 mod 7 500 skrei til værdi kr. 1 470.00 i 1904, 15 000 stkr. og kr. 3 360.00 i 1903 og 110 000 stkr. og kr. 23 400.00 i 1902. Af aarets parti blev 9 000 hængt til rundfisk og 1 000 til rodskjær. Gjennemsnitslotten blev ca. kr. 52.00 pr. mand mod kr. 31.00 i 1904 og kr. 16 00 i 1903. Ingen dampmedicintran tilvirkedes. Man brugte smaagarn og liner.

2. Nordreisen. Her foregik et lignende smaat fiske, idet kun 45 mand paa 15 baade udrustet med line og smaagarn fiskede 15 000 skrei, der gav 30 hl. lever og 5 hl. rogn og efter en middelpris af kr. 22.00 for fisken, kr. 12.00 for leveren og kr. 15.00 for rognen udbragte en værdi af ca. kr. 3 740.00. Fisket i de to næstforegaaende aar var endnu ubetydeligere. Af fisken hængtes 12 000 stkr. til rundfisk og 3 000 stkr. til rodskjær. Der tilvirkedes ingen dampmedicintran. Mandslotten blev ca. kr. 84.00 i gjennemsnit mod kr. 18.00 i 1904 og kr. 37.00 i 1903.

3. Skjærvø. Her fiskede 150 mand paa 61 baade, hvoraf 90 mand paa 35 baade brugte garn og 60 mand paa 25 baade liner, ialt kun 24 000 stkr. skrei, der gav 48 hl. lever og 5 hl. rogn. Efter middelpris af kr. 22.00 for fisken, kr. 12.00 for leveren og kr. 15.00 for rognen udgjorde værdien ca. kr. 5 930.00. I 1904 fik 146 mand paa 49 baade 32 000 skrei til værdi kr. 6 366.00, i 1903 derimod 349 mand kun 20 000 skrei til værdi kr. 4 480.00. Af fisken saltedes 2 000 stkr. til klipfisk,

20 000 hængtes til rundfisk og 2 000 stkr. til rodskjær. Der tilvirkedes ingen dampmedicintran. Gjennemsnitslotten blev omtrent kr. 40.00 mod kr. 44.00 i 1904 og kr. 11.00 i 1903.

Fisket i disse 3 herreder foregik mest i april—mai og der fremmødte ingen kjøbefartoier.

4. **Helgø.** Her fiskede 98 mand paa 30 aabne baade og 2 dæksbaade med 4 doryer, udrustede med liner, garn og snøre ialt 30 000 stkr. skrei, der gav 90 hl. lever, medens der ingen opgave foreligger over rognpartiet. Med middelpriser af kr. 27.00 for fisken og kr. 13.00 for leveren var værdien kr. 9 270.00. Af fisken blev 25 000 stkr. hængt til rundfisk og 5 000 stkr. til rodskjær. Der tilvirkedes 10 hl. dampmedicintran af 20 hl. lever, medens 70 hl. anvendtes til andre transorter. Fisket foregik spredt langs havkysten af distriktet og i januar—mai. Gjennemsnitslotten var ca. 94 kr. mod kr. 43.00 i 1904 og kr. 40.50 i 1903. I 1904 var der 40 mand paa 15 baade, der fik 10 000 stkr. skrei til værdi kr. 1 720.00. I 1903 var der 80 mand paa 30 baade, 20 000 stkr. skrei og værdien kr. 3 240.00. Ingen kjøbefartøier.

5. **Karlsø.** Ialt fiskede her 200 mand paa 70 baade, udrustede med garn, liner og snøre, 80 000 stkr. skrei, som gav 220 hl. lever og 25 hl. rogn. Efter middelspris kr. 22.00 for fisken, kr. 10.00 for lever og kr. 10.00 for rogn blev værdien kr. 20 050.00. Af fisken saltedes til klipfisk 10 000 stkr. og hængtes til rundfisk 70 000 stkr. Der tilvirkedes 80 hl. dampmedicintran af 160 hl. lever og 60 hl. anvendtes til anden tran. Ingen kjøbefartøier fremmødte. Fisket foregik mest i mars—mai og bedst i Nord-Fuglø, hvor 100 mand fiskede 60 000 stkr. skrei, 30 mand i Burøsund fiskede kun 10 000 stkr. og de øvrige 10 000 fisk faldt i ujevn fordeling paa 70 mand, som roede fiske spredt paa andre steder. Middelslotten blev ca. kr. 100.00 for hele herredet, men ca. kr. 150.00 for Nord-Fuglø alene. For de næst foregaaende aar var forholdet saaledes.

Aar	Mand	Baade	Stkr. skrei.	Værdi i kr.	Lotten. kr.
1904	510	166	420 000	67 100.00	132.00
1903	250	80	405 000	53 470.00	214.00

6. **Hillesø.** Her fiskede 128 mand paa 38 aabne baade og 164 paa 32 dæksbaade og skøiter, tilsammen 292 mand, væsentligst med liner, ialt 203 000 stkr. skrei, der gav 600 hl. lever og 123 hl. rogn. Til middelspriser kr. 28.00 for fisken, kr. 18.00 for leveren og kr. 40.00 for rogn udgjorde værdien kr. 72 560.00. Af fisken saltedes 167 000 stkr. til klipfisk og 36 000 stkr. hængtes til rundfisk. Leveren anvendtes næsten

alt til dampmedicintran, hvoraf tilvirkedes 280 hl. Der var fremmødt 5 kjøbefartøier, drægtig tils. 284 tons. Gjennemsnitslotten blev ca. kr. 248.00. Fisket dreves hele vinteren til ud i april med mere eller mindre styrke. Vigtigste fiskepladse var Hillesø og Sommerø, dernæst Sifjorden, Rusholmen, Haaja og Sandshavn.

I de to foregaaende aar faldt fisket saaledes:

Aar	Mand	Aabne baade	Dampskibe	Dæksbaade	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1904	566	60	5	59	965 000	218 000	385
1903	620	133	5	6	600 000	117 000	189

Dampskibe, dæksbaade og skøiter bruger doryer til sætning og trækning af linerne.

7. **Berg.** 671 mand deltog i fisket, deraf brugte 322 paa 133 aabne baade baade garn og line, 295 mand paa 49 dæksbaade og skøiter og 54 mand paa 3 dampfiskefartøier brugte alene liner, samt havde idethele i brug 130 doryer. Der opfiskedes kun 129 000 skrei, der gav 200 hl. lever og 79 hl. rogn til en samlet værdi af kr. 38 620.00 efter middelpriser af kr. 24.00 for fisken, kr. 15.00 for leveren og kr. 40.00 for en td. saltet rogn. Al leveren anvendtes til dampmedicintran, hvoraf 85 hl., af fisken saltedes 63 000 stkr. til klipfisk og 66 000 hængtes til rundfisk. Mandslotten blev ca. kr. 58.00. Fisket faldt oftest meget smaat i de egentlige vintermaaneder, hvorfor endel fiskere forlod distriktet, men slog bedre til i april maaned.

De vigtigste fiskevær er:

Medfjord med 382 mand og fangst 87 000 skrei og

Havn og Bergsøerne 285 mand med fangst 32 000 skrei.

I de to foregaaende aar faldt fisket saaledes:

Aar	Antal mænd	Aabne baade	Dampskibe	Dæksbaade	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1904	942	126	3	74	1 125 000	243 500	259
1903	735	95	2	72	965 000	175 162	238

Om kjøbefartøiernes antal foreligger ingen opgave. Prisen paa fiskehoveder var 50 øre pr. 100 stkr., og der solgtes for ca. kr. 1500.00.

8. **Torsken.** 685 mand drev her fisket, deraf 475 paa 120 aabne baade, hvoraf igjen 80 var udrustet med garn, 20 med line og 20 med begge slags redskaber, 180 mand benyttede 30 dæksbaade eller skøiter med 70 doryer og 30 mand 2 dampfiskefartøier med 12 doryer og alle disse kun liner. Den samlede fangst udgjorde 181 900 stkr. skrei, som gav 412 hl. lever og 120 hl. rogn. Efter gjennemsnitspriser af kr. 29.00 for fisken, kr. 25.00 for leveren og kr. 20.00 for rognen blev værdien ialt kr. 65 450.00, der gav en mandslot af kr. 95.00 i gjennemsnit. Fisket var mislykket for dette vigtige fiskedistrikt, hvorfor mange især dæksbaade og skøiter, som kom til Gryllefjord for at deltage i fisket, igjen forlod distriktet uden fiskeforsøg og derfor ikke er medregnet i ovenangivne antal fiskende baade. Det samme var tilfældet ogsaa i andre vær med de forskjellige slags baade og med kjøbefartøier, som derfor heller ikke er medregnet. De i virksomhed værende kjøbefartøier opgives til 20 stkr., hvoraf 2 dampskibe. Af leveren brugtes 364 hl. lever til fremstilling af 142 hl. dampmedicintran og 48 hl. til anden tran. 153 300 stkr. torsk saltedes til klipfisk og 28 600 hængtes til rundfisk, medens et ubetydeligt parti anvendtes i ferskfiskhandelen.

De to foregaaende aar var forholdene saaledes:

Aar	Mand	Aabne baade	Dampskibe	Dæksbaade	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1904	2 350	250	16	210	2 429 000	542 800	231
1903	2 570	230	24	220	2 185 000	366 250	142

9. **Tromsøsundet.** 193 fiskere paa 56 aabne baade og 1 dæksbaad fiskede med line og snøre 35 800 skrei, der gav 98 hl. lever, ingen rogn, og efter middelpriser af kr. 31.80 for fisken og kr. 10.00 for leveren udbragtes til en værdi af kr. 12 370.00. Al fisken hængtes til rundfisk. 40 hl. af leveren anvendtes til 15 hl. dampmedicintran og 58 hl. til anden tran. Gjennemsnitslotten pr. mand blev kr. 64.00. Det vigtigste vær var Lyngø med 125 mand og en fangst af 18 300 stkr. skrei. Fisket foregik som et vaarfiske i april og mai maaned. Ingen kjøbefartøier.

De to foregaaende aars forholde var saaledes:

Aar	Mand	Aabne baade	Dampskibe	Dæksbaade	Antal skrei	Værdi i kr.	Lotten kr.
1904	45	15	—	—	10 000	2 200	49
1903	141	48	—	—	48 000	6 970	50

I alle amtets øvrige herreder dreves intet skreifiske. Det egentlige vinterfiske slog aldeles feil overalt i amtet og det lille der fiskedes er fordetmeste vaarfangst. Som følge heraf forlod en mængde fiskere distriktet og søgte til Lofoten og senere paa vinteren til Finmarken. Gamle aarvisse fiskevær som vinterfiskepladsene i Bjarkø fik overhovedet intet fiske. Fiskens vegt og dens indhold af lever og rogn var i god fremgang i forhold til de to nærmest foregaaende aar. 100 stkr. sløiet torsk veiede i mars fra 190 til 250 kg. mod 145—180 kg. i 1904 og 130—160 kg. i 1903 og man fik samtidig 1 hl. lever af 300 til 500 torsk. Senere aftog leverholdigheden. Det allermeste af fiskehovederne anvendtes til kreaturfor, kun i Senjens større vær solgtes endel til guanofabrikkernes opkjøbere. Den til husbrug og til fiskernes kost forbrugte torsk er i regelen ikke medregnet i fangstudbyttet.

Følgende tabel viser deltagelsen og udbyttet for herrederne i 1905 samt for det hele amt i de sidste 11 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Udbyttet		Omtrentlig gjennemsnitslot i kr.	Kjøbefartøier
		Baade	Seilfartøier, dæksbd.	Dampbaade	I stykker skrei	I penge kr.		
Kvænangen . .	48	24	—	—	10 000	2 490	52	—
Nordreisen . .	45	15	—	—	15 000	3 740	84	—
Skjærvø	150	61	—	—	24 000	5 930	40	—
Helgø	98	30	2	—	30 000	9 270	94	—
Karlsø	200	70	—	—	80 000	20 050	100	—
Hillesø	292	38	32	—	203 000	72 560	248	5
Berg	671	133	49	3	129 000	38 620	58	14?
Torsken . . . . ,	685	120	30	2	181 900	65 450	95	20
Tromsøsundet	193	56	1	—	35 800	12 370	64	—
I 1905 ialt . .	2 382	547	114	5	708 700	230 480		39?
- 1904 „ . .	4 948	790	349	24	5 177 700	1 120 709		55
- 1903 „ . .	5 035	804	311	31	4 263 000	731 043		64
- 1902 „ . .	5 981	1 167	303	30	5 051 900	1 332 053		71
- 1901 „ . .	6 452	1 617	130	14	5 578 050	1 644 032		72
- 1900 „ . .	6 417	1 682	150	7	3 027 150	1 043 755		64
- 1899 „ . .	6 215	[1]) 1 767	—	—	2 524 300	629 096		—
- 1898 „ . .	5 608	1 706	4	5	2 303 050	444 806		—
- 1897 „ . .	5 836	—	—	—	3 864 500	769 571		—
- 1896 „ . .	5 225	—	—	—	2 034 900	482 444		—
- 1895 „ . .	4 995	—	—	—	2 373 000	432 806		—

[1]) Baade, dæksbaade og skoiter tilsammen.

Af fiskepartiet 708 700 stkr. blev:

Saltet til klipfisk	395 300	stkr.
„ i tønder eller kasser	0	—
Hængt til rundfisk	302 200	—
„ - rodskjær	11 000	—
Anvendt i ferskfiskhandelen	0	—
Forbrugt af fiskerne selv[1])	200	—
Tilsammen	708 700	stkr.

Leverpartiet for amtet var 1 722 hl., deraf tilvirkedes 1 375 hl. til 612 hl. dampmedicintran og 347 hl. anvendtes til anden tran. Rognpartiet var 360 hl.

[1]) Kun for et enkelt sted, det af fiskerne selv forbrugte antal skrei er ellers ikke medtaget i det opfiskede kvantum.

Beretning

om skreifisket i Nordlands amt 1905,

udenfor Lofotens opsynsdistrikt i opsynstiden.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

---

1. Dverberg (Andøen). 408 mand (mod 740 i 1904) drev fisket paa 86 baade (i 1904 = 206), hvoraf ingen var dækkede baade med doryer, medens der i 1904 var 10 baade, som tilsammen havde 20 doryer. Af baadene var 47 med 252 mand garnbaade og 39 med 156 mand linebaade. Skreifangsten blev ialt 125 000 stkr., hvoraf 105 000 stkr. faldt paa garnbaadene og kun 20 000 stkr. paa linebaadene. Disse fik desuden 30 000 stkr. anden fisk af flere slags „smaafisk“ og garnbaadene ca. 50 000 stkr. sei. Leveren beregnedes til 435 hl., hvoraf 395 hl. anvendtes til 158 hl. dampmedicintran og 40 hl. til anden tran. Rognen beregnes til 104 hl. Der solgtes 100 000 stkr. fiskehoveder. Middelspriserne beregnes til kr. 25.00 for 100 stkr. sløiet skrei, kr. 20.00 for 1 hl. lever, kr. 1.00 for 100 fiskehoveder og kr. 50.00 for hl. saltet rogn. Herefter blev værdien af skreifisket kr. 46 150.00, for sei og „smaafisken“ var værdien beregnet til kr. 10 500.00 og den samlede værdi kr. 56 650.00 mod kr. 76 005.00 i 1904. Linefisket faldt særdeles daarligt, hvorfor antallet af linebaade var ringe, kun 39 mod 170 i 1904. Af skreien virkedes 105 000 til klipfisk og 20 000 til rundfisk. Der mødte kun 1 kjøbefartøi mod 14 i 1904. De største fiskevær var i 1905 Andenes med 126 fiskere og en fangst af 75 000 skrei og Børvaagen med 65 mand og en fangst af 10 000 skrei. Fisket var nogenlunde fordelt over vinteren. Lotten blev pr. mand kun ca. 113 kr. af skreien og naar sei og smaafisk regnes med ca. kr. 139.00 mod omtrent kr. 200.00 i 1904 for det faste vinterbelæg.

2. Øksnes. Af opsynsbetjentens indberetning til amtet hidsættes:
„Foreløbig tillader jeg mig at anføre, at saagodtsom hele sidst afvigte høst og lige ind over juletider var herude paa det nærmeste stor-

mende og uroligt veir, saa nogen videre sjødrift til fiske ikke kunde foretages, man var derhos blottet for agn, saa man ogsaa af den grund var hindret i ved linebrug inde i fjordene at kunne foretage noget fiskeforsøg, om en eller anden dag havde egnet sig til udror. Omkring midten af december var her et par agnskibe med smaa krilsild, som forresten viste sig mindre tjenlig til fiskeagn; den betaltes med 5 kr. pr. stamp. Nogle faa linetrækninger dermed ude ved fiskepladsene gav ringe fangst, lidt hyse og nogle brosmer. Af blæksprut, som man jevnlig før om aarene inde i fjordene havde opfisket en god del lige fra slutten af sommeren og udover høsten, var i sidst afvigte aar intet spor af, saa man af dette fortrinlige fiskeagn ikke havde nogen beholdning. Fra høsten af og udover forefaldt heller ikke som tidligere aar noget seifiske. Fra 1ste januar d. a. til og med den 10de var veiret fremdeles stormende. Under et dus den 11te januar blev af nogle faa garnbaade udsat en lænke smaagarn pr. baad og blev trukket den 13de næstefter med fangst fra 20 til 100 tal torsk.

Ved opsynets tiltrædelse 15de januar var den største del af fiskerne kommen tilstede og fordelt sig i de forskjellige rorvær inden distriktet. Forinden var til almindelig kundgjørelse udfærdiget og besorget opslaaet paa handelsstederne og i de forskjellige rorvær plakater om opsynet og hvor dette var anvist at stationere, samt om de bestemte udrorstider og fra hvilke steder disse vilde blive tilkjendegivet ved heisning af signal m. v. Opsynet blev derpaa den 16de januar erklæret sat.

De fiskeredskaber, som udsattes den 13de januar, blev paa grund af veiret først trukket den 17de med fangst for garnbaadene i 1ste merkedistrikt 30—280—90, i de øvrige 3 merkedistrikter gjennemsnitlig omkring 50 stkr. skrei.

Den 17de januar ankom en sildedamper, som kun havde nogle faa kasser sild til 6 kr. pr. kasse og den 19de næstefter en anden med smaa krilsild til samme pris, ligeledes ankom den 22de januar en agndamper med stor pen sild til pris kr. 7.50, men da veiret forblev uroligt og linefangsten for ubetydelig til at dække agnkjøbet, blev deraf intet kjøbt. De hele trækninger, som foregik i dagene 18de og 19de januar og i de delvise den 21de, 25de og 31te januar, gav et mindre udbytte; garnbaadene gjennemsnitlig 50—80 tal, enkeltvis 100—200, linebaadene 20—40, derhos paa linebaadene endel kveite. Fiskepartiet ved januar maaneds udgang udgjorde ialt omkring 20 000 tal torsk, deraf paa linebaadene 6 000.

I den lange tid, bruget havde staaet i sjøen, fra 10 til 13 døgn, gik meget linebrug tabt, af garnbruget ikke noget direkte tab, men meget beskadiget, ligesom fangsten for det meste var bedærvet og ubrugelig. Efter det langvarige stormende veir, nærede man haab om, at veiret skulde stille sig gunstigere i februar maaned og derved give et bedre

udbytte af fisket. Veiret blev i de første dage af maaneden saavidt taalig, at man kunde drive sjoen, men navnlig for linebaadene gav det lidet af sig. Flere linebaade var imidlertid heldig med fangst af kveite, der efter de paa denne tid høie priser bødede adskilligt paa udbyttet for linebaadene. Flere baade vedblev af den grund med linebruget, men saavidt de magtede det, søgte de at anskaffe sig en del garn, og de røgtede nu samtidig tvende slags brug. Nogle ombyttede helt ud linebruget med garnbrug, medens nogle fra 2det, 3die og 4de merkedistrikt i maaneden sluttede og reiste til Lofoten, sidstnævnte til Finmarken. Det skortede ogsaa i denne tid paa agn for linebaadene. Fra 4de februar blev veiret i den øvrige tid af maaneden igjen uroligt og stormfuldt ligesom strømforholdene for enkelte rorvær blev til gene for fiskebedriften. De hele, mest delvise, trækninger, som foregik den 7de, 9de, 17de, 21de, 23de, 25de og 27de februar gav hver gang et mindre udbytte, 20—60—80 tal for garnbaadene, hvis antal nu var adskillig forøget, for et og andet vær enkelte gange 60—100. Linebaadene fremdeles yderst ringe torskefangst, men jevnlig kveite for en og anden baad.

Det opfiskede kvantum torsk for februar maaned androg til 22 400, hvoraf en del paa liner. Med mars maaned skeede endelig omslag i veiret, saa man jevnlig havde sjøveir. Fra de første dage af maaneden merkedes store loddestimer ude ved fiskepladsene, men besynderlig nok foregik ikke nogen synderlig fangst af torsk. Man antog, at fisken stod oppe i sjøen og saaledes ikke kom i berøring med de ved bunden staaende fangstredskaber. Først fra den 20de mars af skeede omslag i fisket, særlig for 1ste merkedistrikt, hvor garnbaadene i trækningerne den 20de, 21de, 22de, 23de, 24de, 25de, 27de, 29de, 30te og 31te hver trækning fik fra 100—450 og flere dage gjennemsnitlig 250 tal. Garnbaadene i de øvrige merkedistrikter fra 60—120. For de, der endnu var henvist til linebruget, ingen nævneværdig fangst.

Det hele opfiskede parti torsk for mars maaned udgjorde 110 400 tal.

Ved det i disse dage skeede opsving i fisket og da udsigterne til fortsat fiske i den kommende april maaned stillede sig lovende, indsendtes fra fiskerne andragende om opsynets vedbliven om muligt til 20de april, idet man antog, at der ved opsynets fratræden vilde opstaa uorden saavel i udrorstiderne som under brugets trækning eller sætning, og efter departementets telegrafiske besvarelse gjennem hr. amtmanden tillod jeg mig som overopsynsbetjent at henstille opsynstiden forlænget til 14de april. De nærede udsigter om fisket viste sig da ogsaa tilsvarende i den anførte tid, thi der fiskedes godt overalt ved de foregaaede garntrækninger saavel af torsk som sei, der nu strømmede til i mængde. Linebruget var da for det meste sløifet. Spørgsmaalet var kun om garn, iaar smaagarn.

Det i april til og med 14de opfiskede kvantum torsk androg til

83 200, derhos blev opfisket omkring 20 000 sei. Loddestimerne forblev ved fiskepladsene helt til over midten af april, og i mars maaned blev af nogle tilstedekomne agndampskibe ude ved fiskepladsene for Langenes med posenot optaget antagelig en 3 à 4 000 kasser, hvoraf intet her blev solgt, da priserne var for høit ansat; den fangede lodde solgtes derfor til Lofoten.

Det samlede udbytte af fisket ved opsynets afslutning stiller sig saaledes:

	Stkr. torsk	Hl. lever	Tdr. rogn	Stkr. sei	Kgr. kveite
1ste merkedistrikt	81 000 garnfisk	200	85	8 000	204
2det do.	52 000 do.	120	54	3 000	1 900
3die do.	52 000 do. 9 000 linefisk	153	52	5 000	14 880
4de do.	36 000 garnfisk 6 000 linefisk	100	38	4 000	11 250
	236 000	573	229[1])	20 000	28 234

Af fiskepartiet er saltet til klipfisk 70 000, kassesaltet eller islagt 4 000, som er afsendt til sydbyerne, hængt til rundfisk 162 000. Af medicintran er tilvirket 227 tdr. 100 sløiet fisk har afgivet en vegt af 200 kgr. og omkring 400 til 1 hl. lever, 900 til 1 000 paa 1 td. rogn.

Beredt til dampning af tran var i det hele 23. Af kjøbefartøier, som var ankommet, før opsynet tiltraadte, var beliggende 3 fra Kristianssund; det ene af disse afreiste straks i opsynstiden, et den $^{27}/_{2}$ indehavde 1 700 tal torsk og et den $^{13}/_{3}$ med 1 200. Derhos var beliggende paa Stø 2 fartøier fra Dverberg og 1 fra Sortland. Landkjøbere var distriktets handelsmænd samt nogle faa fra nabodistrikterne og de søndenfra, som var beskjæftiget med trandampning.

Foruden førnævnte fiskeparti blev videre opfisket en ikke ubetydelig del hyse og brosme, hvoraf der, foruden hvad der er medgaaet til fiskernes fortæring og til vadagn, er tilvirket omkring 12 000 tal til handelsvare. Af torsk er antagelig forbrugt paa rorboderne og til husbrug i hjemmene ca. 15 000 tal, som ikke er medregnet i det angivne hovedparti, der udelukkende maa ansees som handelsvare. Af fiskehoveder er iaar intet salg foregaaet; de er af fiskerne hjemført og anvendt som surrogat til kreaturerne.

Sjøveirsdagene iaar under opsynstiden har været i januar 2 hele og 3 delvise, i februar 3 hele og 6 delvise, i mars 23 hele og 2 delvise og i april til og med 14de 5 hele og 5 delvise. Under de gode sjøveirsdage i mars, medens fisket var af mindre betydning, blev garnbruget tildels trukket anden hver dag, idet man var meget optaget af at forbedre gar-

[1]) Beregnet til 318 hl. fersk rogn.

nene, ligesom man antog, at fangsten derved blev forøget paa det i sjøen staaende brug.

Til agnkjøb for linefisket antoges anvendt kr. 5 000.00. Brugstabet for linebaadene kan ansættes til omkring kr. 3 000.00. Af garnbruget, som i det hele taget har været de saakaldte smaagarn, er videre tab ikke foregaaet, men derimod en noksaa stor brugsslitage. Ved ulykkestilfælde er iaar 6 mennesker omkommet, nemlig en 3-mands baad fra Nyksund, idet den var paa en midlertidig reise til hjemstedet Myre inde i fjorden; veiret var stormende og sjøen gik høit, neppe havde baaden forladt indløbet til Nyksund, før den fik en brækskavl, saa den fyldtes og sank tilbunds med det iværende mandskab. 2 af de forulykkede var hjemmehørende i Øksnes og den ene i Dverberg. Ulykken foregik den 28de januar, og den 28de februar blev en 4-mands baad, der havde været ude og trukket bruget, under opseilingen til rorværet Vaage fyldt og gik tilbunds, hvorved 3 af mandskabet omkom, den fjerde blev derimod bjerget. De 3 forulykkede var hjemmehørende i Øksnes. De forulykkede efterlader sig familje i smaa kaar. En baad blev ved opseilingen til Nyksund paaseilet af en anden baad og knust. Mandskabet blev heldigvis bjerget. Videre ulykker er iaar ikke forekommet under sjødriften.

Siden opsynets afslutning har garnbaadene i trækninger den 15de, 17de, 19de og 22de april hver gang faaet en 40—100 tal torsk, dog fornemmelig sei, fra 200 til 500. Den 25de april erholdt nogle baade 50—80 torsk. Seien er med loddestimerne senere strøget."

Af fiskerne hørte	630	mand paa	153	baade	hjemme	i	Øksnes.
	129	—:—	32	—	—	i	Hadsel.
	213	—:—	52	—	—	i	Dverberg.
	53	—:—	13	—	—	i	Sortland.
	3	—:—	1	—	—	i	Bø.
	2	—:—	1	—	—	i	Trondenes.
Ialt	1 030	mand paa	252	baade.			

I 1904 var der 814 mand paa 202 baade og i 1903 600 mand paa 200 baade.

Ingen dækkede baade, damp- eller motorfartøier deltog i fisket. 460 mand paa 108 baade brugte alene garn, 264 paa 68 baade brugte alene line og 306 paa 76 baade brugte begge slags redskaber.

Efter middelpriser kr. 24.00 for 100 stkr. torsk, kr. 22.00 for lever og kr. 36.00 for rogn blev den samlede værdi af skreifisket kr. 80 700.00 (mod kr. 204 998.50 i 1904). Mandslotten blev kun kr. 80.00 foruden det tillæg som fangst af 20 000 stkr. sei gav garnfolkene og 28 234 kgr. kveite gav linefolkene. I 1904 var lotten kr. 252.00 pr. mand. De vigtigste fiskevær var:

Nyksund...........	med	310	fiskere og fangst af	52 000	stkr. skrei.
Langnes...........	„	265	—:—	87 600	—:—
Sørsand—Vaage....	„	128	—:—	50 000	—:—
Tinden—Sunderø ..	„	88	—:—	60 600	—:—

Den af opsynsbetjenten givne fremstilling af vinterens veirforholde, fiskeforekomst, agntilførsel m. m. i Øksnes herred passer i store træk for den hele ytterside.

3. Bø. Her fiskede 820 mand (mod 1 225 i 1904) paa 144 baade (360 i 1904). Af baadene drev 110 aabne baade med 660 mand garnbrug og 26 baade med 100 mand linebrug. 8 skøiter og dæksbaade med 60 mand og 32 doryer brugte line. I 1904 var der 30 skøiter og dæksbaade med 90 doryer. Linefisket var her som ellers paa yttersiden yderst misligt, saa at af det fiskede fisketal, 435 000 stkr. torsk, det væsentligste var fisket af garnbaadene. Der foregik intet snørefiske og vaarfisket — det saakaldte skraapfiske — i april slog feil. I 1904 var fangsten 707 000 stkr. torsk. Fisken gav 870 hl. lever, hvoraf kun 40 hl. anvendtes til raatran og bruntran, medens det øvrige dampedes og gav 370 hl. dampmedicintran. Rognpartiet anslaaes til ca. 330 hl. Af fisken saltedes kun 10 000 til klipfisk, medens alt det øvrige hængtes til rundfisk. Under vinterfisket fremmødte ingen kjøbefartøier og under vaarfisket kun 3 stkr. Under fisket forulykkede 2 mand.

De vigtigste fiskevær var:

Hovden................	med	230	fiskere, fangst	74 500	stkr. torsk.
Nykvaag...............	„	155	—:—	48 000	—:—
Strømsjøen.............	„	122	—:—	56 000	—:—
Aasanfjord.............	„	70	—:—	34 000	—:—
Skaarvaagen...........	„	78	—:—	23 000	—:—
Gaukværø..............	„	45			
om vinteren og	„	342	om vaaren	36 000	—:—

Fisket faldt væsentligst i februar og mars, kun Gaukværø havde ogsaa et ubetydeligt fiske i april.

Middelspriserne angives til kr. 25.00 for 100 stkr. sløiet torsk, kr. 20.00 for 1 hl. lever og kr. 45.00 for 1 hl. rogn. Herefter beregnes fiskets værdi til kr. 140 500.00 (mod 182 715 kr. i 1904) og mandslotten til kr. 183.00 i gjennemsnit (mod 149 kr. i 1904 og 169 kr. i 1903).

4. Sortland. Skreifisket her foregik som et hjemmefiske fra de for dette bekvemt liggende bosteder og om fiskernes og baadenes antal foreligger ingen opgave, men det samlede parti opgives til 23 630 stkr. torsk med kun 15 hl. lever og 10 hl. rogn, som efter en middelspris af kr. 25.00 for fisken og kr. 15.00 for leveren havde en værdi af kr. 6 600.00.

Endel — ca. 12 000 stkr. skrei — er fisket udenom herredet, hjemført og hængt til rundfisk. Skjønsmæssig ansees 120 fiskere at have været i virksomhed. I 1904 var partiet, som ogsaa da var samlet dels ved førsel fra vær udenom herredet, 52 400 stkr. til værdi kr. 11 330.00.

5. **Hadsel** havde i 1905 intet nævneværdigt fiske, medens man i 1904 havde 100 000 stkr. torsk til værdi kr. 21 500.00.

6. **Gimsø**. Opgaverne herfra er mangelfulde. Vinterfisket slog aldeles feil, væsentlig fordi omtrent alle fiskerne brugte line, men i midten og slutningen af april foregik et godt vaarfiske langs hele herredets kyst, hvori deltog opimod 300 baade, de fleste dog kun i kort tid. Skjønsmæssig ansættes denne fangst til 30 000 stkr. torsk, 40 hl. lever, 10 hl. rogn, medens den egentlige vinterfangst kun var 1 000 torsk. Det hele ansættes efter de for Borge gjældende priser til en værdi af kr. 9000.00. Alle fiskerne, der drev dette vaarfiske, har formentlig en tid af vinteren fisket andetsteds og er medtaget der. For det egentlige vinterfiske opgives fiskernes antal idethele til 223 paa 39 aabne baade, hvoraf 5 med 31 mand brugte garn og 34 med 192 mand liner. I 1904 var der 257 mand paa 46 baade og en fangst af 130 000 torsk, i 1903 244 mand paa 46 baade med en fangst af 300 000 stkr. torsk.

Den ubetydelige gjennemsnitslot kan ikke beregnes. I 1904 var den kr. 126.00 og i 1903 kr. 257.00 pr. mand.

7. **Borge**. Her fiskede 502 mand paa 96 aabne baade, hvoraf 70 brugte bare garn og de øvrige baade garn og andre redskaber. Fangsten udgjorde 250 000 stkr. torsk, hvoraf 245 000 var fisket paa garn. Heraf var kun 6 500 saltet til klipfisk, alt det øvrige hængt til rundfisk udenom 2 000 stkr., som forbrugtes af fiskerne selv. Man fik 625 hl. lever, hvoraf 595 dampedes til 215 hl. dampmedicintran, og 30 anvendtes til anden tran. Rognpartiet angives til 455 hl. Ingen hoveder solgtes. Middelspriserne angives til kr. 26.00 for fisken, kr. 24.00 for leveren og kr. 24.00 for 1 hl. fersk rogn. Herefter beregnes værdien til kr. 90 920.00, der giver en gjennemsnitslot pr. mand af kr. 181.00.

I de to foregaaende aar var forholdet saaledes:

Aar	Baade	Mand	Fangst	Værdi	Gjennemsnitslot
1904	104	509	298 000 stkr.	78 270 kr.	154 kr.
1903	100	523	248 000 „	60 890 „	116 „

Fiskeværene var:

Eggum................ med 223 fiskere og fangst 99 000 stkr. torsk
Høines og Sandø..... „ 98 —:— 55 500 —:—

Kvalnes .... med 97 fiskere og fangst 48 500 stkr. skrei.
Borgevær .... „ 84 —:— 48 000 —:—
Ingen kjøbefartøier fremmødte.

8. Buksnes. Paa Hæsholmene paa yttersiden dreves fisket af 60 mand paa 12 baade, hvoraf 7 brugte bare line og 5 baade garn og line. Der fiskedes 15 000 stkr. torsk, der alt hængtes til rundfisk og hvoraf 7 000 var garnfangst og 8 000 linefangst. Man erholdt 30 hl. lever, hvoraf 20 anvendtes til 10 hl. dampmedicintran og 10 til anden tran, samt 15 hl. rogn, og der solgtes 5 000 stkr. fiskehoveder à 60 øre pr. 100. Efter middelspriser af kr. 26.00 for 100 sløiet torsk og kr. 25.00 for lever blev den samlede værdi kr. 5 430.00. Gjennemsnitslotten blev kr. 90.00. 1904 fiskede samme sted 60 mand 70 000 fisk og fik en middelslot af kr. 305.00 efter skjønsmæssig beregning. I den del af Lofotens opsynsdistrikt (indresiden), som falder paa Buksnes herred, foregik i 1905 intet fiske efter opsynet var hævet, hvorimod der i 1904 foregik et betydeligt efterfiske.

9. Flakstad. Efter at lofotopsynet var hævet fiskedes af nogle igjenliggende fiskere en ubetydelighed, antagelig ca. 1 000 torsk, hvoraf 2 hl. lever, til samlet værdi af kr. 284.00. Fiskerne er talt med under lofotfisket og fangsten er for ubetydelig til at deraf kan beregnes nogen tillægslot til den egentlige lofotlot. I 1904 var efterfiskets værdi kr. 60 650.00 og i 1903 kr. 70 340.00.

10. Værø og Røst. Det samlede udbytte for begge disse steder, der udgjør Værø herred, og fiskernes antal m. v. er for 1905 i sammenligning med de to sidste aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baade	Dæks-baade & skøiter	Damp-fiske-fartøier	Fangst i stkr. torsk	Værdi i kr.	Gjennem-snitslot kr.
1905	3 174	556	29	19	2 214 800	772 260	ca. 246
1904	2 979	587	37	17	3 605 500	815 772	„ 270
1903	2 496	484	—	6	2 460 000	566 060	„ 227

For 1905 drev 2 596 fiskere fisket paa de 556 aabne baade, desuden var 408 mand anbragt i bedriften fra 19 dampskibe, heri medregnet agnere m. v., og 170 paa 29 dæksbaade og skoiter. Alle dampskibe og dæksbaade samt 292 af de aabne baade brugte liner, 15 baade alene snore (dybsagn). 211 alene garn og 38 forskjellige slags redskaber. Skøiter, dæksbaade og fiskerdampskibe brugte tilsammen 164 doryer.

1 134 mand angives at have fisket paa Værø, resten paa Røst. Middelspriserne beregnes til kr. 27.50 for 100 stkr. sløiet torsk, kr. 20.00 for 1 hl. lever og kr. 45.00 for 1 hl. rogn.

Fisken gav 3 532 hl. lever, hvoraf 3 244 hl. anvendtes til 1 495 hl. dampmedicintran og kun 288 hl. til andre transorter, samt 1 790 hl. rogn. Af fisken saltedes til klipfisk 187 800 stkr., medens 2 000 000 stkr. hængtes til rundfisk og 27 000 forbrugtes af fiskerne selv. Der solgtes fiskehoveder for kr. 12 000.00 efter en pris af kr. 0.60 pr. 100 stkr. Af kjøbefartøier var der 3 stkr. paa Værø og 16 paa Røst. De sidste havde en besætning af 45 mand og en drægtighed af 580 tons.

Da nærmere beretning om fiskets gang m. v. ikke er afgivet for 1905 hidsættes fangstens størrelse som den var omkring midten af følgende uger.

For ugen som endte:

18/2	5 000	stkr. skrei.	1/4	534 000	stkr. skrei.
25/2	8 000	—»—	8/4	1 089 000	—»—
4/3	32 000	—»—	15/4	1 496 000	—»—
11/3	70 000	—»—	22/4	1 947 000	—»—
18/3	168 000	—»—	29/4	2 182 000	—»—
25/3	279 000	—»—	6/5	2 215 000	—»—

Heraf sees, at fisket faldt ualmindeligt daarligt lige til sidst i mars og at omtrent 3/4 af hele fangsten faldt paa april maaned alene.

11. Hammerø. Det lille hjemmefiske, som iblandt drives langs Saltens yderste vær i skreifisketiden, har i dette herred faldt saaledes i 1905 sammenlignet med de to foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn. lot, kr.
1905	24	11	5 000	1 530	65
1904	66	19	35 000	6 450	98
1903	46	11	30 000	6 600	143

Man hængte al fisken til rundfisk og fik 12 hl. lever og 5 hl. rogn. Man brugte kun liner og fisket foregik i mars paa strækningen Sordal—Kjukkelmark. Middelspriserne beregnes til kr. 25.00 for fisken, kr. 15.00 for leveren og kr. 20.00 for rognen. Ingen kjøbefartøier mødte op.

12. Steigen. Her faldt skreifisket i 1905 saaledes i sammenligning med de to foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn. lot, kr.
1905	70	32	19 000	5 400	77
1904	100	41	82 000	18 500	185
1903	234	90	221 000	42 630	182

Af fisken saltedes 8 000 stkr. til klipfisk og 11 000 hængtes til rundfisk. Man opgiver leveren til 10 hl. og rognen til 15 hl., middelspriserne til kr. 25.00 for fisken, kr. 20.00 for leveren og kr. 30.00 for rognen. Ingen kjøbefartøier mødte op.

13. Bodin. Skreifisket her faldt saaledes i 1905 sammenlignet med de to nærmest foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn.lot, kr.
1905	15	5	20 000	9 050	ca. 603.00
1904	27	9	27 000	7 141	264.50
1903	160	80	43 000	7 750	48.00

Fisket er drevet fra Givær og Helligvær af der hjemmehørende folk og den særdeles store lot pr. mand forklares dels ved at disse faa baade uforstyrret har kunnet drive et godt fiske i gode fiskestimer paa afsidesliggende bosteder, hvorfra nogen tidende vanskelig og sent fandt vei til andre fiskepladse, og dels ved at værdien kom høit op ved salg af fangsten i tilvirket stand. Al fisken hængtes til rundfisk og intet af leveren dampedes. En af baadene brugte garn og havde det største udbytte, de andre brugte liner. Man erholdt 40 hl. lever og 25 hl. rogn.

14. Gildeskaal. Skreifisket for 1905 faldt saaledes sammenlignet med de to næstforegaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn.lot, kr.
1905	54	13	17 000	7 080	ca. 131.00
1904	140	35	101 000	31 640	„ 226.00
1903	165	58	118 000	31 956	„ 194.00

Kun en af de 13 baade brugte garn og havde 1 000 fisk pr. mand, medens de øvrige 12 baade samtlige brugte line og kun naaede ca. 250 fisk pr. mand. Fisket foregik omtrent udelukkende i Fleinvær i februar og mars. Al fisken hængtes til rundfisk og leveren, ca. 30 hl., anvendtes til dampmedicintran. Rognpartiet var 24 hl. Middelspriserne angives til kr. 32.20 for 100 stkr. sløiet skrei, kr. 20.00 for 1 hl. lever og kr. 41.70 for 1 hl. rogn.

Samtlige herreder i Salten, no. 11—14, udviser en betydelig nedgang i antallet af de om vinteren hjemmeliggende fiskere og dermed ogsaa i fangsten. Det kan nærmest forklares ved, at lofotfisket igjen har vakt gode forhaabninger, saa disse nærliggende bygders fiskere igjen søger sterkere dertil, og ved at det sterke vaarindsig af skrei til disse egne i 1903 ikke senere har gjentaget sig.

15. Melø. Det mindre skreifiske af hjemfolk, som dreves her i 1905, faldt saaledes sammenlignet med de to næstforegaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn.lot, kr.
1905	100	50	10 000	3 480	ca. 35.00
1904	95	50	25 000	7 190	„ 76.00
1903	220	130	110 000	20 150	„ 92.00

Fisket foregik kun paa smaa baade med smaagarn og delvis ogsaa med andre redskaber. I Reipaaen laa 30 fiskere tilrors og paa disse faldt det meste af fangsten, ellers fiskedes paa folks hjemsteder. Middelspriserne ansattes til kr. 25.00 for fisken og kr. 20.00 for leveren samt 80 øre for torskehoveder pr. 100 stkr., hvoraf dog det væsentligste brugtes til kreaturføde i bygden. Af fisken saltedes 4 000 stkr. til klipfisk og 6 000 hængtes til rundfisk. Ingen dampmedicintran tilvirkedes. Rognpartiet var 10 hl. Fisket foregik væsentligst fra 26de mars til 22de april.

16. Rødø. Fisket i 1905 faldt for dette herred saaledes i sammenligning med de to næstforegaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn.lot, kr.
1905	570	140	560 000	225 300	ca. 395.00
1904	408	99	460 000	132 160	„ 324.00
1903	430	105	290 000	72 210	„ 168.00

Kun 19 mand fiskede paa dæksbaade og 551 paa 135 aabne baade, hvoraf 304 mand paa 70 baade drev garnbrug og 247 paa 65 baade drev linebrug. Fangsten beløb sig til 560 000 stkr. torsk, der gav 1 400 hl. lever og 600 hl. fersk rogn. Af fisken saltedes 160 000 stkr. til klipfisk. 398 000 hængtes til rundfisk, 1 000 anvendtes i ferskfiskhandelen og 1 000 forbrugtes af fiskerne selv. Middelspriserne anføres til kr. 30.00 for 100 stkr. sløiet skrei, kr. 22.00 for 1 hl. lever og kr. 40.00 for 1 hl. rogn, samt kr. 0.50 for 100 fiskehoveder. Af fangsten falder 470 000 stkr. paa garnfolkene, hvis lot saaledes er meget høi, og 90 000 paa linefolkene. Fiskerne var fordelte paa de to vær: Myken med 364 fiskere og en fangst af 295 000 stkr. skrei og Valvær med 206 mand og fangst af 265 000 stkr. skrei. Der fremmødte 9 kjøbefartøier med 32 mands besætning og af 250 tons samlet drægtighed, deraf de 8 i Myken og 1 i Valvær. Fisket foregik væsentligst mellem 15de februar og 15de april. Al lever anvendtes til dampmedicintran, hvoraf tilvirkedes 670 hl.

17. Trænen. Fisket i 1905 faldt saaledes i sammenligning med de to foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn.lot, kr.
1905	1 240	360	640 000	246 000	ca. 200.00
1904	2 000	560	660 000	190 600	„ 95.00
1903	1 400	450	950 000	216 250	„ 154.00

Fisket dreves udelukkende paa aabne baade og baade med garn og andre redskaber. Man fik af fisken 1 500 hl. lever, hvoraf 1 300 hl. anvendtes til 640 hl. dampmedicintran og 200 hl. til andre transorter, samt 700 hl. rogn. Middelspriserne angives til kr. 30.00 for fisken, kr. 18.00 for leveren, kr. 35.00 for rognen og kr. 0.80 for 100 stkr. fiskehoveder.

Af fisken saltedes 178 000 til klipfisk, 457 000 hængtes til rundfisk, 5 000 anvendtes i ferskfiskhandelen og til fiskernes forbrug.

Det egentlige vinterfiske foregik som vanligt i Selvær i januar—mars, hvor der roede 321 fiskere med en fangst af 340 000 stkr. torsk og fremmødte 4 kjøbefartøier. I Husø med 779 fiskere og en fangst af 260 000 torsk og i Sydholmen med 140 fiskere og en fangst af 40 000 torsk foregik fisket i mars—april. I Husø mødte op 4 kjøbefartøier. Alle 8 havde 33 mands besætning og en samlet drægtighed af ca. 300 tons. Lotten for vinterfiskerne i Selvær falder særdeles god, omkring kr. 400.00 pr. mand, medens vaarfiskerne i Husø og Sydholmen har omkring kr. 126.00. De fleste af disse har imidlertid deltaget i vinterfisket paa andre pladse og lotten er saaledes nærmest en tillægslot.

18. Dønnæs. Fisket foregik her alene i Aasvær, hvor fisket i 1905 faldt saaledes i forhold til de to foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsn.lot, kr.
1905	473	133	250 000	98 400	ca. 208.00
1904	344	99	325 000	106 105	„ 308.00
1903	177	49	150 000	39 105	„ 221.00

Af de 473 fiskere fiskede 6 mand paa 1 dæksbaad med 2 doryer og alene med liner, 58 mand paa 11 aabne storbaade brugte alene garn, medens de øvrige 409 mand paa 121 aabne baade brugte mest liner som hovedbrug, men ogsaa smaagarn i saa stor udstrækning, som det lod sig gjøre. Fisket faldt her som ellers i 1905 langs Nordlands kyster langt bedre for garnbrugerne end for linebrugerne. Af fisken saltedes 120 000 stkr. til klipfik, 126 000 hængtes til rundfisk, 3 000 anvendtes i ferskfiskhandelen og 1 000 til fiskernes eget forbrug. Af leverpartiet, ialt 600 hl., anvendtes 460 hl. til 225 hl. dampmedicintran og 140 hl. til andre transorter. Rognpartiet anslaaes til 400 hl. i fersk tilstand. Middelspriserne angives til kr. 28.00 for fisken, kr. 18.00 for leveren, kr. 44.00 for rogn og kr. 0.50 for 100 fiskehoveder. Af kjøbefartøier

fremmødte 7 med 26 mands besætning og af en samlet drægtighed af 222 tons. Fisket begyndte i januar og varede til først i april.

19. Herø. I 1905 faldt fisket saaledes sammenlignet med de to foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsnitslot, ca. kr.
1905	805	182	822 400	259 470	320.00
1904	504	114	543 000	161 390	320.00
1903	496	114	335 000	83 724	169.00

Af fiskerne drev 405 mand paa 81 aabne baade fisket alene med garn, 388 mand paa 97 aabne baade alene med liner og 12 mand paa 4 baade med snøre (dybsagn). 8 doryer var i brug fra de største linebaade. Af fisken blev 210 000 stkr. saltet til klipfisk, 610 000 hængt til rundfisk og 2 400 anvendt til fiskernes eget forbrug. Af leveren, ialt 1 475 hl. blev 1 400 hl. anvendt til 640 hl. dampmedicintran og 75 hl. til anden tran. Rognpartiet angives til 925 hl. i fersk tilstand. Der fremmødte 8 kjøbefartøier med en samlet besætning af 32 mand.

Middelspriserne angives til kr. 27.00 for 100 stkr. sløiet fisk, kr. 17.00 for leveren og kr. 50.00 for rogn.

De mest benyttede fiskevær var Skibaasvær, Sandsundvær, Lyngvær og Indreholmen.

Under fisket kom 3 mand bort.

20. Vega. Her faldt fisket i 1905 sammenlignet med de to foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsnitslot, ca. kr.
1905	733	193	340 000	145 920	199.00
1904	117	22	127 500	30 130	258.00
1903	70	12	116 000	24 676	353.00

Af fiskerne brugte alene 12 mand paa 2 baade udelukkende garn og 181 mand paa 56 baade alene liner, medens de øvrige 540 mand paa 140 baade brugte baade line og garn efter fiskeriets gang m. v. Ingen dækkede baade eller dampskibe var i brug. To storbaade brugte 4 doryer. Af den samlede fangst regnes 80 000 stkr. skrei fisket med garn og 260 000 med liner. Af fisken saltedes 30 000 til klipfisk, 270 000 hængtes til rundfisk, 3 000 til rodskjær og 10 000 antages forbrugt af fiskerne selv. Af leveren — ialt 460 hl. — anvendtes 210 hl. til 99 hl. dampmedicintran og 250 hl. til andre transorter. Rognpartiet var 300 hl. Middelspriserne ansættes til kr. 40.00 for 100 stkr. sløiet torsk, kr. 17.00 for 1 hl. lever, kr. 25.00 for 1 hl. fersk rogn og kr. 1.00 for 100 stkr.

fiskehoveder, af hvilke det meste anvendtes af fiskerne selv, men omkring 60 000 stkr. solgtes til guanofabrikerne. Fisket dreves fra mange steder i herredet, men de vigtigste vær var Bremstenen med 210 fiskere og en fangst af 180 000 skrei og Skjærvær med 100 fiskere og 75 000 skrei. Fisket slog til fra 1ste mars og fortsattes langt udover vaaren. De vinterfiskere, der drev fisket fra først af havde betydelig høiere lot end middelslotten og den høie pris fremkommer for en del af, at fiskerne hænger fisken selv og nød godt af de særlig høie rundfiskpriser.

21. Bindalen. Her faldt kun et mindre skreifiske for hjemfolkene og dette var i 1905 saaledes i sammenligning med de to foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baade	Fangst i stkr. skrei	Værdi i kr.	Gjennemsnitslot ca. kr.
1905	81	40	25 500	4 910	67.00
1904	86	43	23 000	3 215	37.00
1903	80	40	24 000	2 740	34.00

40 mand paa 20 smaabaade brugte alene snøre (dybsagn), resten tillige smaagarn og liner. Af fangsten erholdtes ca. 10 000 paa garn, 6 000 paa line og 9 500 stkr. torsk paa snøre og der saltedes 10 000 til klipfisk, 2 500 saltedes i tønder eller kasser, 6 000 hængtes til rundfisk, 5 000 til rodskjær og 2 000 anvendtes i ferskfiskhandelen. Af leveren — ialt kun 21 hl. — anvendtes intet til dampmedicintran og af rogn var der ikke noget nævneværdigt kvantum. Fisket faldt ifra mars til ud i mai maaned som et vaarfiske i næsten alle herredets fjorde. Middelspriserne opgives til kr. 18.00 for fisken og kr. 15.00 for leveren.

I alle amtets øvrige herreder forefaldt intet skreifiske.

Følgende tabel viser deltagelsen og udbyttet for herrederne i 1905 samt for det hele amt i de 10 sidste aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal: Baade	Seilfartøi. dæksbd.	Damp-baade	Udbyttet: I stykker skrei	I penge kr.	Omtr. gjennemsnitslot i kr.	Kjøbefartøier
Dverberg[1])	408	86	—	—	125 000	46 150	113	1
Øksnes[2])	1 030	252	—	—	236 000	80 700	80	5
Bø	820	136	8	—	435 000	140 500	183	3
Sortland	120	?	—	—	23 630	6 600	?	—
Gimsø	223	39	—	—	31 000	9 000	?	—
Borge	502	96	—	—	250 000	90 920	181	—
Buksnes	60	12	—	—	15 000	5 430	90	—
Flakstad	—	—	—	—	1 000	284	—	—
Værø (i Røst)	3 174	556	29	19	2 214 800	772 260	246	19
Hammerø	24	11	—	—	5 000	1 530	65	—
Steigen	70	32	—	—	19 000	5 400	77	—
Bodin	15	5	—	—	20 000	9 050	603	—
Gildeskaal........	54	13	—	—	17 000	7 080	131	—
Melø	100	50	—	—	10 000	3 480	35	—
Rødø	570	135	5	—	560 000	225 300	395	9
Trænen	1 240	360	—	—	640 000	246 000	200	8
Dønnæs	473	132	1	—	250 000	98 400	208	7
Herø	805	182	—	—	822 400	259 470	320	8
Vega	733	193	—	—	340 000	145 920	199	—
Bindalen	81	40	—	—	25 500	4 910	67	—
I 1905 ialt.......	10 502	2 330	43	19	6 040 330	2 158 384		60
- 1904 „	12 211	3 025	78	17	8 751 900	2 203 693		100
- 1903 „	12 047	3 186	—	—	8 242 000	1 762 649		61
- 1902 „	8 113	2 117	—	—	4 965 250	1 409 030		23
- 1901 „	7 673	1 793	—	—	3 548 912	1 156 532		29
- 1900 „	8 532	1 955	—	—	3 258 200	1 284 032		53
- 1899 „	7 415	1 496	—	—	2 895 500	871 188		49
- 1898 „	8 967	1 890	—	—	2 391 100	561 540		
- 1897 „	10 336	—	—	—	5 919 500	1 325 331		
- 1896 „	10 165	—	—	—	6 670 900	1 999 804		

Af fiskepartiet 6 040 330 stkr. blev:

saltet til klipfisk	1 110 300	stkr.
hængt - rundfisk	4 834 130	„
„ - rodskjær............................	35 000	„
saltet i kasser etc...........................	6 500	„
forbrugt af fiskerne selv[3])	45 400	„
anvendt i ferskfiskhandelen	9 000	„
Tilsammen	6 040 330	stkr.

[1]) Desuden „smaafisk" til en værdi af kr. 10 500.00, der gav en tillægslot af ca. kr. 26.00.

[2]) Desuden 20 000 stkr. sei, 12 000 stkr. hyse og brosme og 28 235 kgr. kveite til værdi ca. 18 000 kr., der gav en tillægslot af ca. 18 kr. pr. mand.

[3]) For de fleste herreder er det af fiskerne selv forbrugte ikke medtaget i det opgivne fisketal.

Levermængden var ialt 11 688 hl., hvoraf 10 396 hl. var anvendt til 4 947 hl. dampmedicintran og 1 292 hl. til anden tran. Rognmængden var ialt 6 036 hl.

Adskillige fiskere har drevet vaarfisket i et herred efter først paa vinteren at have drevet sit hovedfiske i et vintervær i et andet herred eller i Lofoten. Disses lot blir saaledes en tillægslot til den egentlige vinterlot.

Fiskens vegt og leverholdighed var i hele Nordlands amt bedre i 1905 end i 1904 uden dog endnu, især for vegtens vedkommende at have naaet op til normale forholde efter det store udsultningsaar som skreistimerne før vinterfisket i 1903 havde maattet udholde paa sine opholdssteder. Gjennemsnitsvegten i Lofoten for sæsonen var 200 kgr. for 100 stkr. sløiet garnfisk og 180 kgr. for linefisk og for det øvrige Nordland kan forholdene antagelig blive lidt bedre. Paa yttersiden, særlig i Bø og Øksnes faldt den dog lidt lavere, men paa Helgeland noget høiere især for den tidlig fangede garnfisk. I regelen fik man 1 hl. lever af 350 til 700 stkr. torsk, saa at den tidligere fangede fisk gav mest og at senere leverholdigheden tog af indtil den under det enkelte steder drevne vaarfiske blev temmelig ringe. Garnfisken var som altid mere leverholdig end linefisken. Fedtholdigheden var god. I Lofoten beregnedes 100 liter lever at give 52 liter dampmedicintran (= 52 %), men paa yttersiden var den mindre fed, saa der mest kun opnaaes 40 til 45 % tran. I Helgelands vintervær var forholdet noget nærmere Lofotens. Rognmængden var ogsaa i stigende mod de to nærmest foregaaende aar. Torskehovederne blev for en stor del brugt af fiskerne til kreaturfoder og var kun i mindre mængde gjenstand for salg.

Beretning
om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1905.

(Væsentlig efter lensmændenes samt opsynsbetjentens opgaver).

I. Vikten. Fisket dreves inden dette distrikt af ialt 2 063 mand, hvoraf 1 989 mand paa 562 baade, 50 mand paa 10 skøiter, 12 mand paa 2 motorbaade og 12 mand paa 2 dampskibe, mod i 1904 1 693 mand. Udrustningen var følgende:

262 baade, 3 skøiter samt 1 dampskib med ialt 1 145 mand brugte alene garn,
119 — , 7 skøiter, begge motorbaadene og 1 dampskib med 460 mand brugte alene line,
128 — med 298 mand brugte alene snøre og
53 — med 166 mand saavel garn som andre redskaber.

14 af baadene havde 24 doryer, 10 af skøiterne 15, motorbaadene 5 og 1 af dampskibene 4 doryer.

Opsynsbetjenten under Viktenfisket har afgivet følgende beretning om torskefiskeriet i Ytre Namdalen i aaret 1905:

„Angaaende aarets skreifiske inden Viktendistriktet har jeg herved den ære at indberette:

Det af amtet beskikkede fiskeriopsyn har ved underskrevne som betjent og en fast tilforordnet assistent været i virksomhed fra 15de februar til 20de april. Leiet lønnet assistance for udførelse af nogen del af tjenesten har ikke iaar fundet sted, uden forsaavidt angaar udlevering af baadmerker og heisning af signalflag for morgenudroens vedkommende, hvilken del af tjenesten paa grund af stedlige forholde, ɔ: de mange og fjerntliggende fiskevær, ikke kan overkommes af opsynet. Fiskeværet Sorgjæslingerne har ogsaa iaar været opsynets faste station, hvad saavel tjenstlige som andre hensyn tilsiger som det heldigste sted for udøvelsen af virksomheden.

Ved opsynets ikrafttræden var ganske faa fiskere ankommet til

værene. Almindelig tilflytning fandt først sted i slutningen af februar maaned; særdeles stormende veir lagde nemlig hindringer iveien tidligere.

Antallet af i fiskeribedriften deltagende har iaar været betydelig større end 10-aarets middeltal, nemlig ialt 2 243 personer fordelt saaledes:

2 039 fiskere, 168 fartøisfolk (kjøbere), 28 kjøbere paa land, 8 tranbrændere, 16 handlende og 4 embeds- og bestillingsmænd, hvorefter værene i det hele har havt tilhuse 2 263 personer.

Dette forholdsvis store belæg tiltrods har der ikke været nogen særlig overfyldning af logierne, idet massen har været fordelt nogenlunde jevnt. De nye sundhedsvedtægter for fiskeværene har forsaavidt vist sig hensigtsmæssige, som de lægger den fornødne afgjørelse paa dette omraade i hænderne paa en enkelt myndighed, der til enhver tid er personlig tilstede og i kraft af selvsyn kan gribe regulerende ind. Det største, sterkeste belæg iaar har været i fiskeværet Nordgjæslingerne, hvor der endog maatte tyes til udhusbygninger for underbringelse — rigtignok kun for en tid af 14 dage. Da veiret imidlertid i heromhandlede tidsrum var særdeles gunstig, havde de nævnte ekstraordinære logisforholde ingen uheldige følger. En væsentlig afhjælpelse af husnoden er ydet ved de mange logisbaade og fartøier, der iaar har været stationeret i værene.

Deltagelsen i fisket af folk fra herreder udenom Namdalen har iaar været ubetydelig og væsentlig kun fra Nordlands amt ɔ: Bindalen. I almindelighed leverer Fosendistriktet en betydelig kontingent til fiskeralmuen her; da fisket der sør trak noget længere ud end vanlig, blev tilgangen derfra ganske ringe.

Veiret var i begyndelsen og i slutningen af fisketiden meget stormende, hvad der selvsagt har været hemmende for bedriftens udøvelse og dermed virket reducerende paa fangstudbyttet, der desuden led et sterkt skaar som følge af skreiens tidlige forsvinden fra fangstpladserne. I de nærmest foregaaende 3-aar har fiskeriet været drevet med ganske godt resultat til ultimo april; iaar var det slut omkring 10de april.

Det i februar opfiskede kvantum var høist ubetydeligt; det blev mars maaned, som gav det bedste udbytte. Efterfølgende tabel viser fiskets gang i saa maade:

Tiden fra	19/2—25/2	5 000	stkr. skrei
—:—	26/2— 4/3	90 000	—:—
—:—	5/3—11/3	100 000	—:—
—:—	12/3—18/3	110 000	—:—
—:—	19/3—25/3	275 000	—:—
—:—	26/3— 2/4	270 000	—:—
—:—	9/4—15/4	35 000	—:—

Det væsentligste af fangsten har været taget paa garnbruget. Linebruget har tildels givet gode lotter, men ujevnt har de faldt. Snørefisket har været særdeles misligt; fisken, der iaar var ganske bra leverholdig og fed, har ikke villet tage paa dybsagn.

Der har delvis været mangel paa agn. En to tre dampbaade har trafikeret værene for agnforsyningens skyld, men anløbstiderne har flere gange været uheldig valgt, saaledes at der enkelte tider har været forliden, andre formegen agntilførsel. Baade fersksild og lodde har været tilfals samt en del skjæl. Alle sorter agn har staaet i høie priser, saa agnudgifterne er ganske betydelige.

Det opfiskede kvantum for Viktendistriktets vedkommende er:

998 000 stkr. skrei, 910 hl. rogn, 1 770 hl. lever, hvoraf tilvirkedes 940 hl. dampmedicintran og 65 hl. raatran.

Som gjennemsnitspriser noteres: For 100 stkr. sløiet skrei kr. 27.50, for 1 hl. rogn kr. 43.00, for 1 hl. lever kr. 18.00 og 100 stkr. torskehoveder kr. 0.70.

Udbyttet af det samlede fiske skulde efter dette være kr. 349 340.00.

Saavel totaludbytte som gjennemsnitslot, der saaledes iaar bliver kr. 169.33, er større end 10-aarets middeltal, hvad hosfølgende oversigtstabel viser:

Aar	Baade	Fiskere	Skrei	Rogn	Lever	Dampmedicintran	Raatran	Totaludbytte	Gjennemsnitslot
			stkr.	hl.	hl.	hl.	hl.	kr.	kr.
1905	576	2 063	998 000	910	1 770	940	65	349 340.00	169.33
1904	448	1 693	1 280 000	655	1 100	350	35	299 897.50	177.15
1903	446	1 685	1 225 000	500	530	43	50	233 870.00	138.79
1902	533	2 091	825 000	750	1 473	462	100	264 393.00	126.44
1901	481	1 951	1 130 000	1 000	2 836	870	1 120	301 532.00	139.27
1900	486	1 880	1 015 000	670	2 560	815	1 000	378 675.00	200.00
1899	334	1 250	615 000	300	1 340	622	440	177 405.00	140.57
1898	236	946	623 000	400	900	350	150	116 880.00	119.95
1897	235	1 000	510 000	400	860	174	455	84 850.00	84.85
1896	240	985	255 000	150	230	60	145	57 825.00	58.71
Gjennemsn.	401	1 554	848 000	584	1 360	469	356	226 466.00	135.50

Betræffende fiskeriet og dets gang har der været udfærdiget ugentlige opslagstelegrammer til de af fiskeristyrelsen opgivne ialt 28 stationer; desuden delvis sendt skriftlig rapport til opslag paa Rørvik.

Foruden ovenanførte kvanta, der kun vedrører Viktendistriktet, ɔ: det strøg, der direkte omfattes af opsynets virksomhed, er ifølge erholdte opgaver opfisket inden Namdalen:

Kyststrækning	Skrei	Rogn	Lever	Dampmedicintran	Raatran
	stkr.	hl.	hl.	hl.	hl.
Flatanger....	264 000	485	460	65	300
Leka	100 000	100	200	81	—
Fjelsø—Kvalø	50 000	100	170	—	170
Nærøsund ...	40 000				
	454 000	685	830	146	470

I henhold hertil skulde det samlede udbytte af skreifisket for Namdalen iaar være:

1 452 000 stkr. skrei, 1 595 hl. rogn, 2 600 hl. lever, hvoraf tilvirkedes 957 hl. dampmedicintran og 535 hl. raatran.

Af fiskepartiet er saltet til klipfisk 1 434 000 stkr. Resten, 18 000 stkr., hængt til rundfisk.

Den ansatte fiskerilæge har tjenstgjort fra medio februar til 20de april. Han har havt bopæl paa Sørgjæslingerne, men har holdt faste kontordage i yderværene, hvorhos han gjentagne gange forøvrigt har reist omkring i og til samtlige vær.

De mislige vandforsyningsforholde ude i værene venter paa en snarlig løsning. Forslag desangaaende — nærmest forsaavidt angaar Sørgjæslingerne — er oversendt amtet i særskilt ekspedition. Den af det offentlige foretagne proveboring efter vand paa Flatholmen og det i forbindelse dermed udførte anlæg er desværre ganske mislykket, forsaavidt som det nu maa fastslaaes som et faktum, at det vand, som der faaes, saavel kvantitativt som kvalitativt seet er utilfredsstillende for behovet. Med dette resultat for oie blir det formentlig anlæg af brønde (cisterner), der melder sig som den rimeligste løsning i heromhandlede.

Efter hvad jeg har bragt i erfaring, skal der nu være udsigt til, at de utrygge havneforholde i nordøerne i en nær fremtid vil blive afhjulpne. Vedkommende stortingskomite stiller i udsigt forslag om optagelse af bevilgning paa næstkommende budgetforslag.

Under fisket opstaaede tvistigheder er, hvor opsynets mellemkomst har været forlangt, ordnet i mindelighed og uden at prøvelse ved rettergang vil blive begjæret. Det har i de senere aar mere og mere udviklet

sig derhen, at de stridende parter indbringer tvistemaalet for opsynet. Som regel kommer sagen dermed ikke længere, idet parterne godkjender det forligsvilkaar (voldgift), som opsættes af opsynet. Imidlertid forekommer der forseelser, forgaaelser af art, som ikke lader sig ordne paa denne maade, f. eks. forsyndelser mod lov og vedtægter. Paa dette omraade skulde jeg anse det — saavidt skjønnes i alles interesse — ønskeligt, at opsynet var udrustet med noget større myndighed. Forøvrigt tillader jeg mig at henvise til mine bemerkninger i indberetningen for forrige aar i heromhandlede.

Heisning af signalflag samt udlevering og indtagning af baadmerker er udført af dertil af opsynet antagne folk mod omforenet godtgjørelse som vanlig. En forøgelse af baadmerkebeholdningen anser jeg fornøden. Med det nu aarligaars tilbagevendende gode torskefiske blir søgningen til værene større efterhvert; en 50 nye numre bør anskaffes til næste aars behov, hvad jeg forudsætter at have adgang til at iværksætte. Jeg har iaar ladet komplettere den havende beholdning.

Bjergede fiskeredskaber, som er afleveret til opsynet, er gjenkjendt og afhentet af vedkommende eiermænd.

Frivillige bidrag til aflønning af fiskerilægen har ogssa iaar overensstemmende med af amtet udfærdiget instruks været opkrævet. Som det af vedkommende regnskab vil sees, har erlæggelsen af disse bidrag ikke været saa almindelig, mandjevn som ønskelig kunde være. For mange er det endnu ikke gaaet op, at bidragsydelse her er en billighed.

Værene har i fisketiden været trafikeret af rutegaaende dampskibe 2 gange ugentlig. En hemsko paa forretningslivet herude er mangelen af telefon.

Redningsskøiten „Tromsø“ har ogsaa iaar været stationeret i Viktenværene; den ankom dog først i midten af mars maaned; har hele tiden henligget i nordøerne.“

Ærbødigst
I. Hals.

Af fiskepartiet for Vikten, 998 000 stkr., hvoraf 985 000 stkr. er saltet til klipfisk, 10 000 hængt til rundfisk og 3 000 stkr. anvendt i ferskfiskhandelen, blev 710 000 stkr. opfisket med garn, 238 000 med line og 50 000 med dybsagn. Der var fremmødt 53 kjøbefartøier med en besætning af 168 mand og en drægtighed af 1 390 tons. Intet menneskeliv gik tabt under fisket.

De benyttede fiskevær var:

Sør- og Nordgjæslingerne	med	1 570 mand,	716 000 fisk,	47 kjøbefartøier
Nordø, Sørø og Skjærvær	„	283 —	161 000 —	5 —

Helligholmen, Gaasvær og
Bondø .... med 210 mand, 121 000 fisk, 1 kjøbefartøi

2. Leka. Her fiskede efter lensmandens opgave 433 mand, hvoraf 177 mand paa 59 baade, 20 mand paa 4 skøiter, 20 mand paa 2 motorbaade og 216 mand paa 18 dampskibe, mod i 1904 370 mand paa 155 baade, 5 skøiter og 5 dampskibe. Alle baadene benyttede baade garn og andre redskaber, skøiterne og motorbaadene samt 8 af dampskibene brugte alene line, medens de øvrige 10 dampskibe benyttede alene garn. Skøiterne havde 4, motorbaadene 10 og 8 af dampskibene 40 doryer.

Udbyttet blev 138 000 stkr. skrei, 276 hl. lever og 127 hl. rogn og der solgtes 100 000 fiskehoveder mod i 1904 164 000 fisk. Gjennemsnitspriserne var henholdsvis kr. 28.00 pr. 100 stkr., kr. 18.00 pr. hl., kr. 14.00 pr. hl. og kr. 0.40 pr. 100 stkr., hvorefter det samlede værdiudbytte bliver kr. 45 790.00 mod kr. 37 884.00 i 1904. Gjennemsnitslotten blev kr. 106.00 mod i 1904 kr. 81.00.

Af leverpartiet blev 253 hl. dampet og gav 98 hl. medicintran, medens 23 hl. blev tilovers til anden tran. Af fiskepartiet blev 124 000 stkr. saltet til klipfisk, 12 000 hængt til rundfisk og 2 000 forbrugt af fiskerne selv.

Der fremmødte 6 kjøbefartøier. De største fiskevær var:

Sklinden	med	340	mand,	70 000	fisk og	6 kjøbefartøier
Risvær	„	63	—	32 000	„ -	0 —
Vaagan	„	26	—	36 000	„ -	0 —

Fisket foregik fra 1ste til 20de april.

3. Nærø. Efter foran indtagne beretning fra opsynsbetjenten ved Viktenfisket blev her opfisket 90 000 stkr. skrei, der gav 100 hl. rogn og 170 hl. lever, hvoraf intet blev dampet til medicintran. Antal baade og fiskere opgives ikke, men anslaaes til ca. 100 mand. Fiskets værdi opgives heller ikke, men anslaaes til kr. 31 800.00. Fiskepartiet antages saltet.

4. Flatanger. Her fiskede 287 mand med 82 baade mod i 1904 244 mand med 68 baade. Af baade brugte 29 alene garn, 10 alene line og 43 baade line og snøre. Udbyttet blev, som af opsynsbetjenten ved Viktenfisket anført, 264 000 stkr. skrei mod i 1904 196 000 stkr. Leverpartiet er af lensmanden opgivet til 530 hl. og rognpartiet til 485 hl. Efter gjennemsnitspriser af kr. 32.00 pr. 100 sloiet fisk, kr. 15.00 pr. hl. lever, kr. 45.00 pr. hl. rogn og kr. 0.50 pr. 100 stkr. fiskehoveder, hvoraf solgtes 58 000 stkr., blir værdien kr. 84 480.00 for fisken, kr. 5 950.00 for

leveren, kr. 21 825.00 for rognen og kr. 2 925.00 for hovederne, ialt kr. 115 180.00 mod kr. 52 260.00 i 1904. Gjennemsnitslotten blev kr. 402.00 mod kr. 214.00 i 1904. Hele partiet blev saltet til klipfisk. Der mødte ingen kjøbefartøier.

5. **Værran.** Her fiskede 100 mand med 50 baade mod i 1904 samme antal mænd og baade. 30 baade benyttede alene garn og 20 baade benyttede baade line og snøre. Opfisket blev 25 000 stkr. skrei mod 14 000 i 1904. Gjennemsnitsprisen for fisken opgives til kr. 35.00 pr. 100 stkr. og værdiudbyttet til kr. 8 750.00 mod kr. 3 800.00 i 1904. Endel af fisken er forbrugt i distriktet, og resten er sendt enten fersk eller saltet i tønder eller kasser til Trondhjem og Indherredsbygderne. Det bedste fiske foregik fra slutten af februar til midten af april. Gjennemsnitslotten blir kr. 87.50 mod kr. 38.00 i 1904. Ingen kjøbefartøier fremmødte og ingen fisker omkom under fisket.

Følgende tabel viser deltagelsen og udbyttet for herrederne i 1905 samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal				Udbyttet		Omtrentl. gjennemsnitslot kr.	Kjøbefartøier
		Baade	Seilfartøier, dæksbd.	Motorbaade	Dampskibe	I stykker skrei	I penge kr.		
Vikten	2 063	562	10	12	2	988 000	349 340	169.33	53
Nærø	[1]) 100	[1]) 30	—	—	—	90 000	31 800	[1]) 318.00	—
Flatanger ...	287	82	—	—	—	264 000	115 180	402.00	—
Værran	100	50	—	—	—	25 000	8 750	87.50	—
Leka	433	59	4	2	18	138 000	45 790	106.00	6
Ialt 1905....	2 983	783	14	14	20	1 515 000	550 860		59
„ 1904....	2 722	799	31	—	6	1 754 000	416 236		43
„ 1903....	2 504	—	—	—	—	1 660 300	337 955		—
„ 1902....	2 355	—	—	—	—	929 100	300 384		—
„ 1901....	2 116	—	—	—	—	1 200 100	328 924		—
„ 1900....	1 908	—	—	—	—	1 015 000	378 675		—
„ 1899....	1 397	—	—	—	—	665 300	197 804		—
„ 1898....	1 096	—	—	—	—	713 000	141 640		—
„ 1897....	1 136	—	—	—	—	521 500	87 493		—
„ 1896....	1 335	—	—	—	—	333 000	84 095		—

[1]) Skjønsmæssig anslaaet.

Af fiskepartiet blev 1 463 000 stkr. saltet til klipfisk, 22 000 hængt til rundfisk, 5 000 er saltet i tønder eller kasser, 18 000 solgt fersk og 7 000 forbrugt af fiskerne selv.

Fisken gav 2 746 hl. lever, hvoraf 2 158 hl. blev dampet til 588 hl. medicintran, 2 322 hl. rogn og 878 000 stkr. solgte fiskehoveder.

Fiskedampskibene deltog i skreifisket fra Leka kun i meget kort tid for de flestes vedkommende.

Beretning
om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1905.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

I. Bjørnør (herrederne Osan, Roan og Stoksund). De deltagende fiskeres antal udgjorde 958 paa 224 aabne baade, deraf brugte 604 mand paa 98 baade hovedsagelig garn og 354 mand paa 126 baade snøre og line. Fangsten udgjorde 644 000 stkr. skrei, hvoraf der fiskedes 490 000 stkr. med garn og 154 000 med line og snøre. Der indvandtes 1 140 hl. lever, hvoraf 520 hl. tilvirkedes til 260 hl. dampmedicintran og 620 hl. anvendtes til andre transorter samt 890 hl. rogn. Efter gjennemsnitspriser af kr. 34.00 for 100 stkr. sløiet torsk, kr. 18.00 for 1 hl. lever og kr. 40.00 for rogn udgjør værdien kr. 280 100.00. Al fisken er saltet til klipfisk. Middelslotten er ca. kr. 290.00 pr. mand. I fiskets begyndelse gav 450 til 650 torsk 1 hl. lever, senere aftog leverholdigheden noget. Fisket varede fra midten af februar til midten af april. Ingen kjøbefartøier fremmødte. De vigtigste fiskevær var:

1.	Sæter med omliggende steder	58	fiskere og fangst	46 500	stkr. skrei
2.	Ramsøaunet med do.	74	—:—	59 000	—
3.	Buerø med do.	72	—:—	58 000	—
4.	Skjervøerne	70	—:—	50 500	—
5.	Vik	50	—:—	38 000	—
6.	Været og Almenningen	206	—:—	223 000	—
7.	Skjorafjord	82	—:—	40 500	—
og i	Stoksund herred	205	—:—	90 000	—

2. Frøien. Her fiskede ialt 3 737 mand paa 839 baade, deraf 3 504 paa 799 aabne baade, 183 mand paa 35 dækkede baade (skøiter, dæksbaade med seil alene) og med 61 doryer, 32 mand paa 4 motorfartøier og med 12 doryer og 18 mand paa 1 dampfiskefartøi med 7 doryer. Dampskibet, motorfartøierne og de dækkede baade brugte alle alene liner ligesaa 92 mand paa 23 aabne baade. 641 mand paa 143

aabne baade brugte alene garn, og 2 109 mand paa 519 baade alene snøre, medens 662 mand paa 114 baade brugte flere slags redskaber. Den hele fangst udgjorde 1 560 000 stkr. torsk, hvoraf 464 400 er fisket med garn, 230 600 med liner og 865 000 med snøre (dybsagn). 20 000 stkr. torsk er anvendt i ferskfiskhandelen og alt det øvrige virket til klipfisk. Af lever er indvundet 3 150 hl., hvoraf 3 050 anvendt til 1 282 hl. dampmedicintran og 100 hl. til anden tran. Rognmængen var 2 400 hl. Til de opgivne middelspriser kr. 30.00 for 100 sløiet torsk, kr. 22.00 for 1 hl. lever og kr. 40.00 for en hl. rogn samt 80 øre for 100 fiskehoveder udgjør den samlede værdi kr. 645 300.00. Mandslotten er i gjennemsnit kr. 184.00 pr. mand. Af kjøbefartøier fremmødte ialt 100 stkr.

Distriktets forskjellige fiskevær, fiskernes, kjøbernes og fangstens fordeling paa dem faldt saaledes:

Været	Fiskerne	Fangsten i stkr. torsk	Antal kjøbefartøier
Mausund	110	41 300	0
Bogø	80	27 700	0
Sulen	492	210 000	13
Voksvær	48	20 000	2
Kya	562	220 000	3
Humlingvær og Indtian	189	122 000	1
Halten	882	344 000	34
Titran	1 374	575 000	47

I de to sidste vær faldt fisket hovedsagelig fra $^{18}/_{2}$ til $^{31}/_{3}$ og i de øvrige væsentligst i mars maaned.

Om fisket i Halten skriver opsynsbetjenten:

Undertegnede tiltraadte opsynstjenesten i Halten den 14de januar sidstl.

Der var allerede ankommet 2 fiskerbaade, 2 fiskerskøiter og 4 kjøbefartøier. Vedvarende storm og uveir hindrede til langt ud i februar den almindelige ansamling af fiskere.

Havnetjenesten besørgedes af lods Mikal Iversen som beskikket havnebetjent.

Under fisket var tilstede:

48 storgarnsbaade med	280 mand	
13 smaagarnsbaade med	53 —	333 mand
114 line- og snørebaade med	450 mand	
20 skøiter (31 doryer)	99 —	549 —
	Tilsammen	882 mand
	Transport	882 mand

	Transport	882 mand
1 redningsskøite, 34 kjøbefartøier, drægtig 673 ton med en besætning af		76 —
		958 mand

samt 12 logifartøier, hvis bemanding indbefattet i antallet over fiskere.

Redningsskøiten tjenstgjorde i Halten fra 14de februar til fiskets slutning.

Udbyttet af fisket var:

Fisk i alm. hundreder	344 000
Rogn i hl.	725
Lever i hl.	677

Gjennemsnitspriser:

Garnfisk	kr.	37.50
Line og snørefisk	„	31.00
Rogn pr. hl.	„	40.00
Lever --	„	20.00
Hoder pr. 100	„	0.60

Bruttolotternes gjennemsnitlige størrelse beregnes saaledes:

a. Storgarnsbaade:

149 400	fisk à kr. 37.50 pr. 100	kr.	56 025.00		
308.75	hl. rogn à kr. 40.00	„	12 350.00		
334.01	„ lever à „ 20.00	„	6 680.20		
149 400	hoder à kr. 0.60 pr. 100	„	896.40	kr.	75 951.60

fordelt paa 280 mand udgjør kr. 271.25.

b. Smaagarnsbaade:

33 000	fisk à kr. 37.50 pr. 100	kr.	12 375.00		
58.70	hl. rogn à kr. 40.00	„	2 348.00		
72.47	„ lever à „ 20.00	„	1 449.40		
33 000	hoder à kr. 0.60 pr. 100	„	198.00	„	16 370.40

fordelt paa 53 mand udgjør kr. 308.87.

c. Line- og snørebaade.

128 300	fisk à kr. 31.00 pr. 100	kr.	39 773.00		
282.54	hl. rogn à kr. 40.00	„	11 301.60		
219.19	„ lever à „ 20.00	„	4 383.80		
128 300	hoder à kr. 0.60 pr. 100	„	769.80	„	56 228.20

fordelt paa 450 mand udgjør kr. 124.95.

Transport	kr.	148 550.20

Transport kr. 148 550.20

d. Fiskerskøiter.

27 900 fisk à kr. 31.00 pr. 100	kr.	8 649.00	
64.92 hl. rogn à kr. 40.00	„	2 596.80	
42.93 „ lever à „ 20.00	„	858.60	
27 900 hoder à kr. 0.70 pr. 100	„	167.40	„ 12 271.80

fordelt paa 99 mand udgjør kr. 123.95.

Baadfiskere i Gjemsan:

5 400 fisk à kr. 31.00 pr. 100	kr.	1 674.00	
10.09 hl. rogn à kr. 40.00	„	403.60	
8.40 „ lever à „ 20.00	„	168.00	
5 400 hoder à kr. 0.60 pr. 100	„	32.40	„ 2 278.00

Totaludbytte kr. 163 100.00

Alt fiske foregik paa dybder af 80 til 120 favne. Det bedste fiske foregik i mars maaned paa garn, navnlig smaagarn, hvorimod udbyttet for linernes vedkommende var meget misligt, særlig naar hensyn tages til det betydelige agnforbrug for linernes vedkommende, saaledes linebaade fra kr. 60.00 til kr. 80.00 og skøiter fra kr. 140.00 til kr. 180.00. Linebaadene drev selv i nogen udstrækning agnsildfiske.

Fisket tog sin egentlige begyndelse i ugen fra 18/2 til 24/2 med et ugeudbytte af 29 000, senere paagik fisket nok saa jevnt, dog bedst i ugen fra 4/3 til 10/3.

Antallet af sjøveirsdage udgjorde 20 hele og 18 delvise, tilsammen 38 dage, hvoraf falder paa januar 2, februar 12, mars 22 og april 2. Agnmangelen var tildels følelig, dog lagde væreieren iaar adskillig iver for dagen i anskaffelsen af ferskt agn, uden hvilket intet kunde udrettes. Dampskibsanløb 2de gange i ugen viste her sin store nytte.

I første dage af mars rygtedes godt fiske under Stoksund, hvilket for en tid lagde beslag paa mange haltenfiskere.

Udrustningen

til fisket var den vanlige, 20—25 garn og 2 000 til 3 000 angler line pr. mand, skøitefiskere dog noget mere. Af storgarnsbaade var 23 listerbaade med gaffelseil uden bom, 25 aafjordsbaade med raaseil. Af smaagarnsbaadene var 6 listerbaade og 7 aafjordsbaade, snøre- og linebaadene bestod af 5 listerbaade og 109 aafjordsbaade. Listerbaade paa 20—25 tønders drægtighed er som smaagarn- og linebaade i tilgang. Redskabstabet for garnenes vedkommende aldeles ubetydeligt, men derimod har noget tab af line fundet sted.

Anmeldelser

om tvistigheder paa havet har ikke været indbragt fra garnfiskere, men derimod fra linefiskerne. Samtlige anmeldelser ved opsynet bilagt. Bøder for overtrædelse af fiskerilovgivningen har ikke været ilagt, hvorimod en anmeldelse for ulovlig handel foreligger.

Med hensyn til havneforholdene tillader jeg mig at gjentage, hvad i forrige aars beretning desangaaende er anført. (Se paategning paa regnskabets bilag 12 1905).

Om de paa moloerne forvoldte skader, er meddelelse sendt havnefogden.

Foranstaltninger til drikkevandets forbedring er af Fosens fiskeriselskab gjennem væreieren paa foranledning herfra trufne i afvigte sommer ved rensning og udbedring af vandkummer paa Fuglholmen, samt tømning og rensning af Bjørntjernet paa Husøen. Nogen klage over drikkevandet har derfor ikke forekommet i vinter.

Ordenen og ædruelighedstilstanden under fisket har i det hele taget været tilfredsstillende, og reglerne for bedriftens udøvelse har stedse været opretholdt. — — —

Intet ulykkestilfældele indtraf under fisket. Opsynet afsluttede sin virksomhed den 4de ds. efter en tjenestetid af 82 dage, reisedagene indbefattet."

Frøien den 19de april 1905.

Ærbødigst
O. Oksvold.

Om fisket i Titran skriver opsynsbetjenten:

„Opsynstjenesten tiltraadtes 25de januar.

Det saavel i afvigte december som januar stedsevarende stormende veir vedblev helt til i sidste uge af februar, hvorfor indtil da kun faa fremmede fiskere var tilstede. Først den 22de februar var ankommen saa mange fiskere, at valget paa fiskeritilsynsmænd med rimelighed kunde foregaa, og blev valget den dag afholdt.

I sidste uge af februar forandrede veiret sig til det bedre og massen af til stedet søgende fiskeralmue og kjøbefartøier ankom derfor da.

Senere øgedes belægget med nogle baade — væsentlig af de, der tidligere paa vinteren havde drevet fisket for andre steder.

Det samlede antal baade og fiskere, som under fisket i Titran iaar var tilstede, udgjorde:

10	lineskøiter	med tilsammen	56	mand
19	linebaade	„ —	76	—
20	torskegarnsbaade	„ —	120	—
2	smaagarnsbaade	„ —	7	—
273	snørebaade	„ —	1 115	—
		Ialt	1 374	mand

Af kjøbefartøier var tilstede 47 med tilsammen 125 mands besætning.

Af sjøveirsdage var der under fisket — fra 1ste februar til 3die april — ialt 24, nemlig 18 hele og 6 delvise. Af disse falder paa februar 4 hele og 1 delvis, paa mars 13 hele og 5 delvise og paa april 1 hel.

Allerede de første dage af februar kunde under enkelt gjort forsøg merkes, at fisken var samlet tilstede og nær land, men veiret hindrede drift, og blev der saaledes ingen nævneværdig fangst.

De sidste dage af februar — efter at veiret var blit bedre — og i første halvdel af mars var fisket ganske bra. Men allerede fra midten af mars maaned syntes fisken at være paa „udsig" og at fisket snart skulde blive slut. Dette viste sig desværre ogsaa at blive saa, idet intet nyt fiskesig kom til, og allerede i sidste uge af mars blev der ganske „svart" for fisk.

Almuen begyndte derfor da at afreise og i løbet af en uges tid var massen af fiskerne hjemreist.

Paa grund af den korte tid fisken var tilstede efter at veiret tillod drift, blev udbyttet for det meste smaat. Dog herfra undtaget garnfisket, der gav et middelsaars udbytte.

At fisket slutter saa tidlig som i mars maaned er paa disse kanter en sjeldenhed.

Nettolotterne blev ogsaa ujevn for linefiskets og snørefiskets vedkommende, idet disse varierer fra 100 til 250 kroner pr. mand med line, og fra 30 til 250 kroner pr. mand med snøre. For garnfisket sættes lotterne gjennemsnitlig til 350 kroner pr. mand.

Ogsaa iaar forekom delvis mangel paa ferskt agn, ligesom det indkjøbte agn (mest storsild fra Søndmøre) faldt forholdsvis kostbart.

Det opfiskede kvantum er ansat til 575 000 fisk og indvandtes 600 hl. rogn, samt tilvirkedes 340 tønder dampmedicintran. (Al lever anvendt til medicintran).

Priserne holdt sig hele tiden forholdsvis høie og bidrog væsentlig til bedring af det ellers for fiskerne snaue udbytte.

For fisk — rund — betaltes fra 32 til 43 kroner pr. 100 — gjennemsnit beregnet 36 kroner. — For lever betaltes fra 15 til 29 kr.

pr. hl. — gjennemsnit beregnet til 22 kroner. — Rognen kom først tilsalgs ved fiskets slut og betaltes med fra 55 til 62 kroner pr. tønde saltet.

Den samlede værdi af fisket sættes til 210 000 kroner.

Redskabstabet har iaar været af mindre betydning.

Til sammenligning for de 5 aar, opsyn for Titran har været anordnet, og de for hvert aar om fisket indsendte opgaver, hidsættes følgende sammendrag:

Aar	Tilstede			Parti				Priser			Gjennemsnitslotter
	Fiskerlag	Fiskere	Kjøbefartøier	Fisk	Rogn tønder	Lever hl.	Medicintran tønder	Fisk pr. 100	Rogn pr. td.	Lever pr. hl.	
								Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1901 ...	195	876	26	301 500	325	825	—	29.00	32.00	12.00	200.00
1902 ...	202	934	30	600 000	285	700	—	29.00	43.00	13.00	110.00
1903 ...	254	1 067	40	670 000	145	110	14	25.00	40.00	30.00	180.00
1904 ...	281	1 158	41	1 004 000	500	260	200	29.00	55.00	34 00	250.00
1905 ...	324	1 374	47	575 000	510	—	340	36.00	60.00	22.00	150.00

Heraf vil sees, at søgningen til været aarlig har tiltaget i disse 5 aar. Som følge heraf er ogsaa arbeidet under opsynstjenesten stadig øget og har iaar i forbindelse med havnetjenesten til sine tider været næsten umulig med rimelighed helt at overvinde for kun 1 mand.

Af klager har iaar forekommet flere, men alle angaaende ting af mindre betydning, og de fleste er ved opsynsbetjentens bistand bilagt i mindelighed. Ingen af de fremsatte klager har fort til bøders forelæggelse eller andre retsskridt.

Ordenen paa land saavel som paa havnen og sjøen forøvrigt maa i forhold til almuens størrelse betegnes som meget god.

For første gang var iaar i Titran ansat egen fast fiskerilæge. Der forekom ingen alvorlige eller smitsomme sygdomme.

De sanitære forholde paa stedet maa i det hele betegnes som bra, skjønt endnu enkelte ting kunde trænge til bedring. Dette vil vel nærmest falde ind under lægens omraade at omtale.

Ogsaa under fisket iaar var redningsskøiten „Stavanger“ stationeret i Titran.

Heldigvis gik heller ikke iaar noget menneskeliv tabt under fisket.

Opsynstjenesten afsluttedes den 6te april, og efter at have anvendt

nogle dage til baadmerkernes modtagning samt ordnet med merkernes rengjøren og nedpakning afreiste jeg fra Titran den 10de dennes."

Frøien den 14de april 1905.

B. Dragsness.

3. Hitteren. Her fiskede 216 mand paa 67 aabne baade, hvoraf 42 mand paa 21 smaabaade brugte alene smaagarn og 174 mand paa 46 baade alene snøre. Den samlede fangst udgjorde 57 200 stkr. torsk, hvoraf 2 000 antages fisket med garn, resten med snøre. 1 600 stkr. torsk anvendtes i ferskfiskhandelen, alt forøvrigt saltedes til klipfisk. Af leveren — 114 hl. — er 101 hl. anvendt til 28 hl. dampmedicintran og 13 hl. til anden tran. Rognpartiet opgives til 81 hl. Efter middelspriser af kr. 30.00 for fisken, kr. 20.00 for leveren og kr. 55.00 for rogn er værdien kr. 24 180 00. Mandslotten er ca. kr. 112.00 i gjennemsnit. Af kjøbefartøier fremmødte ingen.

De benyttede fiskevær var: Bispøerne med 87 fiskere, fangst 39 100 stkr. skrei og fangsttid fra 8/2 til 23/3. Kværnes med 87 fiskere, 16 100 stkr. skrei og fangsttid 15/2 til 16/3. Vikabugten med 42 fiskere, 2 000 stkr. skrei og fangsttid fra 15/2 til 23/3.

Følgende tabel viser deltagelsen og udbyttet for herrederne i 1905 samt for det hele amt i de sidste 11 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal: Baade	Seil-fartøier, dæksbd.	Damp-skibe	Udbyttet: I stykker skrei	I penge kr.	Omtrentl. gjennemsnitslot kr.	Kjøbe-fartøier
Bjørnør	958	224	—	—	644 000	280 100	290	—
Frøien	3 737	799	[1]) 39	[1]) 1	1 560 000	645 300	184	100
Hitteren	216	67	—	—	57 200	24 180	112	—
Ialt 1905	4 911	1 090	39	1	2 261 200	949 580		100
„ 1904	4 205	1 034	49	1	3 365 000	1 093 376		92
„ 1903	3 847	—	—	—	2 057 300	643 411		67
„ 1902	3 577	—	—	—	2 067 500	657 361		63
„ 1901	3 527	—	—	—	1 341 600	483 608		52
„ 1900	2 985	—	—	—	1 560 000	657 453		56
„ 1899	3 318	—	—	—	1 200 000	425 385		—
„ 1898	3 663	—	—	—	1 809 000	426 022		—
„ 1897	3 233	—	—	—	1 588 000	353 297		—
„ 1896	2 852	—	—	—	1 711 600	458 607		—
„ 1895	3 074	—	—	—	959 600	189 308		—

[1]) Heraf 4 motorfartøier. Dampskibet havde 7 og de dækkede fartøier 73 doryer.

Leverpartiet for amtet var 4 404 hl., deraf 3 671 hl. anvendt til 1 570 hl. dampmedicintran og 733 hl. til anden tran. Rognmængden var 3 371 hl.

Fisket i 1905 staar, som det vil sees, meget tilbage for aaret 1904 for det optiskede kvantums vedkommende, medens forskjellen i værdi er meget mindre grundet paa de særdeles høie priser. Da fiskernes antal er betydelig større end i 1904 er gjennemsnitslotten i det hele lavere, om end Bjørnør har langt mere pr. mand. Fiskets fremgang i amtet i de 11 aar, tabellen omfatter, er, som det vil sees, ret betydeligt.

Beretning

om skreifisket i Nordmøre fogderi 1905.

(Væsentlig efter opsynsbetjentenes opgaver).

Angaaende skreifisket i Nordmøre fogderi vaaren 1905 henvises til nedenfor anførte 3 tabeller.

Tab. 1. Fiskere, redskaber og baade.

Opsynsdistrikter	Mand	Deraf fiskede med				Deraf fiskede paa																
						Dampskibe			Motorbaade			Skøiter etc.			Aabne baade							
															Garn		Line		Snøre		Forskjel. slags	
		Garn	Line	Haandsnøre	Forskjellige slags redskaber	Antal	Dorver	Mand	Antal	Dorver	Mand	Antal	Dorver	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand
Kristianssund og Bremsnæs (Grip)	1 352	248	1 088	16	—	26	182	674	4	24	72	3	9	24	32	248	68	318	3	16	-	
Honningsø	453	94	359	—	—	1	6	22	2	9	31	—	—	—	13	94	61	306	—	—	—	
Aarsbog	400	32	368	—	—	1	7	23	1	4	15	5	11	43	4	32	43	287	—	—	—	—
Sørøerne	666	—	600	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	600	17	66	—	—
Nordsmølen	734	—	22	70	642	—	—	—	—	—	—	6	13	28	—	—	—	—	16	70	111	636
Vestsmølen	592	—	83	205	304	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	83	63	205	97	304
Ialt	4 197	374	2 520	357	946	28	195	719	7	37	118	14	33	95	49	374	375	1594	99	357	208	940

Tab. II.

Udbyttet i mængde og værdi.

Opsynsdistrikter	Udbyttet i mængde							Udbyttet i kroner				
	Antal torsk i stkr.	Deraf fisket med			Lever hl.	Rogn hl.	Solgte fiskehoveder i stk.	Fisken	Lever	Rogn	Hoveder	Total
		Garn	Line	Snore								
Kristianssund og Bremsnæs (Grip)	948 000	81 000	864 000	3 000	1 830	1 116	948 000	237 000	36 600	42 410	7 585	323 595
Honningsø	178 100	19 500	158 600	—	295	200	160 000	46 485	5 900	12 000	2 000	66 385
Aarsbog	180 800	171 000	9 800	—	309	195	160 000	46 375	7 725	10 140	2 080	66 320
Sorøerne	304 400	—	298 800	5 600	497	260	304 400	94 360	10 935	13 390	2 435	121 120
Nordsmølen	170 000	150 000	12 000	8 000	385	250	170 000	54 700	7 700	12 000	1 020	75 420
Vestsmølen	200 000	42 000	150 000	8 000	410	220	200 000	61 120	8 200	10 560	2 000	81 880
Ialt	1 981 300	463 500	1 493 200	24 600	3 726	2 241	1 942 400	540 040	77 060	100500	17 120	734 720

Tab. III.

Priser, mandslot m. v.

Opsynsdistrikter	Gjennemsnitspriser: Torsk pr. 100 stk. sløiet kr.	Gjennemsnitspriser: Lever pr. hl. kr.	Gjennemsnitspriser: Rogn pr. hl. kr.	Gjennemsnitspriser: Hoveder pr. 100 stk. kr.	Den bedste fisketid	Kjøbefartøier	Gjennemsnitlig bruttolot pr. mand kr.
Kristianssund og Bremsnæs (Grip)	25.00	20.00	38.00	0.80	Mars maaned	—	239.00[1]
Honningsø	26.10	20.00	60.00	1.25	$^{21}/_{2}$—$^{31}/_{3}$	—	147.00[1]
Aarsbog	25.65	25.00	52.00	1.30	?	—	166.00[1]
Søroerne	31.00	22.00	51.50	0.80	$^{26}/_{2}$—$^{27}/_{3}$	13	182.00
Nordsmølen	32.17	20.00	48.00	0.60	$^{21}/_{2}$—$^{7}/_{3}$	4	103.00
Vestsmølen	30.56	20.00	48.00	1.00	?	1	138.00
						18	

[1]) Disse distrikters fiskerier, især førstnævntes, er tildels foregaaede med dampskibe og skøiter, hvis andele her er medregnede under mandslotten, som altsaa bliver noget lavere.

Det hele fiskeparti, 1 981 300 stkr., blev saltet til klipfisk. Af leverpartiet, 3 726 hl., blev 3 286 dampet til 1 311 hl. medicintran, medens 440 hl. blev tilovers til andre sorter tran.

Nordmøre er delt i efternævnte opsynsdistrikter:

1. Nordsmølen
2. Vestsmølen } Omfatter Smølen og Edø herreder.
3. Sørøerne
4. Grip, omfattende Grip, Kristianssund, Brunsvig, Meldalsholmen, Sveggen, Øksenvaag og Røeggen.
5. Honningsø, omfattende dele af Bremsnes og Kornstad herreder.
6. Aarsbog, omfattende resten af Kornstad herred.

Fiskevær med over 100 mand var:

Hopen	med	159	fiskere og fangst	48 000	stkr.	skrei
Veiholmen	„	465	—„—	94 000	„	—
Bratvær og Koldholmen	„	182	—„—	43 500	„	—
Dyrnæs—Raaket	„	237	—„—	79 500	„	—
Lyngvær og Hallarø	„	236	—„—	134 000	„	—
Ringsø og Spilvalen	„	192	—„—	95 000	„	—
Odden	„	238	—„—	75 400	„	—
Kristianssund	„	842	—„—	683 000	„	—
Grip	„	265	—„—	181 000	„	—
Honningsø m. fl. steder	„	264	—„—	117 900	„	—
Lillesandø	„	135	—„—	46 100	„	—
Skarpnæs—Stensønæs	„	107	—„—	56 000	„	—
Stensøsund	„	110	—„—	28 000	„	—

2 fiskere omkom ved ulykkeshændelse under fisket.

Til sammenligning hidsættes antal fiskere og det opnaaede udbytte i de sidste 10 aar:

Aar	Antal fiskere	Udbyttet i	
		Stkr. torsk	Penge, kroner
1905	4 197	1 981 300	734 720
1904	3 706	3 622 600	1 100 751
1903	4 027	3 461 400	894 184
1902	3 668	2 866 600	811 220
1901	3 169	1 527 000	513 943
1900	3 146	1 508 900	627 356
1899	3 002	1 528 750	448 787
1898	3 714	2 092 000	436 532
1897	3 664	2 768 000	558 873
1896	3 702	2 505 000	610 335

Beretning

om skreifisket i Romsdals fogderi for 1905.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

Udbytte m. v. af skreifisket i Romsdals fogderi vil fremgaa af nedenanførte tabeller:

Tab. I. Fiskere, redskaber og baade.

Distrikt	Mand	Deraf fiskede med				Deraf fiskede paa																
						Dampskibe			Motorbaade			Skøiter			Aabne baade							
															Garn		Line		Snøre		Forskjel. slags	
		Garn	Line	Haandsnøre	Forskjellige slags redskaber	Antal	Doryer	Mand	Antal	Doryer	Mand	Antal	Doryer	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand
Akerø	254	—	—	9	245	—	—	—	5	10	30	35	70	215	—	—	—	—	2	9	—	—
Sandø	575	—	—	16	559	—	—	—	46	96	295	44	68	264	—	—	—	—	4	16	—	—
Frænen	482	—	118	—	364	1	5	10	13	50	99	39	112	303	—	—	—	—	—	—	10	70
Bud	504	81	174	175	74	—	—	—	3	9	24	26	51	153	13	81	3	15	35	175	9	56
Hustad	452	300	152	—	—	—	—	—	1	4	10	14	10	108	[1])50	300	8	34	—	—	—	—
Ialt	2 267	381	411	290	1 242	1	5	10	68	169	458	159	311	1 043	63	381	11	49	11	200	19	126

[1]) 10 af baadene havde ialt 20 doryer.

Tab. II.

Udbyttet i mængde og værdi.

Distrikt	Udbyttet i mængde							Udbyttet i kroner				
	Antal torsk i stk.	Deraf fisket med			Lever hl.	Rogn hl.	Solgte fiskehoveder i stk.	Fisken	Lever	Rogn	Hoveder	Total
		Garn	Line	Snøre								
Akerø	170 000	159 000	10 000	1 000	425	200	160 000	76 500	12 750	10 000	1 600	100 850
Sandø	358 500	228 000	125 000	5 500	782	440	345 000	125 475	19 550	22 000	3 585	170 610
Frænen	450 000	150 000	300 000	—	820	550	400 000	135 000	18 860	23 100	4 000	180 960
Bud	275 000	38 000	143 000	94 000	560	400	265 000	96 250	12 320	20 400	2 650	131 620
Hustad	144 000	80 000	64 000	—	330	274	144 000	36 000	9 900	13 700	1 440	61 040
Ialt	1 397 500	655 000	642 000	100 500	2 917	1 864	1 314 000	469 225	73 380	89 200	13 275	645 080

Tab. III.

Priser, mandslot m. m.

Distrikt	Gjennemsnitspriser				Den bedste fisketid	Kjøbefartøier	Gjennemsnitlig bruttolot pr. mand
	Torsk pr. 100 stk. sløiet	Lever pr. hl.	Rogn pr. hl.	Hoveder pr. 100 stk.			
	kr.	kr.	kr.	kr.			kr.
Akerø	45.00	30.00	50.00	1.00	$^{15}/_{3}$—$^{6}/_{4}$	—	397.00
Sandø	35.00	25.00	50.00	1.00	$^{15}/_{3}$—$^{6}/_{4}$	—	297.00
Frænen	30.00	23.00	42.00	1.00	Mars maaned	—	375.00
Bud	35.00	22.00	51.00	1.00	$^{24}/_{2}$—$^{30}/_{3}$	—	261.00
Hustad	25.00	30.00	50.00	1.00	$^{21}/_{2}$—$^{15}/_{3}$	—	135.00

I samtlige distrikter deltog motorbaade og skøiter i fisket; da disses andele er medregnede i lotterne, bliver altsaa disse lidt lavere.

Hele fiskepartiet tilvirkedes til klipfisk. Hele leverpartiet blev dampet og gav 1 292 hl. medicintran. Ingen ulykkeshændelser indtraf under fisket.

Fiskevær med over 100 mand var:

Garsen og Rinderø	med	254	mand	og	170 000	fisk
Ona	„	194	—	-	120 800	„
Harø	„	134	—	-	83 500	„
Holmen	„	178	—	-	111 200	„
Bjørnsund	„	482	—	-	450 000	„
Bud	„	365	—	-	210 000	„
Dragen	„	139	—	-	65 000	„
Mahle og Vikene	„	238	—	-	60 000	„
Storholm, Julshavn, Hestholm og Teistklub	„	214	—	-	84 000	„

Til sammenligning hidsættes fiskernes antal samt udbyttet for de sidste 10 aar:

Aar	Antal fiskere	Udbyttet i	
		Stkr. torsk	Penge, kroner
1905	2 267	1 397 500	645 080
1904	2 241	1 240 600	442 038
1903	2 241	1 494 000	462 900
1902	2 019	1 100 800	421 451
1901	1 927	864 100	357 679
1900	1 772	1 342 450	596 645
1899	1 864	1 023 700	372 615
1898	1 879	1 236 000	277 793
1897	1 893	1 412 000	310 029
1896	1 594	929 000	281 363

Beretning
om skreifisket i Søndmøre 1905.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

Angaaende skreifisket i Søndmøre fogderi vaaren 1905 henvises til nedenanførte tabeller.

Tab. I. Fiskere, redskaber og baade.

Opsynsdistrikter	Mand	Deraf fiskede med				Deraf fiskede paa																	
						Dampskibe			Motorbaade			Skøiter etc.			Aabne baade								
															Garn		Line		Snore		Forskjel. slags	
		Garn	Line	Haandsnøre	Forskjellige slags redskaber	Antal	Doryer	Mand	Antal	Doryer	Mand	Antal	Doryer	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand	Baade	Mand
Sande	538	—	—	4	534	—	—	—	—	—	—	5	11	30	—	—	—	—	2	4	93	504
Herø	968	—	415	198	355	2	10	31	4	7	22	57	129	362	—	—	—	—	36	198	79	355
Ulstein	670	417	216	5	32	4	12	54	1	—	7	41	87	323	40	286	—	—	—		—	—
Borgund	711	178	377	150	6	2	3	15	4	8	24	78	96	482	28	178	—	—	1	6	1	6
Borgund (Valderø)	382	145	185	52	—	1	—	8	7	7	36	54	67	278	8	57	—	—	1	3	—	—
Aalesund	875	38	837	—	—	39	194	586	12	30	85	32	68	204		—	—	—	—	—		—
Roald (Vigerø)	453	10	177	266	—	—	—	—	6	10	31	85	52	416		—	—	—	2	6	—	—
Haram (Ulla)	825	6	56	—	763	1	6	17	42	88	272	83	167	516	1	6	—	—	—	—	2	14
Ialt	5 422	794	2 263	675	1 690	49	225	711	76	150	477	435	677	2611	77	527	—	—	42	217	175	879

Storbaadene havde ialt 43 doryer.

Tab. II.

Udbyttet i mængde og værdi.

Opsynsdistrikter	Udbyttet i mængde							Udbyttet i kroner				
	Antal torsk i stkr.	Deraf fisket med			Lever hl.	Rogn hl.	Solgte fiskehoveder i stkr.	Fisken	Lever	Rogn	Hoveder	Total
		Garn	Line	Snøre								
Sande	39 000	6 000	22 000	11 000	85	80	37 000	15 600	2 125	3 200	390	21 315
Herø	260 000	60 000	130 000	70 000	493	370	250 000	88 200	10 010	11 840	2 000	112 050
Ulstein	235 000	100 000	120 000	15 000	500	330	200 000	70 500	10 000	14 850	2 000	97 350
Borgund	260 000	42 000	150 000	68 000	480	435	250 000	88 400	9 600	21 750	2 750	122 500
Borgund (Valderø)	188 000	70 000	98 000	20 000	356	214	180 000	69 560	8 190	6 420	1 800	85 970
Aalesund	728 000	17 000	711 000	—	1 132	840	720 000	174 720	24 905	33 600	7 200	240 425
Roald (Vigerø)	207 000	6 500	90 000	110 500	376	218	200 000	76 590	8 650	6 540	2 000	93 780
Haram (Ulla)	518 000	170 000	348 000	—	1 040	600	500 000	186 480	24 960	24 000	5 000	240 440
Ialt	2 435 000	471 500	1 669 000	294 500	4 462	3 087	2 337 000	770 050	98 440	122 200	23 140	1 013 830

Tab. III.

Priser, mandslot m. v.

Distrikt	Gjennemsnitspriser				Den bedste fisketid	Kjøbe-fartøier	Gjennem-snitlig brutto-lot pr. mand
	Torsk pr. 100 stkr. sløiet kr.	Lever pr. hl. kr.	Rogn pr. hl. kr.	Hoveder pr. 100 stkr. kr.			kr.
Sande	40.00	25.00	40.00	1.00	$^{20}/_{2}$—$^{4}/_{3}$	—	40.00
Herø	32.00	20.50	32.00	0.80	Mars maaned	—	116.00
Ulstein	30.00	20.00	45.00	1.00	—:—	—	145.00
Borgund	34.00	20.00	50.00	1.10	—:—	—	172.00
Borgund (Valderø)	37.00	23.00	30.00	1.00	—:—	—	225.00
Aalesund	24.00	22.00	40.00	1.00	$^{11}/_{3}$—$^{30}/_{3}$	—	275.00
Roald (Vigerø)	37.00	23.00	30.00	1.00	Mars maaned	—	205.00
Haram (Ulla)	36.00	24.00	40.00	1.00	$^{25}/_{2}$—$^{31}/_{3}$	—	290.00

Disse distrikters fiske er tildels — Aalesunds udelukkende — foregaaet med dampskibe, motorbaade og skøiter; disses andele er medtagen under beregningen af mandslotten, der altsaa bliver mindre end her opført.

Fiskepartiet tilvirkedes til klipfisk undtagen 4 000 stkr., som blev brugt af fiskerne selv.

Al leveren dampedes og gav 1 894 hl. medicintran.

Intet menneskeliv gik ved ulykkestilfælde tabt under fisket.

Fiskevær med over 100 mand var:

Fosnavaag	med	359	mand	og	95 230	fisk
Flaavær	„	142	—	-	41 400	„
Sævik	„	123	—	-	56 000	„
Rundø	„	144	—	-	66 680	„
Aalesund	„	875	—	-	728 000	„

Til sammenligning hidsættes udbyttet og fiskernes antal for de sidste 10 aar:

Aar	Antal fiskere	Udbyttet i	
		Stkr. torsk	Penge, kroner
1905	5 422	2 435 000	1 013 830
1904	5 593	1 567 000	577 734
1903	6 214	3 088 800	1 110 722
1902	5 828	2 826 700	1 029 596
1901	5 767	3 343 100	1 338 728
1900	5 966	3 069 300	1 230 586
1899	6 165	1 879 200	678 613
1898	6 424	4 245 000	1 074 624
1897	6 687	5 699 000	1 371 950
1896	7 391	2 431 000	629 083

Romsdals amt 1905.

Fogderi	Antal fiskere	Udbyttet i	
		Stkr. torsk	Penge, kroner
Nordmøre	4 197	1 981 300	734 720
Romsdal	2 267	1 397 500	645 080
Søndmøre	5 422	2 435 000	1 013 830
Ialt	11 886	5 813 800	2 393 630

Beretning
om makrelfisket i 1905.

(Væsentlig sammendrag af lensmændenes og tællingsmændenes opgaver).

I. Kystfisket incl. drivgarnsfisket.

Distrikt	Fisket	Fangst-mængde stkr.	Deraf med Garn stkr.	Deraf med Not stkr.	Deraf med Dorg og snøre stkr.	Gjennem-snitspris pr. stkr. kr.	Værdi-udbytte kr.
Skjeberg	I løbet af høsten blev fisket med snøre	1 000	—	—	1 000	0.20	200
Hvaler	90 garnfiskere paa 26 dæksbaade drev fra omkring 15de mai til slutten af juni. Med dorg og snøre blev der fisket desuden for kr. 2500.00. Kvantumet her beregnet til 25 000 stkr. à 10 øre	85 000	60 000	—	25 000	0.10, 0.20	14 500
Onsø	150 mand med 75 aabne baade fiskede med krog fra august til og med november	40 000	—	—	40 000	0.25	8 700
	Tilsammen i Smaalenenes amt	126 000	60 000	—	66 000	—	22 450
Vestby	I august og september fiskede 5 notlag med 30 mand . .	2 000	—	2 000	—	0.07	140
Drøbak	3 garnfiskere drev i juni til ud i august med 3 aabne baade og 3 notfiskere paa 3 lag	4 000	3 000	1 000	—	0.17	600
Bærum	30 notfiskere paa 5 lag fiskede i juni til ud august samt 4 garnfiskere paa 4 aabne baade	50 800	800	50 000	—	0.07	3 700
Asker..........	18 notfiskere fordelt paa 3 lag fiskede fra 24de juni til 24de juli	6 000		6 000	—	0.20	1 200
	Tilsammen i Akerhus amt	62 800	3 800	59 000	—	-	5 640

Distrikt	Fisket	Fangstmængde stkr.	Deraf med Garn stkr.	Deraf med Not stkr.	Deraf med Dorg og snøre stkr.	Gjennemsnitspris pr. stk. kr.	Værdiudbytte kr.
Røken	18 notfiskere paa 3 lag drev fiske i juni og juli	5 000	—	5 000	—	0.20	1 000
	Tilsammen i Buskerud amt	5 000	—	5 000	—	—	1 000
Botne	4 garnfiskere drev med 4 aabne baade fra juni til august. Foruden det opførte antal fiskedes 12 070 stk. smaamakrel à kr. 0.06	500	500	—	—	0.20	825
Sem	15 garnfiskere drev med 13 aabne baade fra mai til udgangen af september. Paa krog antages at være opfisket 7 000 stk., der er medtaget i fangstmængden...	15 000	8 000	—	7 000	0.11, 0.12	1 720
Tjomo	200 garnfiskere drev fra 50 dæksbaade og 20 fiskere paa 4 lag fra 20de mai til 15de juli	350 000	300 000	50 000	—	0.15, 0.08	49 000
Sandherred	8 notlag paa tilsammen 32 mand og 10 garnfiskere med 3 dæksbaade fiskede fra april til september	29 500	4 500	25 000	—	0.05, 0.15	1 925
Tjolling	24 garnfiskere drev med 7 dæksbaade fra midten af mai til slutningen af juni........	18 000	18 000	—	—	0.18	3 240
Fredriksværn ...	10 notfiskere paa 2 lag og 150 fiskere med 35 dæksbaade og 3 aabne baade drev fiske fra mai til ud i juli og opfiskede 130 000 stk., hvoraf $^2/_5$ del falder paa garnfisket og $^3/_5$ del paa dorgefisket........	132 500	52 000	2 500	78 000	0.20, 0.18	23 900
Brunlanæs......	100 garnfiskere paa 30 dæksbaade drev fra mai til midten af juli........	72 000	72 000	—	—	0.20	14 475
	Tilsammen i Jarlsberg og Larviks amt	617 500	455 000	77 500	85 000	—	95 085
Skaatø	300 garnfiskere paa 150 aabne og 35 dæksbaade drev fra juni til oktober........	400 000	400 000	—	—	0.10	40 000

Kragerø	6 garnfiskere paa 2 dæksbaade drev i juni og juli	20 000	20 000	—	—	0.15	3 000
Langesund	32 garnfiskere drev med 8 dæksbaade fra sidst i mai til sidst i juni. 40 mand paa 10 lag drev notfiske fra midten af juli til sidst i august. 125 mand med 25 dæksbaade (hvoraf 15 svenske) fiskede med dorg fra først i juli til først i august. Snørefiske paa sæt dreves af 300 mand paa 150 baader fra først i august til begyndelsen af oktober og gav et rigt udbytte — 800 000 stk. à 8 øre — 20 fiskere drev med 20 bundgarn i juli—august	1 166 000	45 000	21 000	1 100 000	0.05—0.20	90 600
	Tilsammen i Bratsberg amt	1 586 000	465 000	21 000	1 100 000	—	133 600
Sondeled	33 mand paa 11 dæksbaade drev garnfiske og 4 notlag paa tilsammen 14 mand fiskede i juni, juli og august. Ved dorgning blev fisket for ca. kr. 6 500.00 og med fiske „paa leie“ for kr. 1 200.00; opgave mangler om stykantal og fiskere. Kvantumet er her beregnet til 77 000 stk. à 10 øre	106 000	22 000	7 000	77 000	0.25—0.10	13 900
Dybvaag og Flostad	23 mand paa 7 dæksbaade drev garnfiske i juni og juli	17 000	17 000	—	—	0.20	3 400
Tromsø	52 mand med 15 dæksbaade drev garnfiske fra midten af mai til sidst i juli	48 950	48 950	—	-	0.24	11 750
Hisø...........	4 garnfiskere i 2 aabne baade og 8 fiskere paa 2 notlag fiskede i mai og juni	7 000	3 000	4 000	—	0.15—0.20	1 250
Fjære	6 garnfiskere paa 2 dæksbaade. Ved dorgning blev opfisket for kr. 400.00. Kvantum ikke opgivet, men er beregnet her til 4000 stk. à 10 øre. Tidsrum ikke opgivet	13 500	9 500		4 000	0.10, 0.15	1 800
Landvig	9 garnfiskere paa 3 dæksbaade. Ved dorgning blev opfisket for kr. 600.00. Kvantum ikke opgivet, men er her beregnet til 6 000 stk. Tidsrum ikke opgivet....	20 000	14 000	—	6 000	0.10, 0.15	2 700

Distrikt	Fisket	Fangst-mængde stkr.	Deraf med			Gjennem-snitspris pr. stk. kr.	Værdi-udbytte kr.
			Garn stkr.	Not stkr.	Dorg og snøre stkr.		
Eide..........	9 garnfiskere paa 3 dæksbaade og 21 notfiskere i 7 lag drev fisket i juni og juli. Med snore paa smaa baade (sjægter) er opfisket 2 000 stk. à 10 øre...........	18 000	10 000	6 000	2 000	0.12, 0.15	2 300
Vestre Moland..	36 garnfiskere paa 12 dæksbaade og 4 fiskere paa 2 notlag fiskede fra 20de mai til udgangen af juli........	47 040	31 580	15 460	—	0.12, 0.13	5 800
Høivaag.......	54 garnfiskere med 18 dæksbaade og 10 fiskere paa 3 notlag drev fiske fra 23de mai til 11 juli. Med dorg blev opfisket for kr. 7 000.00. Kvantum ikke opgivet, men er beregnet her til 70 000 stk. à 10 øre........	201 000	120 000	11 000	70 000	0.10, 0.14	25 040
Risør..........	30 mand paa 11 dæksbaade og 12 mand i 4 notlag drev fisket i mai—juli. Ved dorgning paa 20 baade er opfisket for ca. kr. 6 500.00 og med fiske „paa leie“ med aabne baade for kr. 1200.00. Kvamtumet beregnet her til 77 000 stk. à 10 øre........................	109 000	22 000	10 000	77 000	0.25, 0.10	14 200
Lillesand.......	5 garnfiskere paa 2 dæksbaade fiskede fra 15de mai til udgangen af juni...............................	4 800	4 800	—	—	0.15	720
Arendal........	6 garnfiskere paa 2 dæksbaade fiskede fra 17de mai til 12te juli. Ved dorgefiske fra 12te juli til 25de august opfiskedes ca. 12 000 stk., der blev solgt for ca. kr. 600.00..	24 000	12 000	—	12 000	0.15	2 400
Grimstad.......	Med snore opfiskedes for kr. 100.00. Kvantum ikke opgivet, beregnet her til 1 000 stk..................	1 000	—	—	1 000	0.10	100
	Tilsammen i Nedenæs amt	617 290	314 830	53 460	249 000	—	85 360

Randosund og Oddernæs	370 garnfiskere med 123 dæksbaade drev fra mai til juli. 28 mand med 4 kuttere drev dorgefiske i september og oktober	940 000	840 000		100 000	0.125, 0.11	116 000
Sogne	69 garnfiskere med 23 dæksbaade drev fra midt i mai til midt i juli	121 120	121 120		—	0.135	16 350
Herred og Spind	12 notfiskere paa 4 lag fiskede i august og september ..	50 000	—	50 000		0.12	6 000
Haltsaa og Hartmark	27 garnfiskere paa 9 dæksbaade drev fra midt i mai til midt i juli	35 500	35 500	—	—	0.15	5 350
Vanse	170 garnfiskere med 35 dæksbaade og 10 aabne baade drev fra 20de mai til udgangen af juli	327 000	327 000	—	—	0.14	44 590
Lyngdal	3 mand med 1 aaben baad drev garnfiske og 6 mand paa 3 lag drev notfiske fra midt i august til midt i september. Desuden er der fisket noget med dorg ...	18 640	1 500	9 000	8 140	0.175, 0.11	2 065
Nes og Hitterø .	100 garnfiskere drev med 24 dæksbaade og 2 aabne baader — samt 6 notlag paa tilsammen 24 mand fiskede i juni maaned	196 850	156 850	40 000	—	0.13—0.16	26 990
	Tilsammen i Lister og Mandals amt	1 689 110	1 481 970	99 000	108 140	—	217 345
Sogndal	150 garnfiskere paa 38 dæksbaade drev i juni maaned .	215 100	215 100	—	—	0.13	28 100
Egersund og Ogne	164 garnfiskere paa 41 dæksbaade drev fra sidst i mai til midt i juni	250 000	250 000		—	0.13	32 500
Hoiland	45 notfiskere paa 5 lag fiskede i juli og august	16 000	—	16 000	—	0.20	3 200
Varhaug og Nærbo	20 garnfiskere paa 5 dæksbaade drev fra 15de mai til 15de juni	14 000	14 000	—		0.16	2 112
Strand	25 notfiskere paa 5 lag drev fiske i august og september	50 000		50 000		0.03	1 500
Renneso og Mosterø	70 mand paa 5 lag drev notfiske fra begyndelsen af august til slutten af september	22 900		22 900	—	0.15	3 435

Distrikt	Fisket	Fangst-mængde stkr.	Deraf med Garn stkr.	Deraf med Not stkr.	Deraf med Dorg og snøre stkr.	Gjennem-snitspris pr. stk. kr.	Værdi-udbytte kr.
Skudenes.......	60 mand paa 5 lag drev notfiske og 3 dampskibe med 50 mand drev med snurpenot. Dampskibene opfiskede ialt 94 000 stk. Desuden blev med harping opfisket 80 000 stk. til en værdi af kr. 17 000.00. Fisket faldt i slutten af september og i oktober	275 000	—	195 000	80 000	0.20	56 000
Aakre	16 mand paa 1 dampskib drev med snurpenot fra sidst i september til først i oktober	11 000	—	11 000	—	0.15	1 650
Avaldsnæs	45 mand paa 6 lag drev notfiske i august og september	2 500	—	2 500	—	0.25	625
Torvestad og Skaare.......	600 garnfiskere paa 3 aabne og 117 dæksbaade drev i mai og juni	350 000	350 000	—	—	0.15	52 500
Tyrvær og Bokn	80 mand paa 8 lag drev notfiske i august og september	10 000	—	10 000	—	0.20	2 000
Skjold	32 mand paa 4 lag drev notfiske i juli og først i august	68 900	—	68 900	—	0.05	3 445
	Tilsammen i Stavanger amt	1 285 400	829 100	376 300	80 000	—	187 067
Skaanevik	40 mand fordelt paa 4 notlag fiskede i juli og august	35 000	—	35 000	—	0.02	600
Fjelberg	50 — — „ 5 — — i aug. og septbr.	132 000	—	132 000	—	0.05	6 600
Sund	250 — — „ 20 — — i —„—	300 000	—	300 000	—	0.15	45 000
Fjeld	440 — — „ 30 — — i juni—oktbr.	447 000	—	447 000	—	0.14	62 580
Finnaas	360 — — „ 30 — — i tiden $^{17}/_{9}$—$^{30}/_{9}$. Desuden er med dorg (snøre) opfisket ca. 10 000 stk. makrel til en værdi af kr. 1400.00	390 000	—	380 000	10 000	0.14	54 600
Fitjar	100 mand paa 14 notlag fiskede i juli—oktober	100 000	—	100 000	—	0.10	10 000
Herlø	160 — „ 8 — — i august	130 000	—	130 000	—	0.15	19 500

Lindaas	120 — „ 12 — — i august og september.	55 700	—	55 700	—	0.07	3 900
	Tilsammen i Søndre Bergenhus amt	1 589 700	—	1 579 700	10 000	—	202 780
Bremanger	100 garnfiskere med 30 aabne baade og 100 notfiskere paa 9 lag drev fiske i august maaned	60 000	10 000	50 000	—	0.15, 0.12	7 680
Selje	60 garnfiskere med 20 aabne baade og 360 notfiskere paa 12 lag drev fisket fra først i august til sidst i september	360 000	36 000	324 000	—	0.13	46 800
Askvold	50 mand paa 4 notlag drev fisket fra juli til oktober ..	17 000	—	17 000	—	0.05	850
Sulen..........	20 garnfiskere paa 10 aabne baade og 65 notfiskere paa 6 lag fik i august og september..................	181 000	1 000	180 000	—	0.10, 0.11	19 900
Gulen	40 mand paa 8 notlag drev i juni maaned...........	3 800	—	3 800	—	0.10	380
	Tilsammen i Nordre Bergenhus amt	621 800	47 000	574 800	—	—	75 610
Vannelven	90 mand paa 5 notlag fiskede i august og september...	28 000	—	28 000	—	0.05	1 400
Herø og Sande .	950 garnfiskere paa 420 aabne baade og 64 notfiskere paa 4 lag drev fisket fra 10de august til først i september	95 800	75 800	20 000	—	0.065, 0.07	6 327
Ulstein	Ca. 80 garnfiskere paa ca. 40 aabne baade drev fisket i august...	10 000	10 000	—	—	0.12	1 200
Volden og Ørsten	60 mand paa 4 notlag fiskede i juli og august	61 500	—	61 500	—	0.005	3 075
Sunnelven......	7 à 8 personer har havt en indtægt af ca. kr. 300.00 hver ved fiske udfor kysten	24 000	—	24 000	—	0.10	2 400
Vatne	Leilighedsvis opfisket med sildenøter. Tid og andre oplysninger mangler	60 000	—	60 000	—	0.08—0.09	5 000
Borgund	8 mand paa 1 notlag drev fiske. Tid ikke opgivet ...	5 000	—	5 000	—	0.15	750
Vestnes	16 — „ 1 — drev fiske sidst i juli	16 200	—	16 200	—	0.076	1 241
Trænen	16 — „ 1 — fiskede i august	5 880	—	5 880	—	0.11	6 468
Akerø	50 garnfiskere paa 25 aabne baade og 175 notfiskere paa 12 lag drev fisket fra 25de juli til 14de august og lidt i september	209 750	10 000	199 750	—	0.08—0.09	18 778

35

Distrikt	Fisket	Fangst-mængde stkr.	Deraf med Garn stkr.	Deraf med Not stkr.	Deraf med Dorg og snore stkr.	Gjennem-snitspris pr. stk. kr.	Værdi-udbytte kr.
Kvernes	20 garnfiskere paa 10 aabne baade og 20 notfiskere paa 3 lag fiskede i juni og juli	47 050	5 650	41 400	—	0.08	3 750
Aure	40 garnfiskere paa 20 aabne baade og 40 notfiskere paa 3 lag fiskede sidst i august	20 860	3 500	17 360	—	0.09	1 877
Tusteren	Ved dorgning opfiskedes fra 15de august til 8de septbr.	5 000	—	—	5 000	0.10	500
Edo	52 garnfiskere paa 26 aabne baade og 15 notfiskere paa 2 lag fiskede i de 3 første uger af september	39 000	20 000	19 000	—	0.07, 0.08	2 900
	Tilsammen i Romsdals amt	628 040	124 950	498 090	5 000	—	55 666
Aa	60 garnfiskere paa 30 aabne baade fiskede i sidste halvdel af august	17 000	17 000	—	—	0.06	1 020
Froien	310 mand paa 20 notlag fiskede fra 20de juli til 10de august	200 000	—	200 000	—	0.085	17 000
Hitteren	126 notfiskere paa 9 lag fra 28de juli til 25de august	251 625	—	251 625	—	0.10	25 163
Fillan	2 garnfiskere paa 1 aaben baad og 449 notfiskere paa 29 lag fra 25de juli til 9de september	1 232 800	300	1 232 500	—	0.088	107 507
	Tilsammen i Søndre Trondhjems amt	1 701 425	17 300	1 684 125	—	—	150 690
Flatanger	17 fiskere paa 2 notlag i de første uger af december	21 500	—	21 500	—	0.10	2 150
Leka	I juli og august opfiskedes af endel fiskere, der havde sat garn for fangst af sild ca.	6 000	6 000	—	—	0.10	600
Vikten	I de 3 første uger af august opfiskedes dels med storsildgarn og dels med smaanøter endel makrel. Da makrelfisket var noget usedvanligt her, forstod ikke fiskerne at nyttiggjøre fisket i den udstrækning, som						

	tilstedeværelsen af fisketyngden kunde have tilladt, ligesom der var mangel paa tjenlige redskaber.......	70 000	40 000	30 000	—	0.05	3 500
	Tilsammen i Nordre Trondhjems amt	97 500	46 000	51 500	—	—	6 250
Brønnø	Sidst i august og i september fiskedes lidt smaamakrel, hvoraf intet blev virket til handelsvare. Der havde været anledning til yderligere fangst, men kjendskab til fangst og tilberedning manglede	—	—	—	—	—	—
Gildeskaal......	75 fiskere paa 6 notlag fiskede i august. Paa dorg opfiskedes desuden en 3 à 400 stk., der forbrugtes af fiskerne selv og er ikke medtaget i kvantumet.......	177 280	—	177 280	—	0.063	11 169
Buksnæs	15 notfiskere paa 1 lag fik i august	10 000	—	10 000	—	0.10	1 000
Flakstad	I slutten af august og i begyndelsen af september opfiskedes med dorg ca. 300 stkr., der alt anvendtes i distriktet....................................	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen i Nordlands amt	187 280	—	187 280	—	—	12 169

Amtsvis faldt fisket saaledes:

Amt	Fangst-mængde stkr.	Deraf med Garn stkr.	Not stkr.	Dorg og snøre stkr.	Værdi-udbytte kr.
Smaalenene	126 000	60 000	—	66 000	22 450
Akershus	62 800	3 800	59 000	—	5 640
Buskerud	5 000	—	5 000	—	1 000
Jarlsberg og Larvik	617 500	455 000	77 500	85 000	95 085
Bratsberg	1 586 000	465 000	21 000	1100000	133 600
Nedenes	617 290	314 830	53 460	249 000	85 360
Lister og Mandal	1 689 110	1 481 970	99 000	108 140	217 345
Stavanger	1 285 400	829 100	376 300	80 000	187 067
Søndre Bergenhus	1 589 700	—	1579700	10 000	202 780
Nordre Bergenhus	621 800	47 000	574 800	—	75 610
Romsdal	628 040	124 950	498 090	5 000	55 666
Søndre Trondhjem	1 701 425	17 300	1684125	—	150 690
Nordre Trondhjem	97 500	46 000	51 500	—	6 250
Nordland	187 280	—	187 280	—	12 169
Ialt i 1905	10 814 845	3 844 950	5266755	1703 140	1250712
Mod i 1904	4 868 940	3 487 910	449 530	931 500	673 478
„ i 1903	4 195 300	3 037 750	130 050	1027500	626 035
„ i 1902	5 563 270	4 308 940	496 330	665 000	670 765
„ i 1901	6 177 820	2 500 790	2893250	123 500	936 743
„ i 1900	5 000 000	—	—	—	875 000

Af aarets fangst langs Bergenskysten, men især i Trøndelagen og Romsdals amt flekkedes og saltedes betydelige mængder af makrel for det amerikanske marked, men tøndeantallet kan ikke angives med nogen sikkerhed. Man har angivet over 12 000 tdr. som den sandsynlige saltning nordenfor Stat.

II. Høstmakrelfisket i Nordsjøen (dorgefisket).

Hjemsted	Fangstfartøier			Fangstmængde			
				Flekket		Rundsaltet	
	Antal ture	Drægtighed (i registertons)	Mandskab	Antal tdr. pr. fartøi pr. tur	Ialt tdr.	Antal tdr. pr. fartøi pr. tur	Ialt tdr.
Smaalenene	4	22—73	8—10	13—55	149	5—125	175
Jarlsberg og Larvik	9	30—62	6—9	4—153	346	0—48	188
Nedenes	25	19—69	6—8	0—82	931	0—97	639
Lister og Mandal	15	25—60	5—8	7—113	831	2—29	178
Stavanger	117	13—81	4—8	0—140	5 147	0—33	431
Søndre Bergenhus	126	10—56	4—8	4—128	5 197	0—22	352
Nordre —	9	16—24	5—6	16—75	339	0—5	9
Norge	305	10—81	4—10	0—153	12 940	0—125	1 972
Sverige	196	23—140	6—12	7—178	15 754	0—97	2 949
Danmark	5	57	7—9	55—118	383	0—6	19
Tilsammen	506	10—140	4—12	0—178	29 077	0—125	4 940

Under fiskets gang udsendes cirkulærtelegrammer om fangsten. Disse viser ved afslutningen $^{24}/_{10}$ 1905 493 ture med totalfangst af 33 285 tdr. fiskepakket makrel, hvoraf 28 590 er flækket og 4 695 er rundsaltet. Det noget større kvantum, som ovenstaaende tabel viser, skriver sig fra mindre partier, hvorom først meldinger er indkommet senere.

Efter tabellen er der saaledes ilandbragt 34 017 tdr. dorgemakrel i 1905 fra Nordsjøen. Tillægges som i tidligere beretninger ca. 6 %, som anslagsvis antages at være det kvantum, som er indført til pladser, hvor tælling ikke foregaar, bliver det ilandbragte kvantum ca. 36 000 fiskepakkede tønder, hvilket er ca. 5 600 tdr. mere end forrige aars udbytte. Desuden er 80 tdr. makrel gaaet til saakaldt hjemmeforbrug og som ikke er medtaget i forannævnte kvantum.

I nedenstaaende tabel er opgaverne meddelt i kgr. efter en gjennemsnitsvegt af 74 kgr. flekket makrel og 70 kgr. rund makrel i en fiskepakket tønde. Værdiudbyttet er beregnet efter en gjennemsnitspris af kr. 0.45 for flækket og 0.22 for rund pr. kgr.

Hjemsted	Flekket		Rundsaltet		Værdiudbytte ialt kr.
	Antal kgr.	Værdiudbytte kr.	Antal kgr.	Værdiudbytte kr.	
Norge.......	957 560	430 902	138 040	30 369	461 271
Sverige......	1 165 796	524 608	206 430	45 415	570 023
Danmark....	28 342	12 754	1 330	271	13 025
Ialt	2 151 698	968 264	346 800	76 055	1 044 319

Den i Kristianssand solgte flekkede makrel ialt 912 230 kgr. blev saaledes sorteret: No. 0 eller bloaters 1 %, no. 1 4 %, no. 2 9 %, no. 3 20 % og no. 4 66 %, og forholdet for de i Egersund ilandbragte 369 101 kgr. var saaledes: Bloaters ½ %, no. 1 4 % no. 2 7½ %, no. 3 23 % og no. 4 65 %.

Dorgefisket foregik for størstedelen rundt Doggerbank men ogsaa paa andre kanter af Nordsjøen; særlig fiskedes der godt paa Lille Fiskerbank. Fangsten faldt jevnt bra, endskjønt veiret var meget rusket under den væsentligste del af fisketiden.

Dorgemakrellen var meget smaafalden, ja saa betydelig mindre faldende, end i tidligere aar, at makreleksportørerne saa sig nødsagen til at forlange makrellen sorteret i 5 størrelser mod 4 i tidligere aar.

Den helt overveiende del blev sorteret som no. 3 og 4. Se den procentvise beregning ovenfor.

Det væsentligste af fangsten blev flekket; og tiltrods for at totalfangsten var betydelig større end foregaaende aar, var det rundsaltede kvantum noget mindre end fjoraarets.

Priserne var noget mindre end i 1904 undtagen for bloaters, der betaltes lidt bedre, men da de 2 bedst betalte merker ikke udgjorde mere end ca. 5 % af totalfangsten, blev værdiudbyttet usedvanligt lavt i forhold til pris og kvantum. Gjennemsnitsprisen pr. kgr. var for bloaters kr. 0. 85, for no. 1 kr. 0.65, for no. 2 kr. 0.50, for no. 3 kr. 0.40 og for no. 4 kr. 0.30. Rundsaltet makrel blev for det meste betalt med kr. 16.00 pr. tønde — prisen var dog enkelte steder oppe i kr. 22.00. Gjennemsnitsprisen pr. kgr. var kr. 0.22 mod i 1904 kr. 0.35 pr. kgr.

Deltagelsen fra norsk side i dorgefisket var i glædelig fremgang, idet man havde 305 fangstture mod 166 fangstture i 1904 og 106 i 1903. Særlig var deltagelsen stor fra Søndre Bergenhus amt — med 126 fangstture mod 48 i 1904 — og fra Stavanger amt — med 117 fangstture mod 52 i 1904. De svenske fartøiers antal var ogsaa noget forøget fra foregaaeude aar.

De første fangster indbragtes af norske fartøier til Egersund den 2den august og de sidste norske fangster indbragtes til Haugesund den 7de oktober. Svenskernes første fangster indbragtes til Kristianssand den 7de august og de sidste til Farsund den 13de oktober. De norske fartøier var iaar mere udholdende til at drive fisket længere udover høsten end i tidligere aar, omend der endnu er mange, særlig de nordligere langs vestkysten hjemmehørende fartøier, som synes at afslutte fisket vel tidlig, nemlig inden udgangen af september, men veiret var jo noget uheldig ogsaa i 1905 i slutningen af fisket.

Endel fartøier har gjort to og enkelte tre ture.

